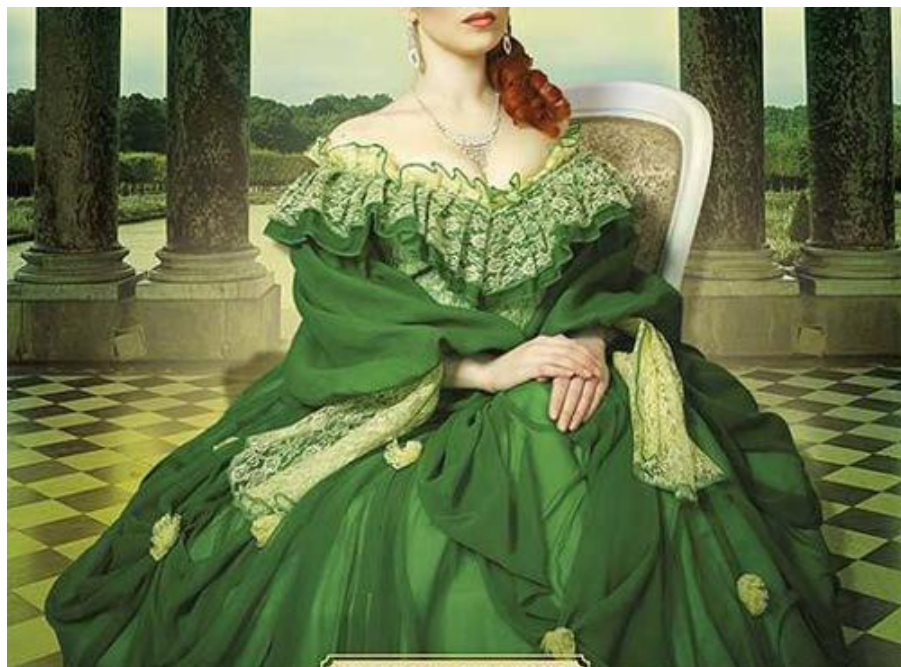

IUBIRI ȘI DESTINE

IUBIREA SECRETĂ A REGELUI SOARE

SANDRA GULLAND

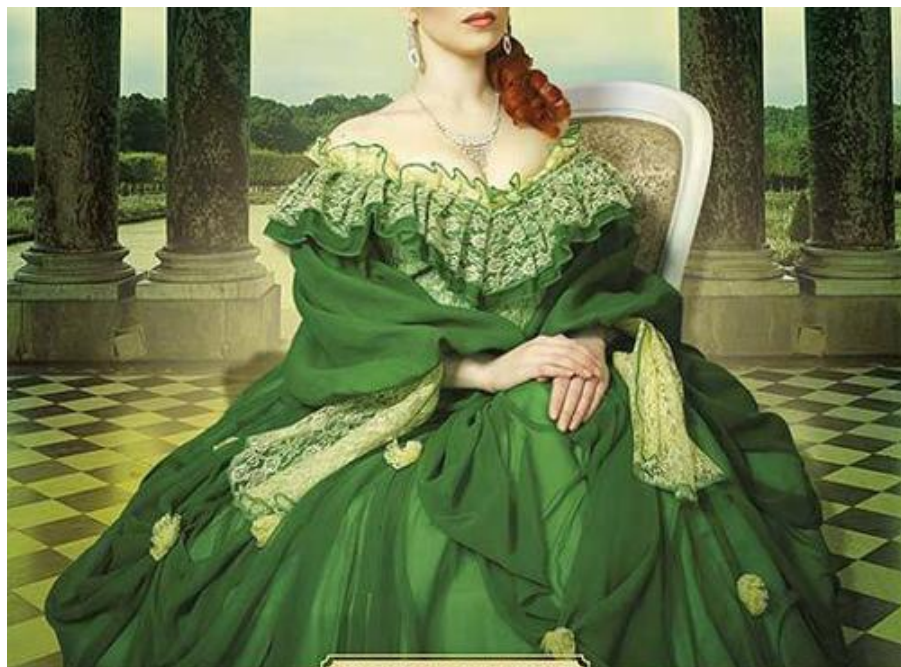

IUBIRI ȘI DESTINE

IUBIREA SECRETĂ A REGELUI SOARE

SANDRA GULLAND

IUBIRI ȘI DESTINE

IUBIREA SECRETĂ A REGELUI SOARE

SANDRA GULLAND

Sandra Gulland

Iubirea secretă a Regelui Soare

Traducere din limba engleză

Florența Simion

ALMA

2014

Mistress of the Sun

Sandra Gulland

Copyright © 2008 Sandra Gulland Inc.

Ediție publicată prin înțelegere cu Westwood Creative Artists

Lira, parte a Grupului Editorial Litera

O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România

tel.: 021 319 63 93; 0752 101 777

e-mail: comenzi@lira.ro

Ne puteți vizita pe

www.litera.ro

Iubirea secretă a Regelui Soare

Sandra Gulland

Copyright © 2014 Grup Media Litera

pentru versiunea în limba română

Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii

Redactor: Mariana Mitroi

Copertă: Florentina Tudor

Tehnoredactare și prepress: Ofelia Coșman

ISBN ePUB: 978-606-741-517-9

ISBN PDF: 978-606-741-518-6

ISBN Print: 978-606-686-971-3

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată de elefant.ro

Cu tristețe, pentru familia mea din ceruri – bunica May, verișoara Linda și acum, din nefericire, mama mea, Sharon. Mi-aș fi dorit ca voi trei, mai mult decât oricine, să citiți această carte.

Harta Franței in timpul Regelui Soare

Canalul Marneci

F R A N T A

Zona Parietului

Saint-Germain-en-Laye
Saint-Cloud
Paris
Vincennes
Versailles

Castelul
lui Fouquet
Fontainebleau

Orléans

Vaujours
Castelul
la Vailhere
Blois
Chambord

Tours
Amboise

Loara

Saint-Germain-en-Laye

Palais Royal

Ménilstrée

St-Cloud

Paris

Vincennes

Versailles

0 5 Kilometri

Golful
Biscaya

0 25 50 Kilometri

Paul J. Engle

Scurtă genealogie a familiei regale

Henric al IV-lea = Maria de Medici
rege al Franței (1553-1610) (1573-1642)

Ana de Austria = Ludovic al XIII-lea
(1601-1666) rege al Franței
fica lui (1601-1643)

Filip al IV-lea = Elisabeta
rege al Spaniei (1605-1665) fiul lui
Filip al III-lea și al Margaretei de Austria (1602-1644)

Carol I = Henriette
rege al Angliei (1600-1649) regină a Angliei
(1609-1669) duce de Orléans
(1608-1660)

(1) Marie de Bourbon
(2) Marguerite de Lorraine
(? - 1672)

Carol al II-lea
rege la Angliei (1630-1685) căsătorit cu Philippe, duce de Orléans

Marea Domnișoara
(1627-1693)

Costino al III-lea
de Medici (1642-1723)

Marguerite (1645-1721) Elisabeth (1646-1696) Madeleine (1648-1664)

Henriette = Philippe,
(1644-1670) duce de Orléans
fica lui Carol I (1640-1701)
al Angliei (1638-1715) Ludovic al XIV-lea
Regile Soare

Marie-Louise (1662-1689) Philippe-Charles (1664-1666) Anne-Marie (1669-1728)

(1) Marie-Thérèse (1638-1683)
(2) Françoise d'Aubigny
Madame de Maintenon (1635-1719)
5 alți copii defuncti Ludovic
moști timpuriu (1661-1711)

„Am orbit, căci mult am adăstat cu privirea în soare.“

Din Sala oglinzilor de Jane Urquhart

PARTEA I

Oase fermecate

CAPITOLUL 1

O țigancă într-o rochie stacojie se năpustește, stând în picioare pe spinarea unui cal în galop. Coroana ei de pene de curcan freamătă în soarele arzător al verii.

— Femeia Sălbatică! strigă prezentatorul, fluturându-și pălăria neagră.

Mulțimea izbucnește în urale, în vreme ce calul șfichiuit cu biciul aleargă tot mai repede. Își scutură capul mare într-o parte și în alta, împrôșcând în jur spumele de salivă și de transpirație. Coada îi flutură în vânt, iar copitele înalță colbul până sus.

Femeia Sălbatică întinde brațele, iar fustele diafane se unduiesc în urma sa. Își ridică încet mâinile spre cerul senin ca sticla și scoate un strigăt de luptă pătrunzător.

O fetiță palidă – atât de mică, încât cu greu poate să vadă peste balustradă, o privește fascinată; cu ochii minții, își vede brațele subțirele întinse și piciorușele înfipite în spinarea lată a calului.

Își duce mâinile la obrăjori, în culmea surprinderii. O, vântul!

Era în 1650, al optulea an al domniei tânărului Ludovic al XIV-lea – o vreme de foamete, de molime și de războaie. În cătunuri, în peșteri și în păduri, oamenii flămânzeau și nelegiuirile se țineau lanț. Fetița abia împlinise șase ani.

Era mărunțică pentru vârsta ei; mulți nu i-ar fi dat mai mult de patru ani – până când începea să vorbească, iar vorbele sale erau mult mai chibzuite decât te-ai fi așteptat de la un copil de vârsta ei. Purta pe cap o scufie strânsă, înnodată sub bărbie cu panglici, de sub care buclele blonde i se revărsau pe spate până la brâu. Rochița din pânză cenușie era împodobită cu un colier pe care-l făcuse singură din dinți de arici. Oamenii ziceau uneori despre ea că e un copil al zânelor, căci era prea mică de statură, prea blondă și avea o privire prea iscoditoare.

Fetița n-o scăpă din ochi pe Femeia Sălbatică în vreme ce aceasta sări de pe cal și se dădu înapoi, cu o reverență. Apoi, cu o ultimă fluturare a coroanei de pene, se făcu nevăzută. Fetița începu să se strecoare prin mulțime. Nici nu luă în seamă doi jongleuri, un clown pe catalige și un pitic care făcea tumbă, ci îi ocoli pe toți, până ajunse la căruțele cu

coviltir de pe latura îndepărtată a dealului. Acolo o găsi în sfârșit pe Femeia Sălbatică; tocmai își turna o găleată de apă pe părul încâlcit. Fluturașii strălucitori cusuți pe rochie reflectau lumina soarelui.

— Mii de tunete, cald mai e, bodogăni ea.

Calul ei – un bălțat cu pleoape rozalii – era legat în apropiere, de oiștea unei căruțe.

— Ce vrei tu, îngerăș? o întrebă ea, privind-o printre picăturile ce i se scurgeau din păr.

— Vreau să călăresc și eu la fel ca tine, zise fetița. În picioare.

— Chiar așa? întrebă femeia, în timp ce se ștergea cu mâinile pe față.

— Sunt obsedată de cai, zise fetița, foarte serioasă. Așa zice tata.

Femeia începu să râdă:

— Și unde e tatăl tău?

Calul dădu din copite, stârnind un nor de praf. Țiganka îl trase de frâu răpănos și-i spuse ceva într-o limbă necunoscută. Calul își înălță capul urât și necheză; din depărtare îi răspunseră alții.

Cai.

— Sunt pe câmp, în spate, îi explică femeia, făcându-i semn cu mâna să se ducă într-acolo.

Copila se strecură printre căruțe și corturi, până într-un luminiș unde pășteau patru cai de căruță, un măgăruș și un ponei pătat. Iapa priponită, cu o talangă la gât, își ridică ochii la apropierea ei, după care se întoarse și continuă să ronțăie cojile de pâine mucegăită cu tărâțe azvârlite din belșug peste ele. Vara era secetoasă, iar iarba nu prea se găsea.

În clipa aceea, fetița zări calul ce stătea mai la o parte, în umbra pădurii – un armăsar tânăr, știa prea bine, după felul mândru în care se mișca. Era priponit departe de ceilalți, cu unul dintre picioarele din față legat cu o curea de piele.

Era un cal bălan, foarte înalt. Avea gâtul lung, capul subțire și urechile ciulite mici și ascuțite. Îi veniră în minte vorbele din Biblie: Și am văzut cerul deschis și iată un cal alb. Ochii animalului priveau țință în ai ei. Cântați!

Se gândea la poveștile pe care i le spunea tatăl ei – povești despre Neptun, care își jertfea caii albi soarelui, povești despre Pegas cel înaripat.

Aduceți-i osanale celui ce călărește prin nori! Se gândea la rege, un băiat nu cu mult mai mare decât ea, care pusese capăt răzmeriței din Paris năvălind în mijlocul mulțimii călare pe un cal alb. Cel călare pe el e credincios și drept.

Cunoștea bine calul acesta: era calul din visele ei.

Începu să străbată luminișul.

— Ușor, băiete, zise, cu mâna întinsă.

Armăsarul își trase urechile pe spate, gata să lovească.

Laurent de la Vallière își întoarse căruța ce scârțâia pe câmpul plin de pietre. Se dădu jos de pe capră și se întinse, cu o mână la spate. Avea pene la pălăria de soldat, care însă era plină de pete, și era înveșmântat într-o vestă de piele cam jerpelită, cu mâneci de lână peticite, legate la umeri. Nădragii matlasați, care-i veneau până la genunchi, și pantalonii bufanți, lăbărțați, care nu mai erau de o jumătate de secol la modă, erau numai petice. Purta cizme și pintoni, iar la cingătoare avea o spadă; părea un ofițer de cavalerie care trăise și zile mai bune.

Legă iapa de la căruță de un stejar pipernicit și se îndreptă spre mulțimea adunată pe câmp. În mijlocul cărării, o țigancă stătea pe un buștean; păzea calea, după cât își putea da el seama. Nu toate țigăncile erau vrăjitoare, dar multe dintre ele erau tare ciudate. Își duse mâna la vesta de piele, pipăindu-și mătăniile pe care le purta la piept, un colier de mărgelile de lemn pe care le atinsese Sfânta Teresa din Avila. Doamne, alungă din sufletul meu toate gândurile rele și binecuvântează-mă cu strălucirea nădejzii. Amin.

— Domnul de la Vallière, spuse el, ducându-și o mână la pălărie. Pe aici, oamenii îl respectau, îl prețuiau pentru leacurile și mila lui, dar țiganii erau rătăcitori; n-aveau cum să-l știe. Caut o fată, adăugă.

Vântul aduse deodată un iz de ud de om.

— O fată, zici? rânji femeia cu gura lipsită de dinți.

— Fetița mea.

Laurent ridică mâna, cu palma în jos, ca să arate cât era de înaltă.

— Frumoasă, fără doi dinți din față?

— Înseamnă că e aici. Lăudat fie Domnul! Încercase s-o găsească toată după-amiaza. După ce o căutase prin casă, scotocise prin bar, prin porumbar, prin pătul, prin lăptărie și chiar prin cotețele găinilor. Umblase de colo-colo prin pădure și pe câmpurile din jur, străbătuse înspăimântat malurile râului, după care înșeuase iapa de la căruță și o luase spre târg. Abia când ajunsese la fierăria din Reugny auzise de țigani și de poneii lor. Fetița era înnebunită după cai.

— E pe câmpul ăla, cu Diablo, zise femeia, cu un râs hârâit.

„Diavolul“? Laurent își făcu cruce și o luă cu pași repezi peste colină, printre corturile pestrice, spre câmpul ce se întindea dincolo de ele. Acolo își zări în sfârșit fetița, care stătea pe vine în praf.

— Petite, o strigă el.

Fata era înconjurată de cai mari.

— Tati? strigă ea ridicându-se picioare. Uite, îi zise, în vreme ce el se apropia, arătându-i cu degetul un cal alb, aflat la marginea pădurii.

— Unde ai fost? întrebă el sugrumat de spaimă, acum că o vedea teafără și nevătămată. Puteai să fii...

Vagabonzii mișunau peste tot. Cu doar o săptămână în urmă, pe drumul spre Tours fuseseră uciși doi pelerini. Laurent se opri lângă fetița lui și o luă de mână. Doamne, îți mulțumesc fierbinte pentru îndurarea pe care mi-ai arătat-o. Amin. Obrăjorii ei palizi erau acum îmbujorați.

— Micuțo, să nu mai fugi în felul ăsta!

Era o copilă nestăpânită, sensibilă, curajoasă, independentă, aproape un băiețoi. Soția lui nu era mulțumită de aceste calități. Era aspră cu fetița, pe care o obliga să stea jos cu orele, cu o broderie în mână – dar ce putea el să zică? Era treaba femeilor să-și crească fetele.

— O să stau în picioare pe un cal în galop, spuse sâsâit Petite printre dinții lipsă și-și ridică brațele în aer, cu ochii albaștri strălucind.

Oare lumina Sfântului Duh izvora din ea, se întrebă Laurent, sau a Diavolului? Puteau fi cu ușurință luate una drept alta.

— Ca Femeia Sălbatică, adăugă ea.

Imaginația plină de fantezie a fetei chiar era un motiv de îngrijorare. În acea primăvară, ridicase din pietre un bordei prăpădit în spatele hambarului, pe care îl numise „mănăstirea“ ei. Acolo îngrijea animalele betege și le însănătoșea; ultimele fuseseră o salamandră cu pete și un uliu porumbar.

— Mi-au zis că o să mă învețe și pe mine.

— Hai să mergem, spuse el, luându-și copila de mână. Am pâini în căruță.

Dacă nu cumva le șterpeliseră țigani.

— Dar Diablo, zise Petite, cu privirea ațintită spre armăsar.

— E al oamenilor de aici.

— Mi-au zis că-l vând ieftin.

— Săptămâna viitoare o să mergem la Tours, la târgul de cai. O să-ți luăm un ponei, cum ai vrut mereu.

De fapt, fetița ar fi călărit orice era înzestrat cu patru picioare. Cu un an înainte, învățase un vițel să facă sărituri.

— Ai zis că, la târg, caii ăia abia pot să meargă. Ai zis că sunt numai piele și os.

— Așa-i, nu-i un an bun pentru cai.

Cu războiul cu Spania, care nu se mai sfârșea, și răzmerițele care izbucneau neîncetat, era tare greu să găsești un cal mai acătări. Orice animal care mai putea să se țină pe picioare era luat de o armată sau de alta. În plus, la vreme de foamete era îngăduit să mănânci și carne de cal.

— Dar nu trebuie să ne pierdem nădejdea. O să ne rugăm, și Domnul o să ne ajute.

— Tati, eu m-am rugat pentru calul ăsta, zise Petite. Armăsarul stătea nemișcat ca o statuie, privindu-i. M-am rugat pentru calul ăsta alb.

Laurent se opri, gânditor. Armăsarul avea picioare drepte și lungi. Capul său îngust, ca al unui berbec, era perfect. Deși slab, animalul avea pieptul larg. Se spunea că acești cai albi ca laptele, puțin la

număr, erau ca apa: focoși, dar blânzi. Avea să fie o frumusețe, nu încăpea îndoială, după ce era ținut ca lumea. Într-adevăr, fata lui avea o pricepere ciudată la cai.

— Cât au zis că vor pe el?

Patru bărbați puternici – bărbații cu mușchi din trupa de comedianți – abia reușiră să lege armăsarul la spatele căruței. În vânzoleală, cureaua de la piciorul calului se slăbise.

— Dați-vă în lături! strigă unul dintre ei când calul se eliberă, izbind furios cu copitele.

Ce e cu armăsarul ăsta? se întreabă Laurent. Nici măcar un cal născut într-o zi nefastă nu putea să fie așa de sălbatic. Oare fusese bătut? Asemenea lucruri ieșeau la iveală, dar bălanul nu avea cicatrice, din ce-și dădea seama Laurent, nici răni vizibile de sabie.

— Cu tot respectul, domnule...

Laurent se întoarse, tresărind. Tânărul din fața lui era negru la față ca pana corbului. Tunica îi era peticită în coate și în jurul capului avea înfășurată o pânză. Un maur? La brâu, legată cu o sfoară, purta o tolbă cu franjuri, dar Laurent nu-l vedea să aibă vreo sabie sau un cuțit. Îi adresă o rugăciune scurtă Sfântului Iacob, omorătorul de mauri, și-și duse mâna la arme: sabia ruginită și cuțitul bont pe care-l purta în cizma dreaptă. La vederea cruciuliței de la gâtul maurului, răsuflă însă ușurat.

— Vă sfătuiesc să aveți mare grijă, zise tânărul. Armăsarul ăsta e foarte nărăvaș. Unii zic că e malefic, deși eu n-aș folosi cuvântul ăsta, cel puțin nu despre animale.

Calul scoase un nechezat puternic.

— Tati? zise Petite cam speriată, ascunsă după piciorul tatălui ei.

Animalul se repezi, cu dinții dezgoliți, la unul dintre bărbații cei zdraveni, iar omul căzu, cu vesta de piele sfâșiată.

— La dracu'! sudui el, în vreme ce se ridica.

Cine știe de unde, apăruseră și vreo trei puștani care priveau și-i luau pe oameni în râs, ca și cum ar fi asistat la o parte din spectacol.

— N-a fost numit degeaba Diablo, spuse maurul, care le făcea semn flăcăiandrilor să se țină cât mai departe.

Laurent își freca barba scurtă, pe care încă nu și-o răsesese săptămâna asta. Îl surprindea felul în care maurul vorbea în limba oamenilor. Până atunci crezuse că păgânii erau mai aproape de animale decât de oameni.

— După cum văd, cunoști calul ăsta, zise el.

Poate că maurul era rândașul – unul cam leneș, dacă așa era. Animalul nu mai fusese îngrijit de multă vreme, dacă se lua după copitele care-i crescuseră prea lungi și după măcăcinii din coamă.

— Sunt Azeem, îmblânzitorul. Eu lucrez cu caii.

Petite prinse glas:

— Tu l-ai învățat pe măgar să stea ca un câine?

— Ți-a plăcut? o întreabă îmblânzitorul cu un zâmbet, dând la iveală un șir de dinți albi și drepecți.

— Eu am învățat o capră să urce pe scară, zise ea.

Laurent își luă fiica de mână. Îmblânzitorii erau născuți la miezul nopții. Nu se zicea că sunt clarvăzători?

— Calul ăsta nu pare să fi fost deloc îmblânzit.

— Gitanii i-au cusut urechile când era mânz, dar asta l-a înrăit și mai tare.

Laurent țâțâi nemulțumit. Se credea că, dacă-i coși urechile unui cal, îl liniștești – ca să nu mai dea din picioare, de pildă, când e potcovit – însă nu era nici urmă de vrăjitorie în asta, din ce știa el. Făcea doar ca animalul să fie atent la altceva decât la ce i se întâmpla. La fel ca atunci când i se lega un picior.

— Înrațit, zici?

Funia de la gâtul bălanului îi intra în carne. Armăsarul trăgea așa de tare, că Laurent se temea că animalul o să-și rupă gâtul.

— Da. Numai farmecele cu oase o să-l poată îmblânzi de-acuma, zise maurul, făcându-și cruce.

Laurent se încruntă. Auzise și el de farmece cu oase. Un om pe care-l știa le folosisese pentru a-și îmblânzi calul, dar pe urmă își pierduse mințile. Într-o ureche, l-a luat valul, așa ziceau vecinii, în șoaptă. Omul doar atingea ușor ușa hambarului, că se și dădea de perete, ca și cum Necuratul ar fi fost în spatele ei. Și mai și spunea că, în timpul nopții, își vedea calul lângă pat.

— Tatăl lui Charlotte i-a făcut farmece Barbei, iapa lui oloagă, îi spuse Petite tatălui ei.

— Domnul Bosse?

Calul ăla câștigase trei pungi de bani. Laurent însă nu era deloc încântat de jocurile de noroc.

— A făcut farmece cu apă, dar poate că nu-i același lucru cu farmecele cu oase, continuă fetița.

— Iertare, domnule, îi zise maurul lui Laurent. N-ar fi trebuit să vorbesc în fața copilului, spuse și se lăsă pe vine în fața fetei. Domnișoară, oricum s-ar numi asta – farmece cu oase, cu apă, cu broaște – n-are nimic de-a face cu ce-i aici. Ai priceput?

— Noi nu ne băgăm cu vrăjitorii.

Laurent o trase pe Petite lângă el, cât mai departe de maur. Calul fusese legat bine. Era timpul să plece.

— Înțelept lucru, domnule.

Maurul se ridică și se înclină plin de grație, cu mâna pe crucea care îi atârna pe piept.

— Astea sunt treburi diavolești, iar necuratul nu dă nimic pe degeaba.

Iapa îndesată a lui Laurent trăgea căruța pe drumul de țară brăzdat de fâgașe. Fiica lui stătea lângă el, privind neliniștită în spate, la armăsarul agitat. La început, calul se opintise, împotrivindu-se înaintării căruței, însă iapa era puternică și frânghiile rezistaseră. După ce fusese mai mult târât o vreme, armăsarul se mai potolise și acum venea în urma căruței.

Petite întrebase dacă poate să se ducă în spatele căruței.

— Ca să nu creadă că l-a părăsit Dumnezeu, zise ea.

— Dă-i pace calului, răspunse Laurent ostenit. Așa o să-l sperii și mai rău.

Animalul era tare frumos, dar era într-un hal fără de hal. Soția lui avea să-i zică vreo două, era sigur de asta.

Petite se așeză la loc lângă tatăl ei și-și înfipse dințișorii într-un colac, legănându-și picioarele.

— Îmblânzitorul ăla era un maur?

— Așa cred, răspunse Laurent pe când se apropiau de Reugny.

Turla bisericuței se înălța peste vârfurile copacilor. Se întreba dacă sosiseră ceva vești. Soarele se apropia de asfințit – era cam a cincea oră a după-amiezii – și probabil că poștașul venise deja de la Tours. Ultimele știri spuneau că, în sud, Bordeaux se răsculase împotriva curții, iar soldații regelui asediau orașul. Poate că regele se pusese la adăpost în Paris și lăsase ținutul la cheremul prinților care se războiau. Oare pentru ce se mai luptau? Franța era ca un vas sfărâmat. Singurul lucru pe care-l aveau oamenii era sărăcia. Țăranii erau norocoși dacă primeau cincisprezece bani pentru o zi de lucru, cu care-și puteau cumpăra doar un coș cu ouă.

Cum puteai să-ți duci viața în zăvera asta? Laurent pipăi moneda de cupru cusut în căptușeala vestei, banul pe care se afla chipul lui Henric cel Mare. Moartea acelui rege bun dezlănțuise un veac de prăpăd. În fiecare noapte, Laurent se ruga ca tânărul și preacreștinul lor rege să pună capăt vărsării nesfârșite de sânge. Regele era mâna Domnului; așa fusese uns. Fără îndoială că va învinge.

— Pornisem spre țara maurilor, spuse Petite, curmând firul gândurilor lui Laurent.

— Da? răspunse el cu mintea în altă parte, în vreme ce-și mâna calul spre un loc gol de pe islazul satului. Părea că se petrecea ceva, căci mulțimea se îngrămădise lângă copacul spânzuraților. Dinspre oameni se revărsau hohote de râs, urmate de un șâșăit care cerea tăcere. O fi vreo luptă de cocoși?

— Azi-dimineată.

— Porniseși spre țara maurilor azi-dimineată?

— Ca să mi se taie capul, zise Petite. Ca Sfânta Teresa din carte. Dar maurul ăla era un îmblânzitor de cai și n-avea sabie. Nici topor.

— Cartea Sfintei Teresa? Întrebă Laurent, fără să priceapă. De-a lungul timpului, strânsese o mică bibliotecă; avea câteva volume de agronomie și de istorie, dar mai ales tratate religioase și filosofice. Printre ele se găsea și povestea vieții Sfintei Teresa, un volum subțirel, legat în piele. De unde știa fiica lui?

— Ți-a citit domnul Péniceau?

Tutorele fiului său fusese cândva copist la curte; scria și citea destul de bine, dar, fără îndoială, teologia nu era domeniul lui.

— Am citit singură, dar am ajuns abia la pagina șaisprezece.

Laurent se întoarse spre ea, cu ochi mari:

— Poți să citești?

— Unele cuvinte sunt grele.

— Cine te-a învățat?

Fiica lui era precocă, știa prea bine, dar băiatul, Jean, care era cu doi ani mai mare decât ea, încă nu învățase nici măcar literele.

— Am învățat singură, zise Petite, care se ridicase în picioare și se uita spre pajiște. E cineva la stâlpul rușinii.

— Rămâi lângă căruță, o sfătui Laurent, gândindu-se că va trebui să revină mai târziu la discuție. Am de luat câte ceva de la spițer.

— Diablo o să fie bine? Întrebă Petite, care se uita în spate, la calul cel alb.

— N-are cum să plece. Frânghia era rezistentă. Nu lăsa pe nimeni să se apropie de el!

Laurent abia făcuse câțiva pași, când se auzi strigat:

— Tati!

Un băiat solid se desprinsese din mulțimea adunată și alerga spre el, cu un băț de undiță într-o mână și o pungă cu momeli în cealaltă.

— Jean! Își strigă Petite fratele.

— Au pus-o pe Agathe Balin la stâlpul rușinii, îi spuse băiatul pe nerăsuflăte tatălui său, arătând cu degetul spre mulțime.

— De ce? întrebă Petite.

— Nu-i treaba ta, zise Laurent pe un ton amenințător.

— Pentru adulter, tată. Cu domnul Bosse, așa zice toată lumea. Hai să vezi, tată! E toată numai scuipat!

Obrajii pistruiați ai lui Jean se înroșiseră.

— Domnul Bosse – tatăl lui Charlotte? întrebă Petite.

Laurent se încruntă la fiul lui:

— Trebuia să fii la lecții.

Jean își aruncă tolba și se duse în spatele căruței.

— De unde a apărut calul ăsta?

Îi dădu ocol, să-l vadă mai bine, iar calul fornăi, arătându-și albul ochilor.

— E sălbatic?

— Dă-te înapoi, fiule, îl avertiză Laurent.

— Mamă! exclamă băiatul, care tocmai făcuse o săritură în lături ca să se ferească de o lovitură bine ținută cu copita. E tare rău.

— E al meu, zise Petite. M-am rugat pentru el.

— Micuțo, ăsta nu e un cal pentru o fată, zise Laurent, în timp ce se îndrepta spre prăvălia spițerului.

— Ce înseamnă adulter? se interesă Petite, în timp ce se dădea mai încolo, ca să încapă și fratele ei lângă ea, pe capră.

— Ce să faci cu un cal pe care nu-l poți călări și nici să-l folosești la muncă? întrebă doamna Françoise de la Vallière cu mâinile pline de sânge, căci doar ce omorâse un iepure pentru cina de duminică.

Era o femeie frumoasă, cu obraji rotunzi și gropiță în bărbie. Între sprâncenele pensate foarte subțire avea câteva cute ușoare, urmele încruntărilor.

— Încă nu s-a născut armăsarul pe care să nu-l pot călări, zise Laurent,

plin de un optimism închipuit.

Avusese nevoie de ajutorul unuia dintre plugari și a încă trei argați ca să ducă fiara în hambar – cu furcile și cu biciul cu coadă din os de balenă.

— A încercat să mă lovească, zise Jean.

— Încă nu sunt vești de la Bordeaux, spuse Laurent, în timp ce-i deschidea ușa cățelei lui de vânatoare, care se duse în grabă spre puii ei așezați într-un coșuleț, lângă foc.

— Au pus-o la stâlpul rușinii pe domnișoara Balin, îi informă Jean.

Blanche, servitoarea de la bucătărie, cu fața ciupită de vărsat, se holbă la ei cu singurul ochi bun:

— Agathe Balin?

Françoise ridică din sprâncene:

— Nu mai spune!

— Pentru adulter cu domnul Bosse, așa zice toată lumea.

— Cu un bărbat însurat, spuse Françoise, care spinteca burta iepurelui. Fata asta îl are pe dracu' în ea încă din ziua când s-a născut.

Luă cuțitul cel mare și tăie coada, după care jupui iepurele dintr-o singură mișcare.

— Toată lumea o scuipa, și un câine o linge pe față, zise Jean, care arunca doi țipari din sacul lui într-un lighean de aramă. Să vezi ce mai țipa când am gădilat-o la picioare!

— Buni pești, zise Françoise, făcându-i semn lui Blanche să ia țiparii și să-i spele.

— Tu ar fi trebuit să te rogi pentru izbăvirea sufletului ei, fiule, nu s-o chinui pe fată, oftă Laurent.

— Toți făceau la fel, protestă Jean în timp ce ieșea după servitoare.

— E doar un copil, Laurent, zise Françoise, spintecând burta iepurelui ca să scoată măruntaiele.

— Trebuia să învețe.

— Iar ea trebuia să fie la lucrul cu acul, răspunse Françoise, aruncându-i o privire lui Petite, care trăgea căteaua spre foc. Pleacă de capul ei acasă și vă întoarceți împreună cu un cal. Asta ce disciplină mai e?

— Un cal alb adevărat e rar, zise Laurent.

Armăsarul avea până și ochi albaștri, lucru de care auzise, dar nu văzuse niciodată așa ceva.

— E o rasă nobilă, adăugă el, cu gândul la vechea inscripție gravată pe polița de deasupra căminului, în dormitor: *Ad principem ut ad ignem amor indissolubilis*. „Pentru rege, iubire veșnică, precum focul ce arde pe altar.“ Erau primele cuvinte pe care le vedea la trezire și ultimele zărite înainte de culcare. De generații întregi, era deviza familiei sale. Stră-stră-străbunicul tatălui său fusese la război cu Ioana d'Arc. Regele putea să-și pună nădejdea într-un la Vallière în vremuri de restriște, dar Françoise nu era o la Vallière. Era o Provost, o familie care mai degrabă se străduia să se căpătuiască în vremuri tulburi. N-avea să priceapă niciodată valoarea unui asemenea cal: un adevărat Blanchard, un minunat cal alb, armăsarul regilor. Nu tot ce e pe lume putea fi măsurat și cântărit, nu tot ce-i pe lume avea un preț.

— Și are și conformație, zise Petite, nas în nas cu unul dintre căței.

— Are o conformație bună, o corectă Laurent. Hongre, bătrânul lui cal din armată, abia dacă mai putea să meargă la trap. Își închipui deja cum avea să arate pe calul alb.

— Tata o să-l dea la împerecheat.

— Nu se cuvine să vorbești despre asemenea lucruri cu o fetiță, îi șuieră Françoise lui Laurent. Stă prea mult timp cu caii. E vremea să înceapă să se poarte ca o doamnă.

Apoi înfipse cuțitul în pieptul iepurelui, tăindu-l în două dintr-o lovitură.

În dimineața următoare, la al treilea cântec al cocoșului, Petite ieși discret pe ușa din spate, cu o coajă de pâine uscată în mână. Plouase toată noaptea. Luna încă nu apusese și lumina clădirile, grădinile de la bucătărie, cufundate în ceață, și copacii înalți din spatele lor; lumea se scălda într-un semiîntuneric tăcut. Cocoșul cântă iar, însoțit de ciripitul unui graur. Petite își puse saboții de lemn în picioare și-și croi drum prin băltoacele din curtea păsărilor.

Crăpă ușor ușa hambarului, cu mare grijă, ca nu cumva balamalele ruginite să înceapă să scârțâie. Nu voia să-l trezească pe argatul care dormea în pod. De sus, trei lăstuni îi dădură ocol. Stătea în întuneric, umplându-se de izul calduț al cailor, simțindu-le prezența și agitația. Bătrânul Hongre necheză încetișor. Argatul se foi un pic, după care începu din nou să sforăie. Pe fereastra din celălalt capăt al hambarului se strecura o lumină murdară.

După câteva clipe, Petite reuși să întrezărească siluetele cailor și cele două vaci de lapte. Pe perete, deasupra harnașamentelor, se afla o nuia argintie de mestecăn, care îi împiedica pe diavoli să călărească noaptea caii.

Capul bălanului se iți într-un colț al grajdului, după care se făcu nevăzut. Petite se duse pe băjbăite, pe lângă coșurile cu nutreț și stivele de lemne, până în locul de unde o privea Diablo, ca o apariție fantomatică.

— Șșș, băiete, șopti ea.

Calul își dădu capul pe spate. Fără îndoială că era frumos, cea mai minunată creatură pe care-i fusese dat s-o vadă vreodată. Cât de frumos ești! îi veni în minte un verset din Cântarea Cântărilor. Își dorea să-i pieptene coama lipsită de luciu, să-i spele și să-i ungă cu ulei coada lungă și albă, atât de încâlcită cu scaieți. Crustele de pe crupă aveau să se vindece, dacă el îi îngăduia să se apropie și să-l îngrijească.

— Iubitule, șopti, iar cuvântul răsună primejdios și ademenitor.

Calul își trase urechile pe spate.

Ea își vârî coltucul de pâine la subțioară, ca să-l umple de mirosul ei, după care îl puse în palma întinsă, oferindu-i-l și încercând să-l ademenească. El se întoarse cu spatele la ea, șfichiuiind aerul cu coada.

Petite mușcă din coaja de pâine și începu să mestece cu zgomot, uitându-se încântată la urechea dreaptă a lui Diablo, care se lăsase pe spate. Răbdarea este tovarășa înțelepciunii, îi spunea adeseori tatăl ei, citându-l pe Sfântul Augustin. Ea își ridică iar mâna.

Calul se întoarse și se repezi, cu dinții dezgoliți.

CAPITOLUL 2

În acel an, toamna venise cu furtuni. În zilele ploioase, dacă era nevoită să rămână în casă, Petite prefera să ștergă de praf cărțile din micuțul cabinet de lucru al tatălui ei; cel mai mult îi plăcea să se ocupe de asta în vreme ce Jean, fratele ei, era la lecții în salon. Așa putea să asculte în timp ce muncea, învățând latină și chiar și un pic de istorie. În dimineața aceea de noiembrie, focul trosnea în vatră, iar domnul Péniceau citea cu glas tare din Consolarea filosofiei, o tălmăcire a volumului *Consolatio Philosophiae* al lui Boetius.

„Fericită e cea moarte care nu-i cosește pe oameni în floarea vârstei“, recita tutorele cu glas puternic și cam găuit.

Prin ușa deschisă, Petite îl zărea pe Jean care stătea cu capul pe masă, sprijinindu-și obrazul pe mână, cu ochii închiși. Nasul în vânt, gropița din bărbie și buclele întunecate îl făceau să arate ca un îngerăș, copia fidelă a frumoasei lor mame.

Petite deschise obloanele, ca să pătrundă lumina, și trase un scăunel cu picioare, ca să poată vedea cotoarele cărților mai aproape de fereastră. Una părea să aibă versuri în latină dedicate vânătorii. Alta – Istoria naturală a patrupedelor – era un text cu copertă din piele de porc și cu literele de pe cotor poleite cu aur. Din ce-și dădea ea seama, cărțile de pe raftul ăsta erau mai degrabă practice: despre creșterea animalelor, despre ierburi și copaci.

Luă de pe raft volumul de rețete medicale, cu colțurile îndoite, în care se uita tatăl ei când îi îngrijea pe bolnavi și pe săraci. Petite cunoștea foarte bine cartea asta, căci îl însoțea adesea în vizitele sale. Cu o zi în urmă, fusese să vadă o femeie cu trei copii care trăiau într-o peșteră în stâncă. Cel mai mic dintre ei se tăiașe la picior când puneă o capcană, iar tatăl lui Petite îl bandajase cu o fașă curată de in. La capul patului băiatului, făcut din frunze uscate, se afla o cruce din crengi. Femeia făcuse o plecăciune adâncă în fața tatălui ei când plecaseră și-i dusesese mâna la frunte, ca și cum i-ar fi cerut s-o binecuvânteze.

Cartea asta, care era folosită atât de des, nu era prăfuită, însă Petite îi șterse totuși coperta cu cârpa și o puse înapoi la locul ei.

„În vreme ce cugetam la acestea în tăcere“, se tânguia tutorele, „în fața mea a apărut deodată o bătrână, cu chipul plin de măreție și ochi sclipind de înțelepciune“.

Petite scoase din raft cartea următoare și o ținu în lumină, cercetând-o cu atenție, să vadă dacă era murdară. Era mai groasă decât celelalte, dar nu avea cotor – paginile subțiri și îngălbenite erau legate cu sfoară. Titlul ei, Călărețul, era imprimat grosolan pe coperta de carton. Textul era imprimat, nu scris, ceea ce o ajuta să citească mai ușor.

Petite dădea cu grijă paginile fragile: „Crescătorul de cai“, „Călărețul“, „Calul de curse“, „Calul buiestraș“, „Proprietarul de cai“. Vreme de multe după-amiezi, în orele tihnite de după masa de prânz, se dusesese în hambar, iar acolo, cu pumnii plini de boabe de grâu sau de bucățele de zahăr pe care le șterpelea, încercase să îmblânzească armăsarul. Îi spusese vorbe de alint, îi dăduse felii de pâine pentru cai pe care le cocea cu mâna ei, dar, chiar și așa, animalul tot se repezea la ea. Fetița se ruga pentru el în fiecare noapte, înainte să meargă la culcare, implorând sfinții.

De ce nu-mi ascultă rugăciunile? se gândea ea, în timp ce dădea paginile: „Cum să corectezi gesturile impulsive“, „Măsuri împotriva agitației“, „Despre vrăjitoare și coșmar“. Respirația îi deveni mai rapidă în timp ce citea: „Despre farmecele cu oase“.

Petite aruncă o privire către ușă, spre fratele ei și tutorele lui. Nu mai încăpea îndoială, Jean dormea acum de-a binelea, cu gura deschisă.

„În lături, sirenelor“, continua tutorele să citească, „seducătoare care aduceți prăbușirea“.

Petite deschise cartea la capitolul despre farmecele cu oase, despre folosul și alcătuirea lor. Feriți-vă! citi ea.

Apoi auzi ușa de la intrare închizându-se cu zgomot și mai multe glasuri: era tatăl ei, care se întorcea din oraș. Puse cartea la loc pe raft și se întoarse în cabinetul de studiu. Domnul Péniceau își opri litania, iar Jean se ridică în picioare, frecându-se la ochi.

— Am vești minunate, zise tatăl lui Petite, care intra acum pe ușă, cu apa scurgându-se din părul lui lung. Regele a învins într-o bătălie la Bordeaux.

— Bravo! exclamă tutorele, cu glas ascutit.

— Bravo! repetă și Jean, ridicându-se în picioare. A stat ploaia? Pot să merg la pescuit?

— Nu așa de repede, fiule. Avem multe de făcut. Curtea va face popas la Amboise, pe drumul de întoarcere la Paris.

— Regele vine la Amboise? Întrebă Petite, pășind în încăpere.

— Da, micuțo. Regele și regina mamă. Eu mă voi ocupa de întâmpinarea fețelor regești. Mama voastră mă va însoți, ca să o slujim pe regina mamă, și... – Laurent se întoarce spre fratele ei – o să vii și tu, Jean. O să fie un bun prilej să te prezinți membrilor curții, poate chiar regelui și fratelui său, care sunt apropiați de vârsta ta.

— Și eu nu? Întrebă Petite descurajată.

— Ești prea mică, nu poți să mergi, Louise, și cu asta am încheiat, spuse Françoise, în vreme ce scotocea prin cufăr.

— Dar acum am șase ani, protestă Petite.

— Membrii curții n-o să fie încântați de prezența copiilor în preajma lor. Blanche o să aibă grijă de tine aici.

— Dar pe Jean îl luați, și nu are decât opt ani.

— Opt înseamnă deja matur, domnișoară, dar șase, nu. În orice caz, la băieți e altceva.

Françoise își scutura fusta liliachie de catifea.

— Va trebui să mi-o pun pe cea galbenă de mătase, zise tristă, vorbind mai mult pentru ea. De ce nu ești la brodat? Își întrebă fiica.

— S-a oprit ploaia, spuse Petite. Pot să mă duc să-l ajut pe tata la cai?

— Du-te, du-te! răspunse nerăbdătoare Françoise, în timp ce-și deschidea caseta de bijuterii. Mon Dieu! icni ea.

Laurent de la Vallière era în hambar; se ocupa de bătrânul lui cal de cavalerie, când fetița lui își făcu apariția și-l trase de mânecă.

— Mama a zis să-ți spun că i-au dispărut perlele.

Laurent oftă.

— O să vorbesc eu cu ea mai târziu, îi zise ridicând piciorul drept din față al lui Hongre.

— Sper că n-o să te duci pe unghur la Amboise, tati, zise Jean, stând cocoțat pe o balustradă în grajd. E bătrân și are o față ca vai de ea. O

să rădă toți de tine.

— Hongre e un cal nobil, fiule. Mi-a fost de mare folos, dar nu, n-o să-l iau la Amboise, răspunse Laurent, lăsând jos copita calului, ca să-l bată ușor pe greabăn. A îmbătrânit prea mult pentru călătorii îndelungi.

Un cal fornăi, făcându-i pe toți să se întoarcă spre el.

— De ce nu-l iei pe Diablo? întrebă Petite.

— Numai să pot să-l împlânzesc.

Cu toate strădaniile lui, Laurent nu reușise nici măcar să se apropie de calul cel alb.

Petite se îndreptă spre boxa din colț, cu pumnii plini de grăunțe.

— Să nu te apropii de calul ăla, o avertiză Laurent. Du-te să strângi ouăle!

Fetița azvârli un pumn de grăunțe în boxă și o rupse la fugă pe ușa hambarului.

— Iar tu, i se adresă Laurent fiului său, pregătește-l pe Hongre pentru mâine! Va trebui să-l iau cu mine la Amboise.

— De ce nu face rândașul treaba asta? se plânse Jean, sărind jos și scuturându-și praful de pe nădragi. Uite numai cât bălegar a lăsat să se adune în boxa bălanului.

— Fiule, zise Laurent, cu mâna pe mătănii, omul repară o roată la căruță.

Ce-i drept, boxa din colț era plină de mizerii. Hambarul, care de obicei strălucea de curățenie, acum duhnea.

Ce e de făcut cu calul ăsta? se gândea Laurent la ieșirea din grajd, în vreme ce se întorcea la conac. Din ziua în care sosise creatura asta, se întâmplaseră tot soiul de rele. Un porc murise de pojar. Una dintre iepele de căruță făcuse râie, și din bubele umflate de pe spate se scurgea puroi, așa că nu mai putea fi înhamată deloc. Până și Laurent se rănise la picior în lama plugului. Slavă Domnului, rana se vindecase, dar numai după ce se rugase la Sfântul Gheorghe și unsese lama plugului cu un panaceu pe care-l cumpărase dintr-o magherniță la târgul din Reugny, un leac făcut din mușchiul crescut pe un leș de bărbat neîngropat. Argatul, priceput la treburi

din astea, putea să jure că bălanul adusese spiritele rele la conac. Coama lui încurcată, împletită cu cozi vrăjitoarești, era mai mult decât grăitoare. Laurent îi dăduse părintelui Barouche zece bani ca să dezlege de farmece calul și hambarul, dar fără nici un folos.

Diablo, chiar așa. Un drac de animal, îi trecu prin minte, pe când stătea în fața ușii de intrare, căci își amintise, cu inima cât un purice, de necazul cu perlele soției lui.

Françoise era în bucătărie, unde scotea niște mere verzi dintr-o oală cu apă clocotită.

— Îmi pare rău pentru perlele tale, îi zise Laurent, punându-și pălăria într-un cui și scoțându-și mantaua.

— Fata de la bucătărie a făcut-o, zise ea, aruncând merele într-o găleată de lemn plină cu apă de fântână. I se cam lipesc lucrurile de degete.

— N-a fost fata, Françoise, zise Laurent, trăgându-și cizmele de lucru din picioare. Eu le-am luat.

Soția lui se răsuci brusc cu fața spre el, cu un măr într-o mână și un cuțit în alta.

El își lăsă în jos capul, cu tristețe, și mărturisi:

— Le-am amanetat.

— Mi-ai amanetat perlele? Perlele pe care le aveam moștenire de la bunica?

— Îți făgăduiesc că o să-ți recapeți colierul.

— Nu aveai dreptul, suspină Françoise, gata să izbucnească în plâns.

— Liniștește-te, șopti el, făcând semn cu capul spre cămară, pe unde trebăluiau Blanche și fata de la bucătărie. Cineva avea nevoie de bani.

— Noi avem nevoie de bani, Laurent.

— Îmi pare rău... scuzele soțului fură întrerupte de o bubuitură în ușa bucătăriei.

— De ce o fi bătând mereu argatul în halul ăsta?

— O să-i zic, Françoise.

— Stăpâne, e calul ăla alb, zise argatul, scoțând aburi în aerul rece de afară. A dat cu piciorul și a dărâmat doi pereți de la boxă.

— L-ați stăpânit?

— Da, dar...

— Vin îndată.

— Calul ăla trebuie dat, Laurent, spuse Françoise, după ce soțul ei închise ușa, ca să nu intre frigul. Vinde-l la târg!

— Și cum să-l duc până acolo? răspunse Laurent, în timp ce-și punea mantaua.

— Atunci, e vremea să te gândești la ce e mai evident. Françoise se apucă să curețe, îndemânatică, un măr, lăsând coaja să atârne într-o fâșie lungă. Și să știi că nu vorbesc de Hongre, deși ar trebui să scapi și de el, Laurent. Mârțoaga aia bătrână nu face decât să mănânce.

— Nu încă, Françoise, oftă Laurent.

— Vorbeați de Diablo!

Petite trânti cu putere coșul cu ouă.

— Fii atentă! o avertiză Françoise, încruntându-se la vederea celor două ouă sparte.

— Micuțo, mama ta are dreptate. Se gândește practic.

— Dar nu Diablo, tati!

Laurent își înfundă pălăria pe cap.

— Măine plecăm la Amboise. Când mă întorc, va trebui să o facem.

Cra! strigă o cioară, în semn de avertizare.

Petite, înfășurată în pelerina de lână țesută în casă, se uită în sus. Trei ciori de un negru-albăstrui stăteau pe crengile unui ulm, sub câteva cuiburi făcute din bețișoare și noroi.

Cra! Cra!

Petite se întoarce spre tatăl ei, care se uita cu atenție la harnașamentul

trăsurii deschise cu patru roți.

— Când vă întoarceți? întrebă ea, ridicată pe vârfuri ca să-l mângâie pe gât pe bătrânul cal al tatălui ei.

Hongre adormise în soarele strălucitor al dimineții, cu frâul legat de spițele unei roți. Cotiga acoperită trasă de măgar era gata de drum, încărcată cu cufere și așternuturi.

Petite privi în ochii deschiși ai tatălui ei:

— Tati, nu vreau să-l omori pe Diablo.

— Un cal trebuie să fie de folos.

— Poate să fie împlânzit. M-am rugat pentru el.

— E primejdios. Nu vreau să faci vreo pozna cu el, pricepi? Îți interzic, spuse el, aplecându-se spre ea. Nu ai voie să stai pe lângă el. Și acum, du-te înăuntru! O să răcești rău dacă mai stai aici!

Petite o luă la goană spre scările conacului, unde se lăsă pe vine, cu genunchii strânși la gură. Dalele de piatră din curte erau presărate cu frunze căzute, de un ruginiu strălucitor. Printre ramurile golașe ale copacilor întrezărea râul, pe malurile căruia creșteau mușchi și ferigi.

Ușa din față se deschise, lăsând să iasă o aromă de vanilie.

— Aici erai, zise Françoise dojenitoare.

Purta, pe sub mantie și rochie, cercuri din os de balenă, așa că fu nevoită să se întoarcă într-o parte ca să poată ieși pe ușă. Tutorele o urma, împreună cu Jean, care părea foarte stânjenit de hainele de duminică în care fusese gătit, o vestă galbenă de catifea, cam roasă, și pantaloni până la genunchi, care îi rămăseseră mici.

— Nu mi-e frig, mami, spuse Petite, clănțănind din dinți.

Se dădu într-o parte, ca să le facă loc să treacă.

— Jean, vino aici, îl strigă Laurent pe băiat, punând biciușca în tocul ei.

Jean trecu pe lângă sora lui, iar tutorele o ajută pe Françoise să coboare scările, cu fustele înfoiate ridicându-se și coborând la fiecare treaptă. Când ajunse la ultima, femeia se întoarce.

— Să fii cuminte, Louise, zise, îndreptându-și spre fată mâna ascunsă într-o mănușă din blană de iepure. Să nu aud de trăsnaî, de cățărat în copaci sau de călărit.

Cra! Cra!

Ciorile își luară zborul.

CAPITOLUL 3

După plecarea lor, se lăsase liniștea. Blanche îi pusese lui Petite un castron alb în față, pe masa din bucătărie vopsită în galben. În timp ce mânca din crema fină de ou, fetița se ruga: Doamne, am nevoie să mă călăuzești. Închisese ochii, în așteptarea unui semn.

— Ai terminat cu cărțile tatălui tău? o întreabă Blanche, care dădea la o parte copaia de lemn.

Cartea despre cai. Asta era!

— O să termin acum, zise Petite, sărind în picioare.

Cabinetul de lucru al tatălui său era cufundat în întuneric. Fetița se duse pe băjbăite la fereastră și dădu obloanele în lături. Soarele scaldă în lumină statueta Sfintei Fecioare, care ținea în loc grămada de hârțoage adunată într-un colț al biroului tatălui.

Călărețul se afla unde îl văzuse ultima dată, între Doctorul familiei și Arta creșterii cailor, pe raftul cel mai apropiat de fereastră. Petite își făcu cruce și se ridică pe vârfuri să o ia.

Cartea era groasă, dar nu părea grea. Fetița trase lângă fereastră un scaun de răchită, ca să aibă lumină, și se așeză cât mai confortabil. Deschise cartea pe care o pusese în poală și dădu paginile până ajunse la cea care avea titlul „Despre farmecele cu oase“. Putea să citească majoritatea cuvintelor – în orice caz, destul cât să priceapă cum se făcea farmecul. „Omoară o broască sau o broască-râioasă... Pune-o pe o tufă de păducel... Când e lună plină...”

Ferește-te!“

Era intimidată – și cam speriată. Oare farmecele nu erau lucrarea Diavolului? Își aminti de povețele care-i fuseseră date, de frânturile de discuții pe care le auzise și voi să pună cartea la loc. Focurile iadului ardeau cu o flăcără întunecată. „Să nu ai nimic de-a face cu ce-i aici“, îi spusese maurul.

Dar cum rămânea cu Diablo? Cum avea să-l salveze? Îl momise cu grăunțe, cu coji de pâine și cu mere. Se rugase la Iisus, la Fecioara Maria și la toți sfinții pe care-i știa – dar Diablo tot se repezea la ea, tot dădea din copite. Farmecele cu oase erau singurele care-l puteau împlânzi, spusese maurul. Cum putea să fie un păcat împlânzirea unui

cal?

În dimineața următoare, după ce-și termină lucrul de mână (brodase pe un șervet un model cu cele trei virtuți: castitate, umilință, pietate), după ce curățase prin hambar și-și făcuse treburile din bucătărie, după ce stătuse, într-un mod devenit deja ritual, în fața boxei lui Diablo, Petite se îndreaptă spre cărarea îngustă ce ducea la râu. Ceața se risipise, dar ziua era mohorâtă și nepotrivit de caldă, anunțând ploaia. Suprafața apei era de un cenușiu argintiu. La celălalt capăt al podului, un pescar moțăia într-o barcă, cu undița lungă încurcată în papură.

Petite o luă în susul râului, către un cot unde copacii se aplecau deasupra apei; acolo își arunca adesea plasele fratele ei. Ajunsă la stejarul noduros, își suflecă fusta și și-o prinse pe sub panglicile șorțului, după care se vârî prin tufișurile jilave. Lângă firul apei, își scoase saboții și ciorapii. Mâlul umed i se strecura printre degetele de la picioare.

Era alunecos. Fusesse povățuită să nu se apropie de râu, auzise povești despre doamna în alb, fantoma femeii cu inima frântă din Vaujours, care, de supărare, se aruncase în valuri. Spiritul ei nefericit le ademenea pe fete în heleșteie și râuri, ca să-și găsească mormântul în apă. Chiar în iarna trecută murise o fată, de Sfânta Ecaterina, ocrotitoarea fetelor bătrâne. Charlotte, vecina lui Petite, o văzuse pe doamna în alb lângă un lac unde se adăpau vitele, o auzise cântând – scoțând sunete ca de bufniță, așa îi spusese. Charlotte o luase la fugă, simțind cum degete fantomatice îi atingeau călcâiele – „ca și cum ar fi ciupit-o o gânganie“, așa îi zisese prietena ei.

Petite își băgă ciorapii în saboți. În carte scria că primul lucru pe care trebuia să-l facă era să omoare o broască sau o broască-râioasă. Nu-i era scârbă la gândul omorării animalelor – prinsese în capcană veverițe și șoareci ca să le dea animalelor de care avea grijă, vânase cerbi, iepuri, vidre și chiar pisici împreună cu tatăl și cu fratele ei – dar asta era ceva diferit, pentru că nu era de mâncare.

Se lăsă pe vine în ierburi și rosti o rugăciune. Ca și cum i s-ar fi răspuns, zări îndată două broaște-râioase; una stătea pe o moviliță de mușchi, iar cealaltă se încălzea pe o piatră. Dacă ar fi ajuns la cea care era mai aproape...

Animalul sări în apă.

Răbdare, își aminti singură. Continuă să aștepte, fără să facă nici o mișcare, după care se întinse încetișor spre broasca ațipită pe piatră.

Și o prinse! Jivina se zbătea, dar ea nu-și slăbea strânsoarea. Își înăbuși un țipăt, căci îi era scârbă din cauza pielii alunecoase, a mișcărilor ciudat de puternice făcute de creatura ce încerca să scape. Puse laba piciorului pe unul dintre picioarele broaștei, luă o piatră și o lăsă jos. Broasca se zbătea cu putere ca să se elibereze. Fetița închise ochii și lovi zdravăn. Broasca se zvârcoli, după care rămase nemișcată. Ea deschise ochii, tremurând. Capul animalului era zdrobit și din el se scurgea un lichid. Un picior mai zvâcni o dată, făcând-o să sară înapoi, între trestii, unde începu să vomite în timp ce lacrimile îi curgeau șiroaie.

Zvârcolirile broaștei încetară abia după câteva minute. Petite aștepta, ca să fie sigură. O luă de un picior, dar îi dădu drumul îndată, căci încă se mișca. Apoi o împunse cu un băț. Era moartă, fără doar și poate. Luă iar leșul, ținându-l cu tivul șorțului, ca să nu fie nevoită să-i simtă pielea.

Se îndreptă apoi spre casă. Cadavrul broaștei trebuia să fie lăsat afară peste noapte, zicea cartea, pe o tufă de păducel. Era una lângă cotețul păsărilor.

Slujnica de la bucătărie era în ușa cotețului când Petite intră pe poarta din dos, iar ea înfășură leșul broaștei în șorț, ca să-l ascundă.

— Blanche te-a căutat peste tot, zise fata înconjurată de găini.

— Fratele meu mi-a cerut să am grijă de plasele lui, minți Petite.

În vreme ce fata se uita în altă parte, ea strecură repede, și cât putu de adânc, broasca printre crengile tufei de păducel.

A doua zi, în zorii zilei, avea să îngroape broasca sub un mușuroi de furnici. După care nu mai trebuia decât să aștepte ca luna să fie rotundă și plină.

Zilele – nopțile – treceau cu încetineală. Adesea, Petite se dădea jos din pat, în camera cufundată în beznă, ca să se uite la lună de pe fereastra mansardei ei, de parcă ar fi putut să-i grăbească împlinirea cu privirea. Lună nouă, crai nou, lună în primul pătrar, lună aproape plină; momentul se apropia.

Într-un târziu, într-o seară, la apusul soarelui, Petite văzu cum răsare luna plină peste culmile din depărtare. La puțină vreme după asta, își spuse rugăciunile și se întinse în pat, în așteptarea clipei când slujnica de la bucătărie avea să adoarmă, iar casa să se cufunde în întuneric.

După un răgaz de tăcere care i se păru o veșnicie, dădu la o parte învelitoarea de pe pat, se duse în vârful picioarelor la fereastră și deschise obloanele. Luna, rotundă ca un ban, scălda împrejurimile într-o lumină nepământească. Fetița își luă saboții și pelerina cu glugă, apoi coborî tiptil scările.

Copacii, umbre în întuneric, străjuiau hambarul ca niște paznici. Petite trase în piept aerul nopții, încercând să-și oprească bătăile inimii, ca să alunge teama de spiritele nopții. După trei stâlpi de gard, numărând de la poartă, și doi pași urieșești la dreapta, ajunse la mușuroi. Scurmă în el cu degetele, până găsi broasca; nu mai rămăseseră din ea decât oasele. Fata era ușurată: furnicile își făcuseră treaba. Scutură câteva insecte de pe oase, luă scheletul micuț și începu să curețe pământul de pe el. Deodată, simți o adiere pe gât și auzi cum o creangă se rupe în spatele ei. Tremura ca o frunză, dar se stăpâni și nu se uită peste umăr, căci își amintea că în carte scria că nu trebuie să-și ia ochii de la schelet nici măcar o dată.

Nu era deloc ușor să se îndrepte așa spre râu, cu ochii ațintiți asupra oscioarelor. Se împiedică de două ori, o dată căzând chiar în genunchi. Vaierul lugubru al unei bufnițe o făcuse să-i înghețe sângele în vene – era chemarea doamnei în alb! – dar nici măcar atunci nu-și luă ochii de la broască.

Pe malul râului, se ținu cu o mână de ramurile unui arin, iar cu cealaltă cufundă scheletul în apă. Oasele fură luate însă de curent și dispărură. Fetița se lăsă pe vine, rugându-se, așteptând să le vadă plutind înapoi, împotriva curentului, dar nu putea zări nimic. Oglinda apei, neagră ca cerneala, sclipea în lumina lunii.

Doamne, Ziditorul lumii, orice viață e în mâinile Tale, se rugă ea, deznădăjduită. Știa ce soartă îl așteaptă pe Diablo: avea să i se taie gâtul ori să-i fie străpunsă țeasta de un glonț. Mai văzuse și alteori lucruri din astea, se uitase la mișcările încete și hotărâte ale tatălui ei, la falca lui înțelestată, la clipa de tăcere plină de respect în care se cufunda după aceea, la mâna lui pe animal în vreme ce aștepta să rămână nemișcat, să încetinească sângele aprins care zvâcnea.

Oare animalele aveau suflete? Diablo avea să se ducă în rai? Țelul vieții e să ne pregătească pentru moarte, o învățase tatăl ei, ca să scăpăm de iad și să avem parte de o moarte împăcată. Petite nu voia ca Diablo să moară. Tocmai își ștergea lacrimile din ochi cu dosul palmei, când zări ceva alburii la marginea apei, ceva care se înțepenise între pietre.

— Muțumescu-Ți, șopti ea, căci era un oscior, osul pubian, chiar așa cum spunea cartea.

— Am auzit prin târg că regina mamă e foarte bolnavă, la Amboise, zise slujnica de la bucătărie, în vreme ce întețea cu lemne focul de la cuptor.

— Păi atunci, poate că tata o să stea mai mult, spuse Petite, care pândea ușa cuptorului.

Băgase osul în spatele oalei de fontă în care fierbea tocana, ca să stea la copt, dar acum trebuia să-l ia fără ca slujnicele să-și dea seama.

— Vorbești ca și cum n-ai vrea să se întoarcă ai tăi, zise Blanche, ciupind-o de obraz pe Petite. Să nu crezi că nu te-am văzut cum te furișezi peste tot.

— Din pricina bălanului ăluia, interveni slujnica de la bucătărie, luând o gură din berea caldă a lui Petite, după care o puse pe masă în fața ei.

— Calul ăla mă face să mă cutremur de spaimă, spuse Blanche. E posedat.

— Argatul zice că stăpânul o să-i taie gâtul fiarei când se întoarce, răspunse slujnica, ștergându-se la gură cu dosul palmei. Zice că fetița pune flecușețe sfînțite în jurul boxei lui.

— Ce pui tu la cale?

Blanche o luă de mână pe Petite.

— Nimic, se apără ea. O să aștept până ies amândouă de aici.

Nu mult după aceea, pe când Blanche și slujnica erau afară, stând la palavre cu un bărbat care vindea prafuri pentru dinți, panglici și alte lucruri necesare într-o gospodărie, Petite își încercă norocul, ca să scoată osul din cuptorul fierbinte. Cum avea să știe dacă se copsese îndeajuns? Îl duse la nas. Nu mirosea a nimic, dar hotărî să-l mai coacă încă o dată în ziua următoare, ca să nu aibă nici o îndoială.

În dimineața următoare, lucrurile se dovediră însă mai grele. După ce puseseră pâinea în cuptor, camerista și slujnica se apucară să pregătească puii de afumat pentru iarnă. Oala cea mare clocotea pe foc, în așteptarea păsărilor de opărit. Un lighean era plin cu pene,

altul cu măruntaie, iar într-o găleată mare, lângă ușă, se aflau picioarele. Izul de mosc al penelor opărite umplea toată bucătăria.

Petite stătea la o parte din drum, aplecată peste un butoi cu mere așezat într-un colț, din care le alegea pe cele putrede și le punea în troaca pentru porci, pândind momentul prielnic. Pitise osul în spatele borcanului cu rozmarin uscat, de pe polița de lângă cuptor. Trebuia să găsească o cale să-l bage în cuptor. În sfârșit, Blanche o șterse pe ușa din spate, ascultând de chemarea naturii, lăsând-o în bucătărie doar pe slujnică.

Petite luă în brațe cățelușul pe care îl păstrasera dintre puii de ogar fătați de curând și-și lipi fața de el, mârâind în joacă.

— M-a mușcat! exclamă ea deodată, azvârlind cățelul drept în ligheanul cu pene.

— Ce tot faci? zise slujnica, dând la o parte penele cu mâinile pline de sânge. Ce mai harababură!

În vreme ce fata se repezea să ia cățelul, Petite luă osul din spatele borcanului.

— Ce mi-ar plăcea să văd cum se coace pâinea, spuse ea și deschise ușa cuptorului, îndesând osul în spatele tingirilor. Nec cesso, nec erro, șopti ea în latină, pentru siguranță, „nu mă domolesc, nu mă răătăcesc“.

Blanche și slujnica atârnavă puii în afumătoare, iar Petite se strecură din nou în bucătărie, ca să ia osul. Se sperie când văzu cele trei pâini așezate una lângă alta pe pervaz, ca să se răcească. Deschise ușa cuptorului. Încă era cald... și gol. Unde era osul? Petite trase un suport și începu să pipăie grătarul unsuros pentru tingiri.

— Pleacă de aici! bubui glasul lui Blanche în spatele ei.

Fetița se ridică brusc, cu mâinile numai funingine.

— Pentru numele lui Dumnezeu, ce făceai acolo? se încruntă Blanche la ea cu singurul ei ochi bun.

— Blanche! se auzi vocea slujnicei dinspre curtea de păsări.

Petite rămăsese cu privirea ațintită în jos, lângă cuptor. Îl văzuse: o bucățică de os, înțepenită într-o crăpătură. Puse ușurel piciorul pe el.

— Blanche! Aleargă ȝapul după câine!

— Mon Dieu, când una, când alta, exclamă servitoarea, tr ntind u a după ea.

Ascunsă în cămara întunecată, Petite sf r m  osul copt până nu mai rămase decât praful, în mojarul de marmură  i piatră în care mama ei zdrobea mirodeniile.  l amestecă cu pu in ulei  i turnă cu linguri a amestecul într-o cutiuța pe care o golise în urmă cu trei no ti, după care urcă în vârful picioarelor în camera ei de la mansardă  i băgă cutiuța într-unul dintre sabo i. M ine, se g ndi ea, împingând sub pat  nc l urile de lemn.

Petite se sculă la c ntatul coco ului  i coborî cu grijă scările înguste, ca să n-o trezească pe Blanche, care dormea pe un pat de scânduri în bucătărie. Rămase o vreme în prag, tremurând, încercând să audă spiritele.  i ținu răsuflarea la auzul bătăii unor aripi  i, dinspre pădure, văzu cum se  nal a o pasăre mare. Inima  i bătea să-i spargă pieptul. Lu  în dinți cutiuța  i, ținându- i degetele în cruce, travers  curtea, spre hambar. Crăpă un pic u a  i se strecură înăuntru.

 n hambar era un întuneric ca de smoală. Nu putea să-l vadă pe Diablo, însă îl auzea cum  fichiuite aerul cu coada, lovind sc ndurile. Izul pătrunzător de urină  i  n epa ochii. O rază de lună pătrunse deodată prin fereastra mititică, iar capul armăsarului apăru, strălucind în lumină.

Petite se îndreptă pe b jb ite, de-a lungul stivei de lemne, spre boxa din col . Se opri când dădu de zăvorul ușii, așteptând să i se obișnuiască ochii cu întunericul. Poate că ar trebui să se ca ere pe scânduri.  n felul ăsta avea să fie mai departe de picioarele lui din spate – dar mai aproape de dinții lui.

Nu, n-avea cum să fie ușor, nici lipsit de primejdie. Rosti o rugăciune în vreme ce trase zăvorul  i se strecură în boxă; glezna i se cufundă adânc în bălegar. Calul  i trase urechile pe spate, privind-o bănuitor.

Fetița deschise cutiuța.

—    , băiete, murmură  nceti or, în vreme ce- i ungea degetele cu ulei. Nu- i fie teamă, adăugă  i întinse m na care-i tremura. Pot să te salvez, mai șopti, făcând cu grijă un pas înainte. Apoi încă unul.

 n cele din urmă, ajunse l ng  el. Era mai mare decât  i închipuise.

— Şşş, băiete!

Cunoştea calul ăsta.

— Şşş, frumosule, curajosule!

Încetişor, ca să nu-l sperie, îi atinse nara cu un deget uns cu ulei.

— Şşşş, frumosul meu, rosti, în timp ce-i ducea degetul la gură şi-i pipăia limba. Iubitule, şopti, frecându-i bărbia şi pieptul cu mâna unsă cu ulei.

El îşi lăsa capul în jos în faţa ei. Iar ea îşi apăsă faţa pe gâtul lui, adulmecându-i mirosul, cuprinsă de o bucurie nebună. Farmecul lucrase. Diablo era al ei. Îl îmblânzise – iar acum avea să se supună voinţei ei.

Mulţumescu-Ți, Doamne! Cu toate că ştia că nu lui Dumnezeu trebuia să-i mulţumească, ci diavolului.

Când argatul îşi făcu apariţia, Petite era călare pe Diablo.

— Ce...! strigă el, scăpând găleata cu apă. Que diable!¹ bâigui, făcându-şi cruce.

Petite stătea dreaptă pe cal. Animalul necheză încetişor, întorcându-şi capul ca să-i adulmece piciorul. Ea îl scărpină între urechi, după care se apucă de coama lui şi alunecă jos, pipăind cu piciorul să-şi găsească sabotii prin bălegar.

— Acum putem să-i rânim boxa, îi spuse argatului, întinzând o mână şi mângâindu-l pe Diablo pe nas. O să-i placă să mai iasă şi afară azi, adăugă, în vreme ce-i scotea cu degetele un ciuline încurcat în păr.

Clopotul de la bucătărie se trezi la viaţă.

— Domnişoară, cum...? se bâlbâi bătrânul, care nu-şi mai găsea cuvintele.

— Ți-am spus că poate fi îmblânzit.

— Blanche o să fie tare supărată când o să vadă în ce hal ți-e pelerina, zise omul, uitându-se îngrijorat la petele de pe poale.

— Acum trebuie să plec, să mănânc terciul de ovăz, zise Petite, dar nu vorbea cu omul, ci cu calul. Vino, te duc afară.

Și deschise ușa boxei, iar bălanul o urmă afară din hambar, în lumina dimineții, cu nasul pe umărul ei.

Argatul sări înapoi când trecură pe lângă el.

— O să-l duc în țarcul din față, zise el, unde stă Hongre de obicei.

— Domnișoară, v-a căzut ceva, o opri argatul, întinzându-i o cutiuță.

— Mulțumesc, răspunse Petite și se întoarse în fugă s-o ia, cu obrajii arzând.

Ceva mai târziu, după ce-și mâncă terciul și-și bău berea, după povețe și dojeni, după corvezi, munți de corvezi, Petite putu în sfârșit să-și spele și să-și șesale calul, să-i pieptene coama și coada și să-i ungă cu alifie cicatricile de pe șolduri. Cu greu se hotărî să se întoarcă la conac pentru cină, dar se strecură încă o dată afară înainte de stingerea lumânărilor, ca să-i ureze noapte bună, să-i sufle în nas și să-i simtă răsuflarea caldă și parfumată.

În noaptea aceea se cufundă într-un somn adânc; cutiuța era ascunsă sub perna ei.

Fu trezită de un mârâit; nu era un câine care mârâia, ci ceva mai adânc, care mârâia aproape cu plăcere. Se ridică în capul oaselor. În încăpere se afla ceva.

— Domnișoară? o strigă pe slujnică, fără să primească însă vreun răspuns.

Mârâitul venise de la picioarele patului ei. Petite mai strigă o dată, dar nu se auzea absolut nimic dinspre patul femeii, care era așezat mai spre streașină. După cât se părea, se furișase afară, iar acum Petite era singură. Ceva șfichiui aerul lângă capul ei. Fetița, tremurând ca varga, puse mâna pe pipăite pe crucea de lemn aflată deasupra patului ei și se ghemui sub pături, cu ochii mari în beznă, ținând crucea strâns la piept.

A doua zi dimineată, la trezire, Petite se simțea slăbită de amintirea încețoșată a visului despre o creatură înaripată, cu gheare de fier. Un demon i se cuibărise în minte.

Înainte să se ducă să strângă ouăle, Petite îngropă cutiuța în țărână, în coliba ei de piatră, și o acoperi cu bolovani. Sfinte Mihail, rogu-te, apără-mă de duhurile necurate. Amin. După care se duse la calul ei.

¹ „Ce naiba!“, în limba franceză în original (n.r.)

CAPITOLUL 4

Laurent de la Vallière se apropia de casă călare pe Hongre. În spatele lui, într-o trăsură deschisă, se aflau soția lui, fiul său și tutorele băiatului.

Fuseseră trei săptămâni foarte pline. Regina mamă ajunsese la Amboise cu febră mare și de patru ori fusese nevoie să i se ia sânge. Era îngrozitor să vezi prin ce chinuri trecea. La un moment dat dăduse impresia că e posedată, iar doamnele care o îngrijeau se gândiseră chiar să aducă un preot ca să scoată diavoli din ea. În seara de dinaintea sosirii ei, Necuratul se arătase în târgul orașului, sub înfățișarea unui țap. Mulțumită Sfintei Fecioare, Laurent fusese prevăzător și luase cu el de acasă o labă de iepure, așa că pusese să se scoată câteva dale de pe pragul castelului și îngropase acolo amuleta. Era încântat când se gândea că poate astfel îi salvase viața reginei mamă.

Gândurile soției sale, pe de altă parte, nu erau la fel de luminoase. Cu o noapte în urmă, Laurent fusese nevoit să îndure chinul reproșurilor usturătoare ale lui Françoise. Ce-i drept, era mare păcat că nu-i fusese prezentată Maiestateii Sale – dar cum s-ar fi putut să fie altfel? Regina mamă suferea, avea grețuri și febră! Cât despre fiul lor, Jean, era de înțeles că regele și fratele lui fuseseră ținuti deoparte, că nu li se permisesse să se amestece cu nobilimea de țară. Nici măcar Laurent nu dăduse ochii cu Maiestatea Sa decât de câteva ori. Se știa prea bine că regele, deși încă era un copil, vindecase o mulțime de oameni de cele rele, că gușile cele îngrozitoare se făceau nevăzute doar la simpla lui atingere. (Ce bine ar fi să poată vedea asta!)

Pe urmă, Françoise se pornise să bodogănească pe seama banilor. Ce-i drept, cheltuisese o mică avere cu primirea regelui – arvunise muzicanți și pusese să fie făcute stindarde și valtrapuri – dar era o onoare și un privilegiu să-l slujească. Nevasta lui n-avea să priceapă niciodată asta: nu avea lucrul ăsta în sânge. „Dacă trebuie să cheltuiești bani, să o faci ca să-mi iei perlele înapoi“, îi spusese, cerându-i să-i solicite o favoare reginei mamă. El îi salvase viața și merita un pic de recunoștință – dar simplul fapt că o sluja era recunoștință deplină, nu?

Laurent privise cu venerație vestitele mâini fine ale reginei împreunate în rugăciune, pe când stătea întinsă pe pat, cu spatele proptit de pernele moi de mătase. Deși nu mai era tânără și era și cam

grasă, se vedea limpede că fusese o frumusețe. Laurent ceruse să-i fie aduse cearșafuri dintre cele mai fine. Încă o cheltuială, se plânse Françoise. Dar el ametea numai la gândul că regina mamă dormise în așternuturi pe care el le atinsese cu mâinile lui.

Laurent își bătu ușor cu palma punga de piele în care își ținea mătâniile. Le pusese lângă moneda pe care i-o dăduse regina mamă. Ludovicul de aur căzuse din mâna ei, se rostogolise pe podea, și însuși tânărul rege Ludovic se repezise după el. Regina – femeia aceasta sfântă – îi ceruse fiului ei să-i dea moneda „acestui om bun“. Iar mâna regelui o atinsese ușor pe a sa.

— Doar un singur ludovic? Asta-i tot ce ți-a dat? începuse Françoise să se văicărească. Dar ai cheltuit o sută! Cu banii ăia am fi putut să dregem acoperișul prin care intră apa ori să înlocuim fereastra spartă din salon, ori să curățăm hornul, ca să putem face focul fără să ne afumăm cu totul, ori...

Ori să răscumpere perlele soției lui. Laurent dădu pintoni bătrânului Hongre peste pod. Françoise era tânără și tare frumoasă. Și-ar fi dorit s-o poată face fericită. De când pierduse copilul, era în toane proaste.

— Tată? Își auzi fiul strigându-l, pe când se apropiau de porțile conacului lor.

Laurent privi în urmă și atunci o văzu pe Françoise. Stătea în picioare, ținându-se de umărul lui Jean, ca să nu-și piardă echilibrul.

— Laurent, fă ceva! strigă ea, cu mâna întinsă spre conac, plângând în hohote. Bărbatul se întoarse și nu-și putu reține un icnet, căci acolo, la intrarea în curte, se afla fata lor – călare pe calul cel alb.

El își făcu cruce. Mon Dieu! Ce priveliște măreață! Era cu adevărat calul cel alb, fără îndoială, dar acum era țeșalat și curat. În coamă îi fuseseră împletite panglici, fără prea mare atenție la asortarea lor, iar crupa îi era acoperită cu una dintre cuverturile vechi ale lui Françoise, ca un valtrap demn de un rege. Armăsarul își ridica grijuliu copitele, mergând la pas ușor.

— Da, tată, e Diablo, strigă fetița, cu un zâmbet ștrengăresc pe față. Călărea bărbătește, fără șa, cu fustele suflecate până la coapse. Părea un spiriduș pe un animal atât de mare – pe așa o namilă.

— Laurent, calul ăla o s-o omoare, își auzi soția strigând în spatele lui.

— Dă-te jos! răcni el, regăsindu-și, în sfârșit, glasul.

— Nu-i așa că-i frumos?

— Dă-te! zbieră el, cuprins de spaimă.

— Dar este blând acum, răspunse fetița, trăgând ușor de hamuri.

Bălanul își lăsa în jos capul ascultător, cu o ureche pe spate.

— Dă-te jos când îți spun, porunci Laurent.

Brusc, simți o durere ascuțită în inimă.

— Tati? strigă Petite, în vreme ce el se prăbușea. Tati!

Petite se uita fără să priceapă la tatăl ei care aluneca încet de pe cal, până rămase cu un picior prins în scară. Sări de pe Diablo și o luă la goană spre el. Tatăl se făcuse alb la față și se ținea cu mâna de piept.

— O să-mi treacă, micuț, zise el cu glas stins.

Petite îi șterse cu mânuța broboanele de sudoare care-i apăruseră pe frunte. Din urma lor apărură și Jean.

— Tată?

Băiatul îi eliberă piciorul din scară și luă frâul lui Hongre.

— Laurent! țipă ascuțit Françoise.

Petite își ridică privirea și o văzu pe mama ei care se apropia în fugă, cu cercurile crinolinei ridicate.

— Calul ăla, gâfâi tatăl ei, care încerca să se ridice în capul oaselor.

Petite simți pe umăr o răsuflare caldă. Era Diablo.

— Ușor, băiete, îi zise ea, mângâindu-l pe nas, după care îi porunci: înapoi!

Bălanul făcu cinci pași în spate, după care se opri.

Tatăl ei își făcu iar cruce, fără să-și dezlipească ochii de la armăsar.

— Laurent, n-o să mori, spuse Françoise, cu răsuflarea tăiată de cât alergase. Îngenunchease lângă soțul ei, cu chipul transpirat brăzdat de dăre de pudră.

Să moară? Petite închise ochii, cufundându-se într-o rugăciune tăcută.

Urmară zile triste, în vreme ce Laurent își revenea încet în simțiri.

— Ți-am spus să nu te apropii de calul ăla, o certă pe Petite de pe patul lui de suferință.

— Iartă-mă, tati, zise fetița, care tocmai întetea focul în șemineul uriaș. Se ridică apoi și își trecu degetele peste cuvintele săpate pe polița de deasupra șemineului: Ad principem ut ad ignem amor indissolubilis. „Pentru rege, iubire veșnică, precum focul ce arde pe altar.“

— Micuțo?

Petite se întoarce.

— Vino încoace! zise tatăl, bătând ușor salteaua.

Petite se urcă în pat și se așează lângă tatăl ei, cu vârful uneia dintre codițe în gură. Pe suportul de lumânări de lângă pat se afla o pictură înfățișând-o pe Sfânta Fecioară. Alături era sticla cu dop în care mama ei îi pusese apa lui Laurent, împreună cu o unghie, o șuviță din părul lui, două cuie și doi spini de trandafir. Mama îi spusese că rolul lor era să alunge duhul rău care încercase să-i ucidă tatăl, numai că Petite se temea că era chiar ea acel duh rău și destupase de două ori sticla în timp ce tatăl ei dormea.

— Spune-mi cum s-a întâmplat, zise el, scoțându-i codița din gură. Cu bălanul.

Petite ridică din umăr și zâmbi ștrengărește (știa prea bine că așa îl poate vrăji).

— M-am rugat și pur și simplu am reușit, spuse ea.

O parte din ce spusese era adevărat, dar restul era o minciună.

— Lăudat fie, spuse Laurent. Dar promite-mi că n-o să-l călărești până nu-mi revin eu îndeajuns ca să te învăț cum.

După trei zile, Laurent coborî cu grijă scările în spirală, ținându-se de soția sa ca să nu cadă. Jean, Petite, tutorele și servitorii îl întâmpinară bucuroși când își făcu apariția în salon.

— Priviți-mă, spuse Laurent, ca și cum s-ar fi sculat din morți, și își flutură scufia de noapte ca pe o pălărie. Nu se bărbierise și arăta ca un vagabond.

Petite era în culmea bucuriei. În curând, avea să-l poată călări din nou pe Diablo.

La marginea padocului, Petite încălecă pe Diablo, sub ochii tatălui ei. Își puse mândră armăsarul să meargă la pas, la trap și la galop. Iar el se supuse blând, fără să facă figuri ori să se împiedice în picioare.

— Un cal demn de un prinț, zise Laurent, clătînând din cap.

Calul meu, adăugă Petite în gând, căci armăsarul n-avea să lase pe nimeni în afară de ea să se apropie de el.

Din clipa aceea, de fiecare dată când vremea și sănătatea tatălui ei îi permiteau, Petite îl antrena pe Diablo după-amiaza. Calul nu era atât sperios, cât nerăbdător, iar ea află cum să-i potolească agitația, îl învâță să meargă la pas în cercuri largi, să se oprească, să dea înapoi și apoi să meargă iar înainte. Spre marea uimire a tatălui ei, armăsarul învățase să facă salturi și chiar putea să sară cu toate cele patru picioare (lucru care lui Petite îi plăcea cel mai mult). După fiecare lecție, îl freca pe gât cu mâna ei ușoară și moale, aranjându-i coama.

Pe la jumătatea lui aprilie, când răsărise iarba și soarele strălucea, Diablo fu dus la pășunea din spate și, pe lângă iarbă, i se mai dădeau și păstăi coapte de mazăre și nutreț. Acolo, sub îndrumarea tatălui ei, Petite îl învâță să pășească pe pământul tare câte o oră, două pe zi – la început la pas, apoi la trap și, în cele din urmă, într-un trap rapid, care se preschimba uneori în galop. Abia după aceea, Laurent ajunsese la concluzia că armăsarul era pregătit să meargă pe un câmp proaspăt arat și îl învâță să-și ridice copitele cu grijă și să le pună cu încredere jos, fără să se clatine vreodată.

— Dar n-o să-i punem apărători la ochi, îi explică Laurent lui Petite într-o zi, pe când stătea întins în pat, cu o cărămidă fierbinte, înfășurată în cârpe, pe piept. Știu că așa fac domnul Bosse și alți vecini, dar dacă nu lași animalul să vadă liber, îi iei această plăcere și se sperie și mai tare.

— Da, tată, spuse Petite, care abia aștepta să-l ducă pe Diablo dincolo de pajiște. Tânjea să vadă cât de repede poate să alerge.

— Gata cu vorbăria asta despre cai, Laurent, interveni Françoise, care

tocmai intra în încăpere cu un coș pentru lucrul de mână. Louise mai are puțin și împlinește șapte ani. E vremea ca fiica noastră să înceapă să se poarte ca o fată.

Și-i întinse lui Petite lucrul pe care nu-l terminase.

Castitate, umilință, pietate, mormăi Petite.

În vreme ce urca pe cărarea îngustă care ducea la pajiștea din spatele conacului, unde păștea Diablo, Petite fredona un cântec. Crângurile erau pline de lăcrămioare, brebenoci și, în tufișurile de ilice, creștea o orhidee albastră căreia ea îi spunea „dorințe“. Observase urmele mititele de iepuri care duceau spre aflorimentele pietroase și urmele de copite în locurile unde cerbii traversaseră cărarea. Trilurile armonioase ale păsărelor se împleteau cu tocănitul ritmic al unei ciocănitore și cu strigătele răgușite ale unei gaițe.

Diablo începu să necheze când Petite se ivi dintre copaci. Fetița se cățăra peste gard și rămase acolo în picioare, în vreme ce el o luă la galop spre ea. Făcu o mișcare cu mâna și încet, cu grijă, armăsarul îngenunche în fața ei. Ea își lipi obrazul de gâtul lui, îl mângâie pe botul catifelat. După aceea, se urcă pe spatele lui și-l îndemnă să se ridice, strângându-i coapsele între pulpele goale. Rămase așa câteva clipe, bucurându-se de priveliștea din fața ochilor, de dealurile cu spinări domoale, de râu și de păduri. Se simțea întocmai ca zeița Diana, neînfricăată și plină de forță.

Își dăduse destul de repede seama că n-avea decât să gândească încet și Diablo avea să încetinească, să gândească aleargă și el s-o ia la goană, să gândească galopează, iar el avea s-o ia la galop, ca un cal de luptă. Nu-i trebuise mult până să-și dea seama că n-avea nevoie de piteni, nici de dârlogi, căci el reacționa de îndată până și la cea mai slabă strânsoare a pulpelor ei. La îndemnul ei, sărea peste orice buștean, peste tufișuri și torente de apă. Avea încredere în ea. Iar azi, aveau să lase în urmă islazul pe care păștea, să urce dealurile și să se îndrepte spre păduri.

Îl puse s-o ia la pas, după care îl îmboldi să alerge, mânându-l spre o parte ceva mai joasă a gardului.

— Ura, ura! strigă, cu mâna încheștată în coama lui, când armăsarul sări peste gard și o luă în sus pe potecă. Vântul o făcea să-i lăcrimeze ochii. Zburau! Pe culmea dealului, Diablo își încetă galopul, după care se opri, iar Petite se prăbuși pe gâtul lui, istovită de încântare.

Deodată, un foșnet făcu armăsarul să tresară, iar Petite întoarse capul în urmă. Era cățelușul, care venea clătinându-se pe potecă, gâfâind și dând din coadă. Petite mormăi nemulțumită: trebuia să-l ducă acasă acum. Îl întoarse pe Diablo și o luă pe o cărare care ieșea în spatele hambarului.

Armăsarul mergea în buiestru. În vreme ce se îndreptau spre casă, ea cânta Ave Maria, iar picioarele i se clătinau în ritmul pașilor. Cățelușul îi urma, la o distanță destul de mare de picioarele din spate ale lui Diablo, care-și croia drum prin mărăcini și printr-o baltă de noroi, o mocirlă făcută de porcii mistreți pe care Petite n-o mai văzuse până atunci. Probabil că mistrețul era destul de mare, se gândea, căci se frecase de noroi de trei copaci, iar urmele ajungeau foarte sus. Își întipări locul în minte: vreo cinci pași mari spre nord-est față de un castan dulce, doborât ca să se facă șindrillă din el. Tatăl ei sigur voia să știe. El, împreună cu alți trei tovarăși, nobili din vecinătate, mergeau la vânatoare de mistreți pe 29 septembrie, de Sfântul Mihail, când porcii sălbatici erau plini de carne.

— Cuțu! strigă ea, privind în urmă.

Umbrele se lungeau și ea știa prea bine că nu trebuie să stai prea aproape de o mocirlă de mistreți când se lăsa seara.

Diablo își trase urechile pe spate. Petite întoarse calul și o luă la trap înapoi. La cotitură, dădu peste cățeluș, care mârâia și-și arăta colții. Dintr-odată, din tufișuri se năpusti un mistreț care își înfipse un colț în cățeluș și-l azvârli în aer, stropind frunzele de sângele lui. Diablo se cabră, iar Petite se rostogoli peste capul lui.

Fetița încercă să se ridice, dar piciorul stâng îi era frânt sub ea. Mistrețul își lăsă capul în jos, cu ochii lui mici ațintiți asupra ei; unul dintre colți îi strălucea, însângerat. Petite își ascunse fața în noroi. Animalul avea s-o omoare.

Simți apoi cum pământul se cutremură și auzi un tropăit surd; înălță capul. Diablo înfrunta mistrețul, ridicându-se pe picioarele din spate și lovind cu copitele. Cu fiecare izbitură, mistrețul grohăia și se dădea înapoi. În cele din urmă, Diablo se răsuci și izbi tare, nimerind bestia drept în cap.

Până și păsările își încetaseră cântecul. Diablo se îndreptă la pas spre leșul mistrețului, îl amușină, după care se întoarse către Petite. Ea îi făcu semn să îngenuncheze și, aproape leșinată de durere, se ridică pe spatele lui. Iar armăsarul porni încet pe potecă, îndreptându-se spre

casă.

În timpul lungilor săptămâni care urmau, Petite nu știa ce era mai rău: cicăleala și cârcotelile mamei sale sau tratamentele dureroase la care o supunea doctorul orașului, care mai întâi îi pusese glezna ruptă în atele, ca s-o îndrepte, după care îi luase sânge din laba piciorului.

Mai bine de două săptămâni zăcu pe divanul din salon, cu piciorul rănit prins în atele și sprijinit în perne. Zilele se scurgeau tare greu. Dacă n-ar fi făcut lecții cu tatăl ei (care se hotărâse s-o învețe latină), probabil că ar fi murit de plictiseală.

Și, în sfârșit, după mai bine de o lună, făcu un ocol în jurul casei șchiopătând, în cârje, cu piciorul legat în atele. În cele din urmă, îi fură scoase și atelele. Sprijinindu-se într-o cârjă de nuc, își lăsă greutate pe ambele picioare. Se simțea șchioapă.

— Ca prostul satului, o zgândări Jean.

— Fiule! îl apostrofă Laurent, pe un ton de avertisment.

Françoise izbucni în lacrimi.

Petite se întoarse spre mama ei. Dacă ar fi putut să-și liniștească mama la fel de ușor pe cât liniștea caii! În cele din urmă, legăturile alea îngrozitoare îi fuseseră îndepărtate și, cel puțin acum, stătea în picioare. Cu grijă, făcu doi pași.

— Laurent, de ce n-a putut chirurgul să i-l pună drept? întrebă Françoise. Doar i-am dat mulți bani.

— O să fie bine, Françoise.

— Dar piciorul ei stâng e scurt: o să șchiopăteze.

— Are doar nevoie să se obișnuiască. Cum te simți, micuț? o întrebă Laurent.

— Nu mă doare, minți Petite. Acum pot să călăresc pe Diablo?

— N-o să te mai urci niciodată pe calul ăla, zise Françoise.

— Bălanul i-a salvat viața fiicei noastre, protestă Laurent.

— Încep să cred că amândoi ați fost vrăjiți, spuse Françoise, întinzând focul cu cleștele. Dacă ar fi rămas la lucrul ei de mână, nu i s-ar fi

întâmpilat nimic.

— Françoise, calma...

Françoise izbi cleștele de vatra de piatră.

— Nu-mi spune tu mie să mă calmez, Laurent! De când ai adus calul ăla, totul a mers rău în casa asta. Mai întâi, tu și durerile tale, iar acum fata noastră a rămas șchioapă. Calul ăla a adus blestemul asupra casei noastre, iar tu știi prea bine asta.

Petite se afla în salon și broda când auzi bătaia în ușă. Trebuia să recite cele zece porunci în vreme ce lucra (să nu am alți dumnezei în afară de Dumnezeu, să nu iau numele Domnului în deșert, să cinstesc ziua Domnului, să-mi cinstesc tatăl și mama, să nu ucid, să nu fiu desfrânată, să nu fur...), dar ea visa cu ochii deschiși la Diablo, și-l închipuia cum o să alerge peste o săptămână la târgul din sat și o să câștige premiul. Atunci, ea avea să-i dea banii mamei ei, care avea să-l laude pe Diablo (așa cum făcea și ea).

Bătaia se repetă, insistentă.

— Mă duc eu, mami, strigă Petite, uitându-se după cârjă. Era o zi specială, a cincea a lunii septembrie, iar ea se gândi că poate bătaia în ușă avea vreo legătură cu asta. Azi, regele împlinea treisprezece ani. Era ziua în care devenea major, după cum îi explicase tatăl ei de dimineață, înainte de rugăciune: în această zi, regina mamă avea să îngenuncheze în fața fiului ei și să-i sărute mâna. Până și în sătucul lor așa de îndepărtat se făceau pregătiri de sărbătoare.

— Ce-i cu tărăboiul ăsta? exclamă Françoise, care coborâse scările în spirală și ajunsese prima la ușă.

Cel ce bătuse era bătrânul argat, care-și mototolea în mână borurile pălăriei boțite.

— Nu e cazul să dărâmi ușa, îl certă ea. Și trebuia să vii prin spate.

— Așa am și făcut, doamnă, dar n-a răspuns nimeni, așa că am venit pe aici. Domnul de la Vallière e în hambar, e... – și bătrânul își acoperi ochii cu mâna – mort.

Françoise încremeni.

— Nu-i adevărat, îl repezi ea, cu un glas plin de furie.

— Tocmai am dat de el – zace lipsit de suflare.

Petite își azvârli broderia cât colo și se repezi spre hambar, șchiopătând prin curte, sprijinită în cârjă.

Să nu fie adevărat, să nu fie adevărat... Doamne, te rog, să nu fie adevărat!

Ușa hambarului era dată de perete. Petite se opri o clipă, cât să-și tragă răsuflarea. Vântul șoptea prin copaci. Trei găini trecură țanțoșe pe lângă ea, cotcodăcind și uitându-se cu un ochi la cer. I se păru că aude iar mârâitul acela surd și se întoarse în loc, cu inima bătându-i nebunește. Umbra unui uliu trecu peste curtea înfundată de noroi.

Fetița păși pe ușa hambarului.

Tatăl ei zăcea ghemuit pe jos, în hainele de lucru, iar fratele ei era îngenuncheat lângă el. Jean își ridică spre ea ochii înroșiți.

— Nu vorbește, zise el, cu glas gătuit, și se rezemă de un perete. Cred că a murit.

Petite își întări inima ca să-și poată privi tatăl. Rămăsese cu ochii pe jumătate deschiși, ațintiți spre Jean, ca și cum ar fi fost uimit de ceva. Avea și gura deschisă, ca și cum s-ar fi strâmbat de durere. Pe buzele lui, fata zări ceva întunecat. Sânge.

— Și calul ăla al tău a fugit, spuse Jean.

Ușa de la boxa lui Diablo era dată de perete. Petite își îndreptă iar privirea spre tatăl ei. Oare chiar era mort? Deschise gura, dar de pe buze nu-i ieși decât un icnet gătuit.

Petite se ascunsese în cotețul porumbeilor și stătea ghemuită, în beznă. Păsările își încetară câteva clipe uguitul, după care porniră iar. Tatăl ei murise și Diablo dispăruse, iar ea știa că era întru câtva vinovată. Ar fi vrut să plângă, dar nu putea. Inima i se făcuse de piatră.

— Domnișoară, hai afară! se auzi vocea unui bărbat.

Era bătrânul argat, care stătea în lumină. Omul dădu la o parte o pânză de păianjen și păși înăuntru.

— L-au dus pe tatăl dumitale în casă. Pare împăcat, spuse el, oftând

din greu. Fratele dumitale s-a dus să-l aducă pe părintele Barouche. Mă gândeam că vrei să fii acolo când vine, ca să spui rugăciunile și toate cele.

Petite deschise gura, dar nu putea scoate nici un sunet. Simțea că nu are aer, că se sufocă.

— Te simți bine, copilă? o întrebă argatul, apropiindu-se de ea și privind-o încurcat.

Petite dădu din mână, arătându-și gura. Ce se petrecea cu ea? Deschise și închise gura, ca un pește pe uscat.

— Nu poți să vorbești? o întrebă el, punându-i blând mâna pe umăr.

Fetița își acoperi fața cu mâinile. Până și plânsul îi era cufundat în muțenie.

CAPITOLUL 5

La scurt timp după înmormântare, Françoise își trimise fiul la școală la Paris. Fiind acum orfanul unui ofițer de cavalerie care fusese rănit în bătălia de la Rocroi, avea să primească o bursă ca să studieze la Collège de Navarre.

— Ai fost primit acolo pentru că tatăl tău a murit, dar în rest, totul depinde de tine, îi spuse ea fiului său, în vreme ce-i închidea cufărul de piele ponosit. Nobilii cei mai de vază își trimit fiii la Collège de Navarre. Să faci tot ce-ți stă în putință ca să te împrietenești cu ei.

Îi duse chiar ea cufărul până în curte. Băiatul pleca de acasă pe bătrânul Hongre. Femeia îl căutase, zadarnic, pe Diablo, în speranța că o să poată schimba dobitocul blestemat pe un ponei care să țină la drum; dar așa, trebuia să se mulțumească doar cu Hongre. Călătoria era lungă, dar băiatul era ușor și putea să-l ducă. Împreună cu tutorele său, care călărea ca vai de capul lui pe un măgar, aveau să facă drumul în etape cât mai ușoare. La capătul lui, bătrânul cal avea să fie vândut pentru carne, căci Françoise nu-și putea permite să-l țină.

Jean se apucă de coama deasă a calului ungar și se ridică în șa.

— Nu vrei nici măcar să-mi spui la revedere? o întrebă el pe sora lui, cu o strâmbătură.

Petite puse o mână pe nasul lui Hongre, apoi se dădu înapoi.

— Ce-i cu ea? De ce nu vorbește? întrebă Jean.

— E doar o criză, spuse Françoise, luându-și fiica de mâna rece. Nu-ți face griji pentru noi ! O să ne descurcăm.

Flutură mâna după fiul ei până când acesta pieri din vedere, după care se întoarse în casă cu Petite. De fapt, nu credea absolut deloc că va putea să se descurce. Muțenia fetei sale o înnebunea. Preotul dăduse de înțeles că poate fata era sub influența cine știe cărui blestem și propusese să facă un ritual de exorcizare a Necuratului – însă ritualurile de exorcizare costau tare mult, mult mai mult decât își putea permite Françoise, mai ales acum. Era furioasă pe Laurent: în primul rând pentru că murise, dar mai ales pentru că o sărăcise. Când se căsătorise, îi adusese șaiszeci de mii de livre tournois² ca zestre – o mică avere – însă acum i se spusese că avea o datorie de treizeci și patru de mii. Nu-i era deloc greu să facă socoteala: soțul ei o jefuise.

La înmormântarea lui vorbiseră mulți oameni. Biserița din sat fusese înșesată de lume. Toți spuneau că fusese un sfânt, că-i ajutase mereu pe cei nevoiași. Le dădea slujitorilor bani fără restricții. Dăruise sute de livre mănăstirii din Tours unde se afla sora lui, îi împrumutase bani nefericitului său frate, părintele Gilles. Făcuse donații pentru întemeierea unui spital, a unei școli pentru orbi, a unei brutării care să-i hrănească pe cei flămânzi. Le dăduse bani până și vecinilor!

Ei bine, n-aveau decât să-și țină pentru ei condoleanțele pline de pioșenie. El aruncase cu banii ei în toate părțile, iar Françoise îi voia înapoi. Dacă Laurent n-ar fi fost deja mort, l-ar fi omorât cu mâna ei.

— Louise, azi o să vină niște oameni, îi spuse Françoise fiicei sale, care stătea tăcută la fereastră cu o carte în mână și cu câinele ghemuit la picioarele ei. Un notar și un portărel, care vin să facă un inventar.

Veneau să vadă cât valorau până și draperiile cele mai prăpădite și farfuriile cele mai ciobite.

— Trebuie să mă gândesc la viitor, continuă ea, uitându-se într-o oglindă crăpată, ca să vadă cum îi stăteau veșmintele de doliu. Ura din răspuțeri scufia neagră pe care trebuiau s-o poarte văduvele. Poate doar o panglică la tiv – ceva din mătase de culoarea piersicii? Dar nu, nu se putea, vecinii ei așa de cucernici aveau să-i scoată vorbe, toți vecinii care se împăunau că sunt plini de virtuți, care împrumutaseră bani de la Laurent și nu-i mai dăduseră înapoi. Vecinul care avea doi copii din flori cu Agathe Balin. Vecinul care avea draperii noi din brocart, cumpărate, fără îndoială, cu banii lui Laurent – cu banii ei. Afurisiți fie cu toții!

Cum avea să se descurce? Poate că ar fi trebuit să se ducă la castelul din Blois. Ducele de Orléans, unchiul regelui, se întorsese acolo. Poate că avea să fie interesat să cumpere cărțile prăfuite ale lui Laurent.

— Și mai ales viitorul tău, spuse ea cu glas tare, întorcându-se spre fiica ei. Petite o privi cu ochi mirați.

Dacă era să recunoască, Françoise era foarte îngrijorată pentru fetiță. Fără zestre, cu un picior beteag și pe deasupra și mută, cum avea să-și găsească un bărbat care s-o iubească?

— Și tu trebuie să începi școala, îi spuse, făcându-și de lucru pe lângă foc. Iar ea avea să iasă din nou în lume, ca să-și găsească un alt soț. Nu-și putea permite să rămână în doliu și, în orice caz, avea să fie mai bine și pentru fetiță.

— Am aranjat să te trimit la mănăstirea călugărițelor ursuline de la Tours.

Angélique, sora lui Laurent, era supraveghetoarea novicelor de acolo, iar fratele lui, Gilles, era preotul așezământului. Françoise se aștepta să se târguiască și să obțină să plătească o taxă cât mai mică (mai ales la câți bani dăruise Laurent mănăstirii).

— Ai împlinit șapte ani, o vârstă de la care ai discernământ. Acolo o să înveți cum să te porți.

O să-și preschimbe băiețoiul într-o domnișoară bine-crescută.

Petite și mama ei plecară cu argatul la mănăstirea ursulinelor din Tours în trăsura deschisă, luând-o pe drumul spre sud, brăzdat de fâgașe, care urma cursul râului. Argatul mâna caii. Petite stătea tăcută lângă mama ei, privind țintă la câmpiile golașe. Oriunde zărea câte un cal, îl căuta din priviri pe mândrul ei bălan: oare unde se dusesese? N-avea să mai călărească din nou, știa prea bine.

Podul de peste râu era șubred; iapa se împotrivea să treacă, așa că Petite fu nevoită s-o ducă de dârlogi. După traversare, fetița se urcă la loc în trăsură și-și continuă drumul pe străzile strâmte și aglomerate ale orașului.

Trecuseră doi ani de când Petite fusese ultima oară la mănăstire. Venise cu tatăl ei și cu Jean. Vorbitorul încărcat de flori era plin de lume. Și-l amintea pe veselul unchi Gilles, preotul mănăstirii, care făcea glume, în vreme ce mătușa ei Angélique, care era călugăriță acolo, îi servea cu fructe confiate și cu sucuri. Cântaseră imnuri împreună și râseseră de poveștile părintelui Gilles. Petite fusese foarte răsfățată. Cântase ca un înger, iar ei exclamaseră:

— Exact ca tatăl tău!

Pare ciudat să fiu aici fără el, se gândi Petite în vreme ce porțile mănăstirii se deschideau ca să intre în grădinile liniștite. Câteva poteci duceau la acareturile pe care ea le cunoștea bine: spițeria, infirmeria, măcelăria, pivnița de vinuri, brutăria și spălătoria. În capătul dinspre răsărit se afla sacristia, iar înspre sud, o livadă, o grădină de zarzavaturi, un heleșteu, un hambar și o curte de păsări. O lume închisă în sine, o descrisese tatăl ei, „un colțișor de rai“. Fetița se întrebă dacă el se afla acum în rai.

Argatul puse cufărul lui Petite în fața ușii clădirii principale.

— Păi, bine, zise el, legănându-se de pe un picior pe altul. Eu o să rămân să păzesc căruța. Să ai grijă de dumneata, domnișoară, adăugă el dregându-și glasul și ducându-și mâna la borul pălăriei.

Petite rămase cu privirea ațintită asupra omului ce se îndepărta târându-și picioarele. Uneori avea impresia că era atât de plină de cuvinte, că ar fi putut să dea pe din afară.

În timp ce mama ei vorbea cu maica superioară, Petite stătea pe cufărul ei, uitându-se la oamenii care veneau și plecau. Călugărițele se strecurau pe acolo în liniște, cu ochii plecați ori vorbind în șoaptă între ele, cu mâinile ascunse în mânecile enorme. O călugăriță le citea unor școlărițe; din când în când, izbucneau cu toate în râs. De undeva se strecura parfumul delicios al fructelor fierte pentru gem. Se auzea sunetul unei lăute și glasul unei femei care cânta un madrigal.

În cele din urmă, mama ei ieși din mănăstire, trântind cu zgomot ușa în urma ei.

— Mătușa ta ne așteaptă la vorbitor.

Vorbitorul mănăstirii semăna cu un salon mare; era plin de scaune de lemn și de jilțuri, așezate de-a lungul pereților. În colțuri, pe două mese, se aflau flori și farfurii cu prăjituri. De-a lungul unuia dintre pereți era un grilaj deschis, în spatele căruia o găsiră pe sora Angélique, lucrând o dantelă. Mătușa lui Petite își lăsă lucrul deoparte și se ridică în picioare, aplecându-se să deschidă ușița care se afla într-o parte a grilajului.

— Fiți bine venite! le întâmpină ea.

— Du-te, dar, spuse Françoise, împingând-o de spate pe Petite.

Fetița se întoarse și-și ridică privirea spre mama ei.

— Angélique o să aibă grijă de tine de-acum, spuse Françoise clipind și vârî sub scufia fetei o buclă rebelă.

— Procedezi cum trebuie, Françoise, zise sora Angélique.

Vorbea cu o voce înceată, melodioasă, care îi amintea lui Petite de glasul tatălui său.

— Câți ani ai? o întrebă ea, invitând-o să intre. Șase?

Petite ridică șapte degete. Mătușa ei răspândea un parfum de

trandafiri.

— N-a mai vorbit, spuse Françoise, care își închidea la gât nasturele de os al pelerinei. Doctorul spune că nu are destulă flegmă, că ar trebui să bea mai mult vin și apă. Și bere.

Petite se dădu înapoi și o luă pe mama ei de mână.

— Să fii cuminte, îi spuse Françoise, strângându-i mâna fiicei ei. Dintr-odată, glasul îi răguși. După care se întoarse brusc și dispăru.

— Ei, bine, începu sora Angélique, închizând și zăvorând ușa. Cred că aş putea să-ți arăt camera ta, dar poate ar fi mai bine să mănânci mai întâi.

Petite fixa cu privirea chipul slab al mătușii ei, încadrat de o bonetă albă, apretată. Sora Angélique semăna puțin cu tatăl ei. Avea aceeași bărbie ascuțită și pomeți înalți, aceeași privire blândă, aceleași riduri făcute de zâmbet la colțurile ochilor albaștri.

— Bucătăreasa noastră face niște prăjiturile minunate.

Petite ridică din umeri: nu-i era foame. O urmă pe mătușa ei în altă încăpere, apoi în alta, străduindu-se să nu șchiopăteze. Diavolul fusese schilodit când fusese alungat din rai. La rândul ei, și ea avusese parte de o cădere.

— Avem doi cai în grajd, aici; unul e doar un mânz mititel, o anunță sora Angélique în timp ce străbăteau un culoar larg. Poate mergem să-i vedem mai târziu. Tatăl tău ne povestea mereu despre tine și despre cai, despre faptul că te porți ca un căluț.

Petite dădu din cap, ca pentru a-i întări spusele.

Sora Angélique se opri și o privi gânditoare.

— Deci e adevărat: nu mai vorbești, zise ea și-și puse mâna blând pe scufia fetei. Ai suferit o pierdere tare grea. Poate că Domnul, în bunătatea și înțelepciunea Lui, te-a zăvorât în tăcere, care e limba Lui cea sfântă. Iar acum ne cheamă în capelă, continuă ea, la auzul bății unor clopote. Poate reușești să cânti? Să tacă tot trupul omenesc, intonă Angélique cu glas blând. Știi imnul acesta? Știi că îl știi. Cântatul nu-i deloc la fel ca vorbitul.

Petite deschise gura, după care o închise.

— Țsta a fost un început, spuse mătușa zâmbitoare, apoi o luă pe fetița de mână și conduse spre un coridor. Vino, îngerașule! Aici cântăm tot timpul. O să vii și tu cu noi și o să cânți în inima ta.

A doua zi de dimineață, o slujnică a mănăstirii aprinse focul și luă oala de noapte, în timp ce sora Angélique o trezea pe Petite.

— Țți mulțumim, Doamne, pentru frumusețea dumnezeiască a încă unui răsărit, se rugă ea cu glas tare. Țți mulțumim pentru acest îngeraș neprețuit. Pogoară-ți mila Ta asupra ei în această zi. Amin.

După aceea, scoase schimburi curate, două jupoane din flanel, un corsaj și o fustă de lână și o ajută pe Petite să-și scoată cămașa și scufia de noapte, lucru care nu o supără pe fetița. Acasă o ajuta să se îmbrace slujnica de la bucătărie, și era tare repezită cu ea.

Acasă. Locul acela i se părea foarte departe acum lui Petite. Se gândea la mama ei, care rămăsese acolo numai cu slujitorii și cu cățeaua de vânătoare. Se gândea la trecutul ei. Nu suporta să-și amintească trupul tatălui său întins pe masa cea mare din salon. Stătuse în picioare lângă el, în vreme ce se citeau rugăciunile, ținându-și răsuflarea. În timpuri ca acesta, Necuratul se învârtea pe acolo, nădăjduind că va putea să fure vreun suflet. Duhurile lui se cuibăreau în văzduh, roind ca muștele. Se spuneau rugăciuni și se ardea tămâie pentru ca Necuratul și duhurile lui să fie ținuți la depărtare.

— Acum o să-ți punem deoparte veșmintele de noapte, îi arată mătușa Angélique, deschizând cufărul de lemn al lui Petite.

Fetița își împături schimburile așa cum i se spusese, întrebându-se dacă nu cumva ea îi provocase moartea tatălui ei. Făcuse un târg cu diavolul, iar acum era a lui. Noaptea, în bezna camerei ei de la mansardă, Necuratul se strecura sub patul ei ori în spatele lăzii ei. Nu avea sprâncene și ochii îi scânteiau. Răspândeă o duhoare de fum.

Oare diavolul a venit după mine aici? se întreba Petite, în vreme ce sora Angélique o ștergea pe față cu o cârpă albă înmuiată în vin, după care îi pieptănă părul, strângându-i buclele lungi într-un coc. În timpul nopții auzise niște zgomote ciudate și simțise și un vag iz de fum. Chilia ei dădea spre miazănoapte: tărâmul întunecat al Necuratului. Era speriată la gândul că Cel Rău putea să fi venit după ea în mănăstire. Ca să se apere, dormise strângând la piept o statuie a Maicii Preacurate pe care i-o dăduse mătușa ei. Era din vindecea, o plantă care putea să lege duhurile necurate, aflase ea. Cerbii răniți căutau vindeceaua, o mâncau și se vindecau.

— Gata, acum, zise mătușa, privind-o cu atenție. Ce sufletel dulce și serios! mai adăugă zâmbitoare.

Apoi, cu șireturile bine strânse, pieptănată, cu boneta bine înnodată și cu o eșarfă la gât, Petite merse după mătușa ei în capela mănăstirii, unde, ceremonios, unchiul ei Gilles, care se agita ca un bondar, ținea liturghia, scoțând aburi în aerul de iarnă.

Ca niște duhuri care se înalță spre cer, îi trecu fetei prin minte. Ca diavolii.

În fiecare dimineată, după slujbă, după ce-și mânca pâinea și își bea berea în refectoriu, Petite mergea la lecții – lecții lungi și captivante de istorie, geografie și limbi moderne. Era o elevă foarte silitoare, citea orice text care-i cădea în mână și scria răspunsuri la întrebările pe care le punea sora Angélique. Își uluise mătușa când calculase corect cât costă opt coți de dantelă, dacă sunt vânduți cu 35 de bani sfertul de cot.

În zilele cu vreme bună, sora Angélique îi permitea să facă plimbări lungi prin grădinile înghețate, în timp ce ea se ocupa de elevele care veneau zilnic din oraș. Lui Petite îi plăceau tare mult aceste clipe de singurătate. Răzoarele pătrate, fără fir de iarbă pe ele, păreau imaculate în lumina strălucitoare a iernii. Dintr-un pavilion aflat în mijlocul grădinii putea întrezări câmpurile printre ramurile copacilor, încărcate de chiciură. Ea își mișca ochii în soare, căutând cu privirea calul bălan.

Oare sufletul tatălui ei ajunsese în rai pe spinarea lui Diablo? se întreba ea în vreme ce se plimba, răscolind zăpada cu fiecare pas pe care îl făcea. Sau poate că-l luase Necuratul și-l dusesse în spate până în iad?

Era minunat că putea să studieze și o ajuta mult. Avea de învățat pe dinafară rugăciunile, Angelus, rugăciunile Maicii Domnului, Tatăl nostru și Ave Maria. Erau rugăciuni de spus la trezire și pentru fiecare ceas al zilei, rugăciuni pentru îndepărtarea duhurilor necurate, pentru dezbrăcare la vremea nopții și pentru culcare, rugăciuni pentru mama și tatăl ei și – mai ales – rugăciuni înflăcărate pentru sufletul tatălui ei. O chinuia mai cu seamă gândul că-și dăduse sufletul pe neașteptate, fără spovedanie.

Nu cumva eu l-am omorât? Gândul ăsta o făcea să se înăbușe.

La masa ei de lucru, în fața focului care scânteia, își scrisese întrebările

cu cretă pe tăblița de ardezie: Raiul e chiar sus în cer? Cum arată Sfântul Duh? Cum e în iad?

Sora Angélique închise ochii înainte să răspundă:

— Raiul e mult deasupra norilor, Sfântul Duh ne vorbește prin vise, iar iadul e un loc lipsit de dragoste.

Apoi deschise ochii, urmărind-o pe Petite care scria următoarea întrebare, cu litere rotunjite și egale: Cum arată diavolul?

— Nu e o întrebare ușoară, zise sora Angélique, bătând ușor în coperta cărții ei de rugăciuni aurite. Se pare că ia multe forme și înfățișări, orice îi poate sluji scopurilor sale. Poate să apară ca un bărbat, ca o femeie, ba chiar ca un copil. Sfântul Pavel ne-a avertizat că poate să apară chiar ca un înger al luminii. De fapt, poate să nu ia nici o formă, ci să se manifeste ca un vis ori doar ca un gând.

Petite își încruntă sprâncenele. Niciodată nu-i trecuse prin minte că necuratul ar putea să nu fie făcut din carne și oase. Cu o noapte înainte, avusese un vis tulburător, în care încerca să vorbească – de fapt, încerca să țipe. Oare fusese fapta diavolului? Oare el îi răpise glasul?

— Unii cred că diavolul arată și se poartă ca un țap, dar numai rareori e pus pe glume. Sufletul îi e plin de pizmă și neîncredător, și cea mai bună cale ca să-l recunoști, dacă ia formă de om, e să i te uiți în ochi, care sunt reci, lipsiți de dragoste și de scrupule.

Petite șterse tăblița și scrise, fărâmițând și mai mult capătul cretei: Diavolul poate să călărească un cal?

Sora Angélique luă tăblița din mâna lui Petite și cercetă cu atenție cuvintele scrise de nepoata ei.

— Ai pățit ceva, îngerașul meu? o întrebă în cele din urmă, în vreme ce pune deoparte plăcuța de piatră, cu grijă, ca și cum ar fi putut să se spargă la cea mai mică mișcare.

Petite scutură din cap.

— Ești sigură? În mine poți să ai încredere.

Petite împinse tăblița din nou spre mătușa ei, cu ochi rugători.

— Bine... sora Angélique își împreună mâinile. Vrei să spui așa cum

călărește o vrăjitoare iepele nopții, aducătoare de coșmaruri?

Petite dădu din cap, cu ochișorii înotând în lacrimi.

— Păi da, cred că poate. Nu-i nimic să nu-i stea în putere diavolului – în afară de iubire, firește. Asta nu poate simți, chiar dacă ar vrea.

Françoise de la Vallière îi făgăduise fiicei sale că va veni s-o vadă în fiecare an pe șase august, în ziua aniversării lui Petite. Și se ținuse de cuvânt, în ciuda unor mari greutateți. În primul an, când fata ei împlinea opt ani, vremea era umedă și era tare cald; arșița era așa de mare, că bietul cal abia dacă putea să tragă căruța. În anul următor, când Petite împlinea nouă ani, Françoise ajunsese în ciuda unei furtuni năprasnice. În al treilea an însă își făcu apariția abia la începutul lui septembrie – cu o lună întreagă mai târziu.

— Am fost la Blois, îi explică Françoise în timp ce-și studia fata care se înălțase, dar încă era prea mică pentru vârsta ei. Ești prea slabă. Te hrănesc bine aici? o întrebă ea, chiar când sora Angélique și maica stareță își făceau apariția din spatele grilajului. Fiica mea e aici de trei ani, le zise ea celor două călugărițe, dar tot nu vorbește.

Vorbise în mod intenționat pe un ton acuzator. Dacă era cineva de vină, atunci era cel mai bine să fie ele.

— După cum știți, doamnă, am adus doctori să vă examineze fiica, răspunse stareța. Nu are nimic la gât sau la limbă.

— E mult prea tăcută pentru o copilă de zece ani.

Una dintre cele mai importante virtuți ale femeilor (pe lângă castitate, pietate și umilință) era să fie tăcută, dar era cu totul altceva să nu vorbească absolut deloc.

— Îi dați de mâncare?

— Nu ai de ce să te zbuciumi din pricina asta, Françoise, zise sora Angélique. Prăjiturile cu smochine pe care le vezi pe masă, în colț, au fost făcute chiar în dimineața asta. Au mai rămas și câteva fructe confiate.

Maica stareță se sprijini în bastonul ei cu măciulie de aur în vârf.

— Doamnă de la Vallière, fiica dumneavoastră nu vorbea nici când ați adus-o aici.

Françoise își înghiți vorbele. Stareța era dură ca o stâncă. Și-o închipuia strângând rahați de câini, bălegar de pe străzi, în vreme ce de pe la geamuri i se aruncau scârnavii în cap.

— Măiestria ei la literatură este remarcabilă, zise sora Angélique, iar lucrul de mână îi e foarte delicat. Și îi merge tare bine mintea. Citește în latină și acum chiar și puțin în greacă. N-am văzut niciodată o copilă atât de – și călugărița îi zâmbi lui Petite, care stătea liniștită lângă fereastră – atât de sclipitoare.

— La ce o să-i folosească toate astea când o să se mărite? replică Françoise. Călugărițele nu pricepeau deloc cum merge lumea, iar sora răposatului ei soț cu atât mai puțin. Am vorbit cât se poate de clar încă de la început, fiica mea trebuie să fie crescută ca să se poată mărita cu un nobil.

Evident, după ce avea să-și recapete graiul.

— S-ar putea să-i priască mai mult o viață de călugăriță, sugeră sora Angélique. Este plină de credință.

Maica stareță îi aruncă o privire călugăriței, drept avertisment.

Françoise începu să se plimbe prin fața tăciunilor ce ardeau mocnit, frecându-și mâinile ca să le încălzească. Oricât i-ar fi fost de greu să recunoască, sora răposatului ei soț avea ceva dreptate. Poate că viața într-o mănăstire avea să fie soluția.

— Aceasta e dorința ta, Louise? Viața asta ți-ar plăcea?

Petite scrisese pe tăblița ei de ardezie:

— Este dorința mea.

Françoise se întoarse iar spre grilaj.

— Cât de mulți bani ar trebui pentru ca fiica mea să devină călugăriță?

Pe lângă dotă, era necesară o taxă de intrare, costul veșmintelor, un pat și diferite lucruri trebuincioase, ca să nu mai vorbească de costul ospățului din ziua consacrării și de plata preotului care avea să rostească predica.

— Nu e doar o problemă bănească, spuse maica stareță, în vreme ce băiatul în negru care era de pază aduse un braț de lemn pe care le

aruncă pe foc. Fata este credincioasă, nu încape îndoială, dar există o deosebire între credință și obsesie, iar noi am avut câteva – așteptă ca băiatul să iasă și să închidă ușa după el – câteva probleme în trecut, încheie ea.

Françoise încuviință din cap. Cu ceva ani în urmă, una dintre călugărițe începuse să audă zgomote și să vadă diferite lucruri noaptea. Însuși ducele d'Orléans, unchiul regelui, venise de la Blois ca să alunge demonul.

— În consecință, am învățat să fim cu băgare de seamă.

— Dar asta s-a întâmplat cu multă vreme înainte ca fiica mea să vină aici.

— O novice trebuie să fie sănătoasă la minte și la trup.

— Poate se va găsi un leac, sugeră sora Angélique, cu glasul aproape înecat în lacrimi.

În acea noapte, Petite rămase întinsă în patul ei îngust, ascultând vuietul vântului. Îi plăceau tare mult tăcerea care învăluia mănăstirea, vârtejul tulburător al meditației și al studiului, entuziasmul zilnic al corului, liturgia, rugăciunile. În locul acesta, se simțea în siguranță: diavolul nu se afla aici. Acum știa. Este dorința mea, se gândi ea.

Petite era cufundată în lectura compendiului Eticii nicomahice, când o călugăriță veni s-o anunțe că mama ei se afla în vorbitorul pentru vizitatori. Ea închise volumul, gânditoare. Acum era iarnă, iar mama ei venea doar în miezul verii: o aștepta abia peste încă șase luni. Oare s-a întâmplat ceva cu fratele meu, Jean? se întrebă Petite în vreme ce străbătea grăbită coridoarele întunecate.

Françoise o aștepta în picioare, la fereastra vorbitorului; lumina slabă care se strecura printre gratii o învăluia în dungi strălucitoare și întunecate. Firișoarele de praf dansau în jurul ei, în vreme ce-și aranja un șirag de perle. Părul îi era împodobit cu o dantelă fină de Bruxelles, care se asorta cu gulerul de la gât.

Petite făcu o reverență în fața micii starețe și a sorei Angélique, care stăteau în spatele grilajului, după care își sărută mama pe obrazii pudrați. Femeia răspândea o mireasmă ușoară de vanilie.

— Tot mai șchiopătezi, observă Françoise. Ce face chirurgul ăla care

folosește pârgii și greutate? L-am plătit să-ți tragă piciorul.

Sora Angélique părea întristată.

— Tratamentul e tare dureros, Françoise. Fata nu poate să-l suporte...

— Așa e, Louise?

Petite luă tăblița de ardezie legată cu o frânghie de talia ei și începu să-și scrie răspunsul.

Françoise se întoarse spre călugărițe:

— Fiica mea tot nu vorbește? Am dat o avere pentru liturghiile speciale.

— Dar numai o dată pe lună, i-o întoarse stareța, agățându-și bastonul de grilaj. O dată pe săptămână e mai eficient, așa cum v-am spus deja.

— Mănăstirea asta nu mai primește nici un ban de la mine. Fata mea se întoarce acasă.

Petite își ridică privirea, speriată.

— Dar... sora Angélique își acoperi gura cu palma.

— Știți, zise zâmbind Françoise, în timp ce-și scotea mănușile de dantelă, s-a petrecut o schimbare de planuri. Am acceptat cererea în căsătorie... a unui marchiz.

² Monedă de referință în Regatul Franței între secolele al XVI-lea și al XVIII-lea (n.r.)

PARTEA A II-A

Confesiunea

CAPITOLUL 6

Strada pe care se afla mănăstirea era plină de forfotă. Roțile căruțelor și ale trăsurilor scrâșneau pe pavajul înghețat. Un vânzător ambulant își striga marfa, plăcinte cu carne și turte de ovăz. Trei câini încolțiseră o capră, cu colții rânjiți, iar lăptăreasa încerca să-i alunge, lovindu-i cu un băț. Doi coșari stăteau de vorbă, râzând. Petite își ridică privirea să vadă soarele, ascuns însă de casele înalte.

— Vino, Louise, spuse Françoise, căreia un bărbat îi dădea mâna să urce în trăsură închiriată.

Petite se urcă și șterse bancheta, înainte să se așeze lângă mama ei. Ridică apoi draperiile de piele de la geam și privi înapoi, către poarta mănăstirii. Acolo, încadrată de îngerașii din fier forjat, stătea mătușa ei. Trăsura porni cu un zgâlțâit, iar Petite își duse mâna la inimă.

Se îndreptau spre miazănoapte; soarele arunca umbre lungi peste câmpiile hibernale sclipitoare. Petite își mijise ochii ca să se apere de strălucirea orbitoare. Recunoștea câteva priveliști – turnul unei mori de vânt, un cimitir –, dar acum i se păreau tare străine. De patru ani nu pusese piciorul afară din mănăstire.

— Este César de Courtavel, marchiz de Saint-Rémy, îi explică mama ei, care-și sprijinea picioarele pe sticla pentru încălzit, intendentul ducelui de Orléans la castelul său din Blois.

Petite nu știa cum să reacționeze la spusele acestea. Blois era destul de departe, dar știa că era bine pentru mama ei că se căsătorea cu un gentilom cu titlu. Și tatăl ei încercase să obțină titlul de marchiz, dar fără succes. Acum, mamei sale n-avea să i se mai spună „domnișoară“, într-un mod familiar, n-avea să mai suporte umiliința de a fi măritată cu un bărbat fără titlu.

— E un gentilom mai în vârstă, tot vădov. O să fie un tată bun pentru tine și pentru Jean.

Petite se uită pe geamul trăsurii. Trei cai zdraveni înfruntau vântul. Unul dintre ei era negru, ca bătrânul Hongre. Ea își aduse aminte cum călărea în spatele tatălui ei, atunci când el se ducea să-i vadă pe bolnavi. Își aduse aminte cum se rezema cu obrazul de pielea rece a vestei lui, cântând imnuri împreună cu el, în vreme ce străbăteau cărările în pasul legănat al calului. Nu voia să aibă alt tată.

— Poate că o să reușească să-i găsească lui Jean o poziție la curte cu ajutorul relațiilor pe care le are.

Fratele ei avea nevoie de un tată care să-l ajute să-și facă un rost pe lume, și Petite știa asta, după cum înțelegea și că mama ei nu mai putea să trăiască singură. Numai vrăjitoarele și femeile de altă teapă își duceau viața fără să stea sub aripa unui soț sau a unui tată.

— După nuntă o să mergem la Blois. O să-ți fac o rochie frumoasă. Va trebui să-ți găsească o cameristă care să se ocupe de tine, să te îngrijească și să-ți facă toaleta. Sunt sigură că marchizul o să-ți găsească un rost, să fii domnișoară de onoare a vreuneia dintre prințese. O domnișoară de onoare cumsecade este tăcută, așa că una care nu prea vorbește ar putea fi considerată de mare folos, adăugă Françoise, bătând-o ușor pe genunchi pe Petite. Și cine știe? Poate că, într-o bună zi, o să-ți găsească și un soț.

Trecuseră prin sat și acum traversau podețul. Pe malul celălalt, grădinile aflate mai jos zăceau în paragină. Când intrară pe porțile conacului, lui Petite i se umplură ochii de lacrimi.

Un bătrân înfășurat în veșminte groase, de lână, se îndreptă spre ele șchiopătând. Trăsura se opri cu o hurducătură, iar Petite se dădu jos.

— Doamne Dumnezeule! Pe legea mea! Domnișoara Petite? Argatul se sprijini într-un baston zdravăn, ridică brațul și o trase pe Petite la pieptul lui, învăluind-o în izul lui de lână jilavă și fum. Cum o să-ți spun acum? Nu mai ești așa de mititică – dar la fel de dragălașa cum ai fost mereu. Ei, hai, nu ne spui nimic?

Petite deschise gura să vorbească, însă limba îi era împietrită, ca atinsă de o vrajă.

— Louise, vii odată? o strigă mama ei, care ajunsese deja în pragul casei.

— Ascult-o pe mama ta, fetițo!

Petite străbătu curtea cu pași grăbiți. În casă se răspândea mirosul bine cunoscut al lumânărilor de seu. Tăciunii ardeau mocnit în căminul din salon, iar de grătar era sprijinit un burduf de piele. Mobila fusese schimbată. Cândva, într-un colț se afla un pat, pentru cei care ar fi venit în vizită.

— Am luat o sută treizeci și cinci de livre pe el, îi spuse mama lui Petite, în vreme ce-și dădea jos gluga, și optzeci și opt pe covor.

Covorul auriu adus din Turcia fusese înlocuit cu unul din fire de lână înodate.

Oare ce mai lipsește? se întrebă Petite. Ce a mai dispărut? Pereții păreau golași. Numai oglinda cu ramă neagră mai rămăsese.

— Și șapte sute optzeci pe tapiserii.

Ușa de la biroul tatălui ei era deschisă. Masa de lucru încă mai era acolo, dar rafturile păreau goale.

— Unde să pun asta? întrebă vizitiul, care-și făcuse apariția în ușă purtând pe umeri cufărul lui Petite.

— Louise, arată-i camera ta, o îndemnă Françoise, care trăgea draperiile roșii de cașmir, ca să facă lumină.

Fata urcă scările înguste, în formă de melc, urmată de vizitiul care-i ducea cufărul. La catul al doilea, ajunse în sfârșit în camera ei, aflată la mansardă, sub streășină. Pe patul ei din lemn de stejar, cu baldachin roșu, se afla cuvertura de lână cu dungi roșii și negre pe care o cunoștea prea bine. Și, la fel ca înainte, în celălalt capăt al odăii, chiar sub bârnele streșinii, se afla patul micuț al slujnicei. Rămăsese și masa, și cuferele slujnicilor. Se îndreptă spre fereastră. Uite și curtea fermei, uite și... hambarul.

Fata se întoarse repede înapoi.

— Aici, nu? întrebă vizitiul, lăsând jos cufărul, la perete, lângă celelalte.

Petite se ridică brusc în capul oaselor pe pat, cu inima gata să-i sară din piept. Ceva o trezise. Să fi fost oare și Necuratul în odaie? Pe urmă auzi din nou: nechezatul unui cal. Tremurătoare, trase perdelele patului. Aerul nopții era înghețat. În timpul somnului, îi căzuse boneta; o găsi sucită în așternuturi și și-o puse la loc pe cap.

Apoi auzi iar calul. Nu era un nechezat de durere sau de frică, nici măcar nu necheza de singurătate. Era un nechezat de furie, de revoltă, care o îngrijora și o încânta în același timp.

Zgomotul părea să vină din hambar. Petite își puse șalul pe care-l găsi împăturit pe scaunul de lângă pat, care-i servea și drept scăriță, și se îndreptă în vârful picioarelor spre fereastra îngustă. Luna în creștere era sus pe cer, luminând peste palele de ceață care învăluiau

câmpurile cufundate în întuneric. În padocul lipit de hambar, razele slabe ale lunii făceau să se întrevadă un cal de trăsură sau poate doi, înghesuiți unul în altul. Un cocoș slobozi un cucurigu răgușit.

Petite luă saboții de lemn într-o mână și o lumânare în cealaltă și se strecură pe ușa, pe scările în spirală, prin salon, îndreptându-se spre bucătărie, pe culoarul cel strâmt. Trecu în vârful picioarelor pe lângă masa vopsită în galben, grijulie să n-o trezească pe Blanche, care dormea pe patul ei de scânduri de lângă foc. Încuietoearea zdrăngăni când fata deschise ușa. Slujnica se foi în somn, dar, foarte repede, răsuflarea îi redeveni regulată. Petite își puse saboții și închise încetișor ușa în urma ei.

Pământul era înghețat; pojghița formată deasupra băltoacelor trosnea sub picioarele ei. Fata mergea încet, ținând o palmă în jurul lumânării, ca să nu se stingă. Flacăra pâlpâia, dar se liniști când se apropie de hambar. Petite împinse ușa încetișor, ca s-o încerce. Și ușa se deschise de îndată.

Rămase câteva clipe în acel loc atât de familiar, ca să i se obișnuiască ochii cu întunericul. Îi stătu inima în loc la vederea unei forme alburii care se mișca în staulul cel mai îndepărtat; era însă doar Vachel, vaca de lapte. Pe perete fusese bătută în cuie o cruce simplă de lemn – și înțelese că era locul unde își dăduse sufletul tatăl ei. Se trase înapoi, dar se împiedică de o sapă.

— Sfinte Mihaile, apără-mă și păzește-mă!

Bătrânul argat se ridicase dintre coșurile de grâne, tremurând, ținându-se de coș și înălțând o cruce de metal.

— Apără-mă de cel rău!

— Eu sunt, mârâi Petite; glasul ei suna ciudat, răgușit.

— Sfinte Mihaile, aruncă-l pe Necuratul în iadul de unde a venit! Amin!

Petite ridică lumânarea în dreptul chipului ei.

— Sunt eu, Petite, zise ea.

Își simțea limba în gură ca pe o făptură înzestrată cu viață proprie.

— Domnișoară? Argatul făcu spre ea câțiva pași nesiguri; era încotoșmănat în blănuri zdrențuite, din care se scuturau boabe de

ovăz. Ai... vorbit?

Lumânarea lui Petite pâlpâi, apoi se stinse, cufundând-o în beznă. Fata simți că ceva îi atinge gleznele; i se părea că aude un fel de șuierat. Se întoarse și se repezi pe ușa hambarului; odată ajunsă afară, se prăbuși la pământ și izbucni într-un plâns amar, cu sughițuri.

— Am auzit un cal, îi spuse în cele din urmă argatului, care venise după ea.

Îl auzise pe Diablo.

— Domnișoară Petite, spuse bătrânul, bătând-o sfios pe umerii care i se scuturau de plâns, o să te îmbolnăvești aici. Vino în hambar!

— Nu! suspină Petite.

— Ia te uită! De pe hornul bucătăriei se ȋtea un firicel de fum. Domnișoara Blanche s-o fi sculat deja.

Bătrânul o luă de mână pe Petite și o duse către bucătăria conacului, care era acum încălzită de focul din vatră.

— Poate să vorbească acum, îi dădu el vestea slujnicei.

— Chiar poate? zise Blanche, holbându-și unicul ochi. De când n-o mai văzuse Petite, își pierduse câțiva dinți.

— Hai, domnișoară, spuse argatul.

Petite se uita în jurul ei. În spatele lui Blanche, lângă cămară, se afla vechea armură a tatălui ei, pe care atârnavă acum șorțuri. Coșul câinelui nu era în locul lui obișnuit, lângă foc; probabil că bătrâna cățea a tatălui ei murise.

— Cidru fierbinte sau bere? Nu pot să aștept toată ziua, i se adresă Blanche, autoritară ca întotdeauna.

— Cidru, spuse Petite în cele din urmă; propriul glas i se părea încă străin, ca și cum prin gura ei ar fi vorbit un duh.

— Louise?

Françoise își făcuse apariția în bucătărie, cu o lampă în mână și cu chipul ascuns sub o pomadă groasă.

— Ce faci aici? De ce nu ești în pat?

— A vorbit, doamnă, răspunse Blanche. Tocmai mi-a spus că vrea cidru.

Françoise își privi fata uluită.

— Asta ai spus, cidru?

Petite dădu din cap a încuviințare.

— Spune ceva pentru mama ta! Hai, arată-i! o îndemnă argatul.

— Mulțumesc, zise Petite când Blanche îi întinse un castron de lut aburind.

— Lăudată fie Sfânta Fecioară! spuse Françoise zâmbind. Chiar la timp! Louise, în după-amiaza asta, un gentilom o să ne aducă o domnișoară de companie pentru tine și n-ar fi fost prea bine ca fata să creadă că ești săracă cu duhul.

Pe la miezul zilei, omul sosi, călare pe un măgar; camerista (sora lui) călărea în spatele lui. Cei doi fură poftiți în salon, unde Petite și mama ei îi așteptau așezate în cele două jilțuri cu brațe.

— Ea e domnișoara Clorine Goubert din Tours, spuse bărbatul, legănându-se pe călcâie. A fost domnișoară de companie – adică suivante, cum se spune la Paris – timp de unsprezece ani pentru o doamnă de condiție bună, soția unui magistrat, așa că știe totul despre cum să aranjeze părul și să facă toaleta femeilor.

Petite aruncă o privire spre femeie. Era înaltă, părea puternică și înzestrată cu simț practic, în ciuda rochiei șifonate de tafta cenușie în care era înveșmântată. Părea să aibă dinți buni, deși îi lipsea unul. Avea un chip plăcut, care aducea cu un cal.

— E mai în vârstă decât mă așteptam, domnule, zise Françoise.

— A trecut puțin de treizeci de ani, dar e sănătoasă, credeți-mă! Nu e măritată și, la vârsta ei, nu-i mai trec prostii prin cap.

— De ce nu mai e la fosta slujbă?

Bărbatul păru că a rămas fără cuvinte.

— Stăpâna mea a murit, doamnă de la Vallière, luă cuvântul camerista, făcând o mică reverență. Avea un glas puternic și serios. Și-a rupt coastele. Ea mi-a cerut să-i leg strâns corsetul și eu fac ce mi se

cere – deși, știți, nu i-aș îngădui asta unei fete în creștere, pentru că strâmbă oasele, care sunt moi până pe la cincisprezece ani. Dar un corset pentru îndreptarea spatelui e altceva, căci o poate ajuta să stea dreaptă...

— Domnișoara Clorine e o fată cinstită, cu frica lui Dumnezeu, o întrerupse bărbatul, sfios. Nu fură. A învățat carte la mănăstire și cunoaște bunele maniere, credeți-mă! Nu vorbește urât, nu se bagă în sufletul nimănui. Nu e cazul să vă amintesc ce greu se găsește o cameristă în vremurile astea. Fiica răposatei i-a dat o referință.

Într-adevăr, ținea o hârtie cu mâini tremurânde.

Françoise aruncă o privire peste scrisoare și i-o înapoie de îndată.

— Foarte bine. Și-a adus lucrurile?

— Da, credeți-mă, zise omul, făcând o plecăciune.

Clorine își puse jos ranița de pânză groasă în odaia de la mansardă a lui Petite.

— Nu mi-au spus că ești șchioapă, zise ea, în vreme ce se uita în jur, cu mâinile în șolduri.

— Aici e mereu cald, spuse Petite. Poți să folosești lada de colo și patul acela. Fata de la bucătărie dormea acolo, dar a fugit cu un rândaș.

— E adevărat că mama ta o să se mărite cu un marchiz și că o să vă stabiliți curând la castelul din Blois?

— Da, răspunse Petite.

— Bine, atunci.

Și Clorine își desfăcu ranița, punând în ladă o rochie de noapte, cămăși groase, trei șorțuri și niște lenjerie.

— Se aude că la Blois până și servitorii mănâncă la masă cu furculița, zise ea în vreme ce se așeza pe pat ca să-l încerce. Va trebui să-ți pun părul pe moațe în fiecare seară, mai adăugă.

Petite stătea pe jilțul de lemn din salon și încerca să citească Cărticica veșnicei înțelepciuni³. Clorine, camerista, o convinsese pe mama ei că

era timpul ca ea să înceapă să poarte corset, ca să se învețe cu el; dar corsetul îi provoca mâncărimi și nu reușea să se concentreze. În plus, așteptau și un vizitator: marchizul, bărbatul cu care mama sa urma să se mărite. Bărbatul care avea să fie noul ei tată. Mama ei scormoni cu vătraiul bușteanul enorm care ardea în sobă, apoi se duse în odaia care fusese biroul tatălui ei, dar care acum era o încăpere de cusut, și se uită pe fereastra dinspre curte.

— Poate că n-o să poată ajunge, spuse ea, așezându-se din nou în jilțul de lângă foc.

Ploaia nu contenise de zile întregi.

Deodată, se auzi nechezatul unui cal, urmat de zgomotul roților unei trăsurii.

— El trebuie să fie!

Françoise îi smulse din mâini cartea lui Petite și o așeză pe fată în fața jilțului rezervat oaspeților.

— Orice-ar fi, să nu te miști, îi spuse ea. Încă nu i-am zis despre... știi tu, și aruncă o privire spre piciorul fetei. Domnișoară Clorine, sunteți aici?

Camerista, înveșmântată într-o cămașă care îi era cam mică (pentru că mânecile i se ridicau deasupra încheieturilor zdravene), scoase capul de după o ușă.

Se auzi o bătaie puternică. Un argat împopoțonat cu o livrea cam jerpelită se repezi să deschidă. Petite auzi glasul unui bătrân, urmat de un râgâit. În vreme ce ușa salonului se deschidea, Françoise își mai netezi o dată fustele.

— Doamnă de la Vallière, am înfruntat vijelia și ploaia ca să vin la Domnia Voastră, anunță marchizul de Saint-Rémy, făcând o plecăciune adâncă și reverențioasă.

Viitorul tată vitreg al lui Petite era mai în vârstă decât se așteptase ea. Sub peruca pudrată, cu bucle mici, după moda de la curtea lui Henric cel Mare, chipul lui era numai zbârcituri, iar ridurile își săpaseră șanțuri adânci între sprâncenele lui subțiri și înnegrite. Era mic de statură – cam de înălțimea lui Petite – și avea o burtă la fel de rotundă și de mare ca o bășică de bou. Noroiul de pe cizme îi ajungea până la glezne.

Françoise făcu o reverență.

— Domnule marchiz de Saint-Rémy, camerista mea vă va lua spada și cizmele de călărie, spuse ea, făcându-i semn lui Clorine, și vi le va curăța cât timp vă veți bucura de căldura focului și de o cupă de vin.

Marchizul se tolăni în jilțul cel mai bun, cel cu scăunel pentru picioare acoperit cu o tapiserie, în vreme ce Clorine îngenunche să-i scoată cizmele pline de glod și trase de ele.

— Am observat că vă place vinul sec și m-am străduit ceva să fac rost de un butoiaș, spuse Françoise, care luă din mâna argatului un pahar larg, plin cu vin, și i-l întinse logodnicului ei.

— Sunteți plină de înțelegere, doamnă de la Vallière.

Marchizul luă o înghițitură și se strâmbă.

— Pot să v-o prezint pe fiica mea, domnișoara Louise?

Marchizul întinse gâtul, să o vadă mai bine pe Petite.

— Fata asta? Credeam că e o slujnică.

Françoise îi făcu semn lui Petite să facă o reverență, lăsându-și ușor în jos mâna dreaptă lângă șold.

Petite se supuse, ascultătoare. I se părea că toată lumea se poartă ciudat, ca și cum ar fi fost pe o scenă.

— Are zece ani și abia s-a întors de la mănăstirea ursulinelor de la Tours, unde a învățat să brodeze și să se poarte, dar îi este dor de Jean, fratele ei, turuia Françoise agitată. El învață la Collège de Navarre – la Paris – unde merg toți fiii de nobili. Primește o rentă de șase monede pe săptămână și, fără îndoială, când va absolvi școala, o să câștige și mai bine.

Marchizul își dresе glasul, privind în jur după o scui pătoare, pe care Françoise se repezi să i-o pună la îndemână.

— Are zece ani, așa susțineți? întrebă el, în vreme ce-și ștergea colțurile gurii cu degetul mare și arătătorul, înmănușate.

Susțineți? Oamenii din Blois probabil că vorbesc altă limbă, îi trecu prin minte lui Petite.

— Vă referiți la fiica mea? Da – a împlinit zece ani. Jean, fiul meu, are

cu doi ani și jumătate mai mult decât ea. Cunoaște mulți fii de nobili, ba chiar și prinți. E un băiat frumușel și e tare priceput la mânuirea sabiei. Acum s-a făcut frig la Paris, dar are voie să facă focul timp de o jumătate de oră în camera lui, după masă.

— Fata dumneavoastră știe să cârpească?

— Toate fetele știu să cârpească, răspunse Françoise, încruntându-se nelămurită. La școală, fiul meu vorbește în latină cu prinții.

— Și știe să cânte? Îmi place să ascult cântece când mă ocup de corespondență și de registrele de cheltuieli.

— Da, cântă chiar bine.

— Porunciți-i să cânte ceva acum!

Françoise își ridică privirea spre Petite, care clătină din cap: Nu!

— Mă tem că fiica mea suferă de o răceală la gât.

Petite răsuflă ușurată. N-avea să cânte pentru omulețul ăsta îngrozitor, care în curând avea să ia locul tatălui său.

— Atunci, dacă așa stau lucrurile, ar trebui să stea liniștită în camera ei, zise marchizul, încercând să o tragă pe mama fetei la el în poală.

Ceasurile se târau ca melcul. Petite se așeză pe scaunul de ocazie, în vreme ce marchizul îi dădea întruna despre personalul de la castelul din Blois: netrebnicul de servitor care spărsese trei farfurii de lut, băiatul de cumpărături, căruia îi lua o zi întreagă să cumpere un dram de smântână, majordomul care o ținea pe-a lui că nu el scrisese pe tavan cu fum de lumânare. La al patrulea pahar de vin sec, marchizul începu să dea la iveală griji și mai intime: starea măruntaielor lui (care nu-l prea ajutau), clismele și purgațiile pe care le făcea o dată pe săptămână ca să-și țină în frâu umorile, dinții lui falși din colți de hipopotam.

— De departe mai bun decât fildeșii de elefant, zise el plin de mândrie, scoțându-și-i din gură, ca să-i fie admirați de mama lui Petite.

— Lucrarea meșteșugarului e excelentă, zise Françoise, ascunzându-și cu greu scârba.

Pe la ora două, marchizul își dresă glasul.

— Doamnă de la Vallière, sunt tare nefericit că trebuie să mă lipsesc de compania Domniei Voastre, zise el în vreme ce se ridica.

— Atât de repede? întrebă Françoise, ascunzându-și un căscat în spatele evantaiului din pene de găină.

În cele din urmă, marchizul își luă rămas-bun, ieșind țațoș pe ușă, ca un cocoș pitic.

Françoise se prăbuși într-un jilt.

— Credeam că nu mai pleacă odată, zise ea, închizând ochii și frecându-și fruntea. Să nu uiți niciodată ce fac de dragul vostru, adăugă apoi, cu un glas obosit și plin de tristețe.

Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta. Petite se îndreptă spre mama sa și îngenunche în fața ei.

— Să nu, mamă... începu ea. Să nu fii aspră, să nu fii plină de amărăciune, gândi, în vreme ce-și punea capul în poala ei.

— Să nu ce, Louise? o întrebă mama, trecându-și degetele prin părul lui Petite.

Să nu te măriți cu moșneagul ăla!

— Să nu fii tristă!

Mângâierea blândă a mamei sale i se părea ciudată.

Afară, o vacă scoase un muget plângăreț.

— Ai un păr tare frumos, zise Françoise. Îngerașul nostru, așa-ți spunea tatăl tău, știai?

Petite se dădu înapoi, lăsându-se pe călcâie.

Mama ei își reveni.

— Dar i-am spus să nu se lase prostit, că ești un mic drăcușor, adăugă ea zâmbind și o ciupi pe fată de obraz.

Ar fi putut să fie și mai rău: ar fi putut să fie o nuntă mare, care să țină două zile, așa cum era obiceiul, dar, cum atât mireasa, cât și mirele erau văduvi, iar familiile lor erau la depărtare și mirele avea treburi de care să se ocupe la Blois, ajunseseră la concluzia că o

ceremonie mai simplă era cât se poate de potrivită. Spre ușurarea lui Petite, n-avea să fie nici un ospăț de nuntă – n-aveau să fie desfăcute butoaie cu vin, n-aveau să fie sacrificați porci, n-aveau să pună la proțap lebede, cocori sau bătlani, n-aveau să fie toasturi, n-avea să se cânte Veni, Creator Spiritus, nici n-aveau să fie dansuri și cântece la scripcă.

Pe când clopotele băteau ora zece, trăsura marchizului își făcu apariția pe culmea dealului unde se afla biserița din Reugny. Nu era obiceiul ca mirele și mireasa să vină la biserică în aceeași trăsură, dar căruța fusese deja încărcată cu cufere și cu mobile, în așteptarea călătoriei spre Blois, din acea după-amiază.

Câteva familii din vecinătate se adunaseră deja la biserică; printre ele se afla și domnul Bosse cu soția și cu cei nouă copii cam soioși, unul dintre ei fiind Charlotte, prietena din copilărie a lui Petite, pe care n-o mai văzuse de la înmormântarea tatălui ei. Charlotte, care înota într-o rochie ponosită, mult prea mare pentru ea, îi zâmbi cu gura știrbă.

— Să nu vorbești cu ei, îi spuse mama.

Petite îi recunosc pe primar și pe proprietarul spițeriei; amândoi purtaseră sicriul tatălui ei.

Un dascăl îi pofti în biserică. Mama ei îngenunche în fața altarului, iar marchizul făcu la fel. În spatele lor, în strane, se așezaseră câțiva necunoscuți care șușoteau între ei.

Preotul Barouche își făcu apariția, măturând podeaua cu sutana. Albise de când îl văzuse Petite ultima oară. Ea se întreba dacă-i mai trăia măgărușul, Têtu. Preotul venea călare pe bietul animal la conac, ca să-i învețe catehismul pe Petite și pe fratele ei.

Din fericire, preotul mormăi o slujbă scurtă. Petite își dădu seama că s-a terminat când părintele Barouche intonă „În numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh“ și puse un inel de aur pe degetul mamei sale. Apoi, mama ei și marchizul sărutară altarul și se întoarseră la locurile lor pentru liturghie, care era spusă în numele lor. Petite le înmână lumânarea de căsătorie și lăsă ochii în jos când mama ei și marchizul se sărutară.

„Dumnezeule veșnic și atotputernic, Tu ai făcut bărbatul și femeia după chipul și asemănarea Ta și le-ai binecuvântat unirea...”

Când să iasă din biserică, marchizul descoperi că ușile lăcașului fuseseră legate cu panglici. De afară se auzeau râsete de copii.

Marchizul le făgădui o monedă și alaiul de nuntă fu eliberat.

Copiii țopăiau încoace și-ncolo. Mai pusese ră încă două „baricade“ de panglici în jurul trăsurii. Marchizul le mai dădu câteva monede, panglicile fură înlăturate, și el își ajută mireasa să urce în trăsură.

Petite urcă și ea și se așeză în fața proaspeților miri.

Vizitiul pocni din bici și trăsura începu să coboare dealul.

³ *Horologium Sapientiae*, operă a călugărului dominican german Heinrich Seuse sau Suso, cunoscut și ca Amandus (c. 1300–1366, beatificat în 1831). (n.tr.)

CAPITOLUL 7

În prima seară, Petite, mama ei și tatăl vitreg fură nevoiți să înnopteze pe malul opus orașului Amboise. Din cauza ploii, podul nu mai putea fi trecut în siguranță și de aceea fuseseră sfătuiți să aștepte până a doua zi de dimineață. În han nu era decât o cameră liberă; din fericire, avea însă două paturi, așa că Françoise și Petite dormiră într-unul, iar marchizul de Saint-Rémy se culcă în celălalt. Oamenii lor, printre care și Clorine, foarte indignată, fură nevoiți să doarmă în grajd.

La lumina unui felinar, marchizul își spuse ceremonios rugăciunile, după care își scoase peruca și dinții din colți de hipopotam, se urcă în pat și se așeză în șezut.

— Numai morții stau întinși pe spate, spuse el.

Și toată noaptea nu se opri din râgâituri, din tras vânturi și sforăituri.

— N-o să mai dorm niciodată, se plânse Françoise, deznădăjduită.

Caii puternici au tras la edec șlepul cu călători de la Amboise la Blois. Servitorii, cuferele și mobilele îi urmau în alt șlep, în spate. Erau mai puțin de cincisprezece leghe de străbătut, dar, din cauza ploilor, călătoria ținu două zile. Petite și mama ei împărțeau cabina doamnelor cu trei călugărițe din Bordeaux și o pălărieră. Pentru toate exista doar un lighean de spălat, un prosop și un pieptăn. Mesele erau servite într-un fel de salon, mai întâi bărbaților, iar apoi femeilor. Françoise se îmbolnăvisese, așa că, în timpul zilei, Petite se mulțumea să stea și să citească în salon, privind din când în când stâncile de gresie, câmpurile de cânepă și pădurile de stejari, satele și podgoriile. De trei ori zărise un cal alb – dar unul era un ponei, altul avea pete, iar al treilea era dintr-o rasă mai bondoacă, folosită la căratul armelor.

În vreme ce se apropiau de bătrânul oraș Blois, Petite stătea în picioare, sprijinită de o balustradă a șleplui. Nu mai văzuse niciodată atâtea case la un loc, atâtea frontoane și turle. Tours era un oraș mare, iar Amboise chiar și mai mare, dar nici unul dintre ele nu se putea compara cu Blois, unde, după cum le spusese de multe ori marchizul, se aflau un pod de piatră cu multe arcade, treizeci și două de terenuri pentru jocul cu racheta, un apeduct rămas din vremurile antice, un orologiu și chiar o academie de călărie („un conservator pentru săriturile peste obstacole”). La Blois, susținea el, se vorbea o limbă

minunată („pronunțată în mod excelent“). Petite căuta din priviri castelul, dar nu-l putea vedea de pe apă.

Barcagiul îi lăsa la debarcaderul care gemea de lume. Marchizul închirie o trăsură, care îi purta pe străzile înguste și pe drumul abrupt până la castel, care, după cum se părea, fusese înălțat pe o stâncă. Drumul șerpuitor îi scoase în cele din urmă pe o terasă înaltă, care străjuia splendidul fluviu Loara, casele înghesuite de dedesubt și castelul din fața lor.

— Am ajuns, anunță marchizul, împănându-se tot, pe când intrau în curte. Castelul avea o formă neregulată și fiecare dintre numeroasele lui aripi era construită în alt stil. Se părea că nu se ținuse seama de nici o simetrie, de nici o ordine. În preajma uneia dintre aripi, care părea că abia se construiește, stăteau risipite blocuri de piatră și grămezi de lemne.

— Leagă-ți panglicile bonetei deasupra capului, i se adresă mama lui Petite, în vreme ce-și strângea în brațe caseta cu bijuterii.

Trăsura făcu un ocol și, în cele din urmă se opri, iar un servitor, aproape fără dinți, își făcu apariția și le puse scara să coboare. Petite se dădu jos prima. Aici se născuse Ludovic al XII-lea, aici trăiseră Francisc I și Carol al IX-lea. Regina Caterina de Medici își pregătise otrăvurile în castelul ăsta, unde fusese înjunghiat ducele de Guise, asasinat de regele Henric al III-lea, despre a cărui fantomă se spunea că bântuie castelul cu un papagal pe umăr.

Petite își urmă mama și pe marchiz printre grămezile de pietre, prin curtea plină de bălegar, până la o căsuță lipită de castel, o coșmelie umilă, din lemn și ipsos, cu acoperiș de ardezie.

— Nu-i mare, dar chiria nu e decât de două sute pe an, spuse marchizul, în vreme ce deschidea ușa de scândură.

— Două sute de livre? exclamă mama lui Petite, ferindu-se de un liliac care se repezise afară. Dar e așa de mică!

Afară se auzeau deja servitorii care despachetau cuferele și mobilele.

— Canapeaua poate să stea în colțul ăsta, lângă șemineu, zise marchizul. Fiica dumatăle și servitoarele pot să se descurce să locuiască la catul de sus.

Petite urcă scările strâmte până în mansardă, un spațiu întunecat, cu tavanul jos. Dădu la o parte pânzele de păianjen și reuși cu greu să

deschidă obloanele. Jos de tot, departe, se întrezărea panglica argintie a fluviului, iar în zare, turnurile unui alt castel. În dreapta erau grajdurile castelului. Rămase acolo o vreme, îmbrățișând cu privirea grădinile de sus și de jos, padocul cailor, căutând, din obișnuință, un cal alb.

Clorine lăsa bigudiurile lângă tipsia cu mangal și se dădu înapoi, ca să-și admire opera. Petite stătea în picioare în fața ei, îmbufnată, cu părul numai inele date cu ceară, ca să nu se desfacă, cu panglici de mătase legate la rădăcini și cu cercei lungi și grei, din perle false.

— Arăți ca o adevărată nobilă, zise camerista încântată. Ca o adevărată doamnă de la curte.

Jos se auziră bătăi în ușă.

— Mă simt de parcă aș fi o maimuță la circ, zise ea.

— Petite! o strigă mama ei, cu glas șovăitor. Ducele și ducesa o să ne primească acum.

— Zut! șopti Clorine.

Încăperea de jos, care dădea spre nord, era friguroasă, în ciuda anotimpului. Mama lui Petite se încălzea în fața șemineului care scotea fum, scuturându-și buclele care se legănau pe arcurile prinse după urechi.

Marchizul tuși, acoperindu-și gura cu mâna înmănușată.

— Sunteți gata?

Petite îi urmă pe mama sa și pe marchiz prin curtea pietruită, până la o scară în spirală, marea intrare în aripa regelui Francisc.

— Luați-o înainte pe aici, le zise marchizul, care rămăsese deja fără suflu.

Își continuară drumul, până ajunseră într-o încăpere unde mirosea a tutun; era camera gărzilor. Patru bărbați în uniformă stăteau la o masă și jucau cărți. Focul din căminul împodobit aflau într-un alt capăt al odăii ardea cu putere; înăuntru era înăbușitor de cald. Ferestrele elegante lăsau să pătrundă o lumină lăptoasă. Toate suprafețele erau frumos ornamentate, însă înnegrite de fum.

— Pe aici, spuse marchizul, ducându-le într-un dormitor imens, în care singurele mobile erau un pat cu draperii și un pupitru de rugăciune din lemn, așezat într-o firidă. Trei terieri săriră din pat și începură să-l mârâie pe marchiz, care îi goni lovindu-i cu cizma. Din spatele draperiilor de brocart își făcură apariția o cameristă și un valet și luară poziție de drepti.

— Pe aici, zise din nou marchizul și le conduse pe Petite și pe mama ei într-un oratoriu micuț, unde plutea în aer miros de tămâie. Un soldat în uniformă făcea de gardă în fața unei enorme uși duble (pe care, după cum observă Petite, era bătută în cuie o potcoavă, ca să îndepărteze vrăjitoarele și spiritele rele).

— Am ajuns, le anunță marchizul, netezind cu mâna eșarfa albă pe care o purta împăturită pe umărul drept și aranjându-și faldurile capei, ca să cadă așa cum le purta nobilimea.

— Adu-ți aminte, Louise, să nu stai niciodată cu spatele la familia regală, șopti Françoise, încercând cu mâini tremurânde să aranjeze panglicile fetei. Când ți se spune că poți să pleci, îndepărtează-te cu spatele, în timp ce faci plecăciuni.

— Da, mamă.

— Sunteți gata, doamnă? întrebă marchizul.

Ușile se deschiseră, lăsându-i să pătrundă într-o altă încăpere împodobită ca o cutie de bijuterii; în aceasta însă fumul venea de la focul care ardea în cămin. Deși lumina zilei pătrundea în încăpere, Petite avu nevoie de câteva clipe până să-și dea seama că grămada imensă așezată într-un jilț în fața focului era o femeie. Un bărbat la fel de corpolent, roșu la față ca o lalea olandeză, stătea lângă ea, scoțând rotocoale de fum. Cizmele înalte și rășfrânte erau cam ca acelea purtate de judecătorii de la țară. Petite se gândi că probabil încăperea aceasta era o anticameră și că cei doi erau nobili din împrejurimi care așteptau o audiență la familia regală.

— Înălțimea Voastră, Înălțimea Voastră, li se adresă marchizul, cu un fir de voce.

Aceștia erau ducele și ducesa? Petite era uluită. Bărbatul acesta, moale ca un aluat de pâine, era fiul regelui Henric cel Mare?

Marchizul făcu o plecăciune incredibil de slugarnică. Petite și mama ei îl imitară, făcând reverențe ample. Fata își ridică privirea și observă că marchizul încă nu se ridicase. Oare cum de nu-i căzuse peruca? În cele

din urmă se îndreptă și-și dresе glasul.

— Înțeleg că putem să vă felicităm, Saint-Rémy, începсu domnul duce de Orléans, pierdut în admirație în fața unui rotocol de fum pe care-l făcuse cu buzele. Aceasta este soția dumneavoastră și... fiica ei? Foarte bine. Veți lucra împreună cu soția dumneavoastră, nu-i așa? Cât despre fată... Ducele o măsură din priviri pe Petite. Ce vârstă are?

— Zece, Alteță. Nu e pervertită de nimic și a învățat într-o mănăstire la Tours.

— Mănăstirea ursulinelor?

Marchizul privi pe furiș spre Françoise, care înclină din cap, în semn că da.

— Am fost chemat cândva acolo, spuse ducele, jucându-se cu pipa, ca să scap lumea de năvala unor spirite malefice.

— Cu multă vreme în urmă, Alteță, răspunse marchizul. Fata nici măcar nu era concepută, la Tours, аș putea să adaug, în nobila familie la Vallière, renumită în toată regiunea pentru pioșenie.

— Sub ce semn a fost născută? se interesă ducele, trăgând brusc aer în piept, căci încerca să aprindă din nou tutunul. E cumva Scorpion? Are așa, un aer, ceva... neobișnuit.

Françoise aruncă îngrijorată o privire către Petite.

— Alteță! zise ea; își încheștase mâinile care-i tremurau tare pe fuste, făcându-le să foșnească. Аș putea îndrăzni să cer să vorbesc?

Ducele se mulțumi să încuviințeze din cap.

— Fiica mea s-a născut în semnul Leului. Este credincioasă și își îndeplinește cu conștiinciozitate îndatoririle.

— Marguerite a noastră e tot Leu, remarcă ducele; apoi mai făcu un rotocol de fum și-i urmări zborul cu privirea până se destrămă și se făcu nevăzut.

— Într-adevăr, Alteță: un auspicіu norocos, interveni marchizul, bâlbâindu-se. O potrivire tare, tare bună. Și, în caz că prințesa Marguerite ar avea nevoie de o domnișoară de companie în plus – mă gândeam întâmplător că fata ar putea să devină însoțitoare pentru Alteța Sa.

— Câte însoțitoare are acum micuța regină? Întrebă ducele de Orléans.

— Zece și una, se bâlbâi marchizul, împreună cu doi paji, dar numai o domnișoară de companie, domnișoara Nicole de Montalais, Alteță.

— Zgomotoasa aceea, spuse și ducesa de Orléans ca prin vis, în vreme ce ciugulea o bomboană aflată pe un platou de porțelan așezat lângă ea.

— Și zgomotoasă, adăugă și ducele, care vărsa într-un castronel cenușa din pipă. Mda, s-ar putea să ai dreptate. Marguerite are șase ani și nu-i de ajuns doar o domnișoară de companie.

— Marguerite are zece ani, răsună glasul fantomatic al ducesei, în vreme ce valetul care intrase îi conducea afară.

— Cu spatele! îi șopti mama lui Petite pe când se retrăgeau.

Când se văzu afară, femeia se prăbuși pe o bancă tapițată.

— Doamne, Dumnezeu! gemu, strângându-și mai bine pe umeri capa tivită cu blană.

— Doar n-o să vă pierdeți cu firea, doamnă. Vă voi vizita din nou îndată, i se adresă marchizul soției lui, înmânându-i o batistă și făcându-i semn lui Petite să-l urmeze.

Ea își urmă ca o umbră tatăl vitreg pe scările circulare. Apoi trecură prin curte, urcară o altă scară circulară și străbătură o galerie foarte mare. În cele din urmă, se opriră în fața unei uși boltite, păzită de un ostaș care, la vederea lor, le tăie calea întinzând o halebardă cam ruginită.

Marchizul, learcă de sudoare, se întoarse în sfârșit spre fiica lui vitregă.

— Ducele și ducesa au fost binecuvântați cu trei fete, o lămuri el, dregându-și glasul. Prințesele.

Petite nu putu decât să dea din cap. Nu văzuse în viața ei o prințesă.

— Prințesa Marguerite este cea mai mare dintre ele. A împlinit nouă ani.

— Credeam că ducesa a zis că are zece, răspunse Petite nedumerită. Reținuse asta pentru că și ea avea tot zece ani.

— Nu trebuie să vorbești dacă nu ți se vorbește.

— Dar nu vorbești cu mine?

— A vorbi cu cineva și a-i vorbi cuiva nu sunt două identități identice, spuse marchizul, dregându-și iar glasul. Prințesa Elisabeth este mai tânără cu cincisprezece luni, fiind urmată de prințesa Madeleine, la interval de doi ani.

— Nu există și o prințesă mai mare? se interesă Petite.

Cu puțină vreme în urmă, în timpul Frondei, se povestea despre această prințesă iubitoare de războaie că se urcase de una singură pe zidul palatului din Orléans și chiar că trăsesese cu tunul din turnul închisorii Bastilia de la Paris.

— Da, Marea Domnișoară. În orice caz, vlăstarul ducelui de la prima lui soție preferă petrecerile și trăiește departe de aici.

— Este cea războinică.

Marchizul ridică un deget, în semn de avertisment.

— Domnișoară, este cât se poate de greșit să vorbești în asemenea termeni despre Marea Domnișoară. O să-i spun abatelui Patin să-ți explice care sunt titlurile și modul adecvat de adresare, zise el și se încruntă, dublându-și parcă bărbia. Ai grijă să nu scapi niciodată din vedere că domnul duce și vlăstarele sale sunt urmașii regelui Henric cel Mare.

Petite încuviință din cap, trecându-și degetele prin mulțimea de panglici prinse în talie. Tatăl ei îi spusese de multe ori povești despre viteazul și cinstitul rege Henric, un mare călăreț. Pe armăsarul lui preferat, un cal alb, ca și Diablo, îl chema Bucefal.

— Toate fiicele lui, da, chiar și fetele, sunt nepoatele regelui Henric cel Mare. Prințesele au rangul cel mai înalt în Franța, continuă marchizul, holbându-și ochii, ca spusele lui să aibă și mai mult efect, iar ordinea aceasta a fost lăsată de Domnul nostru cel Atotputernic.

Petite își duse mâna la obraz, prefăcându-se uluită; de fapt, încerca să-și șteargă neobservată stropii de salivă cu care o potopise marchizul.

— În consecință, domnișoară, în nici un caz nu au cel mai mic defect.

Cu un oftat slab, marchizul înălță capul, își făcu cruce și-i porunci

soldatului să deschidă ușa.

Mai era până la căderea serii, dar încăperea strălucea de lumânări și de felinare. Aerul era greu din cauza izului de fum, de seu de lumânare și – din păcate – de urină. Trei fete stăteau aplecate deasupra unei mese de joc, luminate de focul care ardea vioi în cămin. Cea mai mare avea o față lungă și bărbia ieșită în afară. Buzele, pline, erau lipsite de culoare, cea de jos atârându-i moale. Avea părul buclat, dacă ne luăm după șuvițele care-i ieșeau de sub scufia de noapte. Mijlocia era sașie, iar cea mai mică își ascundea fără succes nasul enorm sub capişonul unei cămăși de noapte din lână. Toate trei erau cocoșate.

— Nu! țipă cea mai mică.

Camerista planturoasă care ședea la fereastra dintr-o firidă și femeia ceva mai vârstnică așezată lângă foc pârură că nici nu aud strigătul.

— Învârte-te! porunci cea mai mare, aruncând un titirez din os pe masă. Ha, ha, ai pierdut! exclamă de îndată și trase spre ea câteva monede.

Să fie oare un joc de noroc? se întreabă Petite. Jucau cu bani adevărați. La mănăstire nu aveau voie să joace nici un fel de jocuri și cu atât mai puțin un astfel de joc de noroc, precum vagabonzii pe la colțul străzilor.

— Altețele Voastre, mormăi marchizul.

Cele trei fete se întoarseră, măsurându-l din priviri.

— Prințesă Marguerite, prințesă Elisabeth, prințesă Madeleine, începu marchizul cu glas cântat, pot să v-o prezint pe domnișoara Louise-Françoise Le Baume Le Blanc de la Vallière... fiica soției mele.

— E rândul tău, zise prințesa Marguerite, împingând titirezul de os spre sora mijlocie.

Marchizul se răsuci spre femeia mai în vârstă, care împletea lângă foc.

— Doamnă de Raré, dorința stimatului duce și a ducesei este ca domnișoara de la Vallière să rămână pe lângă prințesa Marguerite, ca domnișoară de companie.

— Prințesa are deja o domnișoară de companie, replică femeia.

Avea gâtul ascuns cu totul într-un guler înfioat de modă veche, cu

pliseuri în formă de opt.

— Stimatul duce și ducesa consideră că prințesa a ajuns la o vârstă la care are nevoie de mai multe domnișoare de companie, doamnă.

Fetișcana cea planturoasă făcu un pas înainte.

— În acest caz, probabil că ar trebui să fiu prezentată, domnule marchiz? Eu sunt cealaltă domnișoară de companie, domnișoara Nicole de Montalais, spuse ea, făcând o reverență în care se citea insolența.

Era o fată înaltă, cu părul împletit în cozi negre și groase, legate fiecare cu câte o panglică lată și stacojie.

Marguerite, prințesa cea mai mare, sări în picioare și o apucă de cozi pe Nicole.

— Dii, căluțule, porunci ea, ca și cum ar fi ținut frâiele unui cal.

Nicole porni cu o smucitură, trăgând-o pe prințesă după ea, folosindu-și una dintre cozi ca pe un bici.

— Opriți-vă! Opriți-vă, vă rog! spuse femeia de lângă foc cu un glas abia auzit.

— Opriți-vă, opriți-vă, opriți-vă, cântau în cor prințesele, în vreme ce marchizul făcu o plecăciune și ieși, lăsând-o pe Petite în mijlocul nebuniei.

CAPITOLUL 8

În noaptea aceea, în camera ei de la mansardă, Petite se lăsă în voia lacrimilor. Avusese parte de o prezentare foarte zgomotoasă în fața prințeselor și se simțea total pierdută. Nu credea că un castel poate să pută și se aștepta ca nobili să se poarte... cu noblețe. Avea un nou tată, un nou cămin, îndatoriri: era mult prea mult. Tânjea după mănăstire, după sora Angélique, după liniște. Oare ce făcea o domnișoară de companie?

— Ei bine, în primul rând, trebuie să fii înveșmântată corespunzător, spuse Clorine, uitându-se prin cămăruța lor, cu mâinile în șolduri, și împinse cufărul lui Petite într-un colț. O să-ți fac zuluți în fiecare zi.

— Urăsc zuluții, bombăni Petite. În plus, era lihnită. Cu siguranță, după cât erau de mari ducele și ducesa, castelul nu ducea lipsă de provizii – dar unde erau? Se aruncă pe pat, tresărind surprinsă de trosnetul pe care-l auzi. Salteaua era cumva de paie? Putea să-i audă pe mama ei și pe marchiz vorbind jos, despre fumul care ieșea din cămine. Nu-i plăcea deloc că pereții erau atât de subțiri. Nu voia să-i audă vorbind... sau chiar mai rău.

— Mor de foame.

— Am aflat că ultima masă pentru personalul de rang mai înalt s-a servit acum o oră, îi spuse Clorine, scotocind prin coșul ei, de unde îi întinse o bucată de pastramă. Micul dejun e la prima oră a dimineții – sună clopoțelul când masa e pusă. O să ai o grămadă de timp, pentru că prințesa se trezește abia la a treia oră a dimineții, chiar înainte de liturghie.

— Și pe urmă ce trebuie să fac? Trebuie să aprind focul?

— Nu, valeții se ocupă de asta.

— Atunci, îi duc oala de noapte?

— Nu, pentru asta există o cameristă.

— Trebuie să o trezesc?

— Cred că asta e treaba doicii.

— Doica o ajută și să se îmbrace?

— Nu, de asta se ocupă doamna care are în grijă garderoba, dar ție ori celeilalte domnișoare de companie ți se poate cere să-i legi o panglică, de exemplu, ori să-i piepteni părul prințesei.

— Asta pot face, zise Petite liniștită. Prințesele mănâncă vreodată?

— Bineînțeles. Tu vei sta în spatele commodité de la conversation⁴ atunci când e la masă.

— Commodité de la... ce?

— Conversation. Așa sunt numite scaunele pe aici, îi explică Clorine, dându-și exasperată ochii peste cap. După ce termină masa, poți să mănânci ce rămâne în farfuria prințesei.

— Și pe urmă?

Clorine ridică din umeri.

— Pe urmă rămâi prin preajma ei, așteptând să-i ții companie. La urma urmelor, ești domnișoară de companie.

În vreme ce mesteca bucata de carne afumată, Petite răsucea în minte cele auzite. Putea să facă destul de bine o mulțime de lucruri, dar printre ele nu se număra și așteptatul.

— O să-mi spui mica regină, o informă prințesa Marguerite pe Petite în dimineața următoare, în timp ce ședea, cu fustele ridicate, pe un scaun găurit, sub care se afla o oală de noapte de tablă. Așa îmi spune toată lumea.

Sub jupoanele ei se scurgeau firișoare lichide, aurii.

— Da, mică regină, spuse Petite, care-și ținea la spate mâinile ascunse în mănuși albe. Le duse apoi în față, după care le lăsă să atârne pe lângă corp. Fără îndoială, poziția aceasta era corectă.

— Nu mă întrebi de ce?

— De ce, mică regină?

Prințesa avea la urechi cercei de os. Petite nu văzuse până atunci decât câteva fete de vârsta ei și, cu siguranță, nici una nu purta podoabe. În încăpere plutea un iz greu, stătut.

— Pentru că o să mă mărit cu regele.

Petite primi cu uimire știrea.

— Nu știam. Mică regină, adăugă repede.

Oare erau permise asemenea căsătorii?

— O să împlinesc zece ani pe 28 iulie și peste patru ani, când o să mă mărit cu regele, o să am paisprezece ani, iar el o să aibă douăzeci. Tu câți ani ai?

— Zece ani, mică regină.

Petite socoti în minte că era cu un an și unsprezece zile mai mare decât prințesa.

— M-am născut sub semnul Leului.

Marguerite întinse mâna spre ea.

Fără să știe dacă e bine ce face, Petite își puse mâna în mâna prințesei.

— Nu, toanto, o cârpă.

Petite se uită în jur, după care îi dădu prințesei o cârpă dintr-o grămadă aflată pe o masă din colț. Prințesa se șterse, după care se ridică, întinzându-i lui Petite cârpa murdară, iar fata o luă de un colț.

— Astrologul a zis că o să fiu o bună regină pentru că sunt mândră, demnă, poruncitoare și puternică, spuse Marguerite. Regele e Fecioară, dar are ascendentul în Leu. Tu ce semn ești?

— Și eu sunt tot Leu, spuse Petite, îndesând cârpa murdară la cordonul șorțului. Mică regină. Dar am ascendentul în Rac.

Astrologul care îi făcuse la naștere horoscopul lui Petite lăsase un adevărat raport în scris. Potrivit calculelor lui, ea era sensibilă la nevoile celorlalți – ba chiar receptivă la vibrațiile mistice – și, deși era o fire rațională, stătea scris acolo că „sensibilitatea ei afectivă tindea să fie exagerată“. Astrologul încheiase cu avertismentul că sub purtările ei blânde se ascundea o patimă vorace. Petite încă nu aflase ce însemna vorace, dar, datorită unui vers din Eneida („Neptun se năpusti asupra lor cu voracea spumă a talazurilor“), se gândea că e ceva legat de o bulboană.

— Ai ascendentul în Rac? Foarte rău! N-o să ne înțelegem niciodată, spuse prințesa Marguerite pe un ton plin de veselie.

Nicole, cealaltă domnișoară de onoare, se repezi ca o furtună în încăpere.

— Unde ai fost? o întrebă prințesa Marguerite.

— Afară, să trag cu ochiul, răspunse ea, privind-o cu șiretenie. A venit târfa de la Tours.

— Domnișoara de la Marbelière?

— Și și-a adus și fiul. Fratele vitreg al Domniei Voastre.

— Mongrelul!

Marguerite părea îngrozită.

Petite se înroși, căci înțelesese. Într-o zi, pe când se afla la Tours, în drum spre chirug, sora Angélique îi acoperise ochii, ca să nu poată vedea o femeie aflată într-o trăsură ce trecea pe lângă ele; era aceeași domnișoară de la Marbelière.

Prințesa se prăbuși la pământ, cu fustele înfoiate ca o corolă în jurul ei.

— Doar n-a venit să-l vadă pe tatăl meu, nu-i așa?

— O să aflu, zise Nicole și se făcu de îndată nevăzută.

Una dintre cameristele care se ocupau de garderobă își făcu apariția; aducea un coș de răchită, în care se aflau un manșon de zibelină și o capă albastră de catifea, tivită cu puf de lebedă. În vreme ce camerista îi pune prințesei capa enormă, încheiată la gât cu un nasture de fildeș, Petite vârî cârpa murdară sub covorul de un verde-pal, țesut dintr-o lână scămășată.

Prințesa înșfăcă un pumn de bomboane dintr-un bol și le îndesă în manșon.

— Trebuie să-mi duci trena, i se adresă lui Petite, după care deschise ușa.

Petite ridică trena cât putu de bine. Ținând-o sus, o urmă grăbită pe prințesă pe scările de piatră și de-a lungul aradelor înghețate, sărind în trecere peste grămăjoarele de rahat lăsate de câini. Capela era chiar lângă aripa neterminată a castelului. Arăta de parcă o parte din ea fusese demolată și pe urmă refăcută din bucăți. Prințesa intră pe o ușă mică și urcă o scară strâmtă, în spirală, ajungând în cele din urmă la

un balcon care dădea spre cor și naos. Micuța capelă avea ferestre cu vitralii și un tavan boltit, iar altarul era acoperit cu o bucată de catifea neagră, tivită cu o dantelă din fir de argint. Stranele din fața balustradei altarului erau deja pline, iar mulțimea stătea în picioare în spate; cei mai mulți erau neguțători și burghezi, presupuse Petite după veșmintele pe care le purtau. Mirosul de tămâie nu reușea să acopere izul de piei de oaie și de lână udă.

— Am ajuns devreme, remarcă Marguerite cu dezgust, în timp ce își înmuia degetele în vasul cu agheasmă prins în perete. Își făcu cruce, plecă un genunchi și se așeză în unicul jilț din balcon.

Petite nu prea știa ce să facă. Probabil că avea s-o jignească pe prințesă dacă își băga degetele în apa ei sfințită – dar n-avea să-l jignească pe Dumnezeu dacă n-o s-o facă?

— Capa mea, spuse prințesa, legănându-și picioarele, iar Petite îi aranjă pelerina în așa fel încât să nu i se facă ghem la spate.

Balconul de alături era plin de lume. Petite le recunoscuse pe cele două prințese mai mici, care ședeau la balustradă. Cea mai mică dintre ele scoase limba și se puse pe chicotit.

— Ducesa, mama mea, spune că nu trebuie să zâmbești în capelă, spuse Marguerite. Nici nu trebuie să te încrunți. Trebuie să păstrezi o expresie de fericire.

Petite încerca să pară îmbătată de fericire, dar îi era greu, la cât de tare îi clănțăneau dinții. Își dorea să-și fi luat un șal.

— Eu am propriul balcon pentru că sunt mica regină, o lămuri Marguerite și se strâmbă la surorile ei, despre care zicea că sunt nesuferite.

— E foarte bine, mică regină, spuse Petite.

În clipa aceea, un preot înalt și arătos, înveșmântat într-o sutană petică, pătrunse în biserică. Pe sub roba groasă de lână purta cizme de călărie cu pinteni, care i se tot agățau de tiv.

Oamenii din stranele de dedesubt se ridicară, însă prințesa Marguerite rămase așezată.

— E abatele Patin, tutorele nostru, spuse ea.

Abatele își făcu cruce, iar glasul îi răsună peste mulțime:

— Domnul fie cu voi!

— Și cu tine! răspunse cântat Petite.

Ritualul bine cunoscut al liturghiei era o ușurare pentru ea.

Abatele începu să citească în latină din Biblie, cu glas poruncitor.

— Noi îi spunem Tunătorul, zise prințesa. A avut o țiitoare la Paris, continuă ea, când credincioșii începură să cânte Gloria, dar a murit de ciumă. Servitorii au fost nevoiți să-i taie capul ca să încapă în coșciug. Când o să fiu regină, n-o să mai fie ciumă.

Abatele Patin își înălță privirile după ce corul termină cântecul.

— Ăăă, am încurcat-o: trei Ave Maria, zise Marguerite, în timp ce el își începea rugăciunea tăcută.

Deodată, se auzi dangătul clopotului, iar oamenii începură să se înghesuie în micuța capelă.

— Țărani! făcu prințesa Marguerite, ținându-se de nas. Au venit să vadă împărțășania. A, uite-o pe Nicole!

Petite recunoscă printre cei de jos mantia albastră cu glugă a celeilalte domnișoare de onoare.

După câteva clipe, Nicole apăru în ușa balconului.

— A vorbit cu tatăl dumneavoastră, dădu ea raportul dintr-o suflare. Ceva despre bani, cred. A, că tot vorbeam de lup, uite-o!

Toate trei se aplecară peste balustradă.

— Cea cu pălărie de paie? întrebă Marguerite, fără să-și creadă ochilor. În mijlocul iernii?

Domnișoara de la Marbelière era o femeie mărunțică și dolofană, îmbrăcată în haine de călătorie după moda veche. Ținea de mână un băiețel. Lui Petite i se părea că arată ca orice femeie, ca orice mamă. Cum puteai să-ți dai seama că e o femeie ușoară? Care era indiciul?

— Ar trebui să fie pusă la stâlpul rușinii, în mijlocul pieței. Așa li se face păcătoșilor.

Dinspre mulțime se auzi un freamăt de încântare, în timp ce abatele Patin ridica ostia.

— Ducesa îl plătește mai mult ca să o țină ridicată timp de trei minute. Fii atentă, că o să înceapă să-i tremure mâinile.

Mare păcat că era atâta agitație în Săptămâna Mare, se gândea marchizul. Zilele erau încă scurte, soarele răsărea la șase dimineața și apunea tot cam pe la șase, așa că seara nu prea avea lumină să se ocupe de treburile lui personale, care fuseseră neglijate din cauza agitației produse de faptul că-și luase o soție.

O soție, dar și pe fiica ei. Sperase să aibă parte de ceva mai multă companie. Oare era prea mult să-i ceri unei fete să mai și cânte, din când în când? Sunetul muzicii i-ar fi fost o alinare în timp ce muncea; l-ar fi ajutat să mai scape de bombănelile neîncetate ale nevastei lui.

Deodată, își scoase ochelarii și se întoarse spre Françoise, care stătea în picioare lângă căminul care scotea fum. Oare auzise bine ceea ce spunea?

— Paștele acesta o să fie ocazia perfectă, îi spusese ea fiicei sale.

Fata își ridică privirea de pe cartea pe care o citea la lumina unui felinar. (Groaznic pentru ochi. Avea să orbească înainte de vreme.)

— Dar încă n-am primit confirmarea, mamă, spuse ea.

Marchizul închise registrul de cheltuieli. Nu primise confirmarea?

— Firește că nu. Pe atunci, încă nu vorbeai, răspunse soția lui și puse o scrisoare de la fiul ei, care sosise de curând, lângă lumânările de pe policioara aflată deasupra căminului.

Marchizul își dresе glasul. Nu vorbea?

— Am înțeles bine, doamnă? Fiica dumneavoastră nu a primit confirmarea?

Oare era măcar botezată? Îi era și teamă să întrebe. În numai câteva săptămâni, aflase 1) că soției lui nu i se păreau amuzante glumele făcute de el, 2) că-i permitea libertățile conjugale numai joia, de la unsprezece noaptea, după ce trecuse cu mult ora lui de culcare, 3) că fiica ei nu avea dotă și avea și un defect, piciorul stâng fiind mai scurt decât dreptul, iar acum, 4) că fata încă nu fusese niciodată la

confesiune. Era absolut îngrozitor.

— Domnule marchiz, nu e cazul să vă supărați din cauza asta. I-am trimis deja vorbă abatelui Patin, ca să facem aranjamentele necesare, spuse soția, chiar în clipa când se auzi clopoțelul. De fapt, cred că trebuie să fie chiar el, adăugă Françoise, așezându-se pe scaun și aranjându-și rochia. Petite, lasă cartea! Ridică-te și vino în spatele meu! mai spuse ea, în momentul în care slujnica lor deschidea ușa.

Abatele Patin intră cu pași mari în odaie, cu o făclie în mână. O așază într-un sfeșnic din cositor, după care făcu o plecăciune plină de mândrie.

Încăperea fu brusc umplută de mirosul de bălegar de cal. Marchizul se uită la cizmele abatelui și se încruntă, dar se abținu de la orice comentariu. Această situație neașteptată era, de fapt, delicată. Dacă se descoperea că făcuse dintr-o păgână domnișoara de onoare a prințesei Marguerite, putea să fie concediat.

— Am fost chemat de doamna, spuse abatele, acceptând scaunul pe care i-l oferea marchizul.

— Într-adevăr, răspunse marchizul, aranjându-și jaboul. Doamnă, puteți avea bunăvoința să explicați... dilema dumneavoastră?

— E o chestiune legată de fiica mea, domnule abate.

Abatele îi aruncă o privire fetei.

— Chiar voiam să vă vorbesc despre învățătura pe care a primit-o. Mintea ei este neobișnuit de activă.

— Este o problemă pe care o cunosc de mult, răspunse Françoise. I-am interzis să citească...

— În orice caz, domnule abate, o întrerupse marchizul, soția mea trebuie să discute cu dumneavoastră despre o problemă mai importantă.

Apoi îi făcu semn din cap soției sale să continue.

— Așa este, domnule abate. Știți, fiica mea nu a vorbit o vreme, începu Françoise.

— Faptul cel mai important este că fata nu a putut să meargă la confesiune, spuse marchizul, și, prin urmare, să primească prima

împărtășanie. În consecință, încă nu a fost confirmată.

Abatele Patin se aplecă spre ea.

— Nu ai mai vorbit, domnișoară Petite?

— Da, domnule abate, răspunse fata, plecându-și capul.

— Soția mea nu este absolut deloc vinovată, spuse marchizul cu înflăcărare.

De fapt, nici măcar fata nu era de învinovățit! Fusese vrăjită, într-un mod cam ciudat. Îi plăceau animalele – până și pisicile. De două ori, într-o noapte de vineri, auzise un zgomot ciudat care venea dinspre grădinile castelului și, cu doar o zi în urmă, un șarpe intrase în căsuța lui, după care se făcuse nevăzut într-un mod misterios.

— Când a început asta? se interesă abatele Patin.

— În urmă cu patru ani, spuse Françoise, într-o vară... sau era toamnă? Da, era la începutul toamnei... în ziua în care regele a ajuns la majorat, așa îmi amintesc.

— Cincisprezece septembrie, spuse abatele, așezându-și relaxat mâinile pe genunchi. În 1651.

— În ziua când tatăl ei și-a dat sufletul, își aminti Françoise, încruntând din sprâncene.

— Cu siguranță puteți să puneți punct acestui delict involuntar, domnule abate? întrebă marchizul. Fără scandal, într-un mod cât mai discret, dacă e nevoie s-o spun?

— Vrei să te spovedești? o întrebă abatele Patin pe fată.

— Nu știu, răspunse ea.

Abatele ridică mâna:

— E un început, răspunse el, înainte ca marchizul să mai poată zice ceva.

În Sâmbăta Mare, Petite intră în confesional. Șterse băncuța, după care se așează. Auzi apoi mișcare în spatele grilajului, și confesionalul se umplu de un iz de grajd.

— Domnul fie cu tine, zise abatele Patin.

— Și cu duhul tău, răspunse ea. Pe urmă își aminti și adăugă: Binecuvântează-mă, părinte, căci am păcătuit.

Oare ce urma acum? A, un păcat.

— Am citit când trebuia să lucrez cu acul.

— Ce citești?

— Acum citesc cartea lui Xenofon despre Socrate.

— Dialogurile. O citești în traducere?

— Da, dar în latină. Cartea a fost a tatălui meu. Se află în biblioteca de aici.

Fusese șocată când descoperise textele bine-cunoscute într-un teanc aflat lângă ușă – Consolarea filosofiei, Poetae Latini Rei Venaticae Scriptores, Histoire naturelle des quadrupèdes – cu comentariile făcute de tatăl ei notate ordonat la sfârșit, cu trimiteri la diferite pagini. Găsise până și exemplarul legat în piele din Viața scrisă de Sfânta Teresa. Se simțise ușurată când văzuse că nu se afla și Călărețul în colecție; din moment ce avea o copertă de carton, probabil că nu fusese considerat demn de biblioteca ducelui.

— Ai citit Arta călăriei a lui Xenofon? o întrebă abatele.

— Da. Era una dintre cărțile preferate ale tatălui meu.

— E și preferata mea, spuse el blând. Domnișoară, va trebui să-mi mărturisești câteva păcate mai adevărate. Poți să îngenunchezi, dacă dorești.

Petite îngenunche pe băncuța de rugăciune.

— Hai să o luăm iar de la capăt: fă-ți semnul crucii! Acesta este ritualul împăcării. Amintește-ți că Dumnezeu te iubește și vrea să fii neprihănită pentru El. Încipuieste-ți că eu sunt Hristos.

Petite închise ochii, încercând să și-l imagineze pe Mântuitor, dar în minte îi apărură chipul tatălui său, zâmbetul său blând, iar ochii i se umplură de lacrimi.

— După aceea poți să începi confesiunea, cu „Binecuvântează-mă, părinte“ și celelalte.

— Binecuvântează-mă, părinte – glasul lui Petite se frânse. Căci am păcătuît, șopti ea, cu ochii înotând în lacrimi.

Abatele rămase tăcut vreme îndelungată.

— Nu te teme, copilă, spuse în cele din urmă, cu glas blând. O s-o luăm pas cu pas.

Petite dădu din cap, dar fără să scoată o vorbă, și-și șterse obraji cu mânăca.

— Da, părinte, zise într-un sfârșit, trăgându-și nasul.

— Și pe urmă... pe urmă, oamenii spun de obicei cât timp a trecut de la ultima confesiune, dar tu o să spui azi doar că e prima.

— Da, părinte. Aceasta e prima mea confesiune.

— Așa e. După care, spui ce păcate ai făcut. Unora le place se spună: „Mă învinuiesc de asta și de asta“, dar mie mi se pare cam dramatic. E suficient să numești păcatul și să spui de câte ori l-ai făcut. Și adu-ți aminte că tot ce vei spune va rămâne aici, așa că n-ai de ce să-ți faci griji. Acum poți să începi.

Petite își împreună mâinile a rugăciune. Simțea că o să-i plesnească inima.

— Mi-am ucis tatăl, spuse brusc, izbucnind în suspine, pârjolită de povara cuvintelor. O singură dată.

Abatele se foi pe banca lui.

— Poate că ar trebui să-mi explici.

— Doar asta, zise Petite, cu răsuflarea întretăiată. O, Doamne! Își închise strâns ochii.

— Nu-ți fie teamă! Acum... explică-mi doar ce s-a întâmplat.

— Țigani i-au vândut lui tata un cal sălbatic, un cal alb.

— Vrei să spui care nu mai fusese călărit?

— Da, dar era rău. Unii ziceau că e blestemat.

— Există ritualuri pentru lucruri din astea.

— Știu, părinte. Preotul satului a încercat, dar nu s-a schimbat nimic. Tata voia să-l omoare, dar...

Petite se opri. Gura îi era uscată ca iasca, dar palmele îi erau pline de sudoare. Abatele se înșela: avea de ce să-i fie frică. Nu putea, n-avea să rostească vorbele „magia oaselor“. Cunoștea puterile diavolului, știa ce putea face diavolul.

— Dar pe urmă calul a fost îmblânzit, tata s-a învoit să nu-l... și pe urmă a murit, termină ea povestea dintr-o suflare, simțind că se sufocă la amintirea tatălui ei întins pe jos în grajd, cu ușa boxei calului deschisă larg în spatele lui.

— Cred că tot nu pricep. Calul a murit?

— Nu, șopti Petite. Tata.

— Dar calul era sălbatic și pe urmă a fost îmblânzit.

— Da, l-am călărit.

— Acum câți ani s-au întâmplat toate astea?

— Aveam șase ani, părinte, în vara asta o să împlinesc unsprezece, deci... acum cinci ani.

— Aveai șase ani și ai călărit un cal neîmblânzit?

— Da, părinte, un armăsar care avea vreo patru ani.

— Pricepi deosebirea dintre o minciună și un adevăr?

— Da, părinte.

Petite știa prea bine că spune adevărul, dar mai știa și că nu spusese totul, că nu-l îmblânzise singură pe Diablo, ci își băgase coada și Necuratul.

Abatele își schimbă iar poziția.

— Și asta are vreo legătură cu moartea tatălui tău?

Petite nu răspunse. Nu voia să mintă; dar nici nu era în stare să spună tot adevărul.

— Ai spus că ai... că te simți vinovată, oarecum, continuă abatele.

— Da, răspunse fata în cele din urmă. Când tata m-a văzut pentru prima dată călare pe calul ăla, a căzut ca mort.

— Atunci a murit?

— Nu, dar a fost bolnav o vreme. Și pe urmă l-a găsit argatul, prăbușit în grajd, mort, explică ea cu spaimă în glas.

— Foarte bine, zise abatele Patin în cele din urmă, după ce tăcuse vreme îndelungată. Spune cinci Tatăl nostru înainte să pleci. Și mâine-dimineață, poți să vii la împărtășanie.

— Asta e tot, părinte?

Afară, Petite auzi o femeie care-și dregea glasul încetișor.

— Nu... mai e ceva, spuse abatele; i se simțea zâmbetul din glas. O să mă ajuți la grajduri și o să călărești unii dintre cai.

— Dar... eu nu mai călăresc.

— Da, mi-am dat seama. Dar nu contează, mâine după-amiază la ora patru o să fii acolo.

— Părinte, nu pot, protestă Petite, simțind cum o cuprinde panica.

— Nu-ți fie teamă, copilă.

*

În noaptea aceea, fetei nu i se lipi somnul de gene. Când clopotul din sat începu să bată, chemând oameni la liturghie, ea se duse în vârful picioarelor la fereastră și deschise obloanele. Afară se zăreau grădinile scaldate în lumina lunii, panglica argintie a râului sclipind sub ele și câmpurile ce se întindeau dincolo de grajdurile de piatră. Luna plină strălucea pe cer, scaldând în lumina ei caii strânși unul într-altul, cu capetele atingându-se. În depărtare se vedea scânteind ceva – poate focuri vii de prin vreo mlaștină sau poate niște duhuri ale nopții. Deodată, tresări, la auzul vaietului unei bufnițe. Înghețată de-a dreptul, tremurând, se vârî la loc sub plapumă, pipăind cu degetele de la picioare după încălzitorul de pat.

Grajdul castelului era o clădire din piatră și lemn, aflată dincolo de

grădinile de zarzavat. Petite stătea în picioare în fața imenselor uși duble. În aer plutea un iz dulceag de paie și bălegar de cai. Fata făcu încetișor câțiva pași prin fața boxelor, uitându-se la splendidele animale, admirându-le mușchii puternici și strălucitori și părul frumos țesălat și lustruit. Aveau boxele uscate și în ieslea lor abia fusese adus fân proaspăt.

— Tu ești fata numită Petite?

Fetița se întoarse. În fața ei stătea grăjdarul, care se scobea în dinți cu un briceag.

— Abatele Patin mi-a spus să-ți înșeuez unul dintre caii de cursă, zise el, dar cred c-o fi fost o greșeală. Nu pari destul de mare nici măcar pentru un măgar.

Că era vorba de cai de curse sau de măgari, Petite nu voia deloc să călărească. Nu se mai urcase pe un cal de când îi murise tatăl.

— Bun, ai venit, deci, se auzi glasul abatelui Patin, care se îndrepta spre ei pe alee cu pași mari; pe un umăr avea aruncată o pelerină de un alb-lăptos. Purta un costum de călărie, cu o jiletă maronie și cu pantaloni strâmți. Cizmele lui ca de armată îi treceau de genunchi.

— Hugo, ai pregătit caii?

Grăjdarul îi aduse abatelui calul lui de luptă, numit Eclipse, un armăsar negru, tare frumos, care măsura peste un metru și jumătate înălțime. În urma lui venea un armăsar tânăr și roib, care nu avea șaua pe el.

Calul se uita în toate părțile, agitat. Petite îl mângâie pe greabănul frumos arcuit și oblic: avea să fie un cal rapid. Îi suflă în nas, umplându-se de aroma răsuflării lui dulci. Iar el își întoarse capul spre ea, ca și cum ar fi poftit-o. După dinți, calul avea cam cinci ani. Tatăl ei spunea mereu că un armăsar tânăr nu se îmblânzește cu totul decât după cinci ani. (Iar Diablo avusese doar patru.)

— Cum îl cheamă?

— Hannibal, zise abatele. Dar nu pe el o să-l călărești. Du-te și pune șaua pe unul dintre caii mai bătrâni și mai blânzi, îi porunci el grăjdarului.

— Ușurel, băiete, spuse Petite cu glas blând, uitându-se la ochii și urechile calului, ca să vadă semnele că se teme. Neliniștea animalului

o ajuta să uite de propriile temeri.

— A fost potcovit vreodată?

— Chiar săptămâna trecută, răspunse grăjdarul.

— A fost și călărit, adăugă abatele Patin, dar vrea s-o ia la goană când vede șaua, chiar dacă i se pune în față fân proaspăt.

— Pot să-l călăresc fără șa, zise Petite, bătând animalul ușor pe gât ca să-l liniștească. Ușurel, băiete! îi șopti ea. Nu-ți fie frică!

Abatele Patin o măsura pe fată din priviri.

— Prea bine. O să începem în padoc, unde pot să vă supraveghez.

Petite alese o zăbală ușoară și ceru să i-o pună chiar ea cârlanului. O luă încetișor, îl lăsă mai întâi să o adulmece și abia pe urmă i-o puse în gură. După aceea îl duse printre cârdurile de găini și de rațe, până în padoc; calul își ridica picioarele, ca să nu calce vreo pasăre.

— Bun băiat, spuse ea.

Abatele Patin îi ținu frâul când ea se urcă pe cal. Grăjdarul o urmărea cu atenție.

Ea oftă din rărunchi.

— Încetișor, băiete, șopti, în vreme ce-și aranja poziția, ca să stea pe jupon, cu fustele atârându-i libere până la glezne.

— Hugo, plimb-o puțin! Vreau să văd cum se ține pe cal, zise abatele Patin, cu îngrijorare în glas.

— Mă descurc, părinte, zise Petite, luând frâul ca să mâne animalul la pas.

Îl încerca, pas cu pas. Animalul începuse să se liniștească. Rămăsese cu o ureche ciulită, cealaltă fiind dată pe spate. Răspundea ascultător la comenzi: nu se ridicase în două picioare, nu sărise în lături, nu se învârtise în cerc, nu-și dăduse capul pe spate, nu-și rotea ochii în orbite, nu dădea din copite, nu fornăia, nici măcar nu încercase s-o ia la trap. În curând, fata îl puse să alerge într-un galop ușor, după care îl opri brusc. Armăsarul își lăsă capul în jos, cu urechile pe spate, așteptându-i comanda.

— Cred că suntem gata de plecare, domnule abate, anunță ea. Adevărul era că îi plăcea să călărească; se simțea ca atunci când își regăsisese glasul.

Se îndreptară împreună spre dealuri. Abatele îl călărea pe Eclipse, iar Petite pe Hannibal. Îi însoțeau grăjdarul și două ajutoare. Trupul cald al animalului pe care stătea îi aduse fetei lacrimi în ochi, căci îi reamintea momentele când îl călărea pe Diablo.

Abatele se întoarse spre ea și o întrebă:

— Crezi că ai putea să mergi la trap?

— N-am putea să o luăm la galop?

— Strigă dacă nu te mai descurci!

Și abatele dădu piteni armăsarului său.

Caii țâșniră pe drum. Armăsarul lui Petite trecu în frunte. Ea scoase un chiot de bucurie când sări peste două garduri vii și peste o poartă închisă cu un trunchi de copac. Abatele Patin o urmă, ținându-se bine în șa, însă la ultimul obstacol grăjdarul se rostogoli și căzu, rămânând în urmă împreună cu ajutoarele sale.

După un ceas, când vacile erau aduse la muls, Petite și abatele, care era plin de stropi de noroi, își făcură apariția dintr-un pâlț de copaci. Petite, care era în frunte, își încetini calul, făcându-l să meargă în buiestru. Calul spumega și răsufla greu. Fata îl bătu pe umărul learcă de sudoare.

— Minunat, zise abatele Patin cu un zâmbet sfios când o ajunse. Nimic nu-ți dă fiori mai mult decât să călărești cu teamă pentru viața cuiva.

⁴ Înlesnirea conversației (în limba franceză în original). Doamnele de origine nobilă se supuneau unei mode care cerea ca nici unui obiect să nu i se folosească denumirea adevărată, ci să fie desemnat printr-o parafrază. Moda respectivă a fost ironizată de Molière în piesa Prețioasele ridicole. (n.tr.)

CAPITOLUL 9

În vara cea a urmat, prințesa Marguerite a împlinit unsprezece ani, iar Petite, doisprezece.

— Peste trei ani, o să fiu regină, le spunea prințesa tuturor, fără deosebire, așteptându-și plină de nerăbdare viitorul strălucit.

Fiecare săptămână aducea alte și alte știri despre rege. Se spunea că e chipeș, că refuzase să poarte peruci, că-i plăceau vânătoarea, muzica și teatrul și că dansa rolurile principale în spectacolele de balet. Înainte de baluri, dar și după ele, mergea să călărească sau făcea exerciții cu lancea. Nu mânca păsări de apă, dar se înfrupta cu mare poftă din orice altceva, până și din salatele din ierburi verzi. Lui și prietenilor săi li se spunea Les Endormis – Adormiții – pentru că pierdeau nopțile și dormeau toată ziua.

— Când o să fiu regină, eu n-o să permit așa ceva, declarase Marguerite.

Peste doi ani, regele fu cât pe ce să moară, din cauza unei febre. Nu avea decât nouăsprezece ani! Timp de câteva săptămâni care parcă nu se mai sfârșeau, în toate bisericile, în toate satele și cătunurile, oamenii cădeau în genunchi și se rugau. În fiecare zi, crainicul orașului le dădea veștile îngrijorătoare: regelui i se făcuse sfântul maslu la miezul nopții; un detașament de soldați fusese trimis de la Paris să-i aducă trupul înapoi; regelui i se dăduse antimoniu în vin. Și, în cele din urmă, ca prin minune, regelui îi trecuse febra! Clopotele bisericilor spărgeau liniștea nopții, iar orașele străluceau de lumânări și torțe aprinse.

— A fost salvat pentru mine, spuse înflăcărată prințesa Marguerite, în ziua în care împlinea treisprezece ani. Și, curând, o să fim căsătoriți.

Avusese prima sângereare cu doar o lună în urmă, dar sânii îi erau deja mari. Petite, care era cu un an mai mare, părea încă o copilă, așa subțire, deșirată și plină de un interes obsesiv, aproape mistic, pentru așa-numita iubire, un interes bine ațâțat de romanele pe care Nicole le găsisese prin colțurile ascunse ale bibliotecii ducelui.

În sfârșit, în acea iarnă, deveni și Petite domnișoară, ba chiar îi făcea curte fiul unui intendent de rangul al doilea, un băiat cu dinți proeminenți, ca de iepure. Una dintre scrisorile lui ajunsese în mână

mamei ei, iar idila fu înăbușită în fașă, oarecum spre ușurarea lui Petite.

Era o primăvară frumoasă și caldă; florile de piciorul-cocoșului și de nu-mă-uita apăruseră de timpuriu. Petite continua să călărească zilnic; dresa caii tineri, îi antrena, îi pregătea pentru vânătoare. Mama ei protestase, însă abatele Patin insistase; cine altcineva putea să împlânzească așa de bine un cal? Petite continua să învețe și era și domnișoară de companie pentru prințesă. Așa că reușea să-și îndeplinească toate aceste îndatoriri ieșind cu caii la răsăritul soarelui pe pajiștile scăldate în rouă, unde se bucura de cântecul ciocârliilor, de cârâitul stâncuțelor și de zborul libelulelor și al lăcustelor în lumina dimineții.

Pe măsură ce ziua se mărea, prințesele și domnișoarele lor de companie se simțeau cuprinse de neliniște, voiau să renunțe la lecții; dar dorința le fu îndeplinită abia în prima săptămână din luna iulie. Petite îi puneă lui Nicole întrebări din gramatica latină de bază aflată în biblioteca ducelui, când își făcu apariția un valet, gâfâind.

— Cred că am fost chemate de ducesă, șopti Nicole.

— Prințesele merg la mama lor în fiecare zi, de la ora unsprezece la unsprezece și jumătate, o auziră protestând pe doamna de Rare, guvernanta. Dacă pleacă acum, tot programul zilei va fi dat peste cap.

— Alteța Sa insistă, răspunse valetul.

— Să ne întrecem!

Prințesa Marguerite se ridicase brusc de la masă și o luase la fugă, urmată de cele două surori mai mici.

— Sunt chemate și domnișoarele lor de companie, adăugă valetul, care își ștergea sudoarea de pe frunte cu o batistă de dantelă.

Guvernanta oftă și își luă bastonul cu măciulie de argint.

— Veniți, fetelor! Sunt o sută cincizeci și șapte de pași până la dormitorul Alteței Sale și mă doar oasele la fiecare dintre ei.

Petite le urmă pe guvernanta și pe Nicole prin curte și pe treptele de piatră. Trecuse aproape un an de când locuia la castel în aripa regelui Francisc. Își amintea ziua în care sosise acolo și cât de copleșită fusese de lux, cât de intimidată de familia regală. Acum vedea economiile

înșelătoare, risipa extravagantă – sticle care în loc de dopuri de plută erau închise cu câlți, bulbi de lalele de o valoare inestimabilă lăsați să putrezească în apă stătută.

Într-adevăr, ajunsese chiar să-i treacă prin minte că membrii familiei regale nu erau o rasă aparte, că erau oameni ca toți ceilalți. Se spunea că a fi nobil e ceva înnăscut, că e o calitate care există în sânge: se putea să fie însă alterată? Prin venele prințesei Marguerite și ale surorilor ei curgea sângele lui Henric cel Mare, dar și sângele familiei Medici.

Să fie oare cu puțință ca noblețea inimii să nu aibă prea mare legătură cu noblețea sufletului? se întreba Petite. Tatăl ei nu avusese nici un titlu, nu fusese îndreptățit să fie scutit de impozite și să primească privilegii civice, nu avusese dreptul să aibă trăsură acoperită, cu etaj, și cu atât mai puțin să poarte pantofi înalți cu toc roșu, însă chiar fusese înzestrat cu „noblețea inimii“, se gândea ea, în vreme ce se apropia de intrarea apartamentelor ducesei.

— Prințesele au intrat deja la mama lor? îl întreabă guvernanta pe soldatul de gardă, sprijinindu-se în bastonul ei. A, aici sunt, exclamă când prințesa Marguerite se ivi brusc din sala gărzilor, transpirată și cu părul răvășit, urmată de cele două surori ale ei. Șireturile prințesei Elisabeth se desfăcuseră, iar tivul de dantelă de la juponul prințesei Madeleine era sfâșiat și atârna pe podeaua de piatră.

Guvernanta îi șterse prințesei Marguerite fața cu șorțul său, după care îi făcu semn valetului să deschidă ușile care duceau în dormitorul ducesei.

Încăperea enormă era goală, cu excepția unui pat așezat într-un colț – din câte își aducea aminte Petite – cu toate că acum pereții erau acoperiți cu tapiserii strălucitoare, înfățișând scene din Biblie: Iisus mâncând un cobai fript la Cina cea de Taină, Iisus la masă în casa lui Lazăr, Iisus mâncând împreună cu păcătoșii, Iisus mâncând pește cu ucenicii, Iisus înmulțind pâinile și peștii.

Ducesa stătea în capul oaselor pe pat și mânca lacom o pasăre, urmărită de cei trei terieri ai ei. Prințesele se aliniară ascultătoare la picioarele patului masiv, în ordinea vârstei: Marguerite, care avea aproape paisprezece ani, Elisabeth, doisprezece, și Madeleine, care avea zece ani.

— E vremea, deja? întreabă ducesa, azvârlind un os într-un bol de porțelan aflat pe podea și ținându-și degetele ridicate, ca să fie ștearsă.

Au venit prea devreme.

— Înălțimea Voastră ați trimis după ele, spuse guvernanta. Și după domnișoarele lor de companie.

— Vă amintiți, Alteță? zise o domnișoară de onoare care turna o lingură de laudanum într-un pahar cu alcool pe care i-l întinse ducsei. Pentru că vine regele. Am discutat despre acest subiect puțin mai devreme.

Ducesa dădu pe gât tot alcoolul și se lăsă pe spate.

— Regele?

— Da, Alteță, spuse fata. Maiestatea Sa are intenția să se oprească la Blois în timpul călătoriei pe care o face în sud – în legătură cu pacea cu Spania. Se aude că Maiestatea Sa este pregătit s-o ia de soție...

Marguerite bătu din palme.

— Pe fiica regelui Spaniei, își sfârși vorba domnișoara de onoare.

Marguerite se făcu stacojie la față.

— Dar regele o să se însoare cu mine. Așa spune toată lumea, până și astrologul.

Ducesa se șterse la gură cu cearșaful de pe pat.

— Astrologul e aici? Întrebă ea.

— Alteța Voastră, vă rog să-mi permiteți să-i explic, zise domnișoara de onoare.

— Aș vrea s-o facă cineva, mormăi ducesa, pe un ton visător.

— Prințesă Marguerite, mama Domniei Voastre consideră că regele va fi ajutat să înțeleagă că nu are nici un motiv să ia de soție o prințesă din Spania când aici se află o prințesă franțuzoaică extrem de potrivită pentru el.

— Așa este, zise Marguerite, cu glasul înecat în lacrimi.

— Din acest motiv, s-a sugerat să pregătiți un spectacol – Domnia Voastră, surorile Domniei Voastre și chiar și domnișoarele de companie. Ceva care să vă pună în valoare farmecele și să o convingă pe Maiestatea Sa că sunteți mireasa perfectă pentru el.

Petite o privi agitată pe Nicole. Aveau să-l distreze pe rege?

— Va fi un spectacol minunat, în care prințesa Marguerite va străluci. Totul a fost deja discutat cu domnul de Gautier, care vă va fi maestru de dans. Aveți trei săptămâni la dispoziție.

— De ce a venit astrologul? o auzi Petite pe ducesă întrebând, în vreme ce ele făceau o reverență și ieșeau din încăpere.

Domnul de Gautier, maestrul de dans, era trecut de șaiszeci de ani, însă își închipuia că nimeni nu știe asta. Era foarte grijuliu cu mâncarea; nici măcar nu se uita la prăjiturile pe care le făceau bucătăresele. Practica scrima în fiecare dimineață și etala o vestă scurtă, de sub care ieșea la vedere cămașa de in, după ultima modă. Cu toate acestea, nu putuse să renunțe la perucile de modă veche, cu care chiar și dormea. Perucile îl apărau de paraziți și de frig, dar, în primul rând, îl ajutau să nu-și vadă chelia în fiecare dimineață în oglindă. Deprimarea nu era deloc semn de tinerețe.

Era absolut încântat de vizita regală. Ca maestru de dans al ducelui de Orléans, talentul lui avea să se ducă de răpă. Visa să ajungă la curtea regelui, care n-avea decât douăzeci de ani și era un exemplar minunat de frumusețe masculină. Aceasta avea să fie șansa lui de Gautier de a-și demonstra măiestria la construirea efectelor teatrale, ca să nu mai vorbim și de momentele de dans.

Bine, poate că nu și partea cu dansul, își spuse el, în vreme ce se uita la cele trei prințese cocoșate aliniate în fața lui și la cele două domnișoare de companie: domnișoara Nicole, o fată cu un piept generos, și cealaltă, numită Petite, grațioasă, dar un pic cam șchioapă. Începu cu elementele de bază, explicându-le că mersul implică anumite mișcări ale șoldurilor, ale genunchilor și, ultimele, dar nu în cele din urmă, ale labei piciorului și că pașii se formează din combinația acestor trei mișcări.

Apoi își ridică bastonul ca și cum ar fi fost o băț.

— Să începem!

Se întunecă la față, în vreme ce prințesele se poticneau în fața lui.

— Opriți-vă! Prințesă Marguerite, toată lumea, priviți acum în ce fel... O chemă cu un gest pe fata cea subțirică. Prezentați mersul, domnișoară!

Fustele lui Petite foșneau pe când pantofii ei cu căpute de piele alunecau pe parchetul de lemn.

Domnul de Gautier își dresa glasul. În ciuda unui ușor șchiopătat, fata mergea cu o grație remarcabilă. Vârful piciorului atingea primul pământul, iar picioarele i se mișcau ușor înainte. Nu mergea nici prea repede (fapt ce ar fi dovedit nechibzuință), nici prea încet (semn de lenevie).

— Observați: ține capul sus, spatele drept, iar brațele nu i se mișcă prea mult, zise el, scoțând din buzunar o vioară miniaturală, ca să țină ritmul. În vreme ce piciorul drept înaintează, brațul stâng se balansează înainte, dar foarte ușor.

Se părea că mai exista o șansă.

*

După micul dejun, la care se servea bere și carne de oaie, Petite avea obiceiul să se întâlnească cu Nicole în capul scărilor dinspre nord, nu departe de camera prințesei. Locul, rareori folosit, avea o bancă de piatră pe care se putea sta și o fereastră cu obloane, care puteau să fie închise când vremea era vitregă. Se obișnuiseră să se întâlnească acolo în majoritatea dimineților, înainte să se apuce de îndatoririle lor, și își făceau confidențe despre stăpânele lor, ca și despre probleme de cea mai mare importanță, cum ar fi în ce fel să-ți mărești bustul, ce să faci dacă sângerarea lunară vine pe neașteptate, precum și despre probleme generale, care se refereau la tainele vieții intime: de exemplu, că roșcații erau fructul unor patimi de nestăpânit în timpul menstruației; că huhuitul bufnițelor însemna că a rămas cineva grea. Dar, în ultimul timp, aproape că nu mai vorbeau decât de marea problemă a prințesei Marguerite.

— Marguerite nu poate să facă nici măcar o reverență fără să arate ca un asin în fustă, zise Nicole. În felul ăsta, n-o să-i atragă în veci privirea regelui.

— Biata Marguerite, spuse Petite, plină de compasiune.

Ea n-ar fi vrut în viața ei să fie regină, dar lucrurile stăteau altfel cu prințesa.

— Trebuie să-l cucerească pe rege și singurele ei arme sunt sânii. Bărbaților le plac, mai ales regilor.

Din păcate, așa era. Pieptul lui Petite se încăpățâna să rămână plat, în ciuda ierburilor și a descântecelor de creștere.

— Dar ducele insistă ca prințesa Marguerite să poarte un guler mare de dantelă, continuă Nicole. Dacă aș fi în locul ei, m-aș sinucide. Atunci, poate că regele se va îndrăgosti de mine.

— Dar ar muri, zise Petite.

Castelul era în culmea agitației iscate de venirea regelui. Lachei, majordomi, paji și cameriste special angajate pentru această ocazie deosebită roiau peste tot.

— Am supravegheat bucătăria, lăptăria, camera de alimente, spălătoria, i se plângea marchizul lui Françoise, plimbându-se de colo-colo, cu mâinile la spate, și unde te uiți apare câte o problemă. În anticameră, o lumânare stricată a fost pusă într-un corn de praf de pușcă. În cabinetul cel nou, cine știe ce tâmpit a folosit sceptrul de fildeș al ducelui ca să întetească focul, iar în sala de consiliu a intrat o coțofană și și-a lăsat murdăria peste tot!

Se hotărâse că regele, regina mamă și restul familiei regale – printre care și Marea Domnișoară – împreună cu cei o sută douăzeci și șase de nobili din suită aveau să locuiască la Chambord, castelul regal de vânătoare care se afla nu departe de Blois, pe celălalt mal al râului. Dar, în acest caz, firește că trebuiau angajați alți servitori (printre care și patru oameni care să prindă șobolanii), care să pregătească acel castel. Cele patru sute de încăperi nemobilate nu erau o problemă; suita regală avea să-și aducă propriile paturi, draperii de pat, perne și cearșafuri. Dar apoi, cu destulă întârziere, se hotărâse că ducele și ducesa, împreună cu cele trei fiice ale lor, aveau să-i facă regelui acolo primirea oficială la sosire; și, uite așa, cele mai bune trăsurile fură reparate și pregătite, împreună cu o gardă de cincizeci de soldați. Alaiul regesc se urni din loc, în frunte cu ducele și ducesa, urmați de Marguerite, de cele două surori ale ei și de Nicole, care mergeau într-o caleașcă închisă, demodată, însă poleită cu aur. În spatele lor se aflau servitorii, de care se ocupau marchizul și doamna Françoise.

La cererea abatelui Patin, Petite mergea călare pe unul dintre armăsarii mai tineri. Toți caii din grajduri fuseseră înșeuăți. Unii dintre ei traversau pentru prima dată podul, își părăseau pentru prima dată grajdurile unde se simțeau în siguranță, iar abatele Patin, care se îngrijea de cai, avea nevoie de ajutorul lui Petite.

Calul pe care îl călărea fata, numit Arion, era un armăsar tânăr, murg, de vânatoare. Fusesse neliniștit în vremea cât traversaseră mărețul fluviu Loara, însă, odată ajunși pe malul celălalt, se liniști și începu să meargă la trap. Era abia a treia lui ieșire în lume, dar nu-și pierdea cumpătul.

Pe măsură ce înaintau printr-un peisaj de câmpie, nisipos, zarea se deschidea în fața lor. Treceau prin podgorii, printre căsuțe țărănești izolate și prin livezi, unde pomii erau înfășurați în plase ca să apere fructele de păsări. De pe câmpuri, femei cu bonete albe, cu saboți de lemn în picioare, le făceau semne cu mâna.

După mai bine de o oră, intrară printr-o deschizătură într-un perete de piatră – umila poartă a castelului –, după care o ținură pe un drum lung și strâmt, mărginit pe ambele părți de hățșuri încălcite. În cele din urmă, parcă de nicăieri, în fața lor își făcură apariția imensele turnuri rotunde ale castelului Chambord, căruia numeroasele turnulețe, spirale și coșuri îi dădeau aerul unui oraș în miniatură.

Era o structură monstruoasă, îi trecu prin minte lui Petite în vreme ce traversa șanțul de apărare larg și urât mirositor, ca să ajungă în curtea castelului; calul ei se speriasse la vederea umbrei unui gargui care cădea pe pietrele caldarâmului.

Oamenii de la grajduri se repeziră grăbiți să ia caii. Petite descălecă și își întinse și scutură țesătura lungă și largă pe care o purta peste fustă ca să n-o înnoroiască.

Ducele o ajută pe ducă să coboare din caleașcă. Alteța Sa nu mai ieșise de doi ani din apartamentele ei și era pradă tensiunii nervoase, fără îndoială, căci adormi sprijinită de niște pietre din pavaj, și oamenii fură nevoiți s-o care în castel într-o litieră. Prințesele intrară după ea, iar glasurile lor răsunau în imensa sală de intrare. Madeleine și Elisabeth începură de îndată să alerge zgomotos în sus și în jos pe vestita scară dublă – demonstrând cum puteau să facă asta fără să se întâlnească – până când, în cele din urmă, li se spuse că fie se potoleau, fie aveau să fie trimise afară.

Ziua era înnorată, umedă și înăbușitoare. Plictisite, fetele se așezară pe marginea șanțului de apărare. Era liniște deplină, cu excepția bâzâitului unor insecte asemănătoare cu țânțarii, care începuseră să roiască. Prințesa Marguerite își acoperi obrajii cu palma și fugi înapoi în castel, însă, în curând, toată fața și gâtul i se umplură de brobonele roșii, care îi dădeau senzația de mâncărime.

— Eczema de vară, zise Petite. O cunoștea prea bine, de la cai.

— Vreau să mor! se jeluia prințesa Marguerite, pătându-și rochia de lacrimi.

— Nu te mai smiorcăi! o repezi Nicole, care-i ungea fața cu o cremă albă, pe bază de plumb.

— Ce-i cu urletele astea, de zici că s-a revărsat iadul? se răsti marchizul de Saint-Rémy, care tocmai intra în încăperea însoțit de abatele Patin. Înălțimea Voastră, exclamă el, când își dădu seama că una dintre prințese era vinovată de hărmălaie.

— Prințesă Marguerite?

Abatele Patin părea îngrozit. Pasta care îi acoperea fața prințesei era brăzdată se sânge.

— Țânțari, explică Nicole.

— Trimiteți după trăsura mea, porunci Marguerite, încercând, plină de curaj, să-și păstreze demnitatea.

— Da, ar fi mai bine ca prințesa să se întoarcă la Blois, îi sugeră și Petite tatălui ei vitreg.

Acolo, ea și Nicole puteau să-i pregătească o baie cu multă lavandă, ca s-o calmeze.

— Dar regele! se bâlbâi marchizul. O așteaptă!

— Așa e, interveni și Nicole.

Caii nu fuseseră încă deshămați, așa că putură să pornească repede înapoi la drum – cele trei prințese și Nicole în trăsura cu șase cai, iar abatele Patin și Petite călare, însoțiți de patru oameni înarmați, doi înaintea și doi în urma lor.

Călătoria înapoi nu păru să dureze la fel de mult ca drumul de la dus. Caii își dădeau seama că se îndreaptă spre casă și străbăteau într-un trap rapid colinele vălurite și podișurile pe care se întindeau podgorii și păduri de stejari, livezi de castani și de nuci. Se stârnise și vântul și-i mâna parcă din spate.

În cele din urmă, Petite zări ușurată docurile orașului Blois, de pe celălalt mal al Loarei; aveau să ajungă curând la castel. Soarele se ivi câteva clipe dintre nori, luminând acoperișurile caselor de pe malul

apei, ale căror reflexii se vălureau în undele fluviului. Fata își aduse aminte că semințele de lupin ajutau la calmarea mâncărimilor și scădeau inflamația. Lupinul încă nu făcuse semințe, dar poate că grădinarul-șef al ducelui mai avea câteva semințe de anul trecut.

Abia ajunseseră pe pod, că văzură cum catargul unei ambarcațiuni se izbi de una dintre arcade și se frânse. Podul de piatră rămase neclintit, însă zgomotul lemnului crăpat și apariția bruscă a stindardului și a velor vasului făcură caii să se cabreze. Prințesele începuseră să țipe. Calul unuia dintre ostași necheză puternic, își aruncă de pe spinare călărețul și țâșni în două picioare.

— E Helios, îi strigă Petite abatelui Patin. Armăsarul nu avea decât patru ani și era tare sperios. S-a tăiat! adăugă ea, căci zărise picături de sânge pe caldarâm.

— O, nu! O ia înapoi! exclamă abatele Patin, în vreme ce cărlanul trecea în galop pe lângă el, cu frâiele fluturând.

Nicole scoase capul pe fereastra trăsurii, cu ochii mari.

— Ce s-a întâmplat?

— O barcă n-a coborât la timp catargul, îi explică abatele. Caii s-au liniștit, dar trebuie să prind unul care a fugit, iar domnișoara Petite o să vină cu mine.

— A luat-o de-a lungul malului, zise Petite, care nu pierdea din ochi cărlanul rotat.

Abatele se întoarse, dădu piteni calului și o luă la galop, urmat de Petite, care se străduia din greu să țină pasul cu el (deși călărea într-o parte).

În apropiere de Saint-Dyé, se opriră. Calul scund al abatelui, numai spumă, răsuflând din greu, se opri locului sărind în două picioare și scuturând din cap.

— Poate că armăsarul a luat-o pe aici, zise abatele îndreptându-și biciușca spre fâgașul care trecea printre câmpurile pe jumătate pline de iarbă, pe jumătate cosite. Sau poate o fi luat-o tot înainte, pe drum.

Petite scruta drumul, încercând să zărească vreo urmă, stropi de sânge... Peste tot erau urme de potcoave.

— Drumul acesta duce la castel?

— Da, la una dintre porțile parcului. Acolo e coliba unui pădurar.

Fata încerca să-și imagineze pe unde ar fi putut să o ia calul îngrozit. Nu cunoștea locurile și, cu toate că aveau un miros foarte fin, caii nu alegeau întotdeauna calea cea mai scurtă.

— Putea s-o fi luat pe oriunde.

— Eu o iau pe drum, iar tu, pe cărare.

Petite dădu din cap, nu prea convinsă. Avea să călărească singură?

— Ne întâlnim tot aici, mai zise abatele, după care calul lui țâșni pe drum, aruncând în sus bulgării de pământ.

Petite o luă pe potecă, ducându-și calul la trap pe porțiunea înierbată dintre fâgașe. În apropiere se zăreau urme proaspete de copite. Își mână atunci calul la un galop ușor, aplecându-se ca să se ferească de crengile joase ale copacilor. Zidurile ce înconjurau parcul erau din piatră. O poartă din bușteni de pe care fusese jupuită scoarța era deschisă. Imediat ce treceai de ea, se vedea o căsuță deasupra ușii căreia era înfipt un craniu de cerb cu multe coarne; era coliba pădurarului. Dinăuntru își făcu apariția un bărbat îmbrăcat într-o jachetă groasă de vânatoare, în ciuda arșiței de afară.

— Domnule, unul dintre caii ducelui de Orléans a fugit, i se adresă Petite. După câte se pare se îndreaptă spre castel.

Dincolo de coroanele copacilor, vedea turnurile și turlele castelului.

Omul căscă îndelung, scărpinându-se pe burtă.

— Nu l-am văzut.

Măcar îl auzise?

— Poarta era deschisă?

— Da, e deschisă, zise el, scobindu-se în dinți.

De undeva începură să rădă răutăcios niște gaițe.

— Trebuie să caut armăsarul. Este rănit și înșeuat. Ar putea să-și facă rău.

— Regele vine azi.

— Știu.

Poate că și sosise. Petite nici nu voia să se gândească ce stupoare putea să stârnească un armăsar alergând înnebunit, făcând prăpăd pe unde trecea.

— Potecile sunt marcate?

— Numai una se vede bine.

Petite se îndreptă spre parc. Stejarii bătrâni și frumoși erau plini de cari. Petite nu se îndepărtă de cărăruia care fusese desțelenită: probabil că și armăsarul făcuse la fel. Pământul era nisipos, dar fără mlaștini sau smârcuri.

Ajunse astfel la o poieniță în mijlocul pădurii. Putea acum să vadă urmele lăsate de armăsar în iarbă. Calul ei necheză... și un altul îi răspunse. Cârlanul!

Petite își lăsa liber calul, care trecu printr-un desiș, apoi peste un pârau plin de pietre, după care pătrunse în alt luminiș. Acolo, în depărtare, zări în sfârșit calul fugar. Un bărbat îl ținea de frâu. Mulțumesc, Sfântă Fecioară!

Petite se apropie la trap, după care o luă mai încet.

— E rănit? strigă ea. Bărbatul era tânăr, nu cu mult mai mare decât ea; bănuia că are în jur de douăzeci de ani. Era arătos, în ciuda veșmintelor modeste pe care le purta. Nu avea pălărie, iar părul lung îi cădea până la umeri. Avea o muschetă și o tolă de vânătoare – plină cu vânat, după cât se părea.

— Și-a aruncat călărețul din șaua la podul din Blois, zise Petite, temându-se că arată îngrozitor. În timpul cavalcadei, i se desfăcuse părul cu totul.

Bărbatul își ridică privirea spre ea.

— Are o tăietură pe șoldul drept, zise el.

Petite dădu din cap. Tânărul avea ochi căprui, iar pielea închisă la culoare îi era înroșită de soare. Avea ceva de spaniol, arăta aproape ca un maur. Chipul îi era poruncitor – puternic și athletic.

— Sângerează, spuse fata, simțindu-și gura uscată.

— Tăietura nu e adâncă. Am cules sorbestrea și i-am pus-o pe rană. Ar

trebui să-și revină.

Petite ar fi vrut să vorbească, dar nu era în stare. Ar fi vrut să-i spună că știe totul despre sorbestrea, că o culesese de nenumărate ori împreună cu tatăl ei. Își amintea prea bine frunzele ei mari, ca niște aripi, tăioase pe margini și cenușii pe partea de dedesubt. În iunie, era ușor de găsit datorită floricelelor ei liliachii, dar acum, spre sfârșitul lui iulie, se zărea greu printre ierburile înalte.

— Bine, fu tot ce reuși să rostească în cele din urmă. Probabil că el o credea o proastă.

— Mai mult s-a speriat, zise el, bătând calul pe gât.

— Îl cheamă Helios, zise Petite brusc.

Se simțea primejdios de amețită. Spera doar ca el să nu fie vreun braconier. Îi plăcea blândețea cu care se purta cu cârlanul cel speriat.

— Helios cel neostenit, zeul grec al soarelui, zise el și se uită din nou la ea, zâmbitor. Frumos nume pentru un cal!

Petite era mirată și încântată că tânărul cunoștea mitologia antică. Poate că era și el un nobil. Ar fi vrut să-i spună că și ea cunoaște bine miturile grecești, că-i dăduse acest nume calului după ce scotocise prin textele antice aflate în biblioteca ducelui.

— Cum l-ați prins?

— A, în modul obișnuit: l-am lăsat să vină la mine. Era curios, ca orice copil.

Și îi dădu frâiele.

— Mulțumesc.

Degetele lui – fine, nu bătătorite – îi mângâiară ușor încheietura, făcând-o să se cutremure toată. Iar ei îi veni în minte un vers dintr-un roman de dragoste pe care i-l citea Nicole prițesei: Adio, dragostea mea! Nu te cunosc, dar tot te știu. Acum nu i se mai părea o prostie, ca atunci când îl auzise.

— A fost plăcerea mea, domnișoară, zise el. Călăriți incredibil de bine, mai adăugă el, în vreme ce o saluta.

— Vă mulțumesc, repetă Petite și plecă, trăgând după ea armăsarul.

Adio, adio – oare avea să-l mai vadă vreodată?

— Vine regele, mai adăugă ea, ca și cum ar fi vrut să-l avertizeze.

— Știu, răspunse el. A sosit cu puțină vreme în urmă.

— O! exclamă ea și dădu pinteni calului.

La liziera pădurii, aruncă o privire înapoi. El se uita la ea.

CAPITOLUL 10

Clopotele începură să bată, urmate de uralele mulțimii.

— Probabil a venit regele, zise Petite, în vreme ce-i prindea vălul prințesei cu ace poleite cu argint. În ciuda tuturor alifiilor, încă nu-i dispăruseră bubele produse de înțepăturile insectelor.

Palatul devenise o casă de nebuni, iar Petite era la capătul puterilor. Se culcase foarte târziu noaptea trecută, căci se îngrijise de prințesa suferindă, dar nici nu putuse să închidă un ochi. Își trăsese o pernă peste cap, ca să nu mai audă strigătele paznicului de noapte, care răsunau din oră în oră. Abia spre dimineață somnul se îndurase de ea și se cufundase în vise dulci, până când fusese trezită de mama ei și de marchiz, care se întorseseră de la Chambord.

Se părea că toți erau plini de furie: marchizul intrase în panică atunci când aflate că peștele care trebuia să fie livrat pentru banchet întârzia, iar mama ei făcuse o criză de nervi când își dăduse seama că singura ei rochie de bal nu o mai încăpea. Pe la ceasurile trei ale dimineții, se întorseseră de la Chambord și ducele și ducesa, care încă mai șchiopăta, iar asta provocase și mai multă agitație. În toată vremea aceasta, domnul de Gautier, maestrul de dans, se fâțâia de colo-colo, încercând să facă să funcționeze mecanismele efectelor de scenă.

Răsunară trompetele.

— E el, zise Nicole.

Prințesa Marguerite își îndesă în gură o bomboană cu anason, ca să-și îmbospăteze respirația.

— Cum arăt?

— Minunat, Alteța Voastră, minți Petite.

Și ea era la fel de agitată, încordată ca un cal în timpul furtunii. Nu-și venea să creadă că avea să-l vadă cu adevărat pe rege.

Se îndreptară cu toții spre scara monumentală, unde domnul de Gautier îi aranja pe toți, ca să obțină efectul maxim. Prințesa Marguerite era în fața tuturor, pe prima treaptă, surorile ei pe treapta din spate, flancate de duce și de ducesă. Majoritatea doamnelor de companie rămăseseră în castel, ascunse vederii. Nicole și Petite

fuseseră plasate în camera de gardă, acum pustie (unde aveau măcar avantajul că exista o fereastră).

O caleașcă poleită, cu baldachin și cu roți stacojii pătrunse în curte. Vizitiul, valeții și pajii purtau cu toții livrele la fel, stacojii. Un valet deschise ușa trăsorii și lăsă scara, făcând o plecăciune adâncă. Din caleașcă ieși un tânăr înveșmântat într-o vestă strânsă pe corp și în pantaloni bufanți, cu o pelerină fluturând pe un umăr. Cele două fete nu puteau să vadă decât calota tricornului împodobit cu o cocardă roșie.

— El trebuie să fie regele, zise Petite. Toată lumea se înclină în fața lui.

— Liniștește-te, inimă, șopti Nicole.

*

Gaston, ducele de Orléans, își pofti nepoții, Ludovic și Philippe, și pe regina mamă să ia loc în cele trei jilțuri cu brațe din marea sală de consiliu. Toți cei care aveau dreptul să stea jos fuseseră nevoiți să se mulțumească doar cu scaune, până și el... alt motiv de supărare. Era enervat pentru că era nevoit să stea pe un biet scaun în propriul castel și în fața tuturor oaspeților, mai bine de o mie de nobili de prin partea locului, împopoțonați cu toții în veșminte demodate. Iar faptul că, de fapt, castelul nici măcar nu era cu adevărat al lui îl făcea și mai țăfnos. Cum Dumnezeu nu se îndurase să-i dea un moștenitor legitim de parte bărbătească, asta însemna că totul – tot ce-i aparținea – avea să fie al coroanei la moartea lui – eveniment care, după cum își ieșea din fire în ultima vreme, cu siguranță n-avea să se lase prea mult așteptat. Poate că ar fi mai bine să mor acum – își spunea el – înaintea spectacolului.

O, da, spectacolul! Fetele lui, la capătul puterilor, făceau repetiții de săptămâni bune. Bine măcar că n-avea să mai fie nevoit să mai îndure alte repetiții, să le suporte crizele și smiorcăielile.

Violoniștii își ridicară instrumentele. Gaston se pregătea sufletește. În provincie, îi fusese absolut imposibil să găsească niște cântăreți mai de Doamne-ajută. Ce-i drept, ȝigani cu fluier și tamburine se găseau și cu un bănuț, dar nu se putea așa ceva. Oaspetele lui era nepotul său, regele, iar gitanii pur și simplu nu aveau ce căuta în fața lui, nici măcar într-un spectacol care (așa spera el) avea să aibă aerul

încântător al Evului Mediu.

Of, și câte cheltuieli! Socotelile îi provocau o durere nemăsurată. Pur și simplu era mult prea mult să fie nevoit să țină socoteala tuturor lumânărilor și a proviziilor de mâncare, să numere fiecare balot de fân, fiecare baniță de ovăz, să țină urma tuturor bănușilor dați pe potcovit, să-și dea seama cât cheltuia cu cei șaisprezece câini de vânătoare și cu cei cinci ogari. Cum putea el să țină costurile în ordine? Numai întreținerea grajdurilor necesare nepotului său, regele, îl costa o mică avere.

— Alteță, ar trebui să începem, i se adresă domnul de Gautier, care îl privea. Știți, spectacolul.

Gaston mormăi, în vreme ce un valet într-o livrea ponosită îl ajuta să se ridice. Fiica lui cea mare, din prima căsătorie (Marea Domnișoară – poruncitoare și putred de bogată), îl tot bătea la cap că îl dor oasele din cauza aerului umed de la Blois. Îl convinsese să înghită praf de sunătoare și, ce-i drept e drept, îi fusese de ajutor, dar îl făcea să tragă vânturi, așa că fusese nevoit să întrerupă cura pe timpul vizitei.

Vizita. Mon Dieu, ai fi zis că vine Iisus, după cum se purta toată lumea cu el. E adevărat, Ludovic era rege, însă era și nepotul lui în vârstă de douăzeci de ani, care omorâse toți fazanii pe care ducele îi creștea de doi ani și jumătate, nepotul lui de douăzeci de ani după care fetele lui erau leșinate. Să fi fost băiatul ăsta chiar atât de arătos? Ce-i drept, era chipeș, dar ce tânăr de douăzeci de ani n-ar fi? Cam Țopârlan, după părerea lui Gaston – nu atât de neghiob pe cât fusese tatăl lui, care se dăduse mereu în vânt după cai și câini de vânătoare.

Îl rodea – ba chiar rău! Chiar el, Gaston, fusese de câteva ori pe punctul de a deveni rege. Dacă n-ar fi fost acea micuță întorsătură a sorții – prăpăditul ăla de frate al lui reușise în sfârșit să-și lase grea nevasta (după douăzeci și trei de ani: cum să nu dea de bănuît asta?) – atunci el, Gaston, ar fi stat în jilțul cu brațe, iar toți s-ar fi plecat în fața lui, luptându-se să ajungă la el, dându-se peste cap să-i îndeplinească toate voile. Dar nu! El abia dacă era unchiul cel bătrân, de pe scaun, ridicat cu greu de un valet puțind a sudoare, înțolit într-o livrea uzată. I se apropia funia de par – era cât se poate de sigur de asta – și ce produsese el într-o viață? Fete.

— Unde mi-e gulerul? întrebă prințesa Marguerite printre dinții încleștați, de teamă să nu înceapă să se scorojească pasta albă de plumb pe care o avea întinsă pe față.

— Nu l-am găsit, răspunse Nicole, care aranja juponul de dantelă al prințesei. Baletul ajutoarelor de bucătar era pe sfârșite; fetele aveau să fie următoarele.

— Dar cred că am o duzină, exclamă prințesa, scuturându-și câteva scame albe de pe sânii dezgoliți.

— E un mister, zise Nicole veselă.

Petite trăgea cu ochiul din spatele cortinei improvizate. Sala cea mare era plină de oameni. Își zări mama, care stătea în picioare într-o parte, lângă marchiz. Oare unde era familia regală?

Dac-ar fi putut să vadă mai bine, printre toți servitorii care roiau peste tot!

O, Doamne! Regina mamă era așezată chiar în față, împreună cu fiica cea mai mare a ducelui, Marea Domnișoară. Impunătoarea prințesă vorbea, iar regina își privea încruntată mâinile. (Petite se întreba dacă era adevărat că purta mănuși din piele de porc noaptea, ca să le păstreze moi.)

Oare unde era regele? Se gândea că poate e bărbatul care stătea în picioare în spatele reginei mamă, împreună cu Philippe. Cu toată lumea care se fâțâia de colo-colo, nu întrezărea decât frânturi și se gândea că poate e regele datorită vestei cafenii cu care era îmbrăcat.

— Crezi că fratele regelui se machiază? șopti Nicole, uitându-se peste umărul lui Petite.

Fata dădu din cap. Philippe – al cărui titlu era „Domnul” – era împodobit cu stil; avea o perucă în care era prinsă o fundă și pantaloni bufanți creponați.

— S-a pudrat, zise ea, uitându-se cum acesta se întorcea ca să discute cu ducele.

Se întreba dacă își dădea cu pudră făcută din perle măcinate, despre care, deși era scumpă, se spunea că e cea mai bună pentru piele.

— N-aș fi zis că regina mamă e așa de bătrână, spunea Nicole. Și nici că regele e așa de arătos. O la la, ce picioare are!

Deci acela era regele. Se aplecase ca să-i spună ceva mamei lui.

— Are o ținută așa de...

— De bărbătească, oftă Nicole.

— Atât de nobilă, zise Petite.

Apoi regele își ridică privirea, iar ea rămase fără aer. Era el.

— Ce-ai pățit?

Petite își duse mâna la inimă. Braconierul ei era regele.

Marea Domnișoară nu-și putea crede ochilor. Ce-i drept, mizanscena era magnifică. Valurile râului erau convingătoare (fuseseră create cu istețime, cu ajutorul a doi oameni care fluturau un val de pânză), iar zgomotul tunetului (ghiulele date de-a dura pe treptele acoperite cu tablă) era așa de înspăimântător, că făcuse câinii să latre. Ce-i drept, baletul ajutoarelor de bucătari fusese plin de vigoare și încântător. Însă surorile ei vitrege pur și simplu nu erau în stare să danseze. Se izbeau una de alta până și când făceau o simplă înlănțuire în dans. Marguerite, care ar fi trebuit să fie vedeta, era cea mai înfiorătoare. De ce era dată cu cremă albă pe față? Și unde-i era gulerul? Arăta ca o târfă. Și domnișoarele alea de companie ale ei: una zgomotoasă și neobrăzată, iar cealaltă, cea slabă, care șchiopăta puțin, care se clătina de colo-colo ca și cum s-ar fi mișcat în somn. Oare ce le apucase pe toate?

Se simțise ușurată când, în cele din urmă, spectacolul se sfârșise și fuseseră aduse mesele cu mâncare... așa crezuse la început, căci nimic nu era mai șocant decât manierele surorilor ei vitrege la masă – de fapt, lipsa lor totală. Marguerite, cea mai mare, își ștersese nasul cu fața de masă, după care înghițise cinci stridii crude cu plescăituri sonore. Cel două prințese mai mici erau chiar mai rău decât ea, căci se fâțâiau întruna la masă, se scobeau în dinți și-și băgau degetele în urechi ca să se scarpine. Oare mama ei vitregă chiar nu le învățase nimic?

Cuțitul ei era murdar, avea ceva întărit pe el, iar șervetul pe care și-l așezase în poală era zdrențuit. Și de unde fuseseră aduși servitorii? Toți chiorii ăștia se împiedicau de câte ceva și serveau supa cu degetele băgate în ea. Asta era ideea pe care o avea tatăl ei despre un banchet regal? Marea Domnișoară și-ar fi dorit s-o înghită pământul.

Domnul Gaston, ducele de Orléans, se uita în farfuria lui. Să fi fost măcar pește acolo, sub sosul gros? Era vineri, zi de post, iar majordomul regelui insistase să trimită la porturile de la ocean, după

limbi-de-mare, sturioni, cambulă chiar, și tot felul de calcani. De parcă peștii de prin râuri ar fi avut vreun cusur! Gaston luă cu grijă o înghițitură. Era elastic, ceea ce însemna că probabil era sepie. N-avea cum să fie sigur. Strălucirea lumânărilor era prea slabă ca să poată vedea bine. Poate că ar fi trebuit să-i permită neîndemânaticului său intendent-șef să comande mai multe lumânări.

Cu ani în urmă, obișnuia să-și ducă viața în lumină. Acum, lucrurile se schimbaseră; acum, făcea „economii” – și toate astea din cauza nepotului său, regele. În clipa în care Ludovic se născuse, în clipa în care se aflase că el – Gaston, ducele de Orléans, fiul lui Henric cel Mare – nu mai era primul la moștenirea tronului, muncitorii care îi construiau aripa cea nouă își lăsaseră slujbele. Știau că n-aveau să mai fie destui bani ca să-și primească plata.

Tăcerea de la mese era asurzitoare. Nu se auzea decât zgomotul făcut de mesenii care-și împingeau mâncarea în farfuriile de metal. Poate – se gândi Gaston – poate n-ar fi trebuit să le dea drumul muzicienilor. Puțină muzică – fie ea și proastă – ar fi fost de ajutor, în ciuda cheltuielilor.

Regina mamă, care stătea pe locul de onoare, la dreapta lui, părea că-l evită cu bună știință.

Ei, asta e, oftă Gaston. Parcă putea s-o învinovățească? După cât se părea, nu fusese o idee înțeleaptă să se îndoiască așa de fațăș de paternitatea regelui, în urmă cu douăzeci de ani – dar, cum asistase la nașterea copilului și văzuse în părțile lui bărbătești propria cădere, era de înțeles că-și pierduse o vreme puterea de judecată.

La urma urmelor, nu voise decât să arunce o ironie, ca să-i distreze pe cei care îndrăzniseră să vină la el în seara aceea. Firește că-i poruncise pivnicerului său să-i aducă ultima ladă de Trebbiano alb din Italia – vinul muscat tare scump avea să fie chiar ultimul, în cele din urmă. De fapt, nu-și amintea deloc să fi rostit acele cuvinte jignitoare, însă a doua zi de dimineață ele erau spuse peste tot: Pot să bag mâna-n foc că Delfinul a ieșit din pânțele reginei, dar nu pot să bag mâna în foc cine l-a pus acolo.

Era o remarcă inteligentă, nu? Păcat că regina o luase prea personal. Dacă era s-o spună pe-a dreptă, ținuse mereu la soția spaniolă a fratelui său. Chiar așa, cândva flirtaseră un pic. Frumusețea ei înnebunitoare – plină de senzualitate, dar și de virtute, un amestec irezistibil – se irosea cu fratele lui cel prăpădit și efeminat, Dumnezeu să-l odihnească. Nu, nu exista dreptate pe lumea asta. După remarca aceea, regina mamă, draga lui

Señora Anne, nu-l mai binecuvântase cu zâmbetele ei încântătoare. Nici măcar acum...

Gaston o privi din nou pe furiș pe regina mamă. Luase o înghițitură și părea să mestece de mult. Probabil că avea și ea tot sepie în farfurie. Gaston se întreba dacă nu cumva avea probleme cu dinții. Nu-și pierduse frumusețea, cu toate că se îngrășase mult și avea o purtare foarte sobră. Pe vremuri, fusese tare subțirică și atât de veselă!

— Alteța Voastră, i se adresă el în sfârșit, pentru mâine-seară am adus o trupă de actori, care vor juca o comedie.

— Mă tem însă că noi nu vom mai fi aici, răspunse regina mamă cu glas monoton.

Toată lumea își ridică ochii din farfurie. Soția lui Gaston, care se afla la celălalt capăt al mesei, se opri din mestecat.

— Trebuie să ne continuăm călătoria spre sud, îi anunță regina mamă pe toți cei prezenți, punându-și șervetul în farfurie.

— Dar... am înțeles că veți rămâne trei nopți la Chambord, protestă Gaston, bâlbâindu-se. Am plănit pentru fiecare după-amiază tot felul de distracții și...

— S-au schimbat planurile, anunță regina mamă, ridicându-se.

Gaston sări la rândul lui în picioare. Scaunele scârțâiau pe parchet și oaspeții făceau plecăciuni grăbite, în vreme ce capetele încoronate părăseau sala.

— Nu vom avea desert? întrebă ducesa amețită.

— Mă ocup eu de trăsurile lor, Înălțimea Voastră, îi spuse maestrul de dans lui Gaston și o rupse la fugă în urma oaspeților regali.

— Ce mai talmeș-balmeș! îi zise Nicole lui Petite, cu farfuria de cositor încărcată cu deserturi. Într-adevăr, era foarte multă mâncare. Masa care fusese pusă la subsol pentru cei din personalul superior era plină de farfurii; cu toate acestea, peștele începuse deja să miroasă, în ciuda sosului plin de mirodenii. Pe de altă parte, dulciurile erau tare îmbietoare: castroane cu înghețată care se topea, platouri cu biscuiți trași în ciocolată și un vas imens plin cu compot de prune uscate.

Nicole se pregătea să mai spună ceva, dar fu nevoită să se întrerupă,

căci le invadase un șir de servitori care treceau pe acolo, îndreptându-se spre bucătăriile de la subsol încărcăți cu platouri cu farfurii murdare.

— I-am spus prințesei Marguerite că nu e prea târziu, continuă ea când mulțimea se mai risipi. Ar putea să fugă la Chambord, să intre în anturajul regelui ca servitoare, iar când el o să încerce să o seducă, să-i dezvăluie că e o prințesă și să-i ceară să facă din ea o femeie cinstită și să o ia de soție.

— Ar fi cazul să încetezi cu romanele alea pe care le tot citești, zise Petite.

Sincer, era prea exaltată și amețită ca să-i mai pese de prințesă. Singurul lucru care-i trecea prin minte, umplând-o de o durere amețitoare, era ultima privire fugară aruncată de rege. Pe când cuplul regal se pregătea de plecare, ea și Nicole ieșeau pe intrarea de serviciu. Regele se întorsese. Iar ochii lui – putea să jure – zăboviseră vreme îndelungată pe chipul ei. Oare o recunoscuse? Își amintise?

CAPITOLUL 11

După plecarea regelui, castelul căzu în mohoreală, ca și cum asupra sa ar fi fost aruncată o vrajă. Până și vestea că se semnase un tratat cu Spania fusese primită cu indiferență. Pentru prima oară, după mai bine de douăzeci de ani, avea să fie pace – și, din câte se părea, avea să fie pecetluită de căsătoria regelui cu infanta Spaniei.

Ducele își ieșise din fire după plecarea grăbită a capetelor încoronate. Pe douăzeci și doi ianuarie, căzu la pat, cuprins de febră. Trimiseseră după doi doctori renumiți de la Paris, însă, după numai o săptămână, fură chemați preoții.

— Vom avea nevoie de veșminte de doliu, le dădu prințesa Marguerite vestea domnișoarelor din suita ei. Azi după-amiază o să vină o croitoreasă.

Petite simți că i se umplu ochii de lacrimi: ducele era pe moarte? Simțea că ajunsese să-l cunoască personal, chiar dacă indirect. Petrecuse multă vreme în biblioteca de la castel și de multe ori dăduse peste adnotările ducelui pe marginile cărților: Ha, ha! Ridicol! Ce prost!

— Îmi pare tare rău. E... Cuvinte precum trist sau îngrozitor ori chiar teribil păreau mult prea șterse pentru un bărbat precum ducele, fiul regelui Henric cel Mare. E tragic, încheie ea emoționată, căci i se trezise amintirea pustiirii pe care o simțise la moartea tatălui ei.

— Știu, încuviință prințesa Marguerite. Când o să moară, n-o să mai putem locui aici – pentru că noi suntem doar fete, adăugă ea cu dispreț în glas.

Cum ducele nu avea un moștenitor băiat, toată proprietățile lui urmau să-i revină coroanei.

Dormitorul ducelui mirosea a tămâie, a pene de porumbel și a băutura caldă făcută dintr-un terci amestecat cu bere puternic fermentată care li se dădea celor bolnavi. Obloanele erau închise, draperiile trase, iar focul și lumânările ardeau. Pentru ca să nu-i iasă sufletul, trei porumbei morți – mesageri trimiși spre lumea cealaltă – fuseseră puși la piciorul patului său, o piesă masivă de baldachinul căreia atâneau perdele brodate în culori stinse.

Înghesuite între un dulap cu obiecte rare și un cufăr, Nicole și Petite stăteau în picioare în spatele prințeselor, într-un colț al încăperii, uitându-se la abatele Patin, care se apropiase de pat.

— Înălțimea Voastră, credincioasele voastre fiice au venit să vă vadă, spuse abatele și-i făcu semn prințesei Marguerite să se apropie.

— Ce trebuie să spun?

Prințesa părea șocată.

— Spuneți-i că o să vă rugați pentru el, șopti Petite, cu ochii înotând în lacrimi.

Marguerite se apropie de pat.

— Mă voi ruga pentru Domnia Voastră, Sire, spuse ea.

— Înălțimea Voastră, dați-i fiicei voastre binecuvântarea, zise abatele Patin, aplecându-se deasupra patului. Repetați după mine: „Te binecuvântează.”

— Te binecuvântează, zise ducele cu glas șoptit, fără să deschidă ochii.

Marguerite își ținea capul în pământ, fără să-și ia ochii din podea. Petite îi întinse o batistă, simțind că lacrimile erau aproape, iar prințesa și-o duse de îndată la ochi.

De sărbătoarea Întâmpinării Domnului, după ce toate lumânările de ceară de la castel fuseseră duse la biserică, pentru a fi sfințite, după ce toate crenguțele de ilice, de iederă și de vâsc fuseseră scoase, prințesele și suita lor se aflau în biblioteca de la castel, citind din cărțile lor de rugăciuni. La câteva minute după ora unsprezece, dangătul funebru al unui clopot anunță că sufletul ducelui părăsise această lume.

Fetele căzură în genunchi și-și făcură semnul crucii, iar doamna de Rare începu să spună rugăciunea cu glas tare: „Doamne, Iisuse Hristoase, îndură-te de sufletul robului tău...”

Petite număra în tăcere dangătele solemne ale clopotului. Unu. Doi. Trei... Din depărtare se auzeau mugetele înfundate ale vitelor care erau aduse de la pășunat. În aer plutea mireasma de pâine abia scoasă din cuptor. Patru. Cinci. Șase...

Apoi începură să bată și celelalte clopote, și sunetele lor aspre erau aproape vesele.

— Sufletul Înălțimii Sale, tatăl Domniei Voastre, urcă la cer, spuse doamna de Raré cu timiditate. Să ne bucurăm!

— Ce mai tărahoi! exclamă cea mai mică dintre prințese, acoperindu-și urechile.

Era un zgomot de-ai fi zis că cineva lovește oalele și tingirile cu niște obiecte de metal.

După care auziră în curte roțile unor căruțe.

— De ce este scoasă mobila? întrebă prințesa Marguerite, uitându-se pe fereastră.

Într-adevăr, oamenii scoteau pe ferestre obiectele și le îndesau în căruțe: scaune, lumânări, ba chiar și draperii de pat.

— Suntem jefuiți, șopti doamna de Raré, iar prințesa mezină izbucni în lacrimi.

— De servitori, zise Petite, care îl recunosc pe unul dintre sacagii.

— Trebuie să anunțăm gărzile, spuse doamna de Raré, luându-și bastonul.

— Dar chiar gărzile sunt jefuitorii, observă Nicole, care vedea cum patru matahale în uniformă îndesau o oglindă din bronz aurit într-o căruță.

— Înălțimea Voastră?

Tatăl vitreg al lui Petite stătea în pragul ușii; părea uluit și, fapt ce nu i stătea în obicei, avea veșmintele puse alandala, iar gulerul, strâmb.

— Onoratul tată al Domniei Voastre, ducele...

— Suntem jefuiți, îl întrerupse guvernanta.

— Înțeleg, răspunse marchizul, oftând slab. Nimeni nu poate face nimic, le explică el.

De fapt, totul era prădat, jefuit încă din clipa în care ducele își dăduse ultima suflare. Până și cearșafurile cu care era acoperit fuseseră smulse de pe el.

— Înălțimile Voastre, mama Domniilor Voastre, ducesa, vă cheamă în clipa aceasta, le spuse el într-un sfârșit, făcând o plecăciune solemnă.

Petite și Nicole stăteau în spatele prințeselor în vreme ce acestea își exprimau condoleanțele în fața ducese, care zăcea întinsă în patul ei într-o rochie neagră, grea, cu părul ascuns sub un văl din crep negru, cu margini de dantelă. Încăperea fusese deja ascunsă sub draperii negre, iar oglinda acoperită. Două doamne de onoare, îmbrăcate tot cernit, stăteau pe scaun lângă foc; după cât se părea, pregăteau o bijuterie de doliu, făcută din părul ducelui.

Doamna de onoare a ducese stătea lângă ea, citind cu glas tare o rugăciune:

— Dumnezeu Atotputernic, rogu-te, pentru neprețuitul sânge vărsat de Fiul Tău, Iisus Hristos, mântuiește-i sufletul din purgatoriul unde e lipsit de sprijin spiritual. Amin.

— Amin, ziseră prințesele, plecându-și capul.

— Amin, repetară Nicole și Petite.

— Dă-i pacea veșnică, Stăpâne, și lasă-Ți lumina veșnică să strălucească asupra lui. Amin.

— Amin, răsunară vocile celorlalți ca un ecou.

— Amin, spuse și abatele Patin, care tocmai intra în încăpere, cu o hârtie în mână.

— Unde e ducele meu? întrebă ducesa.

Abatele aruncă o privire deznădăjduită spre prințese.

— Cu Domnul nostru Atotputernic, Înălțimea Voastră.

— Spune-i să vină acasă!

— Dacă aș putea, i-aș spune, Înălțimea Voastră, zise abatele cu blândețe, dar cred că bunul Dumnezeu vrea să-l țină lângă El.

— Amin, spuse ducesa suspinând.

— Iertare, Înălțimea Voastră, dar acum, după lege, trebuie să vă citesc ultimele dorințe ale ducelui, spuse abatele, ridicând documentul pe care-l avea în mână.

Ducesa se prăbuși iar pe perne și închise ochii.

Abatele Patin începu să dea citire cu solemnitate testamentului ducelui, informând-o pe ducesă că soțul ei lăsa totul coroanei: biblioteca lui cu texte vechi, colecțiile lui de stampe, medalii și pietre gravate, până și dulapurile lui cu obiecte rare. Totuși, bulbii lui de lălele aveau să-i revină reginei mamă, iar ceea ce mai rămânea avea să intre pe mâna societăților de caritate.

— Trimiteti după avocatul meu, zise ducesa, ca și cum s-ar fi trezit dintr-un somn îndelungat.

— Plecăm la Paris, le anunță prințesa Marguerite pe Petite și pe Nicole. Imediat. Ducesa spune că trebuie să ne instalăm în palatul tatălui meu de la Paris înainte să-l revendice Marea Domnișoară. Ea are castele nenumărate, iar noi nu avem nici măcar unul.

Petite puse deoparte cartea pe care o citea (Metamorfozele lui Ovidiu). Aveau să plece – la Paris? Orașul era plin de primejdii – pe acolo mișunau asasinii.

— Aleluia, zise Nicole.

Dar regele locuiește la Paris, se gândi apoi Petite, ca și fratele meu.

— Chiar și ducesa? întrebă ea.

Cum rămânea cum obiceiurile sfinte? O văduvă trebuia să stea într-o încăpere întunecată timp de patruzeci de zile de la moartea soțului.

— Pleacă și ea poimâine, cu intendentul-șef și cu soția lui.

Petite nu-și revenea din uimire. Totul se petrecea atât de repede...

— Atunci cum rămâne cu ducele?

Trupul lui fusese expus la biserica Saint-Sauveur. Inima avea să-i fie îmbălsămată și, chiar în acea după-amiază, donată mănăstirii iezuiților.

— Îl ia cu ea... și noi o să-i urmăm peste o săptămână sau două, răspunse prințesa Marguerite răsucindu-se pe călcăie și lăsând astfel să se vadă un jupon din flanel roșu, culoare interzisă.

Pe douăzeci februarie, prințesele porniră spre Orléans. Erau patruzeci

și șapte de oameni în suită: prințesele și domnișoarele lor de companie (Petite, Nicole și încă patru fete); guvernanta; însoțitoarele domnișoarelor de companie (Clorine și alte șase femei); un bucătar și trei ajutoare; grăjdarii, scutierii și toți paznicii.

Fluviul, îndeobște domol, se umflase și nu mai era prea sigur, din cauza vremii urâte. Boi atelați trăgeau vasele în amonte, împotriva vântului. Oamenii pescuiau crapi și îi găteau la focurile de cărbune aprinse pe puntea bătută de vânt.

Petite stătea rezemată de balustradă și se uita la pădurile și pajiștile vălurite pe lângă care treceau. Pe o câmpie, caii galopau și se ridicau în două picioare, scuturându-și capetele. Printre ei se afla și unul alb (dar avea câteva pete). Nu fusese niciodată atât de departe de casă.

De la Orléans, își continuară călătoria spre nord în trăsură și, în a șasea zi, ajunseră la vechiul castel Fontainebleau. De acolo, cu șlepul, mai aveau doar o zi întreagă de mers până în oraș.

Porniră la drum încă din zori, când întunericul încă nu se risipise. În pădurile din depărtare, se auzeau urlete de lupi. Cerul se lumina, strălucind în tonuri diamantine. Fetele jucau zaruri (iar Petite câștigă zece monede), în vreme ce guvernanta lor le citea cu glas tare din Cartea viciilor și a virtuților. Încet-încet, fluviul se lățea, descoperind vederii o câmpie vastă, presărată cu mori de vânt. Deodată, departe în zare, apăru în fața lor: Parisul, cu turnurile și turelele lui ce se întrezăreau printr-o perdea de fum.

PARTEA A III-A

Vrăjitorul

CAPITOLUL 12

Fluviul era tot mai aglomerat, apele, măloase, iar în aer plutea un miros greu de gunoi. Morile de vânt se profilau nemișcate pe cerul cenușiu și amenințător. Vasele cu grâne, cu vite, că cărămizi sau cherestea păreau gata-gata să se scufunde sub greutatea încărcăturilor. Madeleine, prințesa mezină, le făcea voioasă tuturor cu mânuța, până și unor găini legate de picioare care atârnav nefericite de un stâlp.

Mănăstirile și abațiile răzlețite lăsaseră loc unui mozaic de ferme, cu grădini, podgorii, pășuni pe care vitele pășteau iarba. Porcii hoinăreau liberi pe drumurile de pământ, străjuite de colibe acoperite cu paie. O haită de câini înconjurase căruța răsturnată a unui brutar și lătrau de zor. Patru copii alergau în picioarele goale de-a lungul malului, după un bărbat aflat într-o cotigă înaltă, de care era legată o vacă costelivă. Bărcile spălătoarelor se înșirau la malul apei, iar rufele cârpite atârnav pe frânghii precum pânzele unor corăbii.

După aceea, în spatele potecii făcute de animalele care trăgeau la edec, zăriră niște grădini și două edificii enorme, palatele regelui – vechiul Tuileries și noul Luvru, ambele nelocuite acum, întrucât curtea încă se afla în sud.

Trecură pe sub un pod, oprindu-se în fața unui turn. În timp ce vasul lor se izbea de docul aglomerat, căpitanul le dădea instrucțiuni muncitorilor pe un ton răstit. Guvernanta o prinse de cordonul șorțului pe prințesa Madeleine, ca să nu fie aruncată peste bord.

— Miroase ca o oală de noapte, zise prințesa Marguerite, ducându-și o batistă la nas.

— De ce ne oprim aici? întrebă Nicole. Orașul propriu-zis se întindea pe celălalt mal al fluviului.

— Palatul Orléans este pe partea cealaltă, dincolo de zidurile orașului, în câmp, le explică căpitanul, în timp ce-i arunca o frânghie unui lucrător de pe docuri. Va trebui să traversăm în bărci.

Fură nevoite să aștepte, în timp ce hârtiile le erau verificate, taxele plătite, până li se dădu bacșișul convenit proprietarului vasului, bucătarului și ajutoarelor sale, iar cuferele le fură încărcate în bărcile cu care aveau să traverseze. În cele din urmă, se puseră în mișcare; cele unsprezece bărci încărcate se clătinau primejdios prin

aglomerația de vase de pe fluviu, izbindu-se de bărcuțele mici ca niște muște care se fâțâiau de colo-colo. Când acostară lângă o structură masivă de piatră, clopotul unei biserici începu să sune chemarea la vecernie. Zidul orașului era lat cam cât lungimea unui cal, măsurat de la bot până la coadă, și atât de înalt încât Petite fu nevoită să-și dea capul mult pe spate ca să zărească meterezele de deasupra. Într-un turn creștea un copac.

Fură nevoite să aștepte, în vreme ce cuferele lor erau iarăși descărcate.

— Gata? zise căpitanul într-un sfârșit, deschizând ușa unei trăsură cu o mână și ținând la distanță cu cealaltă negustorii, vânzătorii și cerșetorii.

Prințesa Marguerite se încruntă la vederea jalnicului mijloc de transport.

— Nu e potrivită pentru șase călători, știu, zise căpitanul, dar în curând se lasă noaptea și veți fi mai în siguranță deghizate așa.

Restul suitei lor o ștersese de mult.

Cele trei prințese, Petite, Nicole și guvernanta se înghesuiră în trăsură jegoasă, iar căpitanul se urcă lângă vizitiu, cu sabia scoasă din teacă. Clorine și celelalte servitoare se cocoțară pe cuferele îngrămădite în căruțele care le urmau.

O luară pe un drum plin de noroaie, care mergea de-a lungul zidului exterior al orașului, o construcție străpunsă din loc în loc de turle. În stânga lor se întindeau câmpiile, iar în dreapta le străjuia marele zid. La fiecare trei, patru sau cinci turle se afla câte o poartă: poarta Saint-Victor, poarta Saint-Marcel și, în cele din urmă, poarta Saint-Jacques – o intrare largă și aglomerată, unde se înghesuiau de-a valma vânzători și cerșetori și mișunau copii în zdrențe.

— Pe aici a intrat Ioana d'Arc în oraș, zise Petite. Cred.

Însoțită de stră-stră-stră-stră-străbunicul meu. Își întinse gâtul, ca să poată zări o frântură din orașul care se înfățișa dincolo de ea. Putea vedea tot soiul de căruțe, litiere și trăsură, printre care mișuna mulțimea trecătorilor: un coșar, două femei cărora li se vedeau gleznele, un cerșetor cu un picior de lemn. Fata căuta din priviri femeile ușoare, hoții de buzunare și bandiții de care Parisul nu ducea deloc lipsă. Diavolul își avea sălașul la Paris, era un lucru bine cunoscut. Se întreba dacă școala lui Jean era prin apropiere.

La puțin timp după ce trecură de poarta Saint-Michel, trăsură se

îndepărtă de zid și o luă pe făgașele unui drum de țară, noroios, clătinându-se în mod primejdios în vreme ce trecea peste bolovani ca să poată depăși o cotigă cu două roți plină cu butoaie de vin. Vizitiul se opri, lăsând să treacă un câine răpănos. Dincolo de ei, pe stânga, se întindeau câmpuri și păduri dintre care se iveau grupuri de clădiri – unele dintre ele, mănăstiri cu grădini mari, presupuse Petite, pe care calmul acestor locuri o liniștea.

— În fața noastră este târgul Saint-Germain, le strigă căpitanul.

Prințesele Marguerite și Elisabeth se repeziră la o fereastră. Târgul mare și acoperit gema de lume – oameni simpli, dar și câteva obrazuri subțiri, înveșmântate în blănuri și pene. Un cerșetor, înțolit cu nădragi de catifea, îngenunchease la intrare, cu două lumânări aprinse în față. În spatele lui, un puști cânta din fluier. În aer plutea un miros de stridii prăjite.

— Mi-e foame, zise prințesa Marguerite.

— Aproape am ajuns, le strigă căpitanul, când în fața ochilor le apărură un palat impunător.

— Credeam că are un șanț despărțitor, zise prințesa Marguerite.

Palatul era o clădire de formă pătrată, în centrul căreia se afla o curte pietruită simplă, simetrică și bine proporționată. Petite era uimită de eleganța sa. Palatul fusese construit cu numai o jumătate de secol în urmă de către Maria de Medici, altă regină italiană malefică, așa că Petite se așteptase la ceva sinistru. Grădinile mari, mărginite de pâlcuri de castani, dădeau ansamblului un aspect mănăstiresc care i se părea atrăgător.

— E în mijlocul pustiului, zise Nicole.

O să-mi fie ușor să călăresc, îi trecu prin minte lui Petite.

Un servitor în livrea se repezi în întâmpinarea lor, izgonind o capră ca să poată deschide masivele porți de fier, pe care scria, cu litere de aur, PALATUL ORLÉANS.

— Trebuie să culeg un trandafir, zise prințesa mezină, apucată de o nevoie urgentă, pe când trăsură lor se oprea.

Holul regal era întunecat. Lumânările înfipite în candelabre nu fuseseră aprinse. Un majordom, înarmat cu o torță, le conduse într-o sală mare și goală – sala gărzilor, după săbiile adunate într-un colț.

— Intendentul va veni de îndată, spuse majordomul; aprinse trei lumânări, după care se făcu nevăzut.

Petite și Nicole își înfioară fustele, în vreme ce prințesa Madeleine se ușura în vatra căminului, în spatele lor. Sala imensă ca o peșteră fusese drapată toată în negru, în semn de doliu pentru moartea ducelui.

— Vine Saint-Rémy, îi șuieră Petite prințesei Madeleine, recunoscând mersul haotic al tatălui ei vitreg.

Prințesa mezină ieși din vatră, aranjându-și fustele, chiar în clipa în care marchizul intra, însoțit de un paj care purta o lumânare de ceară.

— Înălțimile Voastre, fiți bine-venite, rosti marchizul. Ducesa s-a rugat zi și noapte să ajungeți tefere, așa că acum a adormit, însă vă va primi mâine-dimineață, la ora obișnuită. Vă voi arăta camerele.

Și se dădu într-o parte, ca să-i permită să treacă unui hamal care ducea un cufăr pe umeri.

— Duceți-le în galerie, le dădu el poruncă servitorilor.

Clorine își făcu și ea apariția, cărând două ranițe.

Cele trei prințese și domnișoarele lor de companie îl urmară pe marchiz prin câteva camere mari și goale; zgomotul făcut de cizme pe podelele de lemn neacoperite dădea impresia că mărșăluiește o armată pe acolo. Marchizul împinse în sfârșit o ușă înaltă și intrară într-un dormitor unde o cameristă stătea aplecată în fața unui șemineu micuț, întetind focul cu foalele.

— Aici va dormi prințesa Marguerite, spuse marchizul și luă foalele din mâna fetei ca să întetească focul, făcând să zboare scânteii peste tot.

Prințesa Marguerite se încruntă, măsurând locul din priviri. În afară patului, nu se mai afla nici o mobilă în încăpere.

— E cea mai mare cameră, zise marchizul, strivind un tăciune sub cizmă.

Până când prințesele ajunseră să se bage în pat, se făcuse aproape miezul nopții. În sfârșit, marchizul putea să-i arate și lui Petite locuința lor. Clorine și doi valeți îi urmau, cărând ranițele de piele și cuferele. Străbătură o galerie lungă, pe ai cărei pereți atârnavau o

mulțime de picturi. Petite își ținu lumânarea cât mai sus, ca să vadă mai bine un portret al Mariei de Medici călare pe un minunat cal alb, a cărui coamă lungă cădea în valuri. Tabloul de lângă ea înfățișa într-un colț chipul unui diavol plin de pofte trupești, care se pregătea să se repeadă. Petite se îndepărtă în grabă, urmându-i pe marchiz și pe Clorine pe scările în spirală, până ajunseră într-un turn.

— Asta duce la camera ta, îi spuse marchizul lui Petite, arătându-le vafeților și lui Clorine o ușă de scândură aflată în stânga lor. Însă mama ta te va primi acum în camera noastră, adăugă el, deschizând ușa din dreapta.

În încăperea ce mirosea a mucegai nu erau decât câteva mobile simple: un pat cu stâlpi și cu polog, o masă și două scaune cu spătar. O cameristă stătea ghemuită sub o cuvertură, pe un pat de scânduri. Patul înalt scoase un scârțâit când Françoise se ridică s-o îmbrățișeze pe Petite.

— M-am rugat să sosești cu bine, Louise, zise ea, rezemându-se într-un cot. Și Jean s-a rugat. O să vină mâine să ne vadă, după liturghie.

— Cum arată?

Fratele lui Petite tocmai împlinise nouăsprezece ani. Avea doar nouă ani când îl văzuse ultima dată – trecuseră aproape zece ani de atunci.

— E un nobil chipeș, zise Françoise, iar ochii îi străluceau în lumina lumânărilor. Mereu face exerciții, învață să lupte cu spada, dansează și călărește. E un bărbat galant și cu relații foarte bune. Hai, Louise, camera ta e chiar lângă a noastră. E cam sărăcăcioasă, o avertiză ea în timp ce trăgea zăvorul, dar cel puțin nu trebuie să mai plătim și chirie.

Camera lui Petite, aflată la mansardă, nu era numai sărăcăcioasă, ci și foarte mică și mirosea puternic a fum. Era însă călduroasă (nu ca încăperile maiestuoase de dedesubt). O lumânare arunca o lumină slabă asupra mobilierului: un pat cu draperii peticite, o băncuță, un pat de scânduri pentru cameristă, două scaune de lemn și o măsuță, un scaun găurit, pentru nevoile firești, și un cufăr. Pe unul dintre pereții vopsiți într-un albastru stins se afla o oglindă crăpată, un crucifix și o tapiserie mâncată de molii, înfățișând Cina cea de Taină. O fereastră cu obloane se deschidea înspre stradă, dacă se lua după zgomotul trăsurilor și tropăitul cailor care treceau pe lângă ei.

Françoise îndreptă oglinda strâmbă și îi ură noapte bună fiicei sale.

— Am pus-o pe camerista mea să alunge gândacii cu fum, îi zise ea lui

Clorine, înainte să închidă ușa.

Clorine scoase o rochie din cufărul lui Petite și o adulmecă.

— Măine o să scot totul la soare, declară ea, după care verifică să fie încuiată de două ori ușa ce ducea spre culoar, ca să fie în siguranță.

Petite își scoase cutia de lemn cu suvenire și o puse pe masa șubredă. Ascunsă în cutie, într-o învelitoare de dantelă pe care i-o făcuse mătușa ei Angélique, se afla cartea cu coperte tocite din piele despre Viața scrisă de Sfânta Tereza. O furase din biblioteca ducelui înainte de plecare – adică o salvase, își spuse ea în gând.

Petite se trezi în cântecul unui cocoș și în zgomotul făcut de copitele cailor pe pietrele caldarâmului. Dădu la o parte perdelele patului. Clorine stătea pe spate, cu ochii ațintiți spre tavan.

— Suntem la Paris și încă nu ne-a omorât nimeni, zise ea, ridicându-se cu greu în picioare.

— Nu suntem chiar în Paris, o corectă Petite.

Era încântată că stăteau la țară. Se întreba deja pe unde or fi grajdurile palatului. Avea să-i fie dor de zilele în care călărea cu abatele Patin, căci acesta rămăsese la Blois.

Petite și Clorine se întâlniră apoi cu marchizul, cu Françoise și cu camerista lor plină de coșuri pentru rugăciunile de dimineață, după care, când clopotele de la biserică începură să sune chemarea de duminică, Petite și mama ei plecară la liturghie.

— „Tatăl nostru care ești în Ceruri“, o auzi Petite pe mama ei, care se ruga în imensa biserică de marmură a palatului, „Ție Ți-i încredințez pe copiii mei. Dă-le puterea să nu se lase târâți de răutățile lumii și scapă-i de ispitele diavolești. Amin.“

„Amin“, repetă și Petite în gând.

— Uite-l! spuse Françoise, pe când ieșeau din capelă.

Într-adevăr, un tânăr stătea rezemat de o coloană de marmură, cu mâna înmănușată pe mânerul unei săbii lungi. Purta o jiletcă de catifea verde și pantaloni strâmți, până la genunchi. Cu fundele pe care le purta la centură, în păr și rozetele pe care le avea, oricine l-ar fi putut considera un tânăr de condiție nobilă.

Să fie cu adevărat Jean? se întreabă Petite. Tânărul era tare chipeș: moștenise obraji rotunzi ai mamei lor, gura ei țuguiată și părul ondulat.

Jean le zâmbi larg, în vreme ce-și scotea pălăria cu multe pene.

— Doamnă, zise el, ducând la gură mâna înmănușată a mamei lui ca s-o sărute, e oare cu puțință ca această domnișoară încântătoare să fie sora mea?

Spunând acestea, își flutură pălăria, după care și-o puse sub brațul stâng.

Petite făcu timidă o reverență. Avea impresia că s-a întâlnit cu un străin; cu toate acestea, erau atâtea lucruri care-i erau cunoscute – cele două gropițe ale lui Jean, felul cum îi cădea bretonul pe față, tachinările lui.

— După cât se pare, m-am ales cu slujba de a-i îndepărta pe cerbii tineri, continuă el, punând mâna pe mânerul săbiei și făcându-i cu ochiul.

Da, chiar era fratele ei, care se făcuse mare, dar tot mai era un băiețandru, dacă se lua după strălucirea poznașă din ochii lui.

— Fiule, oi fi tu un bărbat de calitate, însă hainele stau câș pe tine, zise Françoise mândră, încercând să-i îndrepte gulerul.

Jean sări însă înapoi (într-un jeteu elegant, observă Petite, impresionată).

— Întâmplător, cârpa asta de pus la gât e de la Perdrigeon, cel mai bun negustor de pânzeturi din Paris, zise el îndreptându-se, după care luă o poziție studiată: capul înălțat, umerii trași în spate, picioarele întinse, cu labelle înspre exterior.

— Sper că nu te-a costat prea mult, zise Françoise, în vreme ce ștergea cu manșonul o bancă de piatră, pe care să se așeze.

— Am câștigat-o la cărți de la prietenul meu, Michel de Tellier, fiul ministrului de stat.

— Chiar așa? Dar, de fapt, tu stai la masă cu prinții.

Jean făcu un gest ușor cu mâna.

— Michel îmi spune toate noutățile. A crescut împreună cu regele, așa că îl cunoaște bine.

Regele, se gândi Petite; braconierul ei. Acum, felul în care îl întâlnise i se părea de-a dreptul de poveste, un basm din vremuri îndepărtate.

— De fapt, ultima dată când l-am văzut pe Michel, mi-a spus că regele o să se însoare cu verișoara lui, infanta Spaniei.

— A, exclamă Françoise, aruncându-i o privire lui Petite. Așadar este oficial.

— Va fi anunțat în curând. Regele i-a spus lui Michel că nimeni nu debordează de fericire, dar că face parte din tratatul cu Spania, așa că... ridică Jean din umeri. Probabil că asta e prețul păcii.

Apoi își puse pălăria pe cap și își aranjă eșarfa.

— Domnișoară Petite, în după-amiaza aceasta trebuie să mă înapoiez la colegiu pentru o lecție de scrimă, însă până atunci sunt liber. Ce-ai zice de un tur al orașului?

— Vei fi cu grijă, fiule? întrebă Françoise.

Jean luă poziție de bătlie, apoi fandă, împungând aerul cu sabia și făcându-și să râdă mama și sora.

— Ar fi trebuit să vedeți ce lupte au fost în timpul sărbătorilor dinainte de Lăsata-Secului.

Jean și Petite își însoțiră mama până în palat, după care o porniră la drum. Petite era intimidată că merge la brațul unui bărbat, chiar dacă era fratele ei.

— Te deranjează să mergi pe jos? o întrebă Jean, privind spre piciorul ei.

— Pun rămașag că merg mai repede decât tine, răspunse fata.

Poarta Saint-Michel era la o aruncătură de băț. Acolo, se alăturară trecătorilor care voiau să intre în oraș. Un ofițer cu o mustață uriașă le studie cu atenție actele.

— Sunteți de la palatul Orléans? o întrebă el pe Petite.

— E cu mine, interveni Jean, arătându-i soldatului actele sale de cadet, iar ofițerul le făcu semn să intre.

Dincolo de zidurile orașului, îi întâmpină un adevărat vacarm. Vizitii pocneau din bice, clopoțele bisericilor băteau, câinii lătrau, negustorii

Își strigau marfa – unii vindeau ierburi, alții, smochine, iar alții, portocale aduse din Portugalia. O fetiță stătea pe un scăunel și mulgea o capră, iar laptele se scurgea în firișoare subțiri într-o căldare de cositor. Hoarde de micuți cerșetori îi înconjurară, până când Jean îi făcu să se îndepărteze, amenințându-i.

În fața lor se întindea un bulevard larg, care viermuia de oameni și de tot soiul de mijloace de transport. Jean îi strânse lui Petite mâna înmănușată.

— Nu-ți fie teamă!

— Nu mi-e, minți fata, căci peste tot mișunau cerșetorii – fără îndoială, ca să rezeze beregățile – și femeile de o anumită condiție, deși unele dintre ele erau foarte tinere; de fapt, nici nu erau femei, ci copile cu priviri rugătoare și fustele murdare. Un orb cu un căuș de aramă cânta la un colț de stradă, iar trecătorii care se grăbeau să ajungă la predicile din timpul postului îi aruncau monede. Străzile erau pline de mazăgă: mulți erau pe patine. La fiecă colț, hamalii se întreceau în strigăte ca să-și ofere litierele. Doi porci hoinăreau liberi, scurmând prin grămezile de gunoaie adunate pe lângă tarabele neguțătorilor.

Cei doi frați se îndreptau spre sud. Jean îi povestea cât e de priceput la mânăuirea sabiei și a floretei; despre o aventură pe care o avusese de curând, când pocnetul unui pistol îi făcuse calul să sară peste un gard și să o ia la galop cu așa o viteză, că și-ar fi putut rupe gâtul; despre un cal roib pe care tare ar fi vrut să-l cumpere, cu spatele destul de scurt, pieptul larg și coada lungă și subțire; despre vânătorile de mistreți împreună cu prinții în pădurile de la Saint-Germain-en-Laye.

— Dacă tot am vorbit de mistreți, zise Jean, în vreme ce o bătrână trecea pe lângă ei, cocoșată sub povara unei prăjini de care agățase câteva găleți cu apă, n-o să uit niciodată cum te-ai întors tu călare pe calul ăla alb, stând pe spinarea lui ca un sac de grâu.

— Eu nu-mi mai amintesc decât că m-am urcat pe el, zise Petite. După aceea, nu-mi mai aduc aminte nimic.

Ceea ce n-avea să uite însă niciodată era durerea sfâșietoare din picior și spaima pe care o simțise când se uitase în ochii injectați ai mistrețului.

— Am crezut că ai murit, continuă Jean, bătând-o pe mână plin de afecțiune. Ce ciudat cum a dispărut calul!

— L-am căutat vreme îndelungată, mărturisi ea, pășind peste un pârâiaș de apă urât mirositoare. Și acum? se întreabă ea. Oare se dăduse bătută?

Străbătură curtea liniștită, mărginită de copaci, a unei mănăstiri, și ajunseră astfel la un alt drum. După o vreme, pătrunseră într-un tunel boltit, care dădea într-o stradă pietruită în culori strălucitoare; pe ambele părți se înșirau prăvălii și case din piatră neșlefuită și lemn. Pe ușa unei măcelării, scria: ÎNCHIS ÎN TIMPUL POSTULUI. Pe pragul ușii stăteau trei băieți și jucau arșice. Petite simțea mirosul fluviului, însă nu-l vedea.

După colț, strada dădea într-un trotuar larg, și brusc văzură fluviul: o întindere cenușie de apă, pe care alunecau o mulțime de bărci, șlepuri și alte vase.

— Mereu te-ai priceput la cai, zise Jean, aruncând cu o piatră după un pescăruș, fără să-l nimerască. Mai călărești?

— Am îmblânzit cai pentru ducele de Orléans!

Lumina scânteie în apa tulbure.

— Nu se poate! Chiar așa? Ar fi trebuit să te naști băiat, zise el, sprijinindu-se de balustrada de piatră. Mama vrea să-ți gălesc un soț. Spune că e timpul să te așezi la casa ta. Cred că se aștepta ca marchizul să-i fie de mai mare ajutor, zise el. Ce mai prostovan! Nu poate nici măcar să-și țină bine dinții în gură. Acum câteva zile și i-a pus invers.

Și Jean mai culese o piatră și o aruncă, nimerind de data aceasta un pescăruș în plin zbor.

— Eu n-am dotă, Jean. Fetei i se strângea inima cu gândul la fetele bătrâne, fără vlagă, cu părul lor prins în plasă care arăta de parcă și-ar fi pus un sac în cap. Oare și ea avea să fie la fel? Visa să fie iubită de un om bun – un om care arăta mai degrabă ca braconierul – dar îi era teamă că toate astea n-aveau să fie decât fantasmе. Mulți bărbați se purtau cu nevestele lor de parcă ar fi fost vite de povară, ba chiar le băteau. Era o soartă îngrozitoare să rămâi fată bătrână, dar cât de bine era să fii nevastă și să nu-ți vezi toată ziua capul de treburi fără nici un rost? Nu îndrăzneă însă să-și rostească gândurile cu glas tare: o creștină se supunea fără să se plângă.

— Ești drăguță, deși cam slabă, zise Jean, ciupind-o de bărbie. Trebuie să te punem la îngrășat. Bărbaților le place să aibă pe ce pune mâna.

Petite se înroși.

— Și va trebui să renunți la purtările de băiețoi. Sfântul Pavel spune că o femeie nu trebuie să fie nestăpânită.

— De când ascuți tu ce se spune în biserică?

Petite nu se așteptase ca fratele ei să-și ia atât de în serios rolul lui de cap al familiei.

— De când preoții au început să vorbească despre lucruri importante – cum ar fi femeile. Și de când a trebuit să trec examenele, mărturisi el, strâmbându-se. Pot să primesc un post de locotenent la Amboise, dar solda e de numai șase sute de livre pe an, abia cât să pot să-mi iau o sabie bună. Nădăjduiesc să găsesc ceva mai bun aici, la Paris.

Deodată, se auzi dangățul unor clopote mari.

— Trebuie să fie clopotele de la Notre-Dame, strigă Petite prin vuietul lor.

Erau mai puternice decât orice alt clopot pe care-l auzise vreodată.

Ajunseră apoi în scuarul din fața mării catedrale; piața gemea de trăsură și de căruțe; peste tot vedeai cai, catări și câini. Doi bărbați purtau șoimi pe umeri. O femeie îmbrăcată ca o mare doamnă ducea un pudel într-un coșuleț, iar doi paji în livrele de catifea roz îi duceau trena. Altă doamnă ținea o panglică de care era legată o maimuță și fața îi era acoperită cu totul de o mască de catifea, ca să-și apere pielea de razele soarelui care ar fi putut să i-o înnegrească. Petite avea senzația că a nimerit în mijlocul unui bal mascat. Se părea că la Paris zilele carnavalului dinaintea Postului Mare nu luau nicicând sfârșit.

La intrarea în biserică se aflau trei portaluri imense; pe cel din mijloc era înfățișată Judecata de Apoi, unde cei buni se duceau în stânga, iar păcătoșii în dreapta, azvârliți cu capul înainte în iad.

— Nu încă, îi spuse Jean lui Petite și o îndrumă spre o intrare strâmtă, aflată pe o latură a catedralei.

Petite își urmă fratele pe treptele în spirală, care se îngustau tot mai mult. După patru sute douăzeci și două de trepte (le număraseră), ajunseră, cu răsuflarea tăiată, în vârf.

— Privește, o îndemnă Jean, cu brațele larg deschise.

Acolo, în fața lor, se întindea tot orașul. Fleșele bisericilor străluceau în lumina soarelui de primăvară.

Petite se aplecă peste garguiile amenințătoare din piatră și privi în jos, văzând casele înghesuite una în alta, trăsurile și bărcile, oamenii, mici, mișunând ca furnicile de colo-colo. În depărtare se zărea un munte, iar în jurul orașului aglomerat putea zări marele zid, dincolo de care se întindeau câmpiile. Fata își făcu semnul crucii și îl prinse de braț pe fratele ei. I se părea ceva monstruos și nenatural să vadă lumea de la așa o înălțime.

CAPITOLUL 13

După cum prezisese Jean (și se temuse prințesa Marguerite), se proclamase: regele avea să se însoare cu verișoara sa, fiica cea mai mare a regelui Spaniei. Pacea mult așteptată între Spania și Franța avea să fie pecetluită în patul nupțial. Focurile de artificii luminaseră cerul, fuseseră aprinse focuri de bucurie, iar locuitorii orașului dansau cuprinși de frenezie în jurul lor.

Prințesa Marguerite izbucni iar în lacrimi.

— El trebuie să se însoare cu ea, spuse Nicole, care încerca să o aline. Face parte din tratatul de pace.

Dar prințesa era de neconsolat; își sfâșia dantelele și se jeluia de mama focului, nevrând să mănânce altceva decât pulpă de vițel.

În zilele dogoritoare ale lui august, Parisul gimea de vizitatori. Orașul fierbea de activitate, căci toată lumea se pregătea să-i întâmpine pe rege și pe mireasa lui, noua lor regină. Regele fusese plecat mai bine de un an din oraș. La cinci răscruci, fuseseră înălțate arcuri de triumf, împodobite cu ghirlande, stindarde și tapiserii. Cât timp curtea fusese plecată, prăvăliile avuseseră de suferit, ca și confecționerii de evantaie și pălărierii, săbierii și șoimari, actorii și cântăreții. Când curtea nu era acolo, orașul era mort; din clipa în care curtea se întorcea, negoțul înflorea din nou.

Pe douăzeci și cinci august, Marea Domnișoară și cele două prințese mai mici s-au îndreptat spre Vincennes, ca să se alăture cortegiului regelui, care avea să-și facă a doua zi intrarea în oraș. Firește, prințesa Marguerite n-avea să facă parte din alaiul triumfal, însă consimțise, în cele din urmă, să-l privească.

În dimineața mării intrări, curtea palatului Orléans gimea de trăsură, încă drapate în negru de doliu. Caleștile își continuau înaintarea regală de-a lungul zidului orașului, către poarta Bussy.

Numai traversarea fluviului pe Pont-Neuf durase aproape oră. După aceea, se târâră în pas de melc pe malul drept, către Place de Grève. În acea zi nu urma să aibă loc nici o execuție, însă piața era un furnicar de oameni. Din fântâni începuse deja să țâșnească vin și mulți se clătinau de colo-colo. La toate ferestrele atârnavă flamuri și tapiserii,

iar pervazurile erau încărcate de flori.

— E de-a dreptul o cruzime să fim nevoite să ne îmbrăcăm cernit într-o zi ca asta, se plângea prințesa Marguerite, răvășindu-și plasa de păr, făcută din mărgele negre. N-o să-l iert niciodată pe tata pentru că a murit.

Trăsura lor ajunsese pe o stradă îngustă. Un valet striga la oameni să se dea la o parte din drum.

— E o prințesă! strigă el, iar privitorii izbucniră în urale.

Pătrundeau acum în curtea micuță a palatului Beauvais.

— E sora tatălui meu, Henrietta Maria, regina Angliei, zise prințesa Marguerite, arătând cu degetul o femeie care tocmai intra în palat, înconjurată de doamnele ei de companie.

Regina cea nefericită, se gândi Petite. Era înveșmântată din cap până în picioare în negru, căci încă purta doliu după soțul ei, regele Carol al Angliei, pe care propriul popor îl decapitase, în urmă cu câțiva ani. Capul îi fusese tăiat dintr-o singură lovitură – poate că asta era totuși o mângâiere. Ca și faptul că fiul ei, Carol al II-lea, urcase în cele din urmă pe tronul tatălui său și se făcuse astfel dreptate.

— Cea cu pelerină mov este fiica ei, verișoara mea Henriette, continuă Marguerite, arătându-le o fată înaltă și slabă, cu un păr roșcat strălucitor.

Petite încerca din răspuțeri să-și întoarcă privirea, însă o asemenea nuanță de păr era o ciudățenie, era dovada că părinții ei se împreunaseră în vremea sângerei lunare a mamei sale. Fata se înroși pentru că se gândise așa la regina Angliei.

Prințesa Henriette aruncă o privire peste umăr și o recunoscă pe verișoara ei, Marguerite, căreia îi zâmbi, fluturându-și evantaiul de dantelă. Avea dinți albi și frumoși, iar ochii îi străluceau.

— Câți ani are? întrebă Petite.

— E de o vârstă cu mine, șaisprezece ani, dar nu i-a crescut deloc pieptul.

Ca și mine, își zise Petite în sine, plină de simpatie.

— Pare mai mică, remarcă Nicole, în vreme ce capetele încoronate

dispăreau în palat.

— O să se mărite cu Philippe, fratele regelui, adăugă prințesa Marguerite, îmbufnată. Iar i-o luase alta înainte.

Un valet le deschise ușa trăsurii.

— Mama... începu să suduie prințesa Marguerite, care fusese cât pe ce să calce într-o balebă, dar adăugă repede: ... nestematelor, și-și ridică fustele.

— Înălțimea Voastră?

Un majordom în livrea roșie, plin de panglici, le conduse spre o scară monumentală, circulară, care ducea spre o zonă îngrădită ce dădea în strada Saint-Antoine.

— Nu există nici un balcon? protestă prințesa. Aflând însă că regina mamă stătea în firida ferestrei aflate chiar în dreapta lor, se liniști pe dată. Mulțimea mișuna sub ele. Copii îmbrăcați în zdrențe se târau pe jos după monedele, dulciurile și cârnații azvârliți în stradă.

— Acela nu-i fratele tău? o întrebă Nicole pe Petite, arătându-i un grup de tineri cocoțați pe un acoperiș. Unul dintre ei își flutura boneta roșie – semnul distinctiv al elevilor de la Collège de Navarre.

— E Jean! Petite îi făcu și ea cu mâna.

În curând, fratele ei avea să termine colegiul și să plece în sud, la Amboise. Nu avusese note atât de bune încât să poată primi un post la Paris, așa cum își dorea.

— Aleluia! exclamă Nicole când un foc de artificii izbucni în apropierea lor, iar un tun bubui.

Petite scruta cu privirea bulevardul plin de lume, emoționată la gândul că ar putea să-l vadă din nou pe rege.

— Ar putea s-o țină așa câteva zile, spuse Nicole în timp ce pe sub ele treceau catâri și cai acoperiți cu valtrapuri, urmați de ofițerii casei reginei mamă, de soldați, de garda celor o sută de elvețieni și de mareașalii Franței.

— Uite-o și pe Fecioria Sa, spuse prințesa, referindu-se la sora ei vitregă, Marea Domnișoară, care purta celebra ei pălărie bărbătească. Și pe plângăcioasele alea, adăugă ea când le văzu și pe cele două

surori ale ei; cea mai mică făcea cu mâna de parcă ar fi fost regină.

În cele din urmă, își făcu apariția o caleașcă strălucitoare.

— Mireasa cea norocoasă, zise Marguerite cu glas acru.

Noua regină a Franței mergea într-un car în stil roman, tras de șase cai danezi. Era înfășurată într-o mantie neagră, decorată cu fir de aur și cu perle. În lumina soarelui de august, scânteia toată.

— Slăvită fie Sfânta Fecioară, au reușit s-o scoată în cele din urmă din crinolină! exclamă Nicole.

— Trăiască regina! striga mulțimea.

Regina Maria-Tereza zâmbea, iar oamenii aruncau înspre ea petale de trandafir, albăstrele, flori de iasomie și garoafe.

— E micuță, spuse Petite.

În carul ei ornamental, împodobit cu amorași, regina părea o copiliță.

— A, iată-l că vine! spuse Nicole, arătând cu evantaiul.

Regele. Petite strigă și ea împreună cu toți ceilalți. Cât de minunat arăta, numai gândul acesta îi era în minte. O broșă cu diamante îi susținea penele albe de struț de la pălărie. Calul lui, acoperit cu un valtrap de brocart argintiu, era un mândru armăsar spaniol. Până și harnașamentul lui era bătut în nestemate.

— Inimă, nu te tulbura, oftă Nicole.

— Și-a lăsat mustață, zise Petite, zâmbind. Îi plăcea că nu-și pudra chipul și nu purta nici perucă.

Regele se opri chiar în față, ca să-și salute în mod solemn mama.

— Trăiască regele! striga mulțimea.

El luă un trandafir care i se încurcase în gulerul larg de dantelă și îl duse la nas, după care își bătu calul pe gât și își continuă drumul.

Se pricepe la cai, gândi Petite, amintindu-și cum liniștise el cârlanul speriat de la Chambord. Braconierul ei: taina ei.

Peste câteva zile, la întoarcerea de la întâlnirea ei zilnică de douăzeci

și cinci de minute cu ducesa, prințesa Marguerite era pradă unei emoții teribile.

— Tocmai am fost informată, de către Cea de sus, anunță ea ridicându-și ochii spre tavan, că mă voi mărita.

Prințesa îi azvârli manșonul de blană lui Petite și își rupse un nasture, pe când încerca agitată să-și descheie cei șase butoni de la o mănuișă de piele.

— Minunat, zise Petite, care scotea din manșon ambalajele de bomboane și toate prostioarele îngrămădite acolo, ca să i-l dea cameristei pentru a-l duce în garderobă.

— Cu ducele de Lorena? întrebă Nicole plină de speranță, apucându-se să desfacă ea butonii de la mănuișile prințesei.

Ducele și nepotul său, Charles, îi vizitau adesea, și se zvonea că bătrânul duce avea intenții pofcioase... cu Nicole.

— Nu, cu Cosimo de Medici.

— Al treilea?

Nicole îi aruncă o privire lui Petite, mirată. Cosimo de Medici era moștenitorul marelui duce al Toscanei.

— Vei fi mare ducesă, zise ea, plină de venerație. E cel puțin la fel de bine ca a fi regină.

— Va trebui să locuiesc la Florența.

— O să fie o aventură, zise Petite.

Poate că o s-o ia și pe ea. Avea să învețe italiană; avea să-l citească pe Dante.

— Florentinii au obiceiuri ciudate și nu fac niciodată baie.

— Nici noi nu facem baie, remarcă Nicole.

— Și sunt mincinoși și înșală.

— Și noi, nu? se încruntă Nicole, nelămurită.

— Vreau să mor! se văită prințesa, acoperindu-și fața cu batista brodată cu aur.

— Poți să refuzi? o întrebă Petite.

Avea ea bănuielile ei că prințesei îi plăcea tânărul prinț Charles, care în ultimul timp le căuta adesea compania.

— Să refuzi să fii mare ducesă? zise Nicole. Ți-ai pierdut mințile?

Prințesa Marguerite izbucni în plâns.

— Nu am nici un cuvânt de spus în toată povestea asta. Regele vrea să facă o alianță între Toscana și Franța. Iar eu nu sunt cu nimic mai liberă decât un sclav de pe o galeră.

Petite și Nicole făceau tot ce puteau ca s-o împace. Cu vorbe blânde, îi scoaseră gulerul, corsajul și fustele și o ajutară să îmbrace o rochie de dimineață din mătase. Nicole o puse să stea pe un munte de perne moi și se apucă să-i facă prințesei masaj la picioare, iar Petite începu să citească cu glas tare din Comoara orașului doamnelor. În cele din urmă, cu obrajii uzi de lacrimi, Marguerite se cufundă în somn adânc.

Se lăsase noaptea. La lumina unei lumânări lungi, puse într-un sfeșnic de argint, Petite străbătea galeria cea lungă, îndreptându-se spre cămăruța ei din turlă, cu gândurile tulburate. Oricât ar fi fost Marguerite de prințesă, nepoata lui Henric cel Mare, nu avea mai multă libertate decât orice altă fată aflată sub controlul tatălui sau al soțului.

Petite se opri o clipă, așa cum luase obiceiul, să admire tabloul în care regina Maria de Medici era înfățișată călare pe un cal alb, a cărui coamă lungă aproape că atingea pământul. Apoi își relua drumul în grabă, ferindu-și ochii de chipul diavolului din următorul tablou, care părea că vrea să se repeadă la ea.

Petite își găsi mama în cămașă de noapte; camerista ei o ajuta să se pregătească de culcare. Marchizul era deja cocoțat pe perne, dormind în șezut, cum îi era obiceiul, cu gura știrbă larg deschisă.

— Ai apărut, îi șopti mama și o urmă pe Petite în cămăruța ei, unde se așează pe un scăunel, cu o hârtie împăturită în mână.

— Prințesa a avut nevoie de mine, îi explică Petite, lăsând jos sfeșnicul. E nefericită.

— De ce? E o alianță minunată, zise Françoise. Scăunelul pe care ședea trosni, căci era șubred. Deși... adăugă ea.

Petite aștepta, nelămurită. La lumina lumânărilor, chipul mamei ei avea un aer sever.

— Avem o problemă. După ce prințesa se va mărita, zise într-un sfârșit Françoise, ducea vrea să facă economii.

Petite nu prea înțelegea unde bate mama ei. Ducea făcea întruna economii.

— O să de afară din personal, Louise. Din fericire, marchizul își va păstra postul, însă toate însoțitoarele prințesei Marguerite vor fi eliberate din funcții. Așa că tu nu o să mai ai o slujbă aici.

— Poate că prințesa va dori să mă ia cu ea, spuse Petite. Pe ea și pe Nicole.

— Nu se va putea. După ce se va mărita, toate însoțitoarele ei trebuie să fie din Florența și vor fi alese de soțul ei.

— Dar cu cine o să vorbească? se întrebă Petite cu glas tare.

Marguerite nu era deloc dăruită pentru limbi – nici măcar latină nu vorbea. Oare cum aveau să afle cameristele ei că nu ea nu poate să doarmă fără lăbuța ei de iepure sub pernă, că în timpul furtunilor trebuiau să fie aprinse trei lumânări, ca să alunge relele în vreme ce duhurile necurate se războiau?

— Asta e.

De afară se auzi strigarea unui paznic de noapte:

— Ceasurile zece, dormiți în pace! Eu veghez.

— Înțeleg, spuse Petite resemnată.

— Întrebarea este ce-o să faci tu? Aici nu poți să rămâi și... Françoise oftă încetișor. Încă nu ți-am putut găsi un soț.

Veșnica problemă. Petite nu-și amintea ca mama ei să nu fi fost vreodată îngrijorată de imposibilitatea de a o mărita. Pe ea, această perspectivă întunecată n-o îngrijora atât de tare pe cât credea că ar fi trebuit.

— Poate că aș putea să intru într-o mănăstire, sugera ea.

— Pentru asta e nevoie de o dotă chiar mai mare, zise Françoise, dându-și ochii peste cap. Nu, trebuie să continuăm. De curând, am

avut norocul să întâlnească o pețitoare care nu e prea scumpă. Are un client, un văduv mai bătrân, care ar putea fi o posibilitate.

Și, spunând asta, despături hârtia boțită și i-o întinse lui Petite, adăugând:

— E negustor, așa că ea zice că numele Vallière ar putea să-l intereseze.

Buimăcită, Petite apropie hârtia de lumânare.

— Nu e deloc perechea ideală – dar ce putem face? Nu e tânăr, așa că măcar n-o să trăiască prea mult, spuse Françoise ridicându-se să plece. Iar asta o să te consoleze de-a binelea, crede-mă, mai adăugă ea, lipindu-și obrazul uscat și pudrat de al fiicei sale.

Petite închise ușa în urma mamei sale. Simțea că o cuprinde disperarea. Brusc, luă sfeșnicul și ieși grăbită din cameră. Lumânarea i se stinse însă, așa că fu nevoită să bâjbăie pe scările abrupte, în spirală. În beznă, culmile erau înfricoșătoare. Era lună nouă, iar prin ferestruici nu pătrundea nici o geană de lumină. Fetei îi venise în minte imaginea diavolului, râșnetul și ochii lui. Prințul Întunecat, Stăpânul Întunericului. Nu îndrăznea să fluiera, căci așa îl chemai. Se mulțumi doar să șuiere încetișor, ca să alunge rozătoarele. Voi, șobolani și alte ființe târâtoare, în numele Domnului, părăsiți aceste locuri și duceți-vă pe câmpuri! Amin.

În cele din urmă, ușurată, ajunsese la ușa dormitorului lui Nicole și bătu.

— Sunt Louise, am venit la Nicole, zise ea prin ușa închisă.

De îndată, auzi cum e tras zăvorul și ușa se întredeschise.

— Doamne! M-am rugat să te văd și iată-te!

Nicole avea fața acoperită cu un fel de noroi întărit și părul îi era prins cu moațe de hârtie.

În camera strâmtă erau înghesuite șase paturi. O fată stătea pe unul dintre ele, iar o cameristă îi peria părul, alte două erau deja sub pături, iar ultimele două jucau cărți la lumina unui felinar. O cameristă își pregătea salteaua pe podea, lângă grătarul șemineului. Nu era deloc vremea de vizite.

— Aici, spuse Nicole încetișor și deschise ușa ce ducea spre o

cămaruță unde se păstrau cuferele, sub grinzi.

Petite își puse lumânarea într-o nișă în zid, iar ceara începu să se scurgă pe podea.

— O să fim date afară, spuse ea.

Nicole ridică din umeri.

— Eu oricum m-am hotărât să plec, zise ea, așezându-se pe un cufăr.

— Ce vrei să spui?

— O să-i spun ducesei că mama și tatăl meu sunt pe moarte și că trebuie să mă întorc de îndată acasă.

— Amândoi părinții tăi sunt pe moarte?

— E o poveste bună, nu ți se pare? Dacă nu o șterg, o să fiu obligată să mă mărit cu ducele de Lorena. Pur și simplu știu asta.

Petite făcu o strâmbătură. Bătrânul ăla dezgustător le pipăia pe toate cameristele care treceau pe lângă el.

— Mama crede că a găsit pe cineva cu care să mă mărite, mărturisi ea.

— Asta e o ușurare.

— Dar se ocupă de comerț și e...

Nicole strâmbă din nas.

— Negustor?

Pe Petite nu o îngrijora atâta partea referitoare la comerț, cât scrisoarea pe care i-o arătase mama ei și din care se vedea că omul era, practic, analfabet.

— Are șaiszeci și șase de ani, zise ea revoltată.

— Poate o să te ia ducele de nevastă, sugeră Nicole. Stricatul ăla e disperat de-a dreptul, dar măcar e nobil.

— Mai bine mor, zise Petite.

A doua zi, Nicole plecă, lăsând-o pe Petite să se ocupe de nefericita

prințesă.

— Vreau să vă cer o favoare, îi șopti Marguerite lui Petite după liturghie, trăgând-o în firida unei ferestre.

— Sunt întotdeauna la dispoziția Înălțimii Voastre, răspunse Petite, uluită de politețea prințesei.

— Trebuie să vorbesc cu prințul Charles în seara asta, spuse Marguerite, ale cărei buze străluceau, date cu balsamul pe care îl născociseră ele din albuș de ou, slănină de porc și picioare de oaie. În particular, adăugă ea, arcuindu-și sprâncenele. Prințul va veni la ora șapte. Înainte însă, aș dori să ieși – pe fereastră, ca să se creadă că ești cu mine. Poți să te dai jos prin copac.

— Să mă dau jos dintr-un copac? În întuneric?

Petite stătea rezemată de zid și privea în depărtare pădurile cele mari și grădinile înmiresmate. Luna umplea totul de o strălucire tainică. Totul era cufundat într-o tăcere pe care numai cântecul vreunui huhurez o spărgea din când în când. De fapt, fetei îi plăcea liniștea, senzația că e singură pe lume, șansa de a fi singură cu gândurile ei.

În curând, prințesa urma să se mărite printr-un intermediar și să plece la Florența ca să-și întâlnească soțul. El avea s-o îmbrățișeze și pe urmă ea avea să aducă pe lume copii. Petite se gândea la Nicole, care mințise ca să poată fugi de poftele trupești ale unui bătrân. Se gândea la propria dilemă, la viitorul ei înspăimântător. Ce puteau ele să aleagă? Erau înlănțuite, toate. Își aminti de o vulpe pe care o văzuse în copilărie, prinsă într-o cursă: încercase să-și roadă piciorul ca să scape.

Ca să scape de gândurile acestea, Petite începu să recite conjugări latinești: *nolo*, *nu vreau*; *nolebam*, *nu voiam*; *nolam*, *nu voi vrea*.

Nolo, nolebam, nolam.

Nolo, nolebam...

Tresări brusc la auzul unor pași pe caldarâm, apoi, prin întuneric, zări chipul unui paznic de noapte. Se lăsă în jos, ținându-și răsuflarea, și-l auzi ușurându-se în tufișuri. Pe urmă zări ceva ce-i îngheță sângele-n vine. Silueta întunecată a unui câine, care alerga pe cărare. Animalul își înalță capul, adulmecând, după care îl auzi mârâind.

— Ce e, Bruno? îl auzi ea pe bărbat.

— Eu sunt, spuse Petite și făcu un pas înainte, înainte să se repeadă câinele la ea. Domnișoara de la Vallière.

— Fiica intendentului principal? întrebă paznicul, prinzându-l de zgardă pe dulău.

— Înălțimii Sale i s-a părut că aude ceva în tufișurile din fața ferestrei sale, zise Petite, ridicând glasul, ca s-o poată avertiza pe prințesă.

Marguerite își scoase, într-adevăr, capul pe fereastra deschisă, ciufulită toată.

— Înălțimea Voastră, puteți dormi liniștită, strigă Petite.

Petite era în bucătărie, împreună cu două dintre doamnele de companie ale ducesei, și mânca friptură de porumbel și vrăbioare de vițel de lapte, când Clorine își făcu apariția, cu fața ei lungă roșie toată.

— Marchizul de Saint-Rémy și mama dumitale doresc să vă vorbească – acum, în camera dâșilor.

Petite se ridică și se scuză.

— Știi cumva de ce? o întrebă ea pe Clorine în vreme ce străbăteau galeria cu pas grăbit.

— Cred că e ceva legat de o scrisoare pe care tocmai au primit-o, zise Clorine. Avea o pecete regală pe ea.

Petite se opri înainte să urce prima treaptă. Oare fusese descoperită? Pe jupoanele prințesei fusese sânge, chiar dacă nu era vremea sângerării ei lunare.

— Intră, auzi glasul mamei ei, obosit.

Petite intră în încăpere, singură.

Marchizul stătea în jilțul lui șubred, lângă șemineul în care nu ardea nici un foc.

— Poți să iei loc, îi spuse el lui Petite, făcându-i semn soției sale să vină și ea, iar cameristei, să iasă.

Petite se așează pe un scăunel pentru picioare, lângă mama ei, iar marchizul își aranjă dinții din colți de hipopotam.

— Apropo, această întrevvedere este legată de văduvul acela copt.

Françoise se aplecă spre ea:

— Pețitoarea ne-a dat, în sfârșit, de veste.

Pentru o clipă, Petite se simți ușurată, căci implicarea ei în păcatul prințesei nu fusese descoperită, dar de îndată o cuprinse o disperare cu mult mai mare.

— Pretendentul despre care am discutat mai înainte..., începu marchizul, dar se opri ca să-și scoată dinții falși, privindu-i nedumerit.

Petite aștepta, într-o tăcere îngrozită. Nolo, nolebam, nolam.

Marchizul își puse la loc dinții, sugându-i ca să se fixeze mai bine.

— Omul, zise el, înghițind cu greu, spune că, în ciuda părerilor de rău, trebuie să renunțe la orice alte negocieri.

Petite se uită la mama ei. Ce mai însemna și asta?

— Văduvul a... refuzat?

Mama sa și marchizul înclinară la unison din cap, încuviințând.

Uraaaaa! Petite se străduia din răputeri să le dea impresia că e în culmea dezamăgirii.

Marchizul își dresе glasul.

— Pețitoarea ne propune să continuăm, căci se gândește că văduvul o să se răzgândească dacă o să te vadă în carne și oase, dar, slavă Cerului, ni s-a propus o variantă mult mai avantajoasă.

— Da? zise Petite, amețită, ca de obicei, de felul ciudat în care vorbea tatăl ei vitreg.

— Da, îi veni mama ei în ajutor, se pare că ai fost răsplătită cu poziția de...

— De domnișoară de admirație a viitoarei Doamne, o întrerupse marchizul.

— Domnișoară de onoare, îl corectă Françoise. Și încă nu e Doamnă.

— Care doamnă? întrebă Petite, căreia nu-i venea să creadă. Domnișoarele de onoare erau cu o treaptă mai sus decât domnișoarele de companie.

— Prințesa englezoaică, cea care se va căsători cu fratele regelui, îi explică marchizul.

— Henriette? întrebă Petite. Cu siguranță, nu înțelesese ea bine. Henriette, fiica reginei Angliei, prințesa aceea încântătoare, cu părul roșu ca focul?

— Da, îi zise mama.

— Sunteți siguri?

Petite era năucită. Nu putea să-și închipuie că avea să fie domnișoară de onoare pentru această prințesă; numai fiicele celor mai de seamă nobili de spadă ajungeau în asemenea poziții. Iar tatăl ei nu fusese decât un biet cavaler, cel mai de jos rang nobiliar în Franța.

— Firește, va trebui să locuiești la curte, spuse Françoise, care părea la fel de uluită ca și ea. Adică la Fontainebleau, unde este reședința de vară.

Atât de departe! Petite își amintea că petrecuseră o noapte la castelul de vânatoare de acolo cu un an în urmă, în timpul lungii călătorii la Paris împreună cu prințesele. Era noapte când ajunseseră și plecaseră tot pe întuneric. Încăperea unde dormiseră era mare, nemobilată și mirosea a ceară pentru sigilii arsă. Fuseseră nevoite să doarmă pe niște saltele de paie așezate direct pe podea.

— Venitul e de numai o sută de livre pe an, o informă marchizul.

— Dar dacă ești deșteaptă, spuse Françoise, ridicând un deget, și pui deoparte pentru dotă, vei putea să-ți iei un soț mult mai potrivit.

*

— Nu ești în culmea fericirii, domnișoară? o întrebă prințesa Marguerite în dimineața următoare, cu un zâmbet poznaș pe față.

— Știați, Înălțimea Voastră? o întrebă Petite, care tocmai lua de pe

masă o tavă de argint cu sângerete și plăcintă de anghinare, mâncate pe jumătate. Trebuia să recunoască, fremăta de emoție. Nu pusese geană pe geană toată noaptea, cu gândul la norocul pe care-l avusese, visând cu ochii deschiși la minunățiile care o așteptau. Avea să locuiască la curte – cu regele.

— Cine crezi că ți-a făcut rost de poziția asta?

Petite lăsă tava jos și luă mâinile prințesei în ale sale.

— Înălțimea Voastră, vă datorez viața.

Apoi făcu o plecăciune până la pământ. O clipă, cântări în minte gestul de-i săruta picioarele prințesei, așa cum știa că se face, dar în cele din urmă se hotărî să se abțină, căci prințesa era încă doar în ciorapi.

— Ei, gata, spuse Marguerite, lovind-o pe Petite ușurel în cap cu evantaiul. Îți poruncesc să te ridici, adăugă ea pe un ton regesc, pe care îl tot exersase. Aceasta e răsplata ta.

— Răsplată?

— Pentru că mi-ai fost de ajutor cu adoratorul meu.

Petite se întristă la auzul acestor vorbe.

— Vreau să-ți dau și asta, adăugă Marguerite, întinzându-i o batistă de in brodată cu fir de aur. A fost binecuvântată cu lacrimile mele.

— Înălțimea Voastră, nu merit așa ceva, zise Petite, fără să-și poată lua ochii de la batista boțită. Cum aș putea să vă mulțumesc?

Prințesa își flutură evantaiul.

— Ieșind din nou pe geam în noaptea asta.

Marguerite se căsători printr-un intermediar cu Cosimo de Medici, în a nouăsprezecea zi a lunii aprilie. Ceremonia, solemnă și lipsită de orice urmă de veselie, avusese loc în capela de la Luvru.

Petite făcu o plecăciune adâncă în fața viitoarei mari ducese a Toscaniei. În seara aceea, însoțitoarele florentine ale prințesei aveau să pregătească de culcare, aveau să-i întindă cearșafurile.

— Îmi iau rămas-bun de la dumneavoastră, Înălțimea Voastră, zise

fata, cu un nod în gât. Trăsura regală avea să vină în dimineața următoare ca să o ducă la Fontainebleau.

— Ferește-te de plăcerile curții, dragă prietenă, spuse Marguerite pe un ton tragic; avea ochii roșii.

Petite îi sărută mâinile prințesei.

— Înălțimea Voastră, aș dori să vă dau ceva, spuse ea, întinzându-i un flacon mititel, cu dopul îndesat. E pentru noaptea nunții, adăugă ea în șoaptă.

Prințesa îl ridică și îl ținu în lumină.

— E fard de obraz? întrebă ea, căci în flacon se vedea ceva roșu.

Stacojie la față de rușine, Petite îi explică atunci, în șoaptă, că era sânge de porc, pe care prințesa să-l verse pe patul ei nupțial.

— Ca să fiți la adăpost de mânia soțului dumneavoastră, Înălțime.

După care o îmbrățișă pe prințesă, înghițindu-și cu greu lacrimile. Mica regină.

În dimineața următoare, Petite se plimba de colo-colo prin camera ei. Cizmele ei cele noi (cu unul din tocuri ceva mai înalt) o cam băteau, însă ea nici măcar nu băga de seamă neajunsul acesta. Cufărul îi fusese făcut și era gata de plecare. Clorine era la subsol, luându-și rămas-bun de la prietenele ei. Trebuia s-o anunțe pe Petite de îndată ce trăsura avea să sosească.

În cele din urmă, își făcu și mama ei apariția, iar Petite o salută făcând o mică reverență.

— Trebuie să vorbim, spuse Françoise, iar Petite îi oferî scaunul.

— Nu, stai tu aici, zise mama și se așeză pe marginea patului.

— Pețitoarea spune că faptul că ai o slujbă la curte o să-ți mărească șansele, dar ne-a avertizat să fii cu foarte mare băgare de seamă la bunul tău nume. Se știe că societatea de la curte e „libertină“.

Petite dădu din cap, înveselită de felul cum folosisese mama ei cuvântul „libertină“ într-o asemenea discuție.

— Aparența păcatului te poate distruge la fel de mult ca însuși

păcatul. Ai grijă să nu fii văzută niciodată singură cu un bărbat, căci asta o să-ți micșoreze șansele unei căsătorii.

— Da, mamă, zise Petite, ascunzându-și nerăbdarea.

Abia aștepta să-și ia zborul în lumea largă (și să scape de dădăceli).

— Dacă vreun bărbat încearcă să-ți impună voia lui – de exemplu să te sărute – trebuie să te opui din răspuseri și să-i tragi o palmă. Aceasta e purtarea potrivită pentru o femeie virtuoasă.

— Știu, mamă.

— În vara aceasta o să împlinești șaptesprezece ani și trebuie să te măriți cât mai iute cu puțință. Pentru că după optsprezece ani... Și Françoise își lăsă mâinile în jos a deznădejde, fără să-și continue vorba. Măcar încearcă să te faci plăcută. Să nu le spui bărbaților că știi să citești. Să mănânci cât poți de mult, pentru că ești prea slăbănoagă. Nu mai călări, dar, dacă ești nevoită, călărește ca o doamnă, pe un cal buiestraș, mai liniștit. N-o să ai prea mulți bani de economisit, dar pune deoparte orice bănuț pentru dotă. Marchizul și cu mine strângem și noi, cum face și fratele tău.

— Mulțumesc, zise Petite, în sufletul căreia era un vâlmășag de sentimente. De-acum, chiar avea să se despartă de ei, iar gândul ăsta o umplea în același timp de teamă și de bucurie.

Clorine își făcu apariția în cadrul ușii, cu părul făcut zuluși, lucru care nu-i stătea deloc în fire.

— Caleașca regală a venit, anunță ea. Își dăduse cu ceva roșu pe buze și își pătase astfel limba, iar când zâmbea ziceai că e un strigoi.

Petite și mama ei se ridicară în picioare.

— Eu nu mai cobor, zise Françoise, băgând mâna în buzunarul de la fustă, din care scoase un șirag de mărgelile pe care i le puse în mână lui Petite.

Mărgelile de lemn erau tocite de folosință.

— Rozariul tatei?

Care fusese atins de însăși Teresa de Avila.

— Să-ți îndrume Dumnezeu pașii, micuț, spuse Françoise plină de o duioșie neașteptată.

— Și ție, mamă, răspunse Petite, cu ochii înotând în lacrimi.

CAPITOLUL 14

— Domnișoara de la Vallière?

Un valet într-o livrea care nu se potrivea cu restul veșmintelor deschise ușa unei trăsurii vechi, ghintuite cu ținte poleite. Petite își puse mâna înmănușată într-a lui și urcă. Îi era greu să meargă cu cizma nouă de la piciorul stâng, căreia îi fusese înălțată talpa, și se simțea ciudat în rochia ei cea nouă, dintr-un brocart galben și greu, care fusese cândva a lui Marguerite.

Pe locul cel mai bun din trăsură, cel din mijloc de pe bancheta aflată cu fața la drum, se așezase deja o tânără elegantă.

— Bună dimineața, zise ea.

Avea niște ochi de un albastru uluitor, în care i se reflectau culorile opalescente ale capei, un veșmânt elegant, tivit din belșug cu dantelă de Venetia.

— Ei, dar mi-ai putea fi soră, adăugă tânăra zâmbind.

După accent, părea că venea din sud-vestul Franței, dar vorba îi era cultivată.

Petite înclină din cap, fâstâcită. Amândouă erau frumoase, ce-i drept, aveau părul blond și ochi albaștri, dar acolo se opreau asemănările dintre ele.

Cu toate că părea să fie doar cu câțiva ani mai mare decât ea – să fi avut nouăsprezece sau poate chiar douăzeci de ani, după cum i se păru lui Petite –, tânăra femeie avea un aer de lume.

— Bună ziua!

— Eu sunt marchiza de Rochechouart, dar prefer să mi se spună Athénaïs, se prezentă tânăra femeie, deschizând un evantai pictat. Avea mânuși de dantelă, brodate la încheietură cu fir de aur.

Trăsura porni, iar Petite aruncă o privire în urmă. Pentru o clipă, avu impresia că zărește chipul mamei sale la fereastră.

— Am fost numită după zeița fecioară, o lămuri Athénaïs, jucându-se cu o cruce incrustată cu perle care îi atârna de un lăntișor prins în

corsaj.

Tovarășa sa de călătorie avea pielea delicată, ca de alabastru. În comparație cu ea, Petite avea senzația că nu-i decât o biată țărăncuță.

— Domnișoara Louise de la Vallière, se prezentă și ea, bâlbâindu-se puțin. Dar mi se spune Petite, zise, adăugând prostește: deși nu sunt mică.

Poate că acum avea să fie și ea strigată pe numele de botez. Poate că de acum înainte avea să fie Louise.

— Ei bine, nici eu nu sunt chiar o zeiță, râse Athénaïs cu glas melodios. Ai o poziție la curte?

— O să fiu una dintre domnișoarele de onoare ale Doamnei, răspunse Petite, căreia nici măcar acum nu-i venea să creadă.

— Ah, Henriette, zise Athénaïs, înălțându-și sprâncenele frumos arcuite. O să ți se pară amuzantă, măcar.

— Și dumneavoastră faceți parte din suita Doamnei?

— Din păcate, nu. Eu fac parte de cel puțin șase luni din suita reginei.

— Atunci, înseamnă că-l vedeți des, zise Petite, înroșindu-se ca o școlăriță la mănăstire. Pe rege.

Și, zicând asta, trase adânc aer în piept și își îndreptă poziția, împreunându-și mâinile în poală.

— Pe vrăjitorul nostru?

Athénaïs avea dinți mici, drepti, albi ca mărgăritarele.

Vrăjitor? Da.

— Firește, deși aș zice că tu o să-l vezi de mult mai multe ori decât mine, pentru că îți petrece mai multă vreme în apartamentele Doamnei Henriette decât în cele ale soției sale.

Petite nu prea știa ce voia să zică Athénaïs cu asta, dar presupunea că nu se poate să fie lucrul la care făcea aluzie.

Vizitiul se opri să mai ia încă două femei – tot nou-venite la curte, ca și Petite – înainte să se îndrepte spre sud și să iasă din oraș. Petite era

încântată că se așezase la fereastră, în ciuda murdăriei. Tot ce vedea îi trezea curiozitatea: pelerinii care mergeau pe jos, asinii de povară, încărcăți cu saci și vreascuri, omul în picioarele goale care trăgea după el un măgar, o bătrână într-o litieră așezată pe un cal. La un moment dat, zări și patru căruțe cu coviltir și întoarse capul după ele, încercând să-și dea seama dacă nu cumva era șatra de ȝigani din copilăria ei (firește că nu era).

Trăsura se întunecă apoi, căci pătrunseseră într-o pădure deasă. Alei largi, dar întortocheate erau străjuite de stejari măreți, de fagi și de plop.

Vizitiul le strigă valeților să-și tragă săbiile.

— Poate o să avem parte de un pic de aventură, zise Athénaïs plină de voieșie, deși își strângea crucea în mână.

Se știa doar că pădurea și stâncăriile de pe lângă Fontainebleau erau un adevărat rai pentru tâlhari.

Una dintre fete își scoase rozariul și începu să se roage, dar abia trecuse de primele zece mărgel, că o duhoare îngrozitoare o sili să se oprească și să se țină de nas. În crengile unui stejar atârnavu leșurile a trei bărbați.

— În sfârșit, zise Athénaïs, tușind. De luni întregi îi vânează regele pe vagabonzii ăștia.

Petite nu deschise ochii până nu trecură mult de ei.

Încetul cu încetul, drumul începea să fie mai lin. Traversară un sat liniștit, pe o uliță lungă, străjuită de copaci, iar în cele din urmă ajunseră cu bine la o arcadă îmbrăcată în iederă care dădea în curtea exterioară a unui vechi castel de vânătoare.

Petite măsura din priviri curtea mare, pătrată, mărginită de pavilioane cu acoperișuri țuguiate, și fațadele lungi pe care se deschideau multe ferestre. Lipsa de uniformitate, iarba care crescuse printre dalele de piatră, măreția ornamentală, deși în ruină îi dădeau impresia de melancolie, de neglijență fără motiv. Petite știa că și în palatul acesta locuise o regină rea din familia Medici. În plus, cu doar patru ani în urmă, regina Christina a Suediei poruncise ca unul dintre valeții ei – amantul ei, dacă era să-i dea crezare lui Nicole – să fie înjunghiat și ucis. Se zicea că fantoma lui bântuie pe acolo, împreună cu cea a Diane de Poitiers și a Mariei Stuart, regina Scoției. Istoria castelului era lungă, tragică și foarte romantică.

Cine știe de unde, răzbăteau până la ele sunetul unei viori și glasul unei femei care cânta o arie.

— Bine ați venit în paradis, frumoase fecioare, zise Athénaïs când trăsură se opri, hurducându-se. Și fie ca să rămâneți fecioare, adăugă ea cu un zâmbet ironic, în vreme ce-și aranja gluga.

— Unde doarme regele? întrebă fata mai plinuță care stătea lângă Petite, după care începu să chicotească.

— De aici nu se vede dormitorul Maiestății Sale, răspunse Athénaïs. Dă înspre est, către grădini, însă pe partea asta se află cabinetul lui, arătă ea, prin grilajul din curtea interioară, către câteva ferestre.

Uluite, fetele își lungiră gâturile, ca să vadă mai bine.

Deodată, pe poartă intră în galop un cal cu valtrap albastru și auriu, se opri elegant lângă trăsură și se ridică în două picioare. Băiatul care călărea armăsarul cel negru își flutură spre ele pălăria cu pene.

— Lauzun, strigă Athénaïs, nu te mai da în spectacol! Nu ne impresionezi.

Zâmbetul ei însă spunea cu totul altceva.

Călărețul sări din șa, aruncând frâul unui paj care străbătuse în goană dalele de piatră.

— Călărește bine, zise Petite, pentru un băiețandru.

— Nu-i deloc un băiețandru, te asigur, răspunse Athénaïs.

În capul scărilor își făcuse acum apariția o femeie ce purta o mască și-și ținea o batistă la nas. Femeia privea în direcția lor.

— E ducesa de Navailles, supraveghetoarea novicelor. A venit să vă întâmpine.

Athénaïs își puse șalul de cașmir, în vreme ce un valet deschidea ușa trăsurii.

— Noi îi spunem doamna Temniceră, adăugă cu glas scăzut, ca s-o audă doar Petite. Ne vedem diseară?

Și, chiar înainte să se dea jos din trăsură, o sărută ușor pe obraz.

— O, da, răspunse ea cu căldură, mândră și încântată că-și făcuse o

asemenea cunoștință.

— Bine ați venit, le zise ducesa de Navailles, scoțându-și masca de catifea. Eu sunt supraveghetoarea voastră.

Le măsura din priviri pe cele trei nou-venite care stăteau în fața ei în curte. O fată scundă și dolofană, cu coșuri, una slabă, cu părul blond numai bucle, și o brunetă zdravănă. Oare cât aveau să reziste la curte? Cât avea să treacă până când vreun părinte protector să le cheme înapoi acasă, speriat de moarte? Cât avea să treacă până când una dintre ele avea să „dispară” în mod misterios, timp de șase luni?

Ducesa de Navailles avea treizeci și cinci de ani și părul îi albise deja, în mare parte din cauza responsabilității pe care o purta pe umeri. Era supraveghetoarea domnișoarelor de companie, iar slujba ei era să apere castitatea celor treizeci și două de tinere: unsprezece aflate în serviciul reginei mamă, douăsprezece servind-o pe regină, iar nouă în serviciul lui Henriette, proaspăta soție a fratelui regelui. Și nu era deloc o treabă ușoară. Majoritatea fetelor de-abia ieșiseră de sub aripa protectoare a unui cămin sau a unei mănăstiri, iar vorbele dulci și parfumurile îmbătătoare ale curtezanilor chipeși și atât de șarmanți puteau, cu adevărat, să le sucească ușor mințile.

Și nu-i era deloc de mare ajutor faptul că Doamna Henriette nu avea decât șaisprezece ani, că era o tânără nechibzuită, cu părul roșu ca focul și cu o imaginație absolut imprevizibilă. Toată curtea știa deja că soțul ei era gelos, și nu atât pentru că soția lui, care n-avea în cap decât flirturi, semăna cu generozitate zâmbete printre tinerii viguroși, ci pentru că acești tineri viguroși o preferau pe soția sa, nu pe el.

Nici faptul că regele era de o frumusețe extraordinar de virilă și, pe cât părea, nu-și găsea astâmpăr. Nu trecuse nici măcar un an de când se însurase, dar Maiestatea Sa dădea deja semne că se cam săturase de habotnica lui soție spaniolă.

Ce-i drept, nici nu putea să fie condangat pentru asta, îi trecu prin minte ducesei de Navailles un gând lipsit de loialitate. La urma urmelor, regina era însărcinată și era necesar să se înfrâneze de la îndatoririle conjugale ale cuplului regal, care se petreceau de două ori pe săptămână; dar nu era numai atât. Măcar de-ar fi învățat și ea câteva cuvinte în franceză! De n-ar mânca atâta usturoi și nu și-ar petrece toată vremea cufundată în rugăciuni. De n-ar fi fost atât de durdulie și – da, ducesa de Navailles era nevoită să recunoască – un pic cam sărăcuț cu duhul.

Ei bine, așa era cu căsătoriile între capetele încoronate. În curând, nu era nici o îndoială, regele avea să-i acorde cine știe cărei frumoase titlul de favorită și totul avea să fie bine – mă rog, cu condiția ca frumoasa respectivă să nu fie una dintre fetele sale... sau, și mai rău, soția fratelui său.

— Urmați-mă!

Ducesa de Navailles le conduse pe noile sale subalterne spre o intrare aflată în dreapta porții interioare, apoi pe o scară în spirală care dădea într-o galerie boltită, în capătul căreia se înșirau mese și bănci de lemn. Dalele de piatră de pe jos erau lipicioase, muștele roiau peste tot și mirosea înțepător a carne de oaie și a ceapă.

Un lacheu se apropie grăbit, aducând un scaun. Ducesa de Navailles se așează și li se adresează fetelor, în vreme ce-și făcea vânt cu evantaiul:

— Aceasta este sala comună, unde veți lua masa și, mai important încă, unde veți primi instrucțiuni care vor fi valabile tot timpul cât veți rămâne la curte.

Apoi făcu o pauză, scrutându-le aspru. Avea să dureze ceva vreme până le va învăța pe fete cum să-și facă toaleta, cum să-și poarte evantaiul în mers, cum să facă reverențe și plecăciuni. Cu precizia unui sergent militar, avea să le ceară să exerseze mișcările de bază: înclinarea din mers, plecăciunea scurtă, plecăciunea ușoară, plecăciunea de încuviințare, reverența politicoasă, reverența totală, precum și îngenuncherea ceremonioasă și plecăciunile servile. Căci trebuiau să fie pline de devoțiune și de supunere până în vârful unghiilor!

— Camerele voastre sunt la caturile de sus. O să vă treziți în zori, intonă ea, în vreme ce pe lângă ele se perindau servitorii care cărau cuferele. La trezire, camerista vă va spune „Jesus“, iar voi veți răspunde „Deo gratias“. O să vă ridicați de îndată din pat, fără să leneviți, veți cădea în genunchi și veți spune o rugăciune.

Fetele dădură din cap.

— Va trebui să vă schimbați hainele în fiecare zi.

Avea să le vorbească peste câteva zile despre amănuntele ce țineau de curățenia personală. Nu era sănătos să se bage în apă cu totul, dar asta nu însemna că anumite părți ale corpului nu trebuiau spălate, cu excepția feței, desigur, căci era dovedit că așa apar ridurile.

Ducesa își tamponă ușor gâtul cu batista dintr-o țesătură fină, uitându-se să nu fie vreo urmă de murdărie. Se temea că aveau să aibă parte de o vară fierbinte. Oare cum avea să reușească să le impună fetelor regula de a ține obloanele închise?

— O fereastră lăsată deschisă noaptea va fi considerată o încălcare zdravănă. La trei încălcări ale regulamentului, veți fi nevoite să părăsiți curtea regală.

Fetele începură să murmure.

Bine. Însemna că sunt atente.

— Trebuie să vă păstrați camerele curate și fără purici. Vi se vor aduce frunze de arin, ca să le presărați pe jos. Dacă frunzele nu sunt de ajuns, veți ține aprinsă noaptea o lumânare pusă pe un tăietor de pâine uns cu clei.

N-avea să le țină deocamdată lecția despre șobolani. O să vină și asta, mai încolo.

— În fiecare dimineață, la șase, veți găsi aici ciocolată caldă și chifle. Programul zilei va fi afișat pe ușă, adăugă, ridicând o bucată de hârtie, ca să poată vedea cum arată. Un singur lucru va rămâne neschimbat: în fiecare dimineață, la ora zece, va trebui să fiți la liturghie, când merge și regele.

— Hâc! nu-și putu opri un sughiț fata cea brunetă, care își acoperi înnebunită gura cu amândouă mâinile.

Ducesa oftă. Fata asta n-avea să reziste nici o lună; ar trebui să înceapă deja să caute o înlocuitoare.

— Cuferele v-au fost duse în camerele voastre, unde veți putea să vă îmbroșăți. La capătul fiecărui culoar și în curte veți găsi toaletele. La ora șase, ne întâlnim din nou aici, ca să vă prezint suitelor în care veți intra. În seara asta se dă un spectacol în aer liber, așa că nu uitați să vă luați o pelerină!

Un paj îi arătă lui Petite o cameră la mansardă, cu ferestrele spre est, unde Clorine își făcea deja de lucru cu încuietoarea și cu cheia, ca să se asigure că le poate folosi.

— Știi cine era cea care stătea în fața ta în trăsură? o întreabă Clorine, care trăgea de o curea de piele ca să deschidă capacul cufărului.

Tavanul era atât de jos, că era nevoită să se aplece.

— Domnișoara marchiză de Nu-știu-cum, răspunse Petite, cu ochii fixați în tavan. Într-un colț se întindea o pânză de păianjen. Camera era destul de aproape de o toaletă, dar, prin urmare, avea și un ușor iz.

— Își spune Athénaïs, după numele zeiței, explică Petite și zâmbi, amintindu-și că Athénaïs îi spusese sora ei.

— Nu cumva marchiza de Rochechouart?

— Da, chiar așa, spuse Petite, care acum pipăia păturile, căpătâiul și perna, ca să vadă dacă nu sunt jilave.

Se aplecă apoi să se uite sub pat, să nu fie cine știe ce lighioane pe-acolo.

— Ți-a spus cumva că este o Mortemart – din Poitou?

— Serios? se ridică Petite, uimită.

Tatăl ei vorbea uneori despre familia Mortemart. Erau nobili de viță veche și, de generații întregi, aveau poziții importante la curte. De fiecare dată când un Mortemart trecuse prin Amboise, tatăl ei pregătise o primire demnă de un rege.

— E o familie nobilă dintre cele mai alese, continuă Clorine, scuturând o fustă albastru-închis, din brocart – tot una dintre hainele la care renunțase prințesa Marguerite. Unii zic că ar fi mai sus chiar și decât regele.

— Nu-i de mirare că-i așa de drăguță, remarcă Petite.

Ferestruica ei dădea spre un șanț cu apă pe marginile căruia se strânsese o spumă murdară. Ceva mai departe, întrezărea straturi de flori, grădini crescute cam prea mult și o grotă acoperită cu mușchi. Câțiva grăjdari se strânseseră la umbra unui pâlț de copaci; unul dintre ei ținea de frâu un cal buiestraș cenușiu, cu o coamă cam ciufulită. Petite se întreba unde sunt grajdurile – nu prea departe, dacă se lua după miros. Se întreba, de asemenea, dacă lui Athénaïs îi plăcea să călărească.

La ora șase, Petite și celelalte două fete nou-venite așteptau în sala comună, așa cum li se poruncise. Ducesa de Navailles își făcu apariția,

urmată de un valet și de doi paji; unul îi ducea trena, iar celălalt îi făcea vânt cu un mănunchi de pene de struț.

— Sunteți gata, fetelor? le întrebă, după ce le arătă rapid cum trebuie să facă o reverență cu o supunere plină de conștiinciozitate.

Pe urmă îi spuse valetului să o ducă pe fata plinuță în apartamentele reginei, iar pe brunetă în suite reginei mamă. Pe Petite însă o lăsă la urmă.

— O să te duc chiar eu la Madame Henriette, zise ducesa, aruncând o privire spre corsajul lui Petite. Nu-ți stă bine, zise ea încruntată.

— Mi-a fost făcută cadou, explică fata.

Rochia, dintr-un brocat foarte greu, de iarnă, era singura pe care o avea potrivită pentru seară; era împodobită cu trandafirași făcuți din panglici și avea mâneci lungi, care aveau și ele, în partea de jos, aceiași trandafirași. Murea de cald în ea.

— Corsetul trebuie să fie strâns mai bine, zise ducesa, desfăcându-i un pic buclele lui Petite, ca să-i atârne pe umeri. Doamna Henriette insistă ca doamnele din suita ei trebuie să fie „la modă“, cum zic tinerii. Doamna Henriette are o sensibilitate creativă, un dezechilibru al bilei galbene care va trebui să fie repede corectat prin maternitate. Slujba ta va fi să-i faci pe plac, dar să exerciți, în același timp, o influență liniștitoare. Unul dintre motivele pentru care regina mamă, în marea ei înțelepciune, a acceptat să ocupe această poziție a fost faptul că ai reputația de a fi virtuoasă.

Petite era tare uimită până și de faptul că avea o reputație.

Ducesa zâmbi, dar deloc blând:

— Copilă, să nu uiți niciodată că, la curte, tot ce faci, tot ce spui este observat și înregistrat, zise ea, lovindu-și ușor capul cu mâna. Aici.

— Da, doamnă ducesă, zise Petite.

Apoi o urmă pe supraveghetoare printr-un culoar întunecat ce dădea într-o galerie care, la rândul ei, se deschidea într-o altă curte. Străbătură curtea și urcară o scară largă, aflată în celălalt capăt al curții, iar când își terminară urcușul, se pomeniră într-o anticameră elegantă, bogat decorată cu tapiserii și picturi.

— Suntem așteptate, îi informă ducesa pe cei doi soldați de gardă,

care deschiseră de îndată uşile.

Încăperea era de o opulență orientală; orice suprafață liberă era împodobită, iar pe pereți era plin de tablouri cu artă păgână obscură, inspirată de vremurile păgâne: Venus stând întinsă goală, răpirea Europei. Aerul era înmiresmat cu aroma dulce de rozmarin a apei de Ungaria. În zonele mai întunecate se întrezăreau siluetele unor servitori în livrele roșii, ca niște santinele. În mijlocul încăperii, cu spatele la ele, se afla prințesa. Părul ei roșu era strâns într-un coc, lăsându-i liber gâtul lung, și era împodobit cu panglici de un verde pal, care se potriveau cu rochia.

— Știți să cântați vreo pavană din Aisne? se adresă ea celor patru muzicanți care stăteau în picioare în balconul de deasupra.

Oamenii își ridicară instrumentele – două viori, o teorbă și o violă.

— Puțin mai repede, ceru ea, făcând o mișcare circulară cu mâna. Așa, zise, făcând o glisadă plină de grație spre stânga, apoi spre dreapta. Îți place, Mimi? își întrebă drăgălaș cockerul spaniel pe care îl ținea în brațe ca pe un bebeluș. Ah! exclamă apoi, căci le văzuse în sfârșit pe cele două vizitatoare.

— Alteța Voastră, zise ducesa de Navailles, făcând o plecăciune.

— Alteța Voastră, repetă și Petite, chinuindu-se să facă reverența pe care abia o învățase.

— Vă aduc încă o domnișoară de onoare, anunță ducesa. Domnișoara Louise-Françoise La Baume Le Blanc de la Vallière, o prezentă ea dintr-o suflare.

Petite își lăsă ochii în jos. Întelegea prea bine că ducesa o prezentase cu numele ei complet, ca să compenseze faptul că nu era o nobilă de viță prea veche, ci doar de câteva sute de ani și, fără îndoială, rădăcinile familiei sale nu ajungeau până în vremea cruciadelor.

Muzicienii sfârșiseră pavana și, fără nici o pauză, o luară de la capăt. Prințesa fredonă o vreme melodia, după care deschise ochii. Câteva șuvițe cârlionțate, strălucitoare, care îi acopereau fruntea îi dădeau un aer ostenit, absolut adorabil.

— Scuzați-mă dacă nu par foarte atentă. Îmi place la nebunie cântecul acesta, iar muzicanții regelui sunt cei mai buni din lume. De la Vallière ați spus? Unde se află?

— În apropiere de Reugny, Alteță, răspunse ducesa. Este un orășel în sud, nu prea departe de Amboise. Tatăl domnișoarei de la Vallière a fost guvernatorul castelului de acolo.

— La Vallière e un ducat? întrebă prințesa, ținând ritmul muzicii cu o mână, la care câțelul din brațele ei se uita cu atenție.

— Nu, Doamnă.

Prințesa puse câțelul pe o pernă cu ciucuri, scuturând din cap.

— Atunci, e marchizat? întrebă ea în vreme ce se ridica la loc, îndreptându-și pe deplin atenția spre discuția pe care o purta.

— Nu încă, zise ducesa agitată, studiind hârtiile pe care le ținea în mână. A fost cerută această onoare, dar încă nu au fost eliberate scrisorile cu patentul regal. Unul dintre strămoșii domnișoarei de la Vallière a luptat împreună cu Ioana d'Arc.

— Și unul dintre strămoși mei a condangat-o la moarte, râse prințesa, jucându-se cu o buclă de păr care-i cădea pe umeri.

— Alteță, continuă ducesa de Navailles, cu un glas care-i trăda stânjeneala, prințesa Marguerite d'Orléans, viitoarea mare ducesă de Toscana, a recomandat-o cu căldură pe domnișoara de la Vallière, care a fost în serviciul ei timp de... și făcu o pauză, ca să verifice în hârtiile ei... timp de șase ani.

— Verișoara mea Marguerite? zise Henriette, atingând cu mâna alunița falsă, în formă de inimă, pe care și-o lipise pe bărbie. E mare băiețoaică, nu crezi? i se adresă lui Petite, cu o privire malițioasă.

— Este o prințesă plină de viață, Maiestate.

Henriette începu să râdă.

— Unii m-ar putea descrie la fel și pe mine, așa că poate o să ne înțelegem. Apropie-te!

Petite se apropie intimidată, ridicându-și fustele.

— Șchiopătezi ușor, din câte văd.

Petite se simți stânjenită. Își schimbase ghetetele cele noi, care îi corectau mersul, cu pantofi de seară.

— De la un accident la călărie, Alteță, explică ducesa de Navailles.

— Dar călărești, domnișoară?

— O, da, Alteță.

— Din câte am înțeles, este o călăreață foarte bună, adăugă ducesa.

— Bine, pentru că regele insistă să ieșim mereu cu el la plimbări călare, zise Henriette, cu o strâmbătură cam șireată.

— Domnișoara de la Vallière lucrează foarte bine cu acul, continuă ducesa de Navaille să citească din documentele ei, este o perfectă soprană de coloratură și citește foarte bine, în franceză, evident, dar și în latină și în... greacă?

Petite încuviință cu o mișcare a capului.

— Dar în greacă numai puțin. Acum învăț.

— Cum? NU știi spaniolă sau italiană? Henriette își puse mâinile în solduri, prefăcându-se în glumă că e îngrozită. Dansezi, domnișoară de la Vallière?

— Îmi place foarte mult să dansez, mărturisi Petite.

— Arată-ne, zise Henriette, chemând pentru asta încă două doamne tinere, una cu o perucă pudrată, iar alta cu zuluflii prinși cu funde (Petite bănuia că sunt celelalte domnișoare de onoare). Apoi, prințesa ridică mâna spre muzicieni: O gigă – numai prima mișcare.

Giga – un dans vesel, cu pași repezi și sălțați – se număra printre preferatele lui Petite. Se concentră să compenseze faptul că avea un picior mai scurt și făcu patru pas de bourrée, încheind cu un contratimp de gavotă.

— Foarte frumos, o lăudă prințesa. Nu credeți?

Fetele – care se prezentaseră drept Yeyette și Claude-Marie – încuviințară cam bosumflate.

— Domnișoară, află că Maiestatea Sa mi-a încredințat sarcina de a organiza distracțiile curții în vara aceasta, iar eu am nevoie de fete care să danseze bine. Și, dacă tot am ajuns la asta, doamnă de Navailles, n-ar trebui să-mi mai fie dată încă o domnișoară de onoare?

Ducesa se pregătea să răspundă, dar fu nevoită să se întrerupă când pajii deschiseră ușile duble, iar un majordom îl anunță pe Domnul, fratele regelui. Toți cei din încăpere făcură o reverență la intrarea

acestui.

Petite îl văzuse pe Domnul Philippe la petrecerea aceea dezastruoasă de la Blois, în urmă cu doi ani. Și-l amintea, un bărbat scund, chiar și încălțat cu pantofii lui înalți cu tocuri roșii. Acum, lângă soția lui, care îl depășea cu un cap, omul părea și mai scund. Era îmbrăcat într-o vestă galbenă, strânsă pe corp, cu pieptul auriu și plină de panglici, iar pliseurile lungi de dantelă ale pantalonilor bufanți îi ajungeau până la genunchi.

— Ce ai pe bărbie, draga mea? i se adresă el soției sale, ținând mâna înmănușată pe garda unei săbii incrustate cu aur.

Purta o perucă după moda cea nouă, naturală, iar pe cap avea o pălărie roșie în trei colțuri, cu pene albe. Nu era un bărbat prea chipeș, dar compensa acest lucru prin veșmintele pe care le purta.

— O musculiță, dragul meu, își lămură Henriette soțul, ducându-și mâna la alunița falsă. Sunt la modă la Londra.

— Și ea e noua ta domnișoară de onoare? se interesă prințul, întorcându-se spre Petite.

Între timp, se lăsase seara, iar servitorii începuseră să aprindă lumânările.

— Da, Alteța Voastră, răspunse ducesa. Domnișoara Louise-Françoise La Baume Le Blanc de la Vallière.

Petite făcu o plecăciune grațioasă, sprijinindu-se puternic pe degetele de la picioare. Sub rochie, genunchii îndoiți îi tremurau, iar ea spera să nu-și dea nimeni seama de asta.

— Nu ar trebui să am patru domnișoare de onoare? își întrebă soțul Henriette, în vreme ce-și lua în brațe cățelușul ca să-l mângâie.

— Ba da, Alteța Voastră, răspunse ducesa de Navailles, cu glasul acoperit însă de sunetul trompetelor care se auzeau de afară, și se apucă iar să scotocească prin hârțiile ei. Peste o săptămână sau două va veni încă o domnișoară.

— Nu trebuie să-l lăsăm pe fratele meu să aștepte, zise Philippe, care părea că abia așteaptă să iasă.

— Domnișoara de Montalais, citi numele ducesa de Navailles, pe când Philippe își conducea soția spre ușă.

Nicole! Petite își înăbuși cu greu un strigăt de surpriză.

— Ia asta, i se adresă tânăra cu perucă, punându-i în brațe pelerina de blană a lui Henriette.

Amețită, Petite urmă suita cuplului regal, ieșind pe ușile duble și străbătând mai multe încăperi până să ajungă, în cele din urmă, într-o curte ovală, neluminată. Henriette, îngrijorată de mizeriile lăsate de cai pe dalele de piatră, ceru să i se aducă două litiere. Una dintre ele nu era destul de bogat împodobită pentru Domnul, așa că cerură să li se aducă o a treia. După ce perechea se instalează, purtătorii zdraveni o luară la fugă prin curte, către un portal boltit, aflat sub o scară monumentală de piatră. Petite era nevoită să alerge ca să țină pasul, urmând alaiul printr-o cameră de gardă și câteva cabinete, până când se opriră brusc în fața unei colonade lungi, care se deschidea spre o terasă.

Afară, curtenii în veșminte care mai de care mai fistichii și mai elegante se plimbau la lumina torțelor. O balustradă joasă îi despărțea de un ochi de apă întunecat, pe care se reflectau luminile. Într-o parte, fuseseră puse niște scaune în fața unei platforme înălțate, chiar lângă marginea apei – pentru un spectacol de teatru, ghici Petite, dacă se uita la recuzita de acolo. În jurul platformei ardeau lumânări.

— Trebuia să ne facem intrarea din capul scărilor, zise Domnul iritat, aranjându-și pălăria în așa fel încât penele să nu-i intre în ochi.

Un paj fu trimis să aducă degrabă muzicanții, care apărură în scurt timp, târându-și instrumentele după ei. Se aliniară pe două rânduri și, la un semnal, fu anunțată intrarea cuplului. Mulțimea se dădu în lături, făcând loc, iar curtenii începură să facă plecăciuni, în vreme ce Domnul și Doamna se îndreptau spre marginea apei.

— O să pun pelerina Doamnei lângă scaunul său, explică Yeyette, luând blana din mâinile lui Petite.

— Ne întâlnim la scări după sosirea regelui și a reginei, aruncă Marie-Claude peste umăr înainte să se facă nevăzută în mulțime.

Pentru prima oară în acea zi, Petite rămase singură, pierdută în mulțimea care se îmbulzea. Se îndreptă spre apă, unde trei gondole împodobite și un șlep poleit erau manevrate de barcaii înveșmântați în mătase roșie și albastră. Aerul era înmiresmat de parfumul răspândit din vasele de mangal.

Muzicanții începură să cânte un menuet – dar oare de unde? Muzica

se auzea slab, parcă de la o oarecare depărtare. Petite nu cunoștea piesa, însă era minunată, umplând aerul cu o dulceață aproape mistică. Abia după câteva clipe zări luminile unui vas ce luneca încet pe apă. Se simțea răpită de atâta frumusețe, ca sub o vrajă.

— Iar joacă cei de la Comedia Franceză? auzi ea deodată o voce în spatele său. Regina n-o să fie încântată.

Petite se întoarse și o zări pe Athénaïs, eleganta marchiză de Rochecouart, care stătuse în fața ei în timpul călătoriei de la Paris. Fata îi zâmbi, ușurată că vede o figură cunoscută, dar simți de îndată că se înroșește (căci cunoștea acum poziția înaltă a lui Athénaïs).

— Bine măcar că-l fac pe rege să râdă, spuse un omuleț destul de urât, mai scund cu cel puțin un cap decât Athénaïs.

Din felul cum era îmbrăcat, Petite își dădu seama că era bărbatul pe care-l văzuse mai devreme pe cal, cel pe care îl luase drept un puștan.

— I-ar prinde bine un pic de veselie, continuă el, țopăind ca să vadă ceva peste capetele curtenilor. Oare unde e?

— Regina a insistat să aibă două ore de rugăciune în după-amiaza asta, așa că ajung mai târziu.

Corsajul conic al lui Athénaïs avea un decolteu tare îndrăzneț.

— Ei, uitate-o pe sora mea! zise ea, recunoscând-o pe Petite. Uite, Lauzun, continuă, punându-și mâna înmănușată pe brațul lui Petite. Nu-i așa că semănăm? îl întrebă, lipindu-și obrazul de al fetei.

Omulețul făcu o strâmbătură sceptică, iar fruntea i se încreți ca și cum ar fi fost un câmp proaspăt arat. O măsură pe Petite, după care scoase un sunet ce semăna tare bine cu răgetul unui măgar.

— Oprește-te, Lauzun! O s-o sperii pe fată. Hai, zi, nu ți se pare că arătăm ca două surori?

— Ei bine, da, poate, cu excepția... și se opri, dar privirea i se îndreptă îndrăzneț spre pieptul lui Athénaïs, care izbucni în râs.

— Domnișoară de la Vallière, vi-l prezint pe Clovnia Sa, domnul Lauzun, nebunul regelui... și nebunia mea.

— Plăcerea este a mea, spuse Petite, cu o reverență.

Era cel mai scund bărbat pe care îl văzuse vreodată, înalt cât o sabie.

— Domnișoara de la Vallière are norocul de a fi în slujba Doamnei, zise Athénaïs, care e ceva mai plină de viață decât...

Dar vorba îi fu întreruptă de sunetul puternic al trompetelor.

— Ura! Se pare că au sosit, în sfârșit, și Maiestățile Lor, zise Lauzun și se făcu nevăzut în mulțime.

În vreme ce regele, regina și regina mamă coborau scările, toată adunarea se cufundă în reverențe, una, și încă una, iar apoi încă una, de parcă toți curtenii alcătuiau o imensă floare exotică, aplecându-se în bătaia vântului.

Petite își pierduse răsuflarea, fără să-și poată dezlipi ochii de la rege, care se apropia, urmat la câțiva pași în spate, de regină și de regina mamă. Purta pantaloni bufanți până sub genunchi, împodobiți peste tot cu panglici viu colorate. Era chiar mai chipeș decât și-l amintea. Mergea cu măreția cuvenită unui rege, dar ceva din expresia lui – o căutătură oarecum timidă, într-o parte – îi amintea de tânărul fermier pe care îl întâlnise în acea zi pe pajiște: un bărbat blând, care știa să se poarte cu caii.

Cele două regine, care erau mătușă și nepoată de sânge, semănau foarte mult. Regina, îmbrăcată în mătase neagră, sobră, o urma umilă pe preaputernica ei mătușă, fără să ridice ochii din pământ.

— Îi e frică de noi, șopti Athénaïs. Biata de ea!

— Poartă doliu?

— Îi place să se îmbrace ca o călugăriță, răspunse Athénaïs, dându-și ochii peste cap. Mai ales acum, că în sfârșit a fost făcută.

A, își zise Petite, prin urmare zvonurile erau adevărate: regina era însărcinată. Deodată, tresări, căci zărise un chip mititel ce se ițea de sub trena reginei.

— E José, o lămuri noua ei cunoștință, piticul favorit al Maiestății Sale – nebunul ei. E absolut inofensiv, dar ai grijă cu blondul acela, adăugă Athénaïs și își scoase mănua, ridicându-și degetul arătător, care era înfășurat în ghips: Fiara aia mică mușcă.

La malul apei, regele își scoase pălăria cu pene și se înclină în fața soției fratelui său.

— Doamnă, îl auzi Petite, dorința mea este ca distracția din seara

aceasta să vă fie pe plac.

— Maiestatea Voastră, răspunse Henriette, făcând o reverență plină de grație – tot ceea ce faceți ne încântă.

Athénaïs schimbă o privire cu Petite.

— Ce ți-am spus eu? șopti ea discret pe sub evantai.

CAPITOLUL 15

Prima mea dimineată la curte, gândi Petite, care se trezise înainte de răsăritul soarelui. Prima mea rugăciune de dimineată, primul meu mic dejun (o chiflă, carne uscată de vânat și un castron cu lapte de vacă). Prima mea crampă de nervi, când se grăbea să ajungă la Doamna înainte de ora opt.

În anticamera ce ducea spre dormitorul Doamnei Henriette, Petite întâlni o mulțime de însoțitoare.

— Domnul Philippe tocmai a plecat să asiste la trezirea regelui, o informă Claude-Marie, cu un zâmbet condescendent.

Zulufii din jurul chipului îi erau prinși cu panglici în dungi albe și albastre, care se asortau cu rochia.

Petite o plăcea pe această fată puțin mai mult decât pe prima domnișoară de onoare, Yeyette, care avea o privire tare calculată.

Bărbați cu peruci și femei în mățasuri strălucitoare discutau în liniște, aruncând din când în când câte o privire spre ușile albe cu ornamente aurii.

Petite rămase în picioare lângă Marie-Claude, întrebându-se ce urma să se întâmple. Bărbații se întorseseră spre ea și începuseră să o măsoare din priviri, ca și cum ar fi vrut s-o cântărească. Petite își întoarse privirea, însă tavanul și pereții erau pictați cu imagini erotice.

Un băiat în livrea își croia drum prin mulțime, urmat de un ofițer care căra un braț de lemn. Un valet le deschise una dintre ușile duble, apoi o închise de îndată. Dar imediat după aceea o deschise iar, ca să iasă alți doi băieți; unul ducea patul de campanie al unei servitoare, iar celălalt, o lampă de noapte.

Yeyette își făcu apariția în ușă, cu o bonetă cu volane peste perucă.

— Aduceți micul dejun pentru Doamna, îi porunci ea unui valet.

— Acesta e semnalul că Doamna Henriette s-a trezit, spuse încetișor Marie-Claude. Acum putem să intrăm.

Petite o urmă, împreună cu mulți alții, într-o încăpere mare. De patul imens cu baldachin atârnav draperii bogat împodobite. Prințesa stătea

în șezut în pat, cu o bonetă de noapte cu volane pe cap. O doică se aplecă și o sărută, spunând:

— Bună dimineța, copila mea!

Henriette mormăi și ea „Neața!“ și-și ridică mâinile. Yeyette îi turnă vin pe ele, după ce mai întâi așezase pe pat un lighenaș. Apoi fu urmată de un șambelan, care aducea un vas cu apă sfințită. Henriette își înmuie degetul în el și își făcu semnul crucii. Șambelanul începu apoi să citească dintr-o carte de rugăciuni, iar Henriette îi repeta cuvintele, cu ochii închiși. Pe urmă își făcu apariția o coafeză, care aducea două pălării. Prințesa se încruntă gânditoare la ele, după care o arătă pe cea tivită cu o panglică lată, de un verde ca pădurea. Apoi își lăsa picioarele să atârne peste marginea patului.

— Dă-i papucii, îi zise printre dinți Claude-Marie lui Petite.

Fata luă papucii de mătase brodată care se aflau lângă pat și îi întinse prințesei.

— Alteța Voastră, spuse ea, făcând o plecăciune.

Atunci observă că draperiile aurite ale patului erau murdare, apropiindu-se mai degrabă de culoarea aramei.

— Mi i-ai dat inversați, chicoti Henriette.

Petite se înroși, îndepărtându-se de șambelan, care îi înmâna prințesei o rochie de casă. Ea și-o puse, își făcu din nou cruce cu degetele înmuiate în apă sfințită, după care se așeză în jilțul cu brațe aflat în mijlocul încăperii. Șambelanul îi scoase boneta de noapte și i-o dădu uneia dintre cameristele care se ocupau de garderobă.

— Ține-i oglinda, îi șopti Yeyette lui Petite, dându-i o oglindă.

Cadrul oglinzii era placat cu argint, însă era cenușiu ca plumbul, căci avea mare nevoie de lustruire. Petite rămase în picioare în fața prințesei, la câțiva pași de ea, cu oglinda înălțată.

— Mai aproape, zise Henriette, iar ea făcu un pas înainte. Nu te mușc, adăugă prințesa, râzând.

Celelalte două domnișoare de onoare veniră și ele lângă Petite, purtând lumânări aprinse, în sfeșnice de argint.

— Sunt gata, îi zise prințesa valetului, în vreme ce coafeza îi pieptăna

buclele frizate.

Un bărbat în livrea îi repetă aceste cuvinte ușierului, după care intrară doi dintre bărbații care așteptaseră până atunci în anticameră: un doctor și un chirurg.

După ce părul prințesei fu coafat, ea îi spuse blând lui Petite să lase oglinda jos. După ce doctorul și chirurgul se declarară mulțumiți de starea ei de sănătate, una dintre cameristele care se ocupau cu garderoba îi arătă un corset brodat și două fuste. Prințesa alegea una de mătase galbenă, iar o altă cameristă îi întinse ciorapii și jartierele, pe care prințesa și le prinse singură, cu îndemănare. După care, camerista îngenunche să-i pună pantofii, împodobiți cu o cataramă de aur.

— Acum, micul dejun, spuse prințesa, în vreme ce un paj îi lua papucii.

Yeyette se duse la ușă și-l întrebă pe paznic dacă sosiseră deja cei însărcinați cu mâncarea și băutura. Acesta deschise ușa și lăsa să intre patru bărbați: doi aduceau un serviciu de porțelan, unul, o masă pliantă, iar al patrulea, fețele de masă. Masa fu astfel pusă și într-o cupă fu vărsat vin dintr-o carafă. Unul dintre cei patru făcu un pas înainte și gustă vinul din cupă, dădu din cap aprobator și abia apoi i-l dădu prințesei, care îl bău pe tot, însetată.

— Acru, zise ea, făcând o strâmbătură jucăușă, care îi smulse un zâmbet lui Petite, ca și celorlalți, de altfel.

Prințesa era atât de încântătoare!

Apoi, Henriette își dădu singură jos rochia de casă. Cămașa de noapte era albă, brodată pe margini și, deși avea câteva petice, era foarte drăguță. Își scoase de la gât o cruce cu rubine agățată de o panglică și i-o dădu primului valet, care o puse într-un săculeț de catifea.

— Ține de capătul ăsta, șopti Claude-Marie, întinzându-i lui Petite un colț al rochiei de casă a prințesei, și amândouă ridicară veșmântul, pentru ca prințesa să aibă parte de un pic de intimitate.

Una dintre cameristele responsabile cu garderoba o ajută pe prințesă să-și scoată cămașa de noapte, ținând-o de mâneca dreaptă, în vreme ce Yeyette o ținea de cea stângă, după care i-o dădu celeilalte cameriste. A treia cameristă veni în față, aducând o cămașă, corsetul brodat, două jupoane și fusta cea galbenă. Petite își feri ochii de la trupul prințesei goale (care era roșcată peste tot), dar în același timp încerca să-și întipărească în minte ceea ce se petrecea acolo și care era

treaba fiecăruia.

Apăru apoi încă o cameristă, care aducea un platou cu coliere de perle și cercei. Prințesa își alege șiragul dorit, și camerista îl puse la gâtul ei subțire. Apoi Henriette își puse singură cerceii. Unul dintre valeții însărcinați cu garderoba îi aduse trei batiste de dantelă pe o tavă poleită cu argint și încă o tavă pe care se aflau mănuși și evantaie.

— Cum arăt? întrebă prințesa, aranjându-și șalul din păr de cămilă și gluga potrivită.

— Minunat, răspunseră fetele în cor.

Henriette așteptă ca un valet să pună două perne pe jos, lângă pat. Apoi valetul se ridică, iar ea și șambelanul îngenuncheară pentru rugăciune.

— Quaesumus, omnipotens Deus, intonară cu toții, în vreme ce ea își făcea cruce cu apa sfințită.

După aceasta, prințesa bătu din palme.

— Acum, la liturghie, bunele mele doamne!

Într-o galerie lungă, alaiul prințesei se alătură mulțimii enorme de curteni adunați. Două gărzi stăteau în fața ușilor duble.

— E cabinetul regelui, îi explică Marie-Claude lui Petite.

Ea și celelalte două domnișoare de onoare stăteau în spatele prințesei, care vorbea cu trei femei – două ducese (dacă era să-și dea seama după lungimea trenelor lor) și Athénaïs, care îi atrase privirea lui Petite.

La deschiderea ușilor, mulțimea fu străbătută de un murmur. Toți făcură o reverență adâncă în momentul când își făcu apariția regele, urmat de o mulțime de bărbați: fratele său, miniștri de stat, prinți de sânge, ambasadori străini, valeți. Petite aproape că nu vedea pe nimeni; nu avea ochi decât pentru rege. El scruta din ochi mulțimea, iar gărzile îi deschideau drumul. Un bărbat ieși în față și-i puse regelui o hârtie în mână, iar unul dintre secretari i-o luă. Fu urmat de alt bărbat, care făcu o plecăciune și-i adresă câteva cuvinte. Regele încuviință din cap, aruncându-i o privire secretarului, după care se îndreptă spre capelă, ridicându-și pălăria în fața doamnelor. O femeie își pierdu cunoștința și fu dusă în firida unei ferestre, ca să-și revină.

Henriette făcu o reverență grațioasă, iar regele îi luă mâna înmănușată și i-o sărută. Petite, care era chiar în spatele prințesei, fu nevoită să se sprijine de zid ca să nu se clatine pe picioare. Era atât de aproape de el, încât îi putea simți răsuflarea înmiresmată cu scorțișoară. Ochii lor se întâlneau pentru o clipă.

Inima fetei tresălta de bucurie. Regele făcu un semn din cap și trecu mai departe.

Cu genunchii tremurând, Petite îl urmă pe rege și suita lui în capelă, luând loc, alături de celelalte domnișoare de onoare, în spatele lui Henriette. Își împreună strâns mâinile, însoțindu-l pe rege în rugăciune.

Balul din seara aceea avea loc în galeria lui Francisc I, o încăpere imensă, de o opulență discretă, cu tavanul, pereții și podeaua sculptate și pictate ca o cutie cu bijuterii. Ferestrele imense dădeau spre terasă și spre un heleșteu mare cu crapi, cum remarcă Petite abia acum. Sfeșnice de argint străluceau pe mesele împodobite care fuseseră întinse într-o parte. Candelabrele imense de cristal, cu cel puțin douăzeci de brațe, atârnav din tavanul înalt.

Petite stătea laolaltă cu celelalte domnișoare de onoare ale Doamnei Henriette, uitându-se la alaiul de nobili care dădeau ocol sălii, înveșmântați în minunate haine de satin și de catifea. Prințul de Condé era ușor de recunoscut, datorită nasului său mare. Un gentilom foarte elegant, ce părea plin de viață, era Nicolas Fouquet, ministrul de finanțe. Petite o zări pe Athénaïs în celălalt capăt al sălii și-și flutură evantaiul spre ea. Călătoria pe care o făcuseră împreună în trăsură părea acum îndepărtată, ca și cum ar fi fost într-o altă viață.

Petite se gândea că Henriette era una dintre cele mai frumoase femei din adunare, în ciuda pistruiilor și a părului său roșu. Într-o rochie de brocart de un galben strălucitor – căreia tivul îi fusese cusut în grabă cu doar un ceas în urmă –, prințesa cea plină de viață se foia încântată, făcându-și vânt cu putere cu evantaiul și strigându-i tare pe nume pe cei cunoscuți, ca un copil scos la bălci. Domnul, care-și pudrase fața și avea pe obraji trei alunițe false de mătase roșie, în formă de diamante, o admonesta:

— Liniștește-te!

La ora șapte, răsunară trompetele, iar muzicanții își luară instrumentele. Curtezanii se ridicară cu toții în picioare, după care

făcură o reverență, căci intrau regele, regina și regina mamă.

Regele scruta încăperea, cu chipul neclintit, ca o mască. Primea adulațiile pline de pasiune cu o atitudine calmă. O femeie aflată mai în spate căzu la pământ și fu scoasă repede afară din sală. (Petite trase concluzia că se leșina destul de des pe acolo.)

Regele se așază, urmat de regina mamă și de regină, în această ordine. Pe urmă se așezară Philippe și Henriette, după ei, prinții și prințesele de sânge și toți ducii și ducesele, care își ocupaseră locurile potrivit importanței titlurilor lor. După aceea, regele se ridică și toți ceilalți îi urmară exemplul, iar zgomotul făcut de scaunele ce alunecau pe podea aproape că acoperise cu totul muzica.

Regele făcu o plecăciune solemnă în fața soției sale. Regina își puse mâna micuță pe brațul lui și îl urmă spre locul de dans. Petite îi vedea pânțele umflate, care confirma ceea ce se șoptea. Domnul și Henriette se îndreptară și ei spre centru; Henriette era mai înaltă cu un cap decât soțul ei. Pereche după pereche, cei din cercul interior își ocupară locurile, gentilomii la stânga, doamnele la dreapta. Muzicanții atacară primele acorduri și dansatorii se înclinară unii către alții. Balul începuse.

Încruntată toată de concentrare, regina dansa în pași de branle. Mișcările sale erau mecanice – stânga, dreapta, stânga, dreapta –, în vreme ce mișcările regelui umpleau legănarea simplă a dansului cu o solemnitate plină de grație.

Un bărbat îi șopti la ureche lui Petite:

— Cred că ești de acord că Maiestatea Sa dansează minunat.

— Domnul de Gautier! exclamă Petite. Fostul ei maestru de la Blois era foarte elegant, cu o pălărie de fetru cu boruri largi și cu o vestă albă de satin.

El îi zâmbi, își duse arătătorul la buzele vopsite și se strecură mai departe prin mulțime.

Se anunța acum alt dans, numit courante, în trei timpi, iar bărbații și femeile înaintară. Prin mulțime trecu un murmur când regele se înclină în fața lui Henriette și o conduse spre mijlocul sălii.

— Acum o să vedem cu adevărat un dans, zise o femeie lângă Petite.

Era Athénaïs, îmbrăcată elegant într-o mătase stacojie.

— Nu dansezi? întrebă Petite, în timp ce muzicanții își luau instrumentele.

— Eu prefer amuzamente mai sedentare, zise ea, uitându-se la dansatorii care făceau o reverență profundă.

— O la la, șopti Petite când regele făcu un pas sprinten înainte, după care sări înapoi în a treia poziție de balet, cu amândouă brațele ridicate.

Henriette răspundea în mod delicat și cu precizie mișcărilor lui.

— Maiestatea Sa și Doamna Henriette par făcuți unui pentru altul, nu crezi? o întrebă Athénaïs, acoperindu-și gura cu evantaiul. Păcat! adăugă ea, mutându-și privirea spre Philippe, care îi privea încruntat pe dansatori.

Petite nu prea știa ce să răspundă la remarca asta.

— Dansează amândoi bine, zise, hotărând să se refere numai la dans.

Regele înainta, se legăna, se întorcea, după care făcu o plecăciune adâncă spre Henriette, cu brațele ridicate. Petite rămase fără grai, în vreme ce el se repezea înainte, făcând un pas de bourrée după altul, fără nici o greșală. Cadența muzicii devenea tot mai rapidă, iar el făcu o serie de piruete, cu o vivacitate atât de plină de grație, că fetei i se tăie răsuflarea. La mișcarea finală, regele făcu o săritură, lovindu-și picioarele unul de altul într-o cabriolă plină de vigoare.

— Bravo! strigă Petite, în vreme ce mulțimea izbucnea în urale. Bravo!

În noaptea aceea, Petite și celelalte domnișoare de onoare rămaseră până târziu la bal, întorcându-se în camerele lor abia la două noaptea. A doua zi dimineață, Clorine fu nevoită s-o zgâlțâie ca s-o trezească, dar fata se scutură repede de somn, căci abia aștepta să meargă la vânătoare – prima ei vânătoare împreună cu curtea.

Spațiul din fața capelei era deja plin de călăreți când ajunse Petite. Lângă poartă, regele stătea în șa, ținând frâul cu dreapta, în vreme ce stânga i se odihnea pe coapsă. Peste vesta de piele avea o haină lungă de brocart verde, cu manșetele întoarse, astfel încât să lase la vedere mânecile din dantelă fină ale cămășii. O pelerină îi atârna neglijent pe umăr. În depărtare se auzea lătratul câinilor care stârneau vânatul.

Călăreții le ajutau pe doamnele de la palat să încalece caii de plimbare

— bătrâni, liniștiți, pe jumătate orbi, care n-aveau să se sperie ori să sară vreodată.

— Nu vă faceți griji, e blând, o asigură un călăreț pe Petite, aducându-i un ponei murg lângă un pietroi de pe care putea încăleca. Șaua într-o parte, din piele fină, era frumos lucrată. Până și zăbala era ornamentată, iar căpăstrul avea pene de struț. Călărețul o ajută pe Petite să pună piciorul în șa.

Cu un strigăt puternic, regele dădu piteni puternicului său armăsar și se îndreptă spre parcul cu cerbi, urmat de maestrul dresor al câinilor, care ținea un corn rotund pe umăr. Pajii ce purtau în lesă ogarii țâșniră de îndată după ei. Regina și Henriette îi urmau într-o trăsură deschisă ușoară; doi dintre piticii reginei se agățaseră de părțile laterale și se strâmbau de zor. Poneiul lui Petite îi urmă fără prea mare chef pe ceilalți în parc. Ea îl lovi cu putere cu biciușca, și animalul grăbi pasul, însă pentru foarte puțin timp.

În pădure, la o cotitură, o aștepta o femeie pe un căluț negru.

— Mă gândeam eu că tu trebuie să fii.

Petite era tare încântată de întâlnirea cu Athénaïs, marchiza cea elegantă.

— Te ții frumos pe cal, din câte văd, îi zise Athénaïs, zâmbitoare. Ai mai fost la vânătoare?

— Mergeam cu tata, zise Petite. Și am fost și când eram la Blois.

— La vânătoare cu șoimi?

— Aproape orice fel de vânătoare, dar cel mai mult am vânat cerbi și iepuri.

O ramură trosni deasupra lor, însă calul lui Petite nici măcar nu ciuli urechile.

— Nu era ca aici.

Nici pe departe atât de solemn... de plictisitor. Cu gândul la limitele parcului, tatăl ei ar fi numit-o „vânătoare cu forța“.

Athénaïs strivi o insectă.

— Urăsc când trebuie să ies afară în mai, mărturisi ea, în vreme ce-și examina mănuașă, să nu se fi murdărit de sânge.

— E cam devreme pentru vânătoreea de cerbi.

Tatăl lui Petite ar fi preferat să aștepte până în august. Atunci, cerbii nu mai aveau puf pe coarne și începuseră deja să se îngrașe, pentru vremea boncăluitului. „Nu e prea bine pentru vânătore, dar e mai bine pentru slănină“, zicea el. Fără doar și poate, regele era mai interesat de vânătore.

— Ca să fiu sinceră, mie nu-mi place absolut deloc să ies, însă Maiestatea Sa insistă să vâneze de cel puțin trei ori pe săptămână. Cred că, dacă ar putea, și-ar duce viața în aer liber, oftă Athénaïs cu tristețe. Și, evident, îl urmău cu toții cu mare bucurie... cel puțin cât să fim văzuți, zâmbi ea ironic, după care își luă rămas-bun și își îndemnă calul înapoi spre castel.

Petite își lovi zdravăn calul cu biciușca și reuși în sfârșit să-l facă să o ia la un galop nebun. Luându-se după sunetele de corn, ajunse la o răscrucea mare, din care porneau cărări în toate părțile, străjuite de șiruri lungi de copaci pe fiecare parte și de tufișuri dese de ferigi. Auzea în depărtare sunetul slab al cornului, dar destul de tare încât să distingă notele, ceea ce însemna că ogarii încă își fugăreau prada. Apoi, dintr-odată, auzi hărmălaia făcută de strigătele hăitașilor, cărora li se alăturaseră caii, câinii și călăreții. Își croi drum prin hățișurile dese până când ajunse la marginea unui heleșteu mare.

În mijlocul lui, un cerb frumos înota înnebunit, cu ochii ieșiți din orbite și răsuflarea întretăiată. Ogarii se aruncaseră în apă după el, urmați într-o bărcuță de maestrul câinilor. Regele și oamenii lui așteptau călare pe malul celălalt. Petite le văzu pe regină și pe Henriette în trăsura lor deschisă, la liziera pădurii, înconjurate de curteni în căruțe sau trăsuri ușoare, cu două roți. Sunetele cornului adunaseră toată mulțimea.

În cele din urmă, cerbul încercă să iasă pe malul celălalt, iar maestrul câinilor, care se afla cel mai aproape, îi dădu lovitura de grație, înjunghiindu-l cu un cuțit de vânătore.

Petite văzu din pădure cum cerbul, în zvârcolirea morții, se scăpă pe el. Până să reușească maestrul să-și cheme ogarii, aceștia îl devoraseră pe jumătate. Fata își mână calul în jurul heleșteului ca să ajungă în locul unde se aflau curtenii, în vreme ce animalul însângerat era tras pe țarm. Acolo, încercând să dea demnitate ritualului, regele despică pieptul cerbului și-i oferi reginei inima acestuia. Una dintre domnișoarele sale de onoare o puse într-o tolă de vânătore din piele, pe care regina și-o atârna la gât, arătând cu mândrie trofeul. În

inima unui căprior se găsea un os care împiedica animalul să moară de frică; osul acesta avea să-i servească reginei drept amuletă când îi va veni vremea.

Petite călări înapoi spre castel împreună cu alaiul, în urma trăsurii ce le purta pe Henriette și pe regină. Un cerb încolțit era o priveliște cu adevărat frumoasă, dar vânătoarea aceasta fusese stângace.

*

Când Petite se întoarse la castel, mai avea timp doar să-și schimbe în grabă hainele, căci era așteptată înapoi la Doamna.

— N-o să ghicești cine a trecut pe aici, în căutarea ta – fostul tău maestru de dans de la Blois, domnul duce de Gautier, o anunță Clorine pe când îi peria fetei părul fin, care avea tendința să se încurce.

— A fost făcut duce? zise Petite cu o strâmbătură, căci Clorine tocmai încerca să-i descurce un nod.

— Chiar așa! Acum este maestru de festivități și gentilom al camerei de culcare a regelui – unul dintre ajutoarele cele mai de încredere ale regelui, zice maestrul patisier. Voia să se asigure că ai aflat de schimbarea din programul de azi. În după-amiaza aceasta va fi o întâlnire pentru a se decide cine va dansa într-un balet. Ei, hai, zise Clorine, răspunzând privirii înspăimântate a lui Petite. Eu l-am asigurat că o să vii și tu, din moment ce...

— Clorine, nu se poate! bâigui Petite uluită. Nu putea s-o facă.

— ... din moment ce Doamna va fi acolo.

Petite mormăi nemulțumită, în vreme ce Clorine îi puneă un corsaj simplu și o fustă. Apoi, mușcându-și buzele și pălmindu-și ușor obrazii, ca să le dea culoare, alergă printre arcade, până la galeria cu coarne de cerb și reuși să se strecoare pe neobservate printre curtenii care stăteau de vorbă.

Domnul duce de Gautier, aflat în față, sună dintr-un clopoțel și toată lumea se opri din vorbă.

— Baletul anotimpurilor va fi prezentat pe douăzeci și trei iulie, într-o sâmbătă, începu el. După cum știți aproape toți, va fi o creație a Doamnei.

Henriette, se ridică, făcând o reverență încântătoare, iar cei de față începură să aplaude. Lauzun slobozi un răget ca de măgar, iar Petite, care stătea în spate, izbucni în râs odată cu toți ceilalți.

— Avem șase săptămâni la dispoziție, continuă Gautier, ceea ce ar trebui să fie de ajuns. Domnul Benserade a compus deja versurile, zise el, făcându-i semn poetului să se ridice, iar domnul de Lully, muzica, adăugă, în vreme ce un bărbat chipeș, cu trăsături de italian, făcu o plecăciune. Cât despre actori, regele va juca două roluri...

Gautier rămase tăcut până când aplauzele încetară cu totul.

— Mai întâi rolul lui Ceres...

Un murmur de uimire străbătu mulțimea luată prin surprindere. Regele avea să joace rolul unei zeițe?

— ...după care pe cel al primăverii. Doamna Henriette va juca rolul Diane, regină și vânătoriță. Va fi un balet și operă în nouă acte.

Gautier explică pe scurt care vor fi actele, încheind:

— Actul al cincilea este Toamna, cu viticultori, patru femei și patru bărbați – unul dintre aceștia va fi jucat de Domnul.

Philippe, fratele regelui, se ridică, fiind aplaudat cu înflăcărare.

— Eu pot să fiu un viticultor, zise Lauzun, clătinându-se pe picioare ca și cum ar fi fost beat.

Gautier așteptă până se făcu iar liniște.

— Vă mulțumesc, domnule Lauzun. Vă voi anunța când iau o decizie. Actul al șaselea este un scurt interludiu, cu șase filfizoni de la țară. Al șaptelea, oameni mascați joacă un joc de cărți... sau, mai bine zis, pierd la cărți.

— Eu știu bine partea asta, strigă iar Lauzun, făcându-i iar pe toți să râdă.

— Vă mulțumesc, domnule Lauzun, zise Gautier, ridicând glasul ca să se facă auzit, dar cred că aici se află mai multe persoane care cunosc rolul la fel de bine.

Prințul de Condé luă o mină disperată și toți izbucniră în râs, căci știa prea bine despre ce era vorba.

— În scena a opta, continuă Gautier, care reprezintă iarna, regele se întoarce, interpretând primăvara, însoțit de Jocuri, Râsete, Bucurie și Abundență. O să încheiem cu scena a noua, ultima, în care va apărea Apolo, însoțit de muze. Și cu asta... la treabă! spuse maestrul de dans, deschizându-și brațele. O să încep cu distribuirea celor zece însoțitoare ale Diane, nimfele. Cine dintre voi poate dansa un bourrée solo?

Gautier scruta din ochi încăperea peste care se așternuse tăcerea. Bourrée, un dans vioi în doi timpi, trebuia dansat sacadat, în ritm staccato, cu o înflăcărare mare, aproape de extaz.

— Domnișoară de la Vallière?

Petite îi adresează o privire rugătoare, care îl implora să n-o ia.

— Apropiati-vă, domnișoară, spuse Gautier cu blândețe, dar poruncitor.

Petite scutură din cap.

El îi zâmbi cu o delicatețe părintească.

— Sunteți gata?

Muzicanții își iau instrumentele.

O, Doamne! Muzica se revărsă peste adunare, redându-i curajul. Petite făcu primul pas, după care se avântă în vraja dansului.

— Felicitări, surioară, zise Athénaïs, cu mâna pe alunița în formă de inimioară pe care și-o pusese pe obraz.

Luându-se după Henriette, toate doamnele începuseră să poarte alunițe.

— Am auzit că ai primit unul dintre rolurile principale în spectacolul Doamnei.

— Da, răspunse Petite posomorâtă.

Gondola luneca pe apa ca oglinda a heleșteului cu crapi, iar luna și stelele se răsfrângeau în apă ca un covor diamantin. Undeva, în spate, cântau muzicanții aflați într-o altă barcă.

Athénaïs izbucni în râs.

— Nu mai fi așa de speriată! Indiferent dacă îți place sau nu, ai fost propulsată pe scena acestei vieți fermecate, zise ea, fluturându-și mâna plină de bijuterii pe deasupra apei.

— Domnul de Gautier a fost maestrul meu de dans la Blois, îi explică Petite, așa că bineînțeles că știa ce pași îmi cere să fac.

— După cât se pare, ai fost o elevă silitoare, zâmbi Athénaïs, făcându-i încet și languros cu ochiul.

Înainte de prima repetiție, Petite nu putuse închide ochii toată noaptea.

— N-o să pot să merg, îi declară ea lui Clorine la trezire. Lecțiile au început deja.

Sau aveau să înceapă cât de curând. Era sigură de asta.

— Curaj, domnișoară, zise Clorina. Strămoșul tău n-a luptat oare alături de Ioana d’Arc?

— Dar el nu era nevoit să se gândească la lucruri mărunte, mormăi Petite, plesnindu-se peste burtă. Te rog, Clorine! O să fie și regele acolo, iar eu știu că o să cad în nas. Când îl văd, nici nu mai știu cum mă cheamă. Spune-le că nu pot să vin. Spune-le că m-am îmbolnăvit de ciumă, inventează ce vrei!

— Hai, hai! O să fie bine. Mă duc să-ți fac un suc de fructe. Doar nu vrei să-l dezamăgești pe dragul nostru duce de Gautier, nu-i așa?

După un castron plin cu suc strecurat de banane, în care fusese presărat din belșug laudanum, Petite se simți mult mai bine, chiar așa cum îi prezisese camerista. Ce-i drept, devenise puțin cam visătoare, dar n-o mai stânjenea nimic. Și, slavă Domnului, intervenise o amânare.

— Maiestatea Sa se află încă într-un consiliu, îi informă Gautier pe cei prezenți.

Prin sală trecu un murmur de dezamăgire.

— Dar a spus că va veni ceva mai târziu, interveni Henriette, ridicându-și nasul dintr-o grămadă de mostre de țesături așezate pe o masă din colțul sălii celei mari. La ora trei.

— Excelent! Atunci, o să avem timp să repetăm o dată toată scena, răspunse Gautier. O să începem cu uvertura.

De îndată se iscă o mare vânzoleală, căci membrii corului se duceau la locurile lor. Domnul de Lully își ridică bagheta, iar vocile profunde ale baritonilor răsunară în sala spațioasă și cu o bună rezonanță:

— „Cine, în miez de noapte“...

Domnul de Lully făcu o mutră acră și-și acoperi urechile, clătinând din cap.

— Încă o dată!

— „Cine, în miez de noapte...“

De data asta se auziră câteva râsete.

— Încă o dată, questa volta con energia, zise domnul de Lully, amestecând franceza cu italiana, dar toți pricepură ce vrea să zică.

Apoi își ridică bagheta și vocile groase de bărbați bubuiră:

— „Cine, în miez de noapte, adus-a soarele pe cer? Stele mai frumoase nîcîcînd nu s-au văzut.“

— Magnifico! Quello era bello!

Repetiția dură toată după-amiaza. Domnul de Lully lucra cu corul și cu instrumentiștii, domnul Benserade modifica versurile, iar Gautier îi învăța pașii pe dansatori.

Petite își repetase secvența de nouă ori, dar tot nu reușea să o prindă perfect. Era atât de concentrată să o scoată la capăt cu ea, încât nici măcar nu observă intrarea regelui și făcu reverența cu mare întârziere.

— Nu vă opriți pentru mine, domnișoară, zise regele, ducându-și mâna la pălărie.

Petite se uită în spatele ei.

— Nu, dumneavoastră! zise el. Arătați-mi secvența aceea!

Petite încremeni. Se îndoia că o să fie în stare să facă trei pași fără să se împiedice și să alunece. Gautier îi reținu privirea.

— Maiestate, domnișoara de la Vallière va fi încântată, sunt sigur, să

danseze pentru Alteța Voastră.

Apoi, maestrul de dans făcu o mișcare circulară cu degetul, ca și cum i-ar fi zis: „Domnișoară, trezește-te, regele ți-a vorbit!”

— Maiestatea Voastră, spuse în sfârșit Petite, făcând o reverență, în vreme ce inima îi bătea atât de tare, că se temea că o să leșine, sunt onorată, dar... și-și ridică privirea, fără să știe ce să spună; în clipa aceea însă în fața ochilor ei nu se mai afla regele, ci tânărul pe care îl întâlnise în sălbăticia de la Chambord, liniștind un cal speriat cu o autoritate plină de blândețe. Dar este o secvență dificilă și încă nu am reușit să o stăpânesc.

— Înțeleg, însă ați dansat-o foarte bine adineauri.

— Vă mulțumesc, Maiestate, bâigui Petite cu glas tremurător.

— Ce-ar fi să dansez cu dumneavoastră?

Și regele le făcu semn instrumentiștilor și-i întinse mâna.

Petite își puse mâna într-a lui. Cu inima bătându-i să-i sară din piept, conștientă de fiecare mișcare a picioarelor, se răsuci peste piciorul stâng și apoi se întoarse pe sfert, abrupt, spre stânga.

Cu un zâmbet în ochi, regele o conduse printre pașii repezi și complicați: înainte, în spate și înainte; spre dreapta, spre stânga, deschidere.

— Acum, zise el ridicându-se pe vârfuri, iar ea se abandona cu totul beției pașilor repezi, când târșâiți, când țopăiți. Cântați cu toții!

Sala izbucni într-un ropot de aplauze.

În zilele următoare, toată lumea începu să-i arate un respect evident lui Petite. Până și ducesa de Navailles îi făcu semn cu capul, din mers. Petite își spunea că asta n-avea nici o importanță, că nu însemna nimic, dar, chiar și așa, pășea ca prin vis. Încă nu se spălase pe mâna dreaptă, mâna pe care i-o atinsese el.

CAPITOLUL 16

Nicole sosi pe la mijlocul lui iunie, chiar în ziua în care Henriette împlinea şaptesprezece ani. La început, Petite nici măcar n-o recunoscuse, deoarece îşi pudrase faţa şi îşi încreţise părul negru, care acum se ridica mult deasupra frunţii. Făcu o reverenţă stângace în faţa prinţesei, fără să îndrăznească să-şi aplece capul, de teamă că o să i se desfacă elaborata coafură. Petite îi zâmbea încurajator.

— Domnişoară de Montalais, trebuie să fii darul pentru ziua mea de naştere, zise prinţesa în felul ei exuberant, care li se părea încântător tuturor. Care sunt talentele dumitale unice?

— Pot să aud de la depărtare ce spun oamenii, zise Nicole, după o clipă de gândire.

— Ăsta e un talent primejdios, aici, la curte, râse prinţesa.

— Şi pot să păstrez secrete, adăugă Nicole.

— Atunci o să te folosesc, spuse prinţesa.

— Am atâtea să-ţi povestesc, îi şopti Petite cu prima ocazie.

Nicole se holba peste umărul ei.

— Bărbatul ăla cu nas mare trebuie să fie prinţul de Condé. Şi acolo nu cumva e mareşalul d'Albret, vorbind cu contele de Guiche, şi... Ooo! Acela sigur e Nicolas Fouquet, marchizul de Belle-Île.

— Cum de cunoşti atâtia oameni? o întrebă Petite, întorcându-se să se uite în spate.

Nicolas Fouquet, îmbrăcat impecabil, se afla în apropierea lor, întreţinându-se cu o doamnă mai vârstnică. Fouquet nu era decât marchiz, însă, ca ministru de finanţe, era unul dintre cei mai puternici bărbaţi de la curte.

— Eu sunt aici de peste trei săptămâni, adăugă ea, de trei săptămâni, cinci zile şi două ore, şi abia dacă încep să cunosc doi-trei dintre ei.

— Domnul Fouquet zice că palatul lui e aproape gata, o informă Nicole cu glas scăzut. Şi femeia cu care vorbeşte vrea să ştie ce mai face soţia lui.

Făcu apoi o pauză, concentrându-se, și continuă:

— El a zis că ei nu-i priește arșița asta. Știai că soția lui e însărcinată?

— Eu nu știam nici măcar că e căsătorit, spuse Petite, în vreme ce muzicanții începuseră să cânte. Cu siguranță, nici nu avea purtarea unui bărbat căsătorit.

După o excursie, urmată de un ospăț, o piesă de teatru și, din nou, mâncare și băutură, Petite o conduse pe Nicole, care se cam amețise, în camerele lor, mergând înaintea ei cu un sfeșnic aprins în mână. Luna era ca o seceră subțire; la ferestrele castelului se vedeau ici și colo lumânări.

— Locul ăsta e paradisul bârfitorilor, zise Nicole, așezându-se cât mai confortabil în patul ei cu așternuturile mototolite.

— Să știi că nu tot ce auzi e și adevărat, o avertiză Petite, verificând stabilitatea unui scaun înainte să se așeze.

— Fără îndoială, regele râvnește la soția fratelui său – și e de înțeles: regina e însărcinată, așa că el nu poate să facă amor cu ea și, dacă nu-și varsă sămânța, o să moară.

— Nicole, asta ar fi ceva greșit, și o știi prea bine.

Petite spusese asta cu un glas mai convins decât era de fapt. Tot ce fusese învățată despre corectitudine și greșeală părea să fie cu totul altfel la curte.

— Și, în orice caz, eu nu cred.

Ea măcar petrecuse destul timp la curte cât să-și dea seama că multe lucruri nu erau așa cum păreau.

— L-ai văzut pe Domnul Philippe când a plecat în goană în pădure?

— Oamenii se duc în pădure din multe motive.

— Marchiza de Plessis-Bellièvre spunea că e nebun de gelozie.

— Marchiza de... ?

— Știi tu, femeia cu respirație urât mirositoare, spioana lui Fouquet.

— Domnul Fouquet are o spioană?

— Practic, toți sunt plătiți de el. Omul ăla urât și mititel... cum îl cheamă?

— Domnul Lauzun?

— Da, ăla amuzant. A spus că domnul Fouquet uneltește ca să ia puterea... să pună mâna pe coroană.

— Și când mă gândesc că abia ai sosit!

Poveștile inventate de Nicole erau tare amuzante.

— Dar încă nu mi-am dat seama pentru cine îți bate ție inimioara.

— Pentru nimeni, zise Petite cu glas egal.

N-avea să-i fie ușor să-și ascundă iubirea de prietena ei.

În fiecare dimineață, când se citeau binecuvântările, Nicole ținea lumânarea, iar Petite citea Psalmii cu glas tare. După aceea, Henriette și Philippe plecau la plimbare în grădinile pline de parfumuri îmbătătoare, urmați, la distanță, de suita lor care nu mai contenea cu șușotelile.

— Henriette și Philippe s-au culcat împreună azi-noapte, le spuse Yeyette. S-au găsit dovezile pe cearșafuri.

— Philippe își atinge părțile intime cu rozariul înainte de act, zise și Claude-Marie. Mi-a spus chiar valetul lui.

După asta, toate începură să vorbească în același timp.

— Regina se plânge – nu-i place că regele stă mereu cu Henriette.

— Și regina mamă e bănuitoare.

— E mereu cu ochii în patru.

— Ieri i-a spus Doamnei că excursiile nocturne o să-i zdruncine sănătatea.

Râseră cu toate de ideea asta.

Petite își continua mersul, nefiind decât pe jumătate atentă la conversația lor. În dimineața aceea primise două scrisori și un pachet: una dintre scrisori era din Amboise, de la Jean, care se plângea de

plictiseală, iar cealaltă de la Paris, de la mama ei (și conținea sfaturi despre cum să ascundă petele). Pachetul era de la mătușa ei, Angélique, de la Tours, și conținea dantele și rugăciuni pentru sănătatea ei.

— Dar regina mamă are șaiszeci de ani, o auzi Petite pe Nicole în spatele ei. E incredibil de bătrână. Tu nu ești de acord, înțeleapto?

Petite se întoarce și le zâmbi – deși, dacă era să recunoască, i se părea o dovadă de înțelepciune din partea reginei mamă să fie cu ochii în patru.

În ziua următoare, prima zi de iulie, Petite se afla în biblioteca de la castel, căutând o carte pe care să i-o citească prințesei, când Nicole își făcu apariția, roșie toată și cu răsuflarea întretăiată.

— Ghici cine a venit! zise ea, încercând să-și recapete suflul, căci alergase tot drumul de la iazul cu crapi.

— Cine? întrebă Petite absentă, hotărând să-i citească prințesei Cléopâtre de La Calprenède și să-și aleagă pentru ea Despre natura zeilor de Cicero. Voia să-și îmbunătățească latina, iar eseurile lui Cicero despre îndatoriri, care stabileau un cod moral pentru aristocrația romană, erau foarte interesante.

— Mama lui Henriette.

Regina Angliei?

— Cred că prințesa o să aibă parte de o săpuneală, îngână Nicole, ca un cântecel.

În seara aceea, întâlnirea din apartamentele lui Henriette era veselă, însă de o veselie căutată. Henriette se purta foarte respectuos cu mama ei și arăta o drăgălășenie neobișnuită față de regina mamă și de regină. Cât despre rege, îi arătă respectul cuvenit, însă apoi nu-i mai aruncă nici măcar o privire. Aproape toată seara, Henriette rămase așezată lângă soțul ei, ba chiar râse de glumele acestuia.

— Deci chiar a fost săpunită, zise Nicole.

Petite își închise evantaiul, gândindu-se la o maximă a lui Cicero: dacă cineva se călăuzește după valorile morale, atunci îndeplinirea îndatoririlor vine de la sine.

— Domnișoară?

Vocea unui bărbat o smulse din gânduri.

Petite își ridică privirea.

— Maiestate!

Oare făcuse ceva nelalocul lui?

— Pot să am plăcerea de a vă auzi cântând?

— Firește, se bâlbâi Petite.

— O, da, zise Henriette, din celălalt capăt al încăperii. Dintre toate domnișoarele mele de onoare, domnișoara Petite are vocea cea mai frumoasă.

Petite se ridică și se duse spre clavecin, unde stătea Claude-Marie. O clipă, rămase încremenită, îngrozită și, în același timp, în culmea uluirii. Îi plăcea foarte mult să cânte, însă numai când era singură. Oare o auzise vreodată Henriette?

— Ei bine? întrebă cam iritată Claude-Marie, dându-și la o parte un zuluf.

— Enfin la beauté? sugeră Petite.

Era o arie de curte absolut încântătoare.

Claude-Marie se strâmbă nelămurită:

— Enfin ce?

— Pot să cânt fără acompaniament, îi spuse Petite, după care se întoarse cu fața spre cei din adunare.

— Merci!

Regele stătea chiar în fața ei, flancat de regina mamă, de regină și de regina Angliei. În spatele lor se aflau Henriette, Philippe și mai mulți prinți de sânge, miniștri de stat, duci și ducese. În alcovurile ferestrelor sau lipiți de ziduri, erau toți ceilalți nobili mai mărunți și însoțitorii lor.

Petite își ridică privirea spre tavan, neîndrăznind să se uite la nimeni până nu trecea clipa de amețală. Cum spunea mătușa ei, Angélique? Că muzica e limba lui Dumnezeu. Fata trase adânc aer în piept.

În noaptea aceea, Petite rămase multă vreme trează, depănându-și în minte tot ceea ce se petrecuse. Regele îi ceruse să cânte, o ascultase cu atenție, iar după aceea o aplaudase viguros. În cele din urmă, pe la două noaptea, se cufundă și ea în somn, legănată de un vis dulce: că regele nu era însurat, că nici măcar nu era rege, că îi plăcea tare mult ca ea să-i cânte. A doua zi, când se trezi, cearșafurile erau făcute ghem, iar inima o durea. Se lăsă să alunece din pat și căzu în genunchi, rugându-se să aibă parte de o îndreptare pe calea bunei credințe.

În acea dimineață, Henriette o salută foarte călduros.

— Cântăreață angelică, zise ea pe un ton radios, dându-și părul pe spate. I-ai plăcut regelui, domnișoară Louise, iar asta îmi face plăcere mie, adăugă ea cu un zâmbet malițios.

Claude-Marie și Yeyette o priveau încruntate. Nicole îi aruncă o privire consternată. Ce înseamnă asta? se întreba Petite. Era clar, greșise cu ceva – dar cu ce anume?

În zilele care urmară, nedumerirea ei nu încetă să crească. Vineri, în loc să se așeze la masa de joc a Doamnei, regele o alese pe a ei. În seara următoare, când îi venise ei rândul să danseze în timp ce Henriette cânta la virginal, el se întoarse în mod special să o privească. Iar în după-amiaza care urmă, le porunci lui Claude-Marie și lui Yeyette să tacă atunci când ea citea cu glas tare din Don Quijote.

S-ar fi zis că regele o prefera – dar de ce?

Nu înseamnă nimic, își zicea Petite, cu inima bătându-i din ce în ce mai repede. Știa prea bine că el nu o făcea în serios. La urma urmelor, flirturile erau o distracție nevinovată la curte – dar, chiar și așa, de ce ar cocheta regele cu ea? (Și nu cu Henriette?) De fapt, ce motiv ar avea el să-i facă curte?

*

— Astăzi, vom face o recapitulare a acțiunilor lipsite de politețe, anunță ducesa de Navailles în sala comună, la începutul orei lor de educație. Domnișoară Louise de la Vallière, poate ați dori să începeți.

— Taierea unghiilor în prezența altor persoane. Râsul zgomotos, spuse Petite.

Repetaseră lecția asta de multe ori.

— Mai ales de greșelile celorlalți, dădu din cap aprobator ducesa. Și?

— Nu căscăm, continuă Petite.

Nu era numai nepoliticos, ci era și o cale pe care putea să intre diavolul în corp.

— Ce puteți spune despre citit? Întrebă ducesa, observând agățătoarea pentru cărți pe care Petite o purta atârnată la cingătoare.

— Nu citim atunci când ceilalți vorbesc, declamă Petite, deranjată de chicotelile înfundate ale lui Yeyette și Claude-Marie în spatele ei. Nici invers.

Nu se citea când alții vorbeau și nici nu se vorbea când alții citeau. Între aceste două extreme, era tare greu să știe ce să aleagă.

— Și nu citim cu voce tare fără să fim rugați, adăugă Nicole.

— De către persoana cu poziția cea mai înaltă, o corectă ducesa.

Toate fetele încuviințară. Aceasta era o regulă absolut clară: orice mișcare, orice privire, orice respirație erau determinate de poziția socială.

— Nu ar trebui să fiu nevoită să vă amintesc că nu se vorbește atunci când cineva citește, cântă din gură sau la un instrument, zise ducesa, adresându-i-se direct lui Yeyette.

Nicole îi dădu un ghiont prietenei sale. În seara dinainte, regele îi poruncise lui Yeyette să tacă în vreme ce Petite cânta.

— Măine o să repetăm eticheta taburetelor, anunță ducesa când valeții o ajutară să se ridice în picioare.

— Nu-i imităm pe alții, șopti Claude-Marie după plecarea ducesei, șchiopătând la ieșirea pe ușă, pentru a o imita pe Petite.

— Nu ne uităm urât, adăugă Yeyette, holbându-se la ele cu ochii dați peste cap.

Nicole o luă de braț pe Petite.

— Și, mai presus de toate, nu scuiăm, declară ea, țintind drept în obrazul lui Yeyette.

— Nu trebuia să faci asta! șuiără Petite, trăgând-o pe Nicole după ea.

— Dar n-a fost decât un dușuleț, zise Nicole, zbatându-se ca să se elibereze. Ce mai scârbe! adăugă ea, strâmbându-se la ele peste umăr. Scorprii răutăcioase! Sunt geloase pe tine din cauză că regele îți acordă favorurile lui.

— Iar eu nu pot să pricep deloc, Nicole, zise Petite în vreme ce se îndreptau spre lac. De ce eu?

Pe când vorbea, fata luă o piatră netedă și o azvârli cu putere pe apa liniștită.

— Poate pentru că îi placi? sugeră Nicole, cu un glas în care se citea însă îndoiala.

— Știi bine că asta e imposibil.

— Știu. Ai dreptate – dar se poartă ca și cum așa ar fi.

Petite lovea cu piciorul florile care se așterneau pe jos ca un covor. Era uluită de faptul că Henriette părea să încurajeze atenția pe care i-o acorda regele și consternată de gelozia lui Marie-Claude și Yeyette. Firește că era onorată de atenția pe care părea să i-o acorde regele – dar atunci, cum rămânea cu regina? El era însurat și n-ar fi trebuit să se poarte așa, nici cu Henriette, nici cu ea.

— Poate că asta e – interpretează un rol, zise Nicole, așezându-se pe o bancă lată de piatră. Poate că vrea s-o facă geloasă pe Henriette. Așa se întâmplă în cărți.

— Dar tocmai asta e! exclamă Petite, așezându-se la rândul ei. Doamna nu pare absolut deloc geloasă.

Nicole se sprijini cu coatele pe genunchi:

— Ceva nu se potrivește.

— Nicole, poți încerca să afli? întrebă Petite, cuprinsă de disperare.

— Vrei să-mi ceri să spionez? zâmbi Nicole cu gura până la urechi.

— Am rezolvat misterul, îi șopti Nicole a doua zi dimineață, la micul dejun. Am fost nevoită să-l ung pe unul dintre patiseri, așa că îmi ești datoare cinci monede, continuă ea, mușcând dintr-o chiflă; se uită apoi în jur, ca să se asigure că nu e nimeni prin preajmă. E exact cum

am bănuît, spuse, dându-se mai aproape, regele se prefăce că te curtează.

— Ca într-o piesă de teatru?

— Da, ca și cum ar juca un rol.

Fetei îi veni ră în minte aplauzele regelui, zâmbetul lui încântat. Oare chiar nu însemnaseră nimic?

— Bine, dar de ce?

— Ca s-o păcălească pe mama lui. În felul acesta, reginei mamă n-o să-i dea prin minte că e îndrăgostit de Henriette. Dacă se prefăce că o curtează pe una dintre domnișoarele ei de onoare – pe tine, după cât se pare –, atunci poate să vină în vizită la Henriette fără să iște bănuieli. Se pare că ideea a fost chiar a lui Henriette. Așa că, vezi, de asta nu e geloasă.

Petite încercă să spună ceva, dar nu era în stare. Durerea și furia o sufocau deopotrivă.

— Știam eu că pe Henriette o iubește, continuă Nicole triumfătoare. Am știu de la bun început.

Petite ar fi vrut să plece, să iasă afară, să se ducă la cai; doar în ființele astea se putea încrede. Nu era, de fapt, deloc mirată că regele nu era interesat de ea. Da, o durea – și îi era rușine că trebuia să recunoască – însă dezamăgirea ei atingea un strat chiar mai adânc. Regele, un bărbat înșurat, îi făcea ochi dulci cumnatei lui. Mai rău decât atât, el și cu Henriette uneltiseră ca el să se prefacă interesat de ea, ca să-și păcălească mama. Asta nu era deloc ceva nobil. Nu era nici măcar un lucru demn de un gentilom. Era ceva josnic pentru orice bărbat – și cu atât mai mult pentru un rege.

— O să-ți dau banii diseară, îi zise lui Nicole și se ridică brusc în picioare, părăsind în goană încăperea, înainte să izbucnească în lacrimi de furie.

Grajdul regal de la Fontainebleau era o clădire lungă și joasă, din piatră și bârne groase. Lângă intrare, un bărbat cu pălărie de paie, care umplea gălețile cu apă de la o fântână, se holbă la Petite când pașii ei bocăniți răsunară în curte. Într-o parte a curții pline de noroi se afla un adăpost pentru căpițele de fân, iar lângă acesta, o grămadă enormă de paie murdare. O căruță cu două roți era încărcată până sus

cu bălegar de cal. Un bărbat care tocmai se ușura lângă un zid se întoarce cu spatele. Trei cai, aflați lângă un peron, erau priponiți de inelele de fier ce ieșeau dintr-un zid lângă care se afla o groapă cu nisip. De undeva se auzea răgetul unui măgar.

Prefăcându-se că e plină de autoritate, Petite păși pe ușa deschisă și se opri la intrare, ca să i se obișnuiască ochii cu întunericul. Cai de toate mărimile și culorile o priveau peste ușile boxelor înșiruite pe lângă ziduri. Oare mai văzuse vreodată atât de mulți cai la un loc? Grajdurile de la Blois păreau mici, prin comparație. Fata asculta rumegatul ritmic al cailor, foșnetul paielor, își umplu plămânii cu mirosul lor atât de cunoscut. Ca acasă. Pe un perete, zări până și o mătură, care avea menirea să împiedice vrăjitoarele să călărească noaptea caii.

Petite simți, mai degabă decât să audă, zgomotul puternic al copitelor unui cal. Trecu printr-o intrare boltită și ajunse într-o arenă circulară. În centrul ei, un om negru la chip – un maur, deduse ea după acoperământul de pe cap – lucra cu un cal rotat, care galopa în jurul incintei. Era un cal tânăr, cenușiu; cu vârsta, avea să devină alb, dar nu era un adevărat bălan.

Maurul se lăsă brusc în jos, iar calul se întoarce spre el, cu urechile ciulite. Apoi, omul făcu trei pași spre el, cu o mână întinsă, iar calul se răsuci și o luă iar la galop. Maurul își întinse și mâna cealaltă, și calul se opri.

Apoi, animalul se îndreptă rapid spre bărbat, cu capul plecat, ca și cum ar fi vrut să pască. Maurul îl bătu ușor pe gât, pe urmă îi trecu căpăstrul peste urechi, după care se întoarce spre ușă, ducând ușor calul. Era un bărbat zvelt. Tunica fără guler și pantalonii bufanți erau din același material azuriu, precum cerul de vară. La cingătoare, avea o tolbă cu marginile tivite. Oare Petite îl mai zărise undeva? I se părea ceva cunoscut în comportamentul lui.

— Pot să vă fiu de folos, domnișoară? o întrebă el, înclinându-și capul după obiceiul maurilor, cu mâinile încrucișate pe piept.

La gât, atârnată de un lăntișor, i se zărea o cruciuliță. Aceasta îi răscoli amintiri pe jumătate uitate despre un maur, niște țigani, Diablo. Fata fusese cu tatăl ei.

— Sunteți îmblânzitor de cai? întrebă ea șovăitoare. Ați călătorit vreodată împreună cu gitanii?

— Numele meu este Azeem. Vă cunosc cumva? întrebă el, arătându-și

dinții albi și drepți.

— Cu mulți ani în urmă, la nord de Tours, tatăl meu a cumpărat un armăsar alb.

Omul făcu ochii mari:

— Sunteți...? și își ridică mâna, cu palma în jos, ca să arate înălțimea unui copil.

Petite încuviință cu o mișcare a capului.

— Calul ăla era căpiat, spuse omul, atingându-și crucea.

Petite ar fi vrut să spună ceva despre magia oaselor, însă nu îndrăzni.

— S-a liniștit... cu vremea.

— Serios? făcu el, privind-o neîncrezător.

— Era un cal minunat, dar după ce a murit tata, a... dispărut, ar fi fi vrut să zică. Trase aer în piept și își sfârși vorba: A fugit.

— Mi s-a părut că l-am văzut o dată, zise maurul, priponind calul cenușiu de un inel de fier. Dar mă înșelam.

— Știu. Acum, Diablo o fi având vreo cincisprezece ani. Unii cai trăiau chiar și mai mult, dar se întâmpla rar. N-aș prea crede să mai fie în viață, continuă ea pe un ton trist; se întoarse însă, la auzul unor piteni ce se izbeau de dalele de piatră.

Omul care apăruse era maestrul de vânătoare.

— Aveți nevoie de ajutor, domnișoară? o întrebă el, uimit de prezența fetei acolo.

— Nu, domnule, spuse Petite, făcând o reverență.

— La ora unu, să fie pregătiți treizeci și doi de cai, dintre care șapte pentru doamne, îi porunci maestrul maurului. Apoi șfichiui ușa cu biciușca de vânătoare și plecă.

— Pregătești caii pentru vânătoare? îl întrebă Petite pe Azeem.

— Da, de obicei. Veți călări în această după-amiază cu Doamna și cu regele?

Henriette și regele – numele lor îi răscoliră iar furia fetei.

— N-aș prea numi călărit ce se întâmplă acolo, zise ea.

Nu era decât o plimbare plictisitoare pe o mârtoagă bătrână.

— Mi-ar plăcea să călăresc pe calul acesta, adăugă, bătând armăsarul pe gât.

Era plin de o mare energie, care se potrivea foarte bine cu starea ei de spirit.

— Nu e un cal potrivit pentru o doamnă.

— L-am călărit pe Diablo.

— L-ați călărit pe Diablo?

Maurul o privea uluit.

— A fost calul meu.

Acum, totul părea că fusese doar o poveste.

Vânătoarea era extrem de strictă. Regele și oamenii lui, care erau în urmărirea unui cerb, străbătuseră smârcuri și câmpii, hățișuri și vii. Fustele lui Petite erau împrăscate rău de noroi.

După ce uciseră și ultimul animal, adunarea se îndreptă spre castel, cu regele în frunte. În față li se ivi la un moment dat o pajiște, iar regele ridică mâna stângă, dând semnalul unei curse. Calul lui o porni într-un galop nebun și toți ceilalți, strigând cât puteau, se repeziră după el, cu pălăriile zburând.

Petite își ținu surul în frâu. Călărea într-o parte și, oricum, nu se cuvenea ca femeile să se întreacă la galop cu bărbații – și mai ales nu cu regele.

— Ușurel, băiete, zise ea, fremătând de nervi. De ce trebuia să-i pese de ce se cuvenea și ce nu? Regelui, cu siguranță, nu-i păsa. Și, la amintirea înșelătoriei lui pline de josnicie, o cuprinse iar furia.

— La o parte din drum! strigă un bărbat în spatele ei și trecu pe lângă ea ca fulgerul, ridicând în aer un nor de colb.

Surul ei sări în două picioare pe loc, scuturând din cap. Petite tânjea

să simtă vântul pe față, să se umple de senzația aceea impetuoasă de putere – dar cel mai mult râvnea să demonstreze că nu e doar o jucărie. Slăbi dar frâul și se aplecă pe gâtul calului.

— Fugi!

Surul țâșni peste pajiște, străbătând o cărare lungă și strâmtă; sări apoi cu putere peste un pârâu. Trei bărbați aflați lângă un zid de piatră strigară spre ea, ca s-o avertizeze: un călăreț se prăbușise. Petite ochi un loc bun, iar calul ei sări cu ușurință peste zid. În față zărea călăreții galopând în grup; trei întârziați se sileau să țină pasul. Fata își împinse armăsarul într-un galop nebun de-a lungul câmpiei, lăsând în urmă călăreții unul după altul. Petite se pierduse cu totul în sunetul tunător al copitelor, în forța strașnică a unei curse de cai. Mon Dieu, zbura de-a dreptul! Entuziasmată, lăsa să-i scape un strigăt care nu era deloc cuvenit pentru o doamnă.

Regele, pe calul lui negru, era doar cu puțin înaintea ei. Petite îl depăși ca o furtună, ajungând în frunte – într-un loc necunoscut.

Apoi se îndreptă în șa, domolindu-și calul până când acesta merse într-un galop ușurel. Era în frunte, dar nu cunoștea drumul. Aruncă o privire peste umăr. Regele și oamenii săi își opriseră caii și se întorceau spre pădure. Lauzun se holba la ea, încruntat și clătinând din cap.

Petite așteptă până când trecură toți bărbații, după care se întoarse și o luă după ei. Bucuria victoriei sale se preschimbase în amărăciune.

Curtenii adunați în apartamentele lui Henriette tăcură cu toții când o văzură pe Petite intrând.

— Uite-o, îi spuse prințesa unui bărbat înalt, ce purta livreaa regelui.

Omul străbătu încăperea cu pași mari, venindu-i în întâmpinare.

— Domnișoară de la Vallière, sunteți chemată la rege, anunță el cu un glas în mod voit sonor.

Încăperea fu străbătută de un murmur. Nicole, care stătea lângă Henriette, își privi îngrijorată prietena.

— Despre ce este vorba? întrebă Petite, care îl urmase pe omul regelui.

Acesta se întoarce spre ea chiar lângă scări și o apucă grosolan de cot:

— L-ați umilit pe rege; mulți bărbați și-au pierdut capul pentru mult mai puțin.

Petite își trase mâna:

— Vă rog să-mi spuneți ce ar trebui să fac, domnule.

— Să vă cereți scuze – pentru început, răspunse el cu un zâmbet batjocoritor.

Anticamera cabinetului regelui era o încăpere micuță și întunecată, lipsită de mobile și mirosind puternic a câine. Doi ogari ce stăteau lângă șemineu se ridicară și se întinseră, iar unul veni să-i miroasă încălțările fetei. Omul regelui îl alungă însă cu o lovitură de picior, rostind sfaturile pe un ton plin de emfază.

— Dacă ai avea cât de cât minte – deși e clar că-ți lipsește cu desăvârșire –, o să cazi în genunchi în fața lui, încheie el, răsucindu-se pe călcâie.

Petite rămase acolo o vreme, urmărită din priviri de ogari. Deci asta era. Avea să fie pedepsită. Mama ei n-o să aibă nici un pic de înțelegere față de ea, știa prea bine. Nu se bucura deloc la gândul că va fi nevoită să trăiască din nou cu tatăl ei vitreg, să-i asculte iar trăncăneala nesfârșită despre dinții lui din colți de hipopotam.

Ușa cabinetului se deschise și Petite îl zări oarecum ușurată pe bunul Gautier, vechiul ei maestru de dans.

— Regele vă primește acum, domnișoară de la Vallière, spuse el cu o privire îngrijorată.

Petite păși înăuntru. Regele stătea lângă șemineu, în lumina flăcărilor, cu un câine alburii ghemuit pe o pernă la picioarele lui. Era îmbrăcat în mătăsuri și catifele negre, iar o sabie decorativă era sprijinită de brațul jilțului său.

— Aproiați-vă, domnișoară!

Petite făcu cinci pași șovăitori. Se liniștise puțin la vederea celor două garzi elvețiene ce stăteau de pază în umbră; nu era singură cu regele.

— Îmi amintesc de dumneavoastră, spuse regele.

Petite își ridică privirea spre el. Chiar așa? Era oare cu puțință ca el

să-și amintească de întâlnirea de pe pajiștea de la Chambord, din urmă cu doi ani? La urma urmelor, ea crescuse între timp. Acum își purta părul în cozi împletite și încrețite, peste care avea și o bonetă.

— Nu sunteți fata care a dansat bourrée? întrebă el, încruntându-se.

— Într-adevăr, Maiestate, eu sunt, răspunse Petite, dezamăgită și, în același timp, ușurată.

— Călăriți bine, spuse el zâmbind.

La vorbele acestea, ogarul zvelt se ridică, își puse bărbia pe genunchiul regelui și începu să dea din coadă.

— Femeile nu călăresc de obicei cu atâta încredere, zise regele, jucându-se cu urechile cățelei. Unde ai învățat?

— Tatăl meu m-a învățat, Maiestatea Voastră. Lui îi plăceau cursele în forță.

Petite nu-și dădea seama cum să interpreteze tonul pe care îi vorbise regele. Nu păruse furios – dacă era să ghicească, mai degrabă s-ar fi zis că în vocea lui era o undă de admirație.

— Tatăl dumneavoastră v-a învățat și să dansați?

— Nu, Maiestatea Voastră. Am învățat să dansez la Blois, unde l-am avut profesor pe domnul duce de Gautier.

— Pe Gautier al meu? întrebă el mirat.

— Da, Maiestate.

Câinele venise să-i miroasă mâna lui Petite, care îi mângâie capul mătăsoș, simțindu-i nasul umed în palma ei.

— O cheamă Mitte, zise regele plin de tandrețe.

— Arată foarte bine, Maiestate.

Într-adevăr, cățelușa avea ochi foarte mari, cu o privire inteligentă.

— Abia te văd acolo, în întuneric, zise regele, întinzându-i mâna, dar Petite se dădu un pas înapoi. Te sperii de mine? întrebă el atunci, încurcat. Nu ți-am dovedit preferința mea?

Petite rămase tăcută la această întrebare.

— Trebuie să-mi răspunzi, zis el.

— Iertare, Maiestate, dar ar trebui să vă spun adevărul, zise Petite, care-și simțea obrajii în flăcări. Și mi-e teamă să fac asta.

El își schimbă poziția în scaun, cu ochii ațintiți asupra focului.

— Adevărul ar putea fi amuzant, zise el în cele din urmă, când își ridică privirea și și-o pironi în a ei. Așa, de dragul schimbării, adăugă cu un zâmbet ironic, ridicându-și sprânceana stângă.

Petite simțea o tristețe ascunsă în glasul lui.

— Maiestatea Voastră, cu tot respectul pe care vi-l port, am motive să cred că, deși, așa cum ați spus, mi-ați acordat atenție, ați procedat cu... șovăi o clipă, cât să-și adune tot curajul, amintindu-și singură că este o urmașă a unui om care luptase cot la cot cu Ioana d'Arc... cu intenții false, încheie ea.

Regele se lăsă pe spate.

— Și, mă rog, de ce aș face eu una ca asta?

Petite făcu un pas înainte, pătrunzând în cercul de lumină, căci nu voia să fie auzită de gărzi.

— Pentru a o înșela pe regina mamă, Maiestatea Voastră, zise ea cu glas scăzut. Pentru că îi faceți curte soției fratelui Maiestății Voastre, iar acest fapt o întristează foarte mult pe regina mamă. Prin urmare, e mai bine ca ea să creadă că mă curțați pe mine, adăugă, punând mâna pe spătarul unui scaun ca să nu se clatine, căci inima îi bătea să-i spargă pieptul. În felul acesta, puteți veni la Doamna Henriette de câte ori doriți, fără ca mama Maiestății Voastre să bănuiască nimic.

Petite aștepta acum în culmea neliniștii răspunsul regelui. Spusese ce avea pe suflet, iar acum avea să fie izgonită... sau poate chiar mai rău.

— Sunteți la fel de lipsită de teamă atunci când vorbiți ca și atunci când călăriți, zise regele într-un sfârșit. Și, sincer, vă laud pentru asta.

Petite ridică privirea. N-avea să fie izgonită?

— Și recunosc cu regret că nu vă înșelați, continuă el. O iubesc pe soția fratelui meu... dar ca pe o prietenă dragă sau ca pe o soră. Mama mea... e dintr-o generație în care bărbații și femeile nu se împrieteneau și nu ar putea să înțeleagă asta. Este adevărat că

Henriette și cu mine am pus la cale înșelătoria asta ca să ne putem bucura netulburați unul de compania celuilalt. A fost o farsă, însă, dacă mă uit acum înapoi, îmi dau seama că nu a fost un lucru onorabil. Vă rog să-mi acceptați scuzele.

Petite nu-și putea desprinde ochii de la pantofii ei cam scâlciați la vârf. Avusese neobrăzarea să-l acuze pe rege. Părea ceva nefiresc, ba chiar pângăritor.

— Maiestatea Voastră, zise într-un sfârșit, eu sunt o la Vallière. Familia mea este umilă, dar credincioasă. Deviza noastră este: Ad principem ut ad ignem amor indissolubilis.

Regele se strâmbă:

— Trebuie să mărturisesc că latina mea nu e atât de bună pe cât ar trebui să fie.

— Pentru rege, iubire veșnică, precum focul de pe un altar, recită Petite, cu obrajii încinși.

Apoi îi aruncă o privire și ochii lor se întâlniră.

El părea pierdut, trăgându-se de mustață.

— Vreți să călăriți cu noi mâine, domnișoară? întrebă într-un sfârșit, scuturând din cap.

— Dacă doriți, se bâlbâi fata.

— Știți, zise regele, trăgând cordonul clopoțelului, și mie îmi place o cursă în forță.

CAPITOLUL 17

În după-amiaza următoare, Petite călări împreună cu regele și cu oamenii săi, într-un grup mic, de numai douăzeci și trei de călăreți. La semnalul dat de rege, se năpustiră cu toții, mai întâi la trap, apoi la un galop ușor pe aleile largi, pe pajiștile înflorite, sărind peste pâraie, peste garduri și smârcuri.

Câinii adulmecaseră de îndată urmele unui cerb, și încă unul destul de mare. Pajii se vârau în tufișuri, ogarii care scânceau de nerăbdare trăgeau de lese, urmărind mirosul, iar regele și oamenii lui își croiau cu greu drum după ei prin pădure. În cele din urmă, frumosul animal fu încolțit, iar regele îi dădu o lovitură de grație impecabilă.

Eu sunt singura femeie prezentă, își dădu brusc seama Petite. Cerbul urmărit îi atrăsese într-un colț al parcului plin de hățișuri, iar doamnele de la curte preferaseră să nu-i urmeze, temându-se de zgârieturi și de noroi. La spintecarea animalului, vânătorul care jupuisese animalul primi pulpa din față, iar șeful pajilor, partea din spate. Lui Mitte, ogarul cel mai bun al regelui, i se dădu în chip ceremonios capul cerbului, iar ea, mârâind încântată, se năpusti asupra premiului, în timp ce și ceilalți ogari își primeau partea.

Regele își privea încântat câinele.

— Domnișoara de la Vallière să primească o labă, îi spuse celui care tranșa animalul; acesta tăie una dintre copite și i-o înmână lui Petite.

— Vă mulțumesc, Maiestatea Voastră, zise Petite, atârându-și trofeul însângerat la cingătoare.

În săptămânile următoare, Petite își petrecu aproape toate după-amiezile la vânătoare cu regele și cu oamenii lui, pe care îi uimi călărind foarte aproape pe urma ogarilor și arătându-se de neclintit, curajoasă și puternică, la fel de bună la mânuirea sulitei ca orice bărbat. La curse, uneori Petite era prima, alteori, regele. Nici un alt curtean nu putea ține pasul cu ei.

Petite se întorcea de la vânători mirosind a cal, cu cizmele pline de noroi, cu părul în dezordine. Yvette și Claude-Marie o priveau neliniștite. Ce fel de fată mai era și asta?

Serile, în camera de primire a lui Henriette (salon, cum era numită la

curte), regele i se adresa de multe ori lui Petite. I se permitea să ia parte la discuțiile pe care le purtau bărbații despre cum mersese vânătoarea în acea zi, despre punctele tari și slabe ale cailor, despre căinii regelui. Henriette asista cu o rezervă uimită.

Era o vreme absolut minunată: cu siguranță, zeii zâmbeau. Când nu era vânătoare, avea loc o repetiție și în fiecare seară erau serbări și festivități, urmate de plimbări cu trăsura prin parc, la lumina lunii. Henriette și prietenii ei ieșeau în parc la plimbare chiar și în nopțile fără lună, căci se puteau distra de minune la adăpostul întunericului.

— Cred că avem un vizitator, îi zise Nicole lui Petite în timp ce trăsura lor se îndrepta spre castel, după una dintre plimbările din puterea nopții.

Petite se uită pe fereastră. Un cal roib, înalt ținea pasul cu trăsura. Călărețul își duse mâna la pălărie și în acel moment chipul îi fu luminat de torțele de la trăsură.

— Maiestate? întrebă Petite, uimită.

— Cum vă simțiți în această seară, domnișoară de la Vallière? se interesă regele.

— Bine, răspunse fata intimidată. Și Maiestatea Voastră?

El încuviință din cap.

— Mi s-a părut că repetiția a mers bine azi.

— Așa este, mai ales soloul Maiestății Voastre.

Spectacolul avea să fie peste șase zile.

— Aș vrea să nu vă pot contrazice. Mi s-a părut că felul în care ați dansat dumneavoastră a fost remarcabil.

— Mulțumesc!

— Ce părere aveți despre vânătoarea de azi?

— Cu toată sinceritatea?

— Asta și aștept de la dumneavoastră, zise el cu bucurie în glas.

— Șoimul meu a fost foarte bun, iar calul, ascultător, însă, ca să fiu sinceră, vânătoarea cu șoimi... nu e chiar preferata mea.

— A fost cerută de doamne.

— Da. Au fost foarte încântate, mai ales Doamna.

— Dar, din câte văd eu, dumneavoastră preferați ceva mai plin de vigoare.

— Recunosc.

— După Sfântul Mihail, plănuiesc o vânătoare de mistreți. Până atunci, câinii mei ar trebui să fie bine pregătiți.

— Am văzut ieri urma unui mistreț, Maiestate, lângă prima mlaștină. Erau urme foarte mari pe unde s-a tăvălit animalul.

— Trebuie să fie mistrețul pe care stă cu ochii maestrul meu de vânătoare. Are vreo cinci ani. Poate îmi veți arăta unde ați văzut urmele. Măine mergem la vânătoare de cerbi.

— Cu multă plăcere.

Apoi, regele își duse mâna la borul pălăriei, dădu pinteni calului și o porni într-un galop ușor, speriiind un pic caii de la trăsură.

— Ei, da, zise Nicole, desfăcându-și evantaiul. Asta chiar că a fost interesant.

— Nu știam că discuțiile despre vânătoare ți se par atât de captivante.

— Așa se zice acum? Discuții despre vânătoare?

Dimineața spectacolului își făcu apariția senină, fără pic de nori, mulțumită liturgiilor zilnice pe care le ceruse Henriette ca să aibă vreme bună. Toată lumea se vânzolea, cuprinsă de febra ultimelor pregătiri, repetând replici, pași, făcând ultimele aranjamente la costume. Henriette izbucnea în plâns la apariția celei mai mici probleme, iar camera ei era un haos de materiale și panglici azvârlite peste tot.

Afară, totul era la fel de haotic. Grădinile gemeau de lucrători care instalau torțe pentru iluminarea aleilor. Tâmplarii bocăneau cu ciocanele, tăiau cu ferăstraiele, făcând ultimele ajustări la scena în aer liber ce fusese instalată lângă heleșteul cu crapi, decorând-o cu ramuri de copaci, ca să dea iluzia unei pustietăți. Gautier alerga de colo-colo, ocupându-se înnebunit de rezolvarea problemelor care apăreau,

inevitabil, înaintea unui eveniment important, indiferent că era vorba de o liturghie specială sau nu: glisiera verticală pentru nori se tot bloca, iar marea cortină de catifea care tocmai fusese instalată era prea scurtă.

Cu toate acestea, la opt, trompetele anunțară sosirea reginei și a reginei mamă. Marele gong de aramă bătu și treizeci și doi de paji aprinseră cele treizeci și două de torțe de pe scenă. Muzicanții își luară instrumentele, domnul de Lully își ridică bagheta, iar cortina lungită la repezeală se ridică, în vreme ce corul păstorilor intona: „Cine, în miez de noapte...”

Însă în culise balamucul era total. Gautier, înveșmântat într-un costum de faun, număra actorii.

— Unde e Pierre?

— Răspunde chemării naturii, strigă Domnul Philippe, mascat, care îi aranja pe cap fratelui său cununa de spice.

Maiestatea Sa, purtând togă, în rolul zeiței Ceres, aștepta răbdător să i se aplice machiajul.

— Vai, ce mai tremur! se văită Doamna Henriette, scotocind prin coșul pe care avea să-l poarte pe scenă.

Nicole, care o ajuta să se machieze, îi dădu stăpânei sale mănunchiul de pene tivite cu argint.

Petite, care stătea laolaltă cu celelalte nouă nimfe, toate înveșmântate în țesături verzi stropite cu argintiu, îl auzi pe Gautier strigând:

— Prima intrare!

— Nu se poate să fim noi, spuse Henriette, care tocmai își aranja semiluna argintie pe frunte.

Nicole răsfoi la repezeală scenariul:

— Nu, mai întâi sunt faunii și pe urmă Diana cu nimfele.

— Sfântă Fecioară, apără-mă și păzește-mă! se rugă Henriette, făcându-și cruce. Bine măcar că nu trebuie să cobor din ceruri.

— Ca mine, zise regele, făcându-i pe toți să râdă.

Petite îi aruncă o privire peste umăr. Era greu să-ți stăpânești

zâmbetul la vederea unei zeițe musculoase, care mai purta și mustață.

Glasurile groase ale corului bubuiau: „Cine, în miez de noapte“, urmate de o voce angelică intonând un cântec de iubire; corul interveni din nou, cu refrenul tunător, iar apoi se auziră aplauze, urale, celebrul răget de măgar al lui Lauzun și încălțările bocănitore ale faunilor care se îngrămădeau înapoi în culise.

— Intrarea, actul al doilea, strigă Gautier, încercând în același timp să îndrepte o ramură de copac.

— Noi suntem, zise Henriette, luându-și locul în culise. Nimfele se aliniară în spatele ei, fiecare cu câte un coș de boboci de floare, pe care aveau să-i arunce la picioarele zeiței, stăpâna lor.

— Arcul, Alteța Voastră, zise Nicole, repezindu-se să-i dea lui Henriette recuzita.

Henriette se așeză grațioasă pe tronul ei acoperit de ferigi, plasat pe o platformă. După aceea, cortina se dădu într-o parte, muzica începu, iar cele zece nimfe ale Doamnei dansară un menuet în jurul ei.

Una după alta, fiecareia dintre ele îi veni rândul să facă un solo. Petite, care era penultima, simțea că i se scurge sângele din vene văzând că doamna de Gourdon se împiedicase, iar domnișoara de Méneuille își uitase pașii. Ei începuse să-i tremure piciorul stâng – oare avea să-i reziste?

Deodată, auzi că din culise o strigase cineva pe nume, cu glas șoptit. Se întoarse și-l zări pe rege, care îi zâmbea încurajator. Cu inima bătându-i nebunește, Petite păși în centrul scenei.

Dimineața de după spectacol se arăta fără pic de vânt, înăbușitoare. Fusese plănuț un prânz în pădure, dar Henriette, care era cuprinsă de o tulburare nevoasă, își informă doamnele că aveau să plece mai devreme, ca să se și scalde în lac înainte de venirea regelui și a oamenilor săi, și le trimise pe Nicole și pe Petite în curte, ca să verifice dacă fusese împachetat totul.

— Doamna e cam bosumflată, remarcă Nicole, verificând lista cu provizii.

Prințesei nu-i venise ciclul și se credea că e posibil să fi rămas, în sfârșit, însărcinată.

— Cred că e din cauza spectacolului de ieri.

— Dar a fost foarte bine, spuse Petite.

Așternuturi de cânepă, tapiserii, ștergere, covoare, costume de baie. Se părea că totul e în regulă.

— Poate chiar prea bine, Marie-Claude zice că e geloasă pentru că ai fost aplaudată pentru soloul tău.

— Toți au fost aplaudați, replică Petite, împăturind lista și punându-și-o la cingătoare.

— Da, dar regele te-a aclamat, insistă Nicole.

Petite zâmbi. Așa era, o aclamase, ba chiar plin de entuziasm. Era atât de fericită când se gândea la asta...

— Nu e așa, se apără ea, aruncând o privire spre intrare; de pe scări se auzeau voci. Îmi plac caii, ca și Maiestății Sale. Asta e tot.

— Lui îi plac câinii, ție îți plac câinii. Lui îi place să vâneze, ție îți place să vânezi. Lui îi place să danseze, ție îți place să dansezi. Lui îi place...

— Șșș! șopti Petite, căci tocmai își făcea apariția Henriette, urmată de Athénaïs, de Claude-Marie și de alte câteva însoțitoare.

Doi valeți în livrele cenușii veniră s-o ajute pe Henriette să se urce în trăsura din față, împreună cu Athénaïs, Nicole și Claude-Marie. Petite, care aștepta, fu invitată ceremonios să urce în a doua trăsură, împreună cu două domnișoare din suita reginei mamă și cu o cameristă. Fata își dădu seama de schimbare, întrebându-se dacă nu cumva era dată la o parte, căci, de obicei, călătoria în aceeași trăsură cu prințesa.

La locul de scăldat, valeții așezară covoarele pe iarbă, atârând tapiseriile în copaci, ca să asigure intimitatea. Nicole o ajuta pe Henriette să-și scoată rochia. Petite îi întinse costumul lung de baie, de culoare cenușie, însă prințesa îi întoarse într-adins spatele.

Mă ocup eu de asta, îi șopti Nicole, luând costumul de la Petite.

În cortul cameristelor, cu obrajii arzând, Petite își schimbă și ea rochia și trecu năvalnic printre femeile așezate pe mal, cufundându-se în apa puțin adâncă. Peștișorii țâșneau în toate părțile printre pietre.

— Surioară?

Cea care o strigase era Athénaïs, care ședea pe o piatră mai scobită.

— Doamnă marchiză, nu v-am văzut.

— Prefer piatra, nu să stau pe movile de nisip, explică Athénaïs, verificându-și turbanul albastru, ca să nu-i fi scăpat părul din el. Avea pe două degete inele cu pietre ce scânteiau în lumina soarelui.

— Ești de lăudat pentru cât de bine ai dansat azi-noapte. Doamna Henriette ar trebui să fie mulțumită.

— Nu chiar, răspunse Petite, ridicându-și privirea spre cerul pe care se adunau nori negri către apus și întrebându-se cât de mult ar putea să dezvăluie. E supărată pe mine, adăugă cu glas scăzut, ca să nu se audă.

— Firește, doar ai fost aplaudată.

— Henriette m-a invitat să joc în piesă pentru că îi place cum dansez.

— O, ești atât de inocentă! zâmbi Athénaïs, dar plină de simpatie. Aici, la curte, noi vorbim o limbă diferită – ce pays-ci, numim noi curtea, ca și cum ar fi o cu totul altă țară. Și chiar este. Trebuie să cunoști linia de demarcație dintre a face un lucru bine și a-l face atât de bine încât să fii aplaudat din răspuțeri, lucru rezervat exclusiv prinților sau prințeselor. De ce crezi că numai fiul unui prinț poate să țină banca la jocul de cărți numit bassette? Cu siguranță, nu pentru că ar avea el o înzestrare anume pentru asta, ci pentru că poziția aceasta e foarte bănoasă. Bănos este cuvântul magic: totul se învâрте în jurul lui. Este cifra care lămurește totul.

— Dar nu era decât un spectacol de dans.

— Nu-ți dai seama de legătură? zise Athénaïs, privind-o oarecum cu milă pe Petite. Atenția regelui este foarte râvnită. De ce? Pentru că este bănoasă. O femeie de la curte, fie ea chiar prințesă, va face orice ca să obțină... și marchiza făcu o pauză, ca să dea mai multă greutate vorbelor sale, după care încheie cu un zâmbet cochet: prietenia lui.

— O spuneți de parcă ar fi ceva primejdios, zise Petite.

Cele trei trăsurile ale Doamnei se opriă într-un luminiș, în sunet de trompete. Caii nechezau, iar bărbații izbucniseră în urale. Pe iarbă,

sub un umbrar, erau întinse mese. Bărbații abia ajunseseră, la rândul lor. Încă nu încolțiseră nici un cerb, dar erau foarte însuflețiți. Căinii lătrau agitați, în vreme ce cinci violoniști, care stăteau în picioare la marginea poienitei, cântau o melodie tristă, care nu se potrivea deloc cu atmosfera veselă. Regele o căuta cu privirea pe Petite. Ea făcu o reverență în treacăt și-și feri ochii.

Doamna Henriette fu condusă la locul de onoare, în dreapta regelui, iar Philippe, soțul ei, se așează la stânga. Apoi fură poftite doamnele de la palat. Nicole o privi îndurerată pe Petite văzând că un valet o conduce spre un loc din cel mai îndepărtat colț al mesei – era locul cel mai umil cu puțință, cât mai departe de rege.

Servitorii aduseră boluri cu apă parfumată, pentru ca femeile să se spele pe mâini. Petite, care își înțelegea prea bine statutul umil, așteptă până când își puseră toți șervetele la gât și abia apoi și-l prinse și ea pe al ei.

Mâncarea era delicioasă și vinul curgea din belșug. Toți mesenii băură în sănătatea Maiestății Sale, apoi în sănătatea reginelor absente, care își petreceau ziua la o mănăstire. Muzicanții începură să cânte o sarabandă veselă, iar mesenii băură în cinstea Doamnei și Domnului, după care iar în cinstea Maiestății Sale. Regele îi aruncă un os ogarului ce stătea pe iarbă, așezat lângă el – era Mitte –, iar un valet se prezentă de îndată să-i curețe degetele. Regele se șterse pe mâini pe șervetul de damasc, după care se așează din nou.

Cerul se întunecase între timp, iar colțurile umbrarului începuseră să se zbată în vânt. Deodată, cerul fu sfâșiat de lumina orbitoare a unui fulger și, în clipa în care tunetul bubui cu putere, regele se ridică în picioare. Ploaia se dezlănțui pe neașteptate, însoțită de alte trăsnete. Pajii o luară la fugă spre cai, iar valeții începură să adune ogarii. Femeile începură să țipe, căci o rafală de vânt zgâlțâise masa, răsturnând paharele și răspândind oasele peste tot. Regele și fratele său o ajutară pe Henriette să se urce cât mai repede în trăsură, străduindu-se să strângă șireturile ferestrei din piele, ca să protejeze interiorul trăsurii de furtuna ce se întetea.

Urmă alt fulger, apoi alt tunet, iar Mitte o luă la fugă schelălăind spre pădure, cu coada între picioare. Petite reuși în ultima clipă să o prindă de lesă.

— Ușurel, strigă ea, întrucât cățelușa o trăgea cu putere după ea în mărăcini.

Fata smuci lesa și reuși să oprească animalul înspăimântat. Ploua acum cu găleata. Petite trase câinele mai aproape de ea și, trecând prin câteva tufișuri, se opri la adăpostul unui pâlț des de copaci.

Sub frunziș, ploaia nu ajunsese deloc. Petite, udă learcă, se așază pe covorul din ace de pin. Cățelușă care tremura ca o frunză o linse pe bărbie.

— Ușurel, fetițo, zise ea, mângâind-o pe cap.

— Mitte!

Se auzi un glas de bărbat, destul de slab, din cauza vântului care urla.

— Mitte!

Câinele începu să scâncească.

— E aici! strigă Petite, însă fără folos, căci tocmai atunci bubuise iar un tunet. Auzi apoi crengile trosnind sub pași și deodată se iți în fața ei chipul unui bărbat.

— Maiestate! exclamă fata, încercând să se ridice, dar spațiul era așa de strâmt, că nu reușea s-o facă.

— Domnișoara de la Vallière? Și Mitte, draga mea! zise regele, aplecându-se să îmbrățișeze făptura înspăimântată. Mereu i-a fost frică de tunete, explică el, trăgând cu tandrețe cățelușă de urechile moi. Ce mai furtună!

Chipul îi era luminat de săgețile orbitoare ale fulgerelor.

Petite își dezlegă eșarfa de la gât și i-o întinse.

— Maiestate?

— Vă mulțumesc zise el, ștergându-și fața, după care îi înapoie eșarfa. Aici e uscat, adăugă, pipăind pământul.

— Da, zise Petite, dându-se mai încolo, ca să-i facă loc regelui. Era prea strâmt pentru două persoane, mai ales cu un câine speriat în preajmă. Aerul mirosea puternic a câine ud, a ploaie și a încă ceva, un parfum de flori tare plăcut, probabil iasomie, din câte își putea da ea seama.

Regele ținu cățelușă între genunchii lui. Îi atinge brațul lui Petite cu cotul său și coapsa, cu genunchiul. Ea îi strânse cât putu de mult

genunchii și-și încrucișă brațele. Totul se zbuciuma în jurul lor, numai locul unde se aflau era liniștit. Aici nu se simțea nici o mișcare, în afara bubuitului inimii ei.

Regele se întoarse spre ea.

— Părul dumneavoastră.

Petite își duse mâinile pe creștet. Își pierduse acoperământul de cap în vreme ce gonia prin pădure. Se simțea acum parcă expusă, așa, cu capul descoperit și cu părul încurcat și ud.

— E auriu, spuse el, cu surprindere și totodată recunoaștere pe chip. Acum știu unde v-am mai văzut.

Petite nu pricepea ce vrea să spună. Doar o vedea zilnic: la vânătoare, la repetiții, la adunările de seară din apartamentele lui Henriette.

— Nici nu știți de câte ori v-am privit și m-am întrebat de ce îmi păreți atât de cunoscută – acum, în sfârșit, mi-am dat seama, continuă el, zâmbind încântat. Sunteți fata care căuta calul fugar în parcul de la Chambord.

Petite simțea că obrații îi iau foc cu totul.

— Sunteți fata aceea...

Ea înclină din cap fără să răspundă.

— ... zeița Diana.

Să fi fost o glumă?

Însă glasul regelui ardea de înflăcărare:

— M-am gândit de multe ori la dumneavoastră de atunci, la felul în care ați apărut pe pajiște ca o zeiță tânără cu bucle lungi, de aur, la felul mândru în care vă țineți în șa.

Ochii lui căprui, cu gene lungi, o priveau cu blândețe. Cât de bine îi cunoștea ea chipul: nasul ca sculptat, bărbia rotundă, fruntea înaltă, buzele pline...

— Vă este frig? o întreabă el.

— Nu, răspunse ea tresărind, căci tunetul bubuise cu mare violență.

— Dar tremurați.

Apoi el făcu o pauză, după care întinse mâna și-i atinse ușor bărbia.

— Mi-e bine, Maiestate, zise Petite, întâlnindu-i o clipă privirea.

Brusc, crengile de deasupra lor se scuturară și stropii de ploaie căzură pe ei. Ca un botez, gândi Petite, în vreme ce el se apleca spre ea.

Cățelușa îi linse mâna, făcând-o să se dea înapoi, cu inima bătându-i nebunește.

— Îmi cer scuze, spuse el.

Mitte scheună. Regele îi strânse blând urechile, mai întâi una, apoi celalaltă. Avea degete lungi și fine, ca de muzician, și nu purta inele.

Petite îl atinse pe mână.

El se întoarse spre ea. Se făcuse atât de întuneric, că ea abia îi mai putea zări ochii. Ploaia cădea și mai puternic, iar urletele vântului se înțețiseră. Erau într-o lume mică, la adăpost de tot și de toate.

Petite îi simți pe obraji răsuflarea mirosind a vin. Inima i se opri o secundă, după care o luă din loc nebunește.

Buzele regelui le atinseră foarte ușor pe ale ei. Apoi îi puse o mână pe umăr și-și lipi fruntea de a ei.

Din nou, se ruga Petite, ținându-și răsuflarea. Ar fi vrut să-i simtă gustul.

— Maiestate, nimeni nu m-a mai sărutat vreodată, spuse ea, cu răsuflarea întretăiată. Nu știu cum se face.

El își trecu degetele prin părul ei și se aplecă din nou, susținându-i ceafa cu o mână. Era puternic, iar Petite se simțea la adăpost în brațele lui. Îi simțea buzele, bărbia aspră, iar apoi limba care îi mângâia cu blândețe gura. Avea impresia că o să ia foc pe dinăuntru. Cățelușa scâncea iar, furtuna mugea, dar pentru ea nu mai exista decât atingerea lui fermecată. Apoi auzi un geamăt de plăcere – al ei.

CAPITOLUL 18

Nu se va mai întâmpla niciodată, își jura Petite, storcându-și apa din păr într-un vas de sticlă albastră. Când își părăsiseră adăpostul din pădure, ea rupsesse o rămurică din copac, cel de care se sprijiniseră, care îi adăpostise, și o pusese în rama oglinzii ei. Avea trei frunze, fiecare pentru câte unul dintre săruturile înnebunitoare.

Niciodată. Își întinse năframa pe masă – năframa cu care el se ștersese pe față – și puse vasul albastru cu apă pe ea. Acestea erau moaștele ei, acesta îi era relicvariul.

Sfântă Fecioară Marie, Maica Domnului, îmi cunoști slăbiciunea, dă-mi putere să rezist!

Strângând în mână rozariul tatălui ei, Petite se rugă în fața statuii Fecioarei până când nu-și mai simți genunchii de durere. Deși nu-și pierduse castitatea, se simțea cu totul pângărită. Sfântă Fecioară, dă-mi putere! Să nu-l mai sărute niciodată, să nu-l mai privească niciodată în ochi. Să nu-i mai simtă niciodată degetele puternice și delicate în păr. Sfântă Marie! Niciodată. Niciodată. Niciodată.

În dimineața care urmă, Petite nu-și făcu apariția la Doamna Henriette, nici nu se duse la festivitățile de la curte.

— Nu mă simt bine, îi declarase ea lui Clorine. Numai la gândul că va da ochii cu Maiestatea Sa regina, și i se întorcea stomacul pe dos.

— Mă duc după doctor, zise Clorine.

Medicul, un bărbat cu o răsuflare puturoasă și lipsit de dinții din față, declară că Petite era pe moarte. Îi luă sânge, îi făcu o purgație și îi ceru patru galbeni. După acest, tratament, Petite nu mai avea de ce să se prefacă: acum chiar că era bolnavă și mult prea slăbită ca să stea în picioare.

În a treia zi, Gautier veni să se intereseze de ea și rămase o vreme la ușă, de vorbă cu Clorine.

— Ce mai gentilom, zise camerista după plecarea lui. Cred că i s-au aprins un pic călcâiele după tine.

Apoi îi întinse lui Petite un volum vechi, legat în piele.

— A spus că e pentru tine. Mi-a zis că i s-a dat de înțeles – chiar așa a zis, că i s-a dat de înțeles – că îți place poezia. Drăguț din partea lui, nu? Știu că e destul de greu de crezut, dat fiind statutul lui, dar poate că trece cu vederea lipsa zestrei. Uneori se mai întâmplă și lucruri din astea.

— Clorine, n-o să mă mărit cu ducele de Gautier, zise Petite, luând cartea.

Dacă regele ar fi dorit să-i trimită un mesaj personal, atunci cu siguranță ar fi avut încredere în Gautier.

— Este de condiție nobilă.

— Gautier n-o să-mi ceară mâna, te asigur, repetă Petite.

Era un volum micuț, foarte frumos, învelit în piele: Idilele lui Teocrit, traduse în franceză. Într-adevăr, îi plăcea nespus poezia bucolică. Văzu apoi un bilețel care fusese vârât la începutul idilei a patra, Păstorul, și o strecură repede între coperte, ca să n-o vadă Clorine.

În cele din urmă, profitând de plecarea cameristei, care se dusesse să ia apă de la fântâna din curte, Petite scoase bilețelul împăturit. Nu era de la Ludovic, așa cum se temuse (și sperase), ci de la Gautier. Regele dorește să vă vadă, scrisese el cu o caligrafie fină. Singură.

Sfântă Fecioară!

La întoarcerea cameristei, Petite îi dădu volumașul.

— Mă simt prea rău ca să citesc poezie, îi spuse ea. Dă-i cartea înapoi domnului duce și transmite-i regretele mele.

Petite avusese forța să-l refuze pe rege, însă nu-și putea ține în frâu și gândurile. Îl visa nopțile, iar diminețile se trezea cu el în gând, închipuindu-și că sunt din nou împreună în pădure. Furtuna a trecut, iar ea și regele au ieșit în lumina soarelui. Regina a murit – sau așa ceva – iar el nu mai e rege. Îi spune pe nume, Ludovic, iar el îi zice Louise. O ia de mână și se îndreaptă spre adâncul pădurii, unde sunt cununați de un preot rătăcitor. Ajung la o colibă părăsită de pădurar și își fac casă acolo. El o ia în brațe...

Sfântă Fecioară!

Petite se ruga încă de când se trezea și nu-și sfârșea rugile cât era ziua

de lungă, speriată de fluturările ca aripile unor păsări pe care le simțea în inimă, precum și de alte schimbări pe care nu și le putea explica. O dureau sfârcurile sânilor, iar părțile de jos ale trupului ei deveniseră înnebunior de sensibile. Era îngrijorată de o scurgere. La început, crezuse că începuse sângerarea ceva mai devreme, însă fluidul nu era deloc roșu. Fără îndoială, suferea de cine știe ce boală îngrozitoare.

— Uite ce buchet frumos de flori ți-a trimis ducele, zise Clorine, în vreme ce parfumul garoafelor umplea încăperea. Azi-măine o să-ți facă o propunere de căsătorie, continuă ea, fii atentă la vorbele mele!

În a cincea zi, Clorine îi înmână un pachetel stăpânei sale.

— E tot o carte de la domnul duce, dar mi-a spus că e un roman, scris de doamna aceea, de Scudéry. A zis că e mai ușor de citit decât poezia, în special pentru cei în suferință. Se gândea că poate te-ar distra. Îmi plac tare mult cuvintele astea de modă veche pe care le folosește, nu? E un nobil desăvârșit. E adevărat că e în vârstă, dar inima îi e tânără. Ar fi un soț excelent pentru tine.

Petite dădu din cap absentă, răsfoind cartea în vreme ce Clorine continua să trâncănească. Nu era nici un bilețel.

Se prăbuși la loc pe perne, cu privirea pierdută la relicvele ei: vasul cu apă, eșarfa, ramura cu trei frunze, câte una pentru fiecare sărut. Niciodată.

Poate că era adevărat ce spusese medicul acela urâcios: poate chiar era pe patul de moarte.

Pe marginea celei de a unsprezecea pagini, Petite zări, în sfârșit: Vă rog, trebuie să vă văd. L. Fata își apăsă cartea pe inimă. Apoi, cu un mare efort de voință și înălțând o rugăciune către Sfânta Fecioară, îi dădu înapoi volumul lui Clorine.

— Înapoiază-i cartea domnului duce de Gautier, transmițându-i și regretele mele.

Firește, în cele din urmă, Petite fu nevoită să se ridice din pat. Există totuși o limită. Câte luări de sânge și purgații putea îndura o tânără sănătoasă?

— Arăți ca o fantomă, o dojeni Clorine, care se chinuia să o convingă să mănânce un pic din prăjitura pe care îl pusese pe bucătar să o facă pentru cea de a șaptesprezecea aniversare a stăpânei sale.

— Mulțumesc, Clorine, dar pur și simplu nu pot.

Cămașa de noapte prea largă atârna pe umerii ei înguști.

Cineva ciocăni la ușă. Petite se întoarce și o zări pe Nicole, care avea patru portocale în mână.

— Când te întorci? o întrebă prietena ei. A trebuit să-i citesc eu Don Quijote Doamnei și m-am săturat. Le-am furat de la masa lui Henriette, adăugă încântată de sine, în timp ce-i dădea fructele. Apropo, să știi că nu mai e supărată pe tine, spuse, întorcându-se să verifice dacă nu cumva Clorine putea s-o audă. Bănuiesc că prințesa are alt interes, șuieră, arcuindu-și sugestiv sprâncenele negre, ba chiar a întrebât de tine. Ce-i cu tine, ești pe moarte?

— Sunt bolnavă, răspunse Petite amețită.

Era ușurată că Henriette nu mai era furioasă, dar ce voia Nicole să spună cu „alt interes“?

Nicole îi puse mâna pe frunte lui Petite, privind-o cu ochi cercetători.

— Probabil că ai răcit în timpul furtunii. Erai udă până la piele când te-ai întors. La fel era și regele și amândoi erați destul de aprinși la față. Apropo, unde ați fost?

— Clorine? o strigă Petite pe cameristă. Te rog să vezi dacă am vreun bol disponibil, în care să pun aceste portocale. Ascultă, îi zise lui Nicole de îndată ce se văzu singură cu ea, nu vreau să spui absolut nimic despre rege în fața caméristei mele.

— Aha, deci s-a întâmplat ceva. Mon Dieu, nu-mi vine să cred!

Petite își puse mâna pe brațul prietenei sale.

— N-a fost decât un sărut, dar nu poți să spui la nimeni.

Ei bine... trei săruturi. Trei săruturi înnebunitoare.

Nicole își duse mâinile la inimă.

— Te-a sărutat regele?

- Promite-mi, Nicole! Asta n-o să se mai repete. Să nu sufli o vorbă!
- Ne trebuie un cod. Ce-ai zice de Prince Chéri? Nu, e prea evident. Ce spui de Ludmilla? Eu o să zic: „Ai mai văzut-o pe Ludmilla?“ și tu o să știi despre cine vorbesc, de fapt.
- Doar că n-o să mai fie nevoie să vorbim despre ea, zise Petite, căci Clorine se întorcea cu un vas de lemn crăpat.
- Vai draga mea prietenă, sunt nevoită să mă întorc la îndatoririle mele, la plictisitorul Señor Quijote, spuse Nicole, ridicându-se. Ai grijă de tine și să te însănătoșești cât mai repede! Se pare că a cam umblat febra pe aici. Nici Ludmilla nu arată prea bine.
- Ludmilla nu mă îngrijorează pe mine, spuse Petite, conducând-o chiar ea pe Nicole, înainte să apuce să mai scoată vreo vorbă.
- Cine e Ludmilla? se interesă Clorine de îndată ce ușa se închise.
- Nu e o persoană pe care s-o cunoști, răspunse Petite, tresărind la azul unei alte bătăi în ușă. Spera să nu fie tot Nicole.
- Hait! Acum trebuie să fie ducele.
- Și Clorine ieși, dar se întoarse de îndată.
- Așa cum am crezut, anunță ea. Dorește să-ți vorbească, domnișoară.
- Refuză-l, zise Petite cu glas stins.
- Ce-i drept, ai cam slăbit, dar te pot aranja.
- Nu acesta e motivul.
- Tu chiar n-ai de gând să-ți cauți un soț? o certă Clorine, prinzând-o de umăr. Du-te acolo și fii drăguță cu el!

Domnul duce de Gautier își duse mâna la pălărie, plecându-și capul în semn de salut. Domnișoara de la Vallière era o făptură mică și drăgălașă când o cunoscuse, la Blois, cu patru ani în urmă. Acum se transformase într-o tânără femeie, subțire și grațioasă ca o floare... o delicată floare de câmp, așa i se părea, care nu-și găsea locul în flora exotică de la curte.

Ducele furișă o privire în stânga și în dreapta pe coridor, după care se aplecă spre ea.

— Maiestatea Sa mi-a cerut să vă vorbesc din partea lui, șopti el, ridicând o mână. Domnișoară, vă rog doar să mă ascultați. Nu vă învoiți măcar să stați de vorbă cu el?

— Nu, domnule.

— Domnișoară, Maiestatea Sa nu-și găsește somnul și nu mănâncă de câteva zile.

Regele, a cărui poftă de mâncare era legendară! Nu era nimic ieșit din comun ca, la o singură masă, Maiestatea Sa să mănânce trei sau patru boluri cu supe diferite, mai multe feluri de mâncăruri grele, condimentate, și un platou întreg cu prăjituri. Acum însă, nu mai mânca nici măcar un bol de supă. La sfârșitul mesei, de obicei bea apă de flori de trandafiri de la gheață, dar acum o refuza până și pe aceasta. Medicul său era îngrijorat.

— Vă rog, domnișoară?

Gautier ar fi fost în stare să o roage în genunchi, dacă era cazul.

Ea însă scutură din cap.

— Se topește pe picioare, insistă el. Nu a mai fost la ședințele consiliului de stat, nu s-a mai dus la vânătoare. Suferă, vă spun.

Minunații ei ochi albaștri se umpluseră de lacrimi. Cât putea să semene cu un înger! Gautier îi simțise slăbiciunea: fata era îndrăgostită.

— Cere doar să vorbească un pic cu dumneavoastră.

— Veți fi prezent la întâlnire? întrebă ea.

— Aveți încredere în mine!

Nu era deloc ușor să-l întâlnească pe rege singur, căci el ducea o viață publică, așa că rămăsese hotărât ca el și Petite să se întâlnească în apartamentul lui Gautier.

— Azi, la ora patru, îi spuse ducele lui Petite, dându-i o pelerină de croitoreasă. Datorită faptului că el se ocupa de piesele de teatru, croitoresele erau o prezență obișnuită în apartamentele sale. În plus, ducele îi dădu lui Petite și o schiță pentru a-i arăta cum să ajungă acolo. Castelul era un adevărat labirint și oricine se putea rătăci ușor

în el.

Petite ieși așa cum se înțeleseseră, deghizată. Fusesse nevoită s-o mintă pe Clorine; îi spusese că se ducea la Henriette, că toate doamnele aveau să fie îmbrăcate ca niște femei de condiție umilă, că era doar încă o idee bizară care-i venise prințesei, una dintre ideile ei nebunești.

— O știi doar cum e.

Clorine se încruntase, nelămurită, dar se întorsese la fusta de călărie a lui Petite, pe care tocmai o cârpea.

— Mă întorc repede ca să mă schimb pentru seară, zise Petite din ușă, în timp ce-și punea gluga pe cap.

Ascultă cu atenție pentru a se asigura că nu se aud pași, voci sau foșnet de fuste, după care se strecură afară, luând-o în jos pe treptele înguste de piatră. La primul etaj de sub ea o luă la stânga, printr-un culoar iluminat de torțe. Mă duc să mă întâlnesc cu regele – era singurul gând care i se învârtea în minte.

Lângă o fereastră strâmtă, se opri ca să cerceteze schița pe care i-o lăsase Gautier și care îi tremura în mâinile înmănușate. Nu, mergea în direcția greșită. Se întoarse, făcând din mers reverențe și plecându-și ochii când se întâlnește cu un grup de nobili. La următoarea scară, o luă la stânga pe lângă statuia lui Venus, așezată într-o firidă arcuită, după care făcu la dreapta, iar apoi... ajunse: o ușă cu o plăcuță de alamă, pe care era înscris numele lui Gautier.

Făcu o pauză înainte să bată; încă nu era prea târziu. Putea să se întoarcă.

— Sfântă Fecioară, șopti ea, iar ușa i se deschise înainte, ca și cum ar fi fost trasă de însuși necuratul.

— Dumneavoastră sunteți!

Gautier părea ușurat.

Petite nu-și scoase gluga până nu intră, iar ușa se închise în urma ei. Obloanele ferestrelor erau trase, iar încăperea era destul de întunecată, fiind luminată doar de trei lumânări. Petite avu nevoie de câteva clipe, ca să i se obișnuiască ochii cu bezna. Încăperea era micuță, însă mobilată cu gust. Un pat, acoperit cu o țesătură de brocart de un albastru pal, ocupa aproape toată camera. Petite își puse

jos coșul de răchită și își scoase mănușile.

— M-am rătăcit, zise ea, desfăcându-și nasturii de la pelerină, începând cu cel mare de lemn de la gât.

— Maiestatea Sa va veni în curând, zise Gautier. Îmi cer scuze, dar nu vă pot oferi nici un scaun pe care să stați. Pot să vă ofer însă o farfurie cu supă de vițel?

Petite scutură din cap, sprijinindu-se de un scrin.

— Este înviorătoare, are și mentă.

— Vă mulțumesc, domnule, dar nu doresc.

Nu voia să fie nevoită să meargă la toaletă după aceea.

Deodată în ușă se auziră niște bătăi ușoare. Petite închise ochii. Dacă avea să înceapă să se simtă amețită, o să-și lase capul în jos și o să respire adânc.

Regele își făcu apariția, deghizat în vânzător de partituri de muzică. Purta perucă, pelerină și avea și gluga pe cap. În plus, își răsese mustața.

— Ce credeți? zise el, întinzând brațele. Am chiar și câteva cântece bune.

— Nu v-a recunoscut nimeni, Maiestate? întrebă Gautier, ștergându-se pe frunte.

— Nici măcar ducesa de Navailles, spuse regele, scoțându-și peruca și scuturându-și părul.

Doamne, ai milă! Supraveghetoarea domnișoarelor de onoare? Petite își apăsă mâinile pe inima care îi bătea să-i spargă pieptul.

— Maiestate, cu permisiunea Domniei Voastre, eu voi pleca, anunță Gautier, punând partiturile pe o măsuță aflată lângă fereastră. Vă rog să deschideți obloanele când veți dori să mă întorc.

Petite îl privi îngrozită pe duce. O mințise.

— Voi pleca și eu cu dumneavoastră, zise ea, luându-și pelerina.

Gautier se așeză în fața ușii, ținând mâna pe ivărul de fier.

— Mi-ați promis, spuse Petite.

— Domnișoară de la Vallière, vă rog! vorbi regele cu glas blând, ținându-și pălăria în mână, ca și cum ar fi făcut penitență. Nu vreau să vă sperii. Spun adevărul, nu doresc decât câteva clipe cu dumneavoastră.

Petite scutură din cap. Își amintea de avertismentul mamei sale, să nu rămână niciodată singură cu un bărbat. Însă mama ei nu-i spusese nimic despre regi.

— Vreau doar să vă vorbesc, insistă regele, și nimic mai mult; pe cuvântul meu de onoare.

Apoi îi zâmbi, un zâmbet care o umplu pe fată de căldură. Ea dădu în sfârșit din cap spre Gautier, care ieși de îndată din încăpere, închizând ușa în urma lui.

Apoi se lăsă liniștea. Petite nu știa unde să se uite, ce să spună. Se muta de pe un picior pe altul. Era singură în aceeași încăpere cu regele, un bărbat pe care îl sărutase, ba încă plină de dorință.

Regele își drese glasul.

— De ce nu vă așezați? arată el spre pat. Eu voi rămâne în picioare.

— Vă mulțumesc, Maiestate, însă mă simt mai în largul meu așa.

Urmără alte câteva clipe de tăcere.

— Vă rog, domnișoară, luați loc, zise el din nou, ridicând o mână. Insist.

Petite își prinse fusta cu mâna și se cocoță pe o margine a patului. Regele, la rândul lui, se sprijini de scrinul din fața ei, cu brațele încrucișate la piept. Petite aștepta, cu inima tresăltându-i ciudat.

— Vă simțiți bine? o întrebă el.

Petite avea impresia că o să-i ia foc obrajii.

— Nu e nimic grav, Maiestate.

De afară răzbăteau până la ei zgomote de calești, strigătele valeților, tropăitul potcoavelor pe pavaj. Petite îndrăzni să-l privească pe furiș. O, Doamne!

— Îmi amintiți de tatăl meu, în felul cum zâmbiți.

— Și e un lucru bun?

— Era un sfânt.

— Nu mai este în viață?

— A murit chiar după cea de a șaptea aniversare a mea, zise ea. În urmă cu zece ani – chiar de ziua de naștere a regelui.

— Câți ani aveți?

— Șaptesprezece, Maiestate. Șaptesprezece ani și trei zile. M-am născut la Tours, pe șase august...

— Sunteți Leu.

— Da. În al doilea an al domniei Maiestății Voastre.

El o privea gânditor.

Te cunosc...

— De ce zâmbiți? o întreabă regele.

— Maiestate, trebuie să vă mărturisesc ceva.

Petite își dădea seama că ar trebui să-și măsoare cu grijă cuvintele, dar era cuprinsă de o agitație efervescentă. O bucurie debordantă puneă stăpânire pe ea. Avea atâtea să-i spună...

— Când v-am văzut pe pajiștea aceea, la Chambord, am crezut că sunteți un braconier.

— Serios? râse el. Îmi place asta.

— Tocmai am citit Eglogele lui Vergiliu, zise ea pe negândite, după care îi veni să intre în pământ din cauza stângăciei sale, dar continuă totuși. Seamănă cu Idilele lui Teocrit. În general, prefer poezii greci, însă am luat Eglogele, vrând să-mi îmbunătățesc latina, iar acum sunt pasionată de Vergiliu.

— „Acum, că suntem... tolăniți în... iarba moale“, recită încet regele, încercând să-și amintească.

Era Egloga a treia, pe care Petite o cunoștea bine.

— „Acum, că orice câmp și-orice copac e-n înflorire.“

— „Iar pădurile sunt...“

— „... verzi“, Maiestate... „iar anul e-n minunăție“. Ura!

Regele zâmbi:

— Aș dori să-mi spui Ludovic, zise el.

— Nu aș putea, Maiestatea Voastră.

— Vă rog! zise el, privind-o cu nețărmurită dulceață.

— Ludovic, zise Petite blând, plecându-și apoi capul ca să-și poată trage răsuflarea.

Nu făceau decât să-și vorbească, însă Petite își dădea seama că era o greșeală că se întâlneau. Tânjea după el într-un fel care o înspăimânta. Doamne, Dumnezeuule, ai milă de mine, smulge-mi dorul din piept, apără-mă de gânduri de păcat!

— Sunt îndrăgostită de un bărbat însurat, îi mărturisi ea duhovnicului său.

— Ați...?

— Nu, părinte.

— Dar îl doriți.

Ea răspunse cu un suspin.

— Acesta e un păcat, știți prea bine.

— Da, părinte.

— Rugați-vă să căpătați puterea de a rezista, spuse preotul.

— Mă rog, părinte.

Știa însă că e din ce în ce mai slabă.

În zori, pe când ceața încă nu se ridica de pe câmpuri, Petite ieșea să se plimbe pe câmp. Se așeza la marginea câte unei pajiști, căutând înțelegciunea în tăcere. Cine era ea, să se opună dorinței regelui?

Iubirii lui – căci acesta era cuvântul, în sfârșit, care fremăta între ei. Cine era ea să dea cu piciorul unui asemenea dar?

Petite cedă în prima săptămână a toamnei. Nu mai avea puterea să spună nu, nici voința să tăgăduiască soarta.

— Să nu mă părăsești niciodată, îl imploră, pierdută toată în îmbrățișarea lui.

Așternuturile lui Gautier erau proaspăt spălate și păstrau lumina soarelui în parfumul lor.

— Te iubesc, Louise, șopti el, bâlbâindu-se neajutorat. Te iubesc.

În mintea ei se perindau fragmente din Biblie, inexplicabile, nepoftite, ca un cântec care-i susura în urechi, dar căruia nu-i știa pe de-a-ntregul cuvintele: și muntele scotea fum, și muntele s-a cutremurat cu mare putere, și peste tot erau numai trăsnete și fulgere, și sunetul trâmbițelor, și nu vă fie teamă, căci Domnul a venit să vă încerce...

Să vă încerce.

— Te iubesc, plângea ea, de durere, de plăcere, din cauza păcatului cel mare pe care îl comitea. Acum era distrusă cu adevărat, însă abia acum era întreagă. Plângea, căci își găsisse marea iubire, însă el era rege și-i era interzis.

PARTEA A IV-A

Dragoste falsă

CAPITOLUL 19

Doamne, iartă-mă pentru că am păcătuit împotriva Ta. Mă tem de moarte de chinurile iadului și, cu ajutorul îndurării Tale, sunt hotărâtă să fac penitență și să-mi îndrept viața.

Iartă-mă, iartă-mă, iartă-mă.

Dacă spun de foarte multe ori așa, se gândea Petite în noaptea aceea, strecurându-se în așternuturile ei, poate că o să fie adevărat. Pentru că, la drept vorbind, nu regreta absolut nimic. O, Doamne!

În dimineața următoare, își luase locul printre celelalte domnișoare de onoare. Ca de obicei, îi înmână lui Henriette papucii, îi ținut oglinda și îi citi cu glas tare. Dar era cu totul și cu totul schimbată și, cu siguranță, se vedea.

Când Ludovic ieși din cabinetul său pentru a se duce la liturghie, îi aruncă o privire lui Petite, iar ea își plecă ochii. O, Doamne, iartă-mă! Pentru că se simțea atât de minunat, pentru că se simțea atât de mândră.

Se uita cu coada ochiului cum Henriette îl săruta pe Ludovic pe ambii obraji – un privilegiu ce era acordat numai nobililor din stirpea cea mai aleasă. Nobilii cu un rang mai jos aveau dreptul la un singur sărut, pe un singur obraz regal. Petite se înroșise, căci gândul îi zburase la săruturile lor înflăcărâte, peste tot.

În timpul liturghiei, Petite se rugă să găsească îndrumare. Oare și Ludovic se ruga pentru asta? se întreba ea. Îl urmărit cu privirea, când el îngenunche în fața altarului. Amândoi păcătuiseră – de asta nici nu mai încăpea vorbă. Închise ochii: nu trebuia să se uite la el. Era o femeie căzută, cu nimic deosebită de o adulteră acoperită de scuipați în piața publică a vreunui târg. Atunci, de ce se simțea atât de minunat, atât de curată, ca și cum sufletul i-ar fi fost cufundat într-o baie de lumină? Să fi fost cumva lucrarea Diavolului?

După-amiază, după vânătoare (la care doborâse un căprior cu o săgeată), Petite acordă o grijă deosebită toaletei ei, alegându-și una dintre rochiile pe care i le dăduse Marguerite și pe care Clorine i-o modificase de curând, ca să i se potrivească. Corsajul auriu îi cădea pe umeri și se îngusta mult pe talie. Ea se simțea frumoasă.

La ușa apartamentelor lui Henriette, se întâlnește în acea seară cu

Athénaïs.

— Louise, arătați minunat în seara asta.

— Și dumneavoastră, răspunse Petite.

Fustele îi foșneau ușor pe parchetul de lemn. (Unde era Ludovic?)

Încăperea era deja plină de oameni. Era lună plină și prințesa anunțase că aveau să facă o excursie nocturnă.

— Într-adevăr. Are o strălucire grăitoare, zise Nicole, privind-o pe Petite cu ochi cercetători.

S-ar fi zis că toată lumea o privea. Cel mai mic gest putea să dezvăluie totul – umbra unui surâs, roșeața din obraji.

— M-a ars cumva soarele? întrebă Petite. Am uitat să-mi pun mască atunci când călăream.

— V-am văzut pe noul cal de curse irlandez al Maiestății Sale, interveni Fouquet, băgându-se astfel în conversație. Pudra pe care o avea pe față nu reușea să-i ascundă vinișoarele roșii de pe obraji.

— Da, Lancelot, încuviință Petite. Armăsarul, înalt de aproape șaisprezece palme, părea foarte potrivit pentru vânătoare: avea copitele puternice și își pleca frumos genunchii la sărituri.

— Am observat că adesea călăriți împreună cu regele, zise Fouquet, ascunzându-și un zâmbet hâtru. Purta o vestă brodată cu aur, de sub care ieșeau manșete din dantelă fină.

— Toți călărim împreună cu regele, domnule, răspunse Petite. Eu și mulți alții.

Fouquet era răsfățatul curții, un gentilom încântător, plin de spirit și generos, dar și cultivat, după câte își dăduse ea seama, protector al dramaturgilor și al poezilor, printre care se numărau Corneille și Scarron. Dar simțise că era trufaș și, cu siguranță, era un om puternic, așa că era îngrijorată în privința lui.

— De cele mai multe ori, ea călărește în fața Maiestății Sale, ciripi Lauzun, care se apropiase de grupul lor.

— Așa mi s-a spus și mie.

Și Fouquet deșurubă capătul mânerului bastonului său de argint,

înhalând un parfum, ca și cum sensibilitățile lui aristocratice ar fi fost rănite de Lauzun, care era de condiție umilă.

— Am înțeles că plănuieți o serbare, domnule Fouquet, spuse Petite, schimbând subiectul, căci ajunsese în ape tulburi; îi era tare greu să știe ce să spună.

— Un spectacol minunat, așa am auzit, adăugă Athénaïs, cântărindu-i din priviri pe cei de față.

— Cu balet și rachete de foc, zise și Nicole.

În clipa aceea, răsunară trompetele și ușile fură deschise pentru rege.

Pentru Ludovic. Petite făcu o plecăciune până la pământ când el intră, la braț cu soția lui.

Regina, care se împopoțonase cu un guler ridicol de larg, zâmbea timidă mulțimii. Era robustă de felul ei, iar acum, că mai era și însărcinată, se făcuse și mai mare. Părul blond îi era prins într-un fileu de modă veche, iar pe deasupra purta o bonetă simplă, neagră. Aruncă încruntată o privire la cei trei pitici care se chinuiau să-i țină trena. Unul dintre ei, un pigmeu, nu avea decât vreo șaizeci de centimetri în înălțime, dar era cât se poate de bine proporționat. Făcu o tumbă, iar regina chicoti, arătându-și dinții înnegriți. Curtenii începură și ei să râdă; Petite știa că mai târziu aveau să-și bată joc de ea pentru asta. Să râzi de regina spaniolă era o formă de distracție des întâlnită la curte.

Ludovic scrută încăperea, până o văzu pe Petite. În ochii lui se aprinse mai întâi o lumină caldă, de recunoaștere, urmată de îndată de o ușoară încruntare. (De ce? se întrebă Petite, speriată.)

Din fericire, regina nu rămase prea mult, retrăgându-se chiar înainte de excursia din miez de noapte. Curtenii îi urmară în curte pe Ludovic, pe fratele său și pe Henriette. Luna era un cerc de lumină. Stelele străluceau, iar în aer plutea un iz de bălegar și de fum de la torțe. Bărbații se urcară în șei, iar femeile în trăsurile lor. Petite, împreună cu Nicole, se urcă în ultima, o cabrioletă acoperită, cu două locuri.

La adăpostul nopții, Petite se cufundă în tăcere, în vreme ce Nicole sporovăia neîncetat. Era istovită de strădaniile pe care le făcuse toată ziua ca să se ascundă; era copleșită și deopotrivă entuziasmată de schimbarea uriașă care se petrecuse în viața ei. Nu mai era castă. Distrusă, așa ar fi spus mama ei – deși ea nu se simțea câtuși de puțin distrusă.

Se auzea ciripitul unei păsări de noapte; vântul sufla ușor. Frunzele unui fag tremurau în lumina lunii. Cât de frumos părea totul! Își pierduse castitatea pentru el. Oare el o disprețuia pentru asta? Oare o iubea mai puțin? Nu, nu putea să creadă așa ceva. Iubirea lui pentru ea era adevărată.

Nicole o atinse pe braț. Se apropia un călăreț.

— Cred că e Ludmilla, zise ea, cu ochii mari.

Ludovic? Luna fusese acoperită de un nor, iar Petite nu-și dădea seama prea bine. Călărețul îi spuse ceva vizitiului, după care își întoarse calul ca să țină pasul cu trăsura.

Da. Ludovic era. Petite scoase capul pe fereastră.

— Maiestate?

Nu Ludovic. Nu iubitul meu. Nu dorința inimii mele. Trebuia să fie cu grijă.

— Vizitiul vostru va opri la răscrucea din față, îi spuse Ludovic, cu chipul ascuns de borul pălăriei. Mergeți în pădure, spre stânga.

Apoi dădu pinteni calului și se duse înainte.

— Ei, bine, zise Nicole, uluită, dar calmă, fluturându-și evantaiul cu margini de dantelă.

— O să-ți explic mai târziu, promise Petite, în vreme ce trăsura lor încetinea.

Era peste măsură de tulburată. Acum avea să fie nevoită să se încreadă în Nicole, însă ce să-i spună? Se simțea rătăcită într-un labirint.

— N-o să stau mult.

— Nu poți să pleci singură noaptea în pădure, spuse Nicole, prinzând-o de braț.

Ea însă se smuci și sări jos din trăsură. La adăpostul copacilor uriași domnea beznă. Avu nevoie de câteva clipe până să zărească o potecuță prin tufișuri. Mergea încetișor, croindu-și drum pe băjbâte. Simțea duhoarea unui lup. În curând, potecuța se lăți, preschimbându-se într-o cărare mai largă, bună de călărit.

Acolo, rămase locului, în așteptare, ca să-și recapete suflul. Tresări,

speriață de fluieratul puternic al unei privighetori. Simțea în pământ tropotul copitelor calului lui Ludovic, apoi apăru și el după o cotitură, călare pe un cal mărunț.

Regele sări de pe cal, îi agăță frâul de o ramură și se apropie de ea; razele slabe ale lunii se reflectau pe spada lui. Se opri apoi la o oarecare depărtare de ea și-și duse mâna la pălărie, ca și cum ar fi fost la curte.

Undeva, o bufniță huhui.

Ochii lui Petite înotau în lacrimi. Își ridică mâinile neînmănușate.

Ludovic făcu un pas înainte și îi luă mâinile într-ale sale, ascunse în mânuși fine de piele.

O strângere de mână, ca o promisiune.

— Louise, am vorbit cu duhovnicul meu, zise el. Trebuie să renunț la tine.

În glasul lui se simțeau lacrimile.

— Ce vrei să spui? întrebă ea, cuprinsă de frică.

Duhovnicul lui avea dreptate. Amândoi aveau să ajungă în iad. Dar, cu siguranță, iadul avea să fie pe pământ dacă el avea s-o abandoneze.

— Viața aceasta te va distruge, spuse el, cu glas aproape implorator. Deja te-am distrus.

Petite începuse să ridice mâna – ca să-l palmuiască, așa cum își dădu seama cu groază –, dar se trase îndată înapoi, înspăimântată de ce-ar fi putut să facă.

— Ludovic, să nu mai spui niciodată că m-ai distrus, șopti ea, suspinând.

El o prinse în brațe.

— Iubirea mea, spuse stângaci, ca și cum cuvântul ar fi fost într-o limbă veche, pe care încă n-o pricepea.

Lui Petite i se înmuiară genunchii sub sărutul lui, cuprinsă de o dulceață deloc îngerească, ce-i curgea prin vene.

Nicole căută febrilă batista, după ce Petite se urcă la loc în trăsură. Îi șterse obrajii prietenei sale, cuprinzându-i cu brațul umerii care i se zgâlțâiau.

— Nu pot să suport, suspină Petite printre lacrimi.

Se simțea plină de bucurie, în culmea euforiei, de parcă ar fi fost vrăjită. Ea și Ludovic își făgăduiseră să se întâlnească, iar și iar. Era greșit ce făceau, însă erau îndrăgostiți nebunește.

— Nicole, dacă o să spui cuiva, jur că te omor, zise ea cu o ferocitate calmă, care le șocă pe amândouă.

O săptămână mai târziu, după liturghie, marchiza de Plessis-Bellièvre o urmă afară din capelă pe Louise. Pierdută în gânduri, ea nu observase nimic. În urmă cu câteva zile, Ludovic îi aranjase o întâlnire cu noul lui duhovnic. Preotul îi explicase fetei că în vremea apostolilor poligamia era ceva obișnuit. Oamenii sfinți, precum Moise și David, avuseseră mai multe soții și, istoric, regele Franței avusese adesea câte o amantă. Regele era unsul lui Dumnezeu; până și Petite era deci absolvită. Ea nu prea crezuse ceea ce i se spusese, așa că acum se plimba, rugându-se în tăcere să-și afle lămurirea, dezlegarea și iertarea (precum și, dacă era să spună adevărul, ocazia să-și întâlnească iubitul cât mai repede), fără să-și dea seama că cineva voia să-i atragă atenția.

În cele din urmă, văduva bondoacă și dolofană făcu o plecăciune slugarnică în fața ei, ducându-și în față piciorul drept și aplecându-se atât de mult de mijloc, că cele două pene de struț de la pălărie măturară dalele de piatră.

— Domnișoară de la Vallière, îmi puteți acorda o clipă? întrebă ea, în vreme ce se ridica.

În ciuda căldurii, purta o rochie verde, grea, tivită cu blană maronie cu pete.

— Sunt așteptată la Doamna, zise Petite, reprimându-și impulsul de a se da înapoi. Femeia asta avea o răsuflare fetidă.

— Nu vă voi răpi mult timp, promise marchiza de Plessis-Bellièvre, trăgând-o afară pe Petite cu o forță surprinzătoare. Uitați, banca aceasta e la umbră. Știți, draga mea, că sunteți considerată una dintre cele mai mari frumuseți de la curte. Nu ar fi bine să vi se înnegrească tenul minunat.

— Doamnă marchiză de Plessis-Bellièvre, spuse Petite, trăgându-se cât mai departe, chiar trebuie să plec.

Marchiza își sprijini însă de bancă umbrela de soare.

— Ce drăguț să fii punctual! zise ea, așezându-se și bătând cu palma locul de lângă ea. Vă asigur că nu va dura mult. Am un mesaj de la ministrul de finanțe.

Petite se așază, șovăitoare. Marchiza de Plessis-Bellièvre organiza întâlnirile sociale ale ministrului Fouquet, știa prea bine, așa că acum bănuia că discuția aceasta avea legătură cu sărbătoarea pregătită de ministru la noul său castel din Vaux-le-Vicomte. În ultima vreme, toată lumea vorbea numai despre asta.

— Ar dori să vă facă un dar, zise marchiza, scoțând un evantai din corsaj. Un simbol al prieteniei sale, adăugă, începând să-și facă vânt cu putere cu evantaiul.

Petite încremeni. Un dar? De ce?

— Nu ar fi corect, doamnă, zise ea tulburată.

Oare așa se mituiau oamenii?

— Hai, draga mea, nu e o glumă – e vorba de douăzeci de mi de pistoli. Jumătate din suma aceasta v-ar aduce o dotă respectabilă și v-ar căpătui foarte bine; nu trebuie decât să-i spuneți din când în când ce se mai întâmplă pe aici, zâmbi ea, acoperindu-și un dinte spart cu evantaiul. Ce rău poate fi în asta?

Petite nu-și găsea cuvintele. Oare Fouquet voia ca ea să spioneze pentru el? Nu, cu siguranță nu.

— Imaginați-vă doar câte puteți face cu suma asta, continuă marchiza.

— Doamnă marchiză de Plessis-Bellièvre, cred că este o greșală la mijloc, zise Petite, ridicându-se brusc în picioare.

— Dragă mea fată...

— Eu nu mă aflu în situația de a ști ce se întâmplă – așa cum spuneți – și, chiar dacă aș fi, cu siguranță nu pot fi cumpărată, încheie Petite, măcinată de furie.

Și, făcând o reverență, se înapoie la castel, pradă unui tremur interior. Curtea i se părea un loc absolut necunoscut. Se simțea pierdută, la

voia întâmplării.

În vreme ce urca scările spre apartamentele lui Henriette, încercă să-și revină în fire. Curtenii adunați în fața ușii o priveau; puteau să bârfească pe seama ei. Se opri în cadrul unei ferestre, cu inima bătând cu putere. Fouquet încercase s-o mituiască pentru ca să-l spioneze... pe Ludovic? Icnii speriată, dându-și seama că probabil asta fusese intenția. Apoi, sprijinindu-se de pervazul de piatră, inspiră cu grijă. Probabil că Fouquet știa; probabil că aflase.

Cum se poate una ca asta? se gândi, simțind cum o îngheață spaima. Fuseseră tare grijulii. Ea fusese nevoită să-i spună lui Nicole, dar numai după ce aceasta jurase să nu sufle o vorbă nimănui. Și, în afară de Nicole, de duhovnicul lui Ludovic și de Gautier cine mai știa? Trebuia să-i spună lui Ludovic – să-l avertizeze.

Petite se uită în stânga și-n dreapta, ca să se asigure că nu e nimeni prin preajmă, după care împinse ușa grea de la apartamentul lui Gautier. Cămaruța era goală. Ludovic încă nu ajunsese. Își lăsă jos coșul cu pânzeturi și se lipi de ușă, închizând ochii și trăgându-și răsuflarea. Pe scară, trecuse pe lângă Athénaïs.

De data aceasta, Petite se deghizase bine, ca o spălătoreasă, și din fericire – laudat fie Domnul – nu fusese recunoscută. Gautier se gândise că era mai sigur ca ea și Ludovic să-și schimbe costumele de fiecare dată când se întâlneau. (De fiecare dată, zisese el, iar vorbele lui făceau aluzie la un viitor nedefinit.)

Draperiile fuseseră trase, ca să nu lase să pătrundă lumina soarelui de după-amiază, și două lumânări erau aprinse. Draperiile patului erau strânse, iar cuvertura dată într-o parte. Petite își scoase șorțul de cânepă. În păr avea prinsă o pânză pătrată, împăturită pe jumătate și răsucită la margini. O deranja, așa că și-o scoase și-și desfăcu apoi cozile, prinse într-un coc. Lui Ludovic îi plăcea să-i vadă părul liber pe spate.

Oare unde e? se întrebă, așezându-se pe pat. Pe măsuta de lângă pat, lângă o sticlă de coniac, se afla un burețel. Gautier se gândise la toate. Sfântă Fecioară... Păcat după păcat.

Ludovic intră fără să bată la ușă.

— Ha! zâmbi el larg, azvârlindu-și pelerina și aruncându-se pe pat, trăgând-o pe Petite în brațele lui. Mă gândesc neîncetat la tine, zise, în vreme ce se chinuia să-i desfacă șireturile de la spate ale corsajului.

Petite se ridică în șezut ca să-l ajute, scăpând cât putea de repede de corsaj, pentru ca el să-i poată scoate fusta. În cele din urmă, rămase doar în cămașă (fusta și juponul erau țevite cu dantelele făcute de mătușă ei Angélique, își dădu ea seama necăjită).

Ludovic îi luă mâinile în ale lui, apăsându-i degetele pe buze.

— Ai mâinile reci, zise el, apoi își ridică privirea spre ea. Ce s-a întâmplat, Louise?

Îi spusese numele încetișor, aproape ca o șoaptă – ca și cum ar fi fost doi copii care jucau un joc secret. Ea ar fi vrut să fie mereu așa, să se ascundă amândoi, undeva, departe. Își lipi obrazul de al lui. Îi plăcea la nebunie pielea lui rece, bărbia aspră, răsuflarea lui în ureche. Iubirea lor era de o intensitate spirituală – cum ar fi putut să fie un păcat?

— Sunt speriată, zise ea, privindu-l în ochi.

El se uită uimit la ea.

— De ce? o întrebă, mângâindu-i părul. S-a întâmplat ceva?

— Domnul Fouquet, zise ea, în vreme ce-i desfăcea șireturile jachetei de piele. Tânjea să-i simtă pielea pe pielea ei.

— Nicolas? Doar nu...?

În ochii lui Ludovic se aprinsese o scânteie de gelozie. Fouquet avea reputația de seducător, în ciuda vârstei sale.

— Nu, nu e asta. Mi-a oferit bani, prin marchiza de Plessis-Bellièvre... ca să spionez – să te spionez pe tine, mă tem.

— Cât de mult? Glasul lui era rece – nu mai era vocea unui amant, ci a regelui.

— Nu are nici o importanță cât, pufni ea plină de un dispreț mândru. Eu nu pot să fiu cumpărată.

— Spre deosebire de noi, ceilalți, zise Ludovic, dându-i o șuviță de păr după ureche și zâmbindu-i cu o ironie tristă.

Petite își puse mâinile peste ale lui și îl sărută blând.

— Probabil că știe, îi zise, în vreme ce buzele lui îi mângâiau gâtul.

Gândul că erau urmăriți o făcea să înghețe. Își trecu degetele prin părul lui lung, simțind mușcături ușoare în sărutările lui.

— De unde o fi aflat? întrebă ea, respirând mai sacadat.

— Fouquet are spioni peste tot, zise Ludovic cu amărăciune. Ți-am spus că locul ăsta e periculos. Toți purtăm măști. Nimic nu e așa cum pare.

— Ludovic, unii spun că strânge ostași, că vrea să preia puterea.

Se lăsă pe spate, iar el o urmă. Pe sub cămașa lui, îi simțea mușchii lungi și netezi ai spatelui.

— Știu, pufni el. Nu e singurul care spionează. L-am ținut sub supraveghere. Nu sunt atât de nătâng pe cât mă crede el. Crede că sunt tânăr și doritor numai de distracții, că mă interesează mai mult vânătoria decât conducerea țării. Se gândește că nu mă preocupă persoana lui, că nu știu ce pune la cale. Apoi o privi câteva clipe lung pe Petite, înainte să încheie. Dar mă subestimează.

CAPITOLUL 20

Nicolas Fouquet își primi oaspeții regali la noul castel cu o desfășurare impresionantă de grandoare.

— Această sărbătoare modestă este dată în onoarea Maiestății Voastre.

Înveșmântat în dantele și brocarturi, îi întinse chiar el mâna reginei mamă ca să coboare din trăsură, oferindu-i chiar o diademă cu diamante. Își exprimă regretul că regina, a cărei sarcină era foarte înaintată, nu putuse face călătoria de trei ore de la Fontainebleau.

Doamna Fouquet, care era și ea însărcinată, făcu o reverență, iar marchiza de Plessis-Bellièvre o ajută să se ridice.

Petite își feri privirea văzând-o pe marchiză – spioana lui Fouquet, știa acum prea bine – care se uita la ea cu răceală.

— Ah, dragul meu Fouquet, zise regina mamă în vreme ce una dintre doamnele ei de onoare îi punea pe cap bijuteria, onoarea pe care ne-o faci e exagerată.

— Nimic nu e prea mult pentru Maiestățile Voastre, zise Fouquet, cu ochii la Ludovic, care scruta locul cu privirea. Castelul din calcar era înconjurat de curți și de un șanț de apărare. Grădini imense, marcate de garduri vii din carpeni tăiați cu grijă, se întindeau de-a lungul unui canal.

— A, frumoasa Doamnă, exclamă Fouquet, în timp ce un grup de valeți dădeau jos litiera lui Henriette, care era dusă de doi cai. Ce greu v-a fost să bateți atâta drum până aici! zise el, aplecându-se să-i sărute mâna.

— Pentru nimic în lume n-aș fi lipsit, domnule, zise Henriette, părând cam adormită.

Se anunțase oficial că așteaptă un copil și starea ei era delicată. Doctorul său și Philippe avuseseră obiecții, însă ea insistase să facă această călătorie. Fusesse însă nevoită să călătorească în litieră, îndopată cu doze mari de laudanum.

— Și pe arșița asta, pe atâta praf! Veniți, vă rog, Maiestățile Voastre, vă conduc în apartamente, pentru a vă putea reface după drum.

Petite îi urmă pe valeții care cărau litiera lui Henriette pe scările acoperite cu covoare. Castelul era minunat făcut, în cele mai mici detalii: fresce, mozaicuri rare, mese de porfir, oglinzi cu rame de aur, sculpturi antice grecești răsăreau la tot pasul. Pe o cupolă, foarte sus, observă o emblemă sculptată – deviza lui Fouquet. Înfățișa o veveriță ce urca într-un copac, iar sub ea stăteau scrise cuvintele: Quo non ascendet?

Nu prea era sigură care era traducerea corectă. Unde să nu urce? Spre ce să nu urce? În ce loc – la ce înălțime – să nu se cațăre? Asta era – își dădu seama, înfiorată. La ce înălțime să nu se cațăre el?

Oare Fouquet râvnea coroana? se întreba Petite. Fără îndoială, se purta regește. Se spunea că numai cu serbarea aceasta cheltuise peste o sută de mii de livre – mai mult decât cheltuia Ludovic într-un an. De unde avea bani? Ludovic bănuia că Fouquet sustrăgea bani din vistieria națională. Că pusese mâna cu japca pe bogăția adunată – de la el, de la popor. Iar luxul acesta afișat cu atâta nepăsare nu făcea decât să-i confirme bănuielile. Unde avea să ducă asta? Ludovic voia să facă o schimbare, era decis să domnească fără corupție – impunând asta cu forța, dacă avea să fie nevoie.

— Uită-te în sus, îi murmură Nicole încetișor la ureche. Ludmilla te privește.

Ludovic stătea în capul scărilor. Se uită mai întâi peste Petite, apoi zăbovi o clipă cu privirea asupra ei și, schițând un zâmbet aproape neobservat, își întoarse privirea.

Între timp, Fouquet ajunsese lângă rege. O observă și el pe Petite și își duse mâna înmănușată la borul pălăriei verzi, salutând-o.

— Ce mai e și asta?

— Taci, Nicole, șopti Petite.

Ce mai era și asta? Tânjea să fie în altă parte, pe un câmp, printre caii tăcuți, înconjurată de ființe în care avea încredere, cărora le cunoștea limbajul.

După ce familia regală se odihni, iar arșița zilei de august începea să-și mai piardă din putere, Fouquet propuse o plimbare prin grădini. Ludovic și Philippe își ajutară mama să se urce într-o caleașcă ușoară, deschisă, iar Nicole și Yeyette o ajutară pe Henriette, frumos coafată și cu hainele schimbate, să ia loc într-o litieră brodată, acoperită cu un umbrar auriu, pe care o cărau patru oameni.

Prințesa se lăsă pe pernele de puf și își întinse mâinile către Petite, ca să-i aranjeze panglicile stacojii de la încheieturile subțiri ale mâinilor. Buclele care-i erau lăsate libere pe umeri erau împodobite cu aceleași rozete care-i garniseau și rochia.

— Repede, zise Henriette, roșie la față de încântare. Nu vreau să pierd nimic!

Oaspeții veneau în valuri – sute și sute de oameni, un șir nesfârșit de bărbați și femei înveșmântați în mătase și satin, scânteind de diamante, împodobiți cu penele unor păsări rare și o mulțime de panglici – pe pălării, la cravașe, pe mâneci, la săbii, la pantofi, ba chiar și la bastoanele în care se sprijineau.

Petite îi făcu un semn cu evantaiul lui Athénaïs, care se întreținea cu două dintre doamnele de onoare ale reginei și cu Lauzun.

În sfârșit, alaiul se puse în mișcare, iar Ludovic și Fouquet mergeau în frunte. Fouquet făcea gesturi largi cu mâinile, agitat și încântat, iar curtenii îi urmau ca un stol de păsări de la tropice, scoțând strigăte de încântare când o sută de jeturi de apă țâșniră spre cer, iar fântânile prinseră deodată viață.

— Grădina se schimbă în timp ce o străbatem, observă Petite, în vreme ce urma la pas, împreună cu Nicole, litiera Doamnei. De fapt, bazinul cu apă nu era pătrat, ci dreptunghiular. Grota ce părea că se află chiar lângă bazin era de fapt la o oarecare distanță, despărțită de acesta printr-un canal. Ceea ce păruse la început un șir de jeturi de apă se dovedea a fi de fapt o cascadă tunătoare. Totul părea simetric, dar, de fapt, nu era așa.

O grădină a iluziilor, îi trecu prin minte lui Petite. Cât de potrivit! Fouquet juca rolul servitorului credincios, în vreme ce uneltea să pună mâna pe domnie. Ludovic își aplaudă în public ministrul de finanțe, în vreme ce plănuia cum să-l înlăture. La curte, nimic nu e așa cum pare, îi spusese Ludovic. Cu toții purtăm măști.

Pe măsură ce soarele se ascundea în umbre, își făcură apariția mii de purtători de torțe, pentru a-i escorta pe oaspeți înapoi spre castel, unde erau întinse mesele, cu vase de aur – de aur masiv – pline cu fazani, ortolani, prepelițe, potârniche, tocane și creme de legume. Vinul curgea în valuri, muzica se revărsa peste ei. Zgomotul petrecerii se făcea tot mai mare, pe când mesele erau strânse pentru a șasea oară.

Tot acest belșug era șocant, era de-a dreptul jignitor. Oare familia

regală își putea permite o asemenea etalare de bogăție? Ludovic părea să cântărească totul. De fapt, toată lumea părea la pândă. Oare câți dintre cei de față erau spionii lui Fouquet? se întreba Petite. Cine putea să fie de încredere?

Se auzi sunetul trompetelor.

— Spre teatrul în aer liber, anunțară pajii.

Curtenii ieșiră afară, străbătând cărări parfumate, luminate de mii de lumânări de ceară de albine, iar apoi, pe o alee largă, străjuită de pini, ajunseră la o terasă, lângă o fântână. Acolo fuseseră puse scaune, în fața unei estrade.

Petite și Nicole își ocupară locurile în spatele litierei Doamnei, lângă tronurile pregătite pentru rege și pentru regina mamă – și pentru Fouquet. Petite îi arunca din când în când câte o privire lui Ludovic. El râdea vesel împreună cu gazda sa: juca un rol, știa prea bine, și-l juca înfiorător de bine.

După uvertură, în fața lor își făcu apariția domnul de Molière, îmbrăcat în haine obișnuite. Cuprins de o disperare frenetică, începu să-și ceară scuze, plecându-se adânc în fața regelui.

— Maiestatea Voastră, câțiva dintre actorii mei au căzut la pat și nu am avut vreme să pregătesc un spectacol de divertisment.

Dintre cei prezenți se ridică un murmur consternat, dar deodată se auzi scârțâitul unor mecanisme și, ca prin minune, în fața ochilor lor apăru un peisaj pastoral. În mijlocul cascadelor, o stâncă imensă se despică în două, scoțând la vedere o scoică din care ieși o naiadă cu părul până la pământ. Publicul izbucni în urale, aplaudând.

— Cerul, pământul, toată natura se pleacă la porunca regelui, proclamă nimfa, în vreme ce driade, fauni și satiri își făceau apariția dintre copaci, în pași de dans.

Piesa – numită Les Fâcheux (Pisălogii) – îi făcu repede pe toți să râdă în hohote, căci, unul după altul, erau ridiculizați cei mai cunoscuți oameni de la curte. Răgetul de măgar al lui Lauzun răsuna de fiecare dată când era recunoscut cineva. La un moment dat, când era clar că ținta glumelor este Gautier, bătrânul se ridică și făcu o plecăciune demnă. Toată lumea izbucni în urale și în strigăte.

În pauzele dintre acte, fură încântați cu câte un balet vesel. Petite nu mai văzuse niciodată un asemenea spectacol, un amestec atât de

minunat de teatru, dans, muzică și cântece.

După piesă, oaspeții se întoarseră la castel, unde îi așteptau alte cântece, mâncăruri și băuturi. În salonul cel mare, fuseseră întinse tarabe, ca la piață. Doamnele roiau, căci se împărțeau tot soiul de nimicuri: oglinjoare de buzunar ornate cu pietre prețioase, mănuși din piele de porc, parfumate cu mosc, văluri de dantelă, evantaie din fildeș sculptat. Nobililor celor mai de seamă li se rezervaseră cai de călărie și diamante.

Petite găsi un moment potrivit ca să se ducă la toaletele amenajate în apartamentele lui Henriette. Sorocul îi venise, în sfârșit (fusesse îngrijorată din cauza asta). Mai zăbovi câteva clipe în liniștea bibliotecii – analizând colecția enormă de manuscrise, tratate și cărți rare –, după care se îndreptă spre scări.

— A, aici erați, domnișoară de la Vallière.

Petite se întoarce, zărindu-l pe domnul Fouquet, care grăbise pasul ca s-o ajungă.

— Pot să vă fiu de ajutor? zise el, punându-i mâna înmănușată pe braț. Doriți ceva de aici? o întrebă el, cu manierele pline de eleganță ale unei persoane născute într-o familie foarte veche.

— Nu, vă mulțumesc, spuse Petite calmă. Serbarea dumneavoastră este minunată, domnule.

Fouquet își duse mâinile la inimă.

— Domnișoară, îi sunt devotat Maiestății Sale, declară cu glas mios. Doresc sincer să-i fiu pe plac, mai adăugă, fixând-o cu privirea.

— Firește, răspunse Petite, fără să-și poată stăpâni tremurul ușor din glas. Apoi, plecând capul, se întoarce și o luă grăbită pe scări, agitată și înspăimântată. Cuvintele acelea erau destinate să ajungă la urechea lui Ludovic, știa prea bine.

După miezul nopții, toată lumea se întoarce în grădini, acum cufundate în întuneric, luminate numai de strălucirea slabă a lunii aflate în ultimul pătrar. Ludovic, regina mamă și Fouquet se urcară în trăsura regală, îndreptându-se spre mijlocul grădinii, chiar deasupra cascadelor. Muschetarii sunau din trâmbițe, anunțând astfel aprinderea rachetelor cu artificii. Caii de la caleașa regală se cabrară – mon Dieu! – la vederea cerului nopții iluminat ca ziua de luminile în forma florilor de crin ce străluceau peste lume; în mijlocul lor, scris cu

litere de foc, strălucea numele regelui.

O mulțime de valeți se repeziră, liniștind pe dată caii înspăimântați. Ludovic sări din trăsură, urmat de Fouquet. Regina mamă își scoase capul pe fereastră și zâmbi curajoasă, și toată adunarea izbucni în urale.

— Ei, drace! exclamă Nicole, prinzând-o pe Petite de mână.

Un mecanism în forma unei balene înainta încetișor pe canal, iar din burta lui se revărsau artificii ce lăsau dăre de foc pe apă. Din turnul castelului erau lansate rachete, o grotă din apropiere explodează în lumină; grădina toată devenise o cascadă de foc. Ludovic privea cerul, stând în picioare, cu chipul iluminat. Fouquet se îndreptă spre el, din spate, și-i puse o mână pe umăr, ca și cum ar fi fost un apropiat al lui.

Ca și cum el ar fi fost superiorul, își zise Petite.

Cei doi bărbați – cei mai puternici din tot regatul – se conturau pe fundalul cerului, luminați din spate de felinarul unei trăsurii. Ludovic, înalt, în floarea tinereții, îl întrecea cu un cap pe elegantul Fouquet. Îi înlăturase încetișor mâna ministrului de finanțe, punându-și el brațul în jurul umărului aristocratului, strângându-l familiar. Râsetele lor răsunau în grădină.

Spectacolul se sfârși într-o ploaie de cenușă, în izul înțepător de praf de pușcă ce se răspândise în aer. Petite își strânse șalul pe umeri, cuprinsă de un fior, în ciuda căldurii. Nu înțelege, îi spusese Ludovic. Dar ea cunoștea prea bine istoria: știa că regii pot fi detronați.

A doua zi, la întoarcerea la Fontainebleau, toți priveau altfel castelul. Priveliștea lui îi sufoca. Multe dintre fântâni erau secate, iar cele două în care se mai afla apă nu curgeau, fiind, dimpotrivă, înecate într-o mângă verzuie. Unde era farmecul? Unde era grandoarea? Într-adevăr, castelul părea meschin, o rămășiță jalnică a gloriei de mult apuse.

În seara aceea, în salonul lui Henriette nu se vorbea decât de minunata serbare dată de Fouquet, de strălucirea divertismentului, de eleganța arhitecturii. De canale, de cascade, de grădinile ornamentale. De mâncare, de daruri, de costuri.

— Douăzeci de milioane de livre înseamnă destul de mult, numai pentru o singură noapte, observă Claude-Marie.

— Eu am auzit de o sută de mii.

— Oricum, tot e mult și ca să cheltuiești într-un an întreg, spuse Yeyette.

— Ai văzut punga cu aur care era pe măsuța de toaletă a Doamnei?

— Și regina mamă a primit una.

— Cu același număr de monede în ea, zise Henriette, înghițind.

Când fu anunțat ministrul de finanțe, toată lumea se înclină până la pământ. Până și Mimi, cockerul spaniel al lui Henriette, îi miroși cu atenție cizmele lui Fouquet.

Peste puțin timp, își făcu apariția și Ludovic; și chiar și el îi arătă un respect mai mare lui Fouquet. Să fie oare cu puțință ca acum să fie mulțumit de el? se întreba Petite. Știa că așa ceva nu era cu puțință. Începea să-și dea seama cât de bine se pricepea Ludovic să joace teatru. Își deschise evantaiul ținând în afară partea pe care era înfățișat zeul Apollo. Acesta era semnalul lor. Tânjea după o întâlnire în doi – după o clipă cu adevăratul Ludovic. O deranja să-l vadă atât de fals.

Însă Ludovic era tare ocupat și era tare greu să-și găsească timp pentru întâlniri în doi, așa că nu reușiră să se vadă decât spre sfârșitul lui august. Ludovic părea distant, tensionat.

— Trebuie să fac o călătorie în vest, îi zise el la sfârșitul întâlnirii, care păruse mai degrabă protocolară. La Nantes.

Lui Petite, acest lucru i se păru ciudat. Insula lui Fouquet – fortăreața Belle-Île – nu era departe de Nantes.

— Doamnele nu mă vor însoți, mai adăugă el.

Petite urmărea de la fereastră, tulburată de presentimente, plecarea lui Ludovic, împreună cu cavalerii și muschetarii care alcătuiau mica suită de campanie.

În ceasurile ce urmau, castelul păru cufundat într-o tăcere rău prevestitoare. Lipsit de sunetul pintenilor bărbaților pe caldarâm, de glumele lor zgomotoase, locul arăta ca un univers părăsit.

— Am rămas între noi, fetele, spuse Henriette în seara aceea, turnându-și un pahar din cel mai bun coniac al soțului ei.

— Ministrul de finanțe a fost arestat, anunță Henriette peste nouă zile, palidă la față.

Petite o ajută să se întindă pe canapea, în timp ce Nicole îi pregătea doza de laudanum.

— E în închisoare, zise prințesa, luându-și doza, după care izbucni în plâns. Bietul Fouquet!

Veștile zburau prin castel. Clipă de clipă, soseau curteni, cei mai mulți cu întrebări, și doar câțiva oferind vreun răspuns.

— Casa lui Fouquet a fost percheziționată și s-a pus sigiliu pe ușă, anunță una dintre domnișoarele de companie ale reginei.

— În spatele unei oglinzi s-a găsit un manuscris în care se vorbea despre plănuirea unei revolte împotriva regelui.

— Nu se poate, exclamă ducesa de Navailles.

— Am auzit că în casa lui s-au găsit otrăvuri, zise Claude-Marie.

— Asta e îndoielnic, spuse Athénaïs.

Petite asculta tăcută, dar în minte i se învâlmășeau o sumedenie de gânduri. Nu sunt atât de nătâng precum mă crede el, zisese Ludovic. Înțelegea prea bine de ce fusese arestat ministrul de finanțe. Marele nobil crezuse în mod greșit că poate să continue cu corupția, la fel ca pe vremuri. Arestarea lui era dreaptă – Petite chiar credea asta –, dar tot era înfricoșătoare.

— A fost arestată și soția lui. A fost trimisă la Limoges...

— În starea ei?

— ...cu numai cincisprezece ludovici de aur în pungă, biata femeie.

— Au fost confiscate averile tuturor – ale soției lui Fouquet, ale cumnatei lui. Și Vaux, firește.

— A fost arestată chiar și Suzanne de Plessis-Bellièvre și i s-a confiscat corespondența.

Petite era îngrozită la gândul că spioana cea dolofană a lui Fouquet ajunsese în închisoare.

— Închipuți-vă ce-o să facă Maiestatea Sa când o să răsfoiască

scrisorile lui Fouquet, zise Henriette cu glas stins, întinsă în pat, în timp ce Nicole și Petite îi făceau vânt cu evantaiul.

Câteva femei pălră la auzul acestor vorbe. În zilele următoare, mulți plecară pe furiș de la curte, disperați, fără îndoială, să distrugă toate urmele vreunei legături cu fostul ministru de finanțe.

Ludovic se întoarse pe nouă septembrie într-o lume foarte diferită. Curtea sa își pierduse veselia. Toată lumea cocheta cu singurătatea. Rugăciunile pline de credință și pelerinajele la locurile sfinte luaseră locul serilor petrecute la mesele de joc.

În orice caz, el devenise acum un alt rege. Își arătase puterea, pedepsise corupția – însă nu domnea pacea. Odată cu confiscarea corespondenței lui Fouquet, ieșise la iveală un adevăr care îl șocase până și pe el. De parcă ar fi fost dată la o parte o piatră de sub care ieșise la iveală o lume colcăitoare de trădări și afaceri murdare.

Vremea foarte proastă distrusese recoltele din toată țara și se anunța o perioadă de foamete. Frica legase pungile la gură și, deodată, banii se împutinaseră. Pe măsură ce pântecul reginei creștea, Petite și Ludovic se înlănțuiau cu tot mai mare înflăcărare, iar strigătele lui de extaz erau înăbușite de furtunile înfiorătoare.

Regina intrase în chinurile facerii la primele ceasuri ale Zilei Tuturor Sfinților, o zi de bun augur. Castelul se trezise la lumina torțelor, căci curtenii se grăbeau să ajungă în apartamentele reginei, pentru a fi martori la naștere.

La lumina lumânării, Clorine o ajută pe Petite să-și pună rochia, prinzându-i cozile sub boneta de noapte. Ea își turnă apă într-un vas de porțelan și își clăti mâinile, după care și le trecu, așa ude, pe față.

Se simțea apatică, abia își târa picioarele. Sfântă Fecioară, ai grijă de copilul lui, se ruga ea.

Cu opt zile în urmă, îl convinsese pe Ludovic să amâne după-amiezile lor clandestine în camera lui Gautier până după naștere. El trebuia să se pregătească pentru spovedanie, să primească sfânta împărtășanie, să-și încredințeze sufletul Domnului. Se întâmplaseră atâtea lucruri greșite, încât ea se temea de tot ce era mai rău. Toamna fusese tulburată de furtuni, iar recoltele din toată țara erau distruse. Era abia întâi noiembrie, dar țăranii flămânzeau deja, îmbulzindu-se la porți.

Când încetaseră zeii să le mai zâmbească? Oare atunci când fusese arestat Fouquet – când fuseseră arestați și ruinați soția lui Fouquet, frații și surorile lui, prietenii și susținătorii, nenumărații lui spioni?

Să fi fost acela momentul de răscruce? Ori să fi început și mai de mult, se întreba Petite, în timp ce-și lua lumânarea, când ei doi căzuseră în păcat? Sau poate că și mai înainte? Avusese un vis, în care îi apăruseră monștri ce înotau în ape negre. S-a dus pe râu. Oare îi pusese vreun demon așa ceva în gânduri? Nu cumva diavolul o urmărea chiar în clipa asta? O Doamne, te rog; regina e nevinovată.

— Roagă-te, Clorine, zise ea din ușă, roagă-te pentru regină.

— Așteaptă, zise Clorine, luând rozariul simplu care stătea atârnat pe statuia de vindecea a Sfintei Fecioare. O să ai nevoie de asta.

În anticamera reginei era mare înghesuală. Petite o zări pe Athénaïs, sprijinită de un stâlp.

— Vă simțiți bine? Întrebă ea, neliniștită de paloarea de pe chipul marchizei.

— E înăbușitor aici, zise zâmbind slab Athénaïs.

Se auzeau până la ele țipetele reginei. Îndurare!

— Durerile facerii, spuse Athénaïs, înălțându-și ochii spre tavan. Lucrurile nu merg prea bine.

Petite o urmă pe Athénaïs în odaia nașterii, întunecată și neaerisită, înșesată de curteni care se clătinau de colo-colo, nedormiți, cu perucile strâmbe. Scrută mulțimea, căutându-l din priviri pe Ludovic. Îl zări așezat într-un jilț, lângă patul reginei. Aceasta gema pradă durerilor, în vreme ce moașa, o femeie spătoasă, între două vârste, cu chipul ciupit de vărsat, îi puneă cârpe aburinde pe pânțelece enorm.

— Bebelușul iese cu șezutul înainte, șopti Athénaïs, făcându-și drum printre curtenii care se rugau cu glas tare.

Lui Petite îi stătu inima în loc. Femeile puteau să moară la astfel de nașteri.

— Moașa era gata să fie lovită de dambla. Una dintre domnișoarele de companie ale reginei a leșinat, iar Claude-Marie a ridicat-o. Toți cad ca muștele.

Petite îi văzu pe Yeyette și pe Philippe, dar unde era oare Henriette?

— Ar trebui să mă ocup de Doamna.

— S-a retras deja, zise Athénaïs tare, în țițetele înfiorătoare ale reginei. Nu putea să suporte.

Petite dădu atunci să plece.

— Nu-ți face griji, e Nicole cu ea. Rămâi aici, căci s-ar putea să avem nevoie de tine. Doar ai ajutat caii să fete, nu? întrebă ea, făcându-i cu ochiul.

Petite o urmă pe Athénaïs prin mulțime, până la patul reginei. Ludovic tresări, uluit de vederea ei. Petite își lăsă ochii în jos și făcu o reverență adâncă în fața reginei, care icnea acum în tăcere.

Pare doar o fetiță, îi veni în minte lui Petite, o fetiță cu o burtă uriașă. Era roșie la față, iar ochii îi erau ieșiți din orbite. Strângea în mână amuleta, inima uscată a cerbului care fusese ucis la vânătoare. Moașa, cu mâinile înmuiate în ulei de crin alb, o împingea, o frământa, o împingea și o plia, încercând să facă bebelușul să se întoarcă.

Sfântă Fecioară, te implor! se ruga Petite, cu mâinile încleștate pe mătăniile ei.

— Copilul s-a întors, Maiestate, anunță moașa în cele din urmă.

Vestea cea bună se răspândi ca un val printre cei prezenți.

Dar, chiar și așa, problemele încă nu dispăruseră, Petite știa prea bine. Regina era practic pitică, iar copilul, întemnițat înăuntrul ei. Moașa îi făcuse o clismă, dar canalul nașterii tot nu se lărgise. Pulberea de ficat de țipar nu reușise să-i aline durerile. Praful de strănutat nu făcuse decât să-i provoace convulsii. Nici măcar cornul secarei nu-i dăduse reginei epuizate destulă forță să împingă copilul afară.

Dar forță pentru a țipa? Da, din câte se părea, regina avea destulă putere pentru asta. Petite era uluită de puterea glasului ei, de violența zbuciumului ei. Tânăra timidă se zvârcolea dintr-o parte în alta cu o vigoare uimitoare, iar țițetele ei făceau să vibreze ochiurile ferestrelor.

— No quiero dar parto, quiero morir! striga ea în spaniolă, la fiecare contracție. Nu vreau să nasc, vreau să mor!

— Țineți-o culcată! se răsti moașa la Athénaïs, care părea scoasă din minți de spaimă.

— Santa Virgen! țipă regina, scuturându-se să se elibereze.

— Dați-i să bea asta! zise moașa și îi îndesă în mână lui Athénaïs un pahar cu o substanță lăptoasă.

Marchiza îi dădu reginei o linguriță, însă aceasta i-o scuiă în față.

— Quiero morir!

Petite îi puse reginei mâna pe fruntea jilavă și rece și se întoarse spre Ludovic, care părea îngrozit.

— Maiestate, i se adresă ea cu glas blând, poate că ar fi de ajutor dacă Domnia Voastră i-ați spune că acest lichid îi va ușura durerile.

Ludovic se uita la Petite uluit.

— Esto facilitara tu dolor, repetă el, aplecându-se către soția sa.

— Atinge-ți-o, șopti Petite. Asta o va liniști.

Atingerea sacră a regelui.

Ludovic își puse mâna pe umărul reginei, care se liniști..., dar într-un mod primejdios, căci respirația îi devenise neregulată.

Se apropiară preoții, rugându-se cu glas tare. Athénaïs îi puse reginei în gură lingurița cu lichidul calmant.

Femeii i se opri respirația.

O clipă, două clipe, trei clipe...

Toți priveau încremeniți. Oare o pierduseră?

Apoi regina icni, ca și cum s-ar fi înecat.

Moașa tocmai îi verifica pulsul reginei, când asistenta ei o strigă. Își făcuse apariția – un bebeluș murdar de sânge, alunecos, ieșit dintre picioarele reginei. Toți nobilii își lungeau gâturile, ca să vadă părțile rușinoase ale copilului.

Ludovic își lăsă capul în jos, în rugăciune.

— Un prinț, Maiestatea Voastră, spuse moașa, tăindu-i cu îndemănare cordonul ombilical.

— Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, se rugă Ludovic cu glas tare, luându-și în brațe fiul golaș, care se zvârcolea.

Petite clipi ca să-și alunge lacrimile și își uni glasul cu cele ale curtenilor, care îl îngâneau pe rege.

— Cum a fost încă din începuturi, așa cum e acum și va fi de-a pururea, o lume fără sfârșit.

— Amin, rostiră curtenii, căzând în genunchi. Să ne bucurăm, Doamne!

— Un principe sano, Înălțimea Voastră, îi șopti Athénaïs reginei, care zăcea într-o baltă de sânge, plângând. Un prinț sănătos.

— Gracias, șopti regina și imediat după asta se prăbuși în leșin.

Bebelușul care scâncea fu apoi curățat, înfășat, binecuvântat din nou și arătat regelui. Ușile cele mari ale balconului fuseseră deschise, iar afară se dezlănțuiseră uralele, dangătul clopotelor și focurile de artificii. Curtenii se despărțiră, cu capetele plecate și pălăriile în dreptul inimii, în timp ce Ludovic se îndrepta spre balcon, cu bebelușul în brațe. Un prinț!

Amin, dragostea mea, se rugă Petite în tăcere, fără vlagă, cu o senzație de ușurare.

CAPITOLUL 21

De Crăciun, vremea era umedă la Paris, cu un cer plumburiu. Gerul îngheța zidurile umede de piatră ale palatului Tuileries, pe care nici un foc nu le putea încălzi. Cămaruța de la mansardă a lui Petite era atât de friguroasă, că apa de spălat îngheța. Clorine fusese nevoită să-și bage degetele în ea ca să spargă pojghița de gheață. Tocmai puneă un pic de sare, când auzi o bătaie bine cunoscută la ușă.

Gautier stătea în holul cufundat în semiîntuneric; o lumânare fixată în zid îi lumina ochii vioi. Așa cum era, încotoșmănat într-o mulțime de veșminte de lână, aducea cu un bebeluș înfășat.

— Trebuie să mă grăbesc, zise el, închizând ușa după el, ca să nu intre frigul, și atinse cu mâna o bocceluță înfășurată într-o pânză. Am venit să aduc invitația Maiestății Sale pentru domnișoara de la Vallière, de a lua parte la o vânătoare la țară.

— Pe vremea asta? se încruntă Clorine nelămurită.

— Când? întrebă Petite.

De când se născuse Delfinul, iar curtea se întorsese la Paris, nu-l prea mai văzuse pe Ludovic. Lui Gautier i se dăduse o cameră lângă cea a unuia dintre valetii reginei mamă, așa că nu mai puteau să se întâlnească la el.

— Măine-dimineață, la prima oră, zise Gautier. Maiestatea Sa va călări spre Val-de-Galie, un sat aflat la sud-vest de Paris. Se știe că drumul acolo e dificil, așa că au fost invitați numai călăreții cei mai buni, adăugă el, ducându-și mâna la pălărie, parcă spre a o felicita pe Petite. E și un castel acolo, o cabană de vânătoare destul de rudimentară, dar îndeajuns de bună pentru o ședere de două zile.

Două zile cu Ludovic? (Două nopți.)

— Și cum rămâne cu îndatoririle mele aici? întrebă Petite.

— Doamna va face o purgație mâine-dimineață și câteva zile nu va avea nevoie de domnișoarele de companie.

Petite furișă o privire spre Clorine, după care se întoarse cu spatele, căci nu voia să știe și camerista ei de legătura sa cu Ludovic.

— Vă mulțumesc, domnule, dar mă tem că nu am cum să vin, zise ea aproape plângând. Pentru camerista mea e aproape imposibil să călătorească pe teren accidentat.

— Sigur va fi și o căruță cu bagaje, în care pot să călătoresc, protestă Clorine.

— Soția paznicului locuiește la castel, domnișoară, insistă Gautier. Va putea să se ocupe dumneavoastră.

— Atunci, mă voi mulțumi cu soția paznicului. Camerista mea poate rămâne aici, anunță în sfârșit Petite, evitând privirea lui Clorine.

— Foarte bine, zise Gautier, punându-și pălăria. Vă voi aștepta în zorii zilei într-o trăsură în curte, la capătul străzii Chartres. Vi se va aduce un cal la poarta Saint-Honoré. De acolo, un grup mai mic se va îndrepta spre Saint-Cloud, unde se va întâlni cu regele. Aș putea să vă dau o sugestie, domnișoară? adăugă apoi Gautier, dregându-și glasul. Veți fi singura femeie care va călări, iar acest lucru ar putea trezi curiozitatea oamenilor. Din acest motiv, ar fi de dorit să vă îmbrăcați ca un bărbat, spuse el și-i întinse pachetul învelit în pânză. Aici aveți un costum de călărie pentru un gentilom. Am fost informat că dumneavoastră călăriți bărbătește. Aici aveți o pălărie și o perucă, precum și o pereche de cizme.

După care, cu o plecăciune, Gautier închise ușa în urma lui.

Clorine adulmecă bănuitoare veșmintele, după care le întinse pe pat. Petite recunoscuse pelerina roșie a lui Lauzun și jiletca lui de piele, de la care lipsea un nasture. Își trase pe picior una dintre cizmele înalte.

— Bine măcar că sunt destul de mici, remarcă ea.

Clorine pufni, adusă de umeri.

— Ai auzit ce a spus Gautier, zise Petite, punându-și peruca și admirându-se în oglinda aburită. E o tabără de vânătoare rudimentară. Crede-mă, e cel mai bine așa.

Apoi își scoase peruca, pentru că îi dădea mâncărimi. Spera să nu aibă cumva păduchi.

— Nu mă supără prea mult că mă lași aici, spuse Clorine, ștergându-se la ochi cu colțul șorțului. Ceea ce mă necăjește e că mă minți!

Petite era consternată la vederea lacrimilor cameristei sale.

— Nu vrei să vin cu tine.

Petite se așează, tristă. Nu se gândise decât la propriile ei probleme. Nici prin cap nu-i trecuse gândul la sentimentele lui Clorine.

— Îmi pare rău, Clorine. E din cauză că...

Nu, nu putea să-i spună adevărul.

Clorine se așează și ea în fața ei, cu mâinile în șolduri.

— E din cauză că îmi ascunzi ceva, domnișoară, zise ea privind-o acuzator. Și știi prea bine ce.

— Ce vrei să spui? zise Petite, neliniștită.

— Nu-mi vine să cred că Gautier e atât de nemernic, exclamă Clorine, lovindu-se cu pumnul peste coapsă.

— Dar nu e.

— S-a culcat cu tine?

Petite abia își putea stăpâni râsul.

— Te tratează ca pe o doamnă?

Fata dădu din cap.

— Ți-a cerut să te logodești cu el?

Petite trebuia să găsească o cale de a ieși din această discuție înșelătoare. Nu putea să dezvăluie adevărul, însă nici nu dorea să mintă.

— Eu nu mă pot căsători, Clorine.

Camerista se ridică în picioare, începând să se plimbe de colo-colo.

— Firește că un bărbat atât de nobil precum Gautier va avea nevoie de o soție care să aibă dotă.

Tăcerea lui Petite ducea pe piste false, știa prea bine, însă nu atât de mult pe cât ar fi înșelat-o dacă vorbea.

— Regele îți arată bunăvoință. Ar fi o prostie din partea ta să nu profiți un pic de asta, exclamă deodată camerista ei, cuprinsă de

inspirație. Poată că, atunci când călărești împreună cu el, ai putea să aduci vorba în treacăt în fața Maiestății Sale cât de drăguță ar fi o broșă pentru pălăria ta, poate chiar un diamant, precum cel pe care îl poartă Doamna Henriette. Sau o cravașă de călărie împodobită cu nestemate, pe care să o vinzi ori să o schimbi cu una asemănătoare, fără ca regele să-și dea seama. E ușor de păcălit, am observat. Și uite-așa, înainte să apuci să-ți dai seama, o să-ți strângi dota. N-o să ai nevoie de mare lucru, doar îndeajuns cât să fie onorabil pentru Gautier să te ia de nevastă. Dar mai întâi trebuie să-mi juri...

Petite o privea temătoare pe Clorine, fără să-și dea seama unde avea să ducă totul.

— Jură-mi că n-o să-i permiți lui Gautier să se culce cu tine decât după căsătorie.

— Jur, zise Petite ușurată, ducându-și amândouă mâinile la inimă.

În dimineața următoare, Clorine insistă să o însoțească pe Petite în curte, cărându-i portmantoul din piele.

— Dar sunt un bărbat, îți amintești? zise Petite, încercând să ia cufărașul din mâna cameristei sale. Se simțea ciudat în pantaloni și cu cizme înalte. Asta îi amintea de vremurile când își ajuta tatăl în hambar, îmbrăcată în hainele care îi rămăseseră mici fratelui ei.

— Uite-l, spuse Clorine, zărindu-l pe Gautier moțâind într-o trăsură, cu gura larg deschisă, și se întoarse spre Petite cu o privire strălucitoare: Logodnicul tău.

Maestrul de dans își corectă ținuta la apropierea lor, prefăcându-se treaz și îndreptându-și peruca. Petite îi dădu cufărașul vizitiului și porni țanțoșă spre peron, urcându-se în trăsură fără ajutor. Îi făcu un semn din cap lui Gautier, după care își îndreptă privirea în depărtare, simulând o nepăsare tipic masculină. Norii adunați în răsărit erau de un trandafiriu strălucitor.

Clorine îi făcu semn cu degetul.

— Fără șmecherii...

— Nu-ți face griji, Clorine, zise Petite, întrerupându-și camerista înainte să mai apuce să spună ceva.

— Adu-ți aminte ce ți-am spus despre rege, strigă Clorine în urma ei,

în timp ce trăsura se îndepărta.

— Ce a spus camerista dumneavoastră? se interesă Gautier, care era cam tare de urechi. Ceva despre rege?

Petite dădu din cap, dar nu scoase o vorbă. Se îndreptau spre vest, pe strada Saint-Honoré. Fuseseră nevoiți să se oprească pentru a lăsa să treacă o turmă behăitoare de capre, care erau duse la târg.

Gautier se apucă să-și deschidă tabachera din care priza tutun.

— Domnișoară de la Vallière, pot să-mi iau libertatea de a vă pune o întrebare?

— Negreșit, domnule, zise Petite, aranjându-și pălăria, care îi tot cădea pe frunte.

— Camerista dumneavoastră știe despre Maiestatea Sa?

Petite se uita pe fereastra trăsorii: una dintre capre rămăsese în urmă și acum ronțaia liniștită merele dintr-o căruță. Oare cât de mult pot să-i spun? se întreba ea. Simțea că se poate încrede în el. La urma urmelor, domnul duce de Gautier era singura persoană cu care putea vorbi despre Ludovic.

— Nu vreau să știe nimic, mărturisi ea. Nu ar fi de acord; este o femeie cu principii.

— Domnișoară... zise Gautier pe un ton părintesc. Am avut plăcerea să vă cunosc încă de când erați o copilă și vreau să știți că eu vă consider și pe dumneavoastră o femeie cu principii. Situația... situația dumneavoastră este complicată. Maiestatea Sa a trebuit să se însoare din rațiuni de stat... dar cum rămâne cu inima sa? zise el, trăgând pe nas un pic de tutun care îl făcu să strănute. Chiar dacă este rege, asta nu înseamnă că nu are dorințe ca orice alt om – poate chiar mai puternice, datorită spiritului său vital, originii sale nobile. Și nu e sănătos ca un bărbat să fie ținut în frâu în felul acesta. Sacrificarea virtuții dumneavoastră este un act demn, dar nu mulți oameni l-ar putea înțelege.

— Eu nu consider că am făcut un sacrificiu, zise Petite cu glas înăbușit. Mi-e drag regele.

— Știu. Spre deosebire de alte doamne de la curte, dumneavoastră nu sunteți deloc mânată de ambiții, zise el pe când se apropiau de poarta Saint-Honoré, o structură asemănătoare cu o fortăreață, străjuită de

turle. Și asta spune multe lucruri bune despre Maiestatea Sa pentru că v-a ales pe dumneavoastră.

În ciuda frigului, duhoarea din șanțul de apărare umplea aerul. Gautier își duse o batistă parfumată la nas și i se adresă ofițerului de gardă care, văzând armele regale pe ușa trăsurii, sabia lui Gautier și pietrele prețioase de la pălăria lui, le făcu semn să treacă fără să arunce măcar o privire la hârtiile lui și cu atât mai puțin la actele false pe care Gautier le făcuse pentru Petite ca „domnul“ de la Vallière.

Cu actele neverificate, trăsură lor hurducăi peste șanțul cu apă, ajungând într-un spațiu deschis, plin de cai, de călăreți, de căruțe și de trăsură.

Petite îi recunosc pe Lauzun, călare pe un cal roib, și pe Azeem, care îi ajuta pe doi muncitori să încarce o căruță mare. Un paj purtând livreaa regelui ținea frâul unui cal – calul ei, presupuse. Era Poseidon, un cal maur, puternic și încăpățânat, care se cerea călărit cu mână forte.

— Veți călări și dumneavoastră cu noi, domnule? îl întrebă ea pe Gautier, în vreme ce trăsură lor se oprea într-un luminiș.

— Nu, asta e treabă pentru voi, tinerii. Eu vă voi urma în căruța cu bagaje, ca să le apăr, zise el, prefăcându-se amenințător. Aveți nevoie de ajutor la coborâre? întrebă apoi, luându-și bastonul pe care îl folosea la mers.

— Nu, mulțumesc, răspunse Petite, sărind din trăsură de îndată ce se opri; vizitiul îi întinse cufărașul.

— Nu v-am recunoscut, i se adresă Azeem aproape în șoaptă, luându-i cufărul ca să-l pună în căruță.

— Bine.

Și Petite scuipă în ierburi, ca efectul să fie și mai bun.

— Foarte bine. A fost dezgustător, rânji Lauzun la ea de pe cal.

— Bună dimineața, domnule Lauzun, zise fata, îngroșându-și intenționat glasul. Îl iau eu acum, îl anunță apoi pe paj, apucând frâul calului. Aranjă valtrapul de sub șă și strânse bine chinga. Șăua era lucrată cu măiestrie, potrivită pentru drumurile lungi și ținută în bună stare. Se prinse apoi cu mâna de coama calului, își puse piciorul stâng în scară și-l trecu pe dreptul peste cal. Ce ușor îi era acum, când nu se

mai încurca în fuste!

— Îmi închipui că tipul acesta de șa este nou pentru dumneavoastră, zise Lauzun.

— Nu chiar, răspunse ea, verificând lungimea scărilor; cizmele lui Lauzun îi veneau până la genunchi. Dar când eram copilă, de cele mai multe ori călăream fără șa.

— A, ca un împărat roman.

— Ca un păgân, așa îmi zicea mama, râse Petite.

Lauzun o măsură din priviri, încruntându-se mirat.

— Nu știam că jacheta mea de piele arată atât de bine.

Și cu asta, în frunte cu Azeem, Petite și Lauzun porniră la drum, ca să se întâlnească cu regele la Saint-Cloud. O vreme, meraseră pe lângă șanțul de apărare urât mirositor, după care o cotiră spre est, către fluviu, care era deja plin de bărci și de șleपुरi. Razele soarelui care tocmai răsărea scânteiau pe apă, făcând fluviul să se asemene cu o imensă panglică argintie, mărginită de pajiști, de ferme și de pâlcuri de nuci golași. Pe acoperișul unui porumbar se îngrămădise un stol de porumbei.

— Ia-o înainte, îi porunci Lauzun lui Azeem, lăsându-și calul la pas. Spune-i Maiestății Sale că vom fi la pavilion, așa cum a fost plănuț.

Calul îmblânzitorului o luă la galop și se făcu nevăzut la o cotitură.

— Acesta e satul Chaillot, îi arată Lauzun cu cravașa grădinile de pe dealul din dreapta lor. Mănăstirea aceea e foarte nouă – cred că se numește Sainte-Marie, aparține călugărițelor vizitandine.

Patru măicuțe trebăluiau prin grădina cea mare. Petite se gândea la biserițua de piatră pe care o făcuse pe când era o copilă – „mănăstirea“ ei – și prin minte i se perindau clipele fericite pe care le petrecuse acolo, oblojind animalele bolnave în vreme ce îngâna imnuri doar pentru ea sau vorbea cu Domnul (cel mai bun prieten al ei).

Se auzi un clopot, chemând la liturghia de dimineață, iar celelalte clopote i se alăturară, în cor. Lui Petite îi veni în minte mătușa ei, Angélique. Probabil că acum era în cor, cântând; ce fel minunat de a începe ziua! Dar apoi se gândi, cu o strângere de inimă, ce-ar spune

mătușa ei dacă ar vedea-o acum, călărind spre iubitul ei, regele.

— Se presupune că vânătoarea o să meargă bine în pădurile de acolo, în vest. Am auzit vorbindu-se de cerbi și de mistreți, zise Lauzun, care-și îndemnase calul la trap. Unii zic că au fost văzuți și cai sălbatici pe dealurile din spate.

— Probabil cai fugiți, spuse Petite, scrutând cu privirea colinele împădurite. Se gândea la Diablo. Poate că pur și simplu fugise. Poate că tatăl ei îi deschisese ușa stalului, după care căzuse.

După o vreme, drumul mare se îndepărtă de râu și intră într-o pădure. Solul era destul de bun și caii o luară într-un galop ușor, ocolind căruțe, drumeți ce mergeau pe jos, vaci și chiar o turmă de oi. Petite își ținea calul în spatele armăsarului roib al lui Lauzun, bucurându-se de plimbarea călare de dimineață, de aroma pădurilor, de cântecul păsărilor, de ritmul egal al copitelor cailor.

Apoi ajunseră iar la râu, unde se opriră să-și adape caii. În fața lor se ridica podul arcuit de piatră de la Saint-Cloud. În vârful dealului, deasupra ulițelor șerpuite ale satului, Petite vedea zidurile albe ale castelului, cu o aripă acoperită de schele. Ca toate reședințele regale, castelul era în renovare.

În timp ce treceau podul, fata îl zări pe malul celălalt pe împlânzitor, călare lângă un pavilion.

— Maiestatea Sa vine îndată, le strigă Azeem în timp ce se apropiau, plimbându-și de colo-colo calul ce scotea aburi fierbinți pe gură.

— Perfect! Uite-l că vine, zise și Lauzun.

Într-adevăr, se zăreau patru bărbați călare ce coborau dealul, în frunte cu Ludovic. Se ținea mândru pe armăsarul său, cu picioarele atârând liber, fără să se sprijine în scări. Era călare pe Courage, un cal bun de vânătoare, cu pieptul larg și rotunjit.

Ducându-și mâna la pălăria cu pene, Ludovic îi zâmbi din ochi. Ținea frâul cu dreapta, iar stânga și-o sprijinea în banduliera brodată; sabia lungă și-o prinsese destul de sus la cingătoare. Era înveșmântat într-o tunică de piele de un verde stins, care îi ajungea până la genunchi.

În spatele regelui se aflau oamenii săi de încredere: ducele de Chevreuse, marchizul de Dangeau și ducele de Beauvillier. Cu toții erau îmbrăcați modest, astfel încât să poată fi luați drept un grup de nobili care plecau la o vânătoare scurtă de o zi. Toți se uitară la Petite

cu priviri știutoare, însă pline de respect.

Ludovic preluă conducerea grupului. La poarta castelului, li se alăturară două gărzi călare. O luară pe drumul de poștă ce ducea spre vest, urcând pieptiș dealul. Petite era mai în urmă, înaintea îmblânzitorului și a soldatului care ținea spatele. Asculta cu o ureche discuția celor doi, fără să-și ia însă ochii de la Ludovic. El se întorsese de două ori ca să se uite la ea.

După câteva ceasuri, făcură popas la un han de la marginea unui sat. Petite descălecă și-și legă calul de un stâlp. Ludovic, Lauzun și ceilalți dădură ocol până în spatele hanului. Îmblânzitorul și cei doi soldați se întoarseră cu spatele, ușurându-se drept în drum. Petite șovăi o clipă, neștiind ce să facă, după care se duse într-un desiș.

Când ieși de acolo, văzu că trei dintre bărbați se îndreptau spre han și intră și ea după ei. Sala era plină de mese așezate pe capre de lemn, în fața cărora erau înșirați drumeții care mâncau din castroane de lemn. Mirosea a bere acră și a carne arsă. Bărbații din grupul regelui stăteau în picioare lângă o masă din colț. Petite auzi glasul lui Lauzun, din spate.

— Maiestatea Voastră, oamenii au...

— Pe legea mea, e regele! strigă un bărbat și, dintr-odată, toți începură să se vânzolească, ridicându-se grăbiți în picioare de pe scaune sau bănci și făcând plecăciuni care mai de care mai ametoare. O bătrână care stătea lângă foc era ajutată să se ridice în picioare.

— Stați jos, auzi Petite porunca lui Ludovic.

Lauzun îi făcu loc regelui ca să se îndrepte spre masa din colț, iar oamenii se întoarseră încetișor la cotletele lor de oaie și la urcioarele cu bere slabă, iar apoi murmurul glasurilor umplu din nou sala.

Lauzun o zări pe Petite și îi făcu semn să se așeze pe scaunul de lângă rege. Ludovic își ridică mâna, cu palma în sus, chemând-o. Iar ea, cu pălăria cu boruri largi strânsă la piept, se strecură prin mulțime și se așeză pe locul gol.

— L-am pus pe grăjdar să-mi scuture bine pătura de sub șă, spunea Lauzun.

— Calul tău a făcut rosături? se interesă Ludovic.

— Aproape, zise Lauzun. Are greabănul tare încordat.

— Și eu am umerii încordați, zise Ludovic, aruncându-i o ocheadă dintr-o parte lui Petite și lipindu-și pe sub masă coapsa de a ei.

Iar fata inspiră adânc, emoționată, în vreme ce servitoarea de la ospătarie îi pune în față o cană de bere și un vas cu tocană de vită.

Cât timp au rămas pe drumul mare, călătoria a decurs cu bine. Apoi însă ieșiră de pe drum, făcând un ocol pe o cărare de țară ce ducea spre est. Terenul devenise accidentat, mlăștinos chiar în văi, iar în două locuri cărarea dispărea de-a dreptul. Prima porțiune inundată fu mică și o trecură fără probleme, însă la a doua, caii se împotriviră să intre în apă.

Ludovic analiză torentul, apoi îi spuse ceva lui Lauzun, care încuviință din cap și-și întoarse calul.

— Maiestatea Sa sugerează să deschideți calea prin apă, i se adresă el lui Petite. Crede că veți putea să-l faceți pe Poseidon să traverseze.

Petite își duse calul spre marginea apei. Erau în decembrie; apa era rece, dar nu înghețată. Își îmboldi calul să intre, însă acesta se înțepeni pe picioarele din spate. Îl puse atunci să facă un cerc, înțepându-l zdravăn în coaste cu cravașa, după care îi dădu iar piteni. Calul își trase urechile pe spate, însă de data aceasta intră în apă.

— Bravo, băiete, zise ea, bătându-l ușurel pe gât.

La mijlocul albiei râului, nu mai simți pământul sub picioare. Fu tare ușurată când, în cele din urmă, animalul își reveni și se zbătu să se cațere pe mal.

— E o singură porțiune adâncă în mijloc, strigă ea, însă Ludovic deja era în apă, iar calul lui se cățara acum la rândul său pe mal.

— Călărește lângă mine, îi zise el, după ce toți trecuseră cu bine pe celălalt mal.

Oamenii lui rămăseseră respectuoși în spate, la o oarecare distanță.

Intrară apoi în pădure, traversară o vale și urcară un deal.

— O mocirlă făcută de mistreți, zise Petite, arătând în dreapta.

— Tata a vânat aici când avea doar șase ani, spuse Ludovic. A prins un

iepure, cinci prepelițe și două potârnicchi.

Petite fluieră de uimire.

Ludovic se uită la ea uluit:

— Nu credeam că femeile pot să facă asta.

Petite fluieră încă o dată, izbucnind în râs.

— Ne întrecem?

Și își îmboldi de îndată la galop calul, care țâșni ca și cum ar fi fost diavolul pe urmele lui.

Urcară dintr-o suflare pe creasta unui deal, cu caii spumegând. Jos, într-un luminiș aflat într-un ținut mlăștinos, se zărea un castel. În apropiere era o biserică, înconjurată de câteva colibe: un sătuc. Dintr-unul dintre hornurile castelului se înălța fum.

— Ce departe e de lume, spuse Petite, îmbrățișând cu privirea dealurile joase, împădurite.

— Și asta te tulbură?

— Dimpotrivă, îmi place enorm.

— Mă gândeam eu c-o să-ți placă, zise el, întinzându-se și prinzând-o de mână.

Castelul de vânătoare era ca o căsuță din povești: avea acoperiș de ardezie, balcoane de fier forjat, o curte pavată cu marmură și un șanț îngust de apărare, fără apă în el. Construcția din cărămizi roșii și piatră albă îi amintea lui Petite de castelul din Blois, în miniatură și ca și cum ar fi fost făcut dintr-o singură bucată.

— Fiți bine-venit, Maiestate! strigă un bărbat zdravăn, roșu la față, care-și flutura pălăria încurcând eticheta. Ni s-a spus că drumul a fost luat de apă, zise el ținându-i frâul lui Ludovic în vreme ce acesta descăleca. Ne temeam că n-o să puteți să-l traversați.

— Nimic nu-l oprește pe călăreț, zise Ludovic, făcând semn către Petite.

— Ia calul tânărului acestuia, îi strigă bărbatul unui băietan care străbătuse în goană curtea de piatră.

— Cred că e o fată, zise băiatul, care o privea cu atenție pe Petite în timp ce descăleca.

— Și eu cred la fel, râse Ludovic. Domnilor, vă rog să o salutați pe domnișoara de la Vallière, anunță el, smulgându-i lui Petite pălăria și peruca de pe cap și lăsându-i buclele aurii să-i cadă pe umeri. Stăpâna acestui castel.

Castelul era mai mult decât o simplă cabană de vânătoare, cum îl descrisese Gautier, dar, oricum, era mititel. Petite fu chiar mirată auzind de la soția paznicului – doamna Menage, o femeie adusă de spate – că erau douăzeci și șase de camere locuibile în el.

— Deși nu prea are mobile în el, zise doamna Menage, ceea ce-mi convine de minune. Eu sunt singura femeie pe aici, tot anul, nu am nici măcar o cameristă. Aveți nevoie de ajutor cu îmbrăcatul? o întrebă în timp ce punea un ștergar pe masa pe care așează apoi un vas de cositor cu apă.

— Nu, vă mulțumesc.

Petite își luase în bagaj o rochie decentă, ale cărei șireturi erau în față.

— Poate că ar fi trebuit să pun așternuturi mai fine pe pat, zise doamna Menage, aprinzând o lumânare, însă am primit instrucțiuni să vă duc la rege, așa că nu m-am gândit că va veni aici să vă curteze.

— Nu, nici eu nu cred, spuse Petite, roșie la față. Dar poate că m-ați putea duce acum la el.

Ludovic o prinse de mijloc pe Petite.

— Acestea au fost camerele tatălui meu, zise el, ridicând felinarul. Era îmbrăcat într-un halat de casă din catifea, tivit cu blană de veveriță – despre care îi zisese că-i aparținuse tatălui său – și care mirosea neplăcut a cari de lemn. Iar acesta era cabinetul lui.

Încăperea era întunecată, ocupată aproape pe jumătate cu o masă de biliard acoperită cu o față de masă peticită. Ludovic ridică felinarul, ca ea să vadă mai bine biroul de scris din colțul cel mai îndepărtat, acoperit cu o husă de piele. Lângă unul din pereți erau două cufere, iar pe unul dintre ele se afla încă unul, mai mic.

Lângă ușă se afla o masă de joc cu patru picioare, iar pe o tablă de șah

erau așezate piesele de os, gata de joc. Petite observă că piesa care întruchipa regele avea cap de unicorn, sculptat foarte detaliat. Se simți cuprinsă de dorința de a-l lua în mână, de a-i simți greutatea.

— Probabil că tatălui tău îi plăcea să joace, zise ea, aruncând o privire spre jocurile ce se aflau pe o etajeră: table, dame, șah, zaruri, țințare, titirezi, cărți de joc, bețișoare și multe altele.

— Eu nu mi-l amintesc ca pe un bărbat căruia îi plăceau jocurile, zise Ludovic, conducând-o în următoarea cameră, care era una de culcare, dar nici n-am de unde să știu.

În cămin ardea focul, încălzind un pic aerul. El îi puse mâna pe gât, mângâind-o ușor. Luna arunca o lumină rece prin ferestrele plumbuite. Petite își ridică privirea spre Ludovic, ai cărui pomeți ieșeau în evidență în umbră. Îi era dor de îmbrățișarea lui atât de cunoscută, de brațele lui protectoare.

— A murit când aveam doar patru ani.

— E o vârstă prea fragedă pentru a-ți pierde un părinte, zise Petite cu înțelegeră, lipindu-se de el.

— Voia să moară aici, în patul acesta, continuă el, arătând din cap patul imens cu patru stâlpi, cu perdele verzi de damasc. Și-a dat însă ultima suflare la Saint-Germain-en-Laye.

Petite se simțea ușurată. Nu-i plăcea gândul că va dormi în patul de moarte al cuiva, mai ales în unul cu încărcătură istorică.

— Așa că dorința nu i s-a împlinit, adăugă Ludovic cu tristețe în glas, deși a reușit să reziste până pe paisprezece mai, ziua morții tatălui său.

Bunicul lui Ludovic, Henric cel Mare. De câte ori nu-i spusese tatăl ei povești despre „le Vert-Galant”? Louise era în adorație în fața faptului că Ludovic era sânge din sângele marelui rege. Avea mult din bunicul său, Henric cel Mare, se gândi ea: modul sincer de a se purta, curajul și bunătatea.

— E cel mai bine să mori într-un pat, zise ea, cu gândul la tatăl său, zăcând fără viață pe jos, în grajd. Ar fi vrut să-l întrebe pe Ludovic ce simțise el pe paisprezece mai, dacă se temuse de moarte în ziua aceea, însă nu știa cum avea să reacționeze la această întrebare.

— Sunt fantome aici, la Versailles?

Se știa că orice sătuc, orice castel avea câte o fantomă.

— Va trebui s-o întrebi pe Doamna, răse Ludovic. Deși eu mă îndoiesc. Aici nu îi este îngăduit să moară nimănui, cu excepția membrilor familiei regale.

Petite se gândea cât e de liniștitor să poți controla aceste lucruri, să fi atât de... asemănător zeilor. Își amintea despre poveștile care i se spusese, despre cum vindeca Ludovic răul cu simpla lui atingere. Ce minunat (și înspăimântător) trebuie să fie să ai așa o putere, puterea de a vindeca suferințele.

— Ai văzut vreodată o fantomă? întrebă ea.

— O singură dată. Fantoma tatălui meu, la Saint-Germain-en-Laye, dar în castelul cel nou, cel de lângă apă, zâmbi el, amintindu-și. Eram chiar în încăperea în care m-am născut. Se făcuse de mult noapte. Fratele meu și cu mine ne băteam cu pernele și zburau fulgii peste tot. Apoi a apărut tata și ne-a zis să ne ducem la culcare.

— Cât de părintește, zise Petite, râzând și ea împreună cu el. Ar fi dat orice să-și mai vadă tatăl o dată, chiar dacă ar fi certat-o. Și părea real?

— Da, în mod straniu – deși puteam vedea prin el.

— Exact cum se spune.

— Și pe urmă s-a făcut nevăzut; a fost o apariție pe cinste. Dar după aceea, firește, n-am mai putut dormi deloc, adăugă el, închizând obloanele și trăgând draperiile, ca să țină la distanță spiritele nopții. Chestia asta pute, zise apoi cu glas înăbușit, în timp ce-și trăgea peste cap halatul verde, azvârlindu-l într-un cufăr și trântind capacul.

— Nu simți frigul? îl întrebă Petite, cu glasul răgușit de dorință, căci el își scosese și pantalonii și era deja plin de vigoare.

— Foarte rar, spuse el, trăgând perdelele patului și așezându-se, ca să încerce salteaua plină de barchet. Apoi întinse mâna, zicând cu un zâmbet șagalic: Probabil am sângele fierbinte.

Petite își scoase papucii și se așeză lângă el. Se întreba dacă avea să rămână acolo toată noaptea.

— Pot să vă desfac șireturile, domnișoară? o întrebă el, trăgând de panglica de mătase, care se înnodă însă, făcându-i pe amândoi să

scoată o exclamație de nemulțumire.

— Gata, zise ea, descurcând-o, iar corsajul i se deschise.

Ludovic o trase spre el în pat.

Petite se trezi în încăperea cufundată în întuneric, ghemuită lângă Ludovic, cu obrazul pe pieptul lui. Îi ascultă o vreme răsuflarea liniștită și se cuibări și mai bine în el. Ludovic gemu în somn și se întoarse spre ea, cuprinzând-o, cu o mână pe sânul ei. Îi simțea bărbăția întărindu-se iar, pe fesele ei. Încă era udă, plină de sămânța lui. Începură apoi să se miște iar în ritmul blând al iubirii.

— Te iubesc, Louise, șopti el răgușit, strângând-o atât de puternic, încât abia mai putea să respire.

Apoi adormiră înlănțuiți și se treziră unul în brațele celuilalt.

În dimineața următoare, Petite călări împreună cu Ludovic și cu oamenii săi. El zâmbi, văzând-o cât de mândră se ține pe spinarea lui Poseidon. Armăsarul își arcuia gâtul. Ludovic îi făcu semn să vină lângă el și să călărească în frunte împreună cu el. Bărbații își dădură caii într-o parte, ca să-i facă loc. La semnalul regelui, toți se puseră în mișcare, la început în buiestru, apoi când la trap, când într-un galop ușor.

Ajungând în câmp deschis, calul lui Ludovic se năpusti într-un galop plin de însuflețire. Petite se lăsă pe gâtul lui Poseidon, îmboldindu-l să o ia înainte. În curând, se îndepărtară de ceilalți. Întrecându-se înapoi spre castel, Petite îl depăși cu o lungime de cal.

— E o diavoliță, zise Ludovic, dându-i frâul îmblânzitorului.

— Nici măcar n-a asudat, domnișoară, spuse Azeem, pipăind pieptul calului. Dacă doriți, am putea... continuă el, arătând cu capul spre un loc îngrădit.

— I-am cerut lui Azeem să mă învețe cum să stau în picioare pe spinarea unui cal în mers, îi zise Petite lui Ludovic. Înainte, îi învăța să facă scamatorii pe călăreți.

— Mi-ar plăcea să văd asta, zise Ludovic, sprijinindu-se de balustrada gardului.

— Până acum n-am reușit să fac asta decât cu calul mergând încet.

Și Petite deschise poarta, ducând înăuntru armăsarul.

— Mai întâi o să-l pun doar să meargă, Maiestate, explică Azeem, fixându-i calului o zăbală cu care avea să-l strunească, după care încă o centură peste piept, cu noduri de piele ieșite în afară, de care Petite putea să se țină la nevoie. Asta o să-l facă să meargă lin, adăugă, scoțându-i frâul. Apoi ridică mâna și calul se duse în perimetrul indicat. La comanda lui Azeem, armăsarul începu să meargă. Apoi îmblânzitorul ridică mâna dreaptă și Poseidon făcu cercuri. Pe urmă, Azeem făcu o mișcare vălurită prin zona de alergare și calul se opri.

— L-ai făcut să te asculte tare frumos, observă Petite, care fusese atentă la metodele îmblânzitorului.

— Are o voință puternică, spuse Azeem. Trebuie să-ți impui autoritatea în fața lui.

— La fel ca regatul meu, zise Ludovic și începură cu toții să râdă.

Azeem îi făcu semn armăsarului să vină la el.

— Sunteți gata, domnișoară? întrebă el, strângând chinga și uitându-se să vadă dacă nu-l rodea cumva pe animal la greabăn. Cel mai bine ar fi să vă dați jos cizmele și ciorapii.

Petite aruncă o privire spre picioare. Balenele corsetului o împiedicau să se aplece prea mult.

— Permiteți-mi, zise Ludovic, îngenunchind să-i desfacă cataramele și scoțându-i amândouă cizmele și ciorapii.

Îi ținu o clipă în mână călcâiul gol și își ridică spre ea privirea, tachinând-o. Îi simțea mâinile calde pe piele și dorința o cuprinse ca o flacăară; nu mai făcuseră dragoste de dimineată. Petite zâmbi și îl împinse cu degetul de la picior, însă el era puternic și nu putea să-l dea la o parte.

— Azeem, cum poate fi îmblânzită o asemenea femeie? zise Ludovic, prefăcându-se că o biciuiește în joacă, însă ea se feri.

— Maiestate, cred că știți foarte bine cum, răspunse Azeem, ducând calul către balustradă.

Petite începu cu un pas de plimbare, îngenunchind pe spinarea lui

Poseidon și ținându-se de nodurile de piele ale harnașamentului. Armăsarul mergea cu pas liniștit și avea spatele larg; în curând, avea să poată sta în picioare pe el fără să se mai țină.

— Vi se pare plictisitor? îl întreabă pe Ludovic, dar faptul că întorsese privirea spre el o făcu să-și piardă echilibrul și să se apuce de coama calului. El începu să râdă.

— De data aceasta, stați pe balustradă, domnișoară, îi zise Azeem. Și când vine calul, puneți piciorul pe el.

Petite făcu întocmai, plină de siguranță.

— Foarte bine! o aplaudă Ludovic.

— Asta e partea ușoară, zise ea.

Făcea progrese rapid și ajunse de la pas la trap.

— Domnișoară, cred că sunteți pregătită pentru galopul ușor, anunță Azeem.

— Nu prea cred, protestă Petite, urcându-se însă din nou pe balustradă. Poseidon înainta cu pas vîguros.

Prima dată când calul se apropie, ea se dădu înapoi și nu reuși să se urce.

— Trebuie să săriți mai repede, zise îmblânzitorul. Vă spun eu când e momentul.

Ludovic dădu din cap spre ea. Poți s-o faci.

De data aceasta, Petite reuși să se urce pe cal când el trecu pe lângă ea în galop ușor.

— Bravo! strigă Ludovic.

Ea se ținea de hățuri, ca să nu-și piardă echilibrul. Copacii treceau pe lângă ea ca prin ceață. Încearca să se ridice, dar își tot pierdea echilibrul. De două ori fu cât pe ce să cadă.

— Nu pot, îi strigă ea lui Azeem, lăsându-se pe spatele calului și cuprinzându-i pieptul cu picioarele. Ușurel, băiete, zise ea, făcând armăsarul să încetinească, mai întâi la trap, iar apoi la pas.

— E greu, spuse descurajată, gândindu-se la țișanca aceea din

copilăria ei, care stătea în picioare pe cal de parcă ar fi fost cel mai firesc lucru din lume – și cel mai minunat.

— E nevoie de timp, zise Azeem. V-ați descurcat foarte bine.

— Eu n-am mai văzut pe nimeni care să încerce măcar să facă așa ceva, adăugă și Ludovic.

Nu prea avură parte de somn în noaptea aceea, atât erau de aprinși de plăcere. Chiar și așa, se treziră la scurt timp după ce se iviseră zorii, își înșeură caii și plecară să călărească în ținutul pustiu și sălbatic. La amiază, după ce luaseră prânzul – și făcuseră dragoste iar și iar – Ludovic se apucase să-i pună lui Petite întrebări după întrebări: Tu și tatăl tău vânați lupi? Urși? Unicorni? Era uluit că mistrețul poate fi vânat pe jos, uimit că un câine bun poate să încolțească un cerb, că un iepure sau un cocoș-de-munte pot fi doborâți doar cu o lovitură bine ținută cu bățul. Voia să știe cum era organizată casa ei în copilărie, câte bucătărese aveau (numai una?), câți grăjdari (nici unul!), câți cai (numai cinci?) ce mâncau și când. Petite se simțea de parcă ar fi fost un ținut exotic, iar Ludovic, un explorator.

În vreme ce caii pășteau, ea îi povesti despre familia ei, despre tatăl ei, despre mătușa sa, sora Angélique. Pe urmă îi vorbi despre Diablo.

Ludovic se ridică în capul oaselor.

— Chiar era sălbatic?

— Mai mult decât sălbatic, zise Petite. Era posedat.

— Un cal în sălbăcie e ceva minunat, zise gânditor Ludovic.

Așa e, răspunse Petite în gând. Nimic nu-i plăcea mai mult decât să privească un cal ce galopa în câmp deschis, scuturându-și capul și azvârlind din copite, cu coada lungă fluturând în vânt.

— El m-a învățat limba cailor.

Simțea că îi poate vorbi despre orice lui Ludovic – despre orice, dar nu și despre magia oaselor. Nu voia să-l ispitească pe diavol să se apropie.

Apoi plecară iar, explorând mlaștinile, pajiștile inundate, gropile de nisip. Petite îi arăta natura, mai ales păsările, căci le cunoștea aproape pe toate după cântec. Locul mișuna de vânat.

— E paradisul unui vânător, zise ea, înspăimântată de gândul că a doua zi aveau să se întoarcă în oraș.

— Paradisul nostru, o corectă el, prinzând-o de mână.

Acolo puteau hălădui în libertate.

CAPITOLUL 22

— Mergem să o vedem pe mama, o informă Petite pe Clorine de Anul Nou.

Era și timpul. Nu fusese să o vadă de când se întorsese curtea la Paris. Doamna Henriette se simțise rău din cauza sarcinii, așa că Petite fusese ocupată, însă azi, în prima zi a noului an, toate domnișoarele de companie primiseră o după-amiază liberă.

— O să închiriez o trăsură pentru noi, spuse ea, numărându-și monedele. Ar fi putut să meargă pe jos, însă era un frig strașnic și cu siguranță că înghețase totul. În plus, după furtunile de toamnă care distruseseră recolte, țăranii înfometați se strânseseră în oraș, așa că trebuiau să fie cu băgare de seamă.

— Ai un dar pentru ea? întrebă Clorine, trăgând-o de ureche.

Petite se uită prin lucrurile pe care le înșirase pe cufăr: șase ace de păr din alamă, o cutie de bijuterii, o sticlă de parfum cu apă de Cipru – cadouri pe care avea să le ofere lui Nicole, lui Athénaïs și lui Henriette în seara aceea. La un vânzător de cărți de pe malul Senei găsisese o traducere a Artei călărețului a lui Xenofon, pe care voia să i-o dea lui Ludovic. Asta însă avea să aștepte până când aveau să găsească o clipă să fie singuri – ceea ce părea imposibil la Paris, unde oamenii erau mereu la pândă (mai ales reginele și piticii lor).

— O să-i dau șalul meu de voal, zise Petite, cel verde.

Șalul acela făcuse parte din costumul de nimfă pe care îl purtase în vara aceea la baletul de la Fontainebleau.

Îmbrăcate cât mai gros, porniră, cu mâinile ascunse în mânșoane, spre locul de unde se închiriau cabrioletele. După ce se uită cu atenție, Petite alese o trăsură deschisă, cu un cal, și se înțelese la preț cu vizitiul. Trăsura nu avea nici măcar o acoperitoare și nu mulți se aventurau pe un așa frig să meargă fără prelată, așa că omul se învoi, fără prea mare chef, să primească jumătate din prețul pe care îl cerea de obicei. Iapa semăna mai degrabă cu un catâr decât cu un cal de trăsură, dar vizitiul se jură că era zdravănă, așa că Petite se urcă împreună cu Clorine. Strigându-le trecătorilor să se dea la o parte din drum, omul pocni din bici, iar iapa cea bătrână se năpusti înainte, speriată, cât pe ce să dea peste un bărbat cu o perucă lungă, după care

se liniști și porni la pas, cam îndărătnică.

— Am pornit, spuse Clorine, încântată, trăgându-și gluga pe cap.

Traversarea fluviului dură o veșnicie, căci podul era plin de trăsurile și de lemn. Pe malul celălalt, zgomotul cărucioarelor de fier și de lemn era de-a dreptul asurzitor. Din toate părțile, veneau către ele vânzători ambulanți, încercând să-și vândă marfa: pelerine, cântece, șaluri, plăcinte... Copiii cerșetori mișunau peste tot, împingându-se după monede.

— Am un cuțit în coș, mărturisi Clorine, uitându-se neliniștită în jur.

Într-un târziu, ajunseră la coada ce se înghesuia la porțile orașului. Clorine îi dădu lui Petite un pic de brânză și pâine, însă fata îi întinse mâncarea unui copil în zdrențe, care începu să înfulece cu lăcomie.

Petite văzu cu ușurare, în cele din urmă, porțile palatului d'Orléans. Arăta exact așa cum și-l amintea: nou (ca toate palatele) și maiestuos. Parcă nu-i venea să creadă că trecuseră doar șapte luni de când plecase de acolo la curte. Se întâmplaseră atâtea în timpul acesta! Avea tare multe lucruri de care era mândră – și tare multe de ascuns.

Vizitiul îi strigă iepei să se oprească în vreme ce animalul se îndrepta spre intrarea pentru trăsurile, la ceva distanță de intrare. Imediat ce roțile se opriră, Clorine sări jos. Petite îi întinse coșul, fără să se ridice însă. Dintr-odată, i se făcuse cam frică să-și vadă mama. Castitate, umilință, pietate: cuvintele acestea îi răsunau în urechi încă de când era doar o copilă.

— Aveți nevoie de ajutor? se interesă vizitiul, care-și curăța dinții cu o unghie murdară.

— Nu, domnule, zise Petite și sări hotărâtă jos.

Valetul de la intrare trimise un paj purtător de torță să vadă dacă mama lui Petite putea primi vizitatori. Băiatul se întoarse gâfâind, anunțându-le că pot merge, și cele două femei se îndreptară spre galeria cea lungă, urcând scările întortocheate până în turnuleț.

În fața ușii, Petite se opri. În mod inevitabil, avea să urmeze o discuție despre găsirea unui soț pentru ea.

— Clorine, să nu-i sufli o vorbă mamei despre domnul duce de Gautier, șopti ea. Deocamdată, este o taină – și știi cum vorbește mama.

Secretele și ascunzișurile păreau fără sfârșit; o înșelătorie ducea la alta, apoi la alta... Clorine dădu din cap cu un aer conspirativ.

Françoise le deschise chiar ea ușa, îmbrățișând-o cu putere pe Petite. Se mai îngrășase de când n-o mai văzuse fiica ei.

— Ce surpriză! exclamă ea, foindu-se și scuturându-și coafura și gulerul.

Cuprinsă de o emoție neașteptată, Petite își sărută mama pe obraji pudrați și pieptul i se umplu de mirosul ei de vanilie. Chipul mamei sale era brăzdat de riduri fine.

— Păcat că nu e și marchizul aici, zise Françoise agitată, dar observând, plină de interes, alunița falsă de pe bărbia fetei sale și detaliile la modă ale rochiei pe care o purta (mânele largi ale cămășii, pline de panglicuțe, și plastronul rochiei, lung și terminat într-un unghi ascuțit).

— Așa e, răspunse Petite, care era însă ușurată. Nu adusese nici un dar pentru tatăl ei vitreg.

Françoise își trimise camerista să aducă prăjituri și o băutură fierbinte din vin și mirodenii, iar ele se așezară pe scaunele de lângă foc, începând să vorbească despre ce se mai întâmplase: despre îndatoririle lui Petite la curte (nu prea grele), despre vremea din vara trecută (fierbinte și furtunoasă), despre sănătatea marchizului (care suferea de dropică), despre o scrisoare venită de la Jean (care se plictisea la Amboise și era cam strâmtorat).

— Era să uit, zise Petite, aruncându-i o privire lui Clorine, care stătea în picioare lângă fereastra oblonită. Adu coșul, îi ceru ea și scoase de acolo șalul. E pentru tine, de Anul Nou.

— Îmi place tare mult, mărturisi Françoise, ținând în lumină țesătura subțire, dar unde o să-l port?

— Poartă-l acum, zise Petite, aranjând șalul pe umeri mamei sale. Îți stă foarte bine.

Françoise îi opri însă mâna fiicei sale.

— Louise, n-ar trebui să dai banii pe nimicuri. Cât ai pus deoparte pentru dota ta?

— Puțin, minți ea, simțind cum îi urcă sângele în obraji.

Fără îndoială, mama ei putea să o ghicească, putea să simtă, cu instinctul ei matern, schimbarea importantă care se petrecuse în fiica ei, să-și dea seama că nu mai e o fată, ci o femeie – și încă o femeie căzută, o femeie care știa ce înseamnă să leșine de plăcere în brațele iubitului său.

— Fratele tău ți-a tot căutat un soț.

— Ce mai face Jean? Întrebă Petite, schimbând subiectul, căci nu se încredea în discreția lui Clorine.

— L-a păzit pe ministrul ăla de finanțe, am uitat cum îl cheamă.

— Pe domnul Fouquet?

Fostul ministru de finanțe fusese adus la Paris ca să fie judecat. Lui Petite nu-i trecuse prin minte că, în drum, putuse să fie închis și la Amboise.

— Jean l-a păzit aproape două săptămâni; cât despre găsirea unui soț pentru tine, fratele tău crede că tu ar trebui să...

Petite se ridică însă brusc în picioare.

— Cred că trebuie să plec, mamă, anunță ea. Vizitiul ne așteaptă și trebuie să mă întorc la îndatoririle mele.

După-amiaza aproape că se sfârșise când Petite și Clorine ajunseră în cămăruța lor de la mansarda palatului Tuileries.

— Mă duc să călăresc, o anunță ea pe cameristă. Emoțiile pe care i le provocase vizita la mama sa o cam copleșiseră și simțea nevoia să se liniștească.

Dar abia își pusese fusta de deasupra, când se auzi o bătaie ușoară la ușă.

— Cred că trebuie să fie pețitorul tău, zise Clorine veselă, oprindu-se o clipă în fața oglinzii crăpate, ca să-și aranjeze boneta încrețită, după care trase zăvorul.

— Dumneavoastră sunteți!

— Sunt aducătorul veștilor bune de Anul Nou, anunță Gautier. Purta o pălărie elegantă din blană de castor și o capă scurtă, care lăsa la vedere pantalonii scurți și bufanți, cum purtau tinerii.

— La mulți ani, domnule, spuse Petite, întrebându-se dacă îi aducea un mesaj de la Ludovic.

— Domnișoară, vă aduc cele mai bune urări pentru un an nou minunat, un vas cu fructe – și vă rog să vă uitați foarte bine la închizătoare. Iar acest pachetel, zise Gautier, scoțând cu mare ceremonie din vas o cutie împodobită cu panglici, este pentru preavrednica dumneavoastră cameristă.

— Pentru mine, domnule?

Clorine își șterse mâinile de șorț, înainte să se apuce să desfacă nodurile panglicii.

— Să știți că am făcut nodul chiar eu, zise el mândru.

— Și încă foarte bine, răspunse Clorine, folosindu-se de vârful ascuțit al unui cuțit de scrisori ca să desfacă nodul.

Petite puse vasul pe masă. Era plin cu pere proaspete, cu portocale și cu smochine, un lux enorm în mijlocul iernii. Sub fructe, zări însă un sul de hârtie legat cu panglică albă și, profitând de neatenția lui Clorine, se strecură după paravanul de pânză.

Iubirea mea, tânjesc cu disperare să te văd. Prefă-te mâine că ești bolnavă. O să vin eu la tine, la ora trei. Poți să-mi trimiți prin Gautier răspunsul tău. Abia aștept clipa când o să te strâng iar în brațe. L.

Petite își apăsă bilețelul pe inimă. De când fuseseră împreună la Versailles, abia dacă mai avusese ocazia fie și să-i vorbească lui Ludovic – dar să-l întâlnească aici, chiar în camera ei?

Petite ieși de după paravan. Gautier îi arăta lui Clorine cum funcționează mecanismul titirezului adus în dar.

— Drace! exclamă Clorine, ridicându-și fustele, în vreme ce obiectul se rostogolea pe podea ca un șoarece înnebunit.

— Mă gândeam eu că o să vă placă, zise Gautier, chicotind.

— Domnule? Purtarea serioasă a lui Petite întrerupse veselie generală. Răspunsul meu este da.

Ducelui îi trebuiră câteva clipe ca să priceapă.

— O să fiu aici mâine la ora trei.

— Poftim? Întrebă el, ca și cum i-ar fi ieșit din minte adevăratul scop al vizitei sale. Excelent, zise apoi, fără îndoială amintindu-și, după care își duse mâna la pălăria cu pene și își luă rămas-bun.

— Dă-te înapoi! zise Clorine, lovind jucăria. Sare! Și începu să chicotească în vreme ce aceasta țopăia prin cameră.

Petite se așează pe scaunul aflat lângă masă și luă o pară din vas, admirând-o. Ce fruct frumos! Ludovic se ocupa personal de grădinile sale. Dacă n-ar fi fost rege, i-ar fi plăcut tare mult să fie un gentilom fermier.

— Clorine, avem de discutat ceva.

Camerista luă jucăria, așteptă să-și oprească mișcarea și pe urmă o așează pe cufărul ei.

— Cred că ar fi mai bine să stai jos, îi ceru Petite, întărindu-se pentru ce avea să spună.

Clorine se așează, temătoare, pe băncuța de lemn de lângă ușă.

— În primul rând, va trebui să juri că nu vei dezvălui niciodată ceea ce o să-ți spun.

Clorine dădu din cap cu solemnitate.

Petite trase adânc aer în piept. Și-ar fi dat și viața pentru Ludovic, dar ceea ce avea să facă acum i se părea mult mai greu.

— Mâine-dimineață, te voi trimite să o informezi pe Doamna Henriette că nu mă simt bine și că nu voi putea să mă ocup de ea.

— Ești bolnavă?

— Nu, nu sunt.

— Nu ești bolnavă, dar o să fii mâine? se încruntă camerista nelămurită. De unde știi?

— Pentru că nu e adevărat. Iartă-mă, Doamne! O să fie doar o acoperire. M-am învoit să... să primesc pe cineva.

— Aici?

— Da, dar...

Și Petite închise ochii, pentru că nu voia să-i vadă chipul cameristei sale.

— Dar în particular, zise în sfârșit, trăgând adânc aer în piept. Pentru o zi de iubire. Iertare! Apoi deschise ochii și adăugă cu glas calm: O să fie un prilej bun să te duci să faci piața.

Clorine se uită chiorâș la ea:

— Asta are de-a face cu ducele?

— Nu, Clorine, nu are nici o legătură cu el.

Petite își apăsă degetele pe ochi, după care își ridică privirea, văzând stele verzi.

— A venit vremea să-ți spun adevărul, zise, simțind că i se rupe inima. Nu sunt logodită cu domnul duce de Gautier.

Clorine tresări, iar ea o prinse de mână. Trebuia să treacă prin asta.

— Într-adevăr, am un... i se perindau prin minte toate cuvintele folosite de femei: iubit, cavaler, galant, însoțitor, amoroso, draguț. Nici unul dintre ele nu era cel potrivit. Dragul ei, iubitul ei... viața ei. Un galant, încheie, în cele din urmă, alegând cuvântul cel mai rafinat. Dar nu este ducele.

Sfântă Marie, Născătoarea de Dumnezeu, dă-mi puterea să-i spun adevărul, chiar dacă e vorba de un păcat.

— Este regele.

Clorine rămase împietrită ca o statuie de ceară, cu o privire fixă, apoi se prăbuși leșinată. Petite se așteptase la una ca asta, însă nu anticipase deloc torentul de lacrimi care-i țâșniră din ochi cameristei sale după ce-și veni în simțiri.

— Amanta regelui? O să ajungi în iad pe vecie! O, biata ta mamă! Asta o s-o omoare...

— Mama nu va trebui să afle vreodată, Clorine. Niciodată.

— ... o să mă omoare și pe mine. Cum ai putut? Ai mult mai multă minte decât alte fete. Ai fost crescută într-o mănăstire! Gândește-te numai ce-o să spună mătușa ta – mătușa ta Angélique, care îți trimite

dantelele acelea minunate.

Știu, își zise Petite în sinea ei, cu ochii înotând în lacrimi.

— O, ce rușine! Ești distrusă!

Știu.

— Cine o să mai vrea să te ia de nevastă? Nici măcar negustorul ăla bătrân, care nu știa să citească. Toată viața nu mi-am dorit decât un singur lucru, continuă ea, suspinând de parcă i s-ar fi rupt inima, și anume să o slujesc pe soția unui nobil. Atâta am sperat că o să te măriți cu dragul de Gautier! E nobil, e un gentilom cu titluri, și un om bun, tare bun... dar acum. Acum nici măcar călugăriță n-o să te mai poți face. O, fetița mea, cum ai putut?

În seara aceea, curtenii erau adunați în apartamentele Doamnei Henriette, ca să sărbătorească Anul Nou. Din cauza sarcinii, Henriette se simțea primejdios de rău, iar doctorul ei îi ceruse să rămână la pat. Prin urmare, curtenii veniseră la ea ca să-și arate simpatia. Încăperea răsună de discuții și de râsete; era cald, datorită buștenilor care ardeau vesel, iar aerul ce mirosea a fum era parfumat de apa de Ungaria pe care Henriette pusese să fie vărsată pe covoare.

— Ce s-a întâmplat? o întrebă Nicole pe Petite în vreme ce o îmbrățișa, cât pe ce să-i verse cupa cu vin fiert. Arăți ca o mască de înmormântare într-un cortegiu funerar.

Ce-i drept, Petite se simțea stoarsă de puteri. Discuția cu Clorine o dăduse peste cap.

— I-am spus cameristei mele, șopti ea.

Era o ușurare că nu mai trebuia să se ascundă, dar se simțea zdrobită pe dinăuntru. Indiferent cât de sacră ar fi fost iubirea ei pentru Ludovic, la urma urmelor, tot amanta unui bărbat însurat rămânea.

— Despre Ludmilla?

— A leșinat.

— Ea leșină mereu. Credeam că o să fie încântată. Eu am vești bune – dar, mai întâi, cadoul meu de Anul Nou pentru tine, zise ea, înmânându-i lui Petite un pachetel. Nu e elegant, dar... ei bine, amuzant?

— Praf pentru pasiune? citi Petite pe etichetă.

Nicole aruncă o privire prin salonul gemând de oameni.

— E de la femeia aceea la care se duc toate doamnele, șopti ea. Doamna Voisin – din Villeneuve-Beauregard.

— Tu ai fost?

Cartierul acela avea o faimă proastă, era cunoscut ca un rai al infractorilor.

— Poate să facă bărbații să înnebunească după tine... deși nu cred că tu ai avea nevoie, zâmbi Nicole.

— Și care e vestea bună? se interesă Petite, după ce-i dădu și ea lui Nicole darul ei, agrafele de păr din alamă.

— Are legătură cu zeița fecioriei, zise Nicole prinzându-și buclele negre după urechi cu ajutorul acelor de păr și admirându-și reflexia în oglindă.

— Athénaïs?

Petite stătuse lângă încântătoarea marchiză la liturghie, cu o zi înainte.

— Și cu Alexandre, marchizul de Noirmoutiers, anunță Nicole, care își lăsa acum o buclă desfăcută, să-i cadă pe obraz.

— E partida perfectă pentru ea.

Marchizul de Noirmoutiers era bogat, dintr-o familie foarte nobilă și, pe deasupra, și chipeș.

— Știu! Am tot dus bilețele de la unul la altul și... Nicole se întoarse spre ușă. Vorbești de lup...

Athénaïs stătea în ușă, așteptând să fie anunțată.

— E mereu așa de frumoasă, zise Petite.

Athénaïs purta o rochie roșcată de mătase vaporosă, cu un decolteu foarte îndrăzneț. Se pieptănase cu cărare pe mijloc, iar buclele blonde îi atingeau umerii goi.

— Și uite cine e în spatele ei, zise Nicole. Însuși chipeșul ei admirator.

— S-au logodit? Întrebă Petite, observând cum se uita Athénaïs în ochii tânărului, cum își punea mâna în a lui. Iubire: îi cunoștea prea bine semnele.

— Chiar în seara aceasta, răspunse Nicole, prefăcându-se că leșină.

În toată dimineața care urmă, Clorine o dădăci pe Petite despre ce trebuie să facă o femeie ca să împiedice „umflarea burții”: să-și bage un burete înmuiat în oțet „acolo” ori să-l pună pe bărbat să-și pună un maț de porc pe chestia lui.

— Sau amândouă, zise camerista, ca să fii sigură.

Petite ascultă răbdătoare lecțiile lui Clorine, fără să-i dezvăluie că știa deja „toate astea”. Încă de la început, ea și Ludovic folosiseră un burete înmuiat în oțet (sau în coniac). În plus, Ludovic aflase de la doctorul său că se poate concepe numai dacă amândoi își răspândeau fluidele în același timp, așa că în general reușea să se înfrâneze până când Petite era gata să se descarce. Sfaturile obișnuite erau ca femeia să nu-și strângă fesele – însă asta i se părea imposibil lui Petite. În mod alternativ, se considera că mișcările lascive puteau împrăști fluidul plăcerii bărbatului: lui Petite îi era mult mai ușor să aibă grijă de asta.

— Nu-ți face griji, îi zise ea lui Clorine, răsuflând ușurată când își văzu camerista că își pune pelerina.

Ludovic avea să vină peste o jumătate de oră, iar ea voia să-și desfacă părul și să-și împletească panglici în el. Deschisese o carte de poezie bucolică și se prefăcea că citește. Nu voia să pară o târfă, însă gândurile îi erau aprinse de patimă. De-ar fi plecat Clorine o dată!

— Mă duc la biserică să mă rog pentru tine, o informă camerista. Mă întorc la ora cinci. Îmi închipui că o să aveți destulă vreme astfel, adăugă ea, cu un dispreț voit.

— Mulțumesc, spuse Petite, zicându-și în gând: Pleacă! Pleacă!

— Drace! exclamă Clorine când deschise ușa.

Petite se uită peste umărul ei: era un vânzător de lumânări.

— Nu avem nevoie de lumânări, îi zise Clorine scurt bărbatului din fața ei.

— Pot vorbi cu stăpâna dumneavoastră, doamnă?

Petite lăasă cartea și se ridică. Doamne, Ludovic venise mai devreme.

— În nici un caz, se împotrivi Clorine, punându-i o mână pe umăr când îl văzu că intră în cameră.

— Clorine, e el.

Ludovic se sprijini de ușa pe care o închisese, râzând.

— Ăăă, Ludovic, spuse Petite, țineți-o, că o să leșine.

— Aiurea, spuse Clorine, care tocmai se izbise cu spatele de un scaun de lemn. Făceam reverența, Maiestatea Voastră, dar nu cred că sunt în stare.

— Dumneata trebuie să fii doamna Clorine, zise Ludovic cu glas blând. Dragul meu duce de Gautier mi-a vorbit adesea de dumneata.

Clorine nu-și putu ascunde un zâmbet.

— Sigur te simți bine, Clorine? o întrebă Petite.

— Perfect, răspunse camerista și-și trase gluga pe cap. Acum o să plec.

Ludovic îi deschise ușa și făcu o plecăciune, de parcă ar fi fost un valet.

Clorine se opri în prag:

— Să aveți grijă de stăpâna mea, zise ea cu un aer îmbufnat.

— Aveți asigurările mele, spuse el cât se poate de serios, cu mâna pe inimă, ca și cum ar fi făcut un jurământ.

CAPITOLUL 23

Henriette își pierdea strălucirea. Nu-i plăcea deloc că avea burta mare și ura faptul că era nevoită să stea în pat. Dar cel mai mult era sătulă de apartamentele ei îngrozitor de înghesuite de la Tuileries și plictisită până peste cap de faptul că era sub privirea critică a celor două regine. Ea și cu Philippe ar fi trebuit să se fi mutat cu câteva luni în urmă la Palais Royal, dar, așa cum era de așteptat, lucrările înaintau foarte încet. După ce țipase de zor și făcuse câteva nazuri, își îndeplinise în sfârșit misiunea: palatul – palatul ei – era gata.

În ianuarie, vremea fu rece, dar însorită. Nu dăduse poleiul, iar mutarea se făcuse mai repede decât ar fi prevăzut Petite. Sute de muncitori încărcau coșuri, mobile și cuferे în care, pentru a străbate cele câteva sute de metri ce despărțeau Tuileries de Palais Royal, unde alte câteva sute de oameni îi îndrumau pe cei șapte sute de membri ai personalului către camerele lor.

Petite își ducea chiar ea comorile: rozariul tatălui ei, înfășurat pe statuia Sfintei Fecioare, și cutia de lemn. Cărțile ei (Viața scrisă de Sfânta Tereza, Veghea înțelepciunii asupra orelor, o carte de rugăciuni, trei volume de poezie bucolică, Metamorfozele lui Ovidiu) i le încredințase lui Clorine, care avea să le aducă mai târziu, împreună cu bruma de lucruri care le aparțineau.

Nicole o întâlnește în capul scării.

— Avem aceeași cameră.

— Asta e... minunat, zise Petite nesigură, urmându-și prietena pe coridorul strâmt ce ducea la încăperea lor, o cameră aflată la mansardă. Cum avea să se mai întâlnească ea cu Ludovic? De când o înștiințase pe Clorine despre taina lor, se întâlniseră aproape în fiecare după-amiază.

— Ambele paturi sunt incomode, spuse Nicole. Camerista ei, Annabelle, stătea în genunchi și freca podelele. Alege-l pe care vrei!

Petite își alege patul de lângă fereastra care avea vedere spre grajduri. Draperiile patului răspândeau un iz de mucegai, trebuia să-i spună lui Clorine să le întindă afară, la soare. Puse statuia Sfintei Fecioare pe o masă dintr-un colț și-i agăță rozariul în jurul gâtului. După aceea, își deschise cutia de bijuterii și scoase de acolo rămurica fragilă (pe care

încă se mai țineau cele trei frunze uscate), eșarfa roasă de molii pe care i-o dăduse lui Ludovic ca să se șteargă pe față în timpul acelei furtuni fatidice, și borcanul albastru cu apă de ploaie.

Continuă apoi să scotocească în cutiuță. Pe lângă pachetul cu „pudra pasiunii“ pe care i-l dăduse Nicole și batista brodată cu aur primită de la prințesa Marguerite (prea aspră ca s-o poată folosi), mai avea un medalion legat de o panglică liliachie cam zdrențuită. Era o bijuterie simplă, de alamă, cum ar purta doar o copiliță, acum fără luciu și pătată. Când își făcuse bagajele pentru mutare, îl descoperise într-un sertar ascuns din cufărul ei. Uitase cu totul de el.

Îl deschise încetișor: înăuntru era o șuviță de păr alb. O atinse: era elastică și aspră. Păr de cal.

Doamne! Petite se așează pe marginea patului.

Nu mai ținea minte când îl pusese în medalion... apoi, își aduse aminte. După înmormântarea tatălui ei, se dusesse în hambar, să presare albăstrele în locul unde-i murise tatăl. Pe urmă, rămăsese multă vreme în stalul gol al calului, rugându-se să primească un răspuns, un semn.

— Ce crezi? o întreabă Nicole, întrerupându-i reveria. Ținea în fața ei un corsaj și o fustă din satin roz, foarte împodobite cu dantele și panglici.

— E minunat, zise Petite cu un fir de glas, cu gândul la clipa când văzuse șuvița de păr prinsă în zăvorul de fier de la poartă. Calul fusese adevărat.

— Pentru balul de inaugurare de săptămâna viitoare, zise Nicole, învârtindu-se.

Petite închise medalionul și-l ținu în mâini; nu fusese doar o închipuire de-a ei.

— Henriette chiar vrea să dea serbarea? întreabă ea, distrată.

— Vrea să fie adusă într-o litieră cu pene, culcată pe perne precum Cleopatra, o anunță Nicole, care-și punea rochia pe un umeras, dându-se în spate s-o admire. Foarte sentimental.

Marele eveniment veni... și se duse așa cum venise. Nu fusese câtuși de puțin sentimental. Petite și celelalte domnișoare de companie

fuseseră nevoite să rămână toată seara lângă Henriette și să privească de pe un podium cum se distrau cu toții. Athénaïs dansa cu iubitul ei, Lauzun le amuza pe toate femeile cu bufoneriile lui nostime; Marea Domnișoară râdea împreună cu un grup de doamne („clubul fetelor bătrâne“). Armand de Guiche și Philippe se tot opreau în fața lor, ca să o amuze pe Henriette, dar Petite nu-i asculta deloc. Avea sângerarea lunară și nu avea nici o ocazie să danseze și cu atât mai puțin să poată schimba o vorbă cu Ludovic. Oricum, el își făcuse doar o foarte scurtă apariție, împreună cu regina, așa că Petite se simți de-a dreptul ușurată când, în cele din urmă, Henriette se retrase și putu și ea să se întoarcă în cameră. După câteva ore, o auzi pe Nicole care se năpustea în cameră.

— Ai pierdut toată distracția, zise prietena ei, trezindu-și camerista ca s-o pregătească de culcare. A fost o bătaie pe scări. Prințul de Calais l-a palmuit pe domnul de la Frette, o informă ea pe când Annabelle încerca să-i desfacă dantelele.

Petite îl auzi pe paznicul de noapte, care anunța că se făcuse ora două.

— Frette se bagă adesea în încurcături, remarcă ea.

Tânărul galant era iute la mânie.

— Mai ales când bea, zise și Nicole, scoțându-și jupoanele și băgându-se în așternuturi. Nu dură mult și începu să sforăie.

În dimineața următoare, Petite fu trezită de un ciocănit în ușă. Dădu la o parte draperiile patului și văzu că printr-o crăpătură în obloane se strecura deja lumina zilei. Cele două cameriste se treziseră deja și își strâneau paturile.

— Du-te să deschizi, o auzi Petite pe Clorine că-i spune lui Annabelle, însă camerista lui Nicole se prefăcea că nu aude.

— Mă duc eu, zise Petite, înfășurându-se în cuvertură. Trase zăvorul și rămase încremenită la vederea lui Athénaïs, învăluită în blănuri, cu dâre de machiaj pe față.

— Ce s-a întâmplat? șopti ea, poftind-o înăuntru, ca să nu mai stea în frig.

— Cât e ceasul? mormăi Nicole, scoțându-și capul de sub așternuturi.

— A avut loc un duel, le zise Athénaïs încetișor, așezându-se pe scaunul de lângă patul cel strâmt al lui Nicole. Avea tivul rochiei de

bal murdar de noroi.

Mon Dieu – un duel. Duelurile erau interzise prin lege și se pedepseau cu moartea. Petite aruncă o privire spre cameriste. Se contraziceau în privința felului cum să facă paturile și nu păreau să fi auzit nimic.

— Din cauza încăierării de pe scări? Întrebă Nicole.

Athénaïs dădu din cap.

— Au fost opt. S-au întâlnit pe undeva pe la Chaillot. Unul dintre ei era marchizul de Noirmoutiers.

La mențiunea numelui logodnicului său, glasul lui Athénaïs se frânse.

— E vreun rănit? se interesă Petite temătoare.

— Toți sunt, dar marchizul d'Antin a fost ucis.

Lui Athénaïs începuse să i se zbată un ochi.

— Puștiul acela cu urechi mari? Nicole își duse mâinile la gură.

— A fost înjunghiat. Eu eram acolo. Am văzut. L-am văzut murind.

O, nu!

— Și marchizul de Noirmoutiers? Întrebă Petite, luându-și mătăniile.

— E... Athénaïs suspină, e rănit la un picior... grav.

Apoi se uită la Petite, după care la Nicole.

— Are nevoie de ajutor, șopti ea. Are nevoie de un doctor care să nu vorbească. M-am gândit că poate știți voi vreunul. Trebuie să fugă din țară, cât mai repede.

— Firește, zise Nicole, cam șovăitoare însă și aruncă o privire neliniștită spre Petite.

— O să stau afară, se oferi ea, înțelegând stânjeneala lui Nicole.

Logodnicul lui Athénaïs era nevoit să fugă din țară, să se ascundă de lege – de Ludovic. Se strecură afară pe ușă, învăluită în cuvertură.

Se simțea ca o exilată, tremurând pe coridorul întunecat. După puțină vreme, ușa se întredeschise și Athénaïs își făcu apariția.

— N-o să sufli un cuvânt?

Și îi puse un inel în mână lui Petite.

— Nu-mi trebuie asta, Athénaïs, zise ea, înapoindu-i inelul. Poți să te încrezi în mine.

— Iartă-mă! Mi-am ieșit din fire! Și Athénaïs își mușcă încheieturile degetelor, fără să-și poată înăbuși un țipăt ascuțit. Totul s-a dus de răpă.

— Îmi pare atât de rău, zise Petite. Ar fi vrut s-o aline pe marchiză, atât de elegantă, atât de regală – și, totuși, atât de distrusă.

În seara următoare, în saloanele lui Henriette nu se vorbea decât despre duel.

— Frette era beat când a coborât scările, zise Yeyette.

— L-am auzit când țipa la prințul de Calais să se dea la o parte din calea lui, spuse Claude-Marie.

— Frette este mojit, zise Henriette încet, lăsându-se pe spate pe canapea, în timp ce Mimi, cățelușa, se cuibărea lângă ea.

— Atunci, normal că prințul l-a pălmuit, încheie Yeyette.

Pe urmă, se trecuse la fapte. Logodnicul lui Athénaïs și alții îi săriseră în ajutor prințului de Calais, iar ceilalți lui Frette, așa că, în curând se făcuseră doisprezece. Încăierarea fusese oprită, însă mai târziu, afară, se pregătise duelul.

— E o tragedie.

Petite era atentă să nu spună prea multe.

Toată săptămâna, curtea a zumzăit de bârfe ca un viespar. Singurul lucru pe care Petite reușise să-l priceapă era că opt bărbați se întâlniseră în zorii zilei pe un câmp izolat, în spatele unei mănăstiri din foburgul Saint-Germain, și că marchizul d'Antin fusese ucis de spada cavalerului d'Omale. Toți fuseseră răniți, iar logodnicul lui Athénaïs, cel mai grav. Tinerii ascunseseră trupul lui d'Antin în tufișuri, după care fugiseră din țară – se șoptea că unii în Anglia, iar alții în Spania.

— Oricum o să fie judecați în absenția, zise Yeyette.

— Și condanțați la moarte: legea spune clar.

— N-o să se mai întoarcă niciodată, spuse Henriette tristă, mângâind-o pe Mimi pe urechile lungi.

— Asta e o pedeapsă de ajuns de mare!

— Bietele lor familii! exclamă Claude-Marie.

— Legea e prea aspră. Sunt doar niște băieței.

— Dar duelurile trebuie să fie oprite, zise ducesa de Navailles.

— Și cum rămâne cu atâtea vieți distruse?

— Maiestatea Sa o să-i ierte cu siguranță, zise și Nicole, intrând și ea în discuție.

— Cu siguranță, repetă Petite, dar fără convingere.

Cu toții se opriră din vorbă la intrarea lui Ludovic, care cuprinse adunarea cu o privire solemnă.

— Continuați-vă distracția, zise el, împietrit și tras la față.

Oare care erau simțămintele lui? se întreba Petite. Crescuse împreună cu tinerii aceia, vânase și jucase cărți cu ei. Unul sau doi dintre ei făcuseră parte din grupul Adormiților, care se țineau de farse și de trăsnăi. Petite îi făcu semn cu evantaiul, însă el nici măcar nu observă.

— Vreau să-l văd pe Maiestatea Sa, îi șopti ea lui Gautier.

Însoțitorul de încredere al lui Ludovic reușise în cele din urmă să găsească o cameră la Luvru, la o distanță discretă de cele două regine.

— La ora patru, mâine după-amiază.

Focul ardea cu vâlvătai, dar, chiar și așa, era prea frig ca să se dezbrace. Ludovic și Petite tremurau sub învelitorile de blană, cu toate hainele pe ei.

— Ce mai vreme! zise Ludovic. Părea stors de energie.

Iarna fusese tare aspră. Din sud veneau vești despre foamete, despre țăranii nevoiți să se hănească doar cu tulpini de varză și cu rădăcini. Se șoptea că șaptesprezece mii de familii pieriseră în Burgundia, că

unii mâncaseră carne de om, ca să supraviețuiască.

— Îmi pare rău, iubirea mea, pur și simplu nu pot, zise el, plin de amarăciune din cauza lipsei de pasiune.

— Înțeleg, zise Petite, făcând tot posibilul să nu pară dezamăgită. În curând avea să înceapă timpul înfrânării, cele patruzeci de zile ale postului mare, în care aveau să se abțină. Ține-mă doar în brațe!

Simțise că el avea nevoie de un loc de refugiu, de consolare. Muncise din greu: pentru reforma financiară, ca să dea de mâncare celor ce sufereau de foamete. Sălile Luvrului fuseseră transformate în depozite de grâne pentru cei săraci. În curțile de la Tuileries, se cocea pâine în cuptoare uriașe și mii de pâini erau împărțite zilnic acolo.

Și, ca să pună capac, mai venise și tragedia duelului. Cei opt tineri – toți din familii bune – aveau să fie judecați și condangați. Găsiseră o cale să fugă (căci acesta era privilegiul lor), dar, după ce aveau să fie condangați la moarte, n-aveau să se mai poată întoarce vreodată în țară.

— Trebuie să fie tare greu, Ludovic. Ți-au fost compatrioți.

— Legea trebuie respectată, zise el, strângând pumnul.

— Știu, spuse Petite.

El era tare departe de ea, așa cum nu-l mai văzuse până atunci. Era regele Ludovic, omul din spatele măștii. Îi puse mâna pe braț, dar el se desprinsese.

În ziua de Lăsata Secului, Petite fu trezită de Clorine, îmbrăcată într-una dintre rochiile ei și purtând perle false.

— Arăți minunat, zise Petite, deși, dacă era să spună adevărul, ansamblul arăta grotesc pe trupul zdravăn al lui Clorine. Ar trebui să te slujesc eu pe tine, adăugă, băgând mâna în vasul de pământ cu pâine înmuiată în vin.

În această zi, ultima din carnaval, înainte de începutul postului mare, totul trebuia să fie cu susu-n jos. În această zi, toată lumea o lua razna.

— O să-ți termin de cusut costumul după-amiază, o anunță camerista.

Petite se gândise să meargă la balul mascat costumată în Pierrot, într-o tunică albă și pantaloni cu manșete roșii. O mască de catifea roșie avea să completeze deghizarea.

— Maiestatea Sa a trimis masca ieri; e împodobită cu mici diamante. Diamante adevărate, cred, adăugă Clorine, dându-și ochii peste cap.

— Mă îndoiesc de asta, zâmbi Petite.

Îi luase ceva vreme lui Clorine să se împace cu gândul că are o legătură cu regele – timp, intervențiile convingătoare ale lui Gautier, precum și o discuție îndelungată cu duhovnicul regelui – dar, în cele din urmă, când se resemnase cu această relație, își luase rolul de gardian, de părinte și de sfătuitor spiritual: îl conjura pe Ludovic pentru favoruri, o bătea la cap pe Petite ca să-și ia precauții și insista să se roage serios. După fiecare vizită, Clorine era cea care insista ca Petite să-și spele părțile intime cu oțet, după care să se roage în genunchi în fața statuii Fecioarei. (O fi fost Petite o femeie decăzută în lumea asta, însă Clorine era hotărâtă să facă tot ce-i stătea în putere ca să se asigure că n-avea să fie osândită pe lumea cealaltă.)

— Ascultă! spuse Clorine, ducându-se la fereastră.

Afară, un bărbat striga de pe drumul boului îngrășat. Procesiunea urma să ajungă la porțile Luvrului între orele două și trei.

La balcoanele palatului, membrii curții se adunaseră să vadă parada măcelarilor – ale căror soții și fiice se îmbrăcaseră, de tot râsul, în straie nobile –, urmați de druzii ce aduceau boul, împodobit cu ghirlande de flori și călărit de un copil îmbrăcat în chip de Cupidon. În alte vremuri, boul era ucis chiar acolo, iar sângele i se scurgea pe dalele de piatră. Acum, în timpuri mai civilizate, animalul era dus la abator ca să fie ucis și mâncat de curteni la balul de Lăsata Secului, care avea să fie în seara aceea.

Pe jos se aruncau bomboane, iar curtenii râdeau văzând cum bărbați, femei și copii în zdrențe se înghesuiau nebunește ca să pună mâna pe ele. Cineva răsturnă un sac de făină peste mulțimea de jos și se auzi un strigăt, urmat de hohote de veselie.

Ludovic, care privea împreună cu mama și cu soția sa, aruncă o privire spre Petite. Ea își duse un deget înmănușat la bărbie, ceea ce însemna: Mai târziu, iubirea mea. În noaptea aceea, deghizați, puteau să se întâlnească. Avea să fie ultima lor întâlnire, înainte de îndelungatul sacrificiu al postului.

În seara aceea, Petite (costumată în Pierrot) și Nicole (îmbrăcată ca o lăptăreasă) o ajutară pe Henriette să-și pună costumul, în vreme ce Claude-Marie și Yeyette le povesteau despre sărbătorile păgâne din vremuri de mult apuse – iubiri clandestine, întâlniri și relații secrete. În mod inevitabil, seara ducea la nebunie, le avertizau ele, la o orgie a consumului de carne și a satisfacerii poftelor trupești, căci începând din dimineața următoare, pentru toți începea o perioadă de post, de castitate și de rugăciuni.

Cele două regine pioase n-aveau să ia parte la bal (firește) și o avertizaseră pe Henriette, care aproape că intrase în a opta lună de sarcină. Philippe chiar îi interzisese soției sale să meargă, însă ea nu putuse îndura gândul de a lipsi de la cel mai frumos bal al anului. Se simțea mult mai bine, pretinsese ea, „datorită laudanumului“, așa că planul ei era să se furișeze deghizată, în pelerina voluminoasă, cu glugă, a unui Domino, un costum foarte banal, purtat atât de bărbați, cât și de femei.

— Soțul meu n-o să știe niciodată, declarase ea, cerându-le însoțitoarelor sale să nu se învârtă în jurul ei, altfel aveau s-o trădeze.

Petite își puse masca și se îndepărtă de celelalte înainte să intre în sala balului, care mișuna de oameni, strecurându-se în spatele unui grup de husari. Deja, toată adunarea se transformase într-o grămadă de oameni care nu prea mai țineau cont de bunele maniere; bărbații și femeile se înghesuiau la o masă plină de oase, în vreme ce valeții în rochii de catifea aduceau platouri pline ochi cu mâncare, iar slujnicele îmbrăcate în husari alergau de colo-colo, umplând ulcelele cu vin. Într-o parte, un măcelar tăia bucăți dintr-o friptură arsă de oaie și dintr-o junincă. Noaptea abia începuse, însă muzicanții deja cântau dansul înverșunat risqué, numit „Scuturarea cearșafurilor“, în care dansatorii se răsuceau ca niște prâsnele.

Petite căută un loc de unde putea să vadă mai bine – să se uite mai ușor după Ludovic. Văzu un Domino – Henriette? se întrebă. Îi venea greu să fie sigură de asta, căci erau multe costume la fel. Își dădu însă seama că se înșală când masca dispăru în întuneric împreună cu un bărbat costumat în sultan. Ca să se bucure unul de altul? Nu era o noapte în care să te aventurezi în colțuri întunecate fără să-ți anunți dinainte identitatea.

Apoi simți cum cineva o prinde de umăr.

Speriată, se întoarse și văzu un bărbat înalt, costumat ca un îmblânzitor de șoimi. O mască cu pene îi acoperea chipul pe jumătate.

— Trebuia să fii un troian, zâmbi ea, ușurată.

Ludovic o conduse printr-un coridor strâmt și o împinse într-o încăpere întunecată. Petite auzi zgomotul încuietorii.

— Așteaptă, răsese ea, în vreme ce el o trăgea de haine, ca să ajungă la piele. Bănuia că băuse în seara aceea.

— Ajută-mă cu asta!

El trăgea de betelia care-i susținea pantalonii bufanți.

— Ludovic, ești sigur?

De-ar fi avut măcar o lumânare, o geană de lumină. Își trecu degetele pe chipul lui, spre gură, întinzându-se să-l sărute.

El îi înfipse limba în gură. Mirosea a alcool.

— Repede.

Cu greutate, Petite își desfăcu cingătoarea și, ținându-se de Ludovic ca să nu-și piardă echilibrul, reuși să iasă din pantalonii largi ai costumului. Era frig și în încăperea mirosea a urină. Tânjise să-l vadă, însă nu-și închipuise că o să fie așa.

Rămase în picioare; pielea de pe mâini i se făcuse de găină. Nu-l putea vedea pe Ludovic, dar era aproape: îi auzea răsuflarea, auzea foșnetul hainelor. Întunericul acesta o înspăimânta; și-l închipuia pe diavol pândind din umbră, ciupind-o de glezne, de gât. Tresări când Ludovic o trase de braț.

— Mi-am pus pelerina pe jos, șopti el.

Ea se ținu de mâna lui îngenunchind și pipăind pe jos după veșmânt.

— Am găsit-o, îi șopti întinzându-se. Avea șezutul pe capă, însă capul pe podeaua de piatră.

E îngrozitor, se gândi ea.

Cineva încercă ușa, însă zăvorul nu se clinti.

— Nu-ți face griji, zise Ludovic, lăsându-se peste ea.

Petite își încolăci picioarele în jurul lui. Pietrele îi intrau în spinare, în ciuda pelerinei.

Dacă gem și mă zvârcolesc, îi trecu prin minte, o să se termine mai repede... însă gemetele ei erau cât se poate de reale.

— Mon Dieu, gemu Ludovic, în vreme ce ea era scuturată de fiorii eliberării. Apoi își dădu și el drumul, după care se rostogoli într-o parte.

— Ești o diavoliță.

O diavoliță. Petite zăcea pe jos, cu privirea ațintită în beznă. Încă mai era scuturată de valurile plăcerii. O lacrimă i se scurgea pe obraz, spre ureche. Îl luă de mână pe Ludovic, ca să se liniștească. Dragoste greșită, așa era numită. Dragoste păcătoasă.

Petite se strecură singură înapoi în sala de bal. Cu genunchii încă tremurând, se sprijini de un stâlp de piatră, privind petrecerea. O recunoscă pe Nicole, care dansa cu un bărbat înalt, costumat în regele Henric cel Mare.

Se simțea amețită, ca și cum abia ieșise dintr-o peșteră întunecată – o peșteră plină de dorințe obscene.

Făcuseră lucruri nefirești. El o ținuse jos în vreme ce-și vărsa sămânța, o numise târfa lui. Ea își închipuise că nu era Ludovic, ci însuși diavolul... și până și asta o umpluse și mai mult de patimă. La petite mort. Moartea cea mică, așa se numea. Cu adevărat. Murise de câteva ori, scurtându-și de fiecare dată viața cu câte un minut.

Mâine-dimineață, o să mă căiesc, o să mă rog și o să postesc, se gândi Petite. Mâine-dimineață o să merg la confesiune, hotărî ea, pe când Nicole se apropia. O să-i mărturisească dorința de nepotolit.

— Pe unde ai umblat? o întrebă Nicole veselă, bâlbâindu-se ușor. E cam devreme ca să-ți faci dispariția.

— Am fost pe aici, minți Petite, stăpânindu-se să-i zică și ea lui Nicole că era cam devreme ca să fie amețită. Ai văzut-o pe Henriette?

Nicole făcu ochii mari, într-un mod misterios.

— Ei bine... Philippe e acolo, arată ea către un cuplu care dansa. Drăguț, nu?

Philippe se îmbrăca adesea ca o femeie, însă costumul pe care-l purta acum era foarte elegant; corsajul din mătase neagră îi lăsa umerii goi

și era împodobit cu dantelă.

— E cumva cu Armand de Guiche? întrebă Petite.

— Nu chiar, zise Nicole arătând cu evantaiul spre dominoul și spre sultanul pe care îi văzuse Petite mai devreme. Ea e Henriette... și e cu Armand de Guiche, șopti ea în spatele evantaiului. El e sultanul.

Petite era șocată – deși își dădea seama că n-ar fi trebuit. Armand de Guiche era un obișnuit al întâlnirilor din fiecare seară de la Henriette, iar ochii lui conturați cu kohol îi urmăreau orice mișcare.

— Am tot dus bilețele de la unul la altul, mărturisi Nicole.

— Nicole, deja ai două avertismente, spuse Petite, îngrijorată, căci prietena ei primise unul pentru că se dusesse beată la liturghie și altul pentru că ieșise pe furiș afară după ora de culcare. Trebuie să încetezi cu intrigile. O să fii izgonită până la urmă.

— Promite-mi că n-o să-i spui Ludmillei, zise Nicole, devenind dintr-odată serioasă.

Două zile mai târziu, Ludovic stătea culcat lângă Petite, în camera lui Gautier. Era a doua zi a postului mare și amândoi făcuseră legământ să se abțină. Nu le era deloc ușor să fie împreună, însă pentru Petite, era mai bine decât să fie despărțiți. Se îmbrățișaseră cast, iar acum vorbeau despre fiul lui, despre caii și câinii lui, despre reformele financiare pe care el voia să le facă, despre procesul dueliștilor, despre sarcina lui Henriette (el era îngrijorat de cantitatea de laudanum pe care o lua, de dispozițiile ei foarte schimbătoare).

— E veselă când Armand e prin preajmă, am observat, zise el. Uneori mă întreb...

Petite își ținea răsuflarea. Armand de Guiche era primejdios de deschis în a-și arăta pasiunea pentru Henriette.

— De ce te-ai înroșit? o întrebă el, cercetându-i chipul.

— Fără motiv, zâmbi Petite, dar se temea că era un zâmbet fals, pentru că nu știa să se prefacă.

— Știi ceva? o întrebă el, tachinând-o. Ești roșie ca o pernă de rugăciuni.

Petite se întoarce cu fața la perete.

— Louise, trebuie să-mi spui dacă știi, zise el, întorcând-o cu fața spre el. Știi?

Acum încetase cu tachinările.

— Ludovic, nu pot.

— Știi ceva – și nu ai de gând să-mi spui? spuse el, ridicându-se în capul oaselor. Serios?

Ea rămase tăcută.

— Henriette este sora regelui Angliei, zise el calm. Faptele ei nu sunt treburi personale. Sunt o problemă de importanță națională.

— Ludovic, am promis că n-o să spun, zise Petite, fără să se uite la el.

— Și promisiunea asta – făcută cine știe cui – e mai importantă? întrebă el, ridicând glasul și strângând din dinți.

Petite era descurajată. El chiar nu înțelegea?

— Dacă m-ai iubi, mi-ai spune, declară el, ridicându-se în picioare, cu mâinile în șolduri.

Petite zâmbi, în speranța că îl va mai îmblânzi. Glasul lui era rece și poruncitor, iar tonul arogant – ba chiar amenințător.

— Firește că te iubesc, zise ea, așezându-se pe marginea patului înalt, însă am făcut o promisiune.

— Mă sfidezi?

— Nu te sfidez.

— Dar refuzi să-mi spui, repetă el, în picioare în fața ei, cu brațele încrucișate, privind-o încruntat. Îți poruncesc să-mi spui.

— Ludovic, nu fi așa!

— Eu sunt regele, Louise.

Rămase așa în fața ei vreme îndelungată, privind-o încruntat, cu mușchii feței tresăltând. Apoi, cu o înjurătură, dădu un pumn în perete. Două gravuri înrămate căzură pe jos, iar el dădu cu piciorul în

una dintre ele, făcând-o să zboare cât colo. Gravura se făcu țândări de perete.

— Ludovic, nu!

Nu-l mai văzuse niciodată lăsându-se pradă furiei. Era mereu atât de reținut, de controlat – de ascuns sub mască. Acum însă, brusc, s-ar fi zis că e diavolul în persoană. Petite căzu în genunchi și începu să se roage, cu ochii strâns închiși. Sfântă Fecioară!

— Blestemată să fii!

Ea deschise ochii, văzându-l îngrozită pe Ludovic că ia un sfeșnic de argint și îl ridică – de parcă ar fi vrut s-o lovească.

— În numele Tatălui, șopti ea, ghemuindu-se din instinct. Lovitura avea s-o omoare.

Ludovic aruncă însă sfeșnicul cu toată puterea în scriin. Obiectele antice și curiozitățile, cochilii, pietre, oase, căzură cu zgomot la pământ, iar el rămase în picioare în mijlocul dezastrului, cu respirația sacadată.

— Târfă, mârâi, apoi ieși în goană, trântind ușa în urma lui.

Petite se ghemui în patul lui Gautier, zguduită de suspine. Nu știa ce să facă. În curând, Gautier avea să se întoarcă. Doamne, camera! Se ridică în picioare, clătinându-se, și începu să ia de pe jos obiectele căzute, dar era mult prea șocată ca să poată gândi. Cum putuse Ludovic să-i spună una ca asta? Ar fi putut să o lovească. Închise ochii, însă chipul lui furios nu-i ieșea din minte. Nu o iubea. În el nu exista nici un strop de iubire. Izbucni iar în plâns în vreme ce-și lua hainele; costumul ei prostesc de pălărieră atârna pe un umerăș de lemn, lângă pelerina de majordom a lui Ludovic. El se năpustise afară uitând cu totul de orice precauție.

Se auzea clopotul ce chema la masă. În curând, avea să se întoarcă și Gautier. Fata își puse pălăria, mulțumind lui Dumnezeu pentru vâl, pentru mască. Avea să lase costumul, căci, de-acum înainte, n-avea să mai aibă nevoie de deghizări.

Niciodată.

Petite își apăsă fruntea de pelerina lui Ludovic. Mirosea a bomboane cu scorțișoară. Ce avea să se aleagă de ea acum?

În cele din urmă, își făcu curaj și ieși din camera lui Gautier, aproape târându-se până în cămăruța ei de la mansardă, plecându-și capul când trecea pe lângă alții. În sfârșit, ajunsese la ușa ei.

— Drace! exclamă Clorine când Petite își scoase masca. Ce s-a întâmplat?

— Mi-e rău, zise Petite, bucuroasă că măcar nu era Nicole acasă, și se îndreptă spre patul ei.

— Ești albă ca ceara, spuse Clorine îngrijorată.

— Am nevoie doar de odihnă, zise Petite cu glasul frânt. O să-mi revin.

Apoi trase draperiile patului și-și îngropă fața în pernă. Târfă, așa o numise. Imagini halucinante o asaltau una după alta: o mască a morții, o încăpere mlăștinoasă, o figură mascată ținând o cruce. Era o târfă. Diavolul era în ea.

Încă nu se iviseră zorii când Petite se ridică în capul oaselor în pat. Îl auzise pe paznicul de noapte strigând că sunt ceasurile șase. Ea nu pusese geană pe geană toată noaptea. Într-o oră, soarele avea să răsară și, odată cu el, avea să se trezească la viață și lumea.

Rămase câteva clipe pe marginea patului, așteptând să i se obișnuiască ochii cu întunericul, până când putu să zărească cele trei ființe adormite în lumina slabă a lumânării lăsate să ardă peste noapte. În seara dinainte, le auzise pe cameriste care făceau paturile, auzise când se întorsese Nicole de la mesele de joc, o auzise pe Clorine cum închidea ușa și puneia zăvorul, trăgând apoi draperiile patului lui Petite și oftând.

Afară, un câine începuse să latre, iar un cocoș își trimise cântecul în zări. Tremurând, încercând să-și stăpânească clănțanitul dinților, se apucă să-și pună hainele pregătite de Clorine: o cămașă, corsajul, două jupoane și dresuri groase de lână. Își desprinse cât putu de încet pelerina cu glugă din cui, apoi își luă cizmele și le puse sub braț. Căută o lumânare în coșul așezat pe un raft și îngenunche ca să o aprindă de la tăciuni. Nicole sforăi ușor în somn și se întoarse, mormăind. Petite deschise încetișor ușa și se strecură afară.

Pe coridorul întunecat, Petite așeză lumânarea în suportul din cositor fixat în zid și își trase cizmele, încurcându-se în catarama, căci avea degetele amorțite de frig. Își căută mitenele de lână în mâneca

pelerinei și, după câteva încercări, reuși să și le pună cum trebuia. Luă lumânarea mai întâi într-o mână, apoi în alta, suflând în mitene ca să-și încălzească degetele cu răsuflarea, se îndreptă spre o scară care dădea în grădină. Era zăvorâtă, dar pe dinăuntru, și nu era păzită de nimeni.

Însă la poarta grădinii stătea un soldat de pază. Nu-i trecuse prin minte să-și ia hârtiile, permisul de liberă-trecere, așa că fu nevoită să mintă, spunându-i paznicului pe jumătate adormit că era în serviciul Doamnei Henriette și că prințesei i se făcuse deodată poftă de turtă dulce și de apă de lemn-dulce, pe care le vindea un negustor în piață.

— Știți cum e când femeilor li se apropie vremea să nască.

— Dar nici nu s-au ivit zorii, zise bărbatul ridicând o făclie în dreptul feței lui Petite. Era foarte tânăr, aproape un puști. Ar trebui să luați un valet cu dumneavoastră. Drumurile nu sunt sigure.

— Nu e departe, îl asigură Petite. Permiteți-mi să trec. Trebuie să mă grăbesc.

— Luați câinele meu cu dumneavoastră, zise el, fluierând, iar un mastif mare își făcu apariția, căscând.

— Dacă insistați, zise Petite, nesigură.

Luă câinele de lesă, iar paznicul deschise poarta.

— Vă mulțumesc, spuse ea, după care o luă în jos pe străduțele strâmte și pietruite, încă pline de murdărie după petrecerile de Lăsata Secului. La primul colț, îi dădu drumul câinelui, gonindu-l înapoi către palat. Pe urmă, cu lumânarea aprinsă, înclinând-o ușor ca să nu-i cadă ceară pe mitene, se îndreptă spre fluviu.

În apropiere de apă, se opri, cutremurată de suspine, împiedicându-se, fără să mai poată vedea nimic.

Târfă.

Cerul se lumina; pe suprafața apei începuseră să apară scânteieri trandafirii, aruncate de soarele care răsărea. Petite își stinse lumânarea. Încă nu apăruseră prea multe vase. Pe apă pluteau bucăți carbonizate de lemn. Pescărușii țipau, rotindu-se în cercuri deasupra ei.

CAPITOLUL 24

Stareța străbătu grăbită curtea mănăstirii, cât pe ce să alunece pe dalele înghețate. Cine putea să sune la ora asta? Se ruga să nu fie vreun chefliu amețit. Nu era deloc încântată că trebuie să aibă poarta în grijă, dar sora care avea această îndatorire făcuse iar febră. Legătura de chei îi zdrăngănea în mână ca o tamburină în vreme ce descuria primul lacăt, apoi pe al doilea. Se opri o clipă ca să-și tragă vâlul peste față și întredeschise poarta cea grea, având grijă ca nu cumva să-i treacă pragul, căci altfel ar fi fost excomunicată.

— Sfântă Fecioară, îi scăpă o exclamație la vederea unei tinere nobile, stropită toată de noroi. Oare ce vârstă să fi avut? se întrebă ea. Împlinise măcar douăzeci de ani? Nu prea putea să-și dea seama.

— Măicuță, vă implor, pot să intru?

Avea glasul dulce și pronunția cizelată, deși se simțea în ea o urmă din accentul din sud. Buclele de aur îi încadrau chipul ca de copil abandonat; nu era machiată, nu avea nici o aluniță falsă. Ochii înroșiți și luminoși erau ai unei ființe nevinovate.

Stareța deschise și mai mult poarta, pentru ca tânăra să intre, apoi o închise și o zăvorî de două ori.

— Ați înghețat, zise ea, prinzând-o de cot, ca să nu se prăbușească. Marginea pelerinei părea udă, iar cizmele – dintre care una avea un toc gros și mai înălțat, îi erau pline de noroi. Unde ați fost?

— Am venit din oraș, spuse tânăra, gâfâind.

— Ați făcut tot drumul pe jos? Dumnezeuule, tremurați ca o frunză.

Nu mirosea deloc a băutură, deci nu putea să fie asta.

Peste câteva clipea, stareța o așeză pe o bancă de lemn aflată la vorbitor.

— O să pun să vi se aducă o bucată de carne și un pic de bere, îi spuse fetei în timp ce scormonea focul.

— Nu, vă mulțumesc. O să-mi revin, zise tânăra femeie și imediat după aceea se prăbuși la pământ, ca moartă.

După câteva ore, stareța străbătu câteva încăperi, apoi curtea interioară, ducându-se spre camera de primire. Nici măcar nu trecuse dimineața, dar fusese foarte ocupată: mai întâi ritualurile din Miercurea Cenușii, apoi fata care se prăbușise leșinată la vorbitor, iar acum, din câte i se spusese, un bărbat care cerea să intre.

Balamalele oblonului care acoperea grilajul scârțâiră când îl deschise.

— Adoremus in aeternum, îi spuse ea tânărului înalt, învăluit într-o pelerină cenușie.

— Sanctissimum sacramentum, îi dădu el răspunsul, stând cu greu în genunchi pe băncuța de rugăciune din fața grilajului, cu pintenii agățați de mantie. Ochii lui căprui erau întunecați de emoție.

Stareța îi studia chipul, nasul lui drept și mândru și pomeții înalți. Un bărbat neobișnuit de chipeș, înalt, cu umeri lați; fără îndoială, era de neam nobil. Oare unde îl mai văzuse?

— Am înțeles că doriți să intrați, domnule, pentru a discuta despre o tânără aflată în grija noastră.

Fata căzuse într-un fel de transă, fără să simtă absolut nimic, și părea mai mult moartă decât vie. Încercaseră să-i dea sirop de trandafiri uscați, care era un întăritor excelent împotriva tremurului inimii, dar fără să reușească. Dacă n-avea să se trezească până în a treia parte a zilei, aveau să cheme preotul.

— Dar noi nu permitem intrarea bărbaților.

Mai ales în Miercurea Cenușii.

— Eu sunt regele.

Stareța încercă să-și stăpânească pufnetul de dispreț.

— Eu sunt regele, repetă el înflăcărat, și dacă nu-mi permiteți să o văd, o să pun ca această mănăstire să fie făcută una cu pământul.

Mon Dieu, își zise ea. Chiar e regele. Acum îl recunoștea. Îl văzuse cu ani în urmă atingându-i pe cei bolnavi, vindecând sute de oameni de răul cel mare. Își făcu cruce, plecându-și capul.

— Maiestate, tânăra femeie este... făcu o pauză, ca să-și tragă răsuflarea... în nesimțire, îl avertiză, în vreme ce-i deschidea ușa ca să-l ducă în vorbitorul destinat vizitatorilor, unde încă era tare frig, în

ciuda focului care trosnea în vatră.

Tânăra femeie zăcea așa cum o lăsaseră, direct pe jos. Stareța și alte două călugărițe se gândiseră să o pună pe bancă, dar apoi hotărâseră că lucrul cea mai bun era să o lase acolo unde căzuse, scoțându-i cizmele ude și ciorapii și învelind-o în blănuri și în cuverturi de lână.

Regele căzu în genunchi.

— Louise, șopti el, atingându-i mâna.

Iar ea deschise ochii.

Slavă Domnului, trăiește, gândi stareța. Fata arăta ca un înger rănit, cu buclele răspândite pe podeaua frecată cu ceară – dar nu era nici pe departe un înger, își dădea prea bine seama stareța, dacă se lua după vorbele înflăcărate ale regelui. Femeia se retrase grăbită în spatele grilajului, zornăind rozariul ca să nu deslușească glasurile lor.

Petite se simți ușurată mai întâi, dar apoi fu cuprinsă de teamă. Ludovic era cu ea – dar unde se afla? Ce se întâmplase?

Ceva.

Încercă să se ridice, dar era prea slăbită.

— Nu, îi zise Ludovic.

De ce plângea el?

Pe urmă, amintirile începură să-i revină, ca într-un vis: cearta lor, apa.

— Ce s-a întâmplat? întrebă ea, luându-i mâna caldă și punându-și-o pe obraz.

— Nu sunt sigur, răspunse Ludovic, ridicându-și ochii spre tavan și respirând cu greu. Tu nu știi?

— Aceasta e o mănăstire? întrebă ea din nou, privind în jur.

Se aflau într-o cămăruță care avea într-un capăt o statuie de piatră a lui Iisus și o cruce, iar în celălalt, un șemineu. Pe pereții de piatră erau atârinate tapiserii înfățișând scene biblice. Încăperea nu avea decât o fereastră, înaltă și zăbrelită. Petite închise ochii, ca să-și ascundă lacrimile.

— Am încercat... am încercat... băigui ea, cu respirația întretăiată.

— Șșșt, făcu Ludovic, plin de tandrețe, luând-o în brațe.

Încet, foarte încet, se întorcea în lume. Rămaseră o vreme îmbrățișați în fața focului, în timp ce i se uscau ciorapii și cizmele.

— Nu te-aș lovi niciodată, zicea Ludovic, căindu-se pentru izbucnirea lui de furie. Și îmi pare rău... de cum ți-am zis. Te iubesc.

Petite își întoarse privirea, cu ochii plini de lacrimi. Târfă. Putea să-l ierte... dar avea să-l uite vreodată?

— Am făcut o promisiune să păstrez secretul, Ludovic, și trebuia să mi-o țin. Dacă aș fi procedat altfel ar fi însemnat să păcătuiesc.

— Între noi nu pot exista secrete.

Petite se gândi la asta.

— Aș fi vrut să nu fii rege, zise ea, cu capul pe umărul lui.

Se auzea cântecul măicuțelor din cor.

— Dar sunt rege și trebuie să știu ce se petrece la curte. Nu poate fi altfel.

Petite înteeți focul cu un vătrai. Îl iubea pe Ludovic din tot sufletul – dar nu îl iubea pe rege. Oare cum putea să trăiască ea cu amândoi?

— Te iubesc.

Ludovic puse doi bușteni mici de fag pe tăciunii scânteietori, iar scoarța lor, subțire ca hârtia, se aprinse de îndată, începând să ardă.

— Atunci, trebuie să alegi, spuse el trist.

Petite îl privi în ochi, în ochii lui căprui și blânzi, atât de plini de simțire. În ei se vedeau urme de lacrimi – iubirea lui –, dar și hotărârea lui. El chiar era regele. Și ea trebuia să accepte asta.

— Te aleg pe tine, spuse încetișor, ținându-și palmele întinse spre foc, ca să ș le încălzească.

Trăsura în care se afla Petite porni. Ea se lăsă pe spătarul tare, de piele. Era încă foarte slăbită, stoarsă de osteneală. Ludovic o sărutase,

îi făgăduise stareței o compensație generoasă (prețul tăcerii ei), poruncise unui vizitiu să o ducă pe Petite înapoi la Palais Royal și pe urmă plecase, dând pinteni calului într-un galop puternic, cu pelerina fluturându-i pe spate.

Petite se înfășură mai bine în pelerină. Își încălcase promisiunea și îi spusese lui Ludovic ceea ce știa. Nu avea altă cale. Acum știa. Fusesse tare naivă. El era regele, la urma urmelor, iar siguranța regatului apăsa pe umerii lui.

Soarele era sus pe cer, iar fluviul era înțesat de bărci.

Apa...

Oare ce se întâmplase? Își amintea că se uitase la fluviu, căutând să-și ușureze sufletul, să adoarmă. Dar atunci...?

Apoi, nu-și mai amintea decât că stătea pe malul apei, în noroiul rece, cu cizmele și marginea pelerinei ude leoarcă. Își amintea vag cântecul unei femei și nechezatul unui cal. O străbătu un fior. Își amintea că stătuse acolo, amețită. Își amintea că se uitase după urme de copite în noroi – dar sigur că erau urme de copite peste tot.

Lacrimile începură să-i șiroiască iar din ochi. S-a dus la râu. Oare ce însemna asta? Pe urmă își aminti: se spusese așa despre un om care folosisese magia oaselor și își ieșise din minți. Cu multă vreme în urmă. Bărbații ce foloseau magia oaselor erau lunatici – duși la râu, așa se spunea.

Dar cu fetele ce se petrecea? Ce se alegea de o fată – de o copiliță – care folosisese magia oaselor?

Petite lăsă mai jos acoperitoarea de piele, ca să nu vadă apa. Închise ochii, legănată de zgomotul roților trăsurii pe pietre, de tropăitul copitelor cailor.

Sfântă Fecioară...

Când trăsura lui Petite opri în fața palatului, începuse să cadă burnița. Ea își trase pe cap gluga pelerinei și se ridică, îndreptându-se grăbită spre scara ce ducea în aripa slujitorilor.

Clorine scoase un țipăt când Petite deschise ușa camerei sale.

— Slavă Domnului, exclamă ea, izbucnind îndată în plâns. Te-am

căutat peste tot, domnișoară, adăugă apoi, furioasă.

— Îmi pare rău, zise Petite. Unde e Nicole?

Cufărul prietenei sale nu se mai afla la perete, iar borcânașele ei cu pomezi, cu panglici și cu ace de păr dispăruseră de pe măsuta de lângă șemineu.

— A fost izgonită. Și-a luat chiar și camerista aia neisprăvită cu ea, zise Clorine, slavă Sfintei Fecioare. Dar ți-a lăsat asta.

Și îi dădu lui Petite un petic de hârtie împăturit în grabă.

Draga mea prietenă, am fost descoperită. Prințesa Henriette nici măcar n-o să-mi mai vorbească – după tot ce am făcut pentru ea! Cred că vaca aia de Yeyette a vorbit. Sunt izgonită de la curte și o să fiu închisă în cine știe ce mănăstire mucegăită, ca o măsură de precauție – în sud, sper, unde măcar o să fie cald. Ai avut dreptate – ar fi trebuit să te ascult.

Prietena ta, Nicole

P.S. Fii cu ochii pe zeița fecioriei! Fratele răposatului d'Antin îi dă târcoale ca un câine în călduri.

P.P.S. Am auzit-o pe Marea Domnișoară spunând că prințesa Marguerite a născut un copil (sau doi?) și că soțul ei toscan e un animal. Biata de ea!

Petite se așeză pe un scaun în vreme ce Clorine îi desfăcea cataramele cizmelor. Îi venea greață de atâtea remușcări.

— Dacă nu te superi, aș vrea să stau eu în patul ei, spuse Clorine.

— O să-mi fie dor de Nicole.

— La naiba! Vorbești serios? De luni întregi n-am mai dormit și noi un somn ca lumea. Hai să-ți pun o rochie curată. Ești chemată la Doamna.

Henriette își trimise slujitoarele în cealaltă parte a încăperii de îndată

ce Petite își făcu apariția.

— Ei bine, începu ea, întinzându-se încet pe un divan încăpător; în afară de faptul că avea o burtă mare și țuguiață, era slabă ca un băț. I-ai spus regelui, îi zise acuzator. Regelui, care se întâmplă să fie amantul tău, adăugă, disprețuitoare. Ce surpriză!

Și izbucni în plâns.

— Îmi pare rău, Alteța Voastră, spuse Petite, plecându-și capul; deci acum știa și Henriette. Am fost nevoită.

— Soțul meu nu va trebui să afle niciodată, zise Henriette, cu mâinile pe pânțele.

— Știu.

Drăguțul de Philippe, care n-ar fi putut să omoare nici măcar o pasăre, putea fi tare crud în disprețul plin de gelozie pe care i-l purta soției sale.

— Maiestatea Sa mi-a forțat mâna. Trebuie să renunț la Armand, continuă Henriette cu glas frânt când îi pronunță numele iubitului său, apoi trase adânc aer în piept. Domnișoara de Montalais a fost izgonită, firește.

— Nicole este nevinovată, nu a făcut nimic rău, protestă Petite.

— Nici una dintre noi nu este fără vină, zise Henriette obosită, iar tonul glasului său părea al unei femei mult mai vârstnice. Și mai ales Nicole, așa cum știi, fără îndoială, adăugă. Regele nu a fost absolut deloc mulțumit de rolul ei de ... pețitoare, să spunem? Și, cu siguranță, n-ar fi trebuit să-ți spună ție.

— Mi-a cerut să-i jur că voi păstra secretul, insistă Petite.

— Așa cum i-am cerut și eu ei. Este o ființă înșelătoare prin firea ei, e înnebunită după uneltiri și intrigi. Poate că timpul pe care-l va petrece închisă într-o mănăstire o să fie spre binele ei. Și, în orice caz, regele și-a spus cuvântul și nu mai e nimic de făcut.

Lacrimile îi izvorau din ochi lui Petite. N-avea nici un rost să-l implore pe Ludovic, știa prea bine, n-avea cum să protesteze. Cunoștea regulile și făcuse o alegere.

— În plus, pe lângă faptul că a trebuit să renunț la iubitul meu,

trebuie să te păstrez pe tine ca domnișoară de companie, rosti Henriette cu acreală în glas, ridicându-se și începând să măsoare cu pași mari încăperea, cu brațele încrucișate la piept și mâinile încleștate pe mâneci, astfel încât Maiestatea Sa să se poată bucura de plăcerea lui secretă.

Apoi se întoarse spre Petite, cu ochii roșii, purpurie pe gât.

— Te întreb pe tine: nu ți se pare culmea ironiei?

Și, cu o mișcare furioasă, mătură toate borcănelele cu pomezi de pe masa ei de toaletă. Unul dintre ele se sparse, umplând aerul cu aroma apei de Ungaria.

— Urăsc lumea asta împruțită!

— Îmi pare atât de rău, Alteță! spuse Petite cu înflăcărare, căzând în genunchi. Se spunea că tărâmul acesta, curtea, era un loc unde bucuriile erau vizibile, dar false, în vreme ce durerile erau ascunse, dar reale. Înțeleg prin ce chinuri treceți.

Pentru că și ea trecea prin aceleași.

Petite simți cum Henriette o bate ușor cu degetul pe umăr.

— Ridicați-vă, domnișoară, spuse prințesa.

Cu stângăcie, ștergându-și obrajii uzi cu mâneca, Petite se ridică în picioare.

— Știi, nu-i așa, că nu se cade ca iubita regelui să se târască în genunchi, zâmbi trist Henriette. Va trebui să înveți să fi mai puternică.

CAPITOLUL 25

Cam pe când frunzele castanilor începeau să se se desfacă, Henriette intră în durerile facerii. Doctorii ei se temeau să nu moară. După două zile de chinuri, dădu naștere unei fete slăbuțe.

— Aruncați-o în fluviu! strigă prințesa furioasă. După tot chinul, doar o fată!

Peste două săptămâni, se ridică, se duse la biserică și era din nou gata să primească oaspeți.

La urma urmelor, venise luna mai, vechea „lună a veseliei“. Festivitățile de la curte continuau netulburate, în ciuda duelurilor și a infidelităților, a tragediilor și a scandalului. Nicole se făcuse nevăzută într-o mănăstire, undeva, prin sud, fără să lase nici o urmă. Dueliștii – printre care și logodnicul lui Athénaïs – dispăruseră pe meleaguri străine. Și curtea? Regele și curtenii săi se făceau nevăzuți în păduri, călărind și vânând cu cai și cu șoimi.

Curtea se întoarse la Paris în iunie, găsim acolo pregătirile pentru următorul eveniment important. În spațiul pătrat dintre Luvru și Tuileries, unde se aflaseră până de curând cuptoarele în care se cocea pâinea pentru săraci, se construiseră tribune care puteau adăposti până la cinci mii de spectatori. Orașul se însuflețise din nou: poporul scăpase de foamete și supraviețuise ciumei. Se făcuse timp frumos: recoltele creșteau bogate, iar banii curgeau din nou. Regina lor spaniolă dăduse naștere unui băiețel sănătos: Delfinul avea acum șase luni și creștea viguros. Erau, deci, destule motive pentru o sărbătoare.

Heralzii fuseseră puși să anunțe un turnir în cinstea fiului dolofan al regelui. Străinii umpluseră orașul, de când se auzise că regele însuși avea să iasă la luptă. Serile, bărbații se duceau în saloane plângându-se de dureri de mușchi și mirosind a grajd. Toată lumea era cuprinsă de agitație, nu se mai vorbea decât de armuri și de cai, de caruselul de modă veche, cu inele, mult așteptat, de cursele de cai, de urșii dansatori și de maimuțele guralive.

— Exact ca pe vremuri, exclamă Henriette, cuprinsă de o încântare efervescentă. Ca în zilele frumoase ale regelui Henric al II-lea, adăugă (căci studiasse istoria Franței).

Moartea tragică a regelui Henric al II-lea într-un astfel de turnir

dusese la dispariția marilor întreceri cavalierești, iar Ludovic voia să reînvie demonstrațiile de bravură – evident, într-un mod mai sigur (căci concurenții aveau să țintească acum spre inele cu lăncile lor lungi, nu unii în alții), dar la fel de dătător de fiori.

— Maiestatea Sa s-a antrenat cu lancea, zise Henriette, ținând-o pe Mimi, cățelușa ei, sub braț.

— L-am văzut ieri-dimineață, interveni o nouă domnișoară de companie. A ratat un inel, dar a reușit să lovească altul.

— Și ia în fiecare zi lecții de acrobație, zise și Yeyette. Mi-a spus domnul Lauzun.

— Așa am auzit și eu, spuse Petite (fără să se înroșească), iar Henriette dădu din cap aprobator.

În sfârșit, veni și ziua turnirului. Regina și regina mamă își ocupaseră locurile, sub un baldachin auriu cu mov, așezat în fața arenei, pe latura estică a palatului Tuileries. Petite stătea împreună cu Athénaïs în zona rezervată domnișoarelor de onoare, ascultând conversațiile însuflețite, femeile care vorbeau despre soții, tații, iubiții și frații lor. Doamnele râdeau, povestindu-și una alteia despre cum erau ajutați oamenii să se descotorosească de armurile lor, despre alergăturile disperate și inevitabile după câte un obiect pierdut, despre schimbările făcute în ultima clipă. Vorbeau de regimuri speciale, de nopți nedormite, de cele mai bune moduri de a alina durerile provocate de călărit. Spuneau că le dăruiseră iubiților o eșarfă, ca s-o poarte, ca pe vremea cavalerismului.

— Și cine oare, dacă pot întreba, îți poartă eșarfa? o întrebă în șoaptă Athénaïs pe Petite.

— Nimeni, minți Petite, întrebându-se în același timp cât de mult știa Athénaïs.

Cum Ludovic îi ceruse imperios, Henriette păstrase secretul, însă, cu toate acestea, mulți aveau deja bănuieli. Din fericire, nu se afla și regina printre bănuitori (căci îi era imposibil să creadă că regele s-ar putea îndrăgosti de o femeie cu un rang nobiliar atât de jos).

— Îl vezi pe cel de colo? Athénaïs își îndrepta evantaiul spre un cavalier înalt, într-o armură veche, călare pe o iapă scundă și îndesată.

— E marchizul de Montespan, fratele tânărului care a fost ucis în duel.

Trecuseră cinci luni de la acel tragic incident care adusese moartea lui Henry d'Antin și dezastrul multor altora, printre care și logodnicul lui Athénaïs, marchizul de Noirmoutiers.

— Și are pe lance eșarfa mea, spuse Athénaïs, deși nu e ceea ce crezi. Mi-a smuls-o din mână. E îngrozitor de insistent. Probabil e flatant, dar mă și ia pe nepregătite, oarecum.

În zgomot de chimvale și de trâmbițe, procesiunea cu care începea turnirul se punea în mișcare: pajii călare, în tunici brodate cu aur, și valeții îmbrăcați ca în Roma antică erau urmați de cei doi scutieri ai regelui; unul îi purta lancea, iar celălalt scutul, pe al cărui blazon strălucea o imagine a soarelui.

Lui Petite îi creștea inima de încântare la apariția lui Ludovic, care călărea un cal roib, în fruntea escadronului său. Îneșmântat ca un împărat roman, strălucea de diamante (de fapt, cum aflase Petite, mici oglinzi de metal simplu). Harnașamentul brodat cu aur al armăsarului său înfocat arunca scânteieri de lumină. Până și încălțările sale de piele, care-i ajungeau până la glezne, erau poleite, iar sabia pe care o purta la șold era și ea bătută cu „nestemate“.

— Regele Soare! strigă cineva și toată mulțimea izbucni în urale.

În iarna aceea, Ludovic dansase de multe ori în chip de Apollo, zeul soarelui, iar porecla se răspândise foarte repede.

— Mon Dieu, numai să se uite la el și e de ajuns ca o fată să leșine, exclamă o tânără care-și făcea violent vânt cu evantaiul.

Într-adevăr, își spuse Petite, cu mândrie.

Coiful de argint al lui Ludovic era împodobit cu frunze de aur și avea un panaș de pene stacojii, ce fluturau ușor în vânt. Cuprinse cu privirea mulțimea, întârziind pe fețele doamnelor de sub baldachinul de catifea – în căutarea ei, Petite știa asta. Ea își flutură șalul de dantelă, sperând că el o s-o vadă, dar se părea că toată lumea flutura câte ceva.

Patru heralzi sunară apoi din trâmbițe: să înceapă jocurile!

Și ce mai spectacol! Spectatorii răgușiseră de cât strigaseră, iar umerii îi dureau, căci nu conteneau din fluturat eșarfe colorate, fanioane, stindarde sau bășici de porc umflate. Unul dintre cele mai gustate momente era Cursa capetelor, o întrecere rar văzută. Un rând de „capete“ fuseseră lipite cu solemnită de-a lungul unei bariere: câțiva

turci, doi indieni, o medusă și alți monștri din Antichitate. Ludovic își făcu apariția, galopând către capete înarmat mai întâi cu o lance, apoi cu o sulită, iar în cele din urmă cu o sabie. Iar strigătele se stinseră pe buzele celor prezenți, văzând cum, unul câte unul, el cosise toate cele șaisprezece capete.

La proba de aruncare a lăncii în inel, Petite îl recunoscu printre concurenți pe Jean.

— Cred că acela e fratele meu, îi zise ea lui Athénaïs. Poartă armura tatălui meu.

Călărețul se repezi în galop asupra stâlpului, străpungând inelul cu lancea. Spectatorii ovaționau, iar călărețul dădu ocol arenei, cu viziera coborâtă.

— El e! și Petite începu să strige cât putea, pentru ca Jean s-o observe, dar nu putea să-și ridice glasul peste cel al mulțimii.

Petite coborî pe lângă băncile din lemn negeluit și dădu ocol arenei, ajungând în spate, unde fusese înălțat un cort soldătesc pentru cavaleri. Acolo se împiedică însă de mulțimea adunată în speranța de a-l zări pe rege sau pe vreunul dintre nobilii de seamă de la curte. Recunoscându-l pe Lauzun, alergă spre el.

— Fratele meu se află aici, îi spuse. Ați putea să vă duceți să-l chemați?

— Știți câți bărbați sunt înăuntru? Și toți sunt lac de sudoare, protestă Lauzun, prefăcându-se dezgustat.

— Dar nu mi-am văzut fratele de mai bine de un an. Nici nu știam că vine la Paris. Este împreună cu oamenii lui Tellier; poartă o cămașă de zale neagră și un coif de modă veche, dar cu vizieră. Nu are platoșă, doar o cuirasă de piele.

Șovăitor, cu degetele duse comic la nas, Lauzun se îndreptă spre cort.

După scurtă vreme, Jean își făcu apariția, ud learcă.

— Michel de Tellier mi-a vărsat o găleată de apă în cap, îi explică el râzând, ștergându-și fața cu mâneca. Dacă n-ar fi fiul ministrului de război, l-aș burduși eu bine. Hai cu mine, mor de sete. Știu o adăpătoare, nu prea departe de aici.

„Adăpătarea“ era, firește, destinată doar bărbaților, așa că Petite

așteptă pe malul apei cât timp Jean dădea pe gât o halbă sau două de bere.

— Așa e mai bine, declară el la întoarcere. Michel și cu mine am fost aici aseară. Ce mai povești spune și el!

Și îi oferi brațul surorii sale, în vreme ce se plimbau pe malul apei.

— El mi-a vorbit de turnir – știi, a fost ideea lui – și mi-a sugerat să vin și eu.

Apoi luă o piatră și o aruncă într-o rață care plutea pe apă, dar fără s-o nimerească. Rața se scufundă, ieșind la suprafață lângă o barcă de spălat rufe.

— Michel e prieten cu regele și știe cum merg lucrurile. Mi-a zis că regele înființează o companie de cavalerie ușoară pentru Delfin.

Petite dădu din cap. Asta nu era o taină: toată lumea știa.

— În ea o să intre veteranii cu ranguri înalte, spuse ea.

— Dar cu influența lui, Michel crede că aș putea avea o șansă, zise Jean, azvârlind încă o piatră și, de data asta, nimeri rața.

— Ar fi minunat, zise Petite; știa însă că Michel de Tellier nu prea avea cine știe ce influență asupra lui Ludovic.

— Dacă tot veni vorba de mărimi, l-ai cunoscut pe ministrul Fouquet? se interesă ea. Toți cei de la curte îl cunosc. Mi-a zis mama că l-ai păzit când era la Amboise.

— Ce mai plângăcios! râse Jean. Avea pretenția să aibă un pat de puf și apă de trandafiri în hârdăul de spălat. Apă de trandafiri – la închisoare!

Jean făcu o pauză, apoi continuă:

— Știi, pe acolo circula un zvon tare ciudat: se zicea că Fouquet a încercat să te mituiască, pentru că aflase că ești „apropiată” de rege.

— La curte e plin de tot soiul de zvonuri, Jean.

— Sigur că e ridicol. Regele poate să aibă orice femeie de la curte pe care și-ar dori-o.

Petite luă o piatră mai plată și o azvârli, făcând-o să sară de trei ori pe

apă.

În după-amiaza aceea, Ludovic se purtă distant cu Petite. Stătea întins lângă ea în patul lui Gautier, cu ochii în tavan.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Petite în cele din urmă, strecurându-i o mână sub cămașă. Lui nu-i stătea deloc în fire să nu o îmbrățișeze cu nerăbdare.

— De obicei, mă siluești de-a dreptul, continuă ea, tachinându-l.

— Te-am văzut cum ovaționai pe cineva în timpul turnirului, zise el, oftând.

— Strigam pentru tine.

— Era la proba inelului. Strigai pentru un bărbat dintre cei ai lui Tellier, continuă el, cu glas iritat.

— A, strigam pentru fratele meu, Jean, răspunse Petite, zâmbind. Am fost uimită să-l văd la Paris. Doar n-ai fost gelos, nu-i așa? îl întrebă, fără să-i vină să creadă.

— Ovaționai plină de înflăcărare. Te-am urmărit.

— A lovit inelul de la prima încercare, zise Petite cu mândrie, punându-și capul pe umărul lui puternic. Tu chiar nu știi cât de mult te iubesc?

El o sărută, în sfârșit, plin de patimă. În vremea aceasta, ea se gândea: De ce nu-l întreb? Știa că lui Ludovic îi plăcea să ajute. Era foarte generos.

— Și? zise el, simțind-o că era cu gândul în altă parte.

— E ceva legat de compania de cavalerie ușoară pe care o înființezi – pentru Delfin, oftă ea. Ludovic, fratele meu chiar e un călăreț foarte bun și a...

— Facă-se voia ta, zise Ludovic, zâmbind, dezlegându-i șireturile.

Se făcuse iarnă când Jean ajunse la Paris, ca să-și ia postul în primire.

— Ca să vezi, are rangul de stegar, exclamă Françoise, făcându-și vânt cu evantaiul, în ciuda frigului.

— Felici... bâigui bătrânul marchiz, care parcă se împuținase.

— Felicitări! Petite ridică paharul în cinstea fratelui său. Arăta superb în noua lui uniformă, compusă dintr-o haină roșie cu margini din dantelă argintie și cu o bandulieră tivită tot cu argintiu, ca să se asorteze. Chiar ea îl ajutase pe Ludovic să aleagă desenul.

— Mereu am știut că o să ajungi departe, Jean, spuse Françoise.

— Ca să fiu sincer, îi datorez postul ăsta prietenului meu, Michel de Tellier, zise Jean, fiul ministrului de război.

— Tare frumos din partea lui, zise Petite, prefăcându-se mirată. Michel de Tellier nu jucase nici un rol în promovarea fratelui său.

— Și gândiți-vă: o rentă de patru mii de livre, adăugă Françoise, căreia nu-i venea să creadă. Acum o să putem, în sfârșit, să punem ceva bani deoparte pentru dota surorii tale.

— Am câteva nume în minte, spuse Jean.

— Bine, zise și Petite, cu glas pierit.

În duminica Paștelui, Jean o opri pe Petite lângă scările ce duceau la apartamentele Doamnei.

— Trebuie să-ți vorbesc, zise el, luând-o de cot și ducând-o spre porticurile de afară.

— Nu mi-am luat ceva mai gros pe mine, răspunse Petite, căci nu avea pe ea, într-adevăr, decât un șal subțire de vară. Și nici cizme.

Vremea era încă rece și umedă.

— De ce nu mi-ai spus? șuieră el.

Ea se uită în ochii lui. Fratele ei știa.

— Am ajuns în sfârșit să mă întâlnesc cu Michel de Tellier și i-am mulțumit pentru promovare, și – ca să vezi! – mi-a spus că n-are absolut nimic de-a face cu asta. După care mi-a dezvăluit adevărul.

Petite își feri privirea, cu inima zbatându-i-se ca un iepure speriat de vânător. Toată copilăria, mama ei îi ținuse predici despre cât era de importantă castitatea.

— Îmi pare rău.

Jean izbucni în râs.

Ea își întoarse privirea spre el: oare ce-l înveselise?

— Ți dai seama în ce postură am ajuns eu acum? Întrebă el, dând un bobârnac pălăriei.

Petite îi puse o mână pe braț.

— Jean, nu e așa cum crezi tu.

— Așa cum? Vorbim despre rege aici.

— Ai grijă ce spui, șopti Petite, căci tocmai o observase pe Athénaïs la brațul proaspătului ei soț, insistentul marchiz de Montespan.

— Uite ce e! Eu sunt capul familiei. Să nu cumva să crezi că nu pricep ceea ce decurge din fapta ta. Ți-ai pierdut onoarea, iar cineva va plăti pentru asta.

— Jean, să știi că vorbesc serios, zise Petite, jignită de atitudinea lui.

— Cred că nu va mai fi cazul să-ți caut un soț, de-acum. Mama mă toacă neîncetat cu asta, mai că m-a înnebunit.

— Jean, dacă ții câtuși de puțin la noua ta poziție, te sfătuiesc să-mi ascuți vorbele, rosti Petite, fără să ridice însă glasul. Nimeni nu trebuie să știe, îi ceru, aruncând o privire peste umăr. Și cu atât mai puțin mama. Ea o să-i spună marchizului, iar pe urmă...

Pe urmă o să afle toată lumea.

Cât ținu Postul Mare, Petite se rugă să-i vină sângerarea. Deși erau prinși cu totul de iubirea lor, ea și Ludovic fuseseră cu grijă – în cea mai mare parte a timpului.

Poate că sămânța regală e altfel, își spuse ea, pe când zilele se preschimbau în săptămâni. Apoi, după Înălțare, fu nevoită să accepte adevărul, iar de Rusalii, Clorine fu nevoită să-i slăbească șireturile corsetului.

— N-ar trebui să mai călărești, o dojeni camerista, țâțâind îngrijorată.

Petite era cuprinsă de o disperare bolnăvicioasă, dar, în același timp, nu putea să-i iasă din minte că era cel mai minunat lucru din lume.

Fluidele lor se amestecaseră. Îi purta copilul în pânțe.

Ludovic o privea uluit.

— E adevărat?

Petite dădu din cap, zâmbind neliniștită. Trebuise să-i spună, iar acum, totul avea să se schimbe. Nimic n-avea să mai fie ca înainte.

El o îmbrățișă grijuliu, ca și cum i-ar fi fost frică să nu se spargă.

— Ce-o să ne facem? întrebă ea.

El părea ciudat de pierdut.

— Nu trebuie să afle mama.

— Nici regina, adăugă Petite, supărată că regina mamă era mai de temut decât propria-i soție.

— Nici regina, repetă Ludovic, clipind.

O puse să se așeze lângă el pe pat și o luă de mână.

— O să vorbesc diseară cu Colbert.

Petite era uluită. Domnul Colbert era noul ministru de finanțe al lui Ludovic; era un bărbat lipsit de umor, supus, care nota totul pe câte o listă.

— Soția lui e însărcinată cu al cincilea copil. El o să știe ce e de făcut.

— Ludovic... începu Petite, dar se opri, ca să-și adune gândurile. Nutrea o speranță – prostească, știa prea bine – să-și ducă viața într-o căsuță, în pădurile de la Versailles, și să-și crească singură copilul. Ar fi fost fericită să ducă o viață simplă.

— Nu e nici o cale să... păstrez copilul? Vorbesc serios, adăugă, ca răspuns la privirea lui speriată.

— Știi și tu că asta nu se poate, Louise.

— Dar de ce?

Nu așa își închipuise că va decurge această discuție.

El își deschise brațele, agitat.

— Tu nu pricepi ce primejdii sunt. Nu e vorba de un copil oarecare. O să fii descoperită, iar copilul... scutură el din cap, poate fi răpit.

El. Petite zâmbi. Aveau să aibă un fiu. Și ea se gândise la fel.

— Ascultă-mă! Ludovic îi luă mâinile în ale lui.

Petite îl privea cu gravitate.

El își ridică ochii spre tavan, ca și cum ar fi putut găsi acolo vorbele pe care le căuta.

— Se crede că sângele unui prinț are calități magice. E doar o superstiție, firește, dar asta nu-i răpește deloc din putere. Oamenii cred ce vor să creadă.

Petite încuviință. O întristase faptul că-l auzea pe Ludovic spunând că nu e decât o superstiție. Se întreba cum era atunci cu celelalte credințe.

— Va trebui să păzim până și secretele care vor apărea la naștere, continuă el. Căița copilului poate să fie vândută la un preț foarte mare. E dezgustător, dar se întâmplă. Așa înveți să fii realist.

Petite își amintea grija cu care fusese luată placenta reginei.

— Vezi? Pur și simplu, nu se poate să păstrezi copilul. Trebuie să fie ținut cât mai departe, și cu multă grijă, încă. Apoi își deschise brațele: nu ai de ce să-ți faci griji. Domnul Colbert va găsi un cămin bun pentru el... și o casă pentru tine, îl auzi spunând Petite, în vreme ce o mângâia pe păr.

O ascunzătoare ca să nască.

— O să am grijă să ai tot ce-ți trebuie.

Tot ce-ți trebuie...

Îi asculta bătaile inimii.

Avea nevoie de el – acum mai mult ca oricând. De multe ori, își închipuise că Ludovic era nemuritor, însă acum nu-și mai putea permite luxul acesta. Erau prea multe în joc.

Își înalță privirea spre el:

— Ce-o să se aleagă de mine dacă tu mori?

Sau dacă ar fi ucis: soarta obișnuită a regilor. Fără Ludovic, avea să fie în mâinile celor două regine.

— Complotezi cumva? zâmbi el.

— Vorbesc serios.

El se încruntă, gânditor.

— Fratelui tău îi trebuie o soție bogată, zise într-un sfârșit. În felul acesta, o să ai mereu pe cineva care să aibă grijă de tine, indiferent ce s-ar întâmpla cu mine.

— Ție n-o să ți se întâmple nimic, zise Petite cu o înflăcărare stăpânită, îndepărtându-l pe diavol.

CAPITOLUL 26

Nunta a avut loc la biserica Adormirii Maicii Domnului. Peste șazeci dintre cei mai nobili bărbați și femei ai Franței au luat parte la ea – până și regele și regina, ba chiar și regina mamă. Așa fusese dorința familiei miresei.

Petite stătea lângă mama și tatăl ei vitreg, pe unul dintre jilțurile de catifea stacojie așezate în fața stranelor.

— În curând o să-ți vină și ție rândul, îi șopti Françoise pe un ton consolator, pe când Jean și mireasa lui se îndreptau spre altar.

Când orga începu să cânte, Petite își lăsă capul în jos. În fața ei se înălța statuia Sfintei Fecioare, strălucind în lumina aruncată de șase lumânări mari. Se simțea amețită, ostenită până în măduva oaselor. Era deja în trei luni și își amintea că le auzise adesea pe femei spunând că începutul era cel mai dificil. Aerul era greu de la parfumul dulceag al florilor ce fuseseră presărate în calea miresei. Însărcinată. Ea n-avea să se mărite niciodată, n-avea să poarte niciodată cununița de mireasă.

Jean, bine bărbierit, înveșmântat în uniforma de militar, se bățâia pe călcâie nervos lângă mireasa lui. Gabrielle Glé, o fată oacheșă și puțin cam durdulie, cu o gură de heruvim, stătea lângă el țeapănă, încorsetată în rochia de satin alb, cu guler înalt, care-i ajungea până la urechi. Pe buclele negre purta o cunună de trandafirași roz.

— E frumoasă, zise Françoise, jucându-se cu șalul de voal pe care Petite i-l dăruise cu un an înaintea.

Petite încuviință tăcută, uitându-se la Gabrielle Glé, care-și lăsa capul în jos pentru a primi binecuvântarea preotului. Pentru a păstra secretul – pe care juraseră să nu-l dezvăluie (sub amenințarea că altfel își vor pierde toate avantajele materiale) – familia Glé se târguise din greu cu Ludovic, cerând ca proprietatea familiei Vallière de lângă Reugny să fie transformată în marchizat (ceea ce îi dădea astfel lui Jean titlul de marchiz), ca Jean să fie numit căpitan-locotenent al companiei de cavalerie ușoară a Delfinului, ca Gabrielle însăși să fie numită doamnă de onoare a reginei și să primească privilegiul de a sta la masă cu familia regală, precum și pe cel de a călători în caleașca regală.

— Și sunt putred de bogați, zise Françoise, minunându-se. Ea are trei conace la țară. Jean mă va duce să le vizitez pe toate trei.

Petite dădu din cap. Se gândise împreună cu fratele ei că era mai înțelept ca mama lor să nu se afle la Paris până după nașterea copilului.

— Și toate sunt mobilate, îi dădea înainte mama ei.

Petite își duse un deget la buze. Simțea ochii curtenilor așezați în spatele lor, în strane, ca pe niște pumnale. Invidia era un sentiment letal la curte. Ludovic își revărsase bunăvoința regală asupra familiei Vallière. Iar ea știa că nobilii, uimiți de asta, o să încerce să-și dea seama cum se ajunsese la așa ceva. Cum de acceptase Gabrielle Glé de la Cotardais – nobilă, frumoasă, tânără (avea doar șaptesprezece ani) și bogată (căci avea patruzeci de mii de livre pe an) – să se mărite cu un nimeni?

Jean și mireasa lui îngenuncheau în fața altarului, în binecuvântările și rugăciunile preotului.

— Dar, firește, Jean e fermecător și chipeș. Cine i-ar putea rezista?

— Șșș, mamă, o opri Petite, arătându-i din cap mulțimea curtenilor din spatele lor.

— Și de ce mi-ar păsa de ei? zise Françoise, înălțându-și cu mândrie bărbia. Acum suntem mai bogați decât cei mai mulți dintre ei – mulțumită lui Jean.

Petite își înălță ochii, spre rege și regină, care se așezau în jilțurile lor, în tribuna de deasupra. Se gândea cu o spaimă bolnăvicioasă la copilul pe care îl purta în pânțece. Cu cât mai repede avea să plece în ascunzătoarea pregătită, cu atât avea să fie mai bine.

Sarcina ei înaintase mult când domnul Colbert, noul ministru de finanțe, reuși să-i găsească în sfârșit locul unde să se refugieze. Fusesse tare ocupat, îi explică el, fiind chemat de responsabilitățile noii sale funcții.

Petite îl înțelegea, însă îi venea tot mai greu să-și ascundă starea. Clorine îi strângea corsetul atât de tare, că o durea, iar datorită frigului care pătrundea până la os putea să poarte haine groase de lână, una peste alta, dar chiar și așa, tot se temea că va fi descoperită. Îi era de ajutor și faptul că (la porunca lui Ludovic) Henriette o

acoperea, dându-i sarcini mai discrete, fără să-i mai ceară să apară în baletele pe care le organiza și, în cele din urmă, spunându-le tuturor că o să-și lase domnișoara de onoare să plece din motive de sănătate – dar timpul, sorocul ei, se apropia. Se simți tare ușurată când, în cele din urmă, fu găsită o casă sigură pentru ea.

— Două niveluri, 33 de metri lungime și 12 metri lățime, zise domnul Colbert, descuind ușa Hotelului Brion. E mică, dar de ajuns.

Petite intră, urmată de Clorine. Intrarea era simplă, ceea ce îi plăcea, iar amplasarea casei, cu fațada spre parcul de la Palais Royal, era excelentă, ascunsă, însă apropiată. Ludovic putea să vină des să o vadă.

— Camera de pază și bucătăria sunt la parter, explica domnul Colbert, în vreme ce o conducea pe Petite sus, pe o scară circulară. În spatele bucătăriei sunt patru odăi pentru slujitori, dar camerista va avea o cameră chiar lângă a dumneavoastră, la catul de sus.

Salonașul era luminos, cu vedere spre grădină pe o parte și spre o curticică în partea cealaltă. Mobilierul era opulent, scaunele aurite, iar draperiile de damasc, galbene ca lămâia, erau frumos tivite și aveau ciucurași pe margine. Pe un raft se aflau cărțile clasicilor. Aristofan, Homer, Plutarh.

— Cardinalul Richelieu a folosit această casă drept bibliotecă, zise Colbert, care-și cam pierduse suflul urcând scările. De asta sunt atâtea rafturi aici.

Toți pereții salonului erau plini de cărți. Pe un raft, statueta de marmură albă a unui cal servea drept opritoare pentru cărți. Petite îi atinse suprafața rece și netedă. Diablo, se gândi ea, plină de amărăciune: pentru copilăria pierdută.

Își trecu mâna peste cotoarele cărților învelite în piele. Mai erau cel puțin două luni până să nască, așa că avea să aibă destul timp să citească.

— Sunt chiar și operele lui Vergiliu, remarcă.

Abatele Patin ar fi fost încântat, îi veni în minte, amintindu-și lecțiile pe care i le dăduse acesta la Blois, pe când era o copilă. Se întrebă pe unde o mai fi acum abatele, dar după aceasta fu cuprinsă de rușine, gândindu-se unde se afla ea acum și mai ales de ce.

O lăută mare, din lemn de trandafir și fildeș – de fapt, o teorbă, cu

gâtul lung – stătea pe un suport într-un colț, cu o chitară rezemată lângă ea. Pe un raft, în apropiere, erau notele unui duet scris de Robert de Viséea. Petite își trecu un deget peste coardele teorbei. Mai târziu, avea să încerce să cânte la ea.

— Maiestatea Sa s-a gândit că i-ar plăcea să cântați împreună aici. Chitara a fost făurită de Checchucci din Livorno, în vremea domniei lui Henric cel Mare. Chiar Maiestatea Sa a ales-o pentru dumneavoastră.

Instrumentul subțire avea spatele bombat din lemn de trandafir, cu nervuri zimțate, din abanos. Gâtul și zona de acordaj, îmbrăcate în abanos, se deschideau într-o rozetă cu mai multe straturi. Petite ciupi coardele; tonurile erau ample, răsunătoare.

— E potrivită pentru un rege, spuse Colbert serios. deschizând ușa camerei de culcare.

Un vas de aur pentru ars arome, așezat într-un colț, pe un tripod, răspândea în încăpere parfumul uleiului de trandafiri. Pe fereastra din fața patului masiv cu baldachin se vedeau câțiva ulmi. Copilul nostru se va naște în această încăpere, se gândi Petite, simțind cum se mișca fătul în ea.

Clorine deschise ușile duble ce dădeau spre budoar. O cădiță cu picioare terminate cu gheare era pusă pe jos, pe podeaua de marmură alb cu negru.

— Pentru spălarea picioarelor, explică Colbert, deschizând apoi ușa ce ducea la o cămăruță. Iar aceasta este a cameristei dumneavoastră.

— La naiba! exclamă Clorine, care nu avusese niciodată o cameră doar pentru ea.

— E minunată, domnule Colbert, spuse Petite, în timp ce-l urma pe ministrul de finanțe înapoi în salonul unde fusese aprins focul, ca să alunge frigul toamnei. Se așează în fotoliu, cu mâna pe pântelele strâns în corset. V-ați dat silința atât de mult!

Curtenii îl porecliseră Nord pe domnul Colbert din cauza felului rece de a fi, însă lui Petite manierele sale i se păreau directe într-un mod plăcut. Omul făcea parte din burghezie – bunicul lui fusese negustor de haine –, însă ea îi purta respect.

— Soția mea m-a ajutat, zise ministrul de finanțe, plimbându-se prin încăpere, cu mâinile la spate. Brocarturile și așternuturile sunt de cea

mai bună calitate.

— Maiestatea Sa va fi încântat, îl asigură Petite.

Jos, se auzi o bătaie în ușă.

— Probabil că sunt oamenii care v-au adus bagajele, spuse domnul Colbert, în vreme ce Clorine se îndrepta spre scări. V-aș sugera să stați ascunsă privirilor. Ați putea fi recunoscută de vreunul dintre lucrători.

Petite își găsi refugiul în budoar, unde se cocoță pe tron, ascultând zgomotele făcute de oamenii care cărau obiecte de colo-colo. Peste câteva minute se așternu liniștea.

— Poți să ieși acum, îi zise Clorine prin ușa închisă. Domnul Colbert a plecat și el, împreună cu muncitorii.

— Au adus totul? se interesă Petite, ieșind din încăpere.

— Până și rufele murdare, o asigură Clorine, care se uita prin cufărul lui Petite.

Ea zări, ușurată, statuia Sfintei Fecioare și cutia ei de comori. Își înfășură mătăniile pe statuie și o puse pe scăunelul de rugăciune.

— Mi-e tare foame, o anunță pe Clorine în timp ce deschidea cutia de comori ca să scoată rămurica, pe care nu mai rămăseseră decât două frunze, și s-o prindă în rama unei oglinzi.

— Domnul Colbert mi-a spus că soția lui se va întoarce într-o oră, împreună cu o bucătăreasă. Măine-dimineață o să vină una dintre slujnicele sale și o să mai aducă și alte așternuturi. O să fie subreta noastră.

O echipă: Petite avea acum servitoare de care să se ocupe. Trebuia să se asigure că nu beau, că nu joacă jocuri de noroc și că-și spun rugăciunile. Tresări, dându-și seama că nu prea era deloc în măsură să insiste asupra pietății lor religioase.

Doamna Colbert sosi cu punctualitate. Petite așteptă sus, în timp ce soția ministrului de finanțe se ocupa de instalarea bucătăresei în camerele de jos. N-avea să o cunoască pe bucătăreasă, așa cum fusese informată. Numai Clorine și servitoarea lor aveau de fapt permisiunea să o vadă pe „domnișoara du Canard“, partenera unui nobil care avea să-și facă mereu apariția cu chipul ascuns sub o mască.

— Gata, exclamă doamna Colbert, cu răsuflarea tăiată de la urcarea scărilor, la fel ca soțul ei. Bucătăreasa arată de să-ți întorci capul, dar pare să facă diferența între oale și tigăi, așa că mă îndoiesc că o să vă otrăvească.

Soția ministrului de finanțe era o femeie scundă și rotofeie, gătită cu zorzoane frivole. Era fiica unei familii înstărite de pe lângă Tours și încă nu-și pierduse accentul de Touraine.

— Îmi amintesc că v-am cunoscut la Blois, spuse Petite. Cu multă vreme în urmă, în timpul unei vizite făcute de Marea Domnișoară.

Se întâmplase demult, în timpul primului Paște petrecut acolo de Petite.

— Nu erați cumva fetița aceea subțirică și care șchiopăta?

Doamna Colbert o îmbrățișă cu căldură pe Petite. Avea obraji moi și pufoși.

— Colbert al meu v-a explicat totul? E cam laconic, să știți.

Petite nu reușea să și-o închipuie pe femeia cea volubilă în brațele rigidului ministru de finanțe; cu toate acestea, cei doi aveau cinci copii, cel mai mare de treisprezece ani, iar cel mai mic, de numai câteva luni.

— Mi-a spus că ați fost de mare ajutor.

— Fac și eu ce pot. El muncește șaisprezece ore pe zi, în fiecare zi a săptămânii, până și de sărbători.

— Regele are o părere foarte bună despre Domnia Sa.

Noul ministru de finanțe, cinstit, foarte muncitor și cumpătat, făcea minuni de-a dreptul – crea o nouă Romă, așa se spunea, fără afacerile necurate din trecut.

— E o minune că mai găsește vreme să-mi facă și mie copii, chicoti doamna Colbert. Așa că lasă nimicurile în seama mea.

Petite stătea în picioare, uitându-se pe fereastră. Cerul era cenușiu și cădea o burniță rece. Ludovic se duse la Saint-Germain-en-Laye ca să dea o tură cu paznicii săi de vânătoare, căci punea la cale o vânătoare de toamnă cu gonaci. Nu-și mai găsea locul la Paris. Petite se obișnuise cu toanele lui.

— Sper să vă bucurați că domnul și doamna Beauchamp, o pereche care e de ceva vreme în serviciul nostru, s-au învoit să aibă grijă de copil.

Cu inima grea, Petite trase draperiile, ca să țină frigul departe, și se întoarse spre musafira ei.

— Știu?

Știu că aveau să aibă grijă de copilul regelui?

— Firește că nu! Nimeni nu trebuie să știe. Maiestatea Sa a spus foarte clar acest lucru. Colbert le-a zis că logodnica fratelui său se află într-o situație delicată și că familia lui e nevoită să se ocupe de copil. De îndată ce vor începe durerile, va fi trimis un curier care să-i anunțe, Locuiesc în parohia Saint-Leu, în afară, lângă poarta Saint-Denis. Locuința lor nu-i departe de biserică.

Petite își puse jos ceașca de ceai, ca să n-o verse. Reușise să accepte că acest copil n-avea să fie niciodată al ei, însă nu-și dăduse seama că avea să fie luat de îndată de lângă ea. Îi veneau acum în minte poveștile pe care le auzise despre amantele regilor din vremurile de mult apuse: Diane de Poitiers, favorita regelui Henric al II-lea; Agnès Sorel, amanta lui Carol al VII-lea; Gabrielle d'Estrées, amanta lui Henric al IV-lea. Poate că și ele fuseseră nevoite să se ascundă, să renunțe la copiii lor. Brusc, se simți cuprinsă de simpatie pentru aceste femei, care fuseseră privite cu atâta dispreț.

— O să închirieze o trăsură? Întrebă într-un sfârșit, cu tremur în glas. Noaptea erau înghețate; un nou-născut putea să moară pe o asemenea vreme.

— O să li se aducă una. Și un încălzitor cu cărbuni pentru picioare.

Doamna Colbert părea a fi o organizatoare la fel de bună ca soțul ei.

— Draga mea, nu aveți de ce să vă faceți nici o grijă. Doamna Beauchamp i-a alăptat pe doi dintre copiii mei. Este curată și are un lapte excelent.

— Poarta Saint-Denis nu e departe, zise Petite, plină de speranță. Pot să merg pe jos până acolo.

— Ar trebui să treceți prin cimitir ca să ajungeți, și duhoarea morților v-ar putea face să leșinați – sau chiar mai rău. Dacă doriți, pot să fac în așa fel încât să vedeți copilul, dar, sincer, cel mai bine e să nu vă

gândiți la asta. Eu mi-am dat toți bebelușii la alăptat, și uite, își cântări ea mândră sânii în palme. O să fie greu cam o săptămână, dar în curând o să vă simțiți iar ca înainte.

Petite zâmbi întunecată, ascunzându-și disperarea. Poate că doamna Colbert își dăduse copiii la doică, dar după o vreme îi luase înapoi și-i crescuse singură. Chiar nu pricepea diferența?

Doamna Colbert se îndreptă spre Petite și o bătu pe umăr.

— Draga mea fetiță, gândiți-vă la rege, la nevoile sale. Gândiți-vă la serviciul minunat pe care aveți onoarea să i-l faceți.

Petite își înghiți vorbele. O îngrozea să se gândească la timpul petrecut cu Ludovic ca la un „serviciu“.

— L-ați cunoscut pe domnul Blucher, care vă va ajuta la naștere?

— Ieri, răspunse Petite, șovăitoare. Nu-i plăcea deloc să discute cu un bărbat despre lucruri atât de intime.

— Să nu fiți stânjenită! Pe mine m-a ajutat la nașterea ultimului copil și e tare, tare bun. I-a promis regelui că o să rămâneți frumoasă și suplă, râse silit doamna Colbert, făcând trei bărbii.

Petite era plictisită, își dorea cu disperare să iasă din casă.

— Măcar la liturghie, îi zisese lui Clorine. Slujnicele pleacă la slujbă la șapte. O să plec și eu după ele. Notre-Dame de Recouvrance nu e departe.

Era o bisericuță dărăpănată, la care nici măcar slujnicele nu se duceau. N-avea s-o vadă nimeni acolo.

— Și să lăsăm casa goală? întrebuse Clorine, cântărind ideea. Dacă se întoarce vreuna mai devreme?

— O să mă duc singură, îmbrăcată în hainele tale vechi. Lumea o să mă ia drept servitoare.

În cele din urmă, Clorine, se înmuiase, deși era îngrijorată.

— Ești sigură? o întrebă, în vreme ce-i ascundea buclele sub o bonetă.

— Dacă simt cel mai mic junghi, promit că mă întorc.

Faptul că putea să meargă la liturghie îi îmbunătățise starea de spirit, iar Petite continuă să iasă chiar și în noiembrie, după ce dăduse înghețul. Pe douăzeci și patru, într-o vineri, se duse la confesiune („Iartă-mă, părinte, căci am păcătuit. O să dau naștere unui mongrel.”), spunând apoi două Ave Maria și trei Tatăl nostru, după care luă împărtașania. Îi fusese teamă că o să nască fără mărturisirea păcatelor. Femeile mureau adesea la naștere, iar ei îi era teamă de ce o aștepta. Începuse să-și amintească istoriile spuse în șoaptă pe care le auzise în copilărie, povești despre copii diformi, despre femei rupte în două la naștere. Își amintea țipetele femeilor pradă unor dureri sfâșietoare. Cu cât mai multă plăcere simțea femeia în timpul actului sexual, cu atât mai mare avea să-i fie suferința la naștere – iar Petite simțise, fără îndoială, plăcerea cu Ludovic.

Trecuse deja de ora opt când Petite ieși din biserică mirosind a mușcături în lumina dimineții strălucitoare de iarnă. Câțiva băieți se jucau zgomotos în curtea bisericii, dând cu piciorul într-o bășică de porc umplută cu pietre. O lovi și ea cu piciorul, trimițându-le-o înapoi, după care o porni grăbită, având grijă unde pune piciorul, căci noroiul înghețat era alunecos și ea nu voia să riște să cadă.

Pe când se apropia de poarta ce dădea în grădinile de la Palais Royal, simți cum o atinge o mână pe umăr. Se întoarse și se trezi față față cu o femeie între două vârste, cu un guler foarte apretat, în formă de opt, și o perucă pudrată, cu buclele bine coafate și acoperite cu o plasă de mărgelă negre.

Mama ei.

În prima clipă, rămase ținută locul, neînțelegând. Françoise ar fi trebuit să fie la țară, cu Jean și cu soția lui. Și chiar era mama ei? Femeia aceasta își albise fața cu plumb alb și își pictase obrajii în roșu. O servitoare pe care Petite n-o cunoștea rămăsese la câțiva metri în spatele ei, încărcată cu pachete.

Dar, cu toate acestea, ea era.

— Scuzați-mă, doamnă, spuse Françoise, măsurându-i din priviri burta lui Petite, care acum nu mai putea fi ascunsă nici măcar sub pelerina largă, v-am confundat cu fiica mea.

Petite se dădu un pas în spate, cât pe ce să cadă într-o groapă de canalizare. Clătină din cap, neîndrăznind să scoată o vorbă, de teamă să nu fie descoperită. Nu purta numai vâl, ci și o mască – cum ar fi putut să fie descoperită? Françoise își îndreptă însă privirea spre

cizma cu tocul gros pe care o purta Petite.

— Da, zise ea încet, măsurând-o pe Petite de sus până jos cu un zâmbet cinic, nu sunteți fiica mea, căci pe ea am renegat-o.

Și, zicând asta, îi întoarse spatele, îndepărtându-se grăbită, urmată de servitoarea care se holba la Petite rânjind peste umăr.

Petite le urmări cu privirea până când dispărură după colț. Renegată. Se lupta să-și înghită lacrimile de furie. Se gândea să fugă după mama ei, s-o certe, să i se arunce în brațe. Să implore milă. Să poruncească milă. Avea nouăsprezece ani și căzuse în păcat, rămânând și grea, într-adevăr, însă Ludovic era singura ei legătură cu lumea și își petrecea tare puține clipe cu ea. Ea își alesese calea, însă nu era deloc una ușoară. Mai ales acum, când i se apropia sorocul, tânjea după sfaturile și protecția mamei sale – dar acestea n-aveau să mai vină vreodată.

Clopotele bisericii sunau. O cerșetoare se îndreptă spre ea șchiopătând, sprijinindu-se în baston.

— Un bănuț? zise femeia, întinzându-și mâinile murdare spre pânțele ei. Ca să-l binecuvânteze.

Petite scutură din cap, neliniștită de căutătura rea a cerșetoarei.

— Atunci un blestem? croncăni femeia în urma ei, pe când Petite grăbea pasul, ca să ajungă mai repede la adăpost, în casa unde se putea ascunde.

— Ai întârziat, exclamă Clorine, deschizând ușa. Ce s-a întâmplat? o întrebă, în vreme ce o ajuta să urce scările.

În aer plutea un parfum de iasomie.

— Trebuie să mă întind, spuse Petite, clătînându-se. Renegată. În glas continua să-i răsune disprețul din glasul mamei sale.

— S-a întâmplat ceva? se auzi o voce de bărbat.

— Ludovic? întrebă Petite, întinzând mâinile pe băjbăite. De ce era așa de întuneric? Atinse un zid, simțind lâna tapiseriei care acoperea peretele. Slavă Domnului că ești aici!

— Ce s-a întâmplat? zise el. Ți-a venit sorocul?

— Nu știu, Sire, o auzi ea spunând pe Clorine, din spatele ei. Nu se poate ține pe picioare.

Petite simți mâna lui Ludovic pe braț, puterea lui dătătoare de curaj.

— De ce e așa de întuneric aici? întrebă ea, înfiorată. Cum putuse mama ei să o abandoneze?

— Întuneric? Glasul lui Ludovic răsunase mai aproape acum.

— Nu pot să te văd, zise Petite, împiedicându-se.

El o ținu să nu cadă.

— Cum adică?

Petite întinse mâna, își trecu degetele peste fața lui, îi pipăi nasul, obrații cu pomeți înalți, tuleiele aspre ale bărbii. Nu era un întuneric de noapte. Bezna aceasta era mai adâncă.

— Este... e ziuă, îl auzi spunându-i.

Glasul lui părea îngrijorat, iar asta o înspăimântă. Sfinte Mihaile, mă rog ție, ajută-mă în lumea aceasta întunecată, apără-mă de duhurile necurate!

— Vino! Întinde-te! zise el, împingând-o să meargă.

Petite făcu un pas, cu grijă, apoi încă unul, până când simți patul în dreptul genunchiului. Se aplecă, pipăind după perne. Ludovic îi puse mâna pe umăr, iar ea se așeză.

— Ludovic, nu pot să văd nimic, îi spuse, cu glas frânt.

După ce i se luase de mai multe ori sânge, după ce i se dăduseră tot soiul de infuzii de ierburi, vederea îi reveni, încetul cu încetul, dar începu să sufere de migrene și de amețeli istovitoare. Ludovic, speriat de ceea ce se petrecuse, o puse să-i promită că n-o să mai iasă din casă până după nașterea copilului.

— N-ar fi trebuit să ieși deloc din casă. Uite ce era să ți se întâmple.

— Nu poți să mă vindecii tu? îl întrebă Petite într-o clipă de slăbiciune. Putea să vindece tot soiul de boli provocate de cel rău doar cu simpla lui atingere.

— Iubirea mea, asta e pentru oamenii simpli, zâmbi el trist. Chiar nu pot, dădu el din umeri, iar mâinile îi căzură pe lângă corp. Sunt un simplu muritor.

Ea îl îmbrățișă, nevrând ca el să-i vadă dezamăgirea din priviri, deziluzia provocată de pierderea credinței ei copilărești.

Peste patru săptămâni, când o apucară durerile, erau împreună. Era optsprezece decembrie, într-o marți, iar el era în drum spre Saint-Germain-en-Laye, unde se ducea la vânătoare. Chiar când își punea pălăria, Petite se agăță de brațul lui și se așează pe un scaun de lemn.

Durerea trecu imediat, iar ea trase adânc aer în piept. Își ridică fața spre el ca să-l sărute, dar durerea o săgetă iar. Își duse mâna la pânțele, înăbușindu-și un țipăt.

— Maiestate?

Clorine apăruse în parg.

— Cred că i-a venit vremea.

Ludovic îngenunche lângă ea, luându-i mâinile și așteptând să treacă contracția.

— Trebuie să plec.

— Știu.

Vânătoarea fusese pregătită de multă vreme; patru ambasadori străini aveau să vâneze împreună cu el.

— O să-l trimit pe Blucher, zise el, ridicându-se.

— Nu-ți face griji, zise ea, icnind când o străbătu încă un val de durere.

Clorine stătea lângă pat, în vreme ce domnul Blucher o examina pe Petite.

— O să mai treacă ceva vreme, îi spuse lui Clorine, în timp ce-și aranja uneltele și scaunul de naștere. Chemați-mă când durerile vin una după alta, adăugă, după care trecu în revistă tot ce aveau de făcut Clorine și slujnica (să pună lemne pe foc, să aducă, să filtreze și să fiarbă apa, să aducă oțet din cămară, să amestece unt fără sare, să pregătească mai mult comprese, bandaje și așternuturi, precum și pânzele cerate pentru a-i înfășura stomacul și sânii). Dar nu înainte, spuse, luând Scrisorile provinciale ale lui Pascal de pe o masă și retrăgându-se în salon.

În curând, Clorine îl auzi sforăind. Aruncă o privire la instrumente: seringi, ghemul cu ață de in, cele două sfori din fire împletite în patru, un ac de cusut lung și ascuțit, un tub subțire de argint, două sticle – pe eticheta uneia scria Ipecacuanha, iar pe cealaltă, Kermes Minéral –, foarfeci cu vârful bont, câteva cuțite și, cel mai înfiorător, un cârlig lung de metal (ca să scoată fătul afară dacă murea în pânze). Era chiar și o sticlă cu apă sfințită, în caz că era nevoie ca nou-născutul să fie botezat de urgență.

Clorine își făcu o cruce, spunând o rugăciune tăcută: fie ca bebelușul să se nască sănătos, fie ca stăpâna mea să trăiască. Copiii născuți în a treia zi după lună nouă rareori rămâneau în viață.

— Mătâniile mele, gemu Petite, zvârcolindu-se.

Clorine puse șiragul de mărgele de lemn, tocite de atâta folosire, în pumnul încheștat al stăpânei sale. Și-ar fi dorit să fi avut îndrăzneala să-l roage pe rege să-i dea vreunul dintre veșmintele pe care le purtase în momentul concepției. Mirosul ar fi putut să ajute la nașterea copilului.

Petite ținea nou-născutul la piept. Trăvialul fusese îngrozitor de dureros, dar, de îndată ce văzuse copilul, uitase de toate (și iertase). Un băiețel mare și înfometat, care suga cu lăcomie. Chiar dacă, din fericire, durerile nu ținuseră mult – numai optsprezece ore –, nașterea fusese tare grea.

— E frumos, la fel ca tatăl său, zise Clorine, care se uita ca perna de sub genunchii lui Petite să-i țină picioarele bine ridicate.

Petite se minuna, ținând în palmă căpșorul bebelușului.

— Charles, șopti ea. Fiul lui Ludovic. Se simțea plină de o iubire sălbatică... amestecată cu frică. Părinte din Ceruri, apără-mi odorul neprețuit!

— Domnișoară? i se adresă chirurgul, care își ștergea mâinile cu un ștergar. Am primit instrucțiuni să iau copilul de aici înainte să răsară soarele.

Petite dădu din cap, însă strânse și mai tare copilul în brațe, la sân. Micuțul meu prinț, își spuse în gând. Avea să fie botezat a doua zi dimineață, de către noii lui „părinți“. Îi trecuse prin minte să-l boteze chiar ea, cu o linguriță de vin și cu usturoi, cum fusese botezat Henric cel Mare, străbunicul fiului său... și cum fusese botezat și bunicul

iubitului ei tată. Oare cât de mândru ar fi fost el – sau rușinat? Da, rușinat.

Clorine se duse la fereastra ce dădea spre grădină, trăgând în lături draperiile grele de damasc.

— Se vede deja o geană de lumină, spuse ea, întorcându-se spre Petite cu lacrimi în ochi.

E un sacrificiu mult prea mare, gândea Petite, sărutând perișorul delicat al bebelușului și umplându-se de mirosul lui drag. Copilul scoase un scâncet ca un ciripit de pasăre. Simțea că o să i se rupă inima.

PARTEA A V-A

Iubita

CAPITOLUL 27

În primăvara aceea, Ludovic plănuise o săptămână de festivități la Versailles, numită „Plăcerile de pe insula fermecată“. Baletе, comedii, turniruri și concerte aveau să se desfășoare ca și cum ar fi făcut parte dintr-un farmec, din chemarea seducătoare a unui vrăjitor. În cele din urmă, vrăjitorul cel rău avea să fie înfrânt, firește, dar numai după ce toți aveau să se bucure de ispitele sale. În mod oficial, evenimentul avea loc în onoarea soției și a mamei regelui, cele două regine – însă, în secret, „totul e pentru tine“, îi spusese el lui Petite. Totul pentru mama unui băiat frumos.

Charles creștea mare și sănătos; era un copil tare zâmbitor. Cu adevărat, era bucățică ruptă tatăl său. Petite nu-l văzuse decât de trei ori – de două ori în timpul carnavalului și o dată în Postul Mare; întâlnirile clandestine fuseseră puse la cale de doamna Colbert. Ultima dată îl văzuse în sâmbăta Paștelui. În acea zi, Ludovic se spovedise și se împărtășise, înainte să se ducă în grădinile de la Tuileries, ca să-i atingă pe cei bolnavi de scrofuloză. Sute de suflete disperate, cu gâturile umflate în mod grotesc, se înșirau acolo din noaptea dinainte, așteptând nerăbdători să fie vindecați de miracolul atingerii mâinilor regelui. Se vânduseră chiar bilete, ca să nu fie prea mulți, dar, chiar și așa, mulțimea amenința să iasă de sub control.

Petite privise de la depărtare, întristată, pentru că de-acum știa că e doar un spectacol. Inocența poporului, credința lui în puterile dumnezeiești ale lui Ludovic o înduioșau până la lacrimi. Datorită mulțimii adunate îi fusese mai ușor să se strecoare neobservată și să-și croiască drum, cu gluga pe față, până la intrarea din spate a casei lui Colbert, unde, într-o cameră de copii amenajată la mansardă, o așteptau doamna Colbert și doica, ținând în brațe bebelușul. Întâlnirea nu ținea niciodată mult – căci trebuiau să fie cu mare băgare de seamă – și, de fiecare dată, Petite suferea mult timp după aceea. Avea grijă să pară veselă când se ducea să-și îndeplinească îndatoririle pe lângă Henriette (ceea ce i se cerea rareori acum). Îi era greu să-și tăinuiască melancolia de Ludovic, dar știa că lacrimile îl tulbură.

În orice caz, Ludovic era ocupat. Mulțumită recoltelor bune și muncii asidue a domnului Colbert, economia se înzdrăvenise, iar banii curgeau. Într-adevăr, erau destui bani pentru serbări grandioase și pentru proiecte arhitecturale ambițioase: Luvrul începuse să fie renovat și se făceau planuri mari pentru Versailles. Acum, Ludovic își numea conacul de vânătoare „Le Petit Palais“.

— Și în curând va fi un palat fermecat, adăuga el, desfăcând un sul ce conținea harta terenurilor din jurul castelului Versailles.

Se delecta cu planurile de construcție, cerceta cu atenție schițele, analiza în cele mai mici detalii forma și construcția.

Paradisul lor sălbatic se schimba cu repeziciune. Deja fusese construită acolo o menajerie unde se țineau specii rare de păsări și de animale – nu fiarele de luptă pe care le țineau acolo pe vremuri regii pentru distracție (și care se aflau încă în fortăreața Vincennes), ci creaturi exotice precum struți, pelicani, rațe arăbești și găște de India sau porci din Indiile de Est. În plus, drumul ce ducea la castel fusese nivelat, iar pe marginea aleilor fuseseră plantați copaci. Două clădiri noi erau aproape gata, formând o curte exterioară – una pentru trăsură, iar alta pentru bucătărie. În partea sudică se construise o oranjerie, care găzduia numeroșii portocali confiscați de la castelul din Vaux, ce fusese al lui Fouquet. Acoperișul orangeriei forma o terasă ce dădea spre grădini, care se întindeau acum până departe la orizont. Nimic nu-i plăcea mai mult lui Ludovic decât să stea printre portocali, inspirând parfumul lor dulce. Cânta adesea la teorbă acolo.

Versailles al nostru, își zicea Petite, cu o mână pe umărul lui Ludovic, privind schițele. Atâta vreme fusese secretul lor – singurul loc unde puteau să fie la adăpost de ochii iscoditori –, iar acum, toată curtea era invitată. Noile amenajări erau spectaculoase, inovatoare, estetice, dar ea nu-și putea alunga o undă de regret. Nu dădea însă glas acestor gânduri, căci Ludovic era tare mândru de munca lui. Îi spusese că făcea asta pentru ea.

Serbările în onoarea ei aveau să fie cele mai minunate dintre toate care se făcuseră vreodată. Ludovic îi chemase pe cei mai mari artiști ai epocii – Périgny și Benserade ca să scrie madrigale, Lully pentru muzică, Molière ca să se ocupe de toate evenimentele teatrale, iar Vigarani pentru efectele spectaculoase. În vreme ce ei munceau ca să-i realizeze visul, el se ocupa personal de clădiri și de terenurile din jur. La Nôtre, arhitectul care proiectase grădinile lui Fouquet de la Vaux, muncea din greu de ceva vreme, supraveghind mașinăriile masive care scoteau pământul, numite Diavoli.

Gautier, care supraveghea întregul festival, era scos din minți de griji.

— Maiestatea Sa a invitat șase sute de persoane, dar invitații o să vină însoțiți de cel puțin un servitor. Unde o să-i pun pe toți? Unde o să doarmă? Și cum o să fac cu cei șaptezeci și patru de actori și muzicieni, clovni și ajutoare pentru scenă? Și o să-și aducă și ei servitorii, se frământa el, răsucindu-și pălăria în mâini.

— Ar trebui să fie ceva mai mult loc în castel după ce vor fi terminate grajdurile și bucătăriile, îi sugeră Petite, încercând să-l liniștească. Și mai poți pune oameni să doarmă și în menajerie.

„Reședința“ destinată animalelor, amenajată după modelul castelului lui Fouquet din Vaux, era tare elegantă.

— Unde, cu elefantul?

— Care elefant?

— Și un urs. Și o cămilă. Imaginația Maiestății Sale pare că nu cunoaște limite, declară Gautier, scuturându-și pălăria și trântindu-și-o apoi din nou pe cap.

*

Petite și Gabrielle se îndreptau spre Versailles în trăsura poleită cu aur, cu patru cai, pe care Jean o cumpărase de curând. Clorine, împreună cu camerista lui Gabrielle, cu majordomul și cu valetul, plecaseră mai devreme, în zori, cu toate cuferele și așternuturile de pat, ca să le poată pregăti camerele, în timp ce Jean pornise la drum cu două zile înainte, călare, împreună cu regimentul lui. Petite abia aștepta să petreacă o vreme cu cumnata ei, care era foarte drăguță.

— Mergeți pentru prima dată la Versailles? o întrebă pe Gabrielle, schimbându-și poziția, pentru ca balenele corsetului să nu i se înfigă în carne. Simțea că se îngrașă, sângerarea lunară îi întârziase cu unsprezece zile și era îngrijorată să nu fi rămas iar grea. De când se născuse Charles, apăruseră schimbări în felul lor de a face dragoste. Ea și Ludovic fuseseră nevoiți să se înfrâneze multă vreme – trei luni înainte de naștere și patruzeci de zile lungi după aceea, iar pe urmă, în zilele Postului Mare (încă o lungă perioadă de abținere), Petite fusese tandră și plină de pasiune. Și după ce trecuse postul și, în sfârșit, scăpaseră de opreliști, nu mai fuseseră la fel de grijulii ca altădată.

Gabrielle dădu din cap.

— Am auzit că e un loc rustic. Puțin cam sălbatic.

Gabrielle era tânără, însă nu-i plăceau aventurile.

— E minunat, spuse Petite.

Toată iarna tânjise să se întoarcă în sălbăticia de la Versailles.

Soția lui Jean era cam aiurită, dar de încredere. Pentru Petite, era o mare ușurare să aibă lângă ea o persoană cu care să poată vorbi liber. Stătură îndelung la taclale: despre Françoise (despre refuzul ei sfâșietor fie și de a mai vorbi cu Petite); despre bebelușul Charles (care avea acum nouă luni și era tare drăgălaș); despre încercările chinuitoare și, deocamdată, în van ale lui Gabrielle de a avea un copil (și despre încercările lui Petite de a evita încă o sarcină); despre schimbarea petrecută în îndatoririle pe care le avea Petite față de Henriette (se mai ocupa de ea câteodată, în timpul zilei, însă acum era chemată în suita prințesei numai la evenimentele oficiale); despre diferite uneltiri puse la cale doamnele de la curte pentru a-l seduce pe Ludovic (din fericire, fără nici o izbândă); despre frustrarea tot mai mare a lui Ludovic, nevoit să păstreze secretul; despre porțelanurile și bijuteriile pe care le cumpăraseră Gabrielle la târgul din Saint-Germain; despre cât de frumoasă era Athénaïs la biserica Saint-Sulpice, ținând vasul de botez pentru un tânăr maur care se convertise la creștinism și despre cât era de nefericită în căsătorie (căci soțul ei era din nou înglodat în datorii); despre încercările repetate ale lui Petite de a sta în picioare pe spinarea unui cal în galop („V-ați pierdut mințile?“).

Drumul fusese mult îmbunătățit, dar, chiar și așa, tot le trebuia câteva ore până să ajungă la Versailles, iar trăsură fusese oprită de patru ori, ca să-și poată face nevoile în pădure. Își petrecuseră toată ziua pe drum. Petite nu mai văzuse niciodată o așa aglomerație, toată curtea se așternuse la drum, în trăsură încărcate cu cufere pline pentru festivitățile ce aveau să dureze o săptămână.

— Trebuie să fie un castel foarte mare, ca să primească atâția oameni, zise Gabrielle, când caii ajunseră să meargă iar la pas.

— Mă tem că nu.

Singurul lucru pe care îl putuse obține Ludovic de la ministrul cel strâns la pungă fusese să mobileze camerele de oaspeți, dar nu și să le ofere curtenilor lemne de foc și lumânări.

La ceasul când ajunseră la Versailles, drumurile erau prea aglomerate cu cai și cu trăsură ca să se poată apropia de castel, așa că Petite și Gabrielle fură nevoite să-și continue drumul pe jos. Petite se ocupă mai întâi să-și instaleze cumnata în camera ei, după care se duse să-și caute fratele. Castelul era plin de lume și căzut parcă pradă haosului. După cât se părea, mulți nu aveau unde să doarmă.

Pe o scară, se întâlnește cu Athénaïs.

— Știți cumva unde poate să fie fratele meu?

În holul cel mare, îi văzu sosind pe Henriette și pe Philippe.

— Nu, dar știți cumva unde e soțul meu? răspunse Athénaïs râzând, jucându-se cu crucea și cu cheița de argint care îi atârnavă de pieptarul corsajului. Nu că aș ține neapărat să știu.

— Cum se pot pierde atâția oameni într-un castel atât de mic? cugetă Petite, apoi se întoarce, căci auzise glasul lui Ludovic.

— Maiestate, zise Athénaïs, făcând o plecăciune în timp ce el trecea.

— Maiestate, repetă și Petite, cât pe ce să se împiedice.

— Fiți atentă, zise Ludovic, prinzând-o de braț și zâmbind.

— Vă mulțumesc, Maiestate.

— Regele nostru e un adevărat gentilom, nu-i așa? remarcă Athénaïs, privind-o cu subînțeles pe Petite de sub evantaiul pe care îl flutura.

În ciuda noilor construcții, tot nu era loc pentru toată lumea, exact așa cum prezisese Gautier. Petite, fratele ei și cumnata aveau camere, însă mulți curteni fuseseră nevoiți să plece în grabă ca să găsească locuri la hanurile sau în grajdurile din partea locului, în vreme ce alții hotărâra să doarmă în trăsurile. Mulți bodogăneau, nemulțumiți.

Toți actorii, muzicanții, grăjdarii, tâmplarii și muncitorii care se făcuseră de colo-colo în culmea agitației nu reușeau decât să sporească zăpăceala. Nimic nu mergea cum fusese plănuț. Domnul Molière, care repeta împreună cu actorii într-un pod ticsit de lucruri, își ieșise din minți, deoarece costumele încă nu sosiseră. Un rond pe care fusese plantată iarbă – numit circ pe vremuri – fusese proiectat la intrarea noii Allée Royale, pentru aruncarea prin inel, dar mai lipsea un car cu gazon pentru el. Era nevoie de patru mii de torțe pentru iluminarea evenimentelor de noapte, însă nu fuseseră pregătite decât trei mii două sute. Cămila și elefantul fuseseră aduși cu bine, în cele din urmă, însă ursul, căruia i se dăduseră somnifere puternice, nu putea fi trezit din somnul profund.

Totuși, a doua zi dimineață, neajunsurile deveniseră un prilej de amuzament. Majoritatea curtenilor găsiseră câte o cameră, iar cei care

își permiteau luxul să aibă și un budoar îl împărțeau cu cei mai puțin norocoși. Viața la curte devenise o aventură. Oare ce-avea să-i mai treacă prin cap în continuare tânărului lor rege?

Cu două ceasuri înainte de apus, curtenii se adunară la rond pentru prima vrajă – aruncarea prin inel. Totul părea o scenă din timpul carnavalului de Lăsata Secului, căci servitorii erau costumați în demoni, zâne și spirite rele. Ceva mai departe, aproape de liziera pădurii, Ludovic și alți zece cavaleri în armură așteptau, călare. Iar în spatele lor se aflau cuștile pentru animale.

Pajul lui Jean nici nu-i pusese bine armura (nouă, neagră și amenințătoare), că se auzi chemarea de trâmbițe și tobe.

— Ar fi timpul să încaleci, zise Petite. Ludovic, împreună cu alți trei cavaleri, se afla deja în rond.

Jean își luă coiful și-și chemă calul, un armăsar înalt din Castilia.

— Succes! îi strigă soția din urmă.

Jean se întoarse și se îndreptă într-un suflet spre ele.

— Gabrielle, îmi trebuie eșarfa ta, zise el, scoțându-și o mănășă de piele.

Ea trase eșarfa de mătase mov din corsajul generos, o sărută și i-o dădu soțului său, care și-o vârî sub armură.

— Acum sigur o să câștig, declară el, îndepărtându-se greoi.

Petite și Gabrielle se îndreptară spre tribune, unde se strânseseră doamnele de la curte.

Petite văzu o femeie care le făcea cu mâna: Athénaïs, care le arăta două pernuțe de catifea cu ciucurași, chiar lângă ea.

— Gabrielle tocmai mi-a spus vestea cea bună, zise Petite.

Athénaïs își privi cu dezgust pântecul ce se rotunjea.

— Și regina, ai auzit?

— E minunat.

„Întâlnirile“ bilunare pe care le avea Ludovic cu regina erau pur și simplu din datorie, iar după ce regina rămânea grea, el nu se mai

apropia de patul ei; lui Petite îi plăcea că în acel răstimp era numai al ei. Își închipuia că este adevărata soție a lui Ludovic, iar regina, soția celui alt bărbat, regele.

— Și Doamna, firește, adăugă Gabrielle, uitându-se la Henriette, care ședea împreună cu cele două regine. Cea de a doua sarcină a prințesei era înaintată bine.

— O curte tare fecundă, remarcă Athénaïs în vreme ce trâmbițarii înaintau printre arcadele acoperite cu frunziș, așezate în punctele cardinale.

— Într-adevăr, zise Petite, gândindu-se îngrijorată la starea ei.

Ludovic își făcu apariția în chip de războinic grec, călare pe un frumos armăsar aragonez. Toți izbucniră în urale, iar el ridică mâna. Pietrele prețioase încrustate în platoșa lui veche, de argint, aruncau raze de lumină. Regele își ridică viziera și o salută pe regină, făcându-i pe oameni să înalțe noi strigăte de bucurie. Petite își scoase eșarfa roșie de la gât și și-o flutură. Acesta era semnul lor. El observă și își duse mâna la inimă.

Calul lui se ridică în două picioare, iar mulțimea aplaudă, crezând că era o mișcare intenționată, însă Petite era îngrijorată. Prețiosul lui armăsar nu avea decât cinci ani și încă era cam sperios. La aruncarea cu inelul însă, important era ca animalul să nu se miște.

Ceilalți cavaleri concurenți intrară și ei călare în arenă, cu lăncile lungi ridicate; stindardele de mătase care erau legate la vârful lăncilor le indicau rangul. Cu toții dădură ocol cercului, în vreme ce doamnele scoteau exclamații de încântare la vederea cailor frumoși, a armurilor și a penelor lor.

— Uite-l pe Jean, exclamă Gabrielle, plină de un entuziasm nepotrivit rangului ei.

— În fața ducilor? spuse Athénaïs, surprinsă.

Un bărbat purtând o vestă de satin roz se urcă pe o scară ca să agațe primul inel, cel mai mare, de o bârnă încrucișată, aflată în fața arbitrilor.

Ludovic era primul care avea să concureze la inel. Își duse calul la linia de pornire, aflată la o distanță considerabilă. Peste mulțime se lăsă tăcerea, iar la sunetul unei trâmbițe, își aplecă lancea și dădu pintoni armăsarului, care își puse capul în piept și se cabră, după care

porni într-un galop nebun. Petite se uita, cu mâinile la gură, liniștindu-se abia când îl văzu pe Ludovic că reușește, în sfârșit, să țină calul în frâu. Pe măsură ce se apropia de stâlp, el se lăsă pe spate; calul încetini, însă își rodea zăbala. Ținând lancea dreaptă, Ludovic prinse inelul, iar mulțimea izbucni într-un tunet de urale, Petite unindu-și glasul cu al celorlalți. Ea putea să mânuiască ușor o sulită pentru mistreți, dar nu și o lance. Cu toate că avea mânerul din lemn, era grea și măsura aproape patru metri în lungime.

Jean urma după prinți. Calul său era rapid și calm, iar el își ținea bine lancea.

— Bravo! strigă Gabrielle văzându-l că ia inelul.

Întrecerea continua, tot mai interesant pe măsură ce inelele erau tot mai mici, iar concurenții erau eliminați. Doi dintre ei căzură, unul trebuind chiar să fie scos pe brațe. În cele din urmă, nu mai rămăseseră decât Ludovic și Jean. Petite era mândră de amândoi, dar mai ales de Ludovic, care se descurcase minunat, în ciuda armăsarului său prea nestăpânit. Nimeni, nici măcar fratele său, nu purta mai cu ușurință lancea.

Ludovic își stăpâni calul, fără să-i îngăduie să o ia la galop, după care prinse inelul fără probleme.

Oamenii izbucniră în urale: Vive le roi!

Jean se năpusti la inelul găurit și îl prinse și el.

— Sunt foarte aproape, zise Athénaïs.

Arbitrii deliberară vreme destul de îndelungată. O tăcere uluită se lăsă peste adunare când, în sfârșit, anunțară că învingătorul era marchizul de la Vallière; cu toate că Maiestatea Sa arătase că se pricepe mai bine, marchizul avusese o viteză mai mare.

— Nu aplauda, o sfătui Petite pe Gabrielle încetișor, pe sub evantai.

Prin mulțime se răspândi un murmur când regina îi înmână lui Jean o sabie de aur incrustată cu diamante și un scut.

Cerul se făcuse auriu. Orchestra condusă de Lully cânta, în vreme ce își făcu apariția „Primăvara” – o tânără cu o coroană de flori – călare pe un cal de curse spaniol și urmată de grădinarii ce duceau provizii. Fu urmată de „Vară”, urcată pe un elefant, în fruntea unui alai de culegători; după ea veni „Toamna”, pe o cămilă, înconjurată de

viticultori, și, în cele din urmă, „Iarna“, care era călare pe un urs care părea că se trezise cam prea mult și însoțită de bătrâni ce purtau vase cu gheață. La vederea cămillei, calul de curse se sperie, iar elefantul trebui să fie tras din cale. Lully își ridică bagheta și cincizeci de slujitori costumați, care aduceau mâncare, începură să danseze la unison, în vreme ce o masă în formă de semilună era descoperită. Sute de paji cu torțe de ceară pășiră în față, învârtindu-se. Uitându-se neliniștit la urs, domnul Molière, deghizat în Pan, le anunță pe regine că începe ospățul.

Regina mamă se așează în capul mesei, avându-l pe Ludovic în dreapta și pe regină în stânga. Îi urmară Philippe și Henriette, apoi Marea Domnișoară și ceilalți prinți și prințese de sânge. Mii de torțe fură aprinse în același timp, scaldând scena într-o lumină ca de basm. Orașenii care priveau de pe terasa ticsită de lume izbucniră în strigăte de bucurie. Priviți: familia regală, în toată gloria sa.

Petite aruncă o privire spre cer. Luna aproape plină lumina castelul, fântânile și canalul. O să fie mare, îi spusese Ludovic. Lui îi plăcea să vadă o armată de oameni robotind de zor, cu lopeți și târnăcoape. Cine știe de unde, se auzi nechezatul unui cal, urmat de un altul, în răspuns. Ea privi roată la marea pustietate întunecată care îi înconjura – și care nu mai era pustietatea lor.

A doua zi, după vânătoare (Petite vânase un mistreț, omorându-l cu iscusință), se stârni vântul. Ludovic porunci ca tapiseriile din dormitorul său să fie atârdate pe latura dinspre vest a teatrului în aer liber. Tapiseriile și un acoperiș improvizat, din țesături, aveau să împiedice stingerea lumânărilor în timpul comediei domnului Molière.

Petite ședea pe una dintre laturi, pe băncile de lemn, împreună cu doamnele de la curte. Jițul lui Ludovic fusese așezat chiar în fața scenei, avându-le alături pe soția și pe mama sa. El scrută cu privirea mulțimea, o zări și îi zâmbi ușor, după care se întoarse pentru a o ajuta pe regină. Regina mamă se uită în direcția lui Petite și încruntă din sprâncene, iar apoi, urmându-i privirea, se întoarse și regina.

Au aflat, se gândi Petite în timp ce cortina era dată într-o parte.

Piesa, Prințesa din Elida, începea foarte nevinovat. Era vorba în ea despre un prinț îndrăgostit de o prințesă și înnebunit de dorul de ea. Cu toate acesta, prințesa era pasionată de cai și nu voia să fie curtată. Îi plăceau vânătoarea și muzica văilor din pădurile adânci.

— Precum unei persoane pe care o cunosc? zise Athénaïs în spatele ei, bătând-o ușor pe umăr cu evantaiul.

Petite privea spectacolul tulburată toată. Piesa era despre Ludovic... și despre ea. Rămăsese nemișcată, aproape fără să mai respire, copleșită de o încântare neliniștită.

În a treia noapte, curtea se adună pentru un spectacol de muzică la capătul aleii numite Allée Royale. Familia regală stătea pe o estradă cu fața la bazinul lui Apollo. În fața lor se afla un castel înconjurat de ape.

Acesta era lacul fermecat... iar acesta, palatul fermecat.

Când Lully își ridica bagheta, dând semnalul începerii muzicii, Petite, Jean și Gabrielle fură conduși la locurile lor, care se aflau cu patru rânduri în spatele familiei regale (iar Jean protestă: „Noi suntem familia regală“).

— Vine vrăjitoarea, arată Gabrielle spre un vas în chip de monstru marin, ce plutea pe apele întunecate.

Jean scoase un fluierat, împreună cu alți bărbați, când fură aprinse torțele și se arătă privirilor malefica Alcina, înfășurată doar în niște văluri. La un semn al mâinii sale, palatul ei se luminează, iar demoni, pitici și uriași, cu chipuri înspăimântătoare, apărură din umbre în pași de dans.

Cavalerul cel fără prihană își făcu apariția, pregătit să radă de pe fața pământului palatul vrăjitoarei. Muzica creștea în intensitate, în vreme ce potrivnicii se pregăteau să ducă bătălia supremă, între bine și rău. Alcina și viclenii ei slujitori păreau că vor câștiga, însă cavalerul avea un inel fermecat – un inel ce avea puterea de a distruge farmecele.

Petite privea, captivată, dar tulburată; cunoștea prea bine puterea magiei, partea ei întunecată... știa că nu era atât de ușor de învins. Tresări, la auzul unor salve ca de tun. Toți izbucniră în strigăte uluite când palatul Alcinei fu distrus, într-o canoadă de focuri de artificii.

Vraja fu ruptă, răul fusese învins, dar serbările mai ținură trei zile: un turnir în șanțul de apărare secăt, un tur al menajeriei, o loterie și, în fiecare seară o comedie de Molière. Abia în ultima noapte, înfășurat în pelerină și cu gluga trasă, Ludovic reuși să ajungă în camera lui Petite, furișându-se ca un hoț pe coridoarele întunecate.

— În sfârșit, zise el în vreme ce-și scotea masca. Serbarea o fi fost în onoarea lui Petite – cel puțin așa susținuse el –, dar abia dacă găsiseră o clipă ca să-și vorbească. În timpul zilei, vânătorile erau mult prea publice, iar în fiecare după-amiază el ținuse consiliu privitor la ultimele completări, căci lucrările la fundație trebuiau să înceapă de îndată ce curtea avea să plece.

— Mă simt ca un idiot că trebuie să mă deghizez în felul ăsta, spuse el, șezând pe marginea patului ca să-și scoată cizmele. Supușii mei merg braț la braț cu amantele și cu soțiile și nimeni n-are nimic de zis.

De fapt, un singur curtean făcuse asta – un marchiz care se dăduse în spectacol plimbându-se braț la braț cu soția și cu amanta în dimineața aceea – și fusese observat cu prisosință, cum își amintea Petite. Cu toate acestea, era ceva adevăr în spusele lui Ludovic. Indiferent ce susținea Biserica, toți curtenii se așteptau mai degrabă ca un bărbat însurat să aibă o amantă și se purtau cu respect cu ea (cu condiția să fie nobilă și nemăritată).

— Dar, din cauza mamei, eu trebuie să mă furișez, bodogăni Ludovic, urcându-se în patul ei.

În lunile ce urmară – în vreme ce curtea migra de la Fontainebleau la Paris, de acolo la Villers-Cotterêts, de acolo la Vincennes și apoi iar la Paris –, Ludovic se arătă tot mai enervat de înrâurirea mamei sale. La Paris, în căsuța ce dădea spre grădinile de la Palais Royal, Petite și Ludovic se bucurau de o oarecare libertate – petrecând lungi după-amieze cufundați în lectură sau dansând, cântând la diferite instrumente și iubindu-se, ba chiar (o singură dată) petrecând o oră cu bebelușul lor, Charles – însă, nici măcar așa, el nu putea să o așeze pe Petite lângă el în timpul spectacolelor. Ea putea să se plimbe cu el prin grădini împreună cu toți curtenii, putea să călărească împreună cu el la vânatoare, însă nu putea dansa cu el, nici nu putea sta cu el la mesele de joc pregătite seara în salonul mamei sale.

— Vino diseară la Luvru, îi ceru într-o după-amiază lui Petite, dând la o parte cu piciorul cearșafurile cu care erau acoperiți. Focul ardea viu în șemineu, iar în cameră se făcuse foarte cald. O să te chem în anticamera mamei mele la ora zece.

— Dar, Ludovic, reginele... se opuse Petite. Ar fi fost o insultă să apară în salonul reginei mamă. Era deja în șase luni și, chiar strânsă bine în corset, tot îi era greu să ascundă sarcina.

— N-o să fie acolo. Mama mea este bolnavă și soția mea stă cu ea.

— O să știe. O să afle.

— Nu mai vreau să te ascund!

— Dar de ce acum? protestă Petite. Oricum, va trebui să mă ascund în curând.

— Regele Francisc I a avut o favorită oficială en titre, la fel ca regele Henric al II-lea, ca Henric cel Mare, zise Ludovic, iar din glasul lui pierise orice urmă de blândețe. Tatăl soției mele are șaisprezece, pentru numele lui Dumnezeu! Regii Angliei și Austriei...

— Regina este însărcinată, Ludovic! Asta o s-o întristeze.

— Nu vreau să mai fiu condus în privința asta! Când te dezonoarează pe tine, mă dezonoarează pe mine! zise el furios, ridicându-se din pat.

Ludovic își făcu apariția în anticamera reginei mamă la ora zece fix, însoțit de anturajul obișnuit: Gautier, Lauzun, zece elvețieni din gardă și un cvartet de violoniști. Purta o pălărie împodobită cu pene și cu nestemate. La pantofii cu tocuri roșii avea fundițe întărite cu sârmă.

Gautier păși în anticameră.

— Domnișoara de la Vallière? zise el, înclinându-se ceremonios, din talie. Maiestatea Sa dorește compania dumneavoastră.

În foșnetul fustelor de tafta, femeile din încăpere se întoarseră făcând ochii mari.

Lauzun făcu un salt amuzant, ca de pisicuță, într-o parte.

— După dumneavoastră, spuse el, cu o plecăciune extravagantă.

Pășind cu atenție, ca să nu șchiopăteze deloc, Petite îl urmă pe Ludovic în apartamentul de iarnă al reginei mamă. El mergea încet, liniștit și hotărât, iar ea se simțea ca un ostaș ce-și urma comandantul în luptă: o luptă pentru dreptul regelui de a fi împreună cu femeia pe care o iubea.

Ușile duble, sculptate, se deschiseră, lăsând privirilor o scenă strălucitoare. Curtenii se ridicară de la mesele de joc, iar muzicienii își lăsară instrumentele. Petite aruncă o privire în încăpere, la ochii ce se holbau la ea mirați. Yeyette, Claude-Marie și Athénaïs stăteau în

picioare, lângă ducesa de Navailles. Îndurare!

— Mergeți, îi șopti Lauzun, împingând-o ușor.

Toată lumea se pleca în fața lui Ludovic în vreme ce el se apropia de masa de joc așezată lângă foc.

Philippe făcu un semn către jilțul din dreapta sa. Purta o perucă ce avea o singură buclă, înfășurată la bază, și un costum de mătase roz, tivit cu dantelă.

— Maiestate...? rosti el întrebător, ducându-și piciorul drept înainte și înclinându-se.

Ludovic își salută fratele, după care își duse mâna la pălărie, salutând-o pe Henriette, care făcu o reverență. Își revenise perfect după ce născuse un fiu, în urmă cu trei luni, și era iar ea însăși, plină de viață.

Petite nu prea știa ce să facă. Trebuia să facă reverențe – dar cât de jos, cât de multe? Se înclină în cele din urmă până la pământ. Oare mi se vede burta? se întreba îngrijorată, rugându-se să nu.

Ludovic trase scaunul din fața lui.

— Domnișoară de la Vallière, ați dori să-mi fiți parteneră la jocul de Karnöffel? i se adresă fără ezitare.

Toți cei din încăpere erau cufundați într-o tăcere de rău augur.

— Da, Maiestate.

Și, după ce Petite făcu încă o reverență, se așezară cu toții: mai întâi Ludovic, urmat de Philippe, de Henriette și în cele din urmă de Petite. Ludovic le făcu semn muzicanților, care își luară instrumentele. Încetul cu încetul, râsetele și conversațiile reveniră la normal.

Plin de gravitate, Philippe împărți cărțile.

— Atuul este inima roșie, anunță el, zâmbind ironic.

Petite luă cu greutate cărțile în mână; erau alunecoase și noi, iar ea avea mâinile umede. Îi aruncă o privire lui Ludovic, însă el se uita într-adins la cărțile pe care le avea.

— Eu am un doi și un patru de atu, își anunță Henriette soțul, care se strâmbă.

Karnöffel era un joc alandala, în care partenerii spuneau deschis ce cărți au.

— Eu am șasele de inimă roșie, îi zise Ludovic lui Petite, și popa.

Petite se uită și ea în cărțile ei. Avea șaptele de inimă roșie. În suita de ași, șaptele avea puteri speciale, așa cum își amintea ea, dar nu-și putea aminti care. Când era ea copilă, jocul fusese interzis, fiind considerat anarhist: regele putea fi bătut de o carte mică, iar popa, de un juvete. În cele din urmă, își aminti.

— Eu am cartea diavolului, zise ea, cuprinsă de o presimțire rea.

A doua zi, auzind despre afrontul care i se făcuse, regina mamă se înfurie, iar regina căzu la pat, cuprinsă brusc de febră.

Eu i-am spus, își zise Petite furioasă, în vreme ce străbătea cu pași grăbiți covorul de frunze galbene. Își găsi refugiul în tăcerea unei bisericiuțe. Lumânările subțiri ce ardeau în altar erau înclinate, ca și cum ar fi purtat o povară nevăzută. Petite aprinse o lumânare pentru regină și o puse în șanțul umplut cu nisip, în fața unei statui a Sfintei Fecioare ținându-l în brațe pe pruncul Iisus, un copil cu ochi triști, de bătrân. Sfântă Fecioară, se rugă ea, regina nu trebuie să sufere pentru păcatul meu.

Ușa din spatele ei se deschise, smulsă de o rafală neașteptată. Lumânarea pâlpâi și se stinse.

În ciuda vomitivelor, a purgațiilor și a luării repetate de sânge, febra reginei nu scădea. Durerile facerii o apucară cu aproape o lună mai devreme decât era timpul. Clopotele bisericilor bătută de trei ori, după care se opriă.

— E o fată, zise Clorine tristă.

— Du-te și caută una dintre cameristele reginei, spuse Petite. Află cum se simte regina.

Până la întoarcerea lui Clorine, Petite se plimbă de colo-colo, neliniștită.

— Încă nu i-a scăzut febra. Copila e păroasă și oacheșă – și urâtă ca o broască-râioasă, îi raportă Clorine, lăsându-și coșul jos.

Petite își făcu cruce. Un copil diavolesc.

Se lăsase noaptea când Clorine veni în fugă în camera lui Petite.

— Vino la fereastră! îi strigă, dând la o parte draperiile grele. Repede, adăugă, încercând să deschidă mai repede zăvorul ce ținea obloanele.

Pe cerul înstelat se vedea o dâră de lumină.

— O cometă, zise Petite, plecând de la fereastră. Sarcina ei era foarte avansată acum și n-ar fi trebuit să se uite la asemenea lucruri.

— O să moară cineva, rosti Clorine, căzând în genunchi.

— A fost pentru prințesă, îi zise Clorine lui Petite peste patru zile. Copila nou-născută își dăduse sufletul.

— Biata regină!

— Bietul rege! se spune că a plâns.

Undeva, Ludovic își plânge doliul, își zise Petite. De-ar fi putut să-i fie alături!

— Închipuie-ți, să verse lacrimi pentru un monstru așa de hidos.

Petite își apăsă mâinile pe pânțele, înfricoșată de liniștea din trupul ei.

A doua zi după Bobotează – cea mai rece zi a unui ianuarie foarte geros – Petite intră în chinurile facerii. De data aceasta, Ludovic rămase lângă ea. Durerile îi fuseseră atât de mari, încât își sfâșie gulerul de dantelă. Iar el nu se dezlipi de lângă ea până la nașterea copilului, tot un băiat.

Ludovic îl numi Philippe.

— O să-i spun Philou, zise el zâmbind.

— Da, murmură Petite, ținându-și copilul la piept. Micuț ștrengar, fiu de rege.

— Valetul lui Colbert o să vină să-l ia după căderea nopții, o anunță Ludovic, cântărind nou-născutul în brațe. O să fie botezat mâine-dimineață.

Petite încuviință din cap, mângâind căpșorul copilului cu buzele. Aranjamentele secrete fuseseră făcute din nou cu mare grijă. Colbert avea să aștepte la poartă, într-o trăsură. La răscrucea din fața palatului Bouillon, avea să-i dea copilul domnului François Derssy, soțul lui Marguerite Bernard, care fusese servitoare în casa lui Colbert. Iar copilul avea să fie botezat ca fiu al lor.

— Știu, spuse ea.

Copilul se născuse, avea toate măduarele, nu era cocoșat și era puternic. Pentru asta măcar ar fi trebuit să fie recunoscătoare.

După ce-și petrecu toată luna în pat, Petite fu în stare să se ridice, însă mergea cu greutate. Picioarul stâng îi era slăbit și nu se mai putea ține bine pe el.

— Mă simt bine, îl mințise pe Ludovic, care nu-și mai vedea capul, nevoit să se ocupe de mama lui bolnavă.

La începutul lui aprilie, își revenise îndeajuns încât să-și reia îndatoririle pe lângă Henriette. Prințesa era iar însărcinată și îi ceruse lui Petite să-i citească în după-amiezile lungi: Toma d'Aquino, operele lui Boccaccio. Asta mai ajuta la risipirea melancoliei care pusese stăpânire pe curte. Regina își revenea încet după nașterea copilului monstruos; zi și noapte rămânea îmbrăcată în cămașă de noapte. Doctorii descoperiseră și că regina mamă avea un tăciune la un sân – cancer îi spuneau ei. Țipa adesea de durere și trebuia să fie ajutată să meargă. Un nebun, împodobit cu coarne de diavol, fusese pus să meargă în urma caleștii regale. Curtenii puneau peste tot amulete, ca să îndepărteze duhurile necurate.

Și veștile ce veneau din străinătate erau la fel de întunecate. În fiecare zi, la Londra, mii de oameni mureau de ciumă. În Paris nu fuseseră decât câteva cazuri, însă spaima pusese stăpânire pe oameni – nu se mai îmbrățișau, nu mai îndrăzneau să se atingă. Fratele lui Henriette, ducele de York, fusese ucis într-o luptă – știrea se dovedi falsă, dar îi provocă prințesei convulsii.

La începutul lui iulie, în vreme ce o asculta pe Petite, care citea romanul doamnei de Scudéry, Ibrahim, prințesa izbucni în plâns.

— De două zile nu l-am mai simțit mișcând, mărturisi ea, cu mâinile pe pânțe.

Avea o privire goală și abia mai respira.

Moaşa fu chemată de îndată ca s-o examineze, iar însoţitoarele ei se învârteau speriate. Sâni prînţesei erau lăsaţi şi pântelele îi era rece în dreptul buricului. Urina îi putea şi era groasă. Moaşa îşi înmuie mâinile în apă caldă şi începu să maseze pântecul mare al prînţesei. Nu se simţea însă nici o mişcare.

— O, Doamne, gemu Henriette. Am avut vise prevestitoare de moarte, mărturisi ea.

— Au scos copilul din ea, o informă Clorine pe Petite după nouă zile.

— Mult a mai durat, zise ea.

— Aşa e. Era o fată.

— Şi... ? întrebă Petite, privind-o cu ochi cercetători. Cum a fost?

Clorine se trăgea de lobul urechii, evitându-i privirea.

— Moaşa are ştiinţa ei, îi zise. Nu voia să-i dezvăluie stăpânei sale ceea ce ştia, amănuntele înfiorătoare pe care şi le spuneau cameristele, cărora nu li se putea ascunde nimic. De fapt, moaşa încercase totul: salvie şi măseaua-ciutei în vin alb, isop în apă fierbinte. Nici măcar aetita, limonitul de fier pus pe părţile intime ale doamnei nu reuşise să scoată copilul. În cele din urmă, moaşa fusese nevoită să sfâşie fătul şi să-l scoată bucată cu bucată, în vreme ce patru valeţi care vomitau pe rând o ţineau pe prînţesă. Din fericire, ea leşinase de mult.

— Mi s-a spus că a fost chiar botezată, zise Clorine, prefăcându-se veselă.

— Dar copilul nu era în viaţă, se încruntă Petite, nelămurită.

— Aşa e, spuse Clorine, apucându-se să măture. Un copil de sânge regal era botezat oricum, se gândea ea – chiar şi unul tăiat în bucăţi şi deja putrezit. Orice, numai ca să poată fi îngropat în criptele regale de la Saint-Denis, nu împreună cu sinucigaşii în colţul de nord al vreunei biserici uitate de lume, ca toţi copiii născuţi morţi şi nebotezaţi.

Moartea nu avusese o clipă de răgaz în toamna aceea. În septembrie, îşi dădu duhul regele Spaniei – tatăl reginei şi fratele reginei mamă. Curtea se îmbrăcă din nou în negru, cu excepţia familiei regale, care purta mov-închis.

Ludovic slăbise și se făcuse pământiu la față, ca și cum ceva în el ar fi fost pe moarte. Mama lui nu răspundea la tratamente, iar el nu voia să accepte inevitabilul. O îmbrățișa și o frământa pe Petite cu o poftă înfricoșătoare, strigând de fiecare dată când își răspândea sămânța, ca și cum ar fi suferit. Se întorcea în fiecare zi la ea și în fiecare zi lucrurile se petreceau la fel. Doar câteva cuvinte, o descărcare explozivă, după care rămânea întins, cu ochii pironiți în tavan, învăluit într-o tăcere încordată.

Nici măcar călătoriile la Versailles nu-l mai înveseleau. Muncitorii răscoleau pământul și peste tot era plin de moloz. Ludovic vâna orice-i apărea în față, străpungea mistreții cu sulița, săgeta cerbii, cu gândul doar la suferința mamei sale. Clismele, luările săptămânale de sânge, purgațiile cu rubarbă și foi de siminichie nu reușiseră deloc să-i refacă echilibrul umorilor. Doctorii făcuseră incizii în sânul atins de boală, băgând în el bucăți de carne, ca să hrănească tumoarea – și s-o facă să nu se mai hrănească din trupul ei – însă fără nici o alinare.

— Lasă-mă în pace, își implora regina fiul. Sunt pregătită să mor.

Însă el nu voia s-o lase. Auzise de un preot de țară din Orléans, care făcea minuni. Preotul se jură pe Biblie că amestecul lui de mătrăgună și lămâie arsă avea să transforme sânul bolnav în marmură, dar tot fără nici un rezultat.

Apoi, un alt doctor, de data asta din Lorena, propuse un alt tratament – o pastă de arsenic ce avea să ucidă țesutul bolnav, ca să poată fi îndepărtat. Regina mamă îndura de săptămâni întregi această operație, refăcută zilnic, însă tot zadarnic.

— Putrezește de vie, îi zise Ludovic lui Petite cu lacrimi în ochi, vizibil epuizat de nopțile pe care le dormise la picioarele patului mamei sale.

— Nu se poate face nimic? întrebă Petite, prinzându-l în brațe.

— Aș vrea să pot crede în miracole, spuse el trist.

Clopoțele bisericilor din Paris rămaseră tăcute în timp ce statuia Sfintei Genoveva era purtată într-o procesiune solemnă pe străzi, urmată de un cortegiu de curteni și de cetățeni care se rugau pentru viața reginei mamă. Cu capul acoperit de un văl, Petite se alătură și ea acestei procesiuni.

În ziua următoare, Ludovic nu-și făcu apariția la ora lui obișnuită.

— Regina mamă a primit ultima împărțășanie, o informă Clorine pe Petite.

La apus, clopotele vestitoare de moarte începură să bată în dungă: regina mamă își dăduse duhul.

Petite căzu în genunchi, rugându-se pentru sufletul reginei mamă. Rugându-se să fie ultima, ca moartea să fie în sfârșit sătulă, ca blestemul să fie înlăturat.

CAPITOLUL 28

În vara aceea, curtea rămase la Fontainebleau, în pădurile străvechi de acolo. Petite mergea la vânătoare în trăsură – căci era, din nou, într-o situație delicată. Ludovic era încântat: atât Charles, care avea acum doi ani și jumătate, cât și Philou, cu un an mai mic, erau băieței sănătoși și frumoși, rodul iubirii și al seminței puternice.

În acea după-amiază fierbinte de iulie, vizitiul se oprise la o răscruce și asculta sunetul cornilor, când văzură venind din spatele lor un om călare.

— Bună ziua, domnule Colbert, îl strigă Petite, căreia ajunsese să-i placă mult bărbatul acela lipsit de umor. Nu știam că vă place să vânați.

Ministrul era roșu la față și nu se ținea bine pe cal, o iapă cenușie frizană, care lovea cu copitele în praf.

— Am un mesaj pentru rege, spuse el, cu privirea în depărtare, unde se auzeau cornii și lătratul câinilor, semn că fusese încolțit un cerb.

Colbert dădu pinteni calului și se îndepărtă în galop, ținându-și pălăria cu o mână.

— Trebuie să fie ceva urgent, zise Clorine.

— Trebuie să fie ceva confidențial, remarcă Petite.

Silitorul ministru de finanțe nu-și părăsea mai deloc biroul de lucru. Ea bănuia că e ceva legat de pregătirea vreunui război. Spania încă nu plătitese dota reginei, dându-i astfel dreptul să revenidice teritoriile spaniole din nord – chiar și cu forța, dacă era nevoie. Încă de la începutul primăverii, Ludovic tot făcea inspecția armatei.

Trăsura lor se îndrepta spre locul de unde se auzeau cornii și lătratul câinilor, care parcă turbaseră. În curând, văzură apropiindu-se trei bărbați.

— Este Maiestatea Sa, zise Petite.

Ludovic galopa întins, iar armăsarul său mare de vânătoare spumega. Ținea frâul doar cu o mână, iar cu cealaltă își ținea pălăria cu pene la inimă.

— Oprește-te, îi ceru Petite vizitiului.

Acesta trase de frâie, făcând caii să se cabreze. Petite deschise portiera. Obrajii lui Ludovic erau uzi de lacrimi. Speriată, se dădu și ea jos din trăsură.

Ludovic își opri calul și sări jos, aruncându-i frâul lui Gautier.

— Ne întâlnim la castel, îi spuse lui Colbert și-i făcu semn lui Petite să vină după el în pădure. După ce se îndepărtară destul de ceilalți, se întoarse spre ea și o luă în brațe, lăsându-și pălăria să cadă.

— Fiul nostru e mort, îi spuse cu voce gravă. Cel mai mic.

Philou? Îl văzu pe Ludovic că încerca să vorbească, însă cuvintele nu voiau să-i iasă din gură. Își scoase eșarfa de la gât, ștergându-i cu ea obrajii iubitului său.

— Cum? întrebă într-un sfârșit, luându-l de mână înmănușată. Ludovic tremura, dar ea era foarte calmă. Avea impresia că e undeva foarte sus, printre ramurile copacilor, și că se uită în jos la toată scena.

Ludovic suspină puternic.

— Era la o procesiune, cu doica lui. A tunat și el... el a...

Petite simțea că i se face rău.

— A fost lovit de fulger?

— Nu, a fost doar un tunet. Inima lui... s-a oprit.

— Dar era puternic, Ludovic. Petite simțea cum o copleșesc suspinele. Ultima dată când îl văzuse micuțul putea să stea în fund sprijinit în perne, gângurea și-și sugea degețelele. Aproape că nu știa cum arată – iar acum se dusesse pentru totdeauna.

— Nu poate să...

— O, Doamne, Doamne! gemu Ludovic, cu mâna la ochi.

Petite începu să tremure, închipuindu-și scena, groaza ei.

Ludovic își șterse obrajii cu mâneca.

— Colbert se întoarce imediat la Paris. O să se ocupe de tot.

— Mă duc și eu cu el, zise Petite, căreia începuseră să-i clănțâne dinții. Își încrucișase strâns mâinile pe lângă corp, altfel simțea că o să se prăbușească. Avea să-l pună în coșciug pe Philou, avea să-l înconjoare de flori, să-l binecuvânteze cu lacrimile ei.

Ludovic își ridică privirea spre cer.

— Nu se poate, Louise, nu în starea ta de acum.

În clipa aceea, ea izbucni în lacrimi amare. N-avea să-și vadă copilul pentru ultima dată?

El îi sărută mâna udă de lacrimi.

— Iubirea mea, pentru binele copilului pe care îl porți în pântec – copilul nostru, copilul meu – nu poți să te apropii de...

Moarte.

— Nu, suspină ea, lovindu-l cu pumnii în piept. Nu!

La șaisprezece zile după înmormântarea lui Philou, își dădu sufletul și Charles, în vârstă de doi ani și jumătate, răpus de o febră cu convulsii. Petite căzu la pat, fără să se mai poată ridica. Domnul Blucher se temea ca ea să nu piardă și sarcina, într-atât de tăcută era în durerea sa.

Ludovic venea să o vadă de câte ori putea, însă de multe ori era prins cu treburi acum, căci își trecea în revistă trupele. Se așeza lângă patul ei, vorbindu-i despre regimente, despre caii de luptă, despre armuri și arme. Indiferența pe care care o arăta Petite față de treburile acestei lumi îl neliniștea puternic. De fapt, propriul lui doliu – pentru fetița și mama lui, pentru cei doi băieți – îl copleșea. Putea ține durerea la distanță numai dacă făcea continuu ceva. Avea să învingă Moartea pe câmpul de luptă, să se răzbune astfel.

— Ar trebui ca ea să meargă cu Maiestatea Voastră la Vincennes, îl sfătui domnul Blucher, căci curtea avea să petreacă aproape două luni în fortăreața situată la nord-vest de Paris. Nu e departe și schimbarea o să-i prindă bine. Sorocul o să-i vină abia la începutul anului, așa că nu aveți de ce să vă faceți griji.

Vincennes nu era un castel plăcut. Camerele dădeau una într-alta; nu prea exista intimitate. Când bătea vântul dinspre vest, duhoarea ce

venea dinspre închisoare era de nesuportat. Din când în când, lei ținuți în cuști începeau să răgă.

Capela era mică, însă de multe ori nu era nimeni în ea. Petite își petrecea timpul acolo, stând pur și simplu, prea furioasă pe Dumnezeu ca să se poată ruga. După-amiezile și le petrecea împreună cu femeile, lucrând la o broderie, prefăcându-se interesată de poveștile lor despre cât de minunate era trupele Maiestății Sale, despre splendoarea inspecțiilor militare. Londra fusese mistuită de un incendiu, regele împlinise douăzeci și opt de ani, frunzele cădeau mai repede în acel an. Pentru ea, totul era la fel de lipsit de importanță.

În ultima sâmbătă dinainte de plecarea de la Vincennes, Petite se trezi cu o durere de spate și cu senzația sâcâitoare că nu-și găsește locul. Oare ar trebui să-l anunț pe domnul Blucher? se întrebă ea, masându-și coapsele care o dureau. Avusese contracții toată noaptea.

Clorine trase perdelele patului și puse pe măsuta de lângă el o tavă pe care se aflau un pahar de bere și o brișă.

— E frig afară, o anunță.

— Îmi trebuie o rochie de curte pentru diseară, spuse Petite, dându-se cu greu jos din patul înalt.

În fiecare sâmbătă, curtenii se întâlneau pentru médianoche, un ospăț la miezul nopții, iar aceea avea să fie ultima la Vincennes. Avea să fie tare fericită la plecare. Se simțea izolată în durerea ei, ca și cum ar fi fost un duh răătăcitor și plin de gânduri rele. De luni întregi nu mai avusese parte de un somn bun.

— Am scos-o deja la aer, zise Clorine, ridicând un corset din oase de balenă. I-l puse peste cămașă lui Petite, după care începu să tragă de șireturi.

— Mai strâns, îi ceru ea; aproape că nu mai mânca, dar tot se îngrășa. Proptește-te în picioare! Și se ținu bine de unul dintre stâlpii patului, în timp ce Clorine trăgea de legături.

— Să știi că cealaltă stăpână a mea a murit din asta, o avertiză camerista, înnodând cu repeziciune șireturile. Cum poți să mai respiri?

Apoi o ajută pe Petite să-și pună trei jupoane de flanel și o rochie voluminoasă de lână, care reușea să-i ascundă starea.

De undeva, se auzi nechezatul nerăbdător al unui cal. Petite se duse la

fereastră, trăgând draperiile. Geamurile groase erau aburite. Desenă pe ele conturul literei C, de la Charles, căruia îi plăcea tare mult să facă dâre pe geamuri. De ce muriseră amândoi? Doamne, îmi recunosc păcatul, iartă-mă, înălță ea rugăciune, înspăimântată pentru copilul pe care îl purta în pânțece – încă un suflet conceput într-o iubire nelegiuită. Era înnebunită de spaimă că fătul ar putea să-i moară în pânțece.

Un cal pufni, iar ea deschise fereastra, ca să vadă mai bine. Ludovic și alți câțiva bărbați se aflau în curtea de dedesubt, călare, însoțiți de șase paznici înarmați cu carabine. Își aduse aminte că el se ducea la Versailles și avea să se întoarcă a doua zi la Vincennes, pentru o altă trecere în revistă a soldaților. Își masă încetișor mijlocul, în timp ce-l privea încălecând pe calul său – Îndrăznețul, trăpașul scund și negru pe care îl prefera atunci când călătorea – și îndepărtându-se, urmat de oamenii săi.

Închise apoi fereastra, ca să nu se facă frig, și șterse litera C. Ce băieți frumoși! La gândul ăsta, lacrimile o podidiră din nou. Se duse după paravanul dintr-un colț al încăperii și se așeză pe scaunul găurit, apăsându-și cu putere degetele pe ochi și respirând profund, până când tremurul convulsiv se potoli.

Dacă, dacă...

Dacă ar mai fi fost cu ea, dacă ar mai fi fost în viață...

Apoi simți deodată un val de căldură și se ridică în picioare, dându-se înapoi, speriată.

— Clorine! strigă ea, cuprinsă de o contracție.

Clorine își făcu apariția, cu o cârpă de praf în mână, încruntându-se nedumerită la balta de pe jos.

Petite se sprijini de marginea unei comode ca să nu se prăbușească, pentru că o apucase încă o contracție.

— Du-te după Blucher, șuieră ea. Pânțele ei începuse să se deschidă.

Până să se întoarcă Clorine cu chirurgul adormit – care stătuse treaz până dimineața, la mesele de joc –, durerile lui Petite deveniseră continue și puternice.

— Nu pot să nasc aici, îi spuse ea, gâfâind. Camera ei era una de trecere, iar apartamentul reginei se afla aproape.

— Mă tem că nu avem de ales, domnișoară, zise Blucher, care se spăla pe mâini la măsuța de după paravan.

Petite auzi cum se deschidea ușa din capătul îndepărtat al încăperii, apoi un glas de femeie.

— E Doamna Henriette, se duce la liturghie, șopti Clorine.

— S-a întâmplat ceva? o auzi Petite pe prințesă.

Petite dădu la o parte perdelele patului.

— Mă doare îngrozitor stomacul, icni ea.

— Îmi pare rău, zise Henriette și trecu mai departe, urmată de Yeyette și de doi paji, care întorceau capul ca să se zgâiască la ea.

Blucher ar fi trebuit să fie preot, dar era foarte mulțumit de vocația lui de mamoș – primul din istorie, așa cum îi plăcea lui să creadă. Era o fire filosofică, un om calm de felul lui, iar asta îi era de ajutor. Era plin de venerație în fața puterii de care dădeau dovadă femeile în durerile facerii. De putere și de curaj, căci o femeie își punea viața în primejdie la fiecare naștere. Dumnezeu o blestemase să nască în dureri și în chinuri. Târfele nășteau cu ușurință, dar sufereau chinuri mai târziu, în iad.

Contracțiile domnișoarei de la Vallière erau tot mai rapide și mai puternice. Partea de sus a pântecelui se golise, dar partea de jos era plină: copilul coborâse. Își unse mâinile cu ulei de migdale și pipăi deschizătura uterului. Fătul ieșea cu capul înainte, dar cu o mână scoasă afară, iar asta îl speria până și pe el.

Sparse repede un ou, îl amestecă cu ulei de migdale și îl turnă în vagin, ca să-l facă mai elastic.

— O să doară, o avertiză pe favorita regelui.

Camerista puse mâna la gura tinerei femei, ca să-i înăbușe țipetele, în timp ce el împingea înapoi copilul. După aceea, îi îndepărtă cât putu coapsele și genunchii și unse iar canalul nașterii, de data aceasta însă cu grăsime de rață. În cele din urmă – cu ajutor și rugăciune – copilul își făcu drum afară. Era o fetiță palidă și slăbuță.

— Aveți o fetiță, domnișoară de la Vallière, o anunță el.

— A leșinat, îi spuse camerista.

Mamoșul prinse cordonul ombilical și-l tăie mai scurt decât ar fi făcut-o pentru un băiat, pentru ca fata să fie modestă și să aibă părțile intime cât mai strâmte. Stoarse apoi în gura copilei câteva picături de sânge din cordonul ombilical. Copilul începu să țipe, iar domnișoara de la Vallière gemu.

— Copilul trebuie să fie ascuns, zise camerista, cu un coș de nuiiele în mână. Doamna Henriette și ceilalți o să se întoarcă după liturghie.

Paravanele și draperiile patului nu puteau să ascundă chiar totul.

— Duceți-o în camera mea, în aripa unde stă personalul, îi spuse Blucher, învelind bebelușul în scutece. E soția mea acolo; o să știe ea ce să facă. Și puse copilul înfășat în coșuleț, acoperindu-l, iar camerista plecă în grabă.

Domnișoara de la Vallière încă nu-și revenise din leșin, așa că o scutură, ca să-și recapete conștiința.

— Miroșiți asta, îi ceru, ducându-i la nas un flacon cu pulbere albă de spânz.

Era o fată puternică și curajoasă, însă nu năștea ușor și partea cea mai primejdioasă a nașterii abia acum urma. Mamoșul avea nevoie de ajutor ca să scoată placenta, căci, dacă rămânea înăuntru, avea să facă febră, convulsii și să moară.

Ea strănută, iar medicul îi apăsă pe burtă. Ea mai strănută o dată, gemând, iar placenta ieși dintr-odată, întreagă. Domnul fie lăudat!

Camerista se întorcea, cu răsufierea tăiată de grabă.

— Liturghia s-a terminat. Trebuie să plecați! O să se întoarcă și Doamna, curând.

— Doar câteva clipe, zise el, ungându-i grăbit pânțelele domnișoarei de la Vallière cu ulei de sunătoare și apoi acoperindu-l cu o blăniță de iepure. Țineți-o așa vreme de două ore, o sfătui, ca să i se închidă uterul.

Apoi îi bandajă părțile intime cu un șervet mare și o înfășură într-un cearșaf curat, trecându-i-l și peste șolduri.

— Trebuie să rămână așa la pat timp de patruzeci de zile.

— Asta o să trezească bănuieli, șopti camerista, cu un ochi la ușa de trecere.

— Osul sacrum se desface în timpul nașterii. Dacă nu rămâne la pat, o să-i cadă uterul.

— Domnule Blucher, stăpâna mea n-o să rămână la pat, șopti Clorine, în timp ce trăgea perdelele patului, ca să nu se vadă nimic. O cunosc prea bine.

— Atunci, rugați-vă pentru ea, zise Blucher, scotocind prin vesta sa, de unde scoase un bandaj împăturit. Și dați-i asta!

Clorine desfăcu pachetul și se încruntă. Înăuntru era o bucățiță din cordonul ombilical al copilului.

Începuseră să se audă glasuri apropiindu-se.

— O s-o apere de duhurile necurate, mai zise medicul și se îndepărtă grăbit.

— Era băiat sau fată? o întrebă Petite pe Clorine, cu glas pierit, după ce se termină totul.

Copilul dispăruse odată cu primul țipăt. Unde, nici măcar nu știa. Încercă să se ridice în capul oaselor, dar era încă vlăguită.

— Fată, spuse Clorine, care trăgea de sub ea un cearșaf pătat.

Oare domnul Blucher o să găsească o doică pentru ea? se întreba Petite, în timp ce-și apăsa sfârcurile cu degetele.

— Trebuie să mă spăl înainte să mă înfășori, zise ea, privind mohorâtă obiectul însângerat aflat în oala de noapte de pe jos. Ce-ai de gând să faci cu asta?

— Încă nu știu, mărturisi Clorine, împingând oala sub pat cu piciorul.

Petite auzi glasuri de dincolo de perdelele patului. Era Henriette, care se întorcea de la slujbă. Se prăbuși la loc între perne:

— Trebuie să mă odihnesc. O să am nevoie de putere... pentru la noapte.

Clorine o privi urât, cu mâinile în șolduri.

— Ba n-o să pleci nicăieri, domnișoară. O să rămâi în pat...

— Nu mi te împotrivi, Clorine, zise Petite, închizând ochii.

În seara aceea, la ora unsprezece, Clorine reuși s-o convingă pe Petite să bea un pic de apă de orz. Îi scoase apoi bandajele însângerate și îi spălă părțile intime cu apă de hasmațuchi, parfumată cu miere de trandafiri, ca să oprească inflamațiile. Petite încă mai sângera. Clorine îi puse în părțile intime cât mai multe cârpe curate și o ajută să se ridice.

— Pot să merg, zise Petite, dar clătinându-se.

Se așeză încetișor pe scaunul din fața măsuței de toaletă, clipind.

— Am nevoie de lumină.

Clorine puse un felinar lângă borcănelele de pomadă, pentru ca Petite să-și privească chipul în oglindă.

— Arăt oribil.

Clorine clătină din cap. Stăpâna ei avusese un an îngrozitor. Lăuzele care se sculau prea repede după naștere făceau riduri.

Petite întinse mâna spre ramura uscată înfiptă în rama oglinzii. Una dintre frunze căzu pe masă. Ea o mătură pe podea, după care luă un borcan cu alb de Veneția, își băgă degetele în el și își întinse pomada pe față cu mâini tremurătoare. Își vopsi buzele cu roșu de Spania și, cu degetul mic, își puse un strat gros de roșu în obraji. Cărbunele lăsa urme în vreme ce-și vopsea sprâncenele.

— Lasă-mă pe mine, zise Clorine, amintindu-și de fetița pe care o slujise la început – cea tăcută, semănând cu o fantomă. Îi refăcu linia sprâncenelor, apoi îi puse câte o aluniță de mătase neagră pe fiecare obraz, dar nimic nu putea să ascundă privirea goală din ochii lui Petite. Într-adevăr, o fantomă, gândi Clorine.

La miezul nopții, Petite își făcu apariția în sala de bal pregătită pentru ultima médianoche a curții la Vincennes. Mulți se întoarseră s-o privească în vreme ce ea înainta ca o păpușă de lemn, cu chipul acoperit de pudră albă și părul buclat dat cu șelac.

— Vă simțiți mai bine acum, domnișoară de la Vallière? se interesă

Henriette. Azi-dimineată păreați că suferiți. Am fost îngrijorată.

— Am avut o colică cumplită azi-dimineată, dar mă simt mai bine acum. Vă mulțumesc pentru grija pe care mi-o purtați.

— A auzit careva plânsetul unui copil? Întrebă Yeyette.

— Eu am auzit, zise Petite. A fost ceva tare ciudat.

Athénaïs o privea gânditoare.

Petite rezistă toată seara, așteptând să se mai retragă și alții, și abia după aceea plecă și ea. Străbătu una după alta încăperile în care pașii ei răsunau, până ajunse în camera sa. Se așeză vlăguită pe marginea patului, în vreme ce Clorine îi desfăcea corsetul, eliberând-o din veșmântul chinuitor și ștergându-i apoi plumbul alb de pe obraji.

— Nu mai e la fel de mult sânge ca înainte, o anunță camerista, schimbându-i bandajele. Așa că e bine.

— Așa că e bine, repetă și Petite, lăsându-se pe spate în pat.

— Culcă-te! O să spun eu rugăciunile și pentru tine, zise Clorine, trăgând draperiile.

Petite rămase cu privirea ațintită în întuneric, cu mâinile pe pielea încrețită a pântecului ei gol.

În dimineața următoare, după liturghie, Athénaïs se duse la Petite.

— Cum te simți? o întrebă ea, luând-o de braț în timp ce urcau scările de marmură.

— Mulțumesc, spuse Petite, oprindu-se în capul scărilor ca să-și tragă răsuflarea. Afară, în curte, fanfara militară repeta.

— Mi s-a părut că erai cam slăbită aseară, zise Athénaïs.

— Îmi vine amețală din când în când, zise Petite reușind să zâmbească. E acea perioadă a lunii, minți ea.

— Știu cum e, zise Athénaïs în vreme ce se îndreptau spre camera lui Petite. De fapt, ți-am adus ceva, adăugă ea, scoțând din coșul ei o butelcuță mică de pământ, astupată cu ceară. E un tonic, îi explică. E un remediu care le-a făcut bine multor doamne.

Petite citi eticheta, scrisă cu un scris mic și delicat.

— Eu îl iau cu coniac, cu mult coniac, râse Athénaïs, arătându-și dinții frumoși. Te deranjează dacă iau loc câteva clipe?

— Iertare! Petite trase un scaun pentru Athénaïs, lângă masa ei de toaletă. Am uitat de bunele purtări.

— Îți mai amintești când îți spuneam surioara mea?

— Cu multă vreme în urmă.

— Cu multă, multă vreme în urmă, întâri Athénaïs. Înainte să mă mărit.

Și să aibă doi copii, știa Petite. Tânjea să discute cu Athénaïs despre asemenea lucruri, dar acea parte din viața ei care era sub pecetea tainei. Cealaltă doar – cea falsă – se petrecea la lumina zilei.

— Ce mai face soțul tău? se interesă ea.

— Aleargă după cine știe ce fustă, zise Athénaïs, fluturându-și mâna. Eu aflu ce face numai pentru că vin unii și alții cu memorii – note în agendă, cum le spun ei cu delicatețe. De fapt, ar trebui să li se spună cereri pline de amenințare să le fie plătite datoriile făcute de el la jocuri – dar nu vreau să te bat la cap cu necazurile mele.

Apoi se aplecă și atinse ușor umărul lui Petite cu mâna ei înmănușată.

— Louise, vreau să știi că mie poți să-mi vorbești în toată libertatea.

Petite se uită în ochii albaștri ca safirul ai lui Athénaïs. Era una dintre cele mai mari frumuseți de la curte, însă lui Petite îi plăcea spiritul său, precum și inima ei generoasă. Fusesse mereu un om tare bun.

— Nu înțeleg ce vrei să spui, răspunse ea totuși, prevăzătoare.

— Ba da, știi prea bine, zise Athénaïs cu un zâmbet amuzat. O să fiu sinceră cu tine. Cred că este foarte crud ca ei să te facă să treci prin toate astea.

Ei. Petite își întoarse privirea.

— Aproape toată lumea știe ce se petrece, spuse Athénaïs încetitor.

Dar cu siguranță nu știu totul, se gândi Petite. Mulți cunoșteau adevărul despre legătura ei cu regele, însă nimeni nu știa nimic despre copii, nici

despre cei doi care se stinseseră și cu atât mai puțin despre cel pe care tocmai îl născuse, practic chiar în apartamentele reginei.

— Nici măcar eu nu știu ce se petrece, Athénaïs, spuse ea cu un zâmbet evaziv.

Athénaïs îi zâmbi cu bunătate, luând sticluța în mână.

— Te rog doar să bei asta și să te întinzi.

Și înlătură dopul de ceară, mirosi conținutul, după care îi dădu sticluța lui Petite.

— Hai! E dulce. O să-ți placă – nu trebuie să bei coniac împreună cu asta, râse ea. Dar, serios acum: pe mine m-a ajutat să-mi revin după naștere. E absolut natural să fii vlăguită o vreme.

Chiar știe, își zise Petite, cuprinsă în același timp de tristețe și de ușurare.

— Îți mulțumesc, îi spuse, luând o înghițitură.

În noaptea aceea, Petite dormi ca moartă, visându-și tatăl pe un câmp plin de cai, visându-i pe Charles și pe Philou. Și se trezi plângând în sunetul trâmbițelor care anunțau întoarcerea regelui.

Peste câteva zile, curtea se porni la drum: paturile, cuferele cu haine, ustensilele de bucătărie, vasele, uneltele, draperiile de pat și așternuturile fuseseră încărcate în douăzeci și două de care. Parisul era plin de amintiri triste despre moartea reginei mamă – și oricum, la Luvru se făceau lucrări de restaurare –, așa că Ludovic hotărâse să se stabilească la Saint-Germain-en-Laye pentru iarnă. Petite era ușurată. I se părea că este un nou început.

— Tu n-o să ridici nimic, îi spuse Clorine în ziua în care își făcură bagajele, luându-i din mână un coș de pălării și lăsându-l jos. Dacă o să o mai ții așa, o să te omori, o dojeni ea, în timp ce înfășura statuia Sfintei Fecioare în pânză de in, ca s-o pună în coș. Stai jos sau, mai bine, întinde-te!

— Să nu uiți asta! îi zise Petite, scoțând rămurica uscată din rama oglinzii. Evenimentele care se succedau neîncetat la Vincennes o epuizaseră: inspecțiile armatei, două piese de teatru, mesele de joc ce nu se strângeau niciodată. Până și rugăciunile de dimineață și de seară o osteneau.

— Nici asta, adăugă, dându-i lui Clorine cutia ei cu comori. Își înfășură rozariul în buzunar. Într-o zi, curând, avea să-și revină cu totul. Într-o zi, curând, avea să vadă copila căreia îi dăduse naștere.

Aleile pietruite de la Saint-Germain-en-Laye erau așternute cu frunze galbene. Petite le lovea fără vlagă cu piciorul în timp ce se îndrepta pe jos spre castelul cel nou unde locuiau domnul și doamna Colbert, împreună cu droaia lor de copii plini de viață. Împreună cu fetița ei.

Ceața se ridica de pe fluviu. Când trase de sfoara clopoțelului de la poartă, îi clănțăneau dinții. Ludovic o numise Marie-Anne pe fetița lor, în amintirea mamei sale, și aranjase să fie crescută în familia lui Colbert. I se spusese că e mititică, puțin cam fragilă – se născuse prea timpuriu, așa îi zisese Blucher –, iar Ludovic se temea că fetița n-o să fie îngrijită corespunzător în casa unui servitor. Petite era ușurată: n-ar mai fi supraviețuit morții încă unui copil.

O cameristă o conduse pe scările ce duceau la camerele copiilor. Ușa se deschise, iar în fața ochilor ei se ivi o scenă familiară: doamna Colbert stătea într-un scaun cu balansoar și croșeta dantelă într-o cameră mare și însorită, în care mișunau câțiva copii.

La vederea ei, doamna Colbert le ceru gălăgioșilor săi copii să iasă și se ridică, zâmbitoare, în timp ce doica îi prezenta lui Petite un bebeluș strâns înfășat. Copilul țipa de să-ți spargă urechile, cu fețișoara roșie toată, ca a unei maimuțe, cum i se păru lui Petite.

— E agitată, zise doamna Colbert, luând în brațe copila și legănând-o cu putere. Gata, gata, Marie-Anne, dulceață, o alină ea pe fetiță până când tăcu. Luați-o în brațe acum, repede, până nu începe iar să plângă.

— Cred că ar trebui să plec, se apără însă Petite, făcând un pas înapoi. Îi ardea capul, dar inima îi era rece.

— Draga mea, cred că nu vă simțiți bine.

— N-am nimic, spuse Petite.

— N-am nimic, îi repetă și lui Clorine când se întoarse în camera pe care o ocupa în castelul cel vechi.

— Țți arde capul, zise Clorine, punându-i mâna pe frunte. Trimit după domnul Blucher.

— Nu!

Petite nu voia să-l vadă pe chirurg, nu voia să-i spună că avea dureri în părțile de jos, că avea mereu pusee de slăbiciune inexplicabilă.

— Am o repetiție în după-amiaza aceasta pentru noul balet.

— O să anunț că ai febră.

— Dar Maiestatea Sa va fi acolo, zise Petite, prinzându-se de unul dintre stâlpii patului, ca să se țină pe picioare.

Clorine trânti cu zgomot pe masă sfeșnicul pe care îl lustruia.

— Ce-a fost asta? se întoarse Petite spre ea.

Clorine plesni din palme:

— Domnișoară, eu mi-am pierdut somnul de grijă. Nu ai tată, mama ta te-a renegat, iar fratele tău e cam fără minte, așa că e de datoria mea să o spun, declară ea, trăgând aer în piept. Asta nu e viață, cu toate secretele astea, să te prefaci tot timpul că nu ești însărcinată, că nu ești în durerile facerii, că nu ai născut chiar acum.

Petite izbucni în plâns:

— Știu, dar...

— Să te prefaci tot timpul că totul e absolut perfect, îi dădu înainte Clorine, că cei doi băieți ai tăi n-ar fi murit brusc, uite-așa, zise ea, pocnind din degete, ca să-și facă vorbele mai pătrunzătoare. Ești o tânără frumoasă și ar trebui să ai un soț care să se îngrijească de tine, să ai copii pe care să-i crești. Ar trebui să te măriți cu un nobil. Sunt sigură că regele ar putea aranja asta.

— Oprește-te!

— Un bărbat ca domnul duce de Gautier ar fi foarte...

— Clorine, îți interzic să mai spui o vorbă despre asta! o întrerupse Petite. Îl iubesc pe Ludovic, știi prea bine.

— Dar pe rege? puse Clorine punctul pe i. Pe rege îl iubești?

Petite era adusă în camera ei într-o litieră.

— A leșinat, îi spuse Gautier lui Clorine, frângându-și mâinile. Chiar în mijlocul oamenilor. Nici măcar nu începuserăm să repetăm pașii.

— Mă simt bine, insistă Petite, în timp ce se îndrepta clătinându-se spre pat.

În fața ochilor îi apăreau însă imagini ca dintr-un vis, una după alta, într-o goană nebună – un om cu chipul acoperit de o mască de lemn, cei doi băieți ai ei îndepărtându-se călare pe un cal alb, o trăsură șubredă și fără roți... Leșină pe pat, slăbită de amintirea atâtor pierderi: tatăl ei, cei doi băieți, Diablo.

Domnul Blucher porunci să-i fie luat sânge din picior și prescrise purgații săptămânale.

— Domnișoară, nu vă veți da jos din pat fără permisiunea mea.

Petite gemu.

La ușă, doctorul se opri ca să discute cu Clorine.

— Naște cu greutate. Trebuie să se abțină de la... și își drese glasul. Nu spun cuvinte mari; încă o sarcină ar putea...

S-o ucidă.

Cât dură acea iarnă cenușie, Petite făcu tot ceea ce i se prescrisese: se abținu de la întâlnirile amoroase, îndură luările de sânge, purgațiile și clismele, înghiți ceaiuri oribile și poțiuni medicinale. Din două în două zile, după-amiaza, Ludovic venea conștiincios să o vadă. Ea îl întreba despre repetițiile de la balet, despre vânători, despre pregătirile militare. Îi cerea știri despre fiica lor, despre sănătatea Delfinului. Ludovic îi răspundea, după care rămânea în jilț, uitându-se pe fereastră și bătând darabana cu degetele.

Petite îl înțelegea. Iubirea lui nu putea s-o însoțească în amărăciunea în care se cufundase. El era o ființă a soarelui, nu a lunii. Se străduia în zadar să-l amuze. Uneori, stăteau întinși unul lângă altul în pat, ascultând păsările, vântul. Petite își dădea prea bine seama ce frustrări suferea el, așa că îi propuse câteva mijloace de a-l ușura. Nu era sănătos pentru un bărbat să nu dea curs pornirilor sale.

— Nu e același lucru, zise el.

— Aș înțelege dacă te-ai culca și cu alte femei. Regina este însărcinată,

iar eu...

Era ea însăși uluită de starea ei de slăbiciune. Se mândrise întotdeauna cu puterea și îndrăzneala ei. Fusese tovarășa lui în sălbăticie, regina lui la vânătoare, la fel de curajoasă pe cal ca oricare dintre oamenii lui. Acum, însă, se număra printre cei căzuți – slabă, vlăguită și clătinându-se pe picioare.

*

Athénaïs venea adesea pe la ea. În vreme ce Petite cosea câte o broderie, prietena ei o punea la curent cu ultimele bârfe de la curte. Regina își consultase astrologul. Era cât se poate de pornită pentru războiul cu Spania – țara sa natală – ca să-și capete Olanda „ei“. Bărbații nu mai vorbeau acum decât despre război, plângându-se de cât era de greu să cumperi un cal bun și cu atât mai greu să găsești o pânză destul de groasă pentru corturi. Uitau să aducă însă vorba despre banii pe care fuseseră nevoiți să-i împrumute ca să-și cumpere echipamentul, despre argintăria de familie pe care fuseseră nevoiți să o vândă. Se duceau până și la prezicători, îi spunea ea. Datorită unei vrăji pe care o vrăjitoare o făcuse pentru marchizul de Louvroy, el moștenise cele cinci sute de livre de care avea nevoie ca să-și cumpere armura.

— Oamenii trebuie să fie cu grijă cu asemenea lucruri, zise Petite.

Afară, cineva bătea dintr-un timpan.

— Așa e, spuse Athénaïs, ridicându-și pocalul de vin fiert, ca și cum ar fi închinat pentru ceva. O informă apoi că multe doamne se duseseră la doamna la Voisin, vrăjitoarea din Villeneuve-Beauregard, în afara zidurilor Parisului. Ghicitoarea îi dăduse domnișoarei de Nogaret un talisman care, după câte se părea, avusese efect, căci marchizul de Santa-Cruz era acum îndrăgostit nebunește de ea.

— Numai că ea tânjea după fiul lui.

Petite izbucni în râs.

— Doamna la Voisin nu e femeia aceea la care s-a dus Nicole?

— Aproape toată lumea se duce la ea, răspunse Athénaïs, jucându-se cu cheița pe care o avea prinsă într-un colier (și pe care o numise talismanul ei aducător de noroc).

— Nicole a cumpărat ceva numit „praf pentru pasiune“, așa îmi amintesc. Pachețelul se afla încă în cutia de comori a lui Petite.

— Acum n-o să mai aibă nevoie de o asemenea pudră, râse Athénaïs.

Umbla zvonul că Nicole se hotărâse să rămână la mănăstire, să ia vălul de călugăriță.

— Nicole spunea că doamna la Voisin face magie neagră.

— Prostii! E doar o femeiușcă dolofană. M-am dus și eu la ea acum câțeva vreme, mărturisi Athénaïs.

— Te-ai dus și tu?

— Dar, din păcate, nu pentru „pudră pentru pasiune“. Ce îngrozitoare e viața de femeie măritată, să fii nevoită să te duci la o femeie ca asta ca să te ajute în privința problemelor financiare.

După care începură să curgă confidențele: soțul lui Athénaïs se înglodase iar în datorii. Ea fusese nevoită să-și vândă niște bijuterii ca să-i plătească datoriile făcute la jocurile de noroc.

— În plus, i-a intrat în cap că am o aventură cu... – aici, Athénaïs se opri, zâmbind ironic – nu, vreau să ghicești tu.

— Lauzun?

Omulețul cel urât avea reputația că se combinase, practic, cu toate femeile de la curte.

Athénaïs luă o mină dezgustată.

— Nu. Cu Philippe.

Petite zâmbi șters.

— Dar soțul tău nu știe?

Era un lucru de notorietate publică faptul că fratele lui Ludovic prefera bărbații.

— I-am spus, dar a crezut că am inventat eu asta, ca să-i arunc praf în ochi.

La intrare, se auziră deodată pași și clinchetul pintenilor ce se loveau de dalele de piatră.

— E Maiestatea Sa, zise Petite, tresărind.

— Atunci eu plec, o anunță Athénaïs, făcându-i cu ochiul.

Petite își studie chipul în oglindă. Din cauza sănătății ei șubrede, Ludovic se înfrânase de cele mai multe ori, însă acum ea se mai întremase. Începuseră din nou să aibă relații, în ciuda durerii pe care o simțea și a ciudatei ei lipse de dorință.

CAPITOLUL 29

La sfârșitul lunii martie, Ludovic ridică timp de trei zile o tabără de campanie pe câmpia Houilles, nu departe de Saint-Germain-en-Laye. Doamnele de la curte îl urmară, încântate de perspectiva de a dormi în corturi și de a mânca precum soldații.

— Ce minunat, șopti Gabrielle, cumnata lui Petite, când trăsură lor ajunsese în vârful unui deal.

În fața lor se înălța un oraș de corturi de pânză, aranjate ordonat în dreptunghiuri, cu „străzi“ largi, terminate cu bariere, între ele. La marginea unui câmp de paradă, stăteau priponiți în șir caii. Corturile ofițerilor puteau fi zărite mai în spate, la o oarecare depărtare de zona unde se aflau bucătăriile de campanie. Și mai departe era parcul de artilerie, înconjurat de căruțe.

Soldații băteau din timpane în timp ce șirul trăsurilor străbătea tabăra, oprindu-se în fața unui cort mare și colorat, deasupra căruia fluturau stindardele – „palatul“ taberei. În fața intrării fusese întins un covor, iar doi valeți în livrele se grăbiră să le dea mâna doamnelor ca să coboare din trăsură.

Cortul se umplea, căci soseau din ce în ce mai multe femei, înghesuindu-se în camerele străjuite de baldachine de care atârnau sfeșnice de cristal. Ofițerii se opriră o clipă, măsurându-le pe doamne din priviri, după care se întoarseră la tovarășii lor, continuându-și discuțiile despre arme, armuri și cai. Ludovic se plimba prin fața generalilor săi, vorbindu-le despre manevre și muniții. Așa, cu pielea înnegrită de soare, avea înfățișarea unui războinic.

Petite făcu o reverență în fața lui, laolaltă cu ceilalți curteni. El se uita în direcția ei, însă nu o văzu.

— Sunt chiar și covoare turcești, zise Gabrielle, care admira ornamentele bogate.

— Doamnelor, poate să fie și căptușit cu satin chinezesc, că tot un cort este, spuse Athénaïs, strivind un gândac cu vârful pantofului.

A doua zi dimineată, femeile bogat împodobite urcară pe cai, ducându-se la câmpul de paradă, ca să privească trecerea în revistă a armatei. În sunetul orchestrei militare, stindardele erau desfășurate. Un batalion de infanteriști, soldați și voluntari, mărșăluia pe câmpul

de paradă, scăldat în lumina soarelui ce strălucea peste sulitele și săbiile lor. Cu privirile îndreptate înainte, trecură prin fața lui Ludovic, care, călare pe un armăsar de luptă negru, îi privea cu atenție. Nu zâmbea, nu se încrunta, doar îi spunea din când în când ceva secretarului său, care stătea în picioare lângă el și își lua notițe.

Sute de oameni călare – majoritatea pe mârtoage prăpădite – se repeziră apoi în galop pe câmp, strigând și fluturându-și muschetele în adierea caldă a primăverii. Un cal o luă la goană scăpat de sub control, altul se rostogoli, iar altul rămase cu totul în urmă, refuzând să se clinească din loc. Doamnele izbucniră în râs, în vreme ce un grăjdar alergă spre el și începu să-l biciuiască pentru a-l face să se miște.

După ce dragonii își aranjă (cât de cât) caii în formație, Ludovic dădu semnalul și începură să se tragă salve de tun. Caii se speriară, iar femeile începură să țipe, ducându-și mâinile înmănușate la nas, plângându-se de mirosul prafului de pușcă.

— Emoționantă priveliște, nu-i așa?

Petite se întoarse în șa spre Athénaïs, care călărea cu eleganță un ponei.

— Așa e, zise ea, deși, de fapt, ceea ce o îngrijora era pofta de război.

Acum nu mai era doar un joc, doar un spectacol. Mulți dintre acești bărbați – de fapt, doar niște băieți – n-aveau să se mai întoarcă la familiile lor. Și Ludovic? El tânjea să meargă la luptă, știa ea prea bine, să fie în mijlocul înclăștărilor, să-și arate curajul.

— Draga mea, ești palidă; iar ți s-a făcut rău?

— Mă simt bine, mulțumesc, zise Petite, care era stânjenită să recunoască față de Athénaïs că încercase praful pentru pasiune al lui Nicole cu o săptămână înainte. Deși remediul îi reaprinsese „interesul” (pentru scurt timp), îi făcuse și rău. Însă nu îndrăznea să se plângă. Știa prea bine că lipsa de vlagă îl enerva pe Ludovic, căruia nu-i păsa de boli. Lui îi plăcea să se înconjoare de persoane pline de viață, cu un spirit viguros; mai ales acum, când bătea la porțile gloriei.

Petite fu ușurată când se întoarse la Saint-Germain-en-Laye, în confortul camerei sale ce dădea spre fluviu, în confortul patului său. Pereții de pânză ai cortului nu erau prea de folos ca să vomite fără să fie auzită. La început crezuse că e doar o indigestie, însă greața nu mai

înceta, iar în vinerea din Săptămâna Luminată își dăduse seama și de ce.

Un ciocănit puternic în ușă o trezi cu totul.

— Intră, Clorine, strigă ea, amețită.

Soarele strălucitor al primăverii aurea pernele. Petite ațipise în timp ce citea Viața scrisă de Sfânta Teresa.

— Maiestatea Sa e aici și vrea să te vadă.

— Petite se ridică în capul oaselor, căutându-și papucii. De obicei, Ludovic nu venea decât după ce lua prânzul. Își cercetă chipul în oglindă, dându-și câteva palme în obraji ca să le dea un pic de culoare. Era hotărâtă să-i spună, iar vestea, știa prea bine, n-avea să fie bine-venită.

Acum? se gândea Petite, ascultând bătaile liniștite ale inimii lui Ludovic. Ar trebui să-i spun acum?

Stătea întinsă cast lângă el, cu toate hainele pe ea; postul mare se terminase, însă Ludovic continua să se înfrâneze. Ea înțelegea de ce: în curând, el avea să-și conducă oamenii în bătălie și trebuia să se înfrâneze de la păcate, ca să fie pur în spirit, dacă...

Dacă avea să fie ucis.

Îl strânse de mână:

— Ludovic, trebuie să-ți spun ceva.

El se întoarse spre ea.

— O să am încă un copil.

— Ești sigură?

Ea dădu din cap și își puse mâna lui pe obraz.

— Și vreau să te rog ceva.

Alți regi își recunoscuseră copiii bastarzi.

— Te-ai gândit vreodată să o recunoști pe Marie-Anne?

(Și, în timp, și copiii ce aveau să vină.)

— Da, chiar am discutat despre asta cu Colbert, îi zise Ludovic.

Petite era încântată.

— Dar, Louise, tu înțelegi ce ar însemna asta?

Petite dădu din cap. Deși, fără îndoială, Marie-Anne avea să locuiască în continuare la soții Colbert – căci ei erau familia ei, acolo era căminul ei –, Petite avea să-și poată vedea adesea fiica, fără să mai fie nevoită să se ascundă.

— Da, zise ea, știind prea bine și care era prețul.

Totul avea să fie de-acum la lumină. Marie-Anne avea să crească știind că e fiica regelui – dar avea și să știe că mama ei era amanta regelui, că se născuse dintr-o iubire nelegiuită.

— Dar trebuie să facem așa.

Căci acum, fiica lor nu se deosebea cu nimic de orice alt copil din flori, lipsită de recunoașterea faptului că era sânge din sângele regelui.

La Saint-Germain-en-Laye, primăvara venise timpuriu. Tobe se întreceau cu bocănelile stridente ale unei ciocănitore. Petite își pusese gherghelul de brodat la fereastră, ca să aibă mai multă lumină. Se strâmbă, frecându-și ușor pulpa. Era în patru sau cinci luni, după calculele lui Blucher. Din fericire, se terminase cu grețurile, însă acum i se tot puneau cârcei, iar piciorul stâng o lăsase de două ori în timp ce mergea. Înfipse două ace în pânza bine întinsă și începu să scotocească prin cutia cu papiote, după o ață vernil. Apoi auzi pași și își ridică privirea spre camerista ei, care stătea în ușa.

— S-a anunțat că fiica ta este fiica regelui și e prințesă, exclamă Clorine, plină de bucurie.

— Deci acum este legal.

— Legitim, vrei să spui.

— Da. Și ai fost făcută ducesă.

Petite se lăsă pe spătarul scaunului. Asta chiar că era o surpriză.

— Deci, cum o să-ți spun de acum încolo? Doamna ducesă de la

Vallière sau doamna ducesă? Cred că prefer așa, pentru adresarea zilnică. O să ai șase cai la trăsură și o coroană ducală pe ușa caleștii, evident, și o trenă lungă la rochie, de unu, ba nu, de trei metri.

— Un metru pentru o ducesă, Clorine.

Chiar că era lungă.

Valetul ei cel gras își băgă capul pe ușă.

— Doamnă, primiți vizitatori? Dorește cineva să vă vadă.

— Nu am prea mult timp.

Într-adevăr, Petite se ducea în oraș să consulte un doctor, după care avea să se ducă la Colbert, ca să o vadă pe Marie-Anne (noua prințesă, își zise zâmbind).

— De fapt, sunt mai mulți vizitatori. Sunt jos, la intrare.

Petite se uită la Clorine, nedumerită.

— Poftește-i să aștepte în salon, porunci Clorine.

— Și cuferele? întrebă valetul, scărpinându-se în cap.

Se pregăteau să plece în campanie, împreună cu toată curtea.

— Adu cuferele aici, zise Petite, ridicându-se.

Alese apoi un corsaj simplu și o fustă de un galben-pai, insistând să aibă corsetul bine strâns. Clorine o convinsese să-și pună perle, chiar dacă erau făcute din solzi de pește măcinați și amestecați cu ceară.

— Trebuie să-i ceri regelui să-ți dea un colier adevărat, zise ea, țățâind dezaprobatore.

Când Petite își făcu apariția în salon, toți cei de față se înclinară adânc în fața ei. Aerul era greu de parfumuri: mosc, trandafiri, apă de Cipru. Petite se simți ușurată la vederea lui Athénaïs, însă era șocată de faptul că ducesa de Navailles făcuse efortul să vină, împreună cu alte auguste doamne de la curte, femei de viță nobilă, care până atunci o priviseră de sus.

— Doamnă ducesă, murmurară ele, plecându-se în fața ei. Ducesa de Navailles făcu chiar o reverență profundă.

Petite privea pe deasupra capetelor lor plecate. Ani de zile, curtenii răserseră de ea pe la spate, bătându-și joc de felul ei campestru de a se purta (prea prietenesc), de isprăvile ei băiețești, de faptul că șchiopăta, de aplecarea ei „nefirească“ pentru limbile vechi și pentru filosofie. Iar acum, că devenise ducesă, nu mai puteau să stea jos, în picioare, ba chiar să-i vorbească fără ca ea să le permită. Era o anumită satisfacție în puterea asta. Iar acest gând o făcea să înghețe.

După ce oaspeții plecară, în sfârșit, Petite, însoțită de Clorine, se urcă în una dintre litierele regale ca să se ducă în oraș. Era o după-amiază foarte frumoasă de primăvară și ar fi putut să meargă pe jos, însă iar îi slăbise piciorul stâng. Se ducea să vadă un doctor care avusese oarecare succes cu problemele cauzate de nervi, iar ea voia să vorbească și despre „crizele“ ei de slăbiciune înainte să plece în campanie.

Purtătorii litierei le lăsară jos pe Petite și pe Clorine la intersecția străzilor au Pain și des Coches. Bărbații în livrea și însemnele regale pe litiera împodobită atrăserseră privirile. Petite se obișnuise ca oamenii să se zgâiască la ea, dar acum copiii, niște ștregari în zdrențe, o recunoscuseră și începură să se țină după ea, zbierând jigniri: târfa regelui, târfa regelui, târfa regelui!

Clorine îl prinse de guler pe unul dintre băieții, scuturându-l zdravăn. Doi dintre însoțitorii lui începură să arunce cu pietre, iar unul dintre purtătorii litierei o luă la fugă după ei, însă puștii – patru cu totul – erau iuți de picior și începură să se învârtă în cerc în jurul bărbatului zdravăn, zbierând târfă, târfă, târfă, înainte să se facă nevăzuți în labirintul de străduțe, în vreme ce ecoul râsetelor lor răsuna pe zidurile de piatră.

— O să-ți trebuiască soldați de pază oriunde o să te duci, spuse Clorine, trăgând-o pe Petite pe o stradă laterală. Acum a devenit oficial.

Ce e oficial? se întreba Petite, în urechile căreia încă mai răsunau batjocurile ștregarilor. Ludovic o făcuse ducesă, acordându-i titlul cel mai înalt din țară, însă în ochii lumii ea fusese descoperită drept concubina lui.

Petite avea un dezechilibrul biliar, fu verdictul medicului. Crizele ei de slăbiciune aveau să fie vindecate cu ușurință cu ajutorul ierburilor și al purgațiilor. O trimise pe Clorine la farmacist cu o listă și închirie o litieră să o ducă la Colbert, care locuia pe malul celălalt al Senei.

Încă de afară, Petite auzi râsetele copiilor. La etaj, în camerele lor, domnea o atmosferă sărbătorească, deoarece micuții Colbert erau în culmea încântării în urma anunțului recent. O împodobiseră pe „prințesa” Marie-Anne cu o coroană de hârtie și un guleraș drăguț de dantelă, pe care ea îl umpluse de bale.

Doamna Colbert chicoti, privind-și copiii care țopăiau.

— Bine măcar că nu sunt geloși, îi zise ea lui Petite, legănându-și pe un șold copilul cel mai mic. Tăcere! strigă apoi, iar cei trei copii mai mari tăcură. Și tu Jules, îi spuse și băiețelului de opt ani. Cum știți voi să o salutați frumos pe doamna ducesă?

Fetele făcură o reverență, iar băieții o plecăciune, după care fugiră cu toții din încăpere, chicotind.

Petite o luă în brațe pe Marie-Anne și o urmă pe doamna Colbert într-un salonaș înșorit, unde se așezară amândouă comod pe scaune moi, cu copiii în poală.

— Parcă am fi două doici puse pe bîrfă, zise doamna Colbert.

Petite îi puse degetul pe năsuc lui Marie-Anne, iar fetița scoase un găngurit. Prințesă.

— Mon Dieu! Iertare că stau jos în prezența unei ducese.

— Vă rog, doamnă Colbert, luați loc, zise Petite.

— Acum serios însă, spuse doamna Colbert, așezându-se la loc, lucrurile trebuie să se schimbe. Va trebui să angajez oameni pentru micuța prințesă, zise ea, făcând ochii mari spre Marie-Anne, care era însă prea ocupată să tragă de gulerașul de dantelă ca s-o observe. Ar trebui să fie servită la propria masă, separat de copiii mei, declară doamna Colbert pe un ton solemn.

— Nu trebuie să fie nici o schimbare, îi spuse Petite doamnei Colbert, cât putea de clar. Ar fi o cruzime să o separăm de minunații dumneavoastră copii. Ei sunt familia ei.

Athénaïs își făcu apariția a doua zi, plină de reproșuri.

— Cum e posibil să te superi din cauza asta? întrebă ea, atingând-o pe Petite pe spate cu evantaiul. Eu mi-am dorit toată viața să fiu ducesă, declară, pe un ton galeș, foarte teatral. E o fantezie din copilărie, pe

care e imposibil să o ating.

— Dacă aş putea, ți-aş da ție titlul ăsta, spuse Petite.

Stătea întinsă pe canapea, cu un prosop ud pe frunte. I se spusese că regina îşi ieşise din minţi de furie la aflarea veştii, poruncind să fie scoase toate taburetele din camera ei, astfel încât să nu fie nevoită să sufere jignirea ca Petite să-şi exercite dreptul ducal de a şede în prezenţa reginei.

— Maiestatea Sa ți-a făcut ție cea mai mare onoare. Asta ar trebui să te facă fericită.

— Athénaïs, pot să-ți spun ceva, dar să rămână între noi două?

— Eu nu ți-am încredințat toate secretele mele murdare, toate încurcăturile sordide în care mă zbat?

Petite se ridică în capul oaselor, încercând să țină în frâu valul de emoție care se aduna în ea: spaima că Ludovic n-o mai iubea. În ultimul timp, ea îi fusese mai degrabă o tovarășă și mult mai puțin o iubită.

— Mă tem că este un gest de rămas-bun, zise. Nu așa se face? Când un rege se satură de o femeie, îi dă un titlu și o îndepărtează.

— Maiestatea Sa îți este devotat. Știi prea bine.

Da, gândi Petite, dar...

— În ultima vreme a fost distant.

Nu fusese el însuși. Își pierduse chiar apetitul sexual în multe situații și asta îl îngrijora, știa prea bine. Medicul îl sfătuisese să treacă la o dietă cu țelină, trufe și vanilie, ca să i se aprindă iar poftele, dar fără nici un succes.

— E din cauza războiului care se apropie și care i-a făcut pe toți bărbații să o ia razna. Dacă mai aud vreun cuvânt despre mortiere sau despre săbii de Damasc, cred că o să încep să țip.

— Doamnă? i se adresă Clorine, care puneă pe o masă, lângă ele, paharele cu vin cu mirodenii și dulceață de portocale. Aveți o vizitatoare, spuse ea, făcând ochii mari. Doamna Françoise de la Vallière, marchiza de Saint-Rémy.

— Mama mea?

Athénaïs o privea amuzată.

— Ne vedem mâine, zise ea în chip de rămas-bun, punându-și mânușile parfumate cu apă de trandafiri.

Mama lui Petite se îngrășase mult de la ultima lor întâlnire, din ziua aceea îngrozitoare din piață, în urmă cu patru ani. De fapt, acum era de-a dreptul grasă. Se plecă în fața ei cu ceva greutate, iar preț de o clipă Petite crezu că o să aibă nevoie de ajutor ca să se ridice.

— Doamnă ducasă, vă mulțumesc pentru că mi-ați făcut onoarea de a mă primi, începu Françoise, adresându-i-se foarte oficial lui Petite, strângându-și convulsiv mânușile în mână. Marchizul de Saint-Rémy va veni în persoană să vă prezinte omagiile, însă acum suferă de dropică.

— Mamă, te rog, ia loc, răspunse Petite.

— În fața unei ducese trebuie să ne arătăm respectul, replică Françoise, rămânând în picioare.

Petite se sprijinea de polița șemineului. Și-ar fi dorit să șadă și ea, însă nu putea, din moment ce mama ei rămăsese în picioare. Încâlceala etichetei de salon avea s-o înnebunească, și încă repede.

— Dacă aș fi știut, spuse Françoise.

Dacă ar fi știut că fata ei se destrăbălase cu regele, nu cu cine știe ce păcătos oarecare. Petite se simțea cuprinsă de o tulburare plină de furie.

— Nu stătea în puterea mea să dezvălui acest lucru nimănui, nici măcar ție, mamă.

— Bănuiesc că așa a ajuns Jean să fie înaintat în grad și să-și ia o soție bogată. Până și unchiul tău Gilles a fost făcut episcop.

Dumnezeule! Fratele tatălui său abia dacă putea să țină liturghia fără să se împiedice – iar acum era episcop? Să fi fost asta tot fapta lui Ludovic? Mai mult ca sigur.

— Atunci, mătușa Angélique trebuie să afle, declară Petite, simțind că i se rupe sufletul. Blânda și credincioasa soră Angélique avea să fie îngrozită la aflarea veștii că Petite – „îngerășul“ ei – devenise femeia căzută oficială a regatului.

— Fără îndoială, dar eu nu mi-aș face griji despre asta. Femeia aceea nu e în stare nici măcar să adune doi cu doi. Ce-i cu fiica ta?

— Marie-Anne are opt luni. I-au ieșit deja doi dinți și unul iese acum, zâmbi Petite. Maiestatea Sa s-a născut cu dinți, așa că bănuiesc că nu e de mirare.

— Fiica regelui, nepoata mea, clătină Françoise din cap, parcă nevenindu-i să creadă. Dar cum de are numai opt luni? Au trecut câțiva ani de când te-am văzut la piață, și sarcina ta era înaintată.

Petite se întoarce cu spatele, întristată de furia pe care încă o mai simțea. Renegată. Fusese însărcinată cu Charles, primul ei copil, era foarte tânără – și tare singură.

— Am avut doi băieți, mamă, rosti ea într-un sfârșit, cu glasul frânt. Au murit. Cu multă vreme în urmă.

Unul după altul. Oare durerea n-avea să o părăsească niciodată?

Simți apoi mâna mamei sale pe umăr și se întoarce, observând uluită că aceasta avea lacrimi în ochi. O mai văzuse oare vreodată plângând până atunci?

— Și au am avut tot doi băieți, spuse Françoise. Pe Jean, firește, dar și un altul, Michel.

Cum era cu putință?

— Și eu de ce n-am știut nimic?

— S-a stins chiar înainte să vii tu pe lume.

Lui Petite nu-i venea să creadă... Totuși... Avea să-i vorbească vreodată lui Marie-Anne despre cei doi frați ai ei – copilașii ei morți?

Françoise își șterse lacrimile cu mânecile.

— Așa ceva te înnebunește. Am fost... prostită de durere, pot spune. O vreme. Atunci a început să învețe tatăl tău cum să vindece. Și am păstrat tăcerea. A fost cel mai bine așa.

Petite dădu din cap, gândindu-se la toate acestea. Ea și cu Jean rămăseseră de multe ori în grija tatălui său, căci mama lor „bolea“. Acum începea să înțeleagă. Părinții ei își înmormântaseră un copil. Tatăl ei văzuse durerea sfâșietoare a mamei, o împărtășise.

— O s-o iubești pe Marie-Anne, zise Petite, îmbrățișând-o, umplându-se de mirosul bine cunoscut de vanilie. Și în curând o să mai am un copil.

— Se vede, răspunse Françoise, de data aceasta plină de mândrie.

La scurt timp după aceea plecă, pentru că voia să se întoarcă mai repede la marchizul ei bolnav și să fie înapoi la Paris înainte de căderea nopții.

Petite se uita pe fereastră, cu privirea la copiii care alergau cu cercul în grădinile de jos. Fuseseră două zile de dezvăluiri în lanț, iar ultima, cea făcută de mama sa, cu siguranță era cea mai mare. Când văzuse lacrimile mamei, care îi pricepuse și îi împărtășise durerea, își dăduse seama că primise ceva, dar nu găsea cuvântul potrivit ca să numească acest dar. Abia după ceva vreme înțelese ce era: iertarea, binecuvântarea ei.

Domnul Colbert veni în vizită în seara aceea. Era tare grăbit, căci avea o mulțime de lucruri de făcut pentru campania ce se apropia. Pe lângă faptul că trebuia să asigure banii necesari pentru aprovizionarea armatei, mai erau și inevitabilele amănunte de ultim moment: cortul regelui avea nevoie deja de reparații, iar platoșa armurii sale trebuia să fie din nou bătută, pentru început.

— Voiam doar să vă anunț că în acest moment negociez un ducat pentru domnia voastră – ei bine, de fapt, pentru fiica domniei voastre, înțelegeți, însă pe care îl veți avea în stăpânire, spuse el, ștergându-și ochelarii cu manșetele de dantelă, cât veți trăi.

— Da, domnule, înțeleg, înclină Petite din cap.

— Soția mea mi-a spus că s-ar putea să cunoașteți locul, continuă el, scotocind prin mapa plină de hârtii. Am găsit, este în Touraine, citi el cu glas tare, în baronia Saint-Cristophe. Este castelul din Vaujours.

Petite clătină din cap.

— Vaujours ați spus? Nu era cu puțință.

Colbert miji ochii, ca să poată citi. Fără ochelari, avea vederea slabă.

— Deci îl cunoașteți.

Petite dădu din cap. La castelul din Vaujours sălășluise doamna în alb,

tânăra care se înecase pentru a scăpa de durerea din sufletul zdrobit, iar fantoma ei le striga pe fecioarele întristate.

— Am auzit de el.

— Nu cred că achiziția se va face în mod oficial decât peste încă un an. Pentru aceasta, e nevoie de un decret al Parlamentului, și tranzacțiile de genul acesta merg îngrozitor de încet, mai ales când e și regele la mijloc.

Petite zâmbi. Se spunea că regele poate să miște munții din loc, însă nu și Parlamentul.

— Dar, atunci când totul va fi gata, veți avea îndreptățirea să administrați peste o sută cincizeci de mii de livre. Nu vă faceți griji, e vorba de livre tournois, nu pariziene. O să mă ocup eu de tot. Proprietatea este administrată acum de un majordom, dar, când va veni vremea, vă voi sfătui în probleme care țin de conducere.

Petite simțea că-i vine amețea. Până acum, nu-și dăduse seama că faptul de a fi ducesă însemna că trebuie să se ocupe de un ducat.

— Este un ducat de mărime mijlocie, zise Colbert, aduce cam o sută de mii de livre pe an. O să vă fie de ajuns ca să vă instalați confortabil.

Apoi, ministrul își consultă ceasornicul și îi întinse un pergament lui Petite.

— Acesta este pentru domnia voastră. Este un exemplar al actului pe care l-a scris Maiestatea Sa pentru Parlament, privitor la titlul pe care l-ați primit, îi explică el, luându-și mapa cu acte.

— Vă mulțumesc, domnule, spuse Petite, parcurgând textul: preaiubita, credincioasa Louise de la Vallière... o îngemănare de rare perfecțiuni... o afecțiune care a durat ani întregi.

— Da, vă mulțumesc, repetă ea, cu inima frântă. A durat.

Primise o caleașcă nouă, împodobită cu coroana ducală. Caii erau berberi, cu toții aurii la culoare, cu cozi și coame mătăsoase.

— E de la Maiestatea Sa, îi spuse încântat Gautier lui Petite.

Caleașca era strălucitoare; pe dinăuntru era tapițată cu un brocart

stacojiu dintre cele mai fine. Avea un sistem de suspensie dintre cele mai noi, îi explică Gautier – puteai chiar să bei din ceașcă înăuntru, dacă doreai. Oricare bărbat din regat și-ar fi vândut și sufletul pentru așa o minune.

— E frumoasă, spuse Petite, întrebându-se de ce Ludovic nu venise în persoană ca să-i aducă darul. Nu-l văzuse de când primise titlul, de când fusese recunoscută Marie-Anne.

— Maiestatea Sa nu poate să vină acum, continuă Gautier, simțindu-i întristarea.

— Știu, are multe întâlniri.

— Nu chiar, zise Gautier, aranjându-și legătura de dantelă de la gât. Doctorul Vallot l-a convins pe Maiestatea Sa să bea o supă cu efect de purgație, ca pregătire pentru campanie, așa că, se înțelege, este „legat“.

Ludovic nu-și asculta doctorul decât în rare cazuri. Petite era încântată că acum se îngrijea de sănătatea lui.

— Mă bucur foarte mult să aflu asta.

— Dorește să știți că va putea să vină să vă vadă mâine după-amiază la ora trei, ca să-și ia rămas-bun.

Rămas-bun?

— Dar și eu merg în campanie.

— S-a făcut o schimbare, spuse Gautier, dregându-și glasul. Numai suita reginei îl va însoți pe Maiestatea Sa.

— Și eu nu voi merge?

I se luase sânge de două ori, în așteptarea plecării.

— Trebuie să înțelegeți – ridicarea domniei voastre în rang, acum, a tulburat-o pe Maiestatea Sa, mai ales în ceea ce privește fetița, explică Gautier, care începuse să se legene de pe un picior pe altul. În orice caz, drumurile spre nord sunt precare și aerul nu e deloc bun. Nu e deloc o vreme bună pentru călătorii.

A doua zi dimineață, Gautier o informă pe Petite că planurile se schimbaseră din nou. Maiestatea Sa n-avea să mai vină la ea la ora

trei, în acea după-amiază, ci avea să-i facă o vizită scurtă, la ora zece. În plus, Maiestatea Sa voia să-și aducă fiul, pe Delfinul Franței, și, mai mult decât atât, se făcuseră aranjamentele necesare ca doamna Colbert să o aducă și pe prințesa Marie-Anne.

— Maiestatea Sa îl aduce pe Delfin? întrebă Petite, uluită de veste.

Și avea să fie aici și Marie-Anne? Dumnezeuule!

— Dorește să știți că este o întâlnire de stat, mai spuse Gautier, dându-i astfel de înțeles că trebuia să poarte o ținută oficială de curte.

Petite tocmai se întorsese de la o plimbare călare de dimineață și era încă în costumul de călărie. Fusesse o plimbare la pas – din cauza condiției sale –, dar se stârnise vântul și acum avea părul în dezordine. Sună de îndată după Clorine:

— Maiestatea Sa va veni aici în mai puțin de o oră. Trebuie să-l întâmpinăm în ținuta de curte.

— La naiba!

Situația nu era însă așa de groaznică pe cât crezuse Petite la început. Peruca îi fusese coafată și aranjată cu doar două săptămâni în urmă și arăta foarte bine. Clorine o ajută să-și scoată costumul de călărie, murdar de noroi, și îi aduse o cămașă de dantelă, ciorapii și o fustă destul de frumoasă. Apoi, ea își alege un corsaj de brocart, brodat cu fir de aur și presărat cu perle mici.

— Câte jupoane? se interesă Clorine, în timp ce-i trăgea cămașa în jos, ca să poată strânge șiretul în așa fel încât marginea de dantelă să-i vină chiar pe lângă gât.

Cu trena cea lungă, rochia și jupoanele de dedesubt erau tare grele.

— Unul, de mătase, ceru Petite, punându-și peruca, apoi scoțându-și-o. Era tare cald, iar ea încă nu-și aranjase fața.

Fața ei, fața ei plină de reproș. Ultimul lucru la care se așteptase, pentru care nu era deloc pregătită, era o vizită oficială a Maiestății Sale. Ei îi era dor să-l vadă pe Ludovic, nu pe rege.

Doamna Colbert sosi pe când Clorine o ajuta pe Petite să-și pună rochia, dintr-un material brodat cu auriu și cu argintiu și presărat cu perle. Matroana cea durdulie era roșie ca racul la față din cauza efortului de a urca scările împopoțonată într-o rochie grea din catifea

verde. Până și doica lui Marie-Anne era îmbrăcată în brocart, iar micuța prințesa purta o rochiță din mătase brodată.

— Aproape am terminat, anunță Petite, scuturându-și fustele.

O sărută pe Marie-Anne pe năsuc.

— Ce face prințesa mea? zise ea, strâmbându-se la fetiță, ca să o amuze, dar aceasta nu era deloc impresionată. Pare adormită.

— A trebuit s-o trezim din somn, spuse doamna Colbert. Știți despre ce este vorba?

— Nu mi s-a spus decât că Maiestatea Sa îl aduce pe Delfin, zise Petite.

— Sfântă Fecioară, Născătoare de Dumnezeu! exclamă doamna Colbert.

Petite se așeză la măsuța ei de toaletă și se privi în oglindă. Nu, n-avea să se machieze. Încă avea chipul îmbujorat după plimbarea călare, iar lui Ludovic îi plăcuse mereu cel mai mult așa. (Se întreba dacă lucrurile continuau să stea așa.)

— Numai peruca, îi zise ea lui Clorine.

Trâmbițele care anunțau sosirea alaiului regal începuseră să sune chiar când Clorine îi puneă perlele. Marie-Anne începu să se foiască, făcând bale pe rochiță, iar doica îi dădu o bombonică să sugă, fapt ce avu darul să o liniștească.

Cum să ne așezăm? se întrebă Petite, ridicându-se în picioare. O luă în brațe pe Marie-Anne și se îndreptă spre salon, urmată de ceilalți. Marie-Anne își scăpase acadeaua și începuse iar să se foiască, în vreme ce doica scotocea prin săculețul ei după alta. Petite și doamna Clorine încercau să o liniștească în clipa în care își făcu apariția Ludovic, însoțit de fiul său. Erau urmați de tutorele băiatului, de Gautier, de Lauzun și de trei gărzi, îmbrăcați cu toții în ținută completă de curte.

Delfinul avea cinci ani și ceva și încă mai purta cămășuță de bebeluș, în ciuda faptului că era foarte mare pentru vârsta lui. Era ținut în hamuri de către tutorele lui.

Petite făcu o reverență cât putu de bine, având-o în brațe pe Marie-Anne, care nu stătea deloc liniștită.

Ludovic îi șopti ceva lui Gautier, care se îndreptă spre ea.

— Maiestatea Sa dorește ca prințesa să-i fie prezentată fiului său.

— Da, spuse Petite, neștiind însă cum să procedeze. Trebuie să o duc eu pe prințesă la Maiestatea Sa? îl întrebă ea în șoaptă pe Gautier. Regele și fiul său se aflau la numai două lungimi de sabie depărtare de ea, însă distanța părea mult mai mare.

Marie-Anne începu să scâncească, iar Petite îi băgă un deget în gură ca să-l sugă.

— Poate că ar fi cel mai bine să faceți chiar Domnia Voastră onorurile, doamnă ducesă, spuse Gautier, făcând o plecăciune și dându-se la o parte.

Legănând copila ca s-o înveselească, Petite înaintă și făcu o reverență în fața lui Ludovic și a fiului său.

Ludovic se uită la fiul său.

— Aceasta este sora ta, îi spuse el. Se numește Marie-Anne. Iar aceasta este mama surorii tale, doamna Louise, ducesă de Vaujours.

Băiatul își ridicase privirea spre tatăl său, nepricepând.

Știu cum se simte, își zise Petite, zâmbindu-i copilului. Încerca să-i surprindă privirea lui Ludovic: avea atâtea să-i spună! Se simțea însă prinsă într-o capcană, ca și cum s-ar fi aflat cu toții pe o scenă și și-ar fi jucat rolurile.

— Acum trebuie să plecăm, își informă Ludovic suita și toți se dădură într-o parte, ca să-i facă loc. El se uită din nou la Petite, după care se îndreptă spre ea cu pași mari. Cu spatele la fiul său și la suită, i se adresă cu glas scăzut:

— Îmi pare rău, Louise. Regina e..., zise el, cu o expresie de epuizare pe chip. Cu timpul...

Petite dădu din cap, cu ochii plini de lacrimi.

— Înțeleg.

— Ți promit că n-o să fie o campanie lungă.

Petite se uita pe fereastră la pregătirile de plecare ale curții. Văzu cum

regina se urca în caleașcă, urmată de Athénaïs și de alte membre ale suitei reginei. Se uita la Ludovic, care era pe cal și râdea împreună cu Lauzun și cu doi dintre muschetarii lui. Apoi închise obloanele și trase draperiile. Când se lăsă liniștea, în cele din urmă, înlocuind zgomotul cailor, al roților și al glasurilor, sună după Clorine.

— Cizmele mele de plimbare, îi ceru ea. Și pelerina cu glugă.

Și plecă singură la plimbare, pe câmpuri. Petrecu așa ceva vreme, sprijinită de un castan, găsindu-și alinarea printre mânji și mârtoage prea prăpădite ca să mai poată fi luate, cai nepotriviți pentru război. Am fost lăsată în urmă, gândea ea, cu sufletul plin de amărăciune. Caii cuprinși de curiozitate o înconjuraseră, dând din cap ca să alunge muștele. Un mânz de un an făcu un pas înainte, cam speriat. Petite întinse mâna spre el.

CAPITOLUL 30

Regele se întoarse la Saint-Germain-en Laye la începutul toamnei. Fusesse plecat vreme de cinci luni, iar poporul era înnebunit de bucurie. Toată vara sosiseră știri despre bătăliile câștigate una după alta. Charleroi, Tournoi, Courtrai, Douai, Lille, târgurile și orașele din Olanda spaniolă căzuseră în fața regelui ca un castel de cărți de joc. El era îndrăzneț, tânăr și chipeș, dar, mai presus de toate, era învingător. Zilele lui de glorie începuseră.

O sută de trâmbițe îl anunțau pe Maiestatea Sa. Din turnurile bătrânului castel explodau artificii, stindardele fluturau în vânt, iar pe caldarâm fuseseră presărate flori de mentă și de mușețel. Ludovic, cu părul lung lăsat pe umeri, cu ținuta sa regală, își făcu intrarea în curtea centrală călare pe un cal andaluz neobișnuit de mare. Aurul și pietrele semiprețioase de pe valtrapul lui străluceau în lumina soarelui în vreme ce calul se cabra și sărea, executând capriole și levade. Regele își flutură pălăria cu pene spre mulțimea care îl aclama. Arăta ca un bărbat care dăduse ochii cu tumultul bătăliilor și ieșise învingător, un bărbat care își încercase puterile și-și dăduse seama cât e de tare.

Petite privea întâmpinarea regelui de la o fereastră de sus. Sarcina ei era foarte înaintată și prefera să se ferească de ochii oamenilor.

— Ar fi mai bine să mă întorc în camera mea, îi spuse ea lui Clorine. Maiestatea Sa va veni în curând.

Ludovic își făcu apariția însoțit de patru paji și doi instrumentiști, care își luară de îndată lăutele și începură să cânte. Pajii, niște puștani cu ochi mari, purtând pălării cu pene, se holbau la Petite.

— Te-ai simțit bine, Louise? se interesă el, aplecându-se să o sărute pe obraz, un sărut cast, ca al unui frate sau prieten. Purta o pelerină roșie de catifea, cu guler larg și tivită cu fir de aur.

Lui Petite i se părea că se schimbase ceva în el. Era mai îndrăzneț, dădea dovadă de o încredere în sine rafinată și plină de galanterie, pe care ea nu o mai văzuse înainte la el.

— Da, destul de bine, răspunse ea, cu mâinile pe pânțelele tare și ieșit mult în afară. Dar tu?

Tânjea să rămână singură cu el.

— Splendid, zise el și începu să se plimbe prin încăpere, examinând-o de parcă atunci o vedea pentru prima oară. Luă o carte, o deschise, după care o puse la loc.

— Felicitări pentru victorii, spuse Petite, privindu-l neliniștită cum ia borcanul albastru de pe masa ei de toaletă, desfăcându-i capacul și mirosindu-l. Auzi însă glasul unui copil și lăsă vasul jos.

— Prințesa noastră, zise Petite zâmbind, întorcându-se spre Clorine, care intra în cameră ținând-o în brațe pe Marie-Anne. Copilița, acum în vârstă de zece luni, își îndesase în gură patru degețele de la mâna dreaptă, uitându-se cu ochi mari la bărbații ciudați din încăpere și mai ales la bărbatul ciudat din mijloc.

— Cine oare e aici? zise Ludovic, cu mâinile în șolduri. Luase poziția unui muschetar, însă glasul îi era blând, fermecat de încântare.

Fetița se agăță de gâtul lui Clorine, dar Petite o luă în brațe.

— Gata, gata! zise ea, strângând-o în brațe. Începe să fie rușinoasă, îi spuse lui Ludovic, legănându-se încetișor, ca să o liniștească.

Marie-Anne se calmă, cu căpșorul pe inima lui Petite, sugându-și degetul mare.

— Rege? gânguri ea, arătându-l cu degetelul ud.

Ludovic izbucni în râs.

— Tatăl tău, șopti Petite, mângâind copila cu nasul, sărutând-o și dezmierdând-o.

După nașterea unui fiu, micuțul Ludovic (numit cu afecțiune Tito, numele pe care i-l dăduse o doică spaniolă lui Ludovic pe când era copil), Petite rămăsese iar ținută la pat, fără să poată însoți curtea la o sărbătoare de o săptămână la Versailles.

— Ce-ar fi să te duci la doamna la Voisin? îi sugeră Athénaïs. Nu-ți mai da ochii peste cap! Nu se știe niciodată.

— Athénaïs, e primejdios să recurgi la farmece.

— Da, da, diavolul și toate celelalte, râse prietena ei. La cum o spui tu, pare tare rău-prevestitor. Ai zice că faci parte din Sfânta Ligă. Sigur că

puđra aia pe care ai folosit-o ęi-a făcut rău, însă nici pe departe nu te-a omorât.

Petite se înroși. N-ar fi trebuit să-i dezvăluie lui Athénaïs încercarea prostească (și disperată) pe care o făcuse cu praful de pasiune pe care i-l dăduse Nicole.

— Vorbesc serios. Nu știi niciodată unde o să ajungi cu asta.

— Ba știu cât se poate de bine unde ajungi: la bogăție. Farmecul pe care mi l-a dat Voisin a avut efect. N-a fost decât un ritual prostesc ca să-l ajute pe soțul meu să obțină o poziție mai bună. Et voilà! La puțin timp după asta, Maiestatea Sa i-a încredințat comanda cavaleriei ușoare din sud.

— Mă bucur tare mult, spuse Petite cu glas șoptit, căci nu putea să dezvăluie că promovarea domnului marchiz de Montespan se datorase, de fapt, intervenției sale.

S-ar fi zis că Petite căuta continuu câte ceva. Ba își rătăcea o panglică, ba pomada preferată. Curtea era atât de des pe drum, că-i venea tare greu s-o urmeze. Se uita prin cufere, încercând să-și adune lucrurile pentru călătoria pe care curtea avea s-o facă la Chambord, când Clorine se repezi ca o furtună înăuntru.

— Domnul de Montespan și-a atacat soția, zise ea dintr-o suflare, lăsând jos un coș cu cămăși curate.

— Cum adică a atacat-o?

Petite o văzuse pe Athénaïs chiar în dimineața aceea. Întinse mâna să-și ia rozariul, care stătea înfășurat de obicei în jurul statuii Fecioarei, pe scaunul de rugăciune, dar nu era acolo. (Încă un lucru care lipsea, care nu se afla la locul său.)

— Uite-așa! A tras-o de păr și a zgâlțâit-o. A fost nevoie de patru bărbați ca să o scoată din mâinile lui.

— Clorine, adu-mi pelerina și cizmele!

— Ea a fugit să se ascundă; spălătoarea ei crede că e la Paris.

La puțină vreme după aceasta, își făcu apariția Ludovic. Era cu gândurile în altă parte, ocupat cu pregătirile pentru lunga călătorie la Chambord, iar acum se trezise și cu asta pe cap.

— Nu se poate face nimic pentru apărarea ei? întrebă Petite, în timp ce-i lua sabia, pălăria udă și capa.

Se simțea din nou sănătoasă – din fericire – și începuse să se bucure de timpul pe care-l petreceau împreună.

— Omul ăla e nebun. Am pus să fie arestat, zise Ludovic, sărutând-o și așezându-se pe pat, însă acum se pare că s-a făcut nevăzut, căci nu e de găsit pe nicăieri.

Apoi se lăsă pe perne, fixând cu privirea tavanul.

— Oare de ce lucruri ca acesta par să se petreacă mereu chiar înainte de vreo călătorie?

După câteva zile, soțul lui Athénaïs fu, în sfârșit, descoperit.

— Într-un bordel, la Paris, o anunță Clorine scârbită. Așa că acum este închis în Fort l'Évêque...

— Asta e foarte bine.

— ... dar nu pentru multă vreme. Nu pot să-l acuze de nimic.

— Dar a atacat-o.

— E soția lui, dădu Clorine din umeri. Asta nu e o crimă.

— Îi va prinde bine marchizei să meargă la Chambord, spuse Petite, care cerceta un coș cu doctorii din plante, alegându-le pe cele de care ar fi putut avea nevoie.

— Ce e asta? întrebă ea, scoțând o cârpă împăturită ascunsă la fundul coșului. O desfăcu; în ea se afla ceva ce semăna cu un vierme încolăcit. Îl duse la nas. Era uscat, fără nici un miros.

— Drace! este o bucățică din cordonul ombilical al lui Marie-Anne. Chiar mă întrebam unde o fi dispărut.

Petite strâmbă din nas.

— Știi, la Vincennes, când ai născut și i-a fost tăiat buricul, domnul Blucher mi-a spus să ți-l dau. Zicea că o să te apere de diavol.

Petite înfășură la loc cordonul și-l băgă într-un buzunar din fustă. Cu o noapte înainte avusese un vis înfricoșător, un vis despre diavol care o pândea din beznă. I-ar fi prins bine să se simtă apărată.

Castelul de la Chambord era absolut îngrozitor. Toată lumea se rătăcea în el, toată lumea se întâlnea cu toată lumea. Scara centrală se încolăcea în jurul ei, iar cei care coborau nu-i puteau întâlni pe cei ce urcau. Camerele, apartamentele, scările și culoarele erau toate identice. Dacă n-ar fi fost deosebiri în felul cum cădea lumina soarelui, oamenii nici n-ar fi știut unde se aflau. Iar cele șaptezeci și șapte de scări diferite nu ușurau deloc situația.

Lui Petite i se dăduse unul dintre apartamentele pătrate. Fratele ei, mama (care rămăsese văduvă de curând), doica și copiii (Tito și Anne-Marie) se aflau la etajul de deasupra. Athénaïs stătea în apartamentul rotund din turn de lângă al ei. Dintr-un apartament rotund se putea ajunge într-unul pătrat, așa cum descoperise Athénaïs, trecând printr-o ușiță din apartamentul lui Petite.

— Locul ăsta mă amețește, declară ea, aruncându-se într-un scaun. Își ascunsese vânățiile sub un strat gros de fard, însă nimic nu putea să ascundă zvâcnetul cu care rămăsese în obraz.

— Eu m-am rătăcit în timp ce-mi căutam copiii, mărturisi Petite zâmbind, dar își regretă pe dată cuvintele.

Smintitul de soț al lui Athénaïs fusese izgonit la castelul său din sud și își luase cu el și copiii – un băiat și o fată –, spunându-le că mama lor murise.

— Ai nevoie de odihnă, zise Petite, înțeleghătoare.

— Ba am nevoie de niște coniac, replică Athénaïs.

Petite îi vedea pe Tito și pe Marie-Anne în fiecare dimineață și pleca la vânătoare cu Ludovic în fiecare după-amiază. Încerca să o convingă pe Athénaïs să vină și ea cu ei în excursii, însă prietena sa o tot refuza, spunându-i că trebuie să-și păstreze puterile pentru reuniunile de seară. În fiecare seară, curtenii se adunau în apartamentele regelui ca să joace cărți, biliard sau lansquenet, să se distreze și să vadă un spectacol de la comedie, înainte să meargă la bal. Era o viață plină de energie, dedicată plăcerilor, culturii și poate unei cantități cam prea mari de vin.

— Sunt îngrijorată pentru Athénaïs, îi spuse într-o după-amiază Petite lui Ludovic, după ce făcuseră dragoste.

— Da? zise el, ridicându-se în capul oaselor.

— Încă nu și-a revenit.

Ticul nervos al lui Athénaïs era din ce în ce mai pronunțat.

— Nici nu-i de mirare, dacă stă trează toată noaptea, spuse Ludovic, pe tonul lui dezaprobat obişnuit.

El o critica adesea pe Athénaïs, plângându-se că nu stătea bine pe cal, că dădea dovadă de o ironie mușcătoare și adesea plină de cruzime.

— Poate i-ar fi mai bine dacă ar veni să călărească împreună cu noi, sugeră Petite. I-ar face bine să mai iasă.

Călăritul în fiecare zi îi îmbunătățise ei foarte mult puterile și spiritul. În după-amiaza aceea călăriseră până la pajiștea unde Petite își întâlnise „braconierul” pentru prima dată.

— Ea urăște natura, zise Ludovic, legănându-și picioarele pe marginea patului.

Era zvelt și musculos, dar, chiar și așa, îi era greu să se ridice de pe salteaua enormă de puf. Se duse la fereastră, privind dealurile împădurite.

— Louise, începu el, pe gânduri, apoi se opri.

Petite își trase cearșaful pe ea.

— Da?

El oftă.

— Doamna marchiză nu poate să călărească, spuse, întorcându-se cu fața spre ea.

Petite îi susținu privirea.

— E... delicată; este însărcinată, rosti el, așezându-se la loc pe pat lângă ea.

Petite se încruntă, încercând să înțeleagă această dezvăluire neașteptată. Asta explica de ce Athénaïs se simțea rău mai tot timpul – dar de ce nu-i spusese nimic prietenei sale?

— Dacă înțeleg bine, tatăl nu e soțul ei, spuse ea încetișor. De aici

venea nevoia de a păstra totul secret.

— Nu, nu e, spuse Ludovic, cu glas slab. Firește, din punct de vedere legal este, continuă el după o pauză, dar nu, marchizul de Montespan nu este tatăl, nu în sensul despre care vorbești tu. Însă, potrivit legii, continuă el apăsător, marchizul de Montespan poate să facă tot ce vrea cu acest copil.

Acest copil.

Ferestrele erau deschise; era o zi de toamnă însorită. Păsărelele ciripeau în vie. Petite simțea că toată viața i se clatină, din nou; nimic n-avea să mai fie la fel, păsările aveau să-și urmeze cântecul, însă ea avea să le audă altfel.

— Atunci, cine este tatăl?

Ludovic se întoarse spre ea. În ochii lui se citea răspunsul.

— Te iubesc, zise el, încercând să o cuprindă în brațe.

Petite îi respinse mâna.

— Ai spus că o să înțelegi.

Ca și cum ar fi fost un contract pe care ea l-ar fi rupt. Petite nu putea îndura una ca asta. Din ochi începuseră să-i curgă șiroaie de lacrimi de furie. De ce trebuise să fie Athénaïs? Putea să găsească o mie de răspunsuri la această întrebare și fiecare dintre ele o rănea. Athénaïs era frumoasă, plină de spirit, făcea parte din marea nobilime. Era ca un cal mândru de vânătoare; pe lângă ea, Petite nu era decât un biet ponei de căruță, muncit din răputeri.

— O iubești? îl întreabă Petite.

— N-aș zice așa, spuse el, aproape batjocoritor, ridicându-se brusc și trăgându-și pantalonii.

— Atunci, părăsește-o!

— Nu, n-o voi face, nu pot. Și, în orice caz, zise el, întorcându-se s-o privească, nu ar fi corect. N-am vrut să se întâmple asta, însă acum, că s-a ajuns aici, n-am s-o abandonez.

Apoi își puse vesta, roșu la față de mânie.

— Trebuie să știi asta și să hotărăști în funcție de acest lucru, îi mai

zise, cu răceală, și ieși.

Petite rămase cu privirea ațintită la focul care se stinge, prefăcându-se în tăciuni. Se simțea încremenită, șocată. Ce alegeri putea ea de fapt să facă? Își luă rozariul pe care Ludovic i-l dăduse ca să-l înlocuiască pe cel pierdut. Micuțele diamante, perfect șlefuite, nu-i erau de prea mare ajutor.

— Domnișoară?

Clorine băgă capul pe ușă.

— Da, îmbracă-mă acum.

O auzea pe Athénaïs în camera ei, auzea zgomotul făcut de tocurile pantofilor săi pe parchet.

Petite nu ciocăni, ci deschise direct ușa, sperind o cameristă.

— Am venit la doamna, spuse ea.

— Cartea dumneavoastră de vizită?

Camerista împinse către Petite o tăviță de argint.

Fata ea nouă; Petite nu o cunoștea.

— Claude, adu-mi foarfeca, se auzi glasul lui Athénaïs dinăuntru.

Petite păși dincolo de draperii. Încăperea era mare, dar întunecată. Podeaua era lipsită de luciu, iar pe pereți atârnav tapiserii. În cadrul unei ferestre oblonite fusese pusă o vază de aur cu flori.

— Louise! zise Athénaïs tresărind. Ce pot să fac pentru tine? o întrebă ea, închizând o cutiuță aurită din email, pentru prizat tutun, și amintindu-și prea târziu să facă reverența cuvenită unei ducese.

— Foarfeca, doamnă? se adresă camerista din spatele lui Petite.

— Nu acum, spuse Athénaïs, netezindu-și părul cu mâinile.

Purta o rochie fără centură, din mătase galbenă, strânsă în părți cu panglici negre.

Camerista trânti ușa în urma ei.

— E fata unei actrițe, explică Athénaïs, oftând dramatic. N-are pic de maniere.

Petite nu zâmbi.

— Mi-a spus, zise ea cu glas calm.

— Trebuie să înțeleg despre ce vorbești? întrebă Athénaïs, apoi zâmbi, lăsându-și capul într-o parte.

— Știi cât se poate de bine.

Athénaïs o privi lung câteva clipe, după care se îndreptă spre un birou de scris și scoase o carafă din raftul de deasupra.

— Vrei? întrebă ea, turnând un lichid gros, de culoarea chihlimbarului, în două pahare de coniac. E un vin dulce spaniol pe care mi l-a dat regina, foarte bun, zise, ridicând un pahar.

Petite luă paharul, închipuindu-și cum ar fi să i-l arunce lui Athénaïs în față. Parcă așa se făcea acum la teatru? În schimb, îl dădu repede pe gât, tușind.

— Ia loc, spuse Athénaïs. Te rog! Îmi închipui că ești supărată.

Furia lui Petite se preschimbase într-o tristețe înlăcrimată.

— Credeam că-mi ești prietenă.

Jalnic, dar adevărat. Suspina, fără lacrimi.

— Să nu crezi cumva că eu nu am suferit. Gândește-te ce s-ar întâmpla dacă soțul meu ar afla, zise Athénaïs, cu spaima pe chip, făcând ochii mari.

Soțul acela nebun. Dintr-odată, Petite pricepu logica din spatele furiei lui. Se simțea îngrozitor de proastă.

— Cât de mult știe?

— Are numai bănuieli, zise Athénaïs, căreia începuse să-izvâcnească obrazul. M-ar ucide dacă ar afla... Și numai Dumnezeu știe ce i-ar face copilului.

Copilul. Fratele vitreg al copiilor ei. Petite se simțea prinsă într-o plasă de păianjen.

— Nu pot să te iert, spuse.

Era ceva minor, dar era singurul adevăr de care putea să se agațe, unicul adevăr într-un păienjeniș de minciuni.

— Ei, hai! replică Athénaïs. Vă iubesc pe amândoi. Regina este însărcinată, iar tu nu te-ai simțit bine. Ai fi preferat ca Maiestatea Sa să se ducă la cine știe ce cocotă și să te umple de vreo boală îngrozitoare? Încep să cred chiar că ar trebui să-mi mulțumești, zâmbi ea fermecător.

Petite se ridică brusc, spărgând paharul de polița șemineului.

— Nu mă cunoști, zise ea, cu cioburile în mână.

Se gândea la animalele pe care le vânașe și le ucisese. Și-ar fi dorit să vadă privirea lor și în ochii lui Athénaïs.

Apoi azvârli paharul.

— Blestemată să fii, zise, ieșind în goană pe ușă.

CAPITOLUL 31

Petite trebuia să plece. Vorbise de ceva vreme cu fratele ei despre călătoria la Vaujours, ca să-și vadă ducatul, iar acum venise timpul. Mama ei – liberă de-acum, căci rămăsese văduvă – voia și ea să meargă și să o ia și pe Marie-Anne, care se făcuse destul de mare ca să fie luată în călătorii. Pe drum puteau să se oprească la ferma lor din Reugny, și astfel, totul să pară o călătorie de plăcere. Petite se învoi: simțea nevoia să aibă familia în jurul ei.

— Ce îl macină pe rege? o întrebă Jean, care-i dădea vizitiului cufărul în care-și ținea pelerina. Abia dacă mai scoate câte o vorbă... nu doar cu mine, ci cu toată lumea.

Petite i-l dădu înapoi pe Tito, acum în vârstă de unsprezece luni, dolofanei sale doici, care începu să-l legene îndreptându-se spre castel.

— Discutăm în trăsură, zise Petite, luând-o de mână pe Marie-Anne, după ce ea... și închise ochii, ca să arate somnul.

— Ce ai spus? o întrebă fetița, ridicându-și privirea spre mama ei. Încă nu împlinise doi ani, dar nu numai că vorbea, ci punea și întrebări. Uneori o numeau chiar Micuța Avocată.

— Ce a spus? își întrebă ea bunica, pe Françoise, apoi pe unchiul său Jean.

— Doar că o să facem o călătorie foarte lungă, îi răspunse Petite.

— Știu asta, protestă ea. Și n-o să adorm.

Nu trecură însă decât câteva minute de când se urcaseră în trăsură, și Marie-Anne adormi în brațele bunicii ei.

Jean o privi întrebător pe Petite:

— Ei bine?

Ea își feri privirea, uitându-se pe fereastră. Nu voia scene.

— Promite-mi că n-o să te superi.

— Promit, zise el, ducându-și mâna dreaptă la inimă.

— Mă gândesc să mă despart de rege.

— Cum?

— Cum? repetă și Françoise.

— Să mă rup de el, explică Petite.

Dintr-odată, acest lucru părea foarte real.

— Nu poți, spuse Jean.

— Am motive, răspunse Petite calmă.

— Chiar dacă ai avea motive, tot n-ai putea. În primul rând, nu ți-ar permite Maiestatea Sa. În al doilea rând, nu ți-aș permite eu. Iar în al treilea rând, ar trebui să-ți părăsești copiii.

— O să-i iau cu mine, răspunse Petite. Treceau acum pe lângă terasele stâncoase, iar ei îi zbură gândul la familiile care locuiau în peșteri. Avea senzația că ea însăși se află într-o peșteră, încercând să zărească o geană de lumină, ca să-i spună pe unde s-o ia.

— Da, cum să nu, și să-i îndepărtezi de rege, tatăl lor, spuse Jean, prizând un pic de tutun, să le distrugi viețile, viitorul. Ar fi tare frumos din partea ta.

— Nu mă lua în râs, Jean, îl avertiză Petite, descurajată însă de adevărul spuselor lui. Copiii nu erau ai ei, ci îi aparțineau lui Ludovic. Nici măcar o țarancă nu avea dreptul la propriii copii: legea era lege, iar legea regelui, cu atât mai mult. Fiica și fiul ei erau de sânge regesc și aparțineau Franței.

— Și adu-ți aminte că și eu am un interes în asta, nu?

— Mama are o pensie, iar tu o ai pe Gabrielle, i-o întoarse Petite tăios. Iar eu am un ducat acum.

De fapt, chiar se gândea să se ducă să locuiască acolo. Era unul dintre motivele pentru care făcea această călătorie. Voia să vadă castelul, proprietatea, să vadă ce ar presupune traiul acolo.

— Jean, las-o să explice, interveni Françoise, punând-o pe Marie-Anne pe locul dintre ea și Petite. Fetița scânci în somn, dar se cuibări la loc, cu capul în poala mare a bunicii ei.

— Mulțumesc, mamă, spuse Petite, acoperindu-și fetița cu șalul. Regele și cu mine suntem... Se opri, înghițindu-și lacrimile. Nu mai suntem...

Nu mai suntem ce? Cum puteau niște vorbe să descrie o asemenea ruptură?

— Are legătură cu o altă femeie? se interesă Jean. Eu chiar sper să nu fie așa, continuă el, căci, dacă ar fi așa, atunci nici o căsătorie nu ar mai rămâne în picioare.

Inclusiv a ta, ar fi vrut Petite să-i spună, dar se abținu.

— Doamna marchiză de Montespan este însărcinată cu regele, spuse ea pe un ton egal.

— Fir-ar!

Până și Jean părea șocat.

— Dar nu e măritată? întrebă Françoise.

Petite dădu din cap.

— Dumnezeu mare! exclamă Jean, clătinând din cap. Și, pe deasupra, e măritată și cu un nebun.

Petite închise ochii. Implicațiile erau copleșitoare. Dacă soțul lui Athénaïs avea să afle, dacă lucrurile aveau să devină publice...

— Am ajuns? întrebă Marie-Anne, care se sculase.

— Nu încă, draga mea, îi spuse Petite, luând-o în brațe și ținând-o strâns la piept. Curând, adăugă ea, ușurată să pună astfel capăt discuției.

Străbăteau, cufundați într-o tăcere stânjenitoare, drumurile ce le fuseseră odinioară atât de cunoscute. În cele din urmă, trecură porțile vechiului lor conac. Petite se uita uluită la curtea casei. I se părea atât de cunoscută, și totodată, tare ciudată.

— Uite cât de mult au crescut copacii! zise Françoise.

— Și buruienile, adăugă și Petite.

— Asta ar trebui să se schimbe acum, că am găsit un chiriaș bun, zise Jean, sărind din trăsură și, sărutând-o pe Petite pe obraz, îi întinse mâna ca s-o ajute să coboare. Se pare că eu întotdeauna cer iertare, spuse el, privind-o plin de mâhnire.

— O, Jean! exclamă Petite, mișcată de scuzele stângace ale fratelui ei.

El o cuprinse cu brațul pe după umeri și, astfel, se îndreptară prin curtea năpădită de ierburi spre ușa casei în care copilăriseră.

Cele mai multe piese de mobilier fuseseră vândute și înlocuite cu unele de o calitate mai slabă, însă funcționale.

Françoise înlătură cuibul pe care și-l făcuseră șoarecii în cuptorul din vechea lor bucătărie și, după ce Jean scăpără cremenea, reuși să aprindă focul.

— Du-te la râu să prinzi ceva ca să putem găti, îi spuse ea fiului său, în vreme ce curăța masa albă, atât de cunoscută.

— Vrei să prinzi țipari cu mine? o întrebă Jean pe Marie-Anne, căutând în același timp ceva care să-i folosească drept undiță.

— Da! zise copila.

— Cum făcea și mama ei, spuse Jean, făcând cu ochiul la plecare.

— Jean, ai grijă cu ea la apă, strigă Petite în urma lor.

Marie-Anne se legăna pe brațul unchiului ei și amândoi râdeau cu poftă.

Odaia lui Petite de la mansardă fusese luată în stăpânire de lilieci, așa că ea pregăti un pat de scânduri în salon pentru ea și pentru Marie-Anne. Noaptea târziu, se întinse lângă fiica ei, ascultându-i respirația liniștită, simțindu-i căldura pe obraz. Liniștea nopții nu era întreruptă decât de cântecul unor greieri. Petite stătea cu ochii pironiți în întuneric. Mama ei luase cu ea sus singurul felinar pe care îl găsisese și nu aveau nici o lumânare pentru noapte. I se păru că se auzise un zgomot, că se mișcase ceva. Își aminti apoi cum stătea în camera ei de la mansardă cufundată în beznă, cu urechile ciulite să-l audă pe diavol, înspăimântată că se cuibărește sub patul ei, așteptând clipa în care se năpustească.

Gândul îi zbură la magia oaselor și atunci își caută pe pipăite medalionul cu care dormea și în care pusese acum buricelul lui Marie-Anne, o șuviță din părul lui Tito și una din coama lui Diablo. Treimea ei.

De dimineață, Petite se strecură pe ușa din spate și ieși în curte. Cei

șase cai de trăsură care fuseseră adăpostiți în padoc își ridicară privirile spre ea, curioși. Ea îl mângâie pe bot pe unul dintre ei, după care se duse către grajd.

Ușa era ieșită din țâțâni. Petite făcu un pas înăuntru. Locul era întunecat, căci ferestruica de pe peretele îndepărtat fusese oblonită. Abia după câteva clipe reuși să vadă ceva. Scândurile care alcătuiseră despărțitura unde îl țineau pe Diablo se rupseseră și se prăbușiseră, iar în locul unde-și dăduse duhul tatăl ei erau îngrămădite câteva lăzi de lemn. Crucea dispăruse, ca și cleștii. Auzea cine știe ce lighioane care fugeau grăbite din calea ei, către lumină.

Merse apoi în spatele grajdului; în locul unde își înălțase ea „mănăstirea“ nu mai era decât o grămadă de pietre. Se întristă la vederea lor, revenindu-i în minte încercarea ei copilărească de a călca pe urmele Sfintei Teresa. (Ce mult se rătăcise de la calea aceasta!) Își aminti spaima ei, clipele când îngropase caseta de pin. Oare mai era acolo? Se ghemui, înlăturând frunzele uscate, căutând ceva ce ar fi putut servi drept unealtă. Nu găsi decât un piron lung de fier, îndoit. Era de-ajuns. Îl vârî în noroi, alunecând peste pietre. Se așeză pe călcâie, verificând zidul grajdului, bolovanul care delimita ascunzătoarea ei. Dădu la o parte câteva pietre care se prăbușiseră, apoi încercă din nou. Și lovi ceva de metal.

Petite înlătură pământul de pe cutiuță, studiind-o cu atenție. De multe ori se întrebase dacă nu cumva fusese totul doar un vis, însă acum amintirile reveniseră clare în mintea ei: omorâse o broască și o îngropase sub un mușuroi de furnici, apoi îi dusesse scheletul noaptea la râu. Pe atunci, nu avea decât șase ani – de unde găsise atât curaj? Era înnebunită să-i salveze viața lui Diablo. Acum era cuprinsă iar de disperare, însă de data aceasta trebuia să-și salveze propria viață.

Deschise încetișor capacul cutiei. Înăuntru, erau urme de ulei. Magia oaselor. Încet, făcu deasupra semnul crucii. Era puterea diavolului, dar, fără discuție, era putere. Puterea de a împlânzi, de a face ca lucrurile să o ia pe făgașul cel drept.

La puțină vreme după aceasta, plecară spre Vaujours. Jean călărea în fața trăsurii, cu sabia scoasă din teacă, „pentru siguranță“. Se îndreptau către locuri necunoscute. În legănarea trăsurii, Françoise și Marie-Anne adormiră rapid, lăsând-o pe Petite singură cu gândurile ei. Își perinda obsesiv prin minte trecutul; numai minciuni, știa prea bine acum. Ce alesese ea cu adevărat?

Peisajul era monoton, pustiu, purtând încă urmele războiului. Trecură printr-o carieră de piatră și prin rămășițele a ceea ce părea să fi fost cândva o pădure falnică. Pe câmpuri munciau bărbați și femei în zdrențe, purtându-și copiii în spinare. Cu toții se opreau să se uite la trăsura unei ducese care trecea pe lângă ei.

Se opriă la un han prăpădit, ca să adape caii.

— Vizitiul nu prea mai știe pe ce drum să o ia de aici înainte, spuse Jean, sprijinindu-se de fereastră.

— Am eu o hartă, răspunse Petite, întinzându-i un sul de pergament.

— Dumnezeu! Atât de mare e? se miră Jean, urmând contururile teritorului cu degetul.

— Am ajuns? întrebă Marie-Anne, căscând.

Ceva mai târziu, trăsura lor ieșea dintr-o vale, pătrunzând într-un ținut cu vegetație pipernicită. În fața lor apăruse o clădire de piatră, profilându-se întunecată pe cerul fără nici un nor. Un tufiș foșnea, în vreme ce animalele sălbatice care-și găsiseră adăpostul în el goneau speriate din calea vederii.

— Are turnuri, spuse Marie-Anne. La apropierea lor, un uliu își luă zborul.

— E un castel, spuse Françoise. Un castel destul de mic, adăugă ea, când clădirea li se înfățișă mai bine privirilor.

Un castel foarte mic, gândi Petite... și în ruină.

Mușchiul acoperise rămășițele unei scări de piatră. Copacii creșteau printr-o încăpere fără acoperiș și arcadele sparte fuseseră năpădite de iederă.

— Acum îmi amintesc, spuse Françoise, luând-o pe Marie-Anne în brațe. Vaujourn e locul unde sălășluia doamna în alb, nu-i așa?

— Da, așa îmi amintesc și eu, zise Petite, pe când trăsura se oprea în ceva ce fusese cândva o curte interioară, plină acum de arbuști. În dreapta, se afla castelul ruinat, iar în stânga, un heleșteu.

— Deci aici trebuie să se fi... și Françoise doar schiță cuvântul înecat.

Lui Petite i se părea că aude o femeie cântând.

— Ai auzit?

— Broaștele? Întrebă Françoise, încercând să-i pună botinele lui Marie-Anne, care se foia întruna.

Glasul femeii era profund și dulce, plin de patimă și de durere. Oare de unde venea? Locul era foarte izolat.

— Mamă, nu putem să rămânem aici, zise Petite, fără să-și poată desprinde privirea de apa neclintită a heleșteului.

— Dar am făcut atâta drum!

— Poți să restaurezi castelul, poți să-l faci frumos, zise Jean, sărind de pe cal și legând frâul de șa, pentru ca animalul să poată paște în voie. Turnulețul ăsta e încă intact, adăugă el, ușurându-se pe zidul de piatră.

— Vrea să plece, Jean, spuse Françoise.

— Ar trebui măcar să aruncăm o privire, zise Jean, în timp ce se încheia la pantaloni.

Jean tocmai îi arăta lui Petite unde ar putea să facă niște adăugiri, în spatele clădirii, când își făcu apariția și Françoise, cu un buchețel de flori în mână.

— Unde e Marie-Anne? strigă Petite.

— Doarme în trăsură, răspunse mama ei.

Dintr-odată, se stârni vântul.

— Mă duc să văd, zise Petite, cuprinsă de o neliniște de neînțeles, și, suflecându-și fustele, fugi înapoi în curte. Ușa trăsurii era deschisă, iar vizitiul dormea pe capră, cu pălăria trasă pe față, în timp ce caii pășteau. În trăsură nu se aflau decât coșurile lor, în care calabalâcul lor de călătorie era aruncat în dezordine. Oare unde era Marie-Anne? Petite căuta cu privirea prin iarba-pisicii, prin sălciile pipernicite, prin apa heleșteului, care se legăna încetișor. Apoi zări ceva care o îngheță cu totul: o mânăuță ce ieșea la suprafața apei.

— Jean! strigă ea și se aruncă în apă, trasă la fund de cizmele ei de piele care luaseră apă. Sfântă Fecioară! Jean!

Simți că stă să i se pună un cârcel, ceea ce o făcu să se miște și mai

repede, reușind să-și apuce fiica de încheietură. Marie-Anne era vânăta. Se îndreptă înnebunită înapoi spre mal, ducându-și fiica în brațe, rugându-se din toate puterile: Sfântă Fecioară, te rog, te implor, te implor!

— Dă-mi-o mie! strigă Jean. O puse pe Marie-Anne pe pietre, apăsându-i pieptul mititel cu mâna. Din gura copilului țâșni atunci un jet de apă din heleșteu.

— Bravo! zise el, ștergându-i obrăjorii. Să scoatem toată apa.

Marie-Anne se pornise pe plâns.

— O să-și revină, zise Jean, ridicând-o și dându-i-o în brațe lui Petite.

— Ești în siguranță acum, draga mea, spuse ea, ținându-și copila strâns lipită la piept.

Apoi observă că fetița ei avea mânuța încleștată pe ceva și îi luă obiectul din mână. Lumina strălucea pe cutiuța de pin.

— E a mea, se smiorcăi Marie-Anne.

Rostind o rugăciune și un blestem, Petite azvârli cutia în apă, legănându-și în brațe copilul care plângea, în timp ce cutia pluti o vreme până să se scufunde, dispărând pe veci din fața ei.

— Ei, ce crezi? întrebă Françoise după ce se întoarseră în trăsură, cu fetița adormită iar în poala ei, înfășurată în pelerina lui Petite.

— Nu știu ce să cred, mamă, spuse Petite, cu mâna pe glezna subțirică a lui Marie-Anne.

Numai că trebuia să-i mulțumească Fecioarei. Și lui Jean. Închise ochii, ca să-și alunge din minte imaginea mâinii fiicei sale ieșind din apă.

— A spus că a văzut o doamnă în rochie albă și că de asta s-a trezit, că doamna îi cânta...

— Și eu am auzit-o, îți amintești?

— Deci trebuie să fi fost fantoma, chiar așa cum se spune, fantoma doamnei în alb.

— Nu știu, mamă.

Petite închise ochii. Glasul acela era îngeresc. Cum se putea?

— Ei bine, eu, una, știu sigur un lucru, spuse Françoise cu convingere.

— Ce anume? Întrebă Petite după o vreme.

— Eu n-o să mai pun niciodată piciorul aici. Asta e sigur.

— Nici eu, spuse și Petite, strănutând.

Simți apoi mâna mamei ei pe a sa.

— Uite ce e, spuse Françoise, fii răbdătoare. Acceptă asta... celălalt interes. Așa poți să-l cucerești din nou. De fapt, cu bărbații trebuie să te porți ca și cum ar fi niște copii, chiar și cu regii.

CAPITOLUL 32

Curtenii se întorseseră cu plăcere la Paris ca să întâmpine noul an, încântați de transformarea prin care trecuse orașul. Luminile care se aprindeau noaptea în oraș îi cuceriseră pe toți: noaptea se preschimbase în zi! Acum, orașul devenise mai sigur și, la câți lucrători trudeau ca să pietruiască străzile, în curând avea să fie și mai curat. Cărarea înnoroită care mergea de-a lungul Senei fusese înlocuită de un dig mărginit de copaci, care purta numele de Le Cours, iar oamenii de lume luaseră deja obiceiul să-și plimbe bijuteriile pe acolo.

Departa de ochii mulțimii, Ludovic închiriasă o casă pentru Athénaïs în care să-și ascundă starea, iar ea dispăru din vedere. Era crucial ca secretul să fie păstrat. La urma urmelor, Ludovic era regele lor preacreștin. Cu o zi înaintea Paștelui, el merse la spovedanie, îi atinse pe cei bolnavi de scrofuloză și străbătu drumul crucii atât la Nôtre-Dame, cât și la Hôtel-Dieu, într-o paradă de credință cum nu se mai văzuse la un rege.

În dimineața aceea, Petite tremura în confesionalul rece, rugându-se să i se dea un semn, să fie călăuzită. Peste o săptămână, curtea avea să se întoarcă la Saint-Germain. Peste o săptămână, Athénaïs avea să se ridice din patul de lăuză și să se întoarcă la curte – la Ludovic și la ea.

Îl auzi pe preot care intrase, tușind. Prin grijlaj, răsuflarea lui răspândeă un iz de usturoi.

— Iartă-mă, părinte, începu ea de îndată ce preotul se așeză, căci am păcatit. Da. De unde să încep? Au trecut doi ani de la ultima mea confesiune. Acum un an și jumătate am mai avut un copil.

Iubitul ei Tito.

Preotul știa asta, firește. În urmă cu o lună, Ludovic își recunoscuse public fiul.

— Inima mi-e plină de pizmă împotriva unei femei pe care am iubit-o cândva ca pe o soră. Apoi, Petite făcu o pauză, căci nu prea știa cât putea să dezvăluie. Pentru că acum „iubitul“ meu o iubește și pe ea.

— Ah, spuse preotul.

El cunoștea codul, știa că ea vorbește despre rege, dar menționarea „celeilalte“ îl luase, fără îndoială, prin surprindere.

— Sănătatea mea mă împiedică adesea să am raporturi intime, continuă Petite, care nu se simțea în largul ei că vorbește despre asemenea lucruri în fața unui preot. Într-o zi, era în stare să meargă ore întregi, iar în următoarea nu putea să facă nici măcar un pas. În ultima vreme, complicațiile se țineau lanț: sângerările lunare îi deveniseră neregulate și un picior o durea tare rău. Când era foarte cald, îi era greu să citească. Uneori, nu întotdeauna, nu reușea să mânuiască acul de brodat.

— Și nici chiar așa nu pot să iert.

— Cu siguranță, nu este un lucru ușor de făcut, zise preotul foindu-se pe scaunul care scârțâia.

— Mă simt pierdută, părinte, zise Petite apăsându-și fruntea cu pumnii încleștați.

— Lasă ca iubirea să-ți îndrume pașii.

— Chiar dacă acțiunile mele vor duce în iad?

Atât pe ea, cât și pe Ludovic?

— Persoana de care vorbești a fost unsă de Dumnezeu, spuse preotul încetișor, ca și cum ar fi reflectat și el la asta. Dându-i alinare, nu păcătuiești. Am mai vorbit și altă dată despre asta.

— Da, părinte.

— Prin urmare, același principiu se aplică și în faptul că îl lași să-și găsească alinarea, încheie el.

Petite își duse mâna la gură ca să-și înăbușe un suspin.

— Copila mea, aceasta e împărăția Domnului. Tu trebuie să fii precum cerșetorul orb ce șade într-un colț. Iubirea este toiagul tău – las-o să te conducă. Domnul îți va umple cupa sau nu. Nu ți-e ție hărăzit să înțelegi, ci doar să fii plină de credință. Nu ai înțeles adevărata natură a chinurilor tale, atât cele sufletești, cât și cele trupești. Ele sunt un dar de la Dumnezeu. Bucură-te și înalță mulțumiri!

— Va trebui să ne purtăm cu ea ca și cu o rudă, o informă Petite pe Clorine, explicându-i noile aranjamente. Încăperile de la Saint-Germain-en-Laye, proaspăt renovate, încă mai miroseau a zugrăveală. Apartamentul cel mare fusese împărțit în două apartamente: unul

pentru Athénaïs, iar celălalt pentru Petite, unite printr-o ușă secretă. În felul acesta, de fiecare dată când Ludovic o vizita pe Athénaïs, intra și ieșea de la ea prin încăperile lui Petite. Curtenii aveau să creadă că e cu Petite, favorita oficială. În felul acesta, nu aveau să existe bănuieli.

— Uneori, Maiestatea Sa va rămâne aici cu mine, iar alteori va merge dincolo, spuse Petite, străduindu-se să-și păstreze stăpânirea de sine.

Clorine se uita încruntată la ușa vopsită în verde.

Petite îi aruncă o privire:

— Mă aștept să te porți cu eleganță în privința asta.

Era un aranjament diavolesc, dar se învoise cu asta – da, se învoise să fie „paravanul“ lui Ludovic și al lui Athénaïs. Sigur că existau motive – opinia publică, soțul cel violent, nevoile lui Ludovic –, însă motivele nu-i aduceau nici o alinare în bezna nopții. Se consola singură cu gândul că Ludovic o iubea cu adevărat pe ea, că bărbatul care o vizita pe Athénaïs nu era cu adevărat Ludovic, ci celălalt: regele.

— Maiestatea Sa nu trebuie să aibă parte decât de liniște și pace atunci când vine în vizită.

El își făcu apariția la ea chiar în acea dimineață, după slujbă, și luă loc în salonul lui Petite, ca să bea un pahar de vin fiert. Nu-și găsea însă liniștea. Lăsă jos paharul și se duse la fereastră, aruncând o privire în curte, după care se întoarse, trecând în revistă reparațiile care se făcuseră.

— Au lucrat bine, zise el, luând în mână o vază de marmură și examinând-o cu atenție, să vadă dacă are vreun cusur.

— Sunt de aceeași părere, spuse Petite.

— O să fie potrivit?

Ea nu-și dădea seama la ce se referea el, de fapt.

— E încântător.

— Iubirea mea, vreau... zise el, punând vasul la locul lui, cu atenție. Speranța mea e ca tu și marchiza să fiți fericite aici împreună, continuă, dregându-și glasul. Aș fi foarte mulțumit dacă... dacă ați fi din nou prietene.

Ceașca lui Petite zăngăni când o puse jos. Se părea că era copleșită cu tot mai multe cereri.

— Știi, firește, că ar da de bănuir dacă între voi ar părea că există vreo dușmănie, dacă tu nu ai mai petrece timpul adesea cu marchiza, așa cum ați făcut înainte.

Și, zicând asta, el își dresă din nou glasul, vizibil neliniștit.

— Înțeleg.

— Știam eu că o s-o faci, spuse el, aruncând o privire la ceasornicul cu pendul.

— Totul... a mers bine?

Petite nu prea știa despre naștere decât ceea ce aflate de la Clorine, care era prietenă cu una dintre cameristele lui Athénaïs.

— A trecut prin chinurile obișnuite, zise Ludovic, ridicându-și cupa, iar în această mișcare, diamantul pe care îl purta pe deget începu să strălucească. Au fost gemeni, un băiat și o fată, dar băiatul s-a născut mort.

— Îmi pare tare rău, zise Petite, care știa prea bine ce îngrozitor era acest lucru. Iar fata e...?

— Sănătoasă, după cât se pare. E la Paris, la o doică. Totul s-a petrecut în cea mai mare taină, firește, zise Ludovic, ridicând din umeri. E mare minune că știu și eu.

— Și mama? se interesă Petite (cu amabilitate, cu amabilitate).

Ludovic se uită din nou la ceas.

— Ar trebui să mă duc la ea, ca să văd.

Athénaïs își făcu apariția pe neașteptate la recepția pe care o dădea Petite în serile de sâmbătă. În ochi i se citea oboseala.

— Cum te descurci? o întreabă Petite, uluită ea însăși de simpatia pe care o simțea.

— Cu greu, răspunse Athénaïs, intrând în salon.

— Ei, uite-o pe zeița noastră, exclamă ducesa de Nemours,

întâmpinându-l. Unde ați dispărut, doamnă marchiză? În lipsa dumneavoastră, a fost o plictiseală îngrozitoare aici.

Petite aprindea lumânările, în așteptarea vizitelor lui Ludovic. Voia să se asigure că timpul pe care îl petreceau împreună era cât mai plăcut. Închiriasse patru dintre instrumentiștii protejați de domnul de Lully, ca să cânte din altă cameră, și făcuse în așa fel încât cei doi copii ai lor să se afle și ei acolo (pentru scurt timp).

— Când îl vezi pe Maiestatea Sa, faci o reverență, o învăță Petite pe fetița ei, în timp ce-i aranja buclele. Marie-Anne nu avea decât doi ani și jumătate, dar era plină de viață, fiind, în privința asta, bucățică ruptă din tatăl ei. Cu ochii negri și migdalați, era un copil irezistibil.

— Au! se trase fetița înapoi. Nu, mami!

— Nu, te rog, o corectă Petite. Și dacă regele te ia în brațe, să-l săruți neapărat pe obraz.

— E înțepător, zise Marie-Anne.

— Să-i povestesc Maiestății Sale cât de cuminte ai fost?

Petite își făcuse o datorie din a-l desfăta pe rege cu povestioare despre inteligența copiilor lor, arătând cât de mult semănau cu tatăl lor.

— Spune-i că desenez monștri, zise Marie-Anne, scoțându-și o panglică din păr.

— Domnișoară, arată-mi cum faci reverența.

Marie-Anne scutură însă din cap cu mare însuflețire.

— Te rog, faci o reverență așa de drăguță!

Copila își luă atunci poziția, ridicându-și rochia. Se uita cu o privire solemnă la pantofiorii ei albaștri de satin.

— Îndoaie-ți puțin genunchii, îi ceru Petite, ascunzându-și zâmbetul. Copila putea să înmoaie până și o inimă de piatră.

— Gata, l-am adus, e curat, anunță Clorine, care intra încetișor, ținându-l pe Tito de mână. Avem o surpriză pentru tine.

— Merge?

— O să vedem, zise Clorine, trăgându-și ușor degetele din mâna băiețelului, care făcu trei pași, clătinându-se pe piciorușe.

Petite bătu din palme.

— Ura! exclamă Marie-Anne, sărind ca o broscuță. Ura! Ura! Ura!

Petite îl prinse pe băiețel înainte să cadă. De fapt, fusese îngrijorată ca nu cumva să nu fie în stare să meargă. Era un copil mititel și oarecum temător – nu un mic războinic zdravăn, cum fusese Charles, nici dolofan și placid, precum Philou –, dar hotărât în felul său. Avea ochii lui Ludovic.

— Bucătăreasa v-a pregătit ceva bun, îi anunță Petite.

— Biscuiți de călugăriță? întrebă Marie-Anne, ridicându-și plină de speranță privirea spre ea, cu degetelele în gură. Mireasma lor divină umplea deja încăperea.

— Ah, a venit, zise Petite, care auzise mișcare și zgomot de pași la ușă. O să sun ca să-i aduci înăuntru, îi spuse lui Clorine, dându-i băiețelul în brațe.

— Ce miroase așa de bine aici? se interesă Ludovic, intrând și lăsându-și spada într-un colț ca s-o îmbrățișeze. Apoi se așează oftând într-un jilț, punându-și picioarele pe un scaun.

— Ce zici și de un pahar de rosa solis? îl întrebă Petite, oferindu-i platoul cu biscuiți. Și poate vrei să-i vezi și pe copii, înainte să se întoarcă la familia Colbert.

Spunând asta, o sună pe Clorine.

Chipul lui Ludovic se luminează când camerista își făcu apariția împreună cu Marie-Anne și cu Tito.

— Am făcut un monstru, îl anunță pe dată Marie-Anne.

— Domnișoară, arată-i Maiestății Sale reverența ta drăguță, îi șopti Petite.

Mușcându-și buza, fetița își aranjă piciorușele și-și ridică fusta.

— Genunchii, uită-te în jos, îi aminti Petite, fără folos însă.

Cu un zâmbet larg, Ludovic își lăsa jos paharul și-și deschise brațele, iar fetița se repezi în brațele lui.

— Ai ceva să-mi arăți, domnișoară Marie-Anne? o întrebă el, luând-o în brațe.

Ea își lipi buzele de obrazul lui și chicoti:

— Înțeapă.

Ludovic zâmbi, uitându-se la Petite.

— Și Tito vrea să-ți arate ceva, spuse ea.

Băiețelul făcu doi pași, urmat îndeaproape de Clorine.

— Nu știam că a început să meargă, zise Ludovic, aplaudând.

Petite îi făcu un semn din cap lui Clorine.

— Acum, sărutările de rămas-bun.

Scurte... și dulci.

— Doamna Colbert îi așteaptă, explică ea, umplându-i iar paharul lui Ludovic.

Se credea că întăritorul acesta, auriu și aromat, era bun pentru înflăcărarea pasiunii.

— Îmi pare rău, iubirea mea, dar trebuie să plec, zise Ludovic, luând o înghițitură, după care puse la loc paharul pe masa de lângă el, având grijă să așeze dedesubt un șervețel de dantelă. Sunt așteptat.

— Înțeleg, zise Petite, cu un fier încins în inimă.

— Cred că îți ia cineva lucrurile, o anunță Clorine pe Petite după câteva săptămâni. Alaltăieri ți-a dispărut rețeaua de păr cu paiete, iar în dimineața asta, nu mai dau de praful tău de dinți.

Știa că nu era cineva din personal, căci le pusese la încercare cinstea oferindu-le bani.

— Și sincer, cred că e... și Clorine făcu un semn din cap spre așă cea verde.

— De ce ar vrea doamna marchiză să-mi ia praful de dinți... sau o plasă de păr? o întrebă Petite. Ea nu poartă niciodată așa ceva.

— Nu ți se pare că e ciudat că lucrurile dispar după ce vine ea pe aici? Pun rămășag pe două monede că le-a ascuns în dulăpiorul ei secret.

— Dacă tu ai aflat despre el, Clorine, înseamnă că nu e chiar atât de secret.

În scurtă vreme, Athénaïs rămase din nou grea – „îndopată“, cum anunță Clorine plină de dezgust.

— Și nu vorbim despre fazani.

De data aceasta, Ludovic nu-i spusese lui Petite. Cu ea stătea de vorbă despre Marie-Anne și despre Tito, despre Delfin, despre vânători, cai și câini. Apoi, cu un oftat pe care ajunsese să-l cunoască prea bine, spunea:

— Mă duc să-i fac o vizită marchizei.

În curând, începu să se audă zgomotul porțelanului spart.

Ca să-și recapete liniștea, Ludovic se întoarse la Petite. Chiar și când făceau dragoste, era „liniște“ acum. Petite însă voia mai mult. Poruncise să i se facă o rochie provocatoare din mătasea cea mai fină și un evantai cu pene de struț roșii ca sângele, iar bucele lungi și le împodobise cu perle și panglici.

O trimise apoi pe Clorine la Paris cu o listă de cumpărături: brocarturi de Venetia, ciorapi pictați de mână și – se înroșise când făcuse cererea asta – o anumită carte (interzisă).

— Bine că nu mi-au căutat prin lucruri la poartă, exclamă Clorine la întoarcere, cu coșul de paie plin. După cartea aia!

— Nu știam că știi să citești în latină, zise Petite abătută.

— Nu e în latină, o contrazise Clorine, fluturându-i L'École des Filles prin față. Dar sunt în ea cuvinte pe care sunt fericită să afirm că nu le cunosc.

— Credeam că e un manual, minți Petite, luându-i-o din mână.

— Și încă ce manual! făcu Clorine, dându-și ochii peste cap și pufnind zgomotos.

Sceptru, bastonul iubirii, instrumentul cu care te ușurezi. Boașe, buci. Cu

obrajii în flăcări, Petite evita privirea Fecioarei în vreme ce citea. Păsărică, mugurașul plăcerii. Extaz binecuvântat.

Ludovic începuse să o viziteze cu regularitate pe Petite. Uneori, neglija chiar să mai treacă de ușa cea verde.

— Doamnă, e a doua lună când nu-ți vine sângerarea, observă Clorine, care studia jurnalul în care ținea socotelile cheltuielilor casei, dar nota și lucruri referitoare la sănătatea stăpânei sale, la menstruație și la starea intestinelor acesteia.

— Știu, răspunse Petite zâmbind. De data aceasta nu mai avusese grețuri, iar sănătatea îi era din nou înfloritoare, se bucura din plin de sarcina ei.

Clorine se încruntă:

— Nici nu vreau să mă gândesc ce-o să se întâmple când o să afle ea.

Petite fu trezită brusc dintr-un somn profund. I se păru că aude un țipăt – nu nechezatul vreunui cal, cum se auzea adesea noaptea, ci țipătul unei femei. O ușă se trântise. Părea foarte aproape.

— Clorine? strigă Petite, dând la o parte neliniștită draperiile patului.

Pe podeaua din lemn masiv auzea zgomotul făcut de niște pași grei. Oare ce se petrecea? Singura lumânare aprinsă, fixată în suportul din corn de taur, arunca o lumină mult prea slabă.

Tocmai aprindea o altă lumânare, când Athénaïs năvăli din celălalt apartament, cu mâna ridicată, urmată de Ludovic.

— O s-o omor, șuiera ea, agitând un cuțit.

Ludovic reuși să-i prindă mâna, iar cuțitul căzu cu zgomot.

— Și pe tine, om nemernic ce ești! zbiera Athénaïs, încercând să se elibereze. Gunoi! Porc împutit! suspina ea, cuibărită acum în brațele puternice ale lui Ludovic. Ticălosule!

— Taci, taci, murmură Ludovic, ca și cum ar fi vrut să liniștească un copil.

În ușă apăruseră două cameriste și un valet, părănd o adunare de fantome în cămăși de noapte și cu scufiile pe cap.

— Ieșiți, le porunci Ludovic, iar ei dispărură pe dată. Apoi, el se uită epuizat și ușurat la Petite și o scoase pe Athénaïs din cameră.

— Domnișoară?

Clorine își făcuse apariția, cu o lumânare în mână.

— Athénaïs tocmai a încercat să mă ucidă, spuse Petite, tremurând, ridicând de jos cuțitul cu mânerul mâncat de rugină. Lama dublă era neascuțită, însă tot putea să rănească pe cineva.

— La naiba! În timp ce dormeam?

— Chiar acum, spuse Petite, pradă șocului. Apoi puse cuțitul pe masa de lângă pat și se cuibări sub cuverturi.

— În noaptea asta o să dorm aici, zise Clorine, trăgând perdelele patului.

— Da, șopti Petite, simțind cum copilul se mișcă în ea.

Către sfârșitul dimineții, se întoarse și Ludovic. Arăta de parcă n-ar fi dormit prea mult.

— Acum e liniștită, îi spuse lui Petite, plimbându-se prin fața șemineului în care ardea un foc zdravăn. Blucher i-a dat apă de verbina și i-a ordonat să rămână la pat.

Petite cunoștea prea bine verbina, căci, pe vremuri, o culegea împreună cu tatăl ei de pe câmpii, în arșița verii. El folosisese verbina pentru multe boli – dropică, gută, viermi – dar niciodată împotriva pornirilor ucigașe.

— Vrea să te vadă, zise Ludovic, sprijinindu-se de policioara șemineului, cu brațele încrucișate la piept.

Petite îl privea fără să-i vină să creadă.

— Ludovic, a încercat să mă ucidă.

— Nu te-ar fi rănit. Nu cu adevărat.

Petite își întoarse privirea, sufocată. Văzuse furia din ochii lui Athénaïs, îi văzuse cuțitul din mână.

— Știi și tu cum e când ești... și Ludovic își duse mâinile în față, ca să

arate un pânțec umflat. Ar fi trebuit să-i spun de dimineață. Noaptea e mai agitată.

Petite zâmbi batjocoritor.

— Ludovic, eu nu...

— Louise, nu-ți cer asta cu inima ușoară, spuse el, cu nerăbdare în glas. E în primejdie să piardă copilul. Du-te doar la ea! N-o să-ți ia decât câteva minute, asta e tot ce-ți cer.

Ușa cea verde se închise în spatele lui Petite. Camera lui Athénaïs semăna mult cu a ei, dar nu și ca decor, care era într-un opulent stil oriental. La apariția unei cameriste, o pisică fugi sub o masă.

— Marchiza vă așteaptă, îi spuse camerista, gonind mâța, apoi o luă înainte, conducând-o prin câteva cămăruțe mici până la un dormitor în care Athénaïs stătea în pat, sprijinită de pernele roșii de mătase, cu o măsuță de pat pe genunchi. Un papagal verde micuț stătea cocoțat pe tăblia sculptată din spatele ei, legat de piciorul patului cu un lanț terminat la piciorul lui cu un inel de aur. Totul era roșu – draperiile patului, covorul, căpătâiul patului. Până și candelabrul de cristal era drapat într-un voal stacojiu.

— Ai venit, spuse Athénaïs, ștergându-se la buze cu o batistă brodată. Nu știi ce m-a apucat, continuă ea, făcând o strâmbătură. Poți să mă ierți? Nesuferitul ăla de Blucher insistă să stau în pat cel puțin o săptămână, până când mi se reechilibrează umorile. Zice că sunt dominată acum de umoarea uscată, care mă face să risc să cad în melancolie, râse ea.

Papagalul deschise ochii și o aținti cu privirea pe Petite, plimbându-se încolo și-ncoace pe gheruțe, iar ea își pipăi medalionul.

— Ia loc! N-o să te mușc, zâmbi Athénaïs plină de tristețe.

Petite se așeză pe un scaun.

— Nu pot să stau mult.

Athénaïs întinse mâna și luă un bol cu dulciuri care se afla pe un dulăpior negru, emailat.

— Încearcă una dintre astea! Cele albastre sunt delicioase, sunt cu mentă, o îmbie ea, băgând una în gură. Îmi albăstrește limba? întrebă,

scoțând limba ca să-i fie examinată.

Petite dădu din cap, fără urmă de zâmbet pe față. Luă și ea o acadea din bol și începu să o sugă.

— Ești furioasă.

— Ai venit la mine cu un cuțit în mână, zise Petite.

— Te rog, nu fi așa, se rugă Athénaïs, întinzându-i mâna, însă Petite se dădu înapoi. Te iubesc. Îmi pare rău cu adevărat, continuă, înghițindu-și lacrimile. Aranjamentul acesta nu e ușor pentru nici una dintre noi. Ai zice că are un afurisit de harem, un harem cu două femei.

Și amândouă suntem însărcinate, continuă Petite în gând, ca iepele unui armăsar.

— Și cu regina suntem trei, încheie Athénaïs veselă, ridicându-și paharul.

— Nu mă simt bine, spuse Petite, ridicându-se brusc.

De îndată ce se întoarse în apartamentul ei, Petite căzu la pat. Când ajunse și Blucher, era evident că pierde sarcina. Peste șase ore și un sfert, chinurile luaseră sfârșit.

— Să-l informez pe rege, domnișoară de la Vallière?

Petite dădu din cap, plângând. Își dorise acest copil.

În a treia zi, Petite fu cuprinsă de febră. În a patra, începu să delireze; lucrurile își pierdeau contururile, iar din străfundurile lumii se năpusteau spre ea demoni ce-și fluturau cozile de șarpe, ațintind-o cu ochi de foc.

Doamne, nu mă pedepsi!

Clorine, care se ruga cu glas tare, îi punea lui Petite comprese reci pe frunte, la subrațe, între picioare.

— Se mai întâmplă, Maiestate, îi explică Blucher lui Ludovic. Dacă fructul este scos înainte să fie copt, totul se tulbură.

— E în primejdie? întrebă Ludovic, cu spaimă în glas.

— Da, Maiestate.

Ludovi își chemă atunci doctorul, care, la rândul lui, mai chemă doi confrăți – bărbați cu o mină gravă, înveșmântați în robe negre și purtând pălării țuguiate. Stăteau cu toții în jurul patului lui Petite, încruntându-se. Se înțeleseseră doar asupra unui singur lucru: era pe moarte.

Doamne, păcatele-mi sunt mai mari decât pot duce, m-am prăbușit, sunt una cu pământul, puterile mă părăsesc...

— E timpul să chemăm un preot, Maiestate, îl informă Blucher pe Ludovic.

Ajută-mă, Doamne...

În curând, Petite se văzu înconjurată de bărbați în straie negre – de o parte a patului se aflau preoții, iar de cealaltă, doctorii. Încăperea mirosea a tămâie și răsună de cântări monotone.

— Îmi pare rău, Maiestate, îi spuse Blucher lui Ludovic, în timp ce doctorii ieșeau, făcând plecăciuni după plecăciuni. Nu mai putem face nimic.

În glasul lui se citeau tristețea și resemnarea.

Doamne, nu mă uita!

Ludovic se întoarse lângă Petite, ducându-i mâna la buze.

— Trebuie să plec, îi spuse.

Petite se uita în ochii lui blânzi, căprui. Te-am iubit. Cândva.

El își lăsă capul pe pânțele ei, zguduit de plâns, iar ea își trecu degetele prin părul lui.

— Du-te, îi șopti, cu gura uscată, cu buzele crăpate și umflate.

Un rege nu trebuia să fie de față când moartea era în apropiere, când se știa că diavolul bântuia prin preajmă.

Petite își privea trupul de undeva, de sus. Zăcea pe canapea, cu gura deschisă; și ochii îi erau deschiși, dar fără să vadă nimic. Era în cămașa ei cea veche, cea tocită, care avea la gât dantelele făcute de mătusa ei Angélique. Unul dintre picioare, cel stâng, cel ologit, îi era

descoperit. Clorine stătea în genunchi lângă pat, zguduită de suspine.

Am murit, se gândi Petite mirată. Se simțea transparentă, ca un cristal strălucitor. Cuprinsese cu privirea încăperea, văzând candelabrul prăfuit, cărțile ei iubite, statuia Fecioarei pe scăunelul de rugăciune.

Apoi, ca și cum ar fi fost iar cuprinsă de delirul febrei, văzu cum zidurile se dau la o parte și, în spatele lor, își văzu tatăl îndreptându-se spre ea, ținându-l de frâu pe Diablo, pe o pajiște înflorită. Era îmbrăcat în vesta lui pătată de piele.

— Încă n-a venit vremea, micuțo, îi spuse el, după care se întoarse și se îndepărtă.

CAPITOLUL 33

Petite se plimba pe pajiște, urmând o potecă șerpuită. Se opri o vreme, bucurându-se de bâzâitul greierilor și de zumzetul albinelor, de cântecul unei păsări singuratic. Peste ierburile înalte zburau roiuri de fluturi, purtați de vântul călduț.

Ea scruta cu privirea dealurile din depărtare, curbura soarelui. Trecuse multă vreme de când venise aici, la adăpost de agitația curții, la adăpost de sunetul ciocanelor pe piatră, de praful care se învâртеjea peste tot, de armata de muncitori care aruncau blesteme, împingând roabe, de scrâșnetul roților de la căruțe. La adăpost de monumentul de piatră în care se preschimba Versailles. În care se preschimbase.

De crengile unui măr singuratic atârnav perdele de mușchi cenușiu; pomul avea un trunchi noduros, iar o ramură mai joasă se rupsesese și ajungea până la pământ. Își amintea de acest arbore bătrân, își amintea cum se ridicase pe vârfuri, ca să-i culeagă fructele. Își amintea cum mușcase din pulpa lui proaspătă, dulce-acrișoară. Cu multă vreme în urmă. Își amintea cum îi întinsese un măr lui Ludovic, iar el râsesse, cu sucul scurgându-i-se pe bărbie. Își amintea patima cu care se îmbrățișaseră.

Oare patima îi rosesese pe dinăuntru? se întreba ea, croindu-și drum prin iarba înaltă. Îl rosesese pe el? Oare patima îl târâse pe Ludovic pe târâmurile dorințelor de nepotolit, stăpânite de diavol?

Se părea că pe sub pom se cuibărise un cerb – sau poate un unicorn, se gândi ea, deși aceștia erau tare rari. Merele încă nu erau coapte. Culese unul, tivit cu trandafiri, dar era prea acru ca să poată fi mâncat. Își amintea cum își adăpaseră caii într-un pârau din apropiere și apoi zări cărarea ce se afunda în pădure. Ajunsă la umbră și la răcoare, auzi susurul apei și în nări îi veni parfumul mentei sălbatice, care creștea adesea pe malurile acoperite de mușchi. Urmă cărarea, printre ferigi, până la un pârau peste care se lăsaseră ramurile copacilor și pe malurile căruia creșteau drețe trandafirii. Acolo se lăsă pe vine, bând însetată, după care își afundă fața în apa limpede.

Dus la râu.

Se așeză apoi și își șterse fața cu fusta, observând urme de cai în noroi – cai sălbatici, după cât se părea, căci nu erau potcoviți. Și, firește, urme de iepuri, de cerbi. Un paradis pentru vânători, așa îl numise ea.

Paradisul nostru, spusese el.

Dar paradisul nu mai exista. Acolo unde se întinsese pădurea, copacii erau acum preschimbați în cutii. Acolo unde pâraiele șerpuseră susurând peste stânci, fântânile își trimiteau acum săgețile de apă în sus.

Petite se ridică, împăcată, urmând cărarea înapoi până pe pajiștea scaldată în lumina soarelui. Apoi o luă către răsărit, ajungând pe un fâgaș prăfuit de căruțe. Pe un heleșteu măcăiau câteva rațe. În apropiere, pășteau vaci, afundate până la genunchi în flori. În zarea încețosată, văzu că se apropie cineva.

Petite se așază între pădăii, uitându-se pe sub borurile pălăriei de paie la călărețul ce se apropia. Era un bărbat cu pielea neagră, înveșmântat în straie albastre.

— Azeem? îl strigă ea pe îmblânzitorul de cai, ridicându-se în picioare.

El se opri în fața ei și făcu o plecăciune.

— Nu e nimic legat de copiii Domniei Voastre, se grăbi el s-o asigure, căci îi observase neliniștea din priviri. E altceva.

Îmbătrânise, dar pielea îi rămăsese tot netedă, lipsită de zbârcituri. Trupul său, deși era tot zvelt, câștigase în greutate. Își pierduse unul dintre dinții albi ca oasele de balenă. Își lăsase o barbă lungă și cârlionțată, pe care o ținea de capăt când vorbea, amintindu-i lui Petite de felul în care erau ținute cozile cailor oblojiți, ca să-i împiedice să se răstoarne.

— Ați făcut atâta drum, spusese ea. Ludovic era la băi, lângă Encausse, așa că sigur nu era nici ceva legat de el.

— Trebuie să vedeți ceva, spusese el pe un ton grav.

Petite auzi nechezatul calului în timp ce se apropiau de grajdurile regale. Mânjiile de un an, care erau ținute pe un câmp mai îndepărtat, se năpusteau în galop, într-un nor de praf. Într-un padoc, iepetele sforăiau, adunându-și mânjiile între ele. Un mânz care încă nu se ținea prea bine pe picioarele subțiri se prăbuși. Căruța în care erau transportați caii era în partea lui, în padocul armăsarilor. Un câine urla lângă poartă, încercând să se ridice în picioare.

Porțile cele mari ale grajdului erau date de perete. Petite auzi iar țipătul, urmat de sunetul lemnului crăpat și de strigătele oamenilor. Simțea prin ziduri tropăitul copitelor calului.

Azeem îi făcu semn cu mâna să se dea înapoi, să rămână în spatele lui.

Înăuntru, locul părea ieșit din iad. Caii din boxe fornăiau, cu gurile deschise, cu gâturile țepene de spaimă, cu urechile ciulite și mișcându-se încoace și-ncolo. Lângă un perete, doi grăjdari se îngrijeau de un bărbat întins pe podeaua de piatră. Era plin de sânge pe față, iar nasul i se strâmbase. În capătul îndepărtat, oamenii țipau, ferindu-se de loviturile pe care le dădea un cal cu copitele, în vreme ce încercau să treacă o bârnă groasă printre bare.

Capul unui cal alb își făcu apariția și se repezi, cu dinți rânjiți.

Petite se apropie, pierită. Calul avea un gât gros, de armăsar. Era o priveliște impresionantă, așa cum se mișca, dovedind o agilitate fără seamăn, mușcând și lovind furios cu copitele.

— El e, nu-i așa? zise Azeem.

Petite dădu din cap.

— A fost prins în pustietate, spuse îmblânzitorul, în apropiere de Chaillot. Acum însă nu ne putem apropia de el.

— Dați-mi o muschetă, porunci un bărbat.

Era stăpânul calului. Petite făcu un pas înainte, cu gura uscată, dar Azeem o prinse de braț.

— Vreau doar să mă uit, spuse ea.

Rămase în poartă, uitându-se printre barele de fier. Calul se ascunsese în umbră, tropăind pe scânduri. Avea cicatrice la piept, deasupra copitei de la piciorul stâng din față și la nas. Arăta ca un războinic bătrân, unicul supraviețuitor dintr-o mie de războaie.

— Preaiubitule, șopti ea.

El ciuli urechile, apoi fornăi, dându-și capul pe spate.

Încă era o faptură frumoasă și înspăimântătoare, se gândea Petite, uluită de frumusețea lui sălbatică.

— Trebuie să mă miroasă, zise ea, întorcându-se spre Azeem.

— Nu puteți să mergeți acolo, protestă el alarmat.

Trebuie, gândi Petite.

— Împușcă-l, îi porunci stăpânul calului omului care se ocupa de vite.

Un puștan în zdrențe stătea în spatele lui, cărând un colac de frânghie de cânepă.

Înainte ca bărbatul să-și încarce arma, înainte ca Azeem s-o poată opri, Petite deschise poarta și păși în boxă.

Armăsarul stătea la pândă în umbre, cu picioarele desfăcute, cu capul plecat și urechile trase pe spate. Avea pieptul ud de sudoare și de sânge. O privea pe Petite cu ochii înnebuniți.

Ea făcu un pas spre el, însă calul se cabră, avertizând-o: Nu te apropia, că o să te ucid.

Ea își lăsa capul în jos. El era încolțit, așa că nu trebuia să-l amenințe. Se ghemui lângă peretele boxei.

— Nec cesso, nec erro, șopti. Nu mă domolesc, nu mă rătăcesc.

Diablo n-o atacă – iar asta era un fel de victorie –, însă era o creatură sălbatică, mai sălbatică decât fusese vreodată înainte. Nu voia să o lase să se apropie, amenințând să o lovească dacă îndrăznea să facă vreun pas spre el.

În zilele ce urmară, Petite își petrecu ceasuri întregi într-un colț al boxei lui, ademenindu-l cu iarbă proaspătă, cu grăunțe sau cu fructe. Încerca să-i provoace curiozitatea făcându-se ghem în praful amestecat cu bălegar și stând așa, nemișcată, aproape fără să respire. În ultima zi din iunie, încercă altceva, nechezând ușor, fornăind, încercând să-i vorbească pe limba lui. Însă armăsarul se întoarse, cu urechile trase pe spate.

Apoi, descurajată, se întoarse în apartamentul ei de la castel, pe care îl împărțea cu Athénaïs. Răbdarea este tovarășa înțelepciunii, îi spusese adesea tatăl ei, citându-l pe Sfântul Augustin. Diablo era încăpățânat, dar și ea era la fel de încăpățânată.

— Ai un vizitator, o anunță Clorine când Petite intră în cameră.

Camerista stătea aplecată lângă cei doi copii, legându-le șireturile de

la pantofi.

— Doamna Colbert nu a venit în după-amiaza asta ca să-i ia pe Tito și pe Marie-Anne, așa că m-am gândit să-i iau cu mine la canal.

— E tare frumos afară, zise Petite. Din partea cealaltă, auzea papagalul lui Athénaïs. Ca și la Saint-Germain-en-Laye, la Fontainebleau și acum chiar și la Paris, aveau apartamente alăturate, unite printr-o ușă. Haremul regelui. Seraiul lui. Bordelul lui particular.

— O să mergem să ne plimbăm cu barca, anunță Marie-Anne, ținând în brațe o jucărie complicată de lemn pe care le-o dăduse Ludovic celor doi copii.

— Și o să ne cățărăm pe stânci, zise și Tito, dându-se jos de pe bancă și repezindu-se la Petite ca să-l îmbrățișeze, lăsând-o să-l sărute. Miroși frumos, mami, zise el, miroși a cai.

— E un preot aici, șopti Marie-Anne. I-am spus că poate să stea jos, dar nu în jilțul lui tata.

— Îți amintești de abatele Patin? spuse Clorine, legându-le bonetele copiilor.

— Tutorele meu de la Blois? întrebă Petite, scuturând fânul și așchiile de lemn care păreau să reușească mereu să i se strecoare în jupoane. Tunătorul?

— C'est moi, spuse abatele Patin, ridicându-se când Petite intră în cameră. Purta o tunică din lână aspră, cu glugă, peste un fel de sutană, iar părul albit îi era acoperit de o tichie de pânză.

— Ce surpriză minunată! exclamă Petite. Nu v-aș fi recunoscut. Arătați ca un călugăr.

— Chiar sunt călugăr, zise el, râzând cu voioșie.

— Vă rog, luați loc!

Salonașul era singura încăpere care nu avea un perete comun cu Athénaïs, prin urmare, era camera preferată a lui Petite, care își burdușise pereții cu cărți.

— Nu se poate. Sunteți ducesă.

— Domnule abate, vă rog! În fața lui Dumnezeu, cu toții suntem egali.

Nu era asta una dintre învățăturile pe care ni le dădeți? Dacă ar trebui cineva să stea în picioare, în semn de respect, atunci eu aș fi aceea. Vă rog, așezați-vă și spuneți-mi cum de ați trecut prin schimbarea asta.

El refuză jilțul, trăgându-și un scaun din lemn de cireș, pe care îl încălecă invers, sprijinindu-și bărbia în palme.

— Am moștenit o mănăstire în ruine în Soligny-la-Tappe.

— La nord de Paris?

— La depărtare de o zi. Din clipa aceea, m-am apucat să o refac și, în procesul acesta, se pare că mi-am reparat și sufletul. În urmă cu trei ani, am devenit călugăr cistercian.

— Acesta nu e un ordin jurat tăcerii?

— Vreți cumva să sugerați că eu aș fi un vorbăreț? zise el zâmbind poznaș.

Era un bărbat înalt, iar rasa cafenie îi era cam scurtă, lăsându-i la vedere cizmele prăfuite și pintenii.

— Mai călăriți, domnule abate? se interesă Petite, amintindu-și de plimbările la galop de care se bucuraseră la Blois.

— De fiecare dată când am ocazia. Dar Domnia Voastră?

— Când îmi permite sănătatea.

— Erați doar o fetiță, dar erați cel mai îndrăzneț călăreț pe care mi-a fost dat să-l văd vreodată. Am auzit că aici ar fi un armăsar sălbatic de care nu îndrăznește nimeni să se apropie.

— Unde ați auzit asta?

— Faima v-a luat-o înainte.

Petite zâmbi șters. Bine măcar că nu era alt gen de faimă.

— Ce vânt vă aduce la Versailles?

— În afară de plăcerea păcătoasă de a mă avânta într-un galop viguros într-o sâmbătă de vară? rosti el, cu palmele ridicate, ca și când ar fi implorat cerul. Cinstit, am venit să vă văd. Vin adesea la Paris, cu treburi pentru mănăstire, și de curând mi-a ajuns la ureche că ați fost

la un pas de moarte. Am fost atât de uşurat când am auzit că nu ne-aţi părăsit, încât am simţit că trebuie să vin aici ca să vă spun asta cu gura mea.

Petite îşi simţea sufletul încălzit de zâmbetul abatelui Patin. El fusese mereu un bărbat cu care putea să vorbească deschis – şi avea aceeaşi impresie despre el chiar şi acum, deşi trecuseră atâţia ani peste ei.

— De fapt, domnul abate, cred că eu chiar am murit. Am simţit o lumină strălucitoare.

— A, zise el plin de interes.

— L-am văzut pe tata, continuă ea, cu lacrimi în ochi. Şi calul meu, frumosul meu cal alb.

— Mi-ai vorbit despre calul acesta la prima confesiune.

— Aveţi o memorie tare bună. Calul acesta s-a întors la mine.

— Armăsarul sălbatic de care vorbesc oamenii?

— Ciudat, nu-i aşa?

Ciudat şi miraculos, înspăimântător şi minunat.

— Sunt foarte tulburată. Aţi venit la momentul potrivit.

Într-adevăr, vizita lui i se părea şocantă, de parcă ar fi fost trimis la ea.

— După aceasta, după această viziune – pot să-i spun aşa? –, simt că am nevoie de îndrumare spirituală.

Făcu apoi o pauză, gândindu-se că duhovnicul ei era mai preocupat de plăcerea regelui decât de salvarea ei.

— Am nevoie de ceva mai mult decât iertarea veşnică, îşi încheie ea vorba.

— Şi nu credeţi că o să fiu iertător?

— Ştiu că o să fiţi onest.

El se lăsă pe spate, încruntându-se gânditor.

— Înţelegeţi, cred, că este o cerere serioasă.

— Domnule abate, mi-ați fost un bun prieten. Am încredere în dumneavoastră și nici nu vă pot spune cât de mult înseamnă asta acum pentru mine.

— Dacă voi fi îndrumătorul spiritual al Domniei Voastre, s-ar putea să fiu nevoit să vă spun adevăruri neplăcute.

— Înțeleg.

Petite începuse să se sufocă, așa că fu nevoită să facă o pauză înainte să poată întreba:

— Fără îndoială, cunoașteți... situația mea?

— Vă referiți la ceea ce are legătură cu Maiestatea Sa?

Ea se făcu mică de rușine. La urma urmelor, maîtresse en titre, favorită regală, era o denumire politicoasă pentru concubină.

— Mă tem de diavol, domnule abate.

— Cum ar trebui să se teamă oricine, zise el. E un potrivnic plin de șiretenie, nu încapă îndoială, însă... Și șovăi câteva clipe, înainte de a spune, oftând: Însă eu cred că vă înșelați: nu de diavol trebuie să vă fie teamă.

Petite era uimită. Îl privi cum se ridica în picioare, cuprins dintr-odată de neastâmpăr.

— Pot să îndrăznesc să vorbesc ca sfătuitor al Domniei Voastre acum? întrebă el în cele din urmă, cu mâinile la spate.

Petite dădu din cap, curioasă, dar pradă temerilor. În felul lui de a se purta era ceva neliniștitor.

— Mărturisesc că nu v-am spus tot adevărul, spuse el, întorcându-și scaunul spre ea și luând loc, ca un școlar în fața unui profesor. Am venit azi să vă văd la Versailles pentru că trebuie să vă spun ceva – ceva ce mă îngrijorează.

Apoi își uni vârfurile degetelor, sprijinindu-și bărbia cu degetele mari.

— Printre călugări au început să umble zvonuri că la curte se fac farmece. Nu se fac talismane sau incantații, prostioare la care recurg adesea fetele inocente și îndrăgostite, ci lucruri cu adevărat malefice – liturghii negre, sacrificii omenеști, otrăvuri – genul acesta de lucruri.

— Sacrificii omenеști?

— Ale nou-născuților, explică el. Noi ne rugăm să fie doar o scorneală. Vă amintiți când a fost arestat un preot acum câțiva ani, la Saint-Séverin, la Paris?

— Nu, zise Petite, nesigură.

— Era în al douăzeci și cincilea an al domniei regelui, spuse abatele Patin. Vara.

Petite se încruntă, amintindu-și că parcă se vorbise despre arestarea unui preot cu puțină vreme înainte de călătoria aceea de rău augur la Chambord.

— Parcă, vag, răspunse ea.

Saint-Séverin era o biserică mare, nu prea departe de Notre-Dame, situată în Cartierul Latin. Își aminti apoi că se gândise că nu era cu puțință ca asemenea lucruri rele să se petreacă acolo.

— Era un preot-vrăjitor, un otrăvitor și un vrăjitor, care a fost în cele din urmă condangat pentru practici diavolești – sacrificări sângeroase ale porumbeilor, incantații magice ale evangheliilor în pădurea Boulogne, lucruri de felul acesta. Trebuia să primească pedeapsa cu moartea, însă a scăpat destul de ușor, căci era nobil, iar judecătorul îi era văr.

Și abatele Patin se uită la ea dezgustat.

— A fost condangat să fie închis într-un așezământ disciplinar pentru preoți, dar, după cât se pare, până și pedeapsa asta a fost prea aspră pentru el. Ajutat de o ghicitoare de la Paris – o femeie numită la Voisin – a reușit să evadeze și s-a ascuns într-o mănăstire din sud, la Toulouse.

Madame la Voisin, cea care ghicea norocul.

— Domnule abate, vă amintiți de Nicole?

— Neastâmpărata aceea zgomotoasă și încântătoare? întrebă el cu afecțiune în glas.

— Am aflat că s-a călugărit și că e la o mănăstire, în sud.

Abatele Patin îngăimă, cu mirare:

— V-aș fi văzut mai degrabă pe domnia voastră urmând o asemenea vocație, dar nu pe domnișoara de Montalais.

Într-adevăr, se gândea Petite. Tânjea adesea după tăcerea unei vieți contemplative, după puritatea ei minunată. Este dorința mea.

— Am adus în discuție numele lui Nicole pentru că ea se ducea la doamna la Voisin ca să-i dea farmece de dragoste. Multe dintre doamnele de la curte s-au dus la ea, așa am auzit, iar printre ele se află și marchiza de Montespan.

Abatele Patin tresări.

— Și a vorbit despre asta?

— De ce?

— Pentru că mă tem că totul se leagă. Unul dintre nepoții mei este călugăr în mănăstirea din Toulouse unde se ascundea preotul-vrăjitor. Din câte îmi dau eu seama, preotul ăla mai e și fanfaron; s-a lăudat că a făcut diferite ritualuri pentru marchiză. Nu se știe nimic sigur, zise el cu emfază. Am auzit despre asta indirect și e posibil să fie o poveste neîntemeiată, dar cu toate acestea... Cu toate acestea, nepotul meu este o sursă credibilă. Din câte am înțeles, preotul-vrăjitor a spus că marchiza de Montespan râvnea să atragă atenția Maiestății Sale. Ba chiar s-a lăudat că farmecele lui au dat rezultate.

Petite își lăsă capul în jos, gâfâind. Athénaïs se folosisese de vrăjitorie ca să-l seducă pe Ludovic?

— N-am nimic, zise, ridicând capul.

Athénaïs avea tare multe cusururi – era geloasă, disprețuitoare, dedată la excese –, însă era foarte riguroasă cu îndatoririle religioase, nu încălca niciodată postul, ținea toate sărbătorile, nu lipsea niciodată de la liturghie. Cum putea o persoană atât de credincioasă ca ea să se lase târâtă în mrejele satanismului?

— Îmi pare rău, zise în cele din urmă, ridicându-se. Am din când în când asemenea stări de slăbiciune. Nu sunt mare lucru, îi spuse ea cu glas slab abatelui, oprindu-se o clipă să-și tragă sufletul. Domnule abate, știți cumva că Maiestatea Sa și marchiza sunt...?

Abatele Patin dădu din cap.

— Au umblat zvonuri și despre asta. Mărturisesc că sunt foarte

îngrijorat pentru sufletul Maiestății Sale.

Petite avea lacrimi în ochi. Da.

— Ca și pentru al Domniei Voastre, continuă el, aplecându-se spre ea ca s-o privească în ochi. Vorbiți-mi despre asta! Nu poate fi un... aranjament confortabil pentru Domnia Voastră, ca să nu zic mai mult.

— Mă simt prinsă într-o cursă, mărturisi ea. Ce alegere îmi rămâne de făcut? Cele mai multe femei care ajung într-o situație nefericită iau vâlul – dar ce mănăstire m-ar primi pe mine?

— Eu sunt în măsură să mă pun chezaș pentru dumneavoastră.

Vorbea serios, își dădu seama Petite. Și la fel vorbise și ea.

— Dar, domnule abate, cum rămâne cu copiii mei...?

— Tot mamă le veți fi.

O mamă mai bună pentru ei, își zise Petite, o mamă care nu trăia în păcat.

— O să aveți nevoie de timp ca să vă gândiți la asta, știu prea bine, zise abatele Patin, împreunându-și degetele. Sunteți un spirit pur într-o...

— Nu sunt nici pe departe o ingenuă, domnule abate, îl întrerupse Petite cu înflăcărare.

— În lumea seculară, fără îndoială. Dar în unii oameni există o puritate a sufletului care nu are cum să fie pângărită, iar eu această puritate o văd în dumneavoastră.

Petite se opri, cu inima zbătându-i-se în piept. Oare va îndrăzni să mărturisească?

— Există un lucru pe care nu vi l-am povestit niciodată – ceva despre care nu am vorbit cu nimeni.

Glasul îi tremura.

— Vreți să vorbiți acum despre asta? o întrebă el, dându-și seama că ea era serioasă.

Petite își împreună mâinile. Dacă nu mărturisea acum... oare avea s-o mai facă vreodată?

— Ați auzit vreodată despre magia oaselor?

— E ceva legat de cai? Am auzit de magia cu broaște, un ritual folosit de țărani.

— Cred că e ceva asemănător.

După care, în sfârșit, îi spuse totul: cum omorâse broasca, cum îi măcinase oasele și i le amestecase cu ulei, folosind amestecul ca să-l îmblânzească pe Diablo.

— A fost un miracol, domnule abate. Calul era îndrăcit, după care, într-o clipă, a devenit făptura cea mai blândă cu putință.

— Am văzut cum vă purtați cu caii. V-ați gândit că poate nu ritualul l-a îmblânzit?

Petite scutură din cap.

— Începusem să am vedenii, îi vedeam noaptea chipul diavolului.

— De multe ori, copiii au astfel de temeri. Erați foarte mică.

— Dar destul de mare ca să fac un pact cu diavolul, domnule abate. La puțin timp după asta, tatăl meu a murit pe neașteptate și calul a dispărut.

— Până acum, zise el.

— Până acum, repetă și ea, cu gândul la Diablo, la frumusețea lui sălbatică. Oare ce însemnau toate astea? Tatăl ei, Diablo, iar acum abatele Patin. Încă o treime.

— Mai e ceva, continuă ea. După ce am aflat despre rege și marchiză... începu ea, dar se opri un timp, căci nu putea să dezvăluie existența celor doi copii pe care Athénaïs îi avea cu regele, nici măcar abatelui. După aceea, am vrut s-o omor.

— Sincer, asta e cât se poate de înțeles, zise abatele, făcând o strâmbătură.

— Și, după puțin timp, am găsit iar acel ulei, într-o cutiuță de pin, și m-am gândit... m-am gândit că aș putea să-l încerc – pe Athénaïs, sau poate chiar pe Maiestatea Sa. Voiam puterea aceea, domnule abate. Voiam să-i fac să se supună voinței mele și voiam – cât se poate de clar – să fac încă un târg cu diavolul în acest scop.

Abatele Patin se lăsă pe spate, reflectând la cele auzite.

— Și ce v-a împiedicat?

— Fiica mea, șopti Petite, pe care curajul pe care-l afișase până atunci începea să o lase. Probabil că mi-a găsit cutiuța de pin în coș. A fost cât pe ce să se înece, zise ea, acoperindu-și fața cu mâinile. Dacă o pierdeam... O, Sfântă Fecioară! Înțelegeți, deci? zise apoi cu glas tremurător, ștergându-și fața cu mânecile.

— Da, înțeleg.

Vocea abatelui era blândă.

Petite trase adânc aer în piept și-și ridică privirea, uitându-se în ochii lui.

— Spuneți-mi ce trebuie să fac!

— Ca să-l înfrunțați pe diavol? răspunse el, deschizându-și larg mâinile. Ceea ce ați făcut acum. Răul este învins dacă este adus la lumină.

— Nu poate să fie atât de simplu.

— Aveți dreptate în faptul că acest proces – al iluminării, așa mă gândesc eu la el – nu e nici pe departe simplu. E nevoie de timp și de un curaj considerabil. Dar, din întâmplare – zâmbi el, privind-o cu ochi strălucitori și plini de căldură –, eu știu că sunteți o femeie de un curaj excepțional.

Ornicul începu să bată.

— A, mă tem că aceasta e ora în care mă transform într-un călăreț înnebunit, spuse el ridicându-se cu o strâmbătură. Sunt așteptat la Paris. Veți fi...? o întrebă el, luându-i mâinile în ale lui.

— Mi-ați fost deja de un imens ajutor, domnule abate. îl asigură Petite. Simțea că i se luase o mare greutate de pe inimă.

— O să ne îngrijim de asta și mai departe, vă asigur, zise el. Cât despre cealaltă treabă...

Petite făcu semn din cap spre apartamentul lui Athénaïs, iar el încuviință din cap.

— Fiți doar cu ochii în patru! Înțelegeți?

— Da.

— Domnul să vă aibă în paza lui, zise el, făcând semnul crucii asupra ei.

După plecarea abatelui Patin, Petite rămase singură o vreme, cu ochii ațintiți în gol, bucurându-se de ușurarea pe care o simțea acum, că scăpase de povara de pe suflet, dar și uluită de ceea ce i se dezvăluisese, de posibilitatea ca Athénaïs să fi recurs la magia neagră pentru a-și atinge scopul.

Șirul gândurilor îi fu întrerupt de zgomotul unor pași afară. Se duse la fereastra balconului, însă nu putea vedea nimic dincolo de clădirile de serviciu; grămezile de moloz și de pietre, căruțele ce stăteau una lângă alta, totul era nemișcat, în așteptarea zilei de odihnă. Se întoarse, auzind cum se deschide ușa de la intrare; era Clorine, care aducea copiii. După care auzi râsul foarte muzical al unei femei.

— Louise, îmi pare rău că te tulbur, însă cred că trebuie să plecăm de îndată, zise Athénaïs, închizându-și umbrela de soare din hârtie chinezească de îndată ce intră în cameră. Pe fusta ei aurie, nodurile prinse în ace cu gămălie de diamant aruncau scânteii.

— Am poruncit să ni se aducă trăsura.

De fapt, era trăsura lui Petite, însă Athénaïs o considera a lor.

— Trebuie să mergem la Saint-Cloud.

— Acum? întrebă Petite, în timp ce Clorine intra împreună cu Marie-Anne și cu Tito. Prin ușa deschisă, răzbăteau până la ea zgomote de pași și strigătele oamenilor. Ce s-a întâmplat? zise ea speriată.

— Henriette e grav bolnavă.

— Otrăvită, mami, spuse Marie-Anne plină de entuziasm.

— Nu spune asta, o certă Petite, luându-și amândoi copiii în brațe. Ce ai în gură? își întrebă ea fetița.

— O bombonică, răspunse ea, foindu-se vinovată. Mi-a dat-o doamna de Montespan. Ludovic și-a scuipat-o pe a lui.

— E o bomboană cu coriandru. Vrei și tu? o întrebă Athénaïs, scotocind prin fustele ei.

— Nu, mulțumesc, răspunse Petite, al cărui glas abia se auzea din țipetele de protest ale lui Marie-Anne când îi smulgea bomboana din gură.

— Trăsura e trasă la scară, anunță Clorine.

— Louise, te simți bine? întrebă Athénaïs, aplecându-se asupra ei și punându-i ușor mâna înmănușată pe umăr. Pari cam palidă.

Curtea de la Saint-Cloud gema de trăsură, pe lângă care se îngrămădeau grupuri de vizitii și valeți. Era destul de târziu, dar nu se făcuse încă întuneric, soarele tocmai apunea.

— Regele și regina au ajuns deja, zise Petite.

În fața intrării se afla trăsura regală, la care erau înhămați patru cai frumoși.

— Lumea a venit, remarcă Athénaïs.

Oamenii stăteau lângă ușă, în grupuri mari. Petite o recunoscuse pe Madame Desbordes, una dintre doamnele de onoare ale lui Henriette, care stătea de vorbă cu valetul lui Philippe. Înăuntru, îl vedea pe prințul de Condé, care discuta cu mareșalul de Tourenne, priviți de doamna d'Épernon și de doamna de la Fayette. Domnul Lauzun se sprijinea de perete, sub un sfeșnic prins în zid, părând nespus de trist.

— Abia am ajuns de la Versailles, anunță Athénaïs, urcând scările de marmură sprijinită într-un baston.

Doamna Desbordes se aplecă spre ea, ca să-i poată vorbi între patru ochi.

— Ați auzit? Prințesa susține că a fost otrăvită.

Petite tresări. De undeva, dinăuntru, răzbăteau până la ei urletele de durere.

— De un pahar cu apă de cicoare pe care i l-am pregătit! continuă femeia, ducându-și o batistă la gură.

Athénaïs se încruntă:

— Dumneavoastră i-ați dat apa?

— Nu, slavă Domnului! I-a dat-o doamna de Gourdon. Biata Henriette,

prin ce chinuri trece! Dar nu e otravă, pot să jur. Domnul a pus ca apa să-i fie dată unui câine și am băut chiar și eu din paharul Doamnei, numai ca să dovedesc.

— Ați băut din ea? insistă Athénaïs.

— A durat ceva vreme până să-și dea seama Domnul că s-ar putea să fie cu adevărat în primejdie și să cheme un doctor. Acum, toți doctorii s-au strâns aici: al Doamnei, al Domnului, până și doctorul regelui a venit de la Versailles. Toți insistă că nu-s decât colici, chiar dacă ea se zvârcolește de durere! Nimeni nu știe ce să facă, nici măcar Maiestatea Sa. Nimeni, cu excepția Doamnei, care a zis încă de la început că e pe moarte și că nu-i mai trebuie decât preotul.

— Se poate să intrăm? întrebă Petite, care se dădu într-o parte să facă loc celor cinci instrumentiști, urmați de pajii lor, care le duceau instrumentele.

— Dacă vă puteți strecura, zise doamna Desbordes. E mai aglomerat ca în zilele când se deschide târgul de la Saint-Germain.

În camera întunecată, era un adevărat haos. Locul gemea de curteni care intrau și ieșeau. Philippe stătea lângă o fereastră, privindu-și soția șocat. Prințesa suferindă era întinsă în pat, cu halatul de noapte deschis, iar părul ei roșu îi era răvășit cu totul. Regina stătea într-o parte a patului, iar Ludovic la cealaltă, ținând-o de mână pe Henriette. În clipa în care văzu chipul prințesei, Petite înțelese că aceasta nu mai avea mult de trăit. Părea un cadavru descărn timer, pământie la chip și slăbită cu totul.

Ludovic își ridică ochii spre Petite și Athénaïs, urmărindu-le cu privirea în vreme ce ele se pierdeau în mulțime. Lui Petite i se puse un nod în gât, văzând spaima de pe chipul lui.

Athénaïs se ținea de mâneca lui Petite. Oamenii se dădeau într-o parte, ca să le facă loc. Rămaseră acolo o vreme, rugându-se împreună cu ceilalți: „Doamne, o încredințăm pe iubita noastră prințesă grijii Tale și, plini de umilință, Te rugăm să-i redai sănătatea. Amin.“

— Maiestate, n-o să mai apuc zorii, o auzi Petite spunându-i lui Ludovic.

Chipul îi era lucios de sudoare și în ochii avea o privire înnebunită, dar, cu toate acestea, în glasul ei se simțea o ciudată împăcare.

— Nu-i adevărat, îi spuse Ludovic, parcă implorând.

Petite se întoarce ca să-și ascundă lacrimile. Henriette nu avea decât douăzeci și șase de ani, era de aceeași vârstă cu ea.

— Chiar crezi că o să moară? șopti Athénaïs, ținându-și strâns în mână crucea pe care o purta la gât.

— Da, zise încetișor Petite, observând cheița care îi atârna lângă cruce: era de argint, cu un inel în formă de inimă. Athénaïs purta adesea crucea împreună cu acea cheie, iar Petite nu se întrebase niciodată de ce, până acum. Fii cu ochii în patru!

— Crezi că a fost otrăvită? întrebă Athénaïs.

— Nu știu, spuse Petite, în timp ce muzicanții își acordau instrumentele. Cât e de trist să fii prințesă, se gândea ea, să mori în asemenea chinuri, în fața publicului.

— Mă întorc imediat, zise și se îndreptă spre locul unde stăteau muzicanții. Cântați o pavană de Aisne, le porunci ea.

În clipa când muzica începu, prințesa o privi cu ochi strălucitori pe Petite, apoi își ridică slăbită o mână, făcându-le semn muzicienilor: mai tare, mai repede!

Petite se întoarce la locul ei.

— Cred că o să vomit, șopti Athénaïs.

Ludovic se îndepărtă de pat, îndreptându-se către cei trei doctori, care stăteau lângă o fereastră retrasă.

— Aveți de gând să stați și să o lăsați să moară? îi întrebă el răstit.

Muzicanții se opriseră din cântat. În afară de gemetele lui Henriette, încăperea aglomerată era cufundată în liniște.

Doctorii pironiseră podeaua cu privirea.

Ludovic se întoarce spre Henriette, cu lacrimi în ochi.

— Nu plângeți, Sire, zise ea. O să mă faceți și pe mine să plâng.

— Îndreaptă-te spre Dumnezeu, îi spuse el, sărutând-o pe frunte, după care se îndepărtă.

Curtenii începură să se foiască atunci când regele și regina ieșiră. Știau ce însemna asta.

În dimineața următoare, la Versailles, Petite se îndreptă prin ploaie spre grajduri. Era cald și ea era apărută și de o mantie cu glugă. Se simțea ca un călugăr, mergând prin ceață, rumegând gânduri funeste. Se gândea la Henriette, la viața ei scurtă și atât de strălucitoare, la moartea ei în chinuri groaznice. Se gândea la zvonurile auzite.

Oare Henriette fusese otrăvită? se întreba, în timp ce o lua pe drumul ce ducea la grajduri. Părea cu neputință; cu toate acestea, temerile dădeau greutate bănuielilor. Un otrăvitor nu putea să fie văzut. Până și arma lui era invizibilă. Un om putea să fie otrăvit cu ceva pus pe fundul unei cupe sau într-un pahar cu vin. Ceva presărat pe haină sau pe perucă putea să îngălbenească pielea cuiva ori să facă să-i cadă părul, să-i ia darul vorbirii, lipsindu-l până și de ultima spovedanie.

— Piei, diavole! șopti ea, făcându-și repede semnul crucii, îngrozită până și de faptul că asemenea gânduri putuseră să-i treacă prin minte.

Curtea grajdului era aglomerată. Trăsurile, căruțele și caii erau pregătiți pentru întoarcerea neașteptată a curții la Paris; totul trebuia să fie drapat în negru. Petite dădu din cap tristă, în semn de salut, spre grăjdari, după care intră în grajd. Se opri în ușa boxei lui Diablo, cu mâna pe zăvor. Atâtea pierderi, se gândea ea, cu lacrimile curgându-i șiroaie. Un paradis se preschimbase în iad.

Aruncă apoi o privire înăuntru. Diablo era în picioare, privind-o, ciulindu-și urechile mici și ascuțite. Ea își șterse obrajii cu un colț al fustei, apoi intră înăuntru, încet, cu multă atenție.

Diablo scutură din cap.

Ea rămase în picioare, lipită de zid. Te cunosc, dar nu te cunosc. Era frumusețe în sălbăticia lui, în împotrivirea lui. Închise ochii, gândindu-se la discuția pe care o avusese cu abatele Patin cu o zi înaintea; mărturisirea ei. Oare vraja aceea fusese ruptă?

Auzi apoi un nechezat încetșor, ca din gât, și deschise ochii. Diablo făcu un pas spre ea. Petite închise din nou ochii, neîndrăznind să-l privească, simțindu-l cum se apropie, auzindu-i copitele ce frământau culcușul de paie. Îi simți căldura, îl simți cum îi mirosea mâna, părul și umărul. Îi simți perii din mustață pe obraz, gâdilând-o. Și, plângând, fornăi și ea.

El tresări, dar șovăi.

Petite își duse încet mâna la buzunarul fustei și scoase o coajă de chiflă, ridicând-o, cu palma deschisă, în așteptare. Știa că o să vină.

CAPITOLUL 34

Petite se trezi brusc dintr-un somn agitat. Încă nu se scuturase din aburii unui vis în care vedea trăsura regală, trasă de opt cai cu valtrapuri de catifea neagră și pene la fel. Vedea cavaleri, servitori, valeți, cu capetele acoperite de glugi, luntrași și paji care însoțeau un șir lung de trăsuri drapate în negru; toată lumea era în doliu. Vedea herghelii de cai, ciudat de tăcuți, cuști de câini, căruțe încărcate cu cuști pline cu maimuțe, papagali și alte animale exotice, care urmau cortegiul. Urmau țărani, care strângeau resturile bogate. Iar în urma tuturor venea Diablo, o siluetă singuratică și albă într-un peisaj cernit.

Unde se afla?

La Paris, își aminti... dar nu în căsuța ei care dădea spre grădinile de la Palais Royal. Nu, acum era la Tuileries, într-un apartament nou, cu camere elegante, lipite de cele ale lui Athénaïs.

Ce an era? Ce anotimp? A, da, februarie 1671, al douăzeci și șaptelea an de domnie a regelui. În curând, avea să fie Miercurea Cenușii, în curând avea să înceapă Postul Mare.

În dimineața aceea se îngrijise de Diablo, care era ținut izolat într-o curte, în spatele grajdurilor regale, în apropiere de strada Saint-Honoré: o captivitate crudă. Încercase, din nou, să-l încalece, însă el nu voia să o lase.

După-amiază, Ludovic venise la ea și, încă încălzit după îmbrățișarea lor, se dusesse la Athénaïs. Îi spusese, firește, în glumă – firește – că ar fi mai eficient dacă ar sta amândouă în același pat cu el.

— Nu am încăpea, glumise Petite, căci Athénaïs se îngrășase mult, dar remarca lui necuviincioasă o umpluse de întristare.

Nu era nici miezul nopții, dacă se uita la focul care încă nu se stinsese în vatră. Se simțea doborâtă de oboseală. De multe ori, nu puneă geană pe geană noaptea, iar puținul somn de care avea parte îi era tulburat de vise înfricoșătoare – un șarpe cu chip de femeie, cu părul ridicat ca niște țepi, un bărbat zvelt și musculos, acoperit doar cu o pânză în jurul șoldurilor, cu ochii arzându-i ca tăciunii.

Zilele îi erau întunecate de gânduri la fel de tulburătoare, de spaime și bănuieli. Își tot pierdea lucrurile: un evantai de fildeș, un văl de dantelă. Disparația rozariului tatălui ei încă îi provoca durere. Acum o

bănuia întru totul pe Athénaïs: ea îi lua lucrurile lui Petite? Mai rău chiar: nu cumva practica vrăjitoria – pe ea?

Petite își aruncă pe umeri un șal de blană. Fusesse o iarnă plumburie, bătută de moartea neașteptată a lui Henriette. Autopsia arătase că Henriette nu fusese otrăvită, dar, chiar și așa, poporul avea alte bănueli, vorbind pe șoptite despre magia neagră. Nu mai fuseseră sărbători, nici petrecerile médianoche, nici baluri... până acum, când îi cuprinsese nebunia carnavalului. În curând avea să fie balul mascat care se dădea în fiecare an de Lăsata Secului.

Petite se îndreptă spre fereastră și deschise obloanele. Noaptea era senină, iar luna, plină și strălucitoare. Camerele ei dădeau spre La Garenne, grădina publică ce se întindea până la zidurile orașului. De-a lungul malurilor Senei se zărea o trăsură ce străbătea grăbită promenada numită Le Cours, dar nimic altceva. Nici un semn de viață, doar conturul estompat al fântânii și șirurile de ulmi, de chiparoși și de duzi. Dincolo de ziduri se întindeau dealurile împădurite și câmpiile.

Auzi apoi pe cineva tușind. Se întoarse brusc în beznă, cu inima bătându-i cu putere. Fără îndoială, avea nervii zdruncinați; avusese iar vedenii. Cu toate acestea, tusea părea să vină de dincolo de ușa care făcea legătura, ușa ce dădea spre camerele lui Athénaïs.

N-avea cum să fie Athénaïs. Luna era plină și seara încă nu era prea înaintată. Ea era probabil la mesele de joc. Uneori, Petite o auzea, împreună cu domnișoara ei de companie, întorcându-se împiedicate după ivirea zorilor, râzând și înjurând.

Petite își lipi urechea de ușa lăcuită – „ușa verde“, așa cum îi spunea adesea, cu toate că ușa de la Paris nu era verde. Știa să fie tăcută, la pândă, știa să aibă răbdare și să aștepte. Știa cum să rămână nemișcată ca o statuie, și încă multă vreme – căci se pricepea la vânătoare – așa că rămase tăcută, așteptând să audă un sunet, dar fără să simtă vreo mișcare. Cu mâna încleștată pe medalionul care o apăra de diavol, crăpă un pic ușa. Avea doar să arunce o privire, să-și potolească temerile... și apoi o să se culce.

Camerele lui Athénaïs erau reflectarea în oglindă a încăperilor lui Petite: o anticameră, o cameră pentru primirea oaspeților, un dormitor și o garderobă, precum și o cămăruță pentru cameristă. Când Petite se strecură în salon, câteva pisici se furișară încet, ca să se facă nevăzute. Două lumânări enorme fuseseră lăsate să ardă; lui Athénaïs îi era o

frică îngrozitoare de întuneric.

Papagalul stătea pe o stinghie sculptată, ciugulind o prăjitură. O privea pe Petite cu un ochi.

— Que diable, zise el, după care începu să tușească.

Petite se lipi de zid, ca să-și tragă răsuflarea. Ar fi trebuit să se întoarcă în camera ei. Nu avea dreptul.

În seara următoare, târziu, mult timp după ce se retrăsese, Athénaïs intră în cameră la Petite pe neaunțate, pe „ușa verde“, ca s-o roage să-i lege panglicile și să-i aranjeze trena transparentă. Petite se ridică de pe scaun, tresărind. Trecuse de miezul nopții și ea era în cămașă de noapte. Nu putea să doarmă, așa că se hotărâse să citească Divina Comedie la lumina unui felinar, ca să se pregătească pentru discuția pe care avea s-o aibă de dimineață cu abatele Patin.

— Draga mea, nimeni nu leagă o panglică mai bine ca tine, îi spuse Athénaïs, sărutând-o.

Petite făcu ceea ce îi cerea, căci nu voia nici o scenă. Athénaïs îi mulțumi, spuse câteva cuvinte despre balul mascat care se apropia, după care plecă, îndreptându-se spre mesele de joc din salonul reginei.

— Cine a fost? întrebă Clorine, intrând pe ușă. Lumina lumânării îi așternuse pe față umbre fantomatice.

Petite înălță felinarul și aruncă o privire prin încăpere.

— Clorine, nu era cumva aici o pană de gaiță-albastră, împreună cu panglicile mele?

— Cea pe care o porți la pălăria de călărie? Era aici, zise camerista, zâmbind cu malițiozitate. Ia să ghicesc: tocmai a trecut pe aici doamna de Montespan.

Aș putea s-o ucid, se gândea Petite, întrebându-se ce-i mai furase Athénaïs.

Era trecut bine de miezul nopții când Petite deschise ușa spre ceea ce bănuia că e dormitorul lui Athénaïs. Ținându-și respirația, păși înăuntru, după care închise încetișor ușa după ea.

Înăuntru era o lume cu totul altfel, un univers de voluptate orientală.

Șaluri de India atârinate de candelabrele de cristal, paravane pentru pereți decorate în clarobscur, imagini de bărbați și femei înlănțuiți, mai mult sau mai puțin dezbrăcați. Era budoarul opulent al unei târfe; rochii vaporoză erau aruncate grămezi pe covorul roșu turcesc, veșmintele de noapte zăceau în dezordine și totul era drapat în mătase ajurată roșie. Totuși, într-un mod pervers, acolo se găsea și un altar, unde lumânările ardeau printre cruci, statui și icoane. Aproape toate obiectele erau din argint. Un pat masiv, argintat, se sprijinea pe labele unor lei de argint, iar stâlpii îi erau împodobiți cu pene albe. O sofa, tot argintată, acoperită cu o blană de tigru, trona în fața unui grilaj argintat pentru șemineu. Până și măsuța de toaletă era argintată. Lumina scânteia pe toate suprafețele, precum stelele într-o noapte senină.

Afară, Petite auzi chemarea paznicului de noapte, anunțând că era ora unu. Venise să-și caute propriile lucruri, dar tot se simțea ca o hoată. Aruncă în grabă o privire peste învâlmășeala de obiecte de pe masa de toaletă, peste borcanele cu pomezi și cu prafuri. Totul era pătat de ceară și de cenușă. Deschise capacul unei casete de argint: înăuntru era o îngrămădeală de bijuterii, brățări și coliere în neorânduială, podoabe strălucitoare, făcute din perle, diamante, smaralde și rubine. Nici urmă de rozariul ei umil, nici o plasă de păr cu paiete, nici urmă de pene. Lângă pat era un birouaș pe care se aflau un pachet de cărți de tarot, cam murdare, și două pahare pe jumătate pline cu ceva ce părea o băutură alcoolică. Din lumânările fixate în perete, ceara se scurgea pe un dulăpior emailat, negru. Petite încercă să-i deschidă capacul, însă era încuiat.

Apoi tresări, căci i se părea că văzuse ceva cu coada ochiului, ceva aflat pe pat, pe urmă însă înțelese că era propria imagine: tăblia patului era, de fapt, o oglindă. În așternuturile răvășite, observă un bici mititel de piele, cu mâner de argint.

Dumnezeule! N-ar fi trebuit să intre niciodată aici. Se îndrepta deja spre ieșire, când zări câteva coliere agățate pe un suport de argint: dantele presărate cu perle, șiraguri lungi de perle, rubine, un colier din cochilii aurite, iar altul din colți de urs. Se mai aflau acolo și două rozarii, unul cu o cruce de abanos incrustată cu sidef, iar altul cu mărgelă neagră și o cruce de argint. Petite observă și pandantivul pe care îl purta adesea Athénaïs, cel cu o cruce și o cheie pe un lanț de aur.

Cheia. Petite scoase pandantivul de pe lanț și, aplecându-se, introduse cheia de argint în încuietorea dulăpiorului negru emailat. Se potrivea și mecanismul se deschise. Înăuntru erau două sertare care culisau. Îl trase pe cel de deasupra. Acolo, pe postav verde, se aflau șuvițe de

păr, un degetar cu unghii tăiate, plasa ei de păr și panglica cu dungi albastre. Era acolo până și o brățară de tinichea căreia încă nu-i descoperise lipsa.

Se lăsă pe călcâie. Se afla acolo și ciorapul de mătase al unui bărbat și un ac de pălărie cu gămălie de diamant. Era oare cu puțință să fie ale lui Ludovic? Împinse mult în spate, zări o mulțime de obiecte revoltătoare, aruncate în dezordine: o inimioară uscată (probabil a unei păsări, i se păru ei) și ceva ce părea o încurcătură de mațe și de oase mititele.

Petite trase și sertarul de jos. Acolo, în spatele unei casete ornamentale din alamă și al unui pachet de hârtie, se afla rozariul ei din mărgele de lemn. Sfântă Fecioară, îți mulțumesc! Îl sărută și și-l puse la gât, după care deschise pachetul de hârtie și din el căzu o acadea tare și albastră. Avea o culoare neobișnuită; apoi își aminti: Athénaïs îi dăduse și ei una, chiar înainte să piardă sarcina. Chiar înainte să ajungă pe patul de moarte.

Tremurând, Petite deschise caseta grea de alamă. Cenușă? O puse într-o parte, scoase pachetul și încuie la loc dulăpiorul. Cu pandantivul și cu pachetul într-o mână și cu caseta de alamă în cealaltă, se strecură afară.

— Blestem! cârâi papagalul, în vreme ce ea străbătea încăperile înspre camerele ei.

În dormitorul lui Petite se răspândea aroma proaspătă a lemnului de măr pe care îl ardea iarna. Luna arunca petice strălucitoare de lumină pe podeaua goală. Athénaïs n-avea să știe niciodată că ea fusese în camerele ei: dulăpiorul era încuiat, iar acum ea avea cheia. Cu toate acestea, puse un scaun în ușă și, scuturată de un fior, ascunse pandantivul, caseta de alamă și pachetul în spatele celor patru volume din piele ale lui Vergiliu în micuța bibliotecă de lângă scăunelul ei de rugăciune. După o rugăciune – de mulțumire și de frică –, se întoarse în patul ei mare, cuibărimdu-se sub așternuturi și strângând la piept rozariul tatălui ei.

— Lăudat fie Domnul că ați venit! zise Petite, luându-i mâinile abatelui Patin.

— Ce s-a întâmplat?

— Am avut... un fel de tremurături ale inimii. Palpitații, așa le spune

doctorul.

Simțea că o lasă curajul. La liturghie, unde stătea lângă Athénaïs (cum le era obiceiul), avusese îndrăzneala să ia în mână rozariul din mărgele de lemn, iar Athénaïs rămăsese cu ochii holbați la el.

— Spuneți-mi despre ce e vorba, îi ceru abatele, conducând-o spre un jilț și așezându-se pe scaunul din fața ei.

Petite își înfășură șalul în jurul umerilor.

— Vă amintiți că v-am spus că era să mor?

— Da, zise el, și v-ați văzut tatăl.

— Ceea ce nu v-am mărturisit, spuse Petite, a fost că, puțin înainte de a mă îmbolnăvi atât de tare, fusesem însărcinată. Am... pierdut copilul.

— Și, după asta, v-ați îmbolnăvit?

— Da, dar nu chiar.

Petite scoase rozariul tatălui ei din buzunarul fustei și, prefirându-și mărgelele de lemn printre degete, îi povesti abatelui Patin despre faptul că Athénaïs îi dăduse o bomboană chiar înainte să piardă sarcina.

— În dimineața aceasta, înainte de slujbă, m-am dus la piață să vorbesc cu o vânzătoare de ierburi. Femeia mi-a spus că în bomboană se afla chamaepitys – pedicuță.

— A!

— Cunoașteți iarba asta?

Femeia o recunoscuse de îndată ca fiind un abortiv, unul dintre „remediile” doamnei la Voisin.

— Da, se strâmbă el. Poate să omoare o femeie, precum și...

— Știu.

Petite se duse la bibliotecă și scoase de acolo volumele din Vergiliu, punând caseta de alamă pe masă, în fața abatelui Patin.

— Spuneți-mi ce credeți despre asta!

El o luă și o examină.

— Cred că e de la biserica Saint-Séverin, remarcă, arătându-i S-ul dublu de pe desenul complicat al capacului.

Petite dădu din cap. Și ea se gândise la fel.

— Se afla printre lucrurile doamnei de Montespan.

Undeva, afară, o voce de femeie cânta Imnul slăvirii: „Să tacă toată carnea supusă pieirii...”

Abatele deschise caseta, șovăitor.

— Cenușă, spuse el, atingând cu degetul conținutul, apoi mirosindu-l. Își șterse apoi degetul pe răsă lui de călugăr și făcu de trei ori semnul crucii, după care închise capacul și se lăsă pe spate, încruntându-se gânditor.

— Vânzătoarei de ierburi i s-a părut că e cenușa unui om, deși, firește, nu avea cum să fie sigură.

— Nu voiam să zic asta, dar da, e posibil și... și, după cât se pare, de la o liturghie neagră, spuse el, privind cutia cuprinsă de neliniște.

Petite își acoperi fața cu mâinile. Pe când era o copilă, și-l închipuia pe diavol ca pe un monstru cu coadă acoperită de solzi și dinți ascuțiți. Nu-i trecuse niciodată prin minte că diavolul ar putea să se cuibărească în inima de gheață și calculată a unei femei frumoase.

— L-ați informat pe Maiestatea Sa? o întrebă abatele Patin.

— Eu îl văd foarte puțin.

Petite se îndoaia că Ludovic avea s-o asculte. Se schimbase. Era oare cu puțință ca Athénaïs să-și țină și acum farmecele în jurul lui?

— Am tot avut probleme de sănătate, iar acum nu mă pot împiedica să mă întreb dacă...

Dacă Athénaïs nu o otrăvea încetător.

— Trebuie să fiți cu băgare de seamă, spuse abatele. Sunteți în mare primejdie, sunteți pradă unor emoții puternice. Acesta este tărâmul diavolului.

Petite își puse rochia și se întoarse la canapeaua tapițată cu mătase unde Ludovic se relaxa. Își făcuse plăcerea cu ea: acum era momentul potrivit.

— Ludovic, vreau să-ți spun ceva, un lucru pe care ar trebui să-l cunoști, zise ea, aplecându-se asupra lui și înlănțuindu-l cu brațele.

— N-o să-mi placă ce voi auzi, așa e? întrebă el, dându-și capul pe spate, ca să o poată privi.

Nu, gândi ea. Înconjură canapeaua și se așeză lângă el. Începuseră să-i apară riduri, cute de încruntare și câte un fir alb în păr.

— Te rog să mă ascuți.

Gândul îi zburase la „Plăcerile insulei vrăjite“, sărbătoarea de la Versailles în care cavalerul cel nevinovat o înfruntase pe vrăjitoarea cea rea. Se gândea la inelul cavalerului, care avea puterea de a distruge farmecele. De-ar fi avut și ea un asemenea inel acum!

— Sper că n-are nici o legătură cu calul cel alb, spuse el. Am terminat cu discuția asta.

— Nu, spuse Petite nefericită.

Diablo nu voise să se apropie de trei iepe, iar acum, în loc să-l împuște și să-l dea hrană câinilor, stăpânul calului voia să-l arunce la lei, ca să distreze publicul.

— Are legătură cu ultima dată când am fost însărcinată. Am mâncat atunci ceva, o bomboană. După care am pierdut copilul și era cât pe ce să mor.

Ludovic dădu din cap.

— Nu mi-ai vorbit niciodată despre o bomboană.

— Am pus o vânzătoare de ierburi să vadă din ce sunt făcute, zise ea, luându-și șalul de lână de pe brațul canapelei și punându-și-l pe umeri. În ea se află pedicuță, care e o plantă abortivă.

Ludovic își lăsă capul într-o parte.

— Prin urmare, crezi că poate din această cauză ai...?

— Da, de asta am pierdut copilul.

— Și asta credeai că nu mi-ar plăcea să aud?

— Ludovic, bomboana mi-a fost oferită de Athénaïs.

El se îmbățășă.

— Sugerezi cumva că ea ți-a dat în mod intenționat ceva ca să faci un avort?

Petite dădu din cap încetișor.

— Da, își întări ea gestul cu cuvântul. O otravă care era să mă ucidă.

— E absurd! exclamă el, ridicându-se în picioare.

— Ludovic, spuse Petite, privindu-l cu ochi rugători.

Chipul lui se rotunjise în ultimul timp. Ochii, cândva întrebători și curioși, aveau acum o expresie de siguranță dură. Își purta autoritatea ca pe o mască.

— Athénaïs a venit la mine înarmată cu un cuțit, spuse ea cu un glas liniștit, străduindu-se să-și păstreze calmul. Erai acolo doar. Cum poți să spui că e absurd?

— Athénaïs face crize de furie, spuse el, măsurând odaia cu pasul. E o femeie plină de pasiune; însă faptul că izbucnește ca o furie nu e același lucru cu a-i da cuiva otravă.

— Ludovic, te rog să mă ascuți! Practică magia neagră...

— Ți-ai pierdut mințile? o întrebă el, curbându-și buzele într-o grimasă de dispreț ironic.

— ... pe tine!

— Să nu mai spui asemenea lucruri, înțelegeți? Îți interzic! se răsti el, ridicându-și amenințător pumnul, după care și-l lipi furios de frunte. Trebuie să te supui, spuse el, cu tremur în glas. Athénaïs îți poartă o iubire de soră.

Petite pufni disprețuitoare.

— Pentru Dumnezeu, o faci să pară un adevărat diavol.

Și ieși, trântind ușa în urma lui.

Petite rămase tăcută câțeva vreme, cu degetele tremurânde încleștate pe marmura mesei ei de toaletă. Auzea o voce cântând în depărtare: „și înspăimântați și tremurând ne ridicăm“.

S-a terminat, gândi ea, iar gândul acesta, atât de definitiv, îi dădu putere. Acum nu-i mai rămăsese decât o cale, și cunoștea drumul.

Se ridică, luă borcânelul albastru și îl deschise. Era uscat, la fel ca unica frunză uscată ce se mai ținea pe rămurica înfiptă în rama oglinzii. Luă frunza în mâini și o mărunți, făcând-o cât mai mică. După aceea, își deschise cutiuța de lemn în care-și păstra comorile și scoase de acolo eșarfa roasă de molii. Își șterse lacrimile cu ea, iar apoi o aruncă în foc.

Camerele copiilor din casa lui Colbert erau și mai în dezordine decât de obicei. În după-amiaza aceea avea să fie o petrecere de Lăsata Secului, iar copiii nu mai aveau astâmpăr de nerăbdare. Doamna Colbert îi ceru fiicei sale, acum în vârstă de unsprezece ani, să ducă sus bebelușul și cele două fete ca să-i asculte pe frații lor la lecțiile de canto, după care liniștea se așternu brusc peste camera scăldată în soare, plină de coroane, măști și jupoane de dantelă.

— Sunteți foarte chipeș, domnule amiral, îi spuse Petite fiului ei.

Băiețelul, în vârstă de trei ani, stătea în picioare, foarte stânjenit în costumul lui: pălărie, pantaloni și capă de amiral. Ea îi întinse foarte oficial mâna lui Tito, care părea speriat de faptul că pătrunsese pe neașteptate în lumea adulților.

— Uite, mami! o strigă Marie-Anne, învârtindu-se prin încăpere în costumul ei de zână, după care se opri, clătînându-se. Se uită încruntată de concentrare la piciorușele sale, după care și le puse cum trebuie, în a treia poziție de balet.

— Gata, liniște, domnișoară Marie-Anne, spuse doamna Colbert. O să obosești înainte de petrecere.

Fetița alergă la ea și o cuprinse cu mânuțele de mijlocul gros.

— Vrei să-i povestești mamei tale ce ai făcut ieri? o întrebă doamna Colbert, mândră ca o cloșcă de puii ei.

— Spune-i tu, zise fetița.

— Marie-Anne ne-a dat voie să o punem pe un ponei, se făli doamna

Colbert.

— Pe cel care mușcă, adăugă Marie-Anne.

— Ei, doar te ciugulește, spuse doamna Colbert, zâmbindu-i copilei. Și numai din când în când, adăugă ea, mângâind-o pe cap pe fetiță. I-a fost un pic frică, îi zise ea lui Petite, doar din vârful buzelor.

— Ce ai spus? întrebă Marie-Anne, cu privirea ridicată spre doamna Colbert.

— Ce ați spus, doamnă Colbert? o corectă aceasta.

— Ce ați spus, doamnă Colbert? zâmbi Marie-Anne larg, cu toate degetelele de la mână vârâte în gură.

— Am spus că ai călărit foarte bine, îi explică doamna Colbert, scoțându-i degetele din gură.

— Ba nu, doamnă Colbert.

— Îmi place costumul tău, interveni Petite.

— Strălucește, remarcă Tito, care le privea cu un aer grav.

— De diamante, zise Marie-Anne.

— Nu sunt diamante adevărate, spuse doamna Colbert.

— Ce o să fii? își întrebă fetița mama, băgându-și iar degetele în gură.

— Ce o să fii, mamă? o corectă doamna Colbert.

— Eu o să fiu un înger, spuse Petite. Asta avea să fie. Ți-e frig, domnule amiral? îl întrebă ea pe micuțul Tito.

Băiatul se ghemuise, frecându-și pulpițele goale. I se părea ciudat să nu-l vadă într-o cămășuță lungă și ținut în hamuri.

— Nu, zise el.

— Asta înseamnă da, șopti doamna Colbert, așezându-se, cu Marie-Anne în poală, și aranjându-se în așa fel încât să-l ia și pe băiat, cuprinzându-i pe amândoi în brațe. Ce copii mari sunteți!

— Bebelușul Albert, al lui Jeanne, are un an, anunță Marie-Anne, cuibărindu-se la sânul moale al doamnei Colbert.

— Un an și două luni, spuse doamna Colbert, strălucind de încântare la auzul numelui primului său nepot. Și e dolofan ca o prepeliță.

— Poupée e măritată acum și o să aibă și ea bebeluși, zise fetița.

Doamna Colbert ridică din sprâncene.

— Ne rugăm pentru asta.

A doua fiică a soților Colbert, căreia îi spuneau Păpușa, se măritase cu doar o lună în urmă.

— Mami e măritată, zise Tito.

— Ba nu, îl contrazise Anne-Marie.

— Ba da, insista băiatul. Cu regele, tatăl nostru.

— Ba nu, o ținea Marie-Anne pe-a ei. E un fel de... adulteră.

— Marie-Anne! o scutură doamna Colbert. Cum poți să spui așa ceva?

— Vă rog! Petite îi puse doamnei Colbert o mână pe umăr. Totul se întâmplase atât de repede! Se uita la fețișoarele copiilor ei. Erau prea mici ca să înțeleagă.

— Vreau ca voi doi să știți că vă iubesc foarte mult... și că nu trebuie să vă rușinați de nimic.

— E cea mai bună mamă din lume, exclamă doamna Colbert și, văzând că Petite mai avea puțin și izbucnea în plâns, îi lăsă pe cei doi copii în grija doicii, care îi luă afară. Ei bine, i se adresă ea lui Petite, urmând-o la fereastră, ce părere aveți de un întăritor?

— Vă mulțumesc, dar nu pot, trebuie să plec.

— A, da, firește, la balul mascat din seara asta. Mărturisesc că eu prefer să rămân acasă cu copiii.

— Marie, faptul că ei sunt în grija voastră îmi aduce o mare alinare, spuse Petite, îmbrățișând-o cu ochii înotând în lacrimi. N-ar fi putut avea un cămin mai bun.

Auza vocile băieților mai mari, care se aflau la lecția de canto, râsetele celorlalți copii, tropăielile de la etajul de deasupra.

Petite aruncă o ultimă privire copiilor înainte să plece. Le făcu bezele, după care ieși, plângând. Nu era departe de locul unde era ținut Diablo. Simțea nevoia să-l vadă, să-și potolească nervii.

Diablo necheză văzând-o pe Petite că se apropie de țarcul lui, o îngrăditură mică, cu ziduri de piatră. Se aplecă peste balustradă. Îmbătrânise, dar observă că arăta încă bine, văzându-l venind în pas domol spre ea. Îi îngăduia să se apropie de el, ca să-l țeale și să-l îngrijească, dar tot rămânea o creatură sălbatică. N-o lăsa să-i pună căpăstrul și cu atât mai puțin să-l călărească. Ei i se rupea inima văzându-l așa, întemnițat... și, în curând, dacă stăpânul calului avea să-și împlinească voia, avea să fie sacrificat într-un mod lipsit de orice noblețe, pentru distracția publicului.

— Îmi pare rău, spuse ea, mângâindu-l pe bot, nu ți-am adus nimic.

Se întoarse pe drumul ce trecea pe malul fluviului, ca să evite procesiunea de Lăsata Secului. În curând avea să apună și soarele. Curtenii aveau să se îmbrace pentru bal – primul de când murise Henriette. Avea să fie unul trist, în lipsa ei.

Petite se opri pe mal, privind vasele ce pluteau pe fluviu. Dusă la râu. Oare ce se întâmplase în dimineața aceea de demult, cu atâta vreme în urmă? Faptul că nu putea să-și amintească nimic o umplea de tulburare. Tot ce-și putea aminti – și încă foarte bine – era că se simțise atât de disperată, încât nu-și mai dorea să trăiască.

Iar acum? Acum, la drept vorbind, era crunt de nefericită.

Se îndreptă apoi spre apartamentul ei de la palat.

— Nu merg la bal, o anunță Petite pe Clorine.

Camerista ei își pusese cinci alunițe false pe obraji și era îmbrăcată ca o doamnă nobilă, în ton cu atmosfera acestei zile, când toate erau cu susul în jos.

— Așa că poți să-mi pui la loc costumul.

Aripile făcute din pene erau agățate de spătarul unui scaun, iar rochia o aștepta întinsă pe divan.

— Nu te simți bine?

— Nu.

La cererea lui Petite, Clorine îi pregăti o ceașcă aburindă cu ceai de plante și o ajută să se îmbrace de culcare.

— Mulțumesc, îi spuse ea, întinzându-se între perne, în timp ce camerista ei zăbovea în prag, cu o lumânare în mână. Îți mulțumesc pentru tot, Clorine, adăugă, închizând ochii.

Zăcea în întuneric, ascultând zgomotul petrecerii, chefulile de Lăsata Secului.

Aștepta.

După ce paznicul de noapte strigă orele unsprezece, după ce fu sigură că și Clorine se retrăsese în camera ei și adormise profund, își deschise draperiile patului și, luându-și lumânarea aprinsă pentru noapte, își făcu drum spre salon. Acolo, înfășurată într-un șal gros de lână, puse câteva lemne peste tăciunii care abia mai mocneau și, cu ajutorul lumânării, mai aprinse vreo doi bușteni. Se duse apoi pe bâjbâite la biroul ei de scris și luă o foaie de hârtie de cea mai bună calitate, cerneala de sepie și o pană bine ascuțită.

Dragă Clorine.

Se opri apoi, gânditoare. Nu-și lua rămas-bun de la ea. Clorine avea să-i spele rufele, să-i aducă mâncare și cărți. Ea (sau, dacă nu, mama ei ori doamna Colbert) avea să-i aducă pe copii să-i vadă de câteva ori pe săptămână. Mai încolo, când avea să vină vremea, avea să înceapă negocierile cu Gautier și să facă tot ce-i stătea în putere ca să-i asigure lui Clorine o zestre frumoasă. Dar asta avea să fie peste tare multă vreme, în viitor.

Viitorul.

Pășea acum în marele necunoscut; o clipă, se gândi să arunce scrisoarea în foc. În schimb, începu să-și aștearnă pe hârtie intențiile, după care presără nisip peste cerneală și scutură hârtia ca s-o curețe. Acum e bine, își zise. Împături hârtia și o puse pe mapa de pe biroul ei, chiar în mijloc. Pentru Clorine, scrise pe ea, cu multă grijă.

Oare ar trebui să-i scriu o scrisoare și lui Ludovic?

Îl iubea încă, dar nu-l iubea pe omul în care se transformase. Să-l fi vrăjit Athénaïs? Sau poate că el fusese mereu așa, iar ea fusese oarbă? Nu cumva căzuse ea însăși pradă cine știe cărui farmec?

Nu, lui n-avea să-i scrie. Era prea furioasă, prea îndurerată, prea pârzolită de iubirea pentru bărbatul care fusese el cândva. Amor indissolubilis. Oare avea să vadă vreodată o flacăra pe un altar fără să-i zboare gândul la el? Fără să se gândească la felul cum îi cedase, din toată inima, la patima ei? La patima lor.

Se ridică apoi de la birou și se îndreptă spre șemineu, punând încă trei vreascuri în foc. Își trase apoi un balansoar lângă foc și rămase în el, legănându-se fără să-i pese de petrecerea de Lăsata Secului care era în toi în grădinile de sub ea, așteptând să răsară soarele, să se termine cu noaptea cea lungă. Acum știa ce-și dorea: să fie izbăvită de păcat. Să scape de curte, de Athénaïs... și da, de rege.

Nu pot să trăiesc fără iubirea ta, îi spusese ea cândva; își amintea clipele în care fugise... fugise spre moarte, fugise ca să-și scape viața.

De cum începu să se îngemăneze ziua cu noaptea, Petite se îmbrăcă și-și luă ceea ce-i mai rămânea din comorile ei: rozariul și medalionul, precum și exemplarul destul de jerpelit din Viața Sfintei Teresa. Își puse apoi mantia cu glugă, căptușită cu blană, și deschise ușa, străbătând coridoarele întunecate și scările reci, pe care pașii ei răsunau.

Strada era plină de mizeriile rămase în urma ospățului. Un bărbat ce zăcea cu burta în sus pe o alee scoase un geamăt. Trei bărbați în costume de carnaval începură să strige după ea:

— Hei, fato, vino încoace!

Unul îi arătă fundul, rostogolindu-se de la efortul acesta.

Ea se îndreptă spre grajduri.

Diablo stătea în picioare în lumina sângerie a zorilor. Petite își amintea clipa când îl văzuse pentru prima dată, la marginea unei păduri. Ura! Era la fel de frumos chiar și acum.

Trebuia să-l scoată din oraș – dar cum oare? El o privi bănuitor cum escalada zidul de piatră. Ea își scoase pantofii cu tocuri înalte și-i aruncă. Se lăsă apoi în jos și deschise poarta. În clipa când Diablo se năpusti, i se aruncă în spate, apucându-se de coama lui și încălecându-l, ținându-l strâns cu picioarele. Calul începu se azvârle din copite, însă ea nu se dădea bătută.

— Ușurel, băiete, îi șopti, cât pe ce să izbucnească în râs. Se simțea minunat să fie din nou călare pe el. Ușurel! zise, când calul se repezi pe o alee strâmtă, luând-o spre nord. Ușurel! repetă ea, când calul se sperie de o pisică.

Se îndrepta acum spre strada Saint-Honoré. Se lăsă pe spate în șa, cu fustele suflecate până la coapse, și îl făcu să alerge într-un galop ușor. Era încă sperios, dar se năpusti pe strada pietruită, ferindu-se de căruțele cu legume și sacagii cu sacalele lor. Oamenii care își începuseră lucrul dis-de-dimineață se dădură în lături în goană, uitându-se uluiți după el. O bătrână își ridică bastonul, izbucnind în urale. La catedrala Saint-Roch, Petite îl îndrumă pe Diablo printre casele oamenilor, iar apoi către fluviu.

Diablo goni pe drumul care mărginea apa, alergând tot mai iute cu picioarele puternice. Aerul era rece și proaspăt, iar lumina zorilor strălucea peste apa cenușie. Zidul orașului, poarta Conférence erau în fața lor. Bariera era lăsată și două trăsură, precum și alți câțiva oameni pe jos așteptau la rând să li se controleze actele, ca să poată trece.

— Du-te, șopti ea, prinzându-se de coama lui.

Oamenii începură să strige, să se îmbulzească, să se dea în lături din calea lor. Diablo ocoli doi bătrâni și sări peste bariera înaltă. Ura!

Înainte: drumul ce mergea de-a lungul Senei, drumul spre Chaillot. De o parte, fluviul, de cealaltă fermele și pădurile, totul aluneca pe lângă ea ca într-o ceață. Petite se lăsă pe spate, iar Diablo își încetini pasul, alergând în trap ușor. Nu fusese un vis.

— Ușurel, băiete, îi zise ea, zâmbind, iar el o luă la pas.

Îl duse astfel spre o măgură izolată, unde se opri. Se aplecă pe gâtul lui, simțindu-i căldura, adulmecându-i mirosul lui curat de cal. Își amintea cum stătea așa pe când era o fetiță, își amintea cum se gândea pe atunci ce miracol era, ce încântare. Acum, amândoi îmbătrâniseră, amândoi erau plini de cicatrice. Amândoi aveau nevoie să fie salvați, izbăviți.

Era speriată să nu fie descoperită, însă nici nu voia să se grăbească. Avea nevoie de timp, chiar dacă nu erau decât câteva clipe – câteva clipe cât o veșnicie.

Apucându-se de coama lui, se lăsă să alunece de pe el. Acum era liber. Putea să fugă; dar nu se mișcă. Își întoarse capul spre ea. Ochii lui – când albaștri, când întunecați, când cu o scânteie ca de foc în ei – erau

atotvăzători, atotștiutori. Nu, nu fusese un vis. Își lipi fruntea de a lui. Oare fac ce trebuie? se întrebă, cu ochii înotând în lacrimi. Da, îi răspunse inima.

Avea să sufere, știa prea bine, să sufere din cauza celor pierdute, însă cunoștea deja suferința asta. Avea să-l iubească veșnic pe Ludovic, pe omul cel bun care mai sălășluia în adâncul lui, omul ascuns în spatele măștii regelui. Încă îl mai vedea pe omul acela, râzând împreună cu copiii lor.

Copiii lor.

Petite căzu în genunchi în iarbă, cu capul în palme. Cum putea să facă una ca asta? Doamne, Dumnezeule, se rugă ea, ajută-mă! Diablo îi miroși spinarea, încălzindu-i gâtul cu răsuflarea lui. Iar ea se ridică. Aș putea să mă întorc, se gândea. Să fie favorita mamă, adultera. Doamna de companie a lui Athénaïs.

Nu. Nu putea. Nu mai putea. Nu mai putea să trăiască în așa o minciună. N-avea s-o mai facă. Nolo, nolebam, nolam.

Își închipuia viața dintr-o mănăstire, pacea unei asemenea existențe. Rugăciunile mătușii sale Angélique aveau să fie ascultate. Avea să fie vizitată de copiii ei, de mama sa, de fratele ei și de soția lui aiurită. De abatele Patin – firește. Aveau să fie buchete de flori și farfurii cu fructe glasate. Aveau să fie cântece.

Și Ludovic? Ce se va alege de tatăl copiilor ei? Era încă atât de multă bunătate în el, atât de multă putere, atâta adevăr, dar, cu toate acestea, era și o profundă slăbiciune. Petite avea să se roage pentru el, să se roage ca el să reziste ademenirilor lui Athénaïs, să vadă cine era femeia aceasta cu adevărat. Ei nu-i stătea în puteri să facă mai mult decât atât. Trebuia să lase restul în seama lui Dumnezeu.

Zăcea pe spate în iarbă, privind cerul, ascultându-l pe Diablo care păștea lângă ea. Asculta zgomotele lumii care se trezea la viață. Clopotul unei biserici începu să bată, umplând văzduhul curat al dimineții cu sunetele lui pure. Un stol de păsări își luă zborul.

Păcatul se cuibărise în ea. Știa prea bine. Făcuse un pact cu diavolul și îi aparținea. Dar de data aceasta n-avea să se dea bătută; avea să-și continue calea.

— Nec cesso, nec erro, își spuse cu glas tare: nu mă domolesc, nu mă rătăcesc.

Apoi se ridică, scuturându-și pelerina. Diablo își înălță capul ca s-o privească. Ea scoase din buzunarul juponului o coajă de pâine pe care o ascunsese acolo și, întinzându-i-o, îi zâmbi printre lacrimi. Calul își întinse gâtul lung, iar ea îl trase încetișor de urechi.

— Ești gata, bătrâne?

Mai aveau încă o bucată bună de mers.

Se cățăără pe spinarea lui. Apa scânteia în lumina soarelui de dimineață. Dusă la râu. Începu să respire mai sacadat, amintindu-și cum rămăsese cu privirea ațintită în apa întunecată. Oare ce o salvase? Ce o salva acum?

Îl îmboldi pe Diablo cu picioarele, ca să pornească. Pe drumul ce mergea de-a lungul fluviului, el o luă mai întâi într-un trap viguros, trecând apoi la un galop ușor. Gluga îi căzuse de pe cap, iar buclele îi fluturau în vânt. Simțea pe obraji aerul proaspăt al dimineții.

Își aminti cum se uitase, pe când era o copiliță, la țiganka ce stătea în picioare pe spinarea calului, cu brațele întinse. Își amintea însă cel mai bine cât de încântată fusese, cum aproape că nu mai respira, cum îi stătuse inima în loc de uimire, crezând că lumea toată era în fața ei.

Acum, din nou, lumea se întindea iar în fața ei.

Diablo galopa cu pași egali; avea spatele lat. Acum? se întrebă singură. Se apucă de coama lui cu o mână, sprijinindu-i-se de greabăn cu cealaltă. Da. Încetișor, își ridică picioarele sub ea, ghemuindu-se – Diablo își trase o ureche pe spate, păstrându-și însă pasul egal. Iar apoi – încet, tare încet – se ridică în picioare, ținându-și echilibrul, și întinse brațele.

O, vântul!

La Chaillot, chiar înainte să ajungă la mănăstire, Petite se lăsă iar pe spatele lui Diablo și îl struni să meargă la pas.

— Ușurel, băiete! îi spuse, dându-se jos de pe el.

Reușise!

Calul își întoarse botul spre ea, iar ea îl mângâie pe bot, pe nas, pe urechi. Rămase așa multă vreme, cu chipul lipit de gâtul lui, înconjurându-l cu brațele. O, Doamne! Calul acesta minunat este

făptura Ta. Te rog să veghezi asupra lui și să-l aperi. Amin.

Venise vremea. În curând, drumul ce însoțea firul apei avea să devină aglomerat.

— Du-te, îi porunci ea, cu durere în suflet.

Diablo tresări, fără să se clintească. Ea îi dădu o palmă pe crupă.

— Du-te! repetă, mai cu putere.

El trebuia să fugă, să evadeze. Calul se întoarse, dar se întoarse din nou la ea, neștiind ce să facă. Petite rupse o creangă dintr-un tufiș și îl lovi din nou.

— Du-te! îl implora de-acum, plângând.

El se îndepărtă la trap, fără voie, dând din coadă, însă la un moment dat pufni și se întoarse din nou la ea, cu urechile ciulite. Ea flutura creanga, șfichiind aerul cu zgomot. Du-te! Du-te! Iar el se dădu în sfârșit înapoi și se întoarse, azvârlind din copite și răsucindu-se, după care o rupse la galop.

Ajuns pe culmea unei măguri, se opri și rămase nemișcat, adulmecând văzduhul. Apoi își înălță capul și necheză. Din depărtare, îi răspunse un alt cal, iar la marginea unei pajiști îndepărtate se iviră câteva umbre: cai.

Făcând un salt, azvârlind din copite, Diablo se năpusti pe coline, cu coada ridicată fluturând în urma lui.

Praiubitul.

Clopotele mănăstirii începuseră să bată. Petite se uită, pierdută de încântare, după Diablo până când se făcu nevăzut. Un cal în sălbăticie e ceva minunat, spusese cândva Ludovic.

Așa e, se gândi ea, întorcându-se spre poarta de fier a mănăstirii, spre libertate.

EPILOG

MARIE-ANNE, 6 IUNIE 1710

Îmi făceam toaleta de dimineață la Versailles când a fost introdus mesagerul: mama mea era pe moarte, mă anunță acesta.

— Lăudat fie Domnul! am exclamat. Fără îndoială, băiatul a crezut că sunt lipsită de iubire, dar suferințele mamei mele, ajunsă în cel de-al șaiszeci și cincilea an al vieții ei, au fost tare greu de privit. Fusese o femeie puternică și mândră, dar se împuținase tare mult acum un an, când fusese nevoită să despoaie de podoabe capela mănăstirii, ca să poată fi strânși banii necesari pentru războaiele tatălui meu. Cred că atunci a început să se stingă: avea dureri înnebunitoare de cap și de spate, iar mâinile îi erau atât de deformate de reumatism, că nu mai putea nici măcar să țină pana. Și bănuiesc că a mai fost ceva. Cred că se rupsese ceva în ea.

Am cerut să mi se aducă trăsura cea mai rapidă și mi-am luat bastonul. De-aș fi rămas în vara asta la Paris! Dar, plină de egoism, venisem împreună cu tata la Versailles, fugind de putoare, de mizerie și de arșiță.

— Zi-le să-i spună că am plecat. Să-i spună că vin în goana cea mai mare.

Era trecut de ora șapte. La ora asta, tatăl meu era în plin ceremonial de Grand Lever. Pe măsură ce îmbătrânea, devenea tot mai legat de programul lui zilnic și orice lucru neașteptat îl tulbura. Am hotărât doar să-i trimit vorbă. În orice caz, voiam tare mult să ajung la Paris înainte ca mama să-și dea duhul.

Deși drumul a fost tare aglomerat, am ajuns repede, iar caii au mers mereu la trap. Lăsasem jaluzelele, ca să țin praful la distanță. Gândul îmi zbură numai la lucruri care nu aveau nici o legătură cu pietatea: cât de neplăcut era să porți negru vara, ce oameni trebuiau anunțați (din nefericire, lista era scurtă, căci cei mai mulți muriseră). Mă întrebam dacă surorile carmelite îngăduiau pietrele funerare și, dacă le îngăduiau, ce aveam să scriu pe piatra ei. Acum, amintindu-mi, cred că aceasta e calea pe care ne-a lăsat-o Domnul ca să facă durerea suportabilă: „consolarea dată de amănunte“, așa zicea mama.

Zicea. În mintea mea, ea își dăduse deja sufletul. În clipa aceea, m-au

podidit lacrimile.

Lumea spune că semăn tare mult cu tata: ni s-a dus vestea că suntem plini de spirit, încăpățânați și – da – lipsiți de suflet. Numai că aceasta e doar o fațadă. Cred că eu și tata simțim prea mult, că se poate să ne lăsăm distruși de emoție și că, din cauza asta, trebuie să ne controlăm continuu.

Moarte. Doliu. Cât de trist e să fii cel care supraviețuiește, mă gândeam. Mama mea le supraviețuise tuturor, în ciuda sănătății ei uneori șubrede. I-a supraviețuit bunicii. Unchiului Jean; amândoi s-au dus. Duhovnicului ei, bunul abate Patin. Fratelui meu, Tito: știu că moartea lui la doar șaisprezece ani, în prima lui campanie militară, aproape că a ucis-o și pe ea.

Mă întrebam ce fel de funeralii se fac pentru călugărițele carmelite. Fără îndoială, avea să fie ceva auster. Câtă ușurare că nu trebuia să fie pus la cale un spectacol regal. Funeraliile Marii Domnișoare au fost spectaculos de jignitoare; recipientul în care îi fuseseră puse măruntaiele a explodat, umplând biserica de o asemenea putoare, că oamenii s-au călcat în picioare încercând să ajungă la ușă, să poată respira. Totuși, cât de potrivit a fost: marea prințesă a fost întotdeauna plină de furie, mai ales după ce s-a căsătorit cu Lauzun și a fost nevoită să-i îndure abuzurile.

Și, la fel, cât de potrivit a fost faptul că marchiza de Montespan nu a avut parte de nici un fel de onoruri. Dacă e să dau crezare zvonurilor (și eu dau), măruntaiele ei au fost date la porci. Dacă există un rai, ea sigur nu se află acolo, în ciuda a ceea ce ar putea spune mama – sfânta mea mamă, care s-a învoit până și să-i fie sfătuitoare spirituală. Nu, indiferent ce sfaturi i-ar fi dat mama, sunt foarte sigură că femeia asta e în celălalt loc, zvârcolindu-se în chinurile pe care le-a provocat altora. Suferind chinurile pe care i le-a provocat mamei mele.

Cât despre tata, să fie el oare fără prihană? Mă îndoiesc.

Luptă din greu cu vârsta – încă mai călărește, încă mai vânează și, dacă e să mă iau după cum se plânge în șoaptă doamna de Maintenon, insistă să o iubească zilnic. (La șaptezeci și doi de ani! Slavă Domnului că nu am moștenit apetitul său.)

Oare a iubit-o vreodată pe mama? Aș vrea să știu. În mod curios, e un bărbat gelos și posesiv. Nu-i cade bine când e respins; după ce a plecat mama, nu a vorbit decât rareori de ea. Firește, nu s-a dus niciodată să o viziteze. „Pentru mine, e moartă“ a spus; cu toate acestea, i-a

îngăduit grădinarului său să trimită în fiecare dimineață flori la mănăstire. Asta să fi fost dorința lui? În salonul pentru vizitatori erau mereu flori, buchete extraordinare. Într-una din rarele clipe de intimitate, el mi-a spus că ea a fost singura femeie care l-a iubit cu adevărat. A fost una dintre acele dezvăluiri triste și oarecum stânjenitoare care se petrec între un tată și fiica lui, iar eu nu am continuat discuția.

Iubirea e pasăre rară la curte: știu prea bine asta. Eu mă consider norocoasă că am simțit-o, oricât de dureros a fost să stau lângă bietul meu soț, care zăcea pe patul de moarte, acoperit de pustule pline de puroi. A fost prețul pe care iubitul meu prinț a trebuit să-l plătească pentru că m-a îngrijit până mi-am recăpătat sănătatea.

Moartea. Încă mai jelesc.

Acestea îmi erau gândurile când am pătruns în răcoarea mănăstirii. Am așteptat în vorbitorul destinat vizitatorilor, întrebându-mă dacă o să mi se îngăduie vreodată să intru. Apoi s-a deschis ușa și o soră a venit să mă conducă. Era sora Nicole, prietena mamei.

Am intrat pe ușă și am pătruns în sanctuarul interior. Domnea o tăcere profundă.

— A... ?

— Slavă Cerului că ați venit, a șoptit sora Nicole. Lacrimile îi șiroiau pe obraji.

Am urmat-o pe sora Nicole printr-un labirint de porticuri și de curți. Grădinile erau luxuriante, parfumate și scăldate în culoare. Am trecut printr-un cabinet de muzică, apoi printr-o bibliotecă. Cei de aici nu păreau să ducă o viață de privațiuni, iar asta era o ușurare pentru mine.

Am ajuns în cele din urmă la o ușă boltită de lemn, intrarea într-o infirmerie, camera în care mama mea zăcea pe patul de moarte.

— Tocmai i s-a făcut Sfântul Maslu, mi-a spus încet sora Nicole.

— Are dureri?

Sora Nicole a dat din cap, strângând din buze.

Mi-am adunat toate puterile și am intrat în încăpere.

Mama era întinsă pe un pat înalt, în veșmintele ei grele, cafenii. Așa cum zăcea, părea tare mică. În ochii mei, fusese întotdeauna un fel de uriaș.

M-am apropiat. Avea ochii închiși și gema încet și stins, tânguirea celor pe moarte. Călugărițele care se rugau la căpătâiul ei s-au dat înapoi.

Ea și-a deschis ochii, ochii ei frumoși. I-am atins degetele uscate și înțepenite: cât erau de subțiri! Oare îi făceam rău? M-am uitat la sora Nicole.

— Nu mai poate să vorbească, mi-a șoptit ea.

— Pot s-o îmbrățișez?

Sora Nicole a șovăit.

— Trebuie să se îndrepte spre Dumnezeu.

Mama a clătinat din cap.

— Ce vrea să spună?

— Cred că vrea să o îmbrățișați.

Cu mare grijă, căci nu voiam să-i fac rău, mi-am strâns mama în brațe. Și a rămas așa, cu obrazul lipit de inima mea. Am ținut-o astfel până când și-a dat sufletul.

Mi-am petrecut noaptea aceea la infirmerie. Sora Nicole și cu mine am pregătit-o pe mama. Credeam că o să-mi fie silă de moarte, însă mama m-a învățat altceva. Părea împăcată. Călugărițele au venit una după alta: am înțeles că ele fuseseră familia ei și că iubirea nu era lucru rar în acel loc.

În dimineața următoare, i-am dus patul – care avea să-i fie năsalie – în cor și l-am pus în spatele grilajului, să poată fi văzut de lume. Când s-au deschis obloanele, se adunase deja multă lume. Am fost uimită de respectul plin de iubire pe care îl arătau oamenii, deși nu ar fi trebuit. De ani de zile, bucătăreasa mea îmi aducea cântece care erau scrise pentru mama, versuri pe care oamenii le cântau în piețe. Se spunea că poporul o consideră un fel de sfântă, că o crede dăruită cu puterea de a vindeca animalele bolnave – câini, dar mai ales cai.

Cât a fost ziua de lungă, bărbați și femei de condiție umilă s-au perindat pe acolo cu relicvarele, crucile și mătăniile lor, cu medaliile și imaginile sfinte. Călugărițele le luau, atingeau cu ele mâinile împreunate, fruntea și buzele mamei mele, după care le înapoiau oamenilor. Totul a durat până după ora cinci seara.

Eu am stat la capul ei, cu chipul ascuns sub vâl, mișcată de cântecele corului, de rugăciuni, copleșită de iubirea pe care oamenii aceștia o avuseseră pentru mama. Când și-au făcut apariția preoții, adunarea a izbucnit într-un vaier puternic.

— Acum au venit să o ia, mi-a spus sora Nicole. Să o îngroape.

— Pot să vin și eu?

— Da, dar mai înainte vrem să vă dăm asta, mi-a zis și mi-a pus în mână un rozariu modest de lemn. A fost al tatălui ei.

Mi-am prefirat printre degete mărgелеle tocite, mulțumindu-i surorii Nicole. Am atins cu ele mâna și buzele mamei mele, după care le-am sărutat și eu.

— Și încă ceva, mi-a spus sora Nicole, înmânându-mi un medalion de alamă, atârnat de un lanț de aur.

Închizătoarea își pierduse de mult luciul. Am deschis-o folosindu-mă de unghii. Înăuntru era o șuviță din părul alb al unui cal și una de păr foarte fin – perișorul unui bebeluș, pe cât se părea – precum și un obiect ce părea descompus.

— Știți cumva ce înseamnă?

Sora Nicole scutură din cap.

— Singurul lucru pe care îl știu e că nu pleca nicăieri fără el.

— În acest caz, ar trebui să-l ia cu ea acum, am spus și am legat lăntșorul la gâtul mamei. Pielea ei prinsese un luciu ca de porțelan. Dormi, micuț!

NOTA AUTOAREI

Cartea aceasta este o operă de imaginație, inspirată de evenimente și personalități reale. În secolul al XVII-lea au început să fie la modă romanele cu cheie (roman à clef). Erau scrieri despre persoane reale, ascunse sub nume false. Majoritatea personajelor mele sunt bazate pe oameni reali (Ludovic, Louise, Athénaïs, Lauzun, Nicole). Totuși, câteva dintre ele sunt compozite. Gautier a fost inspirat de domnul duce de Saint-Aignan, însă mi-am luat multe libertăți față de viața acestui bărbat ilustru. Mai mulți „preoți“ au influențat personajul sfătuitorului lui Louise de la Vallière (abatele Rancé, Jacques Bossuet, Louis Bellefonds, părintele César); i-am combinat pe toți într-un singur personaj, abatele Alphonse Patin, care a împrumutat trăsături de la toți. Numele cameristei lui Louise de la Vallière era, într-adevăr, Clorine, însă despre ea nu se știe nimic altceva.

Louise de la Vallière era o călăreață extraordinară, acesta e un lucru bine știut, și fără îndoială că în viața ei au existat cai care au ocupat un loc special. Cu toate acestea, nu se știe nimic despre ei, drept pentru care Diablo este o creație fictivă. Într-un jurnal de călătorie ținut de un preot italian, Sebastiano, care a vizitat Parisul, autorul spune că a văzut-o pe Louise de la Vallière sărind peste obstacole cu calul și îl menționează pe instructorul ei, un maur. Se spunea că la curtea Regelui-Soare era un împlânzitor de cai și e posibil ca acest împlânzitor și maurul să fie una și aceeași persoană.

Sănătatea lui Louise de la Vallière este un adevărat mister. Era o femeie athletică, dar avea perioade de neputință (chiar și de orbire temporară). Am stat de vorbă despre puținul care se știe cu un medic, care a sugerat că era posibil ca ea să fi suferit de scleroză multiplă, o boală care exista pe atunci, însă nu avea să fie identificată ca atare abia spre sfârșitul secolului al XVIII-lea. E doar o bănuială, dar este verosimilă.

Cine vrea să reproducă istoria în ficțiune e nevoie să simplifice. În „viața reală“, au fost mai multe case și palate, mai multe scandaluri, mai multe iubiri, mai multe distracții, mai multe călătorii și mai multe războaie; dar, mai presus de orice, au fost pur și simplu mai mulți oameni: mai mulți copii, rude, prieteni și servitori. Marchizul de Saint-Rémy a avut o fată, Catherine, din prima căsătorie. Fără îndoială că aceasta i-a complicat viața lui Louise de la Vallière, însă eu am ales să nu-i permit să complice și romanul acesta. Gaston d'Orléans și soția lui

au avut, de fapt, un fiu, mult așteptat, născut însă cu un mare retard și care a murit la vârsta de doi ani, înainte ca Louise să sosească la curtea ducelui de Orléans de la Blois. Atunci când a sosit acolo, mai exista și o a patra prințesă, Marie-Anne, care nu a trăit decât trei ani. Cardinalul Mazarin nu e menționat, în ciuda rolului semnificativ pe care l-a jucat atât pentru țară, din punct de vedere politic, cât și pentru tânărul rege, din punct de vedere personal. De asemenea, au existat o mulțime de persoane încântător de excentrice care nu sunt amintite aici. Am ales, fără prea mare tragere de inimă, să nu mă aprofund în povestea doamnei de Choisy și a fiului său care se îmbrăca în straie femeiești, a maleficei Olympia Mancini și a iubitului ei la fel de malefic, marchizul de Vardes, a faimoasei curtezane Ninon și a încântător de sincerei prințese palatine... ca să nu mai vorbesc de o mulțime de personaje secundare. Fără îndoială, unele dintre aceste persoane vor apărea în romanele ce vor urma.

Cu toate că nu a fost niciodată condangată, asupra lui Athénaïs, marchiza de Montespan, plutește suspiciunea de vrăjitorie la care se face aluzie aici. Celor ce doresc să citească mai multe despre această perioadă, le recomand cu tărie cartea Antoniei Fraser, *Love and Louis XIV*. Pentru mai multe informații despre documentarea pe care am făcut-o și despre procesul scrierii, vă invit să-mi vizitați site-ul www.sandragulland.com.

MULȚUMIRI

Mulți au „moșit“ acest roman. Ca la elefanți, perioada de gestație a durat opt ani.

Romanul acesta pur și simplu n-ar fi existat dacă n-ar fi fost ei:

Primul meu cititor, întotdeauna, agenta mea, Jackie Kaiser.

Uimitorii mei editori, Iris Tupholme, Trish Todd, precum și Dan Semetanka și Fiona Foster.

Ironicul și devotatul meu redactor șef, Noelle Zitzer; directorul de producție, Allegra Robinson; precum și redactorii și corectorii, Allyson Latta, Becky Vogan și Debbie Viets.

Membrele grupului meu de scriitori din San Miguel, care m-au încurajat cu putere prin hățişul schițelor: Susan McKinney și Beverly Donofrio.

Membrele grupului scriitoarelor din Wilno: Pat Jeffries, Joanne Zommers și în special Jenifer McVaugh (care își amintește primele mele încercări de a așterne această poveste pe hârtie, cu douăzeci de ani în urmă).

Neprețuiții mei cititori și consultanți, în ordine alfabetică: Susanne Dunlap, Jude Holland, Juliann Krute, Gary McCollim, Mary Sharratt, Merilyn Simonds, Victoria Zackheim.

Două cluburi ale cărții au criticat manuscrisul: „Books Et Al“ (Cărți și altele) din Oakland, California (Chere Kelley, Akemy Nakatani, Robyn Papanek, Marianna Sheehan, Mary Sivila, Monique Binkley Smith, Leslie Tobler), și „19 girls and a boy(s)“ (19 fete și un băiat) din Toronto, Ontario (Carrie Gulland, Rebecca Snow, Fiona Tingley, Morwenna White și Al Kellett).

Aș dori să mulțumesc, de asemenea, multor persoane care, de-a lungul anilor, mi-au pus la dispoziție cunoștințele și ajutorul lor: Nanci Closson, pentru că mi-a permis să-i folosesc studioul într-un moment de disperare creativă; Bruno și Anne Challamel, asistenți de cercetare și consultanți nemaipomeniți; Simone Lee, care mi-a facilitat accesul la o carte din secolul al XVII-lea despre arta călăriei; dr. John McErlean, pentru că m-a ținut mereu la curent; dr. Rob Adams, pentru

consultațiile medicale; dr. Karen Raber și Treva Tucker, pentru informațiile despre cum se călărea în secolul al XVII-lea; dr. Elizabeth Rapley, pentru informații despre viața din mănăstiri în secolul al XVII-lea; scenaristul Karl Schiffman, pentru trucuri legate de intrigă; Willie și Lobo, pentru muzica emoționantă pe fondul căreia am scris; Bernard Turle, pentru că, în urmă cu mulți ani, mi-a dăruit o carte despre Versailles.

Ghizilor mei istorici: M. Ludart, care m-a condus prin labirintul istoric al Parisului; Patrick Germain, prin castelele de pe Valea Loarei (călare); Ghislain Pons, ghid neobosit și plin de cunoștințe despre Versailles.

Și ultimii, dar nu în cele din urmă, celor mai mari susținători ai mei: Richard, Carrie și Chet.

Table of Contents

Cover Page	
Iubirea secreta a Regelui Soare	
Partea I. Oase fermecate	
Partea a II-a. Confesiunea	
Partea a III-a. Vrăjitorul	
Partea a IV-a. Dragoste falsă	
Partea a V-a. Iubita	
Epilog. Marie-Anne, 6 iunie 1710	
Nota autoarei	
Mulțumiri	